

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

L 257

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

57 tomas

2014 m. rugpjūčio 28 d.

Turinys

I Teisėkūros procedūra priimami aktai

REGLAMENTAI

- ★ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 909/2014 dėl atsisakymo už vertybinius popierius gerinimo Europos Sąjungoje ir centrinių vertybinių popierių depozitoriumų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos 98/26/EB ir 2014/65/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 236/2012 ⁽¹⁾ 1
- ★ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB 73
- ★ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 911/2014 dėl daugia-mečio Europos jūrų saugumo agentūros veiksmų reaguojant į laivų ir naftos bei dujų įrenginių keliamą jūrų taršą finansavimo ⁽¹⁾ 115
- ★ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 912/2014, kuriuo nustatoma finansinės atsakomybės, susijusios su investuotojų ir valstybės ginčų sprendimu teismuose, įsteigtuose tarptautiniais susitarimais, kurių šalis yra Europos Sąjunga, paskirstymo tvarka 121

DIREKTYVOS

- ★ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/89/ES, kuria nustatoma jūrinių teritorijų planavimo sistema 135

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

- ★ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/90/ES dėl laivų įrenginių, kuria panaikinama Tarybos direktyva 96/98/EB ⁽¹⁾ 146

- ★ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/91/ES, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2009/65/EB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIPVPS), derinimo nuostatos, kiek tai susiję su depozitoriumo funkcijomis, atlyginimų politika ir sankcijomis ⁽¹⁾ 186

- ★ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/92/ES dėl mokesčių, susijusių su mokėjimo sąskaitomis, palyginamumo, mokėjimo sąskaitų perkėlimo ir galimybės naudotis būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis ⁽¹⁾ 214

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

I

(Teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 909/2014

2014 m. liepos 23 d.

dėl atsiskaitymo už vertybinius popierius gerinimo Europos Sąjungoje ir centrinių vertybinių popierių depozitoriumų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos 98/26/EB ir 2014/65/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 236/2012

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) centriniai vertybinių popierių depozitoriumai (CVPD) kartu su pagrindinėmis sandorio šalimis (PSŠ) yra labai svarbūs poprekybinių infrastruktūrų, kurios saugo finansų rinkas ir rinkos dalyviams suteikia pasitikėjimo, kad vertybinių popierių sandoriai vykdomi tinkamai ir laiku, net ir nepalankiausių sąlygų laikotarpiais, eksploatavimui;
- (2) CVPD valdomos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos atlieka esminį vaidmenį atsiskaitymo procese, todėl yra sistemiskai svarbios vertybinių popierių rinkų veikimui. CVPD valdomoms vertybinių popierių atsiskaitymo sistemoms tenka svarbus vaidmuo vertybinių popierių saugojimo sistemose, per kurias jų dalyviai praneša apie investuotojų turimus vertybinius popierius, be to, jos yra viena iš esminių emisijos vientisumo kontrolės priemonių, trukdančių netinkamai kurti ar mažinti išleistų vertybinių popierių emisijas, ir tokiu būdu atliekančių svarbų vaidmenį palaikant investuotojų pasitikėjimą. Be to, CVPD valdomos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos aktyviai dalyvauja užtikrinant įkaitą pinigų politikos operacijoms, taip pat užtikrinant įkaitą kredito įstaigoms tarpusavyje, todėl yra svarbios užtikrinimo įkaitu proceso dalyvės;

⁽¹⁾ OL C 310, 2012 10 13, p. 12.

⁽²⁾ OL C 299, 2012 10 4, p. 76.

⁽³⁾ 2014 m. balandžio 15 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2014 m. liepos 23 d. Tarybos sprendimas.

- (3) nors Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/26/EB ⁽¹⁾ sumažintas vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos sutrikdymas dėl tos sistemos dalyviams iškeltų nemokumo bylų, būtina mažinti kitą vertybinių popierių atsiskaitymo sistemoms būdingą riziką, taip pat nemokumo riziką arba vertybinių popierių atsiskaitymo sistemas valdančių CVPD veikimo sutrikdymo riziką. Kai kuriems CVPD kyla kredito ir likvidumo rizika dėl teikiamų atsiskaitymą papildančių bankinio tipo paslaugų;
- (4) dėl CVPD tarpusavyje sudaromų sąsajos susitarimų atliekama vis daugiau tarptautinių atsiskaitymų, o bendrų rizikos ribojimo taisyklių nėra, todėl kyla klausimas dėl CVPD atsparumo kitų valstybių narių CVPD kylančiai rizikai. Be to, nepaisant tarptautinių atsiskaitymų skaičiaus augimo, paaiškėjo, kad rinkos inicijuojami pokyčiai siekiant labiau integruotos CVPD paslaugų rinkos vyksta labai lėtai. Atviroje vertybinių popierių vidaus rinkoje visiems Sąjungos investuotojams turėtų būti sudaryta galimybė investuoti į visus Sąjungos vertybinius popierius taip pat lengvai ir taikant tokius pačius procesus, kaip ir investuojant į nacionalinius vertybinius popierius. Tačiau dėl atsiskaitymą ir CVPD veiklą reglamentuojančių nacionalinių taisyklių skirtumų ir ribotos CVPD tarpusavio konkurencijos atsiskaitymų rinkos Sąjungoje tebėra susiskaidžiusios už nacionalinės rinkos ribų, o tarptautinis atsiskaitymas yra brangesnis. Dėl to susiskaidymo varžomi tarptautiniai atsiskaitymai, kyla papildoma rizika ir didėja sąnaudos. Atsižvelgiant į CVPD sisteminių svarbą, turėtų būti skatinama jų tarpusavio konkurencija, kad rinkos dalyviai galėtų pasirinkti paslaugų teikėją ir būtų sumažinta priklausomybė nuo kurio nors vieno infrastruktūros paslaugų teikėjo. Kadangi nėra identiškų rinkos dalyviams taikomų įpareigojimų ir bendrų CVPD taikomų rizikos ribojimo standartų, tikėtina skirtingos nacionaliniu lygiu taikomos priemonės turės tiesioginį neigiamą poveikį saugumui, veiksmingumui ir konkurencijai Sąjungos atsiskaitymų rinkose. Būtina šalinti šias reikšmingas vidaus rinkos veikimo kliūtis, vengti konkurencijos iškraipymų ir neleisti tokioms kliūtims ir iškraipymams atsirasti ateityje. Norint užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą reikia sukurti integruotą vertybinių popierių atsiskaitymo rinką, kurioje nebūtų daromas skirtumas tarp nacionalinių ir tarptautinių vertybinių popierių sandorių. Todėl tinkamas šio reglamento teisinis pagrindas turėtų būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 114 straipsnis, išaiškintas pagal nuoseklią Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką;
- (5) reglamente būtina nustatyti tam tikrus vienodus įpareigojimus rinkos dalyviams dėl tam tikrų atsiskaitymo ciklo ir drausmės aspektų ir pateikti bendrus reikalavimus vertybinių popierių atsiskaitymo sistemas valdantiems CVPD. Tiesiogiai taikomomis reglamento taisyklėmis turėtų būti užtikrinta, kad visiems rinkos dalyviams ir CVPD būtų tiesiogiai taikomi identiški įpareigojimai, standartai ir taisyklės. Reglamentu turėtų būti padidintas atsiskaitymų saugumas ir veiksmingumas Sąjungoje, nes būtų užkirstas kelias nacionalinių taisyklių skirtumams, atsirandantiems direktyvą perkeltiant į nacionalinę teisę. Reglamentu turėtų būti sumažintas rinkos dalyvių ir CVPD reglamentavimo sudėtingumas, atsirandantis dėl skirtingų nacionalinių taisyklių, ir turėtų būti sudarytos sąlygos CVPD teikti savo paslaugas tarptautiniu mastu neprivalant laikytis skirtingų nacionalinių reikalavimų, pvz., dėl CVPD veiklos leidimų išdavimo, priežiūros, organizavimo ar rizikos. Be to, identiškus reikalavimus CVPD nustatančiu reglamentu būtų padedama šalinti konkurencijos iškraipymus;
- (6) 2010 m. spalio 20 d. Finansinio stabilumo taryba paragino kurti tvirtesnes pagrindines rinkos infrastruktūras ir paprašė patikslinti bei sugriežtinti galiojančius standartus. 2012 m. balandžio mėn. Tarptautinių atsiskaitymų banko (TAB) Mokėjimo ir atsiskaitymo sistemų komitetas (CPSS) ir Tarptautinė vertybinių popierių komisijų organizacija (IOSCO) priėmė pasaulinius finansų rinkos infrastruktūrų standartus. Tais standartais pakeistos 2001 m. TAB rekomendacijos, kurias Europos lygiu neprivalomomis gairėmis 2009 m. pritaikė Europos centrinių bankų sistema (ECBS) ir Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komitetas. Dėl pasaulinio finansų rinkų pobūdžio ir CVPD sisteminės svarbos būtina užtikrinti tarptautinę jiems taikomų rizikos ribojimo reikalavimų konvergenciją. Šis reglamentas turėtų būti grindžiamas CPSS ir IOSCO parengtais galiojančiais finansų rinkos infrastruktūrų principais. Rengdamos arba siūlydamos patikslinti šiame reglamente nurodytus techninius reguliavimo ir įgyvendinimo standartus bei gaires ir rekomendacijas, Komisija ir Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) (ESMA), įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1095/2010 ⁽²⁾, glaudžiai bendradarbiaudamos su ECBS nariais, turėtų užtikrinti suderinamumą su galiojančiais standartais ir jų būsimais pakeitimais;

⁽¹⁾ 1998 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/26/EB dėl atsiskaitymų baigtumo mokėjimų ir vertybinių popierių atsiskaitymų sistemose (OL L 166, 1998 6 11, p. 45).

⁽²⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 15.12.2010, p. 84).

- (7) 2008 m. gruodžio 2 d. išvadose Taryba pabrėžė, kad reikia didinti vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų saugumą bei patikimumą ir šalinti teisesines poprekybinio proceso kliūtis Sąjungoje;
- (8) vienas iš pagrindinių ECBS uždavinių – skatinti sklandų mokėjimo sistemų veikimą. Šiuo atžvilgiu ECBS nariai vykdo priežiūrą užtikrindami veiksmingas ir patikimas tarpuskaitos ir mokėjimo sistemas. ECBS nariai dažnai veikia kaip atsiskaitymų tarpininkai atsiskaitant už vertybinių popierių sandorių lėšų dalį. Be to, jie yra svarbūs CVPD klientai, kurie dažnai valdo pinigų politikos operacijų užtikrinimą įkaitu. ECBS nariai turėtų aktyviai dalyvauti ir su jais turėtų būti konsultuojamasi išduodant CVPD veiklos leidimus ir vykdant jų priežiūrą, pripažįstant trečiosios valstybės CVPD ir tvirtinant tam tikras CVPD sąsajas. Kad būtų užkirstas kelias analogiškų taisyklių atsiradimui, jie taip pat turėtų aktyviai dalyvauti ir su jais turėtų būti konsultuojamasi rengiant techninius reguliavimo ir įgyvendinimo standartus, gaires ir rekomendacijas, nors už tokių techninių standartų, gairių ir rekomendacijų parengimą visų pirma turėtų būti atsakinga Komisija ir ESMA, kaip nustatyta šiame reglamente. Šiuo reglamentu neturėtų būti daroma poveikio Europos Centrinio Banko (ECB) ir nacionalinių centrinių bankų atsakomybei užtikrinti veiksmingas ir patikimas tarpuskaitos ir mokėjimo sistemas Sąjungoje ir kitose šalyse. Šiuo reglamentu ECBS nariams neturėtų būti kliudoma susipažinti su informacija, susijusia su jų pareigų vykdymu, įskaitant CVPD ir kitų finansų rinkos infrastruktūrų priežiūrą;
- (9) ECBS nariai, bet kurios kitos tam tikrose valstybėse narėse panašias funkcijas vykdančios įstaigos arba kitos viešosios įstaigos, kurioms pavesta valdyti valstybės skolą ar dalyvauti ją valdant Sąjungoje, gali patys teikti tam tikras paslaugas, pavyzdžiui, valdyti vertybinių popierių atsiskaitymo sistemą, dėl ko jie būtų laikomi CVPD. Tokiems subjektams, kai jie, neįsteigę atskiros subjekto, veikia kaip CVPD, neturėtų būti taikomi veiklos leidimų išdavimo ir priežiūros reikalavimai, tam tikri organizaciniai reikalavimai bei kapitalo ir investicijų politikos reikalavimai, tačiau jiems turėtų būti toliau taikomi likę CVPD rizikos ribojimo reikalavimai. Kai tokie valstybės narės subjektai veikia kaip CVPD, jie neturėtų teikti savo paslaugų kitose valstybėse narėse. Kadangi atsiskaitymo procese ECBS nariai veikia kaip atsiskaitymų tarpininkai, jiems neturėtų būti taikomi šio reglamento IV antraštinėje dalyje nustatyti reikalavimai;
- (10) šis reglamentas turėtų būti taikomas atsiskaitymui už sandorius visomis finansinėmis priemonėmis ir visai CVPD veiklai, išskyrus atvejus, kai nurodyta kitaip. Be to, šiuo reglamentu neturėtų būti daromas poveikis kitiems Sąjungos teisės aktams dėl konkrečių finansinių priemonių, pavyzdžiui, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2003/87/EB⁽¹⁾, ir pagal tą direktyvą patvirtintoms priemonėms;
- (11) vertybinių popierių registravimas darant įrašus apskaitos sistemoje yra svarbus žingsnis siekiant padidinti atsiskaitymo veiksmingumą ir užtikrinti vertybinių popierių emisijos vientisumą, visų pirma tokiomis aplinkybėmis, kai saugojimo ir pervedimo būdai tampa vis sudėtingesni. Dėl saugos priežasčių šiame reglamente numatoma visus perleidžiamuosius vertybinius popierius, kuriais leidžiama prekiauti arba prekiaujama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES⁽²⁾ bei Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 600/2014⁽³⁾ reglamentuojamose prekybos vietose, registruoti nematerialioje apskaitos sistemoje. Šiuo reglamentu neturėtų būti nustatytas vienas konkretus pradinio registravimo darant įrašus apskaitos sistemoje būdas; tai turėtų būti leista vykdyti imobilizavimo arba tiesioginio vertimo nematerialia forma būdu. Šiuo reglamentu neturėtų būti nustatyta, kokios rūšies įstaiga turi registruoti išleidžiamus vertybinius popierius darant įrašus apskaitos sistemoje; vietoj to tą funkciją turėtų būti leidžiama vykdyti įvairiems subjektams, įskaitant registrus. Tačiau kai tokių vertybinių popierių sandoriai yra vykdomi Direktyva 2014/65/ES ir Reglamente (ES) Nr. 600/2014 reglamentuojamose prekybos vietose arba kai jie teikiami kaip įkaitas laikantis sąlygų, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2002/47/EB⁽⁴⁾, tokie vertybiniai popieriai turėtų būti registruojami darant įrašus CVPD apskaitos sistemoje siekiant užtikrinti, kad, *inter alia*, už visus tokius vertybinius popierius būtų galima atsiskaityti vertybinių popierių atsiskaitymo sistemoje. Dėl imobilizavimo ir vertimo nematerialia forma vertybinių popierių turėtojai neturėtų prarasti jokių teisių, ir imobilizavimas bei vertimas nematerialia forma turėtų būti atlikti taip, kad būtų užtikrinta, jog vertybinių popierių turėtojai galėtų patvirtinti savo teises;

(1) 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

(2) 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/61/ES ir Direktyva 2002/92/EB (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

(3) 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 84).

(4) 2002 m. birželio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/47/EB dėl susitarimų dėl finansinio įkaito nustatytomis sąlygomis (OL L 168, 2002 6 27, p. 43).

- (12) siekiant užtikrinti atsiskaitymų saugumą, visi vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos dalyviai, perkantys arba parduodantys tam tikras finansines priemones, konkrečiai – perleidžiamuosius vertybinius popierius, pinigų rinkos priemonės, kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus ir apyvartinius taršos leidimus, atsiskaitymo išipareigojimą turėtų įvykdyti numatytą atsiskaitymo dieną;
- (13) dėl ilgesnių atsiskaitymo už perleidžiamųjų vertybinių popierių sandorių laikotarpių vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų dalyviai susiduria su netikrumu ir didesne rizika. Dėl skirtingos atsiskaitymo laikotarpių trukmės valstybėse narėse trinka sutikrinimas, o emitentai, investuotojai ir tarpininkai daro klaidų. Todėl būtina nustatyti bendrą atsiskaitymo laikotarpį; taip būtų sudarytos palankesnės sąlygos nustatyti numatytą atsiskaitymo dieną ir įgyvendinti atsiskaitymo drausmės priemonės. Numatyta atsiskaitymo už perleidžiamųjų vertybinių popierių sandorius, vykdomus Direktyva 2014/65/ES ir Reglamentu (ES) Nr. 600/2014 reglamentuojamose prekybos vietose, diena turėtų būti ne vėlesnė kaip antra darbo diena po sandorio sudarymo. Sudėtingų operacijų, kurias sudaro keli sandoriai, pavyzdžiui, vertybinių popierių atpirkimo arba skolinimo sandoriai, atveju tas reikalavimas turėtų būti taikomas pirmajam sandoriui, apimančiam vertybinių popierių pervedimą. Atsižvelgiant į jų nestandartinį pobūdį, šis reikalavimas neturėtų būti taikomas sandoriams, dėl kurių atitinkamos šalys derasi privačiai, tačiau kurie yra vykdomi Direktyva 2014/65/ES ir Reglamentu (ES) Nr. 600/2014 reglamentuojamose prekybos vietose, arba sandoriams, kurie vykdomi dvišaliu pagrindu, tačiau apie kuriuos pranešama Direktyva 2014/65/ES ir Reglamentu (ES) Nr. 600/2014 reglamentuojamai prekybos vietai. Be to, tas reikalavimas neturėtų būti taikomas pirmam sandoriui, kai atitinkamiems perleidžiamiesiems vertybiniais popieriais taikomas pirminis registravimas darant įrašus apskaitos sistemoje;
- (14) CVPD ir kiti rinkos infrastruktūros subjektai turėtų imtis priemonių, kad būtų užkirstas kelias neatsiskaitymui ir sprendžiama ši problema. Labai svarbu, kad tokios taisyklės būtų vienodai ir tiesiogiai taikomos Sąjungoje. Visų pirma turėtų būti reikalaujama, kad CVPD ir kitos rinkos infrastruktūros nustatytų procedūras, kurios sudarytų jiems sąlygas imtis tinkamų priemonių sustabdyti bet kurio dalyvio, kuris sistemingai neatsiskaito, dalyvavimą ir atskleisti jo tapatybę visuomenei su sąlyga, kad tas dalyvis turės galimybę pateikti pastabų prieš priimant tokį sprendimą;
- (15) vienas iš veiksmingiausių neatsiskaitymo problemos sprendimo būdų yra reikalauti, kad neatsiskaitantiems dalyviams būtų taikomas privalomas pirminės sutarties vykdymas. Šiame reglamente turėtų būti numatytos vienodos taisyklės dėl nuobaudų ir tam tikrų supirkimo sandorio aspektų, pavyzdžiui, laiko pasirinkimo ir kainodaros, visiems perleidžiamiesiems vertybiniais popieriais, pinigų rinkos priemonėms, kolektyvinio investavimo subjektų investiciniams vienetais ir apyvartiniams taršos leidimams. Tos taisyklės turėtų būti pritaikytos prie įvairių vertybinių popierių rinkų, tam tikrų prekybos vietų, pavyzdžiui, MVĮ augimo rinkų, kaip apibrėžta Direktyvoje 2014/65/ES, ir tam tikrų sudėtingų operacijų, pavyzdžiui, labai trumpo laikotarpio vertybinių popierių atpirkimo ar skolinimo sandorių, ypatumų, kad būtų išvengta neigiamo poveikio vertybinių popierių rinkų likvidumui ir veiksmingumui. Atsiskaitymo drausmės taisyklės turėtų būti taikomos tokiu būdu, kad būtų skatinama už sandorius visomis atitinkamomis finansinėmis priemonėmis atsiskaityti ne vėliau kaip numatytą atsiskaitymo dieną;
- (16) su neatsiskaitymu susijusios procedūros ir nuobaudos turėtų atitikti tokio neatsiskaitymo mastą ir rimtumą, kurie turėtų būti nustatomi tokiu būdu, kad būtų išlaikytas ir apsaugotas atitinkamų finansinių priemonių likvidumas. Būtent rinkos formavimo veikla atlieka ypač svarbų vaidmenį užtikrinant Sąjungos rinkų likvidumą, visų pirma mažiau likvidžių vertybinių popierių atveju. Neatsiskaitymo prevencijos ir neatsiskaitymo problemos sprendimo priemonės turėtų būti suderintos su poreikiu išlaikyti ir apsaugoti tų vertybinių popierių likvidumą. Neatsiskaitantiems dalyviams taikomos piniginės baudos turėtų, kai įmanoma, būti įskaitomos atsiskaitantiems klientams kaip kompensacija ir jokių atvejų neturėtų tapti atitinkamo CVPD pajamų šaltiniu. CVPD turėtų konsultuotis su rinkos infrastruktūros subjektais, kuriems jie teikia CVPD paslaugas, dėl šiame reglamente nustatytų atsiskaitymo drausmės priemonių įgyvendinimo;
- (17) jei finansinės priemonės nepateikiamos per keturias darbo dienas nuo numatytos atsiskaitymo dienos, daugeliu atveju turėtų būti inicijuojama supirkimo procedūra. Tačiau nelikvidžių finansinių priemonių atveju tikslinga laikotarpį iki supirkimo procedūros inicijavimo pratęsti ne daugiau kaip iki septynių darbo dienų. Sprendimo, kada finansinės priemonės laikomos nelikvidžiomis, pagrindą reikėtų nustatyti priimant techninius reguliavimo standartus, atsižvelgiant į Reglamente (ES) Nr. 600/2014 jau padarytus įvertinimus. Jei priimamas toks sprendimas, galutinis supirkimo procedūros inicijavimo terminas turėtų būti pratęsiamas ne daugiau kaip iki septynių darbo dienų;

- (18) tikslinga MVĮ augimo rinkoms suteikti lankstumo, kad jos galėtų netaikyti supirkimo procedūros iki 15 dienų po to, kai įvykdomas sandoris, kad būtų galima atsižvelgti į tokių rinkų likvidumą ir visų pirma sudaryti sąlygas rinkos formuotojams veikti tose mažiau likvidžiose rinkose. MVĮ augimo rinkoms skirtos atsiskaitymo drausmės priemonės turėtų būti taikomos tik tokiose rinkose vykdomiems sandoriams. Kaip teigiama 2011 m. gruodžio 7 d. Komisijos tarnybų darbo dokumente, pridėtame prie Komisijos komunikato „Geresnių MVĮ galimybių gauti finansavimą veiksmų planas“, kaip alternatyvą bankų skolinimui MVĮ derėtų gerinti galimybes patekti į kapitalo rinkas, todėl tikslinga pakoreguoti taisykles, kad jos labiau atitiktų tų MVĮ augimo rinkų poreikius;
- (19) CVPD turėtų būti leidžiama stebėti supirkimo vykdymą, kad būtų laikomasi sudėtinių atsiskaitymo nurodymų dėl tų pačių finansinių priemonių ir dėl tos pačios pratęsto laikotarpio pabaigos dienos, siekiant kuo labiau sumažinti supirkimų skaičių tiek, kad jis būtų suderinamas su šio reglamento reikalavimais;
- (20) pagrindinis šio reglamento tikslas – nustatyti tam tikrus tiesiogiai rinkos dalyviams taikomus teisinius įpareigojimus, kuriuos sudaro, *inter alia*, visų perleidžiamųjų vertybinių popierių registravimas darant įrašus CVPD apskaitos sistemoje, kai tokiais vertybiniais popieriais prekiaujama Direktyva 2014/65/ES ir Reglamentu (ES) Nr. 600/2014 reglamentuojamose prekybos vietose arba jie teikiami kaip įkaitas Direktyvoje 2002/47/EB nustatytomis sąlygomis, ir atsiskaitymo įsipareigojimų įvykdymas ne vėliau kaip antrą darbo dieną po prekybos sandorio sudarymo, be to, kadangi CVPD yra atsakingas už vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų valdymą ir atsiskaitymo laiku užtikrinimo priemonių taikymą Sąjungoje, labai svarbu užtikrinti, kad visi CVPD būtų saugūs bei patikimi ir visuomet laikytųsi šiame reglamente nustatytų griežtų organizacinių, veiklos vykdymo ir rizikos ribojimo reikalavimų, įskaitant visas pagrįstas sukčiavimo ir aplaidumo poveikio mažinimo priemones. Todėl vienodos ir tiesiogiai taikomos taisyklės dėl CVPD veiklos leidimų išdavimo ir nuolatinės priežiūros yra svarbus rinkos dalyviams šiuo reglamentu nustatytų teisinių įpareigojimų padarinys ir jos yra susijusios su tais įsipareigojimais. Todėl būtina taisyklės dėl CVPD veiklos leidimų išdavimo ir priežiūros įtraukti į tą patį aktą, kuriame nustatomi rinkos dalyviams taikomi teisiniai įpareigojimai;
- (21) atsižvelgiant į tai, kad CVPD turėtų būti taikomi bendri reikalavimai, ir siekiant panaikinti esamas tarpvalstybinio atsiskaitymo kliūtis, visi veiklos leidimus turintys CVPD turėtų naudotis laisve teikti paslaugas Sąjungos teritorijoje, be kita ko, steigdami filialus. Siekiant užtikrinti tinkamą CVPD teikiamų paslaugų saugumo lygį kitoje valstybėje narėje, kai jis ketina teikti tam tikras pagrindines paslaugas, kaip numatyta šiame reglamente, tokiam CVPD turėtų būti taikoma šiame reglamente nustatyta konkreti tvarka arba jis turėtų įsteigti filialą priimančiojoje valstybėje narėje;
- (22) Sąjungos atsiskaitymų rinkoje be sienų būtina nustatyti įvairių institucijų, dalyvaujančių taikant šį reglamentą, kompetenciją. Valstybės narės turėtų konkrečiai paskirti už šio reglamento taikymą atsakingas kompetentingas institucijas, kurioms turėtų būti suteikti priežiūros ir tyrimo įgaliojimai, būtini jų funkcijoms vykdyti. Kiekvienam CVPD turėtų būti taikoma jo buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos veiklos leidimų išdavimo tvarka ir priežiūra, nes ši institucija yra tinkama ir turėtų būti įgaliota nagrinėti, kaip CVPD veikia normaliomis sąlygomis, vykdyti reguliarias peržiūras ir prireikus imtis tinkamų veiksmų. Tačiau atitinkama kompetentinga institucija turėtų kuo anksčiau konsultuotis ir bendradarbiauti su kitomis atitinkamomis institucijomis, įskaitant institucijas, atsakingas už kiekvienos CVPD valdomos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos priežiūrą, centrinius bankus, kurie išleidžia tinkamiausią atsiskaitymo valiutą, kai taikoma, atitinkamus centrinius bankus, kurie veikia kaip kiekvienos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos atsiskaitymų tarpininkai, taip pat, kai taikoma, su kitų grupės subjektų kompetentingomis institucijomis. Toks bendradarbiavimas taip pat apima atitinkamų institucijų keitimąsi informacija tarpusavyje ir neatidėliotiną tų institucijų informavimą susidarius nenumatytai padėčiai, darančiai poveikį finansų sistemos likvidumui ir stabilumui bet kurioje valstybėje narėje, kurioje yra įsteigtas CVPD arba bet kuris iš jo dalyvių;
- (23) kai CVPD teikia paslaugas kitoje valstybėje narėje, priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija turėtų galėti paprašyti buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos suteikti visą informaciją apie CVPD veiklą, kuri yra svarbi prašymą pateikusiai institucijai. Kad būtų užtikrintas veiksmingas priežiūros koordinavimas, ta informacija visų pirma galėtų būti susijusi su CVPD naudotojams, įsisteigusiems priimančiojoje valstybėje narėje, teikiamomis paslaugomis, arba priemonėmis ar valiutomis, kuriomis atliekamos operacijos, ir gali apimti informaciją apie neigiamus pokyčius, rizikos vertinimo rezultatus ir tašomuosius veiksmus. Buveinės valstybės narės kompetentinga institucija taip pat turėtų turėti galimybę susipažinti su visa informacija, kurią CVPD periodiškai praneša priimančiosios valstybės narės kompetentingai institucijai;

- (24) kai CVPD teikia paslaugas kitoje valstybėje narėje nei valstybė narė, kurioje jis įsteigtas, be kita ko, per įsteigtą filialą, už to CVPD priežiūrą iš esmės atsako jo buveinės valstybės narės kompetentinga institucija. Jeigu CVPD veikla priimančiojoje valstybėje narėje tampa itin reikšminga vertybinių popierių rinkų veikimui ir investuotojų apsaugai toje priimančiojoje valstybėje narėje, buveinės valstybės narės ir priimančiosios valstybės narės kompetentingos ir atitinkamos institucijos turėtų sudaryti bendradarbiavimo susitarimus dėl to CVPD veiklos priimančiojoje valstybėje narėje priežiūros. Buveinės valstybės narės kompetentinga institucija taip pat turėtų turėti galimybę nuspręsti, kad tuose bendradarbiavimo susitarimuose būtų numatytas daugiašalis buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos ir atitinkamų priimančiųjų valstybių narių kompetentingų ir atitinkamų institucijų bendradarbiavimas, įskaitant kolegialaus pobūdžio bendradarbiavimą. Tačiau tokie bendradarbiavimo susitarimai neturėtų būti laikomi priežiūros institucijų kolegijomis, kaip nurodyta Reglamente (ES) Nr. 1095/2010. Nė viena valstybė narė ar valstybių narių grupė neturėtų būti tiesiogiai ar netiesiogiai diskriminuojama kaip CVPD ir atsiskaitymo paslaugų teikimo vieta. Atlikdama savo pareigas pagal šį reglamentą jokia institucija neturėtų tiesiogiai ar netiesiogiai diskriminuoti jokių kitos valstybės narės įmonių. Vadovaujantis šiuo reglamentu, vienos valstybės narės konkrečiam CVPD neturėtų būti draudžiama ar kliudoma už finansines priemones atsiskaityti kitos valstybės narės valiuta arba trečiosios valstybės valiuta;
- (25) šiuo reglamentu valstybėms narėms neturėtų būti kliudoma jų nacionaliniuose įstatymuose nustatyti konkrečią teisinę CVPD kompetentingos institucijos ir atitinkamų institucijų kasdienio bendradarbiavimo nacionaliniu lygiu sistemą. Tokia nacionalinė teisinė sistema turėtų būti suderinama su institucijų priežiūros praktikos ir bendradarbiavimo gairėmis, kurias Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA) gali paskelbti pagal šį reglamentą;
- (26) juridiniai asmenys, atitinkantys CVPD apibrėžtį, prieš pradėdami veiklą turi gauti nacionalinių kompetentingų institucijų išduodamą veiklos leidimą. Siekiant atsižvelgti į įvairius verslo modelius, apibrėžiant CVPD turėtų būti pateiktos nuorodos į tam tikras pagrindines paslaugas, kurias sudaro atsiskaitymas, apimantis vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos valdymą, notarinės ir centralizuoto vertybinių popierių sąskaitų tvarkymo paslaugos. CVPD turėtų bent jau valdyti vertybinių popierių atsiskaitymo sistemą ir teikti vieną kitą pagrindinę paslaugą. Šis derinys yra esminis, kad CVPD galėtų atlikti savo vaidmenį vykdant vertybinių popierių atsiskaitymo procesą ir užtikrinant vertybinių popierių emisijos vientisumą. Subjektai, kurie nevaldo vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų, pavyzdžiui, registru, mokėjimų tarpininkų, viešųjų institucijų, įstaigų, atsakingų už registru sistemą, nustatytą pagal Direktyvą 2003/87/EB, arba pagrindinių sandorio šalių (PSS), kurias reglamentuoja Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ⁽¹⁾, nepatenka į CVPD apibrėžtį;
- (27) siekdami užtikrinti savo esminių operacijų tęstinumą, CVPD turėtų įdiegti gaivinimo planus. Nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2014/59/ES ⁽²⁾, kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad kiekvienas CVPD įdiegtų ir tvarkytų tinkamą pertvarkymo sistemą pagal atitinkamus nacionalinius teisės aktus;
- (28) siekiant teikti patikimus duomenis apie atsiskaitymo už vertybinius popierius nesinaudojant vertybinių popierių atsiskaitymo sistema mastą ir užtikrinti, kad būtų galima stebėti kylančią riziką ir į ją reaguoti, visos įstaigos, kurios nėra CVPD ir už vertybinių popierių sandorių atsiskaito nesinaudodamos vertybinių popierių atsiskaitymo sistema, turėtų apie savo atsiskaitymo veiklą pranešti atitinkamoms kompetentingoms institucijoms. Pranešimą gavusios kompetentingos institucijos po to turėtų tą informaciją perduoti ESMA ir informuoti ESMA apie galimą riziką, kylančią dėl tokios atsiskaitymo veiklos. Be to, ESMA turėtų stebėti tokią atsiskaitymo veiklą ir atsižvelgti į galimą tokios veiklos riziką;
- (29) siekiant neleisti, kad vykdydami kitą veiklą nei ta, kuriai turi būti išduotas veiklos leidimas pagal šį reglamentą, CVPD prisiimtų riziką, veiklos leidimus turinčių CVPD veikla turėtų apsiriboti veiklos leidime nurodytų paslaugų

⁽¹⁾ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų (OL L 201, 2012 7 27, p. 1).

⁽²⁾ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/59/ES, kuria nustatoma finansų įstaigų ir investicinių firmų gaivinimo ir pertvarkymo sistema ir iš dalies keičiama Tarybos direktyva 82/891/EEB ir direktyvos 2001/24/EB, 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2005/56/EB, 2007/36/EB, 2011/35/ES, 2012/30/ES ir 2013/36/ES bei Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 ir (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 190).

arba paslaugų, apie kurias pranešta pagal šį reglamentą, teikimu ir jie neturėtų dalyvauti valdant kapitalą, kaip apibrėžta šiame reglamente darant nuorodą į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/34/ES⁽¹⁾, arba turėti tiesioginės arba netiesioginės nuosavybės teisių į 20 % arba didesnę bet kurios kitos įstaigos, išskyrus panašias paslaugas teikiančias įstaigas, balsavimo teisių arba kapitalo dalį, nebent tokių dalyvavimą valdant kapitalą yra patvirtinusios CVPD kompetentingos institucijos, remdamosi tuo, kad dėl to ženkliai nepadidėja CVPD rizikos pobūdis;

- (30) siekiant užtikrinti saugų vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų veikimą, tokias sistemas turėtų valdyti tik tie CVPD arba kaip CVPD veikiantys centriniai bankai, kuriems taikomas šis reglamentas;
- (31) nedarant poveikio konkrečioms valstybių narių mokesčių teisės reikalavimams, CVPD turėtų būti leidžiama teikti pagrindines paslaugas papildančias papildomas paslaugas, kuriomis padedama didinti vertybinių popierių rinkų saugumą, veiksmingumą bei skaidrumą ir nesukuriama netinkamos rizikos jų pagrindinėms paslaugoms. Kad CVPD būtų sudarytos sąlygos reaguoti į būsimus pokyčius rinkoje, neišsamus tų paslaugų sąrašas yra pateiktas šiame reglamente. Kai tokių paslaugų teikimas yra susijęs su mokesčių išskaitymo ir ataskaitų teikimo mokesčių administratoriams įpareigojimais, jos bus toliau teikiamos vadovaujantis atitinkamų valstybių narių teise. Pagal SESV 114 straipsnio 2 dalį įgaliojimai priimti priemonės pagal 114 straipsnio 1 dalį netaikomi fiskalinėms nuostatom. Savo 2004 m. balandžio 29 d. sprendimu *Komisija prieš Tarybą*, C-338/01⁽²⁾ Europos Sąjungos Teisingumo Teismas nustatė, jog sąvoką „fiskalinės nuostatos“ reikia aiškinti ta prasme, kad ji apima ne tik nuostatas, apibrėžiančias apmokestinamuosius asmenis, apmokestinamuosius sandorius, apmokestinimo bazę, tiesioginių ir netiesioginių mokesčių tarifus bei atleidimą nuo jų, bet ir nuostatas dėl šių mokesčių surinkimo tvarkos. Todėl šis reglamentas neapima mokesčių surinkimo tvarkos, kurios atveju turėtų būti naudojamas skirtingas teisinis pagrindas;
- (32) CVPD, ketinantis pagrindinės paslaugos teikimą pavesti trečiajai šaliai arba teikti naują, šiame reglamente nenurodytą pagrindinę paslaugą arba papildomą paslaugą, valdyti kitą vertybinių popierių atsiskaitymo sistemą, naudotis kito atsiskaitymų tarpininko paslaugomis arba įdiegti CVPD sąsajas, kurios yra susijusios su didele rizika, turėtų kreiptis dėl veiklos leidimo ta pačia tvarka kaip ir dėl pradinio veiklos leidimo, tačiau šiuo atveju kompetentinga institucija turėtų per tris mėnesius informuoti paraišką pateikusį CVPD apie tai, ar veiklos leidimas išduodamas, ar ne. Vis dėlto CVPD sąsajų, kurios nėra susijusios su didele rizika, arba CVPD, kurie savo paslaugų, susijusių su sąveikiomis sąsajomis, teikimą pveda viešiesiems subjektams, pavyzdžiui, ECBS nariams, sąveikių sąsajų atveju neturėtų būti reikalaujama išankstinio veiklos leidimo, tačiau apie jas atitinkami CVPD turėtų pranešti savo kompetentingoms institucijoms;
- (33) kai CVPD ketina išplėsti savo paslaugas teikdamas šiame reglamente aiškiai išvardytas ne bankinio tipo papildomas paslaugas, kurios nedidina CVPD veiklos rizikingumo, jis, pranešus apie tai jo buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai, turėtų galėti tai daryti;
- (34) trečiojoje valstybėje įsteigti CVPD turėtų galėti siūlyti savo paslaugas Sąjungoje, be kita ko, įsteigdami filialą. Siekiant užtikrinti tinkamą trečiųjų valstybių CVPD teikiamų CVPD paslaugų saugumo lygį, kai tokie CVPD ketina teikti šiame reglamente išvardytas tam tikras paslaugas arba steigti filialą Sąjungoje, juos turėtų pripažinti ESMA. Jei atitinkama kompetentinga institucija neprieštarauja, trečiųjų valstybių CVPD turėtų būti suteikta galimybė įdiegti sąsajas su Sąjungoje įsteigtais CVPD ir tuo atveju, jei tokio pripažinimo nėra. Atsižvelgiant į pasaulinį finansų rinkų pobūdį, tinkamiausia trečiosios valstybės CVPD pripažinimo institucija yra ESMA. ESMA turėtų galėti pripažinti trečiosios valstybės CVPD tik tuomet, jei Komisija padaro išvadą, kad jiems taikoma teisinė ir priežiūros sistema yra iš tikrųjų lygiavertė šiame reglamente nustatyti sistemai, jei jų įsisteigimo valstybėje jiems veiksmingai išduodami veiklos leidimai, jie yra prižiūrimi bei priežiūros jų vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos, ir jei ESMA ir CVPD kompetentingos ir atitinkamos institucijos yra sudariusios bendradarbiavimo susitarimus. ESMA pripažinimas turėtų priklausyti nuo to, ar veiksmingai lygiavertė pripažįstama rizikos ribojimo sistema, taikytina Sąjungoje įsteigtiems ir veiklos leidimą pagal šį reglamentą gavusiems CVPD;

(1) 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB (OL L 182, 2013 6 29, p. 19).

(2) [2004], Rink. p. I-4829.

- (35) dėl CVPD ir jų teikiamų paslaugų sudėtingumo ir sisteminio pobūdžio, skaidraus valdymo taisyklėmis reikėtų užtikrinti, kad aukščiausioji vadovybė, valdymo organo nariai, akcininkai ir dalyviai, kurie gali kontroliuoti, kaip apibrėžta darant nuorodą į Direktyvą 2013/34/ES, CVPD veiklos metu būtų tinkami patikimam ir rizikos ribojimo principais pagrįstam CVPD valdymui užtikrinti;
- (36) valstybėse narėse naudojamos įvairios valdymo struktūros. Daugeliu atvejų naudojama vienos arba dviejų valdybų struktūra. Šiame reglamente vartojamomis apibrėžtimis siekiama apimti visas esamas struktūras, neteikiant pirmenybės kuriai nors konkrečiai struktūrai, o jų vienintelė funkcija – nustatyti taisykles, kuriomis siekiama konkretaus rezultato, nepriklausomai nuo nacionalinės bendrovių teisės, taikytinos įstaigoms kiekvienoje valstybėje narėje. Todėl apibrėžtys neturėtų turėti įtakos bendram kompetencijų paskirstymui pagal nacionalinę bendrovių teisę;
- (37) skaidraus valdymo taisyklėmis reikėtų užtikrinti, kad būtų atsižvelgiama ir į CVPD akcininkų, vadovų bei darbuotojų ir į jų naudotojų, kuriems CVPD galiausiai dirba, interesus. Tos valdymo taisyklės turėtų būti taikomos nedarant poveikio CVPD pasirinktam nuosavybės modeliui. Turėtų būti įsteigtas kiekvienos CVPD valdomos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos naudotojų komitetas, kad naudotojams būtų suteikta galimybė teikti patarimus CVPD valdymo organui pagrindiniais klausimais, kurie jiems daro poveikį, ir tam komitetui turėtų būti suteikta priemonių, reikalingų jo vaidmeniui atlikti. Naudotojų komitete turėtų būti atstovaujama įvairių CVPD naudotojų, įskaitant įvairių rūšių vertybinių popierių turėtojus, interesus;
- (38) CVPD turėtų turėti galimybę perduoti savo paslaugų teikimą su sąlyga, kad dėl tokių veiklos perdavimo susitarimų atsirandanti rizika būtų valdoma. Dėl CVPD patikėtų užduočių svarbos šiuo reglamentu reikėtų nustatyti, kad CVPD, savo veiklą pagal sutartį perduodami trečiosioms šalims, savo įsipareigojimų joms neperkelia. Tokia veikla turėtų būti perduodama griežtai apibrėžtomis sąlygomis, kuriomis išlaikoma CVPD atsakomybė už savo veiklą ir užtikrinama, kad nesusilpnėtų CVPD priežiūra ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos priežiūra. Laikantis tam tikrų sąlygų, turėtų būti galima tų reikalavimų netaikyti tuo atveju, kai CVPD savo veiklą perduoda viešajam subjektui;
- (39) šiuo reglamentu valstybėms narėms, kurios leidžia taikyti vieno lygio vertybinių popierių apskaitos sistemas, neturėtų būti kliudoma jų nacionaliniuose įstatymuose nustatyti, kad kitos šalys nei CVPD turi arba gali vykdyti tam tikras funkcijas, kurias kai kuriose kitų rūšių vertybinių popierių apskaitos sistemose paprastai vykdo CVPD, ir tiksliai nurodyti, kaip tos funkcijos turėtų būti vykdomos. Visų pirma kai kuriose valstybėse narėse sąskaitų tvarkytojai arba CVPD valdomų vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų dalyviai registruoja įrašus vertybinių popierių sąskaitose, kurias tvarko CVPD, nebūtinai patys būdami sąskaitos paslaugų teikėjai. Kadangi reikia užtikrinti teisinį tikrumą dėl CVPD lygmeniu sąskaitose padarytų įrašų, šiuo reglamentu reikėtų pripažinti konkretų vaidmenį, tenkantį tokioms kitoms šalims. Todėl konkrečiomis aplinkybėmis ir laikantis griežtų teisės aktais nustatytų taisyklių turėtų būti leidžiama atsakomybę padalyti tarp konkretaus CVPD ir atitinkamos kitos šalies, arba numatyti išimtinę tos kitos šalies atsakomybę už tam tikrus vertybinių popierių sąskaitų tvarkymo aukščiausioje pakopoje aspektus su sąlyga, kad tokiai kitai šaliai taikoma atitinkamas reglamentavimas ir priežiūra. Atsakomybės padalijimo mastui neturėtų būti taikomi jokie apribojimai;
- (40) veiklos vykdymo taisyklėmis turėtų būti užtikrintas CVPD ir jo naudotojų santykių skaidrumas. Visų pirma CVPD turėtų turėti viešai skelbiamus, skaidrius, objektyvius ir nediskriminacinius dalyvavimo vertybinių popierių atsiskaitymo sistemoje kriterijus, kuriais prieigą dalyviams būtų leidžiama riboti tik remiantis kylančia rizika. Kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikta greito ir tinkamo teisių gynimo priemonių, kad jos galėtų spręsti visus su CVPD nepagrįstu atsisakymu dalyviams teikti savo paslaugas susijusius klausimus. CVPD turėtų viešai skelbti savo paslaugų kainas ir mokesčius. Siekiant suteikti atvirą ir nediskriminacinę prieigą prie CVPD paslaugų ir atsižvelgiant į didelę įtaką rinkoje, kurią CVPD vis dar turi savo atitinkamų valstybių narių teritorijoje, CVPD neturėtų būti leidžiama nukrypti nuo savo paskelbtos pagrindinės paslaugoms taikomos kainodaros politikos ir turėtų turėti atskiras išlaidų ir pajamų, susijusių su kiekviena iš jo pagrindinių paslaugų ir jo papildomų paslaugų, sąskaitas. Tomis dalyvavimo nuostatomis papildoma ir sustiprinama Direktyvoje 2014/65/ES numatyta rinkos dalyvių teisė naudotis atsiskaitymo sistema kitoje valstybėje narėje;

- (41) siekdami sudaryti palankesnes sąlygas veiksmingam registravimui, atsiskaitymui ir mokėjimui, CVPD turėtų pranešimų apsikeitimo su dalyviais ir rinkos infrastruktūros subjektais, su kuriais jie sąveikauja, procedūrose numatyti atitinkamas tarptautines atviras pranešimų perdavimo procedūras ir standartus, skirtus keitimuisi pranešimais bei informaciniais duomenimis;
- (42) atsižvelgiant į vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų pagrindinį vaidmenį finansų rinkose, teikdami savo paslaugas CVPD turėtų dėti visas pastangas užtikrinti, kad už vertybinių popierių sandorius būtų atsiskaitoma laiku ir būtų garantuotas vertybinių popierių emisijos vientisumas. Šiuo reglamentu neturėtų būti kliudoma taikyti valstybių narių nacionalinius įstatymus, kuriais reglamentuojamas vertybinių popierių saugojimas ir vertybinių popierių emisijų vientisumo išlaikymo priemonės. Vis dėlto, siekiant padidinti jų dalyvių ir klientų turto apsaugą, šiuo reglamentu turėtų būti reikalaujama, kad CVPD atskirtų tvarkomas kiekvieno dalyvio vertybinių popierių sąskaitas ir gavę prašymą pasiūlytų smulkesnį dalyvių klientų sąskaitų atskyrimą, kuris tam tikrais atvejais būtų galimas tik numatant didesnę kainą, kurią turėtų padengti dalyvių klientai, prašantys smulkesnio sąskaitų atskyrimo. Turėtų būti reikalaujama, kad CVPD ir jų dalyviai teiktų bendro klientų atskyrimo paslaugą ir individualaus klientų atskyrimo paslaugą, kad klientai galėtų pasirinkti atskyrimo lygį, kuris, jų nuomone, atitinka jų poreikius.

Vienintelė išimtis turėtų būti taikoma tada, kai dėl kitų viešosios politikos reikalavimų, visų pirma susijusių su veiksmingu ir skaidriu mokesčių surinkimu, reikalaujama, kad CVPD ir jo dalyviai teiktų individualaus klientų atskyrimo paslaugą valstybės narės piliečiams ir gyventojams bei joje įsisteigusiems juridiniams asmenims, kai šio reglamento įsigaliojimo dieną pagal valstybės narės nacionalinę teisę, pagal kurią yra išleidžiami vertybiniai popieriai, reikalaujama teikti individualaus klientų atskyrimo paslaugą tik tos valstybės narės piliečiams, gyventojams ir joje įsisteigusiems juridiniams asmenims. CVPD turėtų užtikrinti, kad tie reikalavimai būtų atskirai taikomi kiekvienai jų valdomai vertybinių popierių atsiskaitymo sistemai. Nedarant poveikio papildomų paslaugų teikimui, CVPD neturėtų savo sąskaita naudoti jokių vertybinių popierių, kurie priklauso dalyviui, išskyrus atvejus, kai tas dalyvis duoda aiškų leidimą, ir neturėtų kitais atžvilgiais savo sąskaita naudoti vertybinių popierių, kurie jiems nepriklauso. Be to, CVPD turėtų reikalauti, kad dalyviai iš savo klientų gautų visus būtinus išankstinius sutikimus;

- (43) Direktyvoje 98/26/EB nustatyta, kad pervedimo nurodymų, kurie užregistruojami vertybinių popierių atsiskaitymo sistemose pagal tų sistemų taisykles, vykdymas turėtų būti teisiškai užtikrinamas ir privalomas trečiosioms šalims. Vis dėlto atsižvelgiant į tai, kad Direktyvoje 98/26/EB nėra konkrečiai nurodyti CVPD, kurie valdo vertybinių popierių atsiskaitymo sistemas, siekiant aiškumo šiuo reglamentu turėtų būti reikalaujama, kad CVPD apibrėžtų konkretų laiką, kada pervedimo nurodymai yra užregistruojami jų sistemose ir tampa neatšaukiami pagal tos direktyvos taisykles. Be to, siekiant padidinti teisinį tikrumą, CVPD turėtų savo dalyviams atskleisti konkretų laiką, kada vertybinių popierių ir pinigų pervedimų vertybinių popierių atsiskaitymo sistemoje vykdymas yra teisiškai užtikrinamas ir privalomas trečiosioms šalims atitinkamai pagal nacionalinę teisę. Be to, CVPD turėtų imtis visų pagrįstų priemonių užtikrinti, kad vertybinių popierių ir pinigų pervedimų vykdymas būtų teisiškai užtikrinamas ir privalomas trečiosioms šalims ne vėliau kaip faktinės atsiskaitymo (darbo) dienos pabaigoje;
- (44) siekiant išvengti atsiskaitymo rizikos dėl atsiskaitymų tarpininko nemokumo, CVPD, kai tikslinga ir įmanoma, atsiskaitymas už vertybinių popierių sandorius piniginėmis lėšomis turėtų būti atliekamas per centriniame banke atidarytas sąskaitas. Jei ši galimybė netikslinga ir neįmanoma, CVPD turėtų galėti atsiskaitymą vykdyti per sąskaitas, atidarytas kredito įstaigoje, kuri įsteigta pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2013/36/ES ⁽¹⁾ nustatytas sąlygas ir kuriai taikoma konkreti veiklos leidimų išdavimo tvarka bei rizikos ribojimo reikalavimai, nustatyti šio reglamento IV antraštinėje dalyje;
- (45) su kredito ir likvidumo rizika susijusias atsiskaitymą papildančias bankinio tipo paslaugas turėtų teikti tik CVPD arba jas perduoti subjektams, kurie turi leidimą teikti šiame reglamente nustatytą CVPD veiklą papildančias bankinio tipo paslaugas;

⁽¹⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

- (46) siekiant užtikrinti veiksmingumą, kai ta pati įmonių grupė teikia ir CVPD, ir bankinio tipo paslaugas, dėl šio reglamento reikalavimų neturėtų būti kliudoma kredito įstaigoms priklausyti tai pačiai įmonių grupei, kuriai priklauso CVPD. Tikslinga numatyti priemones, kurias taikant CVPD galėtų būti leista teikti jų dalyviams ir kitiems subjektams papildomas paslaugas per tą patį juridinį subjektą arba per kitą juridinį subjektą, kuris gali priklausyti tai pačiai įmonių, nepriklausomai nuo to, ar jas galiausiai kontroliuoja ta pati patronuojančioji įmonė, grupei. Kai kredito įstaiga, kuri nėra centrinis bankas, veikia kaip atsiskaitymų tarpininkas, ji turėtų galėti CVPD dalyviams teikti šiame reglamente nustatytas paslaugas, kurioms išduotas veiklos leidimas, tačiau siekiant apriboti atsiskaitymo sistemoms tenkančią riziką, susijusią su kredito įstaigos išpareigojimų nesilaikymu, ji neturėtų per tą patį juridinį subjektą teikti kitų bankinio tipo paslaugų;
- (47) atsižvelgiant į tai, kad Direktyvoje 2013/36/ES konkrečiai neaptariama dienos kredito ir likvidumo rizika, kylanti dėl atsiskaitymą papildančių bankinio tipo paslaugų teikimo, tokias paslaugas teikiančioms kredito įstaigoms ir CVPD taip pat turėtų būti taikomi konkretūs griežtesni kredito ir likvidumo rizikos mažinimo reikalavimai, įskaitant riziką grindžiamą didesnį kapitalo poreikio koeficientą, kuris atspindi atitinkamą riziką. Tokie griežtesni kredito ir likvidumo rizikos mažinimo reikalavimai turėtų atitikti pasaulinius finansų rinkų infrastruktūros standartus ir 2013 m. balandžio mėn. Bazelio bankų priežiūros komiteto paskelbtus dienos likvidumo valdymo stebėsenos priemonių principus;
- (48) kai kuriems CVPD, veikiančioms ir kaip kredito įstaigos, taikomi nuosavų lėšų ir ataskaitų teikimo reikalavimai, susiję su kredito įstaigomis ir nustatyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 575/2013 ⁽¹⁾ bei Direktyvoje 2013/36/ES. Atsižvelgiant į tokių CVPD sisteminę svarbą, tikslinga, kad būtų taikomi griežčiausi Sąjungos teisėje nustatyti reikalavimai siekiant išvengti kumuliacinio įvairių Sąjungos taisyklių taikymo, pavyzdžiui, susijusių su ataskaitų teikimo dėl nuosavų lėšų reikalavimais. Visose srityse, kuriose nustatomas galimas reikalavimų dubliavimas, Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija) (EBI), įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1093/2010 ⁽²⁾, ir ESMA pagal Reglamentą (ES) Nr. 1093/2010 ir Reglamentą (ES) Nr. 1095/2010 34 straipsnį turėtų pateikti nuomonę dėl tinkamo Sąjungos aktų taikymo;
- (49) be Reglamente (ES) Nr. 575/2013 ir Direktyvoje 2013/36/ES nustatytų nuosavų lėšų reikalavimų, kredito įstaigoms ir CVPD turėtų būti taikomas kapitalo poreikio koeficientas, atspindintis riziką, pavyzdžiui, kredito ir likvidumo riziką, susijusią su dienos kredito suteikimu, be kita ko, vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos dalyviams arba kitiems CVPD paslaugų naudotojams;
- (50) siekiant užtikrinti visišką atitiktį konkrečioms priemonėms, skirtoms kredito ir likvidumo rizikai mažinti, kompetentingos institucijos turėtų galėti reikalauti, kad CVPD paskirtų daugiau kaip vieną kredito įstaigą kaskart, kai remdamosi turimais įrodymais jos gali įrodyti, kad vienai kredito įstaigai kylanti kredito ir likvidumo rizikos koncentracija nėra visiškai sumažinta. CVPD turėtų taip pat turėti galimybę paskirti daugiau kaip vieną kredito įstaigą;
- (51) priežiūra, ar paskirtos kredito įstaigos arba CVPD, gavę veiklos leidimą teikti atsiskaitymą papildančias bankinio tipo paslaugas, laikosi Reglamentu (ES) Nr. 575/2013 ir Direktyvos 2013/36/ES reikalavimų bei šio reglamento konkrečių atitinkamų rizikos ribojimo reikalavimų, turėtų būti pavesta Reglamente (ES) Nr. 575/2013. Siekiant užtikrinti, kad priežiūros standartai būtų taikomi nuosekliai, pageidautina, kad CVPD bankinio tipo paslaugų, kurios pagal savo mastą ir pobūdį kelia didelę riziką Sąjungos finansiniam stabilumui, tiesioginę priežiūrą vykdytų ECB, laikydamasis Tarybos reglamente (ES) Nr. 1024/2013 ⁽³⁾ dėl rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politikos nustatytų sąlygų. Šiuo reglamentu neturėtų būti daromas poveikis Reglamentui (ES) Nr. 1024/2013;

⁽¹⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

⁽²⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

⁽³⁾ 2013 m. spalio 15 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1024/2013, kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedami specialūs uždaviniai, susiję su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika (OL L 287, 2013 10 29, p. 63).

- (52) kredito įstaiga arba CVPD, kurie turi leidimą teikti atsiskaitymą papildančias bankinio tipo paslaugas, turėtų laikytis visų dabartinių ar būsimų Sąjungos teisės aktų, taikytinų kredito įstaigoms. Šiuo reglamentu neturėtų būti daromas poveikis Direktyvai 2014/59/ES ir jokiems kitiems būsimiems Sąjungos teisėkūros procedūra priimamiems aktams dėl kredito įstaigų, investicinių įmonių ir kitų finansų įstaigų gaivinimo ir pertvarkymo sistemos;
- (53) siekiant užtikrinti pakankamo laipsnio CVPD teikiamų paslaugų saugumą ir tęstinumą, CVPD reikėtų taikyti konkrečius vienodus ir tiesiogiai taikytinus rizikos ribojimo ir kapitalo reikalavimus, kuriais būtų mažinama jiems kylanti teisinė, operacinė ir investicinė rizika;
- (54) CVPD sąsajos susitarimų saugumui reikėtų taikyti konkrečius reikalavimus, kad būtų sudarytos sąlygos atitinkamiems jų dalyviams gauti prieigą prie kitų vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų. Dėl papildomų bankinio tipo paslaugų teikimo per atskirą juridinį subjektą neturėtų būti kliudoma CVPD gauti tokias paslaugas, visų pirma jei jie yra kito CVPD valdomos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos dalyviai. Ypač svarbu, kad dėl sąsajos susitarimų kylanti galima rizika, pavyzdžiui, kredito, likvidumo, organizacinė ar bet kuri kita atitinkama CVPD kylanti rizika, būtų visiškai sumažinta. Sąveikių sąsajų atveju svarbu, kad susietose vertybinių popierių atsiskaitymo sistemose pervedimo nurodymų užregistravimo sistemoje momentai ir momentai, nuo kada tokie pervedimo nurodymai yra neatšaukiami, būtų identiški, ir būtų taikomos lygiavertės taisyklės dėl vertybinių popierių bei pinigų pervedimų baigtinumo momento. Tokie patys principai turėtų būti taikomi CVPD, kurie naudoja bendrą atsiskaitymų informacinių technologijų (IT) infrastruktūrą;
- (55) kad kompetentingos institucijos galėtų veiksmingai prižiūrėti CVPD veiklą, CVPD turėtų būti taikomi griežti įrašų saugojimo reikalavimai. CVPD turėtų bent dešimt metų saugoti visus įrašus ir duomenis apie visas paslaugas, kurias jie gali teikti, įskaitant sandorių duomenis apie įkaito valdymo paslaugas, kurios apima vertybinių popierių atpirkimo ar skolinimo sandorių tvarkymą. Gali reikėti, kad CVPD tiksliai nurodytų bendrą formatą, pagal kurį jų klientai turi teikti sandorio duomenis, kad būtų galima įvykdyti šį įrašų saugojimo reikalavimą, laikantis visų atitinkamų techninių reguliavimo ir įgyvendinimo standartų, priimtų pagal šį reglamentą;
- (56) daugelio valstybių narių nacionalinėje teisėje reikalaujama, kad emitentai tam tikrų rūšių vertybinius popierius, visų pirma akcijas, leistų nacionaliniuose CVPD. Siekiant pašalinti šią sklindaus Sąjungos poprekybinės veiklos rinkos veikimo kliūtį ir leisti emitentams pasirinkti veiksmingiausią savo vertybinių popierių valdymo būdą, emitentai turėtų turėti teisę pasirinkti bet kurį Sąjungoje įsteigtą CVPD savo vertybiniais popieriams registruoti ir atitinkamoms CVPD paslaugoms gauti. Kadangi nacionalinės bendrovių teisės suderinimas nepatenka į šio reglamento taikymo sritį, tokie nacionalinės bendrovių teisės arba susiję teisės aktai, pagal kuriuos yra išleidžiami vertybiniai popieriai, turėtų būti taikomi toliau ir sudaromi susitarimai siekiant užtikrinti, kad tokie nacionalinės bendrovių teisės ar susijusių teisės aktų reikalavimai galėtų būti įvykdyti, jei CVPD pasinaudoja teise pasirinkti.

Tokiais nacionalinės bendrovių teisės ir susijusiais teisės aktais, pagal kuriuos yra išleidžiami vertybiniai popieriai, reglamentuojamas vertybinių popierių emitento ir jų turėtojų arba bet kurių trečiųjų šalių santykis ir jų atitinkamos teisės bei pareigos, susijusios su vertybiniais popieriais, pavyzdžiui, balsavimo teisės, dividendai ir emitento įvykiai. Atsisakyti suteikti paslaugas emitentui turėtų būti leidžiama tik remiantis išsamiu rizikos įvertinimu arba jei tas CVPD neteikia jokių emisijos paslaugų, susijusių su pagal atitinkamos valstybės narės bendrovių teisę arba susijusią teisę išleidžiamais vertybiniais popieriais. Kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikta greito ir tinkamo teisių gynimo priemonių, kad jos spręstų visus su nepagrįstu CVPD atsisakymu emitentams teikti savo paslaugas susijusius klausimus;

- (57) atsižvelgiant į dėl šio reglamento didėjančių vertybinių popierių tarptautinio saugojimo ir pervedimų atvejų skaičių, itin skubu ir svarbu nustatyti aiškias taisykles dėl nuosavybės aspektams, susijusiems su vertybiniais popieriais, laikomais CVPD tvarkomose sąskaitose, taikytinos teisės. Tačiau tai yra horizontalusis klausimas, kuris yra platesnis už šio reglamento taikymo sritį ir kurį galima spręsti būsimuose Sąjungos teisėkūros procedūra priimamuose aktuose;
- (58) 2006 m. lapkričio 7 d. Europos kliringo ir atsiskaitymų elgesio kodekse sukurta savanoriška sistema, kuria CVPD ir kitiems rinkos infrastruktūroms subjektams sudaromos tarpusavio prieigos sąlygos. Tačiau poprekybinis sektorius

vis dar tebėra suskaidytas pagal nacionalines taisykles, todėl tarptautiniai sandoriai yra bereikalingai brangūs. Būtina nustatyti vienodas CVPD tarpusavio sąsają ir CVPD bei kitų rinkos infrastruktūros subjektų tarpusavio prieigos sąlygas. Siekiant sudaryti sąlygas CVPD savo dalyviams siūlyti galimybę patekti į kitas rinkas, jie turėtų turėti teisę tapti kito CVPD dalyviu arba prašyti, kad kitas CVPD sukurtų specialias prieigos prie pastarojo funkcijas. Tokia prieiga turėtų būti suteikiama sąžiningomis, pagrįstomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis, o atsisakyti suteikti tokią prieigą turėtų būti galima tik tuo atveju, jei dėl to kiltų pavojus sklandžiam ir drausmingam finansų rinkų veikimui arba kiltų sisteminė rizika. Kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikta greito ir tinkamo teisių gynimo priemonių, kad jos spręstų visus su nepagrįstu CVPD atsisakymu kitam CVPD suteikti prieigą susijusius klausimus. Kai dėl CVPD sąsają kyla didelė rizika atsiskaitymui, šioms sąsajoms atitinkamos kompetentingos institucijos turėtų išduoti leidimus ir vykdyti griežtesnę jų priežiūrą;

- (59) CVPD taip pat turėtų turėti prieigą prie PSŠ arba prekybos vietos sandorių duomenų, ir tie rinkos infrastruktūros subjektai turėtų turėti prieigą prie CVPD valdomų vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų. Atsisakyti suteikti tokią prieigą galima tik tuo atveju, jei dėl to kiltų pavojus sklandžiam ir drausmingam finansų rinkų veikimui arba kiltų sisteminė rizika, ir atsisakymas negalimas dėl priežasčių, susijusių su rinkos dalies praradimu;
- (60) Kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikta greito ir tinkamo teisių gynimo priemonių, kad jos spręstų visus su nepagrįstu CVPD arba rinkos infrastruktūros subjektų atsisakymu suteikti galimybę naudotis jų paslaugomis susijusius klausimus. Šiuo reglamentu papildomos Reglamento (ES) Nr. 648/2012 ir Reglamento (ES) Nr. 600/2014 nuostatos dėl prekybos vietų, PSŠ ir CVPD susitarimų dėl prieigos, kas yra būtina siekiant sukurti konkurencingą poprekybinių paslaugų vidaus rinką. ESMA ir Komisija turėtų toliau atidžiai stebėti poprekybinės infrastruktūros vystymąsi ir Komisija, jei būtina, turėtų įsikišti, kad užkirstų kelią konkurencijos iškraipymui vidaus rinkoje;
- (61) patikima finansų sektoriaus rizikos ribojimo ir veiklos vykdymo sistema turėtų būti pagrįsta tvirtais priežiūros ir sankcijų režimais. Tuo tikslu priežiūros institucijoms turėtų būti suteikta pakankamai įgaliojimų imtis veiksmų ir jos turėtų galėti naudotis atgrasomaisiais sankcijų už neteisėtą veiklą režimais. Esamų sankcijų taikymo įgaliojimų ir jų taikymo praktikoje apžvalga, kuria siekiama skatinti sankcijų konvergenciją vykdančią visų rūšių priežiūros veiklą, pateikta 2010 m. gruodžio 8 d. Komisijos komunikate „Dėl sankcijų taikymo režimų finansinių paslaugų sektoriuje griežtinimo“;
- (62) todėl siekiant užtikrinti, kad CVPD, atsiskaitymų tarpininkais paskirtos kredito įstaigos, jų valdymo organų nariai ir bet kurie kiti asmenys, kurie faktiškai kontroliuoja jų verslą, arba bet kurie kiti asmenys veiksmingai laikytųsi šio reglamento reikalavimų, kompetentingos institucijos turėtų galėti taikyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas administracines sankcijas ir kitas priemones;
- (63) siekiant užtikrinti, kad sankcijos būtų atgrasomos ir nuosekliai taikomos visose valstybėse narėse, šiame reglamente reikėtų numatyti pagrindinių administracinių sankcijų ir kitų priemonių, kurias galėtų taikyti kompetentingos institucijos, sąrašą, įgaliojimą taikyti tas sankcijas ir priemones visiems už pažeidimą atsakingiems ir juridiniams, ir fiziniams asmenims, pagrindinių kriterijų, pagal kuriuos nustatomas tų sankcijų ir kitų priemonių lygis bei rūšis, sąrašą ir administracinių baudų dydį. Nustatant administracines baudas reikėtų atsižvelgti į tokius veiksnius kaip bet kokia nustatyta finansinė nauda, gauta padarius pažeidimą, pažeidimo sunkumas ir trukmė, sunkinančios ar švelninančios aplinkybės, būtinybė užtikrinti baudų atgrasomąjį poveikį, o kai tikslinga, įtraukti nuolaidą už bendradarbiavimą su kompetentinga institucija. Tvirtinant ir skelbiant sankcijas reikėtų paaisyti pagrindinių teisių, nustatytų Europos Sąjungos pagrindinių laisvių chartijoje (toliau – Chartija), visų pirma teisės, kad būtų gerbiamas privatus ir šeimos gyvenimas (7 straipsnis), teisės į asmens duomenų apsaugą (8 straipsnis) ir teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą (47 straipsnis);

- (64) siekiant nustatyti galimus pažeidimus, reikėtų nustatyti veiksmingus mechanizmus, kuriais būtų skatinama kompetentingoms institucijoms pranešti apie galimus ar faktinius šio reglamento pažeidimus. Tie mechanizmai turėtų apimti tinkamas asmenų, pranešančių apie galimus ar faktinius šio reglamento pažeidimus, ir asmenų, kaltinamų padarius tokius pažeidimus, apsaugos priemones. Reikėtų nustatyti atitinkamas procedūras, kad būtų užtikrinama kaltinamojo teisė į asmens duomenų apsaugą, teisė į gynybą ir teisė būti išklausytam prieš priimant galutinį sprendimą, turintį įtakos tam asmeniui, taip pat teisė veiksmingai kreiptis į teismą dėl bet kurio sprendimo arba priemonės, turinčios įtakos tam asmeniui;
- (65) šiuo reglamentu neturėtų būti daromas poveikis jokioms valstybių narių teisės nuostatomis, susijusioms su baudžiamosiomis sankcijomis;
- (66) pagal šį reglamentą valstybėse narėse tvarkant asmens duomenis taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB ⁽¹⁾. Bet koks valstybių narių kompetentingų institucijų keitimasis asmens duomenimis ar jų perdavimas turėtų būti vykdomas remiantis asmens duomenų perdavimo reikalavimais, nustatytais Direktyvoje 95/46/EB. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 45/2001 ⁽²⁾ reglamentuojamas ESMA atliekamas asmens duomenų tvarkymas pagal šį reglamentą. Bet koks ESMA keitimasis asmens duomenimis ar jų perdavimas turėtų būti vykdomas remiantis asmens duomenų perdavimo taisyklėmis, nustatytomis Reglamente (EB) Nr. 45/2001;
- (67) šiame reglamente laikomasi pagrindinių teisių ir principų, visų pirma pripažintų Chartijoje, ypač teisių, kad būtų gerbiamas privatus ir šeimos gyvenimas, teisės į asmens duomenų apsaugą, teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, teisės nebūti du kartus teisiamam ar baudžiamam už tą pačią nusikalstamą veiką, taip pat laisvės užsiimti verslu, ir jis turi būti taikomas laikantis tų teisių ir principų;
- (68) ESMA turėtų tekti pagrindinis vaidmuo taikant šį reglamentą; ji turėtų užtikrinti, kad nacionalinės kompetentingos institucijos nuosekliai taikytų Sąjungos taisykles, ir spręsti jų nesutarimus;
- (69) ESMA Komisijai turėtų teikti metines ataskaitas, kuriose įvertinamos rinkų, kurioms taikomas šis reglamentas, tendencijos ir galima rizika. Tose ataskaitose turėtų būti įvertinami bent šie aspektai: atsiskaitymų veiksmingumas, vidinis atsiskaitymų vykdymas, tarpvalstybinis paslaugų teikimas, atsisakymo leisti naudotis prieigos teise priežastys ir visos kitos esminės kliūtys konkurencijai poprekybinių finansinių paslaugų srityje, įskaitant bet kokias kliūtis, kurios atsiranda dėl netinkamo licencijavimo tvarkos taikymo, nuobaudų už neatsiskaitymą tinkamumas, visų pirma papildomo lankstumo poreikis taikant nuobaudas už neatsiskaitymą, susijusį su nelikvidžiomis finansinėmis priemonėmis, valstybių narių civilinės atsakomybės taisyklių taikymas, susijęs su CVPD priskirtiniais nuostoliais, sąlygos, susijusios su papildomų bankinio tipo paslaugų teikimu, reikalavimai dėl dalyvių ir jų klientų vertybinių popierių apsaugos ir sankcijų režimas, taip pat prireikus gali būti pateikiamos prevencinių ar taisomųjų veiksmų rekomendacijos. ESMA taip pat turėtų per atitinkamą laikotarpį ir pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 taisykles atlikti tarpusavio vertinimą, apimančią kompetentingų institucijų veiklą pagal šį reglamentą. Atsižvelgiant į CVPD sisteminę svarbą ir į tai, kad jų veikla Sąjungos lygiu yra reglamentuojama pirmą kartą, tikslinga reikalauti, kad tokie tarpusavio vertinimai iš pradžių turėtų būti atliekami kas trejus metus, bent tie vertinimai, kurie yra susiję su CVPD, kurie naudojasi laisve teikti paslaugas arba yra sąveikios sąsajos dalyviai, priežiūra;
- (70) veiksminga ir tikslinga ESMA – itin specializuotų ekspertinių žinių vertybinių popierių ir vertybinių popierių rinkų srityje turinčiai įstaigai – patikėti parengti Komisijai teiktinus techninių reguliavimo ir įgyvendinimo standartų, kurie nesusiję su politikos pasirinkimu, projektus. Kai tai tiksliai nurodyta, ESMA taip pat turėtų glaudžiai bendradarbiauti su ECBS nariais ir EBI;

⁽¹⁾ 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).

⁽²⁾ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

- (71) pagal SESV 290 straipsnį, Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 ir Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti techninius reguliavimo standartus dėl išsamių atsiskaitymo drausmės priemonių elementų; ataskaitų dėl vidinio atsiskaitymų vykdymo teikimo; informacijos ir kitų elementų, kuriuos CVPD turi pateikti veiklos leidimo paraiškoje; sąlygų, kuriomis CVPD kompetentingos institucijos gali patvirtinti jų dalyvavimą valdant tam tikrų juridinių asmenų kapitalą; informacijos, kurią įvairios institucijos turi teikti vienos kitoms vykdydamos CVPD priežiūrą; informacijos, kurią paraišką teikiantis CVPD turi pateikti ESMA pripažinimo paraiškoje; CVPD valdymo tvarkos elementų; įrašų, kuriuos CVPD turi saugoti, išsamių aspektų; rizikos, į kurią turi atsižvelgti CVPD, atlikdami išsamų rizikos vertinimą, ir kompetentingos institucijos, vertindamos atsakymo suteikti prieigą priežastis; dalyvių ir emitentų prieigos prie CVPD, CVPD tarpusavio prieigos arba CVPD ir kitų rinkos infrastruktūros subjektų tarpusavio prieigos procedūros elementų; priemonių, kurių CVPD turi imtis emisijos vientisumui užtikrinti, išsamių aspektų; operacinės ir investicinės rizikos bei rizikos, kylančios dėl CVPD sąsajų, mažinimo; CVPD kapitalo reikalavimų išsamių aspektų; paraiškos teikti papildomas bankinio tipo paslaugas išsamių aspektų; kapitalo perviršio bei kredito ir likvidumo rizikos ribojimo reikalavimų CVPD ir paskirtoms kredito įstaigoms, kuriems išduotas leidimas teikti papildomas bankinio tipo paslaugas;
- (72) pagal SESV 291 straipsnį ir Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnį Komisijai taip pat turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl techninių įgyvendinimo standartų, kuriuose būtų nustatytos standartinės formos ir šablonai, susiję su ataskaitų dėl vidinio atsiskaitymų vykdymo teikimu, CVPD veiklos leidimo paraiška, įvairių kompetentingų institucijų teikiama informacija CVPD priežiūros tikslais, atitinkamais buveinės ir priimančiosios valstybių narių institucijų bendradarbiavimo susitarimais, įrašų, kuriuos CVPD turi saugoti, formatais, procedūromis, taikomomis tais atvejais, kai dalyvis arba emitentas negauna prieigos prie CVPD, CVPD negauna tarpusavio prieigos arba CVPD ir kitų rinkos infrastruktūros subjektų tarpusavio prieigos, taip pat konsultacijomis su įvairiomis institucijomis prieš atsiskaitymų tarpininkui išduodant veiklos leidimą;
- (73) siekiant šiame reglamente išdėstytų tikslų, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti aktus dėl konkrečių išsamių aspektų, susijusių su kai kuriomis apibrėžtimis, dalyviams, dėl kurių kaltės neįvyksta atsiskaitymas, taikomų piniginių baudų dydžio apskaičiavimo parametrų ir kriterijų, kuriais remiantis turėtų būti laikoma, kad priimančiojoje valstybėje narėje vykdomos CVPD operacijos yra itin reikšmingos tai valstybei narei. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat su ekspertais. Komisija, ruošdama ir rengdama deleguotuosius aktus, turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai tuo pačiu metu laiku ir atitinkamai būtų perduoti Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (74) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai priimti sprendimus dėl trečiųjų valstybių taisyklių įvertinimo trečiosios valstybės CVPD pripažinimo tikslais. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁽¹⁾;
- (75) vertinant atitinkamas trečiųjų valstybių taisykles, reikėtų laikytis proporcingo, rezultatais grindžiamo požiūrio, daugiausia dėmesio skiriant taikytinos Sąjungos taisyklės ir, kai tinkama, tarptautinių standartų laikymuisi. Taip pat gali būti suteiktas sąlyginis arba tarpinis pripažinimas, kai nėra sričių, kuriose būtų esminių skirtumų, kurie darytų numatomą kenksmingą poveikį Sąjungos rinkoms;
- (76) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. nustatyti vienodus reikalavimus dėl atsiskaitymo ir dėl CVPD, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo veiksmo masto tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

⁽¹⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (77) būtina iš dalies pakeisti Direktyvą 98/26/EB siekiant ją suderinti su Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/78/ES ⁽¹⁾, kad apie paskirtas vertybinių popierių atsiskaitymo sistemas būtų pranešama nebe Komisijai, bet ESMA;
- (78) kadangi šiuo reglamentu Sąjungos lygiu suderinamos neatsiskaitymų prevencijos ir su neatsiskaitymu susijusių klausimų sprendimo priemonės ir kadangi šiame reglamente nustatyta platesnė tokių priemonių taikymo sritis nei nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 236/2012 ⁽²⁾, būtina panaikinti to reglamento 15 straipsnį;
- (79) kai CVPD teikia paslaugas, kurios yra aiškiai išvardytos šiame reglamente, jiems turėtų būti netaikoma Direktyva 2014/65/ES ir Reglamentas (ES) Nr. 600/2014. Tačiau siekiant užtikrinti, kad visiems subjektams, teikiantiems investicines paslaugas ir vykdančioms investicinę veiklą, būtų taikoma Direktyva 2014/65/ES ir Reglamentas (ES) Nr. 600/2014, ir siekiant išvengti konkurencijos iškraipymų tarp tokių paslaugų įvairių rūšių teikėjų, būtina reikalauti, kad CVPD, kurie teikdami papildomas paslaugas teikia investicines paslaugas ir vykdo investicinę veiklą, būtų taikomi Direktyvos 2014/65/ES ir Reglamento (ES) Nr. 600/2014 reikalavimai;
- (80) reikėtų atidėti šiame reglamente nustatytų veiklos leidimų išdavimo ir pripažinimo reikalavimų taikymą, kad Sąjungoje arba trečiojoje valstybėje įsteigti CVPD turėtų pakankamai laiko pateikti paraišką dėl šiame reglamente numatytos veiklos leidimo ir pripažinimo. Kol pagal šį reglamentą bus priimtas sprendimas dėl veiklos leidimų išdavimo CVPD ar jų veiklos pripažinimo, įskaitant CVPD sąsajas, toliau turėtų būti taikomos atitinkamos nacionalinės taisyklės dėl veiklos leidimų išdavimo CVPD ir jų pripažinimo;
- (81) be to, būtina atidėti atsiskaitymų drausmės reikalavimų taikymą ir vidinio atsiskaitymų vykdymo subjektų informacijos pateikimo prievolės reikalavimų taikymą bei tam tikrų perleidžiamųjų vertybinių popierių registravimo darant įrašus apskaitos sistemoje reikalavimų taikymą ir išpareigojimų vertybinių popierių atsiskaitymo sistemose atsiskaityti ne vėliau kaip antrą darbo dieną po sandorio sudarymo taikymą, kad rinkos dalyviai, turintys vertybinių popierių popierine forma arba taikantys ilgesnius atsiskaitymo laikotarpius, turėtų pakankamai laiko pradėti laikytis tų reikalavimų,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

DALYKAS, TAIKymo SRITIS IR TERMINŲ APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu nustatomi vienodi atsiskaitymo už finansines priemones Sąjungoje reikalavimai ir centrinių vertybinių popierių depozitoriumų (CVPD) organizavimo ir veiklos taisyklės saugiam, veiksmingam ir sklandžiam atsiskaitymui skatinti.
2. Šis reglamentas taikomas atsiskaitymui už visas finansines priemones ir CVPD veiklai, nebent šiame reglamente nurodyta kitaip.
3. Šis reglamentas neturi poveikio Sąjungos teisės nuostatomis dėl konkrečių finansinių priemonių, visų pirma Direktyvai 2003/87/EB.

⁽¹⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/78/ES, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 98/26/EB, 2002/87/EB, 2003/6/EB, 2003/41/EB, 2003/71/EB, 2004/39/EB, 2004/109/EB, 2005/60/EB, 2006/48/EB, 2006/49/EB ir 2009/65/EB dėl Europos priežiūros institucijos (Europos bankininkystės institucijos), Europos priežiūros institucijos (Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos) ir Europos priežiūros institucijos (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos) įgaliojimų (OL L 331, 2010 12 15, p. 120).

⁽²⁾ 2012 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 236/2012 dėl skolintų vertybinių popierių pardavimo ir tam tikrų kredito išpareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių aspektų (OL L 86, 2012 3 24, p. 1).

4. 10–20, 22–24 ir 27 straipsniai, 28 straipsnio 6 dalis, 30 straipsnio 4 dalis, 46 ir 47 straipsniai, IV antraštinės dalies nuostatos ir reikalavimai teikti ataskaitas kompetentingoms institucijoms ar atitinkamoms institucijoms arba vykdyti jų nurodymus pagal šį reglamentą netaikomi ECBS nariams, kitoms valstybių narių nacionalinėms įstaigoms, atliekančioms panašias funkcijas, arba kitoms viešosioms įstaigoms, atsakingoms už valstybės skolos valdymą arba dalyvaujančioms ją valdant Sąjungoje, ryšium su CVPD, kurį pirmiau nurodytos įstaigos tiesiogiai valdo to paties valdymo organo atsakomybe, kuris gali naudotis tų įstaigų lėšomis ir kuris nėra atskiras subjektas.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

1. Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1. centrinis vertybinių popierių depozitoriumas arba CVPD – juridinis asmuo, valdantis priedo A skirsnio 3 punkte nurodytą vertybinių popierių atsiskaitymo sistemą ir teikiantis bent vieną kitą priedo A skirsnyje nurodytą pagrindinę paslaugą;
2. trečiosios valstybės CVPD – trečiojoje valstybėje įsteigtas juridinis asmuo, teikiantis į priedo A skirsnio 3 punkte nurodytą pagrindinę paslaugą panašią paslaugą ir teikiantis bent vieną kitą priedo A skirsnyje nurodytą pagrindinę paslaugą;
3. imobilizavimas – fizinių vertybinių popierių vietos sukonzentravimo konkrečiame CVPD veiksmas, kad vėlesnį pervedimą būtų galima vykdyti darant įrašus apskaitos sistemoje;
4. nemateriali forma – faktas, kad finansinė priemonė egzistuoja tik kaip įrašas apskaitos sistemoje;
5. gaunantysis CVPD – CVPD, kuris gauna kito CVPD prašymą suteikti prieigą prie jo paslaugų per CVPD sąsają;
6. prašantysis CVPD – CVPD, kuris prašo suteikti prieigą prie kito CVPD paslaugų per CVPD sąsają;
7. atsiskaitymas – vertybinių popierių sandorio užbaigimas siekiant įvykdyti to sandorio šalių įsipareigojimus pervedant lėšas arba vertybinius popierius, arba tiek vieną, tiek kitą;
8. finansinės priemonės arba vertybiniai popieriai – finansinės priemonės, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 15 punkte;
9. pervedimo nurodymas – pervedimo nurodymas, kaip apibrėžta Direktyvos 98/26/EB 2 straipsnio i punkto antroje įtraukoje;
10. vertybinių popierių atsiskaitymo sistema – sistema, kaip apibrėžta Direktyvos 98/26/EB 2 straipsnio a punkto pirmoje, antroje ir trečioje įtraukose, kurios nevaldo pagrindinė sandorio šalis ir kurios veiklą sudaro pervedimo nurodymų vykdymas;
11. vidinio atsiskaitymų vykdymo subjektas – bet kuri įstaiga, įskaitant tą, kuriai suteiktas leidimas pagal Direktyvą 2013/36/ES arba Direktyvą 2014/65/ES, ir kuri klientų vardu arba savo sąskaita vykdo pervedimo nurodymus nesinaudodama vertybinių popierių atsiskaitymo sistema;
12. numatyta atsiskaitymo diena – į vertybinių popierių atsiskaitymo sistemą įvesta atsiskaitymo diena, kurią vertybinių popierių sandorio šalių sutarimu turi įvykti atsiskaitymas;
13. atsiskaitymo laikotarpis – laikotarpis nuo sandorio dienos iki numatytos atsiskaitymo dienos;
14. darbo diena – darbo diena, kaip apibrėžta Direktyvos 98/26/EB 2 straipsnio n punkte;

15. neatsiskaitymas – situacija, kai atsiskaitymas už vertybinių popierių sandorį numatytą atsiskaitymo dieną neįvyksta arba įvyksta tik dalinis atsiskaitymas dėl vertybinių popierių arba piniginių lėšų trūkumo, kad ir kokia būtų to priežastis;
16. pagrindinė sandorio šalis arba PSS – PSS, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 648/2012 2 straipsnio 1 punkte;
17. kompetentinga institucija – institucija, kurią kiekviena valstybė narė paskiria pagal 11 straipsnį, nebent šiame reglamente nurodyta kitaip;
18. atitinkama institucija – bet kuri 12 straipsnyje nurodyta institucija;
19. dalyvis – bet kuris vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos dalyvis, kaip apibrėžta Direktyvos 98/26/EB 2 straipsnio f punkte;
20. dalyvavimas valdant kapitalą – dalyvavimas valdant kapitalą, kaip apibrėžta Direktyvos 2013/34/ES 2 straipsnio 2 punkto pirmame sakinyje, arba tiesioginė ar netiesioginė nuosavybės teisė į 20 % arba didesnę įmonės balsavimo teisių arba kapitalo dalį;
21. kontrolė – dviejų įmonių santykiai, kaip apibrėžta Direktyvos 2013/34/ES 22 straipsnyje;
22. patronuojamoji įmonė – patronuojamoji įmonė, kaip apibrėžta Direktyvos 2013/34/ES 2 straipsnio 10 punkte ir 22 straipsnyje;
23. buveinės valstybė narė – valstybė narė, kurioje yra įsteigtas CVPD;
24. priimančioji valstybė narė – valstybė narė, kita nei buveinės valstybė narė, kurioje CVPD turi filialą arba kurioje jis teikia CVPD paslaugas;
25. filialas – su buveinės vieta nesutampanti ir juridinio asmens statuso neturinti veiklos vieta, teikianti CVPD paslaugas, kurioms teikti CVPD turi veiklos leidimą;
26. dalyvio įsipareigojimų neįvykdymas – situacija, kai dalyviui pradedama nemokumo byla, kaip apibrėžta Direktyvos 98/26/EB 2 straipsnio j punkte;
27. viena laikis vertybinių popierių ir lėšų pateikimas – vertybinių popierių atsiskaitymo mechanizmas, kuris vertybinių popierių ir lėšų pervedimus susieja taip, kad vertybiniai popieriai pateikiami tik tuomet, jei pervedamos atitinkamos lėšos, ir atvirkščiai;
28. vertybinių popierių sąskaita – sąskaita, į kurią gali būti įskaitomi arba nuo kurios gali būti nurašomi vertybiniai popieriai;
29. CVPD sąsaja – CVPD tarpusavio susitarimas, pagal kurį vienas CVPD tampa kito CVPD vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos dalyviu, siekdamas sudaryti palankesnes sąlygas perversi pastarojo CVPD dalyvių vertybinius popierius pirmojo CVPD dalyviams, arba susitarimas, kai CVPD netiesiogiai per tarpininką naudojami kito CVPD paslaugomis. CVPD sąsajos apima standartines sąsajas, pritaikytas sąsajas, netiesiogines sąsajas ir sąveikias sąsajas;
30. standartinė sąsaja – CVPD sąsaja, kai vienas CVPD tampa kito CVPD vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos dalyviu tokiomis pačiomis sąlygomis, kokios yra taikomos bet kuriam kitam to CVPD valdomos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos dalyviui;

31. pritaikyta sąsaja – CVPD sąsaja, kai CVPD tampa kito CVPD vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos dalyviu ir jam be paslaugų, kurias pastarasis CVPD paprastai teikia vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos dalyviams, teikiamos papildomos specialios paslaugos;
32. netiesioginė sąsaja – CVPD ir trečiosios šalies, kuri nėra CVPD, bet yra kito CVPD vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos dalyvė, susitarimas. CVPD įdiegia tokią sąsają siekdamas sudaryti palankesnes sąlygas kito CVPD dalyvių vertybinių popierių pervedimui savo dalyviams;
33. sąveiki sąsaja – CVPD sąsaja, kai CVPD susitaria nustatyti abipusius techninius sprendimus atsiskaitymui savo valdomose vertybinių popierių atsiskaitymo sistemose;
34. tarptautinės atviros pranešimų perdavimo procedūros ir standartai – tarptautiniu mastu pripažinti pranešimų perdavimo procedūrų standartai, pavyzdžiui, standartizuoti pranešimų formatai ir duomenų pateikimas, kuriais sąžiningai, atvirai ir be diskriminacijos gali naudotis kiekviena suinteresuotoji šalis;
35. perleidžiamieji vertybiniai popieriai – perleidžiamieji vertybiniai popieriai, kaip apibrėžta Direktyvos 2004/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 44 punkte;
36. akcijos – vertybiniai popieriai, kaip nurodyta Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 44 punkto a papunktyje;
37. pinigų rinkos priemonės – pinigų rinkos priemonės, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 17 punkte;
38. kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai – kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai, kaip nurodyta Direktyvos 2014/65/ES I priedo C skirsnio 3 punkte;
39. apyvartinis taršos leidimas – apyvartinis taršos leidimas, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/65/ES I priedo C skirsnio 11 punkte, išskyrus apyvartinių taršos leidimų išvestines finansines priemones;
40. reguliuojama rinka – reguliuojama rinka, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 21 punkte;
41. daugiašalė prekybos sistema arba DPS – daugiašalė prekybos sistema, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 22 punkte;
42. prekybos vieta – prekybos vieta, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 24 punkte;
43. atsiskaitymų tarpininkas – atsiskaitymų tarpininkas, kaip apibrėžta Direktyvos 98/26/EB 2 straipsnio d punkte;
44. MVĮ augimo rinka – MVĮ augimo rinka, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 12 punkte;
45. valdymo organas – pagal nacionalinę teisę paskirtas CVPD organas arba organai, kuriems suteikti įgaliojimai nustatyti CVPD strategiją, tikslus bei bendrą veiklos kryptį ir kurie prižiūri bei stebi vadovybės sprendimų priėmimą, o jį sudaro asmenys, kurie faktiškai vadovauja CVPD veiklai.

Kai pagal nacionalinę teisę valdymo organą sudaro įvairūs konkrečias funkcijas vykdančios organai, šio reglamento reikalavimai taikomi tik tiems valdymo organo nariams, kuriems pagal taikytiną nacionalinę teisę pavedama atitinkama atsakomybė;

46. aukščiausioji vadovybė – fiziniai asmenys, kurie CVPD vykdo vykdomąsias funkcijas ir kurie už kasdienį to CVPD valdymą yra atsakingi ir atskaitingi valdymo organui.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 67 straipsnį priimti deleguotuosius aktus dėl priemonių, kuriuose tiksliai nurodomos priedo B skirsnio 1–4 punktuose nurodytos papildomos ne bankinio tipo paslaugos ir priedo C skirsnyje nurodytos papildomos bankinio tipo paslaugos.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

ATSISKAITYMAS UŽ VERTYBINIUS POPIERIUS

I SKYRIUS

Įrašų darymas apskaitos sistemoje

3 straipsnis

Įrašų darymas apskaitos sistemoje

1. Nedarant poveikio 2 daliai, bet kuris Sąjungoje įsteigtas emitentas, kuris leidžia arba išleido perleidžiamuosius vertybinius popierius, kuriais leidžiama prekiauti arba prekiaujama prekybos vietose, imasi priemonių, kad tokie vertybiniai popieriai būtų pateikiami darant įrašus apskaitos sistemoje juos imobilizuojant arba po tiesioginio jų išleidimo nematerialia forma.

2. Kai perleidžiamųjų vertybinių popierių sandoris vykdomas prekybos vietoje, tie vertybiniai popieriai numatytą atsiskaitymo dieną arba iki jos užregistruojami CVPD darant įrašus apskaitos sistemoje, nebent jie jau buvo užregistruoti tokioje sistemoje.

Kai perleidžiamieji vertybiniai popieriai yra perleidžiami pagal susitarimą dėl finansinio įkaito, kaip apibrėžta Direktyvos 2002/47/EB 2 straipsnio 1 dalies a punkte, tie vertybiniai popieriai numatytą atsiskaitymo dieną arba iki jos užregistruojami CVPD darant įrašus apskaitos sistemoje, nebent jie jau buvo užregistruoti tokioje sistemoje.

4 straipsnis

Vykdomo užtikrinimas

1. Valstybės narės, kurioje įsteigtas vertybinius popierius leidžiantis emitentas, institucijos užtikrina, kad būtų taikoma 3 straipsnio 1 dalis.

2. Institucijos, atsakingos už prekybos vietų priežiūrą, įskaitant pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/71/EB ⁽¹⁾ 21 straipsnio 1 dalį paskirtas kompetentingas institucijas, užtikrina, kad tais atvejais, kai šio reglamento 3 straipsnio 1 dalyje nurodytais vertybiniais popieriais prekiaujama prekybos vietose, būtų taikoma šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą.

3. Valstybių narių institucijos, atsakingos už Direktyvos 2002/47/EB taikymą, užtikrina, kad būtų taikoma šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies antra pastraipą, kai šio reglamento 3 straipsnio 1 dalyje nurodyti vertybiniai popieriai pervedami pagal susitarimą dėl finansinio įkaito, kaip apibrėžta Direktyvos 2002/47/EB 2 straipsnio 1 dalies a punkte.

⁽¹⁾ 2003 m. lapkričio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/71/EB dėl prospekto, kuris turi būti skelbiamas, kai vertybiniai popieriai siūlomi visuomenei ar įtraukiami į prekybos sąrašą, ir iš dalies keičianti Direktyvą 2001/34/EB (OL L 345, 2003 12 31, p. 64).

II SKYRIUS

Atsiskaitymo laikotarpiai

5 straipsnis

Numatyta atsiskaitymo diena

1. Bet kuris vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos dalyvis, savo sąskaita arba trečiosios šalies vardu toje sistemoje vykdamas atsiskaitymus už perleidžiamųjų vertybinių popierių, pinigų rinkos priemonių, kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų ir apyvartinių taršos leidimų sandorius, už tokius sandorius atsiskaito numatytą atsiskaitymo dieną.
2. Kiek tai susiję su 1 dalyje nurodytais perleidžiamųjų vertybinių popierių sandoriais, kurie vykdomi prekybos vietose, numatyta atsiskaitymo diena negali būti vėlesnė kaip antra darbo diena po sandorio sudarymo. Tas reikalavimas netaikomas sandoriams, dėl kurių susitarta privačiai, tačiau kurie yra vykdomi prekybos vietose, sandoriams, kurie vykdomi dvišaliu pagrindu, tačiau apie kuriuos pranešama prekybos vietai, arba pirmajam sandoriui, kai atitinkamiems perleidžiamiesiems vertybiniais popieriais taikomas pirminis registravimas nematerialia forma pagal 3 straipsnio 2 dalį.
3. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad būtų taikoma 1 dalis.

Institucijos, atsakingos už prekybos vietų priežiūrą, užtikrina, kad būtų taikoma 2 dalis.

III SKYRIUS

Atsiskaitymo drausmė

6 straipsnis

Neatsiskaitymo atvejų prevencijos priemonės

1. Prekybos vietos nustato procedūras, kuriomis sudaromos sąlygos patvirtinti atitinkamus 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų finansinių priemonių sandorių aspektus tą dieną, kai įvykdomas sandoris.
2. Nepaisant 1 dalyje nustatyto reikalavimo, investicinės įmonės, kurios yra gavusios veiklos leidimą pagal Direktyvos 2014/65/ES 5 straipsnį, atitinkamais atvejais imasi priemonių mažinti neįvykdytų atsiskaitymų skaičių.

Tokios priemonės sudaro bent investicinės įmonės ir jos profesionaliųjų klientų susitarimai, kaip nurodyta Direktyvos 2014/65/ES II priede, kuriais užtikrinamas skubus informavimas apie vertybinių popierių paskyrimą sandoriui, to paskyrimo patvirtinimas ir sąlygų pripažinimo arba atmetimo patvirtinimas likus pakankamai laiko iki numatytos atsiskaitymo dienos.

ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 16 straipsnį paskelbia gaires dėl standartinių procedūrų ir pranešimų protokolų, kurie turi būti naudojami siekiant laikytis šios dalies antros pastraipos.

3. Kiekvienai savo valdomai vertybinių popierių atsiskaitymo sistemai CVPD nustato procedūras, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos atsiskaityti už sandorius 5 straipsnio 1 dalyje nurodytomis finansinėmis priemonėmis numatytą atsiskaitymo dieną, sukeliant kuo mažesnę sandorio šalies riziką bei likvidumo riziką dalyviams ir užtikrinant, kad neatsiskaitymo atvejų būtų nedaug. CVPD, taikydamas tinkamus mechanizmus, skatina atsiskaityti kuo anksčiau numatytą atsiskaitymo dieną.
4. Kiekvienai savo valdomai vertybinių popierių atsiskaitymo sistemai CVPD taiko priemonės, kuriomis jo dalyviai skatinami ir motyvuojami laiku atsiskaityti už sandorius. CVPD reikalauja, kad dalyviai už savo sandorius atsiskaitytų numatytą atsiskaitymo dieną.

5. Glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, ESMA parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose tiksliai nurodomos priemonės, kurių turi imtis investicinės įmonės pagal 2 dalies pirmą pastraipą, 3 dalyje nurodytų procedūrų, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos atsiskaitymui, aspektai ir 4 dalyje nurodytų priemonių, kuriomis skatinama ir motyvuojama laiku atsiskaityti už sandorius, aspektai.

ESMA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

7 straipsnis

Neatsiskaitymo problemos sprendimo priemonės

1. Kiekvienai savo valdomai vertybinių popierių atsiskaitymo sistemai CVPD nustato sistemą, skirtą neatsiskaitymo už sandorius 5 straipsnio 1 dalyje nurodytomis finansinėmis priemonėmis atvejams stebėti. Taikant tą sistemą kompetentingai institucijai ir atitinkamoms institucijoms teikiamos reguliarios ataskaitos, kuriose nurodomas neatsiskaitymo atvejų skaičius bei išsamūs jų duomenys ir visa kita svarbi informacija, įskaitant CVPD ir jų dalyvių numatytos atsiskaitymo veiksmingumo didinimo priemonės. Tas ataskaitas CVPD kasmet skelbia viešai apibendrinta ir nuasmeninta forma. Kompetentingos institucijos visa tinkama informacija apie neatsiskaitymo atvejus dalijasi su ESMA.

2. Kiekvienai savo valdomai vertybinių popierių atsiskaitymo sistemai CVPD nustato procedūras, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos atsiskaityti už sandorius 5 straipsnio 1 dalyje nurodytomis finansinėmis priemonėmis, už kuriuos neatsiskaityta numatyta atsiskaitymo diena. Tose procedūrose numatomas nuobaudų mechanizmas, kuris bus veiksminga atgrasymo priemonė dalyviams, dėl kurių kaltės neįvyksta atsiskaitymas.

Prieš nustatydamas pirmoje pastraipoje nurodytas procedūras, CVPD konsultuojasi su atitinkamomis prekybos vietomis ir PSS, kurioms jis teikia atsiskaitymo paslaugas.

Pirmoje pastraipoje nurodytas nuobaudų mechanizmas apima pinigines baudas, skiriamas dalyviams, dėl kurių kaltės neįvyksta atsiskaitymas (toliau – neatsiskaitantys dalyviai). Piniginės baudos skaičiuojamos kasdien už kiekvieną darbo dieną, kurią neatsiskaitoma už sandorį praėjus numatytai atsiskaitymo dienai iki 3 dalyje nurodyto supirkimo proceso pabaigos (bet ne ilgiau kaip faktinė atsiskaitymo diena). Piniginės baudos neturi būti laikomos CVPD pajamų šaltiniu.

3. Nedarant poveikio 2 dalyje nurodytam nuobaudų mechanizmui ir teisei dvišaliu susitarimu nutraukti sandorį, kai neatsiskaitantis dalyvis gaunančiajam dalyviui per 4 darbo dienas po numatytos atsiskaitymo dienos („pratęsimo laikotarpis“) nepateikia 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų finansinių priemonių, inicijuojamas supirkimo procesas, kai tos priemonės gaunamos atsiskaitymui ir pateikiamos gaunančiajam dalyviui per atitinkamą laikotarpį.

Kai sandoris yra susijęs su finansine priemone, kuria prekiaujama MVĮ augimo rinkoje, nustatomas 15 dienų pratęsimo laikotarpis, išskyrus atvejus, kai MVĮ augimo rinka nusprendžia taikyti trumpesnį laikotarpį.

4. 3 dalyje nurodytam reikalavimui taikomos šios išimtys:

a) atsižvelgiant į turto rūšį ir finansinių priemonių likvidumą, keturių darbo dienų pratęsimo laikotarpis gali būtų pailgintas iki ne daugiau kaip septynių darbo dienų, kai trumpesnis pratęsimo laikotarpis darytų poveikį sklandžiam ir tvarkingam atitinkamų finansų rinkų veikimui;

- b) operacijų, sudarytų iš kelių sandorių, įskaitant vertybinių popierių atpirkimo ar skolinimo sandorius, atveju 3 dalyje nurodytas supirkimo procesas netaikomas, kai tų operacijų vykdymo laikotarpis yra pakankamai trumpas ir supirkimo procesas yra neveiksmingas.

5. Nedarant poveikio 7 daliai, 4 dalyje nurodytos išimtys netaikomos sandoriams akcijomis, kai tų sandorių tarpuskaity vykdo PSŠ.

6. Nedarant poveikio 2 dalyje nurodytam nuobaudų mechanizmui, kai sandorio metu sutarta akcijų kaina yra didesnė už kainą, kuri buvo sumokėta už supirkimo įvykdymą, neatsiskaitantis dalyvis atitinkamą skirtumą sumoka gaunančiajam dalyviui ne vėliau kaip antrą darbo dieną po finansinių priemonių pateikimo, įvykdžius supirkimą, dienos.

7. Jei supirkimas neįvyksta arba jo neįmanoma įvykdyti, gaunantysis dalyvis gali pasirinkti, ar gauti piniginę kompensaciją, ar atidėti supirkimo įvykdymą atitinkamai vėlesnei dienai (toliau – „atidėjimo laikotarpis“). Jei atidėjimo laikotarpio pabaigoje gaunančiajam dalyviui finansinės priemonės nepateikiamos, sumokama pinigine kompensacija.

Gaunančiajam dalyviui pinigine kompensacija sumokama ne vėliau kaip antrą darbo dieną pasibaigus 3 dalyje nurodytam supirkimo procesui arba atidėjimo laikotarpiui, jei buvo pasirinktas atidėjimo laikotarpis.

8. Neatsiskaitantis dalyvis supirkimą vykdančiam subjektui kompensuoja visas pagal 3, 4 ir 5 dalis sumokėtas sumas, įskaitant visus dėl supirkimo atsiradusius vykdymo mokesčius. Tokie mokesčiai aiškiai atskleidžiami dalyviams.

9. CVPD, PSŠ ir prekybos vietos nustato procedūras, įgalinančias juos, pasikonsultavus su savo atitinkamomis kompetentingomis institucijomis, sustabdyti bet kurio dalyvio, nuolat ir sistemingai nepateikiančio 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų finansinių priemonių numatytą atsiskaitymo dieną, dalyvavimą ir atskleisti jo tapatybę visuomenei tik po to, kai tam dalyviui suteikiama galimybė pateikti savo pastabas, ir jei apie tai tinkamai informuojamos CVPD, PSŠ, prekybos vietų ir to dalyvio kompetentingos institucijos. CVPD, PSŠ ir prekybos vietos ne tik konsultuojasi su atitinkamomis kompetentingomis institucijomis prieš sustabdydamos dalyvavimą, bet ir nedelsdamos praneša joms apie dalyvio dalyvavimo sustabdymą. Kompetentinga institucija nedelsdama informuoja atitinkamas institucijas apie dalyvio dalyvavimo sustabdymą.

Viešai atskleidžiant informaciją apie dalyvavimo sustabdymo atvejus nepateikiami asmens duomenys, kaip apibrėžta Direktyvos 95/46/EB 2 straipsnio a punkte.

10. 2–9 dalys taikomos visiems sandoriams 5 straipsnio 1 dalyje nurodytomis finansinėmis priemonėmis, kuriomis leidžiama prekiauti arba prekiaujama prekybos vietoje, arba kurių tarpuskaity vykdo PSŠ, pagal šiuos principus:

- a) sandorių, kurių tarpuskaity vykdo PSŠ, atveju PSŠ yra subjektas, kuris vykdo supirkimą pagal 3–8 dalis;
- b) sandorių, kurių tarpuskaity PSŠ nevykdo, tačiau kurie sudaromi prekybos vietoje, atveju prekybos vieta į savo vidaus taisykles įtraukia įpareigojimą savo nariams ir savo dalyviams taikyti 3–8 dalyse nurodytas priemones;
- c) visų kitų sandorių, nei nurodyti šios pastraipos a ir b punktuose, atveju CVPD į savo vidaus taisykles įtraukia įpareigojimą savo dalyviams taikyti 3–8 dalyse nurodytas priemones.

CVPD pagrindinėms sandorio šalims ir prekybos vietoms teikia būtiną informaciją apie atsiskaitymą, kad jos galėtų įvykdyti savo įsipareigojimus pagal šią dalį.

Nedarant poveikio pirmos pastraipos a, b ir c punktams, CVPD gali stebėti tuose punktuose nurodytų supirkimų vykdymą, kad būtų laikomasi sudėtinių atsiskaitymo nurodymų už tas pačias finansines priemones ir su ta pačia įvykdymo laikotarpio pabaigos diena, siekiant kuo labiau sumažinti supirkimų, kurie turi būti įvykdyti, skaičių ir poveikį atitinkamų finansinių priemonių kainoms.

11. 2–9 dalys netaikomos neatsiskaitantiems dalyviams, kurie yra pagrindinės sandorio šalys.
12. 2–9 dalys netaikomos, jei neatsiskaitančio dalyvio atžvilgiu pradėtos nemokumo procedūros.
13. Šis straipsnis netaikomas, kai pagrindinė prekybos akcijomis vieta yra trečiojoje valstybėje. Pagrindinės prekybos akcijomis vietos buvimo vieta turi būti nustatoma pagal Reglamento (ES) Nr. 236/2012 16 straipsnį.
14. Komisijai pagal 67 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriuose tiksliai nurodomi turto rūšimi, finansinės priemonės likvidumu ir sandorio rūšimi grindžiami 2 dalies trečioje pastraipoje nurodytų atgrasančių ir proporcingų piniginių baudų lygio apskaičiavimo parametrai, kuriais būtų užtikrinta aukšto lygio atsiskaitymo drausmė ir sklandus bei drausmingas atitinkamų finansų rinkų veikimas.
15. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose tiksliai nurodomi:
 - a) 1 dalyje nurodytos neatsiskaitymo atvejų stebėsenos sistemos ir ataskaitų apie neatsiskaitymo atvejus aspektai;
 - b) piniginių baudų ir bet kurių kitų galimų pajamų iš tokių nuobaudų rinkimo ir persikirstymo tvarka pagal 2 dalį;
 - c) 3–8 dalyse nurodyto tinkamo supirkimo proceso veikimo aspektai, įskaitant atitinkamus finansinių priemonių pateikimo laikotarpius laikantis 3 dalyje nurodyto supirkimo proceso. Tie laikotarpiai tikslinami atsižvelgiant į turto rūšį ir finansinių priemonių likvidumą;
 - d) aplinkybes, kuriomis, atsižvelgiant į turto rūšį ir finansinių priemonių likvidumą, pratęsimo laikotarpis galėtų būti pratęstas laikantis 4 dalies a punkte nurodytų sąlygų ir atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 600/2014 2 straipsnio 1 dalies 17 punkte nustatytus likvidumo vertinimo kriterijus;
 - e) operacijų rūšį ir konkrečius jų atlikimo laikotarpius, nurodytus 4 dalies b punkte, dėl kurių supirkimas yra neveiksmingas;
 - f) 7 dalyje nurodytos piniginės kompensacijos apskaičiavimo metodiką;
 - g) sąlygas, kada laikoma, kad dalyvis nuolat ir sistemingai nepateikia finansinių priemonių, kaip nurodyta 9 dalyje; ir
 - h) būtiną 10 dalies antroje pastraipoje nurodytą informaciją apie atsiskaitymą.

ESMA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

8 straipsnis

Vykdymo užtikrinimas

1. CVPD, kuris valdo vertybinių popierių atsiskaitymo sistemą, kompetentinga institucija, už atitinkamos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos priežiūrą atsakinga atitinkama institucija ir už prekybos vietų, investicinių įmonių bei PSŠ priežiūrą atsakingos kompetentingos institucijos turi užtikrinti, kad jų priežiūros įstaigos taikytų 6 ir 7 straipsnius, ir stebėti taikomas nuobaudas. Prireikus atitinkamos kompetentingos institucijos glaudžiai bendradarbiauja. Valstybės narės informuoja ESMA apie paskirtas kompetentingas institucijas, kurios sudaro priežiūros struktūrą nacionaliniu lygiu.

2. Siekdama Sąjungoje užtikrinti nuoseklią, veiksmingą ir rezultatyvią priežiūros praktiką, susijusią su šio reglamento 6 ir 7 straipsniais, ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, gali skelbti gaires pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 16 straipsnį.

3. Šioje antraštinėje dalyje nustatytų taisyklių pažeidimas nedaro poveikio privačios sutarties dėl finansinių priemonių galiojimui arba šalių galimybei užtikrinti privačios sutarties dėl finansinių priemonių nuostatų vykdymą.

IV SKYRIUS

Vidinis atsiskaitymų vykdymas

9 straipsnis

Vidinio atsiskaitymų vykdymo subjektai

1. Vidinio atsiskaitymų vykdymo subjektai kartą per ketvirtį pateikia savo įsisteigimo vietos kompetentingoms institucijoms informaciją apie visų sandorių vertybiniais popieriais, už kuriuos jie atsiskaito ne vertybinių popierių atsiskaitymo sistemose, bendrą apimtį ir vertę.

Kompetentingos institucijos nedelsdamos pagal pirmą pastraipą gautą informaciją perduoda ESMA ir informuoja ESMA apie galimą riziką, susijusią su ta atsiskaitymo veikla.

2. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, gali parengti techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose tiksliau nurodomas tokių ataskaitų turinys.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

3. ESMA parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus, kuriuose nustatomos 1 dalyje nurodytų ataskaitų teikimo ir informacijos perdavimo standartinės formos, šablonai ir procedūros.

ESMA tuos techninių įgyvendinimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnį.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

CENTRINIAI VERTYBINIŲ POPIERIŲ DEPOZITORIUMAI

I SKYRIUS

CVPD veiklos leidimų išdavimas ir priežiūra

1 skirsnis

Institucijos, atsakingos už CVPD veiklos leidimų išdavimą ir priežiūrą

10 straipsnis

Kompetentinga institucija

Nedarant poveikio 12 straipsnio 1 dalies nurodytai ECBS narių atliekamai priežiūrai, CVPD veiklos leidimą išduoda ir priežiūrą vykdo jo buveinės valstybės narės kompetentinga institucija.

11 straipsnis

Kompetentingos institucijos skyrimas

1. Kiekviena valstybė narė paskiria kompetentingą instituciją, atsakingą už šiame reglamente nustatytų pareigų – jos teritorijoje įsteigtų CVPD veiklos leidimų išdavimą ir priežiūrą – vykdymą, ir apie tai informuoja ESMA.

Kai valstybė narė paskiria daugiau nei vieną kompetentingą instituciją, ji nustato jų atitinkamus vaidmenis ir paskiria vienintelę instituciją, atsakingą už bendradarbiavimą su kitų valstybių narių kompetentingomis institucijomis, atitinkamomis institucijomis, ESMA ir EBI, kai konkrečiai nurodyta šiame reglamente.

2. ESMA savo interneto svetainėje skelbia pagal 1 dalį paskirtų kompetentingų institucijų sąrašą.

3. Kompetentingoms institucijoms suteikiami priežiūros ir tyrimo įgaliojimai, būtini jų funkcijoms vykdyti.

12 straipsnis

Atitinkamos institucijos

1. Kai konkrečiai nurodyta šiame reglamente, išduodant CVPD veiklos leidimus ir vykdant jų priežiūrą dalyvauja šios institucijos:

- a) institucija, atsakinga už CVPD valdomos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos priežiūrą valstybėje narėje, kurios teisė taikoma tai vertybinių popierių atsiskaitymo sistemai;
- b) centriniai bankai, Sąjungoje leidžiantys tinkamiausias valiutas, kuriomis vykdomas atsiskaitymas;
- c) atitinkamais atvejais – Sąjungos centrinis bankas, kurio apskaitos žurnaluose vykdoma CVPD valdomos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos atsiskaitymų piniginėmis lėšomis dalis.

2. ESMA savo interneto svetainėje skelbia 1 dalyje nurodytų atitinkamų institucijų sąrašą.

3. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose tiksliai nurodomos sąlygos, kuriomis 1 dalies b punkte nurodytos Sąjungos valiutos būtų laikomos tinkamiausiomis, ir veiksminga praktinė konsultavimosi su tos dalies b ir c punktuose nurodytomis atitinkamomis institucijomis tvarka.

ESMA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

13 straipsnis

Keitimasis informacija

1. Kompetentingos institucijos, atitinkamos institucijos ir ESMA, gavusios prašymą ir nepagrįstai nedelsdamos, pateikia vienos kitoms informaciją, būtiną jų pareigoms vykdyti pagal šį reglamentą.
2. Kompetentingos institucijos, atitinkamos institucijos, ESMA ir kitos įstaigos arba fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie atlikdami savo pareigas pagal šį reglamentą gauna konfidencialią informaciją, ją naudoja tik atlikdami savo pareigas.

14 straipsnis

Institucijų bendradarbiavimas

1. Kompetentingos institucijos, atitinkamos institucijos ir ESMA glaudžiai bendradarbiauja, be kita ko, keisdamosi visa šio reglamento taikymui svarbia informacija. Kai tikslinga ir tinkama, tokiam bendradarbiavime dalyvauja kitos viešosios institucijos ir įstaigos, visų pirma įsteigtos ar paskirtos pagal Direktyvą 2003/87/EB.

Siekdama Sąjungoje užtikrinti nuoseklią, veiksmingą ir rezultatyvią priežiūros praktiką, įskaitant kompetentingų institucijų ir atitinkamų institucijų bendradarbiavimą atliekant įvairius vertinimus, būtinus šiam reglamentui taikyti, ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, gali skelbti kompetentingoms institucijoms skirtas gaires pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 16 straipsnį.

2. Vykdydamos savo bendrąsias pareigas kompetentingos institucijos, remdamosi turima informacija, tinkamai apsvarsto galimą savo sprendimų poveikį visų kitų atitinkamų valstybių narių finansų sistemos stabilumui, visų pirma susidarius 15 straipsnyje nurodytai kritinei padėčiai.

15 straipsnis

Kritinė padėtis

Nedarant poveikio Direktyvos 98/26/EB 6 straipsnio 3 dalyje numatytai pranešimo procedūrai, kompetentingos institucijos ir atitinkamos institucijos nedelsdamos informuoja ESMA, Europos sisteminės rizikos valdybą, įsteigtą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1092/2010 ⁽¹⁾, ir vienos kitas apie kritinę padėtį, susijusią su CVPD, įskaitant pokyčius finansų rinkose, kurie gali turėti neigiamų padarinių bet kurios iš valstybių narių, kuriose įsteigtas CVPD arba vienas iš jo dalyvių, rinkos likvidumui, valiutos, kuria atsiskaitoma, stabilumui, pinigų politikos vientisumui ar finansų sistemos stabilumui.

2 skirsnis

CVPD Veiklos leidimų išdavimo sąlygos ir procedūros

16 straipsnis

CVPD veiklos leidimo išdavimas

1. Visi CVPD apibrėžtį atitinkantys juridiniai asmenys prieš pradėdami savo veiklą turi gauti veiklos leidimą iš valstybės narės, kurioje jie įsteigti, kompetentingos institucijos.

⁽¹⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1092/2010 dėl Europos Sąjungos finansų sistemos makrolygio rizikos ribojimo priežiūros ir Europos sisteminės rizikos valdybos įsteigimo (OL L 331, 2010 12 15, p. 1).

2. Veiklos leidime apibrėžiamos priedo A skirsnyje išvardytos pagrindinės ne bankinio tipo paslaugos ir pagal priedo B skirsnį leidžiamos papildomos bankinio tipo paslaugos, kurias CVPD turi teisę teikti.
3. CVPD visada laikosi veiklos leidimui gauti būtinų sąlygų.
4. CVPD ir jo nepriklausomi auditoriai nepagrįstai nedelsdami informuoja kompetentingą instituciją apie visus esminius pokyčius, kurie turi įtakos veiklos leidimo išdavimo sąlygų laikymuisi.

17 straipsnis

Veiklos leidimo išdavimo procedūra

1. Paraišką teikiantis CVPD pateikia veiklos leidimo paraišką savo kompetentingai institucijai.
2. Kartu su veiklos leidimo paraiška pateikiama visa būtina informacija, kad kompetentinga institucija galėtų įsitikinti, jog paraišką teikiantis CVPD veiklos leidimo išdavimo metu yra nustatęs visą būtiną tvarką, kad galėtų įvykdyti šiame reglamente nustatytus įpareigojimus. Veiklos leidimo paraiškoje pateikiama operacijų programa, kurioje išdėstomos numatomos veiklos rūšys bei CVPD organizacinė struktūra.
3. Per 30 darbo dienų nuo paraiškos gavimo dienos kompetentinga institucija įvertina, ar paraiška yra išsami. Jei paraiška nėra išsami, kompetentinga institucija nustato terminą, iki kurio paraišką teikiantis CVPD turi pateikti papildomos informacijos. Kai paraiška yra išsami, kompetentinga institucija informuoja apie tai paraišką teikiančią CVPD.
4. Nuo to momento, kai laikoma, kad paraiška yra išsami, kompetentinga institucija visą paraiškoje pateiktą informaciją perduoda atitinkamoms institucijoms ir su tomis institucijomis konsultuojasi dėl paraišką teikiančio CVPD valdomos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos ypatumų. Visos atitinkamos institucijos savo nuomonę kompetentingai institucijai gali pranešti per 3 mėnesius nuo informacijos gavimo dienos.
5. Kai paraišką teikiantis CVPD ketina teikti ne tik priedo B skirsnyje aiškiai išvardytas papildomas ne bankinio tipo paslaugas, bet ir Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytas paslaugas, kompetentinga institucija visą paraiškoje pateiktą informaciją perduoda Direktyvos 2014/65/ES 67 straipsnyje nurodytai institucijai ir su ta institucija konsultuojasi dėl paraišką teikiančio CVPD gebėjimo laikytis Direktyvoje 2014/65/ES ir Reglamente (ES) Nr. 600/2014 nustatytų reikalavimų.
6. Kompetentinga institucija, prieš paraišką pateikusiam CVPD išduodama veiklos leidimą, konsultuojasi su kitos susijusios valstybės narės kompetentingomis institucijomis, kai:
 - a) CVPD yra kitoje valstybėje narėje veiklos leidimą gavusio CVPD patronuojamoji įmonė;
 - b) CVPD yra kitoje valstybėje narėje veiklos leidimą gavusio CVPD patronuojančiosios įmonės patronuojamoji įmonė;
 - c) CVPD yra kontroliuojamas tų pačių fizinių ar juridinių asmenų, kurie kontroliuoja kitą kitoje valstybėje narėje veiklos leidimą gavusį CVPD.

7. 6 dalyje nurodytas konsultavimasis apima šiuos aspektus:

- a) 27 straipsnio 6 dalyje nurodytų akcininkų ir asmenų tinkamumą ir 27 straipsnio 1 ir 4 dalyse nurodytų asmenų, kurie faktiškai vadovauja CVPD veiklai, reputaciją bei patirtį, kai tie akcininkai ir asmenys veikia ir tame CVPD, ir kitoje valstybėje narėje veiklos leidimą gavusiame CVPD;
- b) tai, ar 6 dalies a, b ir c punktuose nurodyti kitoje valstybėje narėje veiklos leidimą gavusio CVPD ir paraišką pateikusio CVPD santykiai neturi poveikio pastarojo gebėjimui laikytis šio reglamento reikalavimų.

8. Per šešis mėnesius nuo išsamios paraiškos pateikimo dienos kompetentinga institucija raštu informuoja paraišką pateikusį CVPD pateikdama visapusiškai pagrįstą sprendimą dėl veiklos leidimo išdavimo arba atsisakymo jį išduoti.

9. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose tiksliai nurodoma informacija, kurią paraišką teikiantis CVPD turi pateikti kompetentingai institucijai veiklos leidimo paraiškoje.

ESMA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

10. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus, kuriuose nustatomos su veiklos leidimo paraiška susijusios standartinės formos, šablonai ir procedūros.

ESMA tuos techninių įgyvendinimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnį.

18 straipsnis

Veiklos leidimo poveikis

1. Veiklos leidimą gavusio CVPD veikla apsiriboja jo veiklos leidime nurodytų paslaugų arba paslaugų, apie kurias pranešta pagal 19 straipsnio 8 dalį, teikimu.

2. Vertybinių popierių atsiskaitymo sistemas gali valdyti tik veiklos leidimus gavę CVPD, įskaitant kaip CVPD veikiančius centrinius bankus.

3. Veiklos leidimą gavęs CVPD gali dalyvauti valdant juridinio asmens kapitalą tik tuo atveju, jei to asmens veikla apsiriboja priedo A ir B skirsniuose išvardytų paslaugų teikimu, išskyrus atvejus, kai tokį dalyvavimą valdant kapitalą patvirtina jo kompetentinga institucija remdamasi tuo, kad dėl to iš esmės nepadidėja CVPD rizikos pobūdis.

4. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose tiksliai nurodomi kriterijai, į kuriuos turi atsižvelgti kompetentingos institucijos tvirtindamos CVPD dalyvavimą valdant kitų juridinių asmenų nei tie, kurie teikia priedo A ir B skirsniuose išvardytas paslaugas, kapitalą. Tokie kriterijai gali apimti tai, ar to juridinio asmens teikiamos paslaugos papildo CVPD teikiamas paslaugas, ir tokio dalyvavimo CVPD įsipareigojimams daromos rizikos mastą.

ESMA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

19 straipsnis

Veiklos ir paslaugų srities išplėtimas ir ranga

1. Veiklos leidimą gavęs CVPD prašymą dėl leidimo teikia jo buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai, jei jis pageidauja pagrindinės paslaugos teikimą perduoti trečiajai šaliai pagal 30 straipsnį arba išplėsti savo veiklą ir į ją įtraukti vieną ar daugiau iš šių paslaugų:

- a) pirminiame veiklos leidime nenurodytas priedo A skirsnyje išvardytas papildomas pagrindines paslaugas;
- b) pirminiame veiklos leidime nenurodytas papildomas paslaugas, kurios leidžiamos, bet nėra aiškiai išvardytos priedo B skirsnyje;
- c) kitos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos valdymą;
- d) visos arba dalies savo vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos atsiskaitymų piniginėmis lėšomis dalies vykdymą kito atsiskaitymų tarpininko apskaitos žurnaluose;
- e) sąveikios sąsajos, be kita ko, su trečiosios valstybės CVPD, įdiegimą.

2. Veiklos leidimas pagal 1 dalį išduodamas laikantis 17 straipsnyje nustatytos procedūros.

Kompetentinga institucija paraišką pateikusiam CVPD per tris mėnesius nuo išsamios paraiškos pateikimo praneša, ar veiklos leidimas išduodamas ar atsisakoma jį išduoti.

3. Sąjungoje įsteigti CVPD, ketinantys įdiegti sąveikią sąsają, savo atitinkamoms kompetentingoms institucijoms pateikia veiklos leidimo prašymą, kaip reikalaujama pagal 1 dalies e punktą. Tos institucijos konsultuojasi vienos su kitomis dėl CVPD sąsajos patvirtinimo. Jei priimami skirtingi sprendimai ir jei abi kompetentingos institucijos tam pritaria, klausimas gali būti perduotas ESMA, kuri gali imtis veiksmų pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsniu jai suteiktus įgaliojimus.

4. 3 dalyje nurodytos institucijos atsisako išduoti sąsajos leidimą tik tokiu atveju, jei dėl tokios CVPD sąsajos kiltų pavojus sklandžiam ir tvarkingam finansų rinkų veikimui arba būtų sukurta sisteminė rizika.

5. CVPD, kurie kai kurių savo su tomis sąveikiomis sąsajomis susijusių paslaugų teikimą perduoda viešajam subjektui pagal 30 straipsnio 5 dalį, sąveikioms sąsajoms ir 1 dalies e punkte nenurodytoms CVPD sąsajoms leidimo pagal tą punktą nereikia, tačiau prieš jas įdiegiant apie tai turi būti pranešama CVPD kompetentingoms ir atitinkamoms institucijoms ir pateikiama visa atitinkama informacija, kad tos institucijos galėtų įvertinti, ar laikomasi 48 straipsnyje nurodytų reikalavimų.

6. Sąjungoje įsteigtas ir veiklos leidimą gavęs CVPD gali išlaikyti arba įdiegti sąsają su trečiosios valstybės CVPD laikydamasis šiame straipsnyje nustatytų sąlygų ir procedūrų. Kai įdiegiamos sąsajos su trečiosios valstybės CVPD, prašančiojo CVPD pateikta informacija sudaro sąlygas kompetentingai institucijai įvertinti, ar tokios sąsajos atitinka 48 straipsnyje nustatytus reikalavimus arba reikalavimus, kurie yra lygiaverčiai 48 straipsnyje nustatytiems reikalavimams.

7. Prašančiojo CVPD kompetentinga institucija reikalauja, kad CVPD nutrauktų CVPD sąsają, apie kurią buvo pranešta, kai tokia sąsaja neatitinka 48 straipsnyje nustatytų reikalavimų ir dėl to kiltų pavojus sklandžiam ir tvarkingam finansų rinkų veikimui arba būtų sukurta sisteminė rizika. Kai kompetentinga institucija reikalauja, kad CVPD nutrauktų CVPD sąsajos veikimą, ji laikosi 20 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytos procedūros.

8. Dėl priedo B skirsnyje aiškiai išvardytų kitų papildomų paslaugų veiklos leidimo nereikia, tačiau prieš pradėdant jas teikti apie tai turi būti pranešama kompetentingai institucijai.

20 straipsnis

Veiklos leidimo panaikinimas

1. Nedarant poveikio V antraštinėje dalyje numatytiems taisomiesiems veiksams ar priemonėms, buveinės valstybės narės kompetentinga institucija panaikina veiklos leidimą esant bet kuriai iš šių aplinkybių, jei CVPD:

- a) veiklos leidimu nepasinaudoja per 12 mėnesių, aiškiai atsisako veiklos leidimo arba jeigu per praėjusius šešis mėnesius neteikė paslaugų arba nevykdė veiklos;
- b) gavo veiklos leidimą pateikęs klaidingus pareiškimus ar pasinaudojęs kitomis neteisėtomis priemonėmis;
- c) nebeatitinka sąlygų, kuriomis buvo išduotas veiklos leidimas, ir per nustatytą laikotarpį nesiima kompetentingos institucijos prašomų taisomųjų veiksmų;
- d) rimtai ar sistemingai pažeidinėjo šiame reglamente arba, kai taikytina, Direktyvoje 2014/65/ES ar Reglamente (ES) Nr. 600/2014 nustatytus reikalavimus.

2. Sužinojusi apie vieną iš 1 dalyje nurodytų aplinkybių, kompetentinga institucija nedelsdama konsultuojasi su atitinkamomis institucijomis, o atitinkamais atvejais – su Direktyvos 2014/65/ES 67 straipsnyje nurodyta institucija dėl būtinybės panaikinti veiklos leidimą.

3. ESMA ir bet kuri atitinkama institucija, o atitinkamais atvejais – Direktyvos 2014/65/ES 67 straipsnyje nurodyta institucija bet kuriuo metu gali paprašyti, kad buveinės valstybės narės kompetentinga institucija patikrintų, ar CVPD tebesilaiko sąlygų, kuriomis buvo išduotas veiklos leidimas.

4. Kompetentinga institucija gali panaikinti veiklos leidimą tik tam tikrai paslaugai, veiklos rūšiai arba finansinei priemonei.

5. CVPD nustato, įgyvendina ir taiko atitinkamą procedūrą, kuria užtikrinama, jog panaikinus veiklos leidimą, kaip nurodyta 1 dalyje, būtų laiku ir tvarkingai atsiskaitoma už klientų ir dalyvių turtą ir tas turtas būtų laiku ir tvarkingai perduodamas kitam CVPD.

21 straipsnis

CVPD registras

- 1. Apie kompetentingų institucijų pagal 16, 19 ir 20 straipsnius priimtus sprendimus nedelsiant pranešama ESMA.
- 2. Centriniai bankai nepagrįstai nedelsdami informuoja ESMA apie visas savo valdomas vertybinių popierių atsiskaitymo sistemas.

3. Kiekvieno CVPD, kuris veikia laikydamasis šio reglamento ir kuris yra gavęs veiklos leidimą arba kuris yra pripažintas pagal 16, 19 arba 25 straipsnį, pavadinimas įtraukiamas į registrą nurodant paslaugas ir atitinkamais atvejais – finansinių priemonių klases, kurios nurodytos tam CVPD išduotame veiklos leidime. Į registrą įtraukiami CVPD valdomi filialai kitose valstybėse narėse, CVPD sąsajos ir informacija, kuri turi būti pateikta pagal 31 straipsnį, kai valstybės narės pasinaudoja tame straipsnyje numatyta galimybe. ESMA tą registrą skelbia savo specialioje interneto svetainėje ir nuolat jį atnauja.

3 skirsnis

CVPD Priežiūra

22 straipsnis

Peržiūra ir vertinimas

1. Kompetentinga institucija bent kartą per metus peržiūri, ar CVPD įgyvendinami susitarimai, strategijos, procesai bei mechanizmai atitinka šį reglamentą, ir įvertina riziką, kuri kyla arba galėtų kilti CVPD, arba kurią jis kelia sklandžiam vertybinių popierių rinkos veikimui.

2. Kompetentinga institucija reikalauja, kad CVPD kompetentingai institucijai pateiktų tinkamą gaivinimo planą, kuriuo būtų užtikrintas jo ypatingos svarbos operacijų tęstinumas.

3. Kompetentinga institucija užtikrina, kad kiekvienam CVPD būtų sudarytas ir taikomas tinkamas pertvarkymo planas, kad būtų užtikrintas bent jo pagrindinių funkcijų tęstinumas, atsižvelgiant į atitinkamo CVPD dydį, sisteminę svarbą, veiklos pobūdį, apimtį bei sudėtingumą ir bet kurį kitą atitinkamą pertvarkymo planą, nustatytą pagal Direktyvą 2014/59/ES.

4. Kompetentinga institucija nustato 1 dalyje nurodytos peržiūros ir vertinimo dažnumą ir platumą, atsižvelgdama į atitinkamo CVPD dydį, sisteminę svarbą, veiklos pobūdį, apimtį ir sudėtingumą. Peržiūra ir vertinimas atnaujinami bent kartą per metus.

5. Kompetentinga institucija atlieka CVPD patikrinimus vietoje.

6. Atlikdama 1 dalyje nurodytą peržiūrą ir vertinimą, kompetentinga institucija ankstyvame etape konsultuojasi su atitinkamomis institucijomis, o atitinkamais atvejais – su Direktyvos 2014/65/ES 67 straipsnyje nurodyta institucija visų pirma dėl CVPD valdomų vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų veikimo.

7. Kompetentinga institucija reguliariai ir bent kartą per metus informuoja atitinkamas institucijas, o atitinkamais atvejais – Direktyvos 2014/65/ES 67 straipsnyje nurodytą instituciją apie 1 dalyje nurodytos peržiūros ir vertinimo rezultatus, įskaitant visus taisomuosius veiksmus arba nuobaudas.

8. Atlikdamos 1 dalyje nurodytą peržiūrą ir vertinimą, kompetentingos institucijos, atsakingos už CVPD, kurie palaiko 17 straipsnio 6 dalies a, b ir c punktuose nurodytų rūšių santykius, priežiūrą, vienos kitoms teikia visą atitinkamą informaciją, dėl kurios galėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos vykdyti jų užduotis.

9. Kompetentinga institucija reikalauja, kad CVPD, kuris neatitinka šio reglamento reikalavimų, ankstyvame etape imtųsi būtinų veiksmų ar priemonių, kad ištaisytų padėtį.

10. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose tiksliai nurodomi šie aspektai:

- a) informacija, kurią CVPD turi teikti kompetentingai institucijai 1 dalyje nurodytos peržiūros ir vertinimo tikslais;
- b) informacija, kurią kompetentinga institucija turi teikti atitinkamoms institucijoms pagal 7 dalį;
- c) informacija, kurią kompetentingos institucijos turi teikti vienos kitoms pagal 8 dalį.

ESMA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

11. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus, kuriuose nustato su 10 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos informacijos teikimu susijusias standartines formas, šablonus ir procedūras.

ESMA tuos techninių įgyvendinimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnį.

4 skirsnis

Paslaugų teikimas kitoje valstybėje narėje

23 straipsnis

Laisvė teikti paslaugas kitoje valstybėje narėje

1. Veiklos leidimą gavęs CVPD Sąjungos teritorijoje gali teikti priede nurodytas paslaugas, be kita ko, įsteigdamas filialą, jei tos paslaugos yra nurodytos veiklos leidime.
2. Veiklos leidimą gavusiam CVPD, kuris ketina teikti priedo A skirsnio 1 ir 2 punktuose nurodytas pagrindines paslaugas, susijusias su finansinėmis priemonėmis, išleistomis pagal kitos valstybės narės teisę, kaip nurodyta 49 straipsnio 1 dalyje, arba įsteigti filialą kitoje valstybėje narėje, taikoma 3–7 dalyse nurodyta procedūra.
3. Visi CVPD, pageidaujantys pirmą kartą pradėti teikti 2 dalyje nurodytas paslaugas kitos valstybės narės teritorijoje ar pakeisti tų teikiamų paslaugų įvairovę, buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai praneša šią informaciją:
 - a) valstybę narę, kurioje CVPD ketina vykdyti veiklą;
 - b) operacijų programą, kurioje konkrečiai nurodomos paslaugas, kurias CVPD ketina teikti;
 - c) valiutą ar valiutas, kuria (-iomis) CVPD ketina atsiskaityti;
 - d) filialo atveju – filialo organizacinę struktūrą ir už filialo valdymą atsakingų asmenų pavardes;

- e) kai tinkama, priemonių, kurių CVPD ketina imtis, kad sudarytų sąlygas savo naudotojams laikytis 49 straipsnio 1 dalyje nurodytų nacionalinių įstatymų, įvertinimą.

4. Per tris mėnesius nuo 3 dalyje nurodytos informacijos gavimo dienos buveinės valstybės narės kompetentinga institucija perduoda tą informaciją priimančiosios valstybės narės kompetentingai institucijai, išskyrus atvejus, kai atsižvelgdama į numatomas teikti paslaugas, ji turi priežasčių abejoti CVPD, pageidaujančio teikti paslaugas priimančiojoje valstybėje narėje, administracinės struktūros arba finansinės būklės tinkamumu.

Priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija nedelsdama informuoja tos valstybės narės atitinkamas institucijas apie visą pagal pirmą pastraipą gautą informaciją.

5. Kai buveinės valstybės narės kompetentinga institucija pagal 4 dalį nusprendžia priimančiosios valstybės narės kompetentingai institucijai nepranešti visos 3 dalyje nurodytos informacijos, ji atitinkamam CVPD per tris mėnesius nuo visos informacijos gavimo pateikia tokio atsisakymo priežastis ir informuoja priimančiosios valstybės narės kompetentingą instituciją apie savo sprendimą, susijusį su 6 dalies a punktu. Kai reaguojant į tokį prašymą informacija pasidalijama, priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija 6 dalies a punkte nurodyto pranešimo nepateikia.

6. CVPD gali pradėti teikti 2 dalyje nurodytas paslaugas priimančiojoje valstybėje narėje šiomis sąlygomis:

- a) gavęs priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos pranešimą, kuriuo patvirtinama, kad ji gavo 4 dalyje nurodytą informaciją, o atitinkamais atvejais – kuriuo patvirtinamas 3 dalies e punkte nurodytas įvertinimas;

b) negavęs jokio pranešimo, praėjus trims mėnesiams nuo 4 dalyje nurodytos informacijos perdavimo dienos.

7. Pasikeitus kuriai nors pagal 3 dalį perduotai informacijai, CVPD apie tą pasikeitimą raštu praneša buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai likus bent mėnesiui iki to pakeitimo įgyvendinimo. Buveinės valstybės narės kompetentinga institucija apie šiuos pakeitimus nedelsdama informuoja ir priimančiosios valstybės narės kompetentingą instituciją.

24 straipsnis

Buveinės ir priimančiosios valstybių narių institucijų bendradarbiavimas ir tarpusavio vertinimas

1. Kai vienoje valstybėje narėje veiklos leidimą gavęs CVPD įsteigia filialą kitoje valstybėje narėje, buveinės valstybės narės kompetentinga institucija ir priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija glaudžiai bendradarbiauja vykdydamos savo pareigas pagal šį reglamentą, visų pirma kai tame filiale vykdo patikrinimus vietoje. Buveinės valstybės narės ir priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija, vykdydamos savo išipareigojimus, gali atlikti to filialo patikrinimus vietoje, prieš tai informavusios atitinkamai priimančiosios valstybės narės arba buveinės valstybės narės kompetentingą instituciją.

2. Buveinės valstybės narės arba priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija gali reikalauti, kad CVPD, kurie teikia paslaugas pagal 23 straipsnį, periodiškai joms praneštų apie savo veiklą toje priimančiojoje valstybėje narėje, be kita ko, statistinių duomenų rinkimo tikslais. Priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos prašymu teikia tas periodines ataskaitas buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai.

3. Priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos prašymu CVPD buveinės valstybės narės kompetentinga institucija nedelsdama praneša CVPD, kuris toje priimančiojoje valstybėje narėje teikia paslaugas, valdomų vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų emitentų ir dalyvių tapatybes ir visą kitą atitinkamą informaciją, susijusią su to CVPD veikla toje priimančiojoje valstybėje narėje.

4. Jeigu, atsižvelgiant į priimančiosios valstybės narės vertybinių popierių rinkose susiklosčiusią padėtį, CVPD veikla tapo itin reikšminga vertybinių popierių rinkų veikimui ir investuotojų apsaugai toje priimančiojoje valstybėje narėje, buveinės valstybės narės bei priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija ir buveinės valstybės narės bei priimančiosios valstybės narės atitinkamos institucijos sudaro bendradarbiavimo susitarimus dėl to CVPD veiklos priimančiojoje valstybėje narėje priežiūros.

Kai CVPD tampa itin reikšmingu vertybinių popierių rinkų veikimui ir investuotojų apsaugai daugiau nei vienoje priimančiojoje valstybėje narėje, buveinės valstybės narė gali nuspręsti, kad į tokius bendradarbiavimo susitarimus būtų įtrauktos priežiūros institucijų kolegijos.

5. Kai priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija turi akivaizdžių ir įrodomų priežasčių manyti, kad jos teritorijoje pagal 23 straipsnį paslaugas teikiantis CVPD pažeidžia šio reglamento nuostatose numatytus įpareigojimus, ji apie tai praneša buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai ir ESMA.

Kai, nepaisant buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos taikomų priemonių arba dėl to, kad tos priemonės yra netinkamos, CVPD ir toliau veikia pažeisdamas šio reglamento nuostatose numatytus įpareigojimus, priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija imasi visų tinkamų priemonių, siekdama užtikrinti šio reglamento nuostatų laikymąsi priimančiosios valstybės narės teritorijoje, prieš tai apie tai informavusi buveinės valstybės narės kompetentingą instituciją. ESMA nedelsiant pranešama apie tokias priemones.

Priimančiosios valstybės narės ir buveinės valstybės narės kompetentinga institucija gali perduoti klausimą ESMA, kuri gali imtis veiksmų pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsnį jai suteiktus įgaliojimus.

6. Nedarant poveikio Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 30 straipsniui, ESMA, pasikonsultavusi su ECBS nariais, bent kartą per trejus metus organizuoja ir atlieka CVPD, kurie naudojami galimybe teikti paslaugas kitoje valstybėje narėje pagal 23 straipsnį arba dalyvauja sąveikioje sąsajoje, priežiūros tarpusavio vertinimą.

Atlikdama pirmoje pastraipoje nurodytą tarpusavio vertinimą, ESMA prirėkęs taip pat prašo Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 37 straipsnyje nurodytos Vertybinių popierių ir rinkų suinteresuotųjų subjektų grupės nuomonės ar patarimų.

7. Komisijai pagal 67 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl priemonių, kuriomis nustatomi kriterijai, pagal kuriuos galėtų būti laikoma, kad CVPD operacijos priimančiojoje valstybėje narėje yra itin reikšmingos vertybinių popierių rinkų veikimui ir investuotojų apsaugai toje priimančiojoje valstybėje narėje.

8. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus, kuriuose nustatomos su 1, 3 ir 5 dalyse nurodytu bendradarbiavimu susijusios standartinės formos, šablonai ir procedūros.

ESMA tuos techninių įgyvendinimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnį.

5 skirsnis

Santykiai su trečiosiomis valstybėmis

25 straipsnis

Trečiosios valstybės

1. Trečiosios valstybės CVPD gali Sąjungos teritorijoje teikti priede nurodytas paslaugas, be kita ko, įsteigdamas filialą.
2. Nepaisant 1 dalies, trečiosios valstybės CVPD, kuris ketina teikti priedo A skirsnio 1 ir 2 punktuose nurodytas pagrindines paslaugas, susijusias su finansinėmis priemonėmis, išleistomis pagal vienos iš valstybių narių teisę, kaip nurodyta 49 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje, arba įsteigti filialą vienoje iš valstybių narių, taikoma šio straipsnio 4–11 dalyse nurodyta procedūra.
3. Sąjungoje įsteigtas ir veiklos leidimą gavęs CVPD gali išlaikyti arba įdiegti sąsają su trečiosios valstybės CVPD pagal 48 straipsnį.
4. Pasikonsultavusi su 5 dalyje nurodytomis institucijomis, ESMA gali pripažinti trečiosios valstybės CVPD, kuris pateikė pripažinimo paraišką, kad galėtų teikti 2 dalyje nurodytas paslaugas, jei laikomasi šių sąlygų:
 - a) Komisija priėmė sprendimą pagal 9 dalį;
 - b) trečiosios valstybės CVPD taikoma veiksminga veiklos leidimų išdavimo tvarka, priežiūra ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos priežiūra arba, jei vertybinių popierių atsiskaitymo sistemą valdo centrinis bankas, tos atsiskaitymų sistemos priežiūra, siekiant užtikrinti, kad būtų visiškai laikomasi toje trečiojoje valstybėje taikomų rizikos ribojimo reikalavimų;
 - c) pagal 10 dalį yra sudaryti ESMA ir tos trečiosios valstybės atsakingų institucijų (toliau – trečiosios šalies atsakingos institucijos) bendradarbiavimo susitarimai;
 - d) kai tinkama, trečiosios valstybės CVPD imasi reikiamų priemonių, kad sudarytų sąlygas savo naudotojams laikytis atitinkamų valstybės narės, kurioje trečiosios valstybės CVPD ketina teikti CPVD paslaugas, nacionalinių įstatymų, įskaitant 49 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytus įstatymus, o tų priemonių tinkamumą patvirtino valstybės narės, kurioje trečiosios valstybės CVPD ketina teikti CVPD paslaugas, kompetentingos institucijos.
5. Vertindama, ar laikomasi 4 dalyje nurodytų sąlygų, ESMA konsultuojasi su:
 - a) valstybių narių, kuriose trečiosios valstybės CVPD ketina teikti CVPD paslaugas, kompetentingomis institucijomis visų pirma dėl to, kaip trečiosios valstybės CVPD ketina laikytis 4 dalies d punkte nurodyto reikalavimo;
 - b) atitinkamoms institucijomis;
 - c) trečiosios valstybės atsakingomis institucijomis, kurioms patikėtas CVPD veiklos leidimų išdavimas, priežiūra ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos priežiūra.

6. 2 dalyje nurodytas trečiosios valstybės CVPD pripažinimo paraišką pateikia ESMA.

Paraišką teikiantis CVPD pateikia ESMA visą informaciją, kuri laikoma būtina jam pripažinti. Per 30 darbo dienų nuo paraiškos gavimo dienos ESMA įvertina, ar paraiška yra išsami. Jei paraiška nėra išsami, ESMA nustato terminą, iki kurio paraišką pateikęs CVPD turi pateikti papildomos informacijos.

Valstybių narių, kuriose trečiosios valstybės CVPD ketina teikti CVPD paslaugas, kompetentingos institucijos įvertina, ar trečiosios valstybės CVPD laikosi 4 dalies d punkte nurodytų įstatymų, ir per tris mėnesius nuo visos būtinos informacijos iš ESMA gavimo dienos informuoja ESMA pateikdama visapusiškai pagrįstą sprendimą dėl to, ar laikomasi reikalavimų ar jų nesilaikoma.

Sprendimas dėl pripažinimo grindžiamas 4 dalyje nustatytais kriterijais.

Per šešis mėnesius nuo išsamios paraiškos pateikimo ESMA raštu informuoja paraišką pateikusį CVPD pateikdama visapusiškai pagrįstą sprendimą dėl jo pripažinimo arba atsakymo jį pripažinti.

7. Valstybių narių, kuriose tinkamai pagal 4 dalį pripažintas trečiosios valstybės CVPD teikia CVPD paslaugas, kompetentingos institucijos, glaudžiai bendradarbiaudamos su ESMA, gali prašyti, kad trečiosios valstybės atsakingos institucijos:

- a) reguliariai teiktų ataskaitas apie trečiosios valstybės CVPD veiklą tose priimančiojoje valstybėje narėse, be kita ko, statistinių duomenų rinkimo tikslais;
- b) per tinkamą laiką praneštų trečiosios valstybės CVPD, kuris teikia paslaugas toje priimančiojoje valstybėje narėje, valdomų vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų emitentų ir dalyvių tapatybes ir visą kitą atitinkamą informaciją, susijusią su to trečiosios valstybės CVPD veikla toje priimančiojoje valstybėje narėje.

8. ESMA, pasikonsultavusi su 5 dalyje nurodytomis institucijomis, peržiūri trečiosios valstybės CVPD pripažinimą 4, 5 ir 6 dalyse nustatyta tvarka, jei tas CVPD Sąjungoje išplečia savo paslaugų sritį.

ESMA panaikina to CVPD pripažinimą, jei nebesilaikoma 4 dalyje nustatytų sąlygų arba 20 straipsnyje nurodytomis aplinkybėmis.

9. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais būtų nustatyta, kad trečiosios valstybės teisine ir priežiūros sistema užtikrinama, kad toje trečiojoje valstybėje veiklos leidimą gavę CVPD laikytųsi teisiškai privalomų reikalavimų, kurie yra iš esmės lygiaverčiai šiame reglamente nustatytiems reikalavimams, kad toje trečiojoje valstybėje nuolat vykdoma veiksmingų CVPD priežiūra, vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos priežiūra bei užtikrinamas reikalavimų vykdymas ir kad tos trečiosios valstybės teisinėje sistemoje numatyta veiksminga lygiavertė CVPD, kurie yra gavę veiklos leidimus pagal trečiųjų valstybių teisę tvarką, pripažinimo sistema. Tie įgyvendinimo aktai priimami pagal 68 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

Priimdama pirmoje pastraipoje nurodytą sprendimą, Komisija taip pat gali apsvarstyti, ar trečiosios valstybės teisinėje ir priežiūros sistemoje atspindi tarptautiniu lygiu sutarti CPSS-IOSCO standartai, tiek, kiek tie standartai neprieštarauja šiame reglamente nustatytiems reikalavimams.

10. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 33 straipsnio 1 dalį ESMA sudaro bendradarbiavimo susitarimus su trečiųjų valstybių, kurių teisinės ir priežiūros sistemos pripažintos lygiavertėmis šiam reglamentui pagal 9 dalį, atsakingomis institucijomis. Tokiuose susitarimuose nurodomi bent šie aspektai:

- a) ESMA, priimančiosios valstybės narės kompetentingų institucijų ir trečiosios valstybės atsakingų institucijų keitimosi informacija mechanizmas, įskaitant galimybę susipažinti su visa informacija apie trečiosiose valstybėse veiklos leidimus gavusius CVPD, kurią prašo pateikti ESMA, visų pirma galimybę susipažinti su informacija 7 dalyje nurodytais atvejais;
- b) skubaus ESMA informavimo, kai trečiosios valstybės atsakinga institucija mano, kad jos prižiūrimas CVPD pažeidžia išduoto veiklos leidimo sąlygas arba kitus taikytinus teisės aktus, mechanizmas;
- c) procedūros, susijusios su priežiūros veiklos koordinavimu, prireikus įskaitant patikrinimus vietoje.

Kai bendradarbiavimo susitarimu numatoma, kad valstybė narė turi perduoti asmens duomenis, tokie perdavimai turi atitikti Direktyvos 95/46/EB nuostatas, o jei bendradarbiavimo susitarimu numatoma, kad ESMA turi perduoti asmens duomenis, tokie perdavimai turi atitikti Reglamento (EB) Nr. 45/2001 nuostatas.

11. Kai trečiosios valstybės CVPD yra pripažintas, pagal 4–8 dalis jis gali Sąjungos teritorijoje teikti priede nurodytas paslaugas, be kita ko, įsteigdamas filialą.

12. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose tiksliai nurodoma informacija, kurią paraišką teikiantis CVPD turi pateikti ESMA pripažinimo paraiškoje pagal 6 dalį.

ESMA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

II SKYRIUS

CVPD taikomi reikalavimai

1 skirsnis

Organizaciniai reikalavimai

26 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. CVPD nustato griežtą valdymo tvarką, kuri apima aiškią organizacinę struktūrą su tiksliai apibrėžtomis, skaidriomis ir nuosekliomis atsakomybės ribomis, veiksmingus rizikos, kuri jam kyla arba gali kilti, nustatymo, valdymo, stebėsenos ir pranešimo apie tokią riziką procesus ir tinkamą atlyginimų politiką bei vidaus kontrolės mechanizmus, įskaitant patikimas administracines ir apskaitos procedūras.

2. CVPD patvirtina politiką ir procedūras, kurios yra pakankamai veiksmingos, kad būtų užtikrintas šio reglamento laikymasis, įskaitant tai, kad jo vadovai ir darbuotojai laikytųsi visų šio reglamento nuostatų.

3. CVPD palaiko ir taiko veiksmingą raštu nustatytą organizacinę ir administracinę tvarką, kad būtų nustatomi ir valdomi visi galimi jo paties, įskaitant jo vadovus, darbuotojus, valdymo organo narius arba bet kuriuos kitus su jais tiesiogiai ar netiesiogiai susijusius asmenis, ir jo dalyvių arba jų klientų interesų konfliktai. Jis palaiko ir taiko tinkamas konfliktų sprendimo procedūras, jeigu kyla galimų interesų konfliktų.
4. CVPD savo valdymo tvarką ir savo veiklą reglamentuojančias taisykles skelbia viešai.
5. CVPD nustato tinkamas vidaus procedūras, kad darbuotojai specialiu kanalu galėtų pranešti apie galimus šio reglamento pažeidimus.
6. Reguliariai atliekamas nepriklausomas CVPD auditas. Šio audito rezultatai pranešami valdymo organui ir jie pateikiami kompetentingai institucijai, o atitinkamais atvejais atsižvelgiant į galimus naudotojų komiteto narių ir CVPD interesų konfliktus – naudotojų komitetui.
7. Kai CVPD priklauso įmonių grupei, kurią sudaro kiti CVPD arba IV antraštinėje dalyje nurodytos kredito įstaigos, jis patvirtina išsamią politiką ir procedūras, kuriomis nustatoma, kaip šiame straipsnyje nustatyti reikalavimai taikomi grupei ir įvairiems grupės subjektams.
8. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose CVPD ir grupės lygmenimis tiksliai nurodoma, kaip nurodyta 7 dalyje:
 - a) 1 dalyje nurodytos CVPD rizikos stebėsenos priemonės;
 - b) su 1 dalyje nurodyta CVPD rizika susiję svarbias pareigas užimančių darbuotojų įpareigojimai;
 - c) 3 dalyje nurodyti galimi interesų konfliktai;
 - d) 6 dalyje nurodyti audito metodai; ir
 - e) aplinkybės, kuriomis būtų tikslinga, atsižvelgiant į galimus naudotojų komiteto narių ir CVPD interesų konfliktus, dalytis audito rezultatais su naudotojų komitetu pagal 6 straipsnį.

ESMA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

27 straipsnis

Aukščiausioji vadovybė, valdymo organas ir akcininkai

1. CVPD aukščiausioji vadovybė turi pakankamai gerą reputaciją ir patirties, kad galėtų užtikrinti patikimą ir rizikos ribojimo principais pagrįstą CVPD valdymą.
2. CVPD turi valdymo organą, kurio bent trečdalis narių, bet ne mažiau kaip du nariai, yra nepriklausomi.
3. Nepriklausomų ir kitų valdymo organo nevykdomųjų narių atlyginimas nėra susijęs su CVPD veiklos rezultatais.

4. Valdymo organą sudaro tinkami nariai, turintys pakankamai gerą reputaciją, tinkamų įvairių gebėjimų, patirties ir žinių apie subjektą ir rinką. Valdymo organo nevykdomieji nariai priima sprendimą dėl valdymo organe nepakankamai atstovaujamos lyties atstovų siektino skaičiaus ir parengia nepakankamai atstovaujamos lyties atstovų skaičiaus valdymo organe didinimo politiką, kad tas skaičius būtų pasiektas. Siektinas skaičius, politika ir jos įgyvendinimas skelbiami viešai.

5. CVPD aiškiai apibrėžia valdybos organo vaidmenį ir įsipareigojimus pagal atitinkamus nacionalinius įstatymus. Kompetentingos institucijos ir auditoriaus prašymu CVPD leidžia jiems susipažinti su valdymo organo posėdžių protokolais.

6. CVPD akcininkai ir asmenys, galintys tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoti CVPD valdymą, turi sugebėti užtikrinti patikimą ir rizikos ribojimo principais pagrįstą CVPD valdymą.

7. CVPD:

- a) kompetentingai institucijai teikia ir viešai skelbia informaciją apie nuosavybės teisę į CVPD, visų pirma kiekvienos šalies, galinčios kontroliuoti CVPD veiklą, tapatybę ir interesų mastą;
- b) kompetentingą instituciją informuoja apie visus sprendimus dėl nuosavybės teisių perleidimo, dėl kurio pasikeičia asmenų, kontroliuojančių CVPD veiklą, tapatybė, ir prašo, kad kompetentinga institucija tuos sprendimus patvirtintų. Gavęs savo kompetentingos institucijos patvirtinimą, CVPD informaciją apie nuosavybės teisių perleidimą skelbia viešai.

Visi fiziniai ar juridiniai asmenys nedelsdami informuoja CVPD ir savo kompetentingą instituciją apie savo sprendimą įsigyti nuosavybės teisių arba jų atsisakyti, kai dėl to pasikeičia asmenų, kontroliuojančių CVPD veiklą, tapatybė.

8. Per 60 darbo dienų nuo 7 dalyje nurodytos informacijos gavimo kompetentinga institucija priima sprendimą dėl siūlomų CVPD kontrolės pakeitimų. Kompetentinga institucija atsisako patvirtinti siūlomus CVPD kontrolės pakeitimus, jeigu yra objektyvių ir įrodomų priežasčių manyti, kad dėl tų pakeitimų kiltų pavojus patikimam ir rizikos ribojimo principais pagrįstam CVPD valdymui arba CVPD gebėjimui laikytis šio reglamento.

28 straipsnis

Naudotojų komitetas

1. CVPD įsteigia kiekvienos savo valdomos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos naudotojų komitetą, kurį sudaro su tokiomis vertybinių popierių atsiskaitymo sistemomis susijusių emitentų ir jų dalyvių atstovai. Naudotojų komiteto patarimams CVPD vadovybė tiesioginės įtakos nedaro.

2. CVPD nediskriminuodamas apibrėžia kiekvieno įsteigto naudotojų komiteto įgaliojimus, valdymo tvarką, būtiną jo nepriklausomumui užtikrinti, ir veiklos procedūras, taip pat naudotojų komiteto narių priėmimo kriterijus ir atrankos mechanizmą. Valdymo tvarka skelbiama viešai ir ja užtikrinama, kad naudotojų komitetas tiesiogiai atsiskaitytų valdymo organui ir rengtų reguliarius susitikimus.

3. Naudotojų komitetai valdymo organui pataria dėl pagrindinių nuostatų, kurios daro įtaką jų nariams, įskaitant emitentų ar dalyvių priėmimo į atitinkamas vertybinių popierių atsiskaitymo sistemas kriterijus ir paslaugų lygį.

4. Naudotojų komitetai gali valdymo organui pateikti teisiškai neprivalomą nuomonę, kurioje būtų išsamiai išdėstytos CVPD kainų struktūros priežastys.

5. Nedarant poveikio kompetentingų institucijų teisei būti tinkamai informuotoms, naudotojų komitetų nariai yra įpareigoti užtikrinti informacijos konfidencialumą. Naudotojų komiteto pirmininkui nustačius, kad sprendžiant tam tikrą klausimą faktiškai kyla arba gali kilti kurio nors nario interesų konfliktas, minėtam nariui balsuoti tuo klausimu neleidžiama.

6. CVPD nedelsdamas informuoja kompetentingą instituciją ir naudotojų komitetą apie bet kokią sprendimą, kuriuo valdymo organas nusprendžia nesivadovauti naudotojų komiteto patarimu. Naudotojų komitetas gali informuoti kompetentingą instituciją apie bet kurią sritį, kurioje, jo nuomone, nebuvo vadovautasi naudotojų komiteto patarimu.

29 straipsnis

Įrašų saugojimas

1. CVPD bent dešimt metų laikotarpį saugo visus įrašus apie paslaugas ir vykdytą veiklą, įskaitant įrašus apie priedo B ir C skirsnuose nurodytas papildomas paslaugas, kad kompetentinga institucija galėtų stebėti, ar laikomasi šiame reglamente nustatytų reikalavimų.

2. Gavęs prašymą CVPD 1 dalyje nurodytais įrašais leidžia naudotis kompetentingai institucijai, atitinkamoms institucijoms ir bet kuriai kitai valdžios institucijai, kuri pagal Sąjungos teisę arba jo buveinės valstybės narės nacionalinę teisę turi įgaliojimus reikalauti prieigos prie tokių įrašų, kad jos galėtų vykdyti savo įgaliojimus.

3. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose tiksliai nurodomi 1 dalyje nurodytų įrašų, kurie turi būti saugomi siekiant stebėti, ar CVPD laikosi šio reglamento nuostatų, aspektai.

ESMA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

4. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus, kuriuose nustatomas 1 dalyje nurodytų įrašų, kurie turi būti saugomi siekiant stebėti, ar CVPD laikosi šio reglamento nuostatų, formatas.

ESMA tuos techninių įgyvendinimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnį.

30 straipsnis

Veiklos ranga

1. Kai CVPD savo paslaugų teikimą ar veiklos vykdymą perduoda trečiajai šaliai, jis išlieka visiškai atsakingas už visų pareigų pagal šį reglamentą vykdymą ir visada laikosi šių sąlygų:

a) dėl veiklos rangos jo atsakomybė neperduodama;

b) CVPD santykiai su jo dalyviais ar emitentais ir pareigos jiems nesikeičia;

c) iš esmės nesikeičia sąlygos, kurias turi atitikti CVPD, kad gautų veiklos leidimą;

- d) veiklos ranga netrukdo vykdyti priežiūros ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos priežiūros funkcijų, įskaitant galimybę vietoje gauti tinkamos informacijos, reikalingos toms funkcijoms vykdyti;
- e) dėl veiklos rangos iš CVPD neatimama galimybė naudoti sistemas ir kontrolės priemonės, kurios būtinos jam kylančios rizikos valdymui;
- f) CVPD išlaiko ekspertinę patirtį ir išteklius, būtinus siekiant nuolat vertinti teikiamų paslaugų kokybę, paslaugų teikėjo organizacinį tinkamumą ir kapitalo pakankamumą, veiksmingai prižiūrėti perduotą paslaugų teikimą ir valdyti su veiklos ranga siejamą riziką;
- g) CVPD turi tiesioginę prieigą prie atitinkamos informacijos apie perduotą paslaugų teikimą;
- h) paslaugų teikėjas bendradarbiauja su kompetentinga institucija ir atitinkamomis institucijomis, kiek tai susiję su perduotu veiklos vykdymu;
- i) CVPD užtikrina, kad paslaugų teikėjas atitiktų standartus, nustatytus atitinkamuose duomenų apsaugos srities teisės aktuose, kurie būtų taikomi, jei tie paslaugų teikėjai būtų įsteigti Sąjungoje. CVPD privalo užtikrinti, kad tie standartai būtų nustatyti šalių sutartyje ir kad jų būtų laikomasi.

2. CVPD rašytiniame susitarime apibrėžia savo ir paslaugų teikėjo teises ir pareigas. Veiklos rangos susitarime nustatoma galimybė CVPD nutraukti susitarimą.

3. CVPD ir paslaugų teikėjas, gavę prašymą, kompetentingai institucijai ir atitinkamoms institucijoms leidžia susipažinti su visa informacija, kuri būtina, kad jos galėtų įvertinti, ar perduota veikla atitinka šio reglamento reikalavimus.

4. Norint perduoti pagrindinės paslaugos teikimą reikalingas kompetentingos institucijos išduodamas veiklos leidimas pagal 19 straipsnį.

5. 1–4 dalys netaikomos, kai CVPD kai kurių savo paslaugų teikimą ar veiklos vykdymą perduoda viešajam subjektui ir kai ta veiklos ranga reglamentuojama specialioje teisinėje, reguliavimo ir veiklos sistemoje, dėl kurios bendrai susitarė ir kurią įformino viešasis subjektas ir atitinkamas CVPD, ir kuriai pritarė kompetentingos institucijos remdamosi šiame reglamente nustatytais reikalavimais.

31 straipsnis

Kitų šalių nei CVPD teikiamos paslaugos

1. Nepaisant 30 straipsnio ir jei to reikalaujama pagal nacionalinę teisę, asmuo, kuris nėra CVPD, gali būti atsakingas už CVPD tvarkomose vertybinių popierių sąskaitose atliekamus nematerialios apskaitos sistemos įrašus.

2. Valstybės narės, kurios leidžia kitoms šalims nei CVPD teikti tam tikras priedo A skirsnioje nurodytas pagrindines paslaugas, pagal 1 dalį savo nacionalinėje teisėje tiksliai nurodo reikalavimus, kurie bus taikomi tokiu atveju. Tie reikalavimai apima šio reglamento nuostatas, kurios taikomos tiek CVPD, tiek prireikus atitinkamai kitai šaliai.

3. Valstybės narės, kurios leidžia kitoms šalims nei CVPD teikti tam tikras priedo A skirsnioje nurodytas pagrindines paslaugas, pagal 1 dalį ESMA pateikia visą atitinkamą informaciją, susijusią su tokių paslaugų teikimu, įskaitant savo nacionalinės teisės aktus.

ESMA tokią informaciją įtraukia į 21 straipsnyje nurodytą CVPD registrą.

2 skirsnis

Veiklos vykdymo taisyklės

32 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. CVPD nustato aiškiai apibrėžtus uždavinius ir tikslus, kuriuos įmanoma pasiekti, pvz., būtiniausio paslaugų lygio, rizikos valdymo lūkesčių ir verslo prioritetų srityse.
2. CVPD nustato skaidrias skundų nagrinėjimo taisykles.

33 straipsnis

Reikalavimai dėl dalyvavimo

1. Kiekvienai savo valdomai vertybinių popierių atsiskaitymo sistemai CVPD nustato viešai skelbiamus dalyvavimo kriterijus, kuriais užtikrinama sąžininga ir atvira prieiga visiems juridiniams asmenims, kurie ketina tapti dalyviais. Tokie kriterijai yra skaidrūs, objektyvūs ir nediskriminaciniai, kad būtų užtikrinama sąžininga ir atvira prieiga prie CVPD, deramai atsižvelgiant į riziką rinkų finansiniam stabilumui ir drausmingam veikimui. Prieigos ribojimo kriterijus leidžiama taikyti tik tiek, kiek jais siekiama pagrįstai kontroliuoti konkrečią CVPD kylančią riziką.
2. CVPD prieigos prašymus nagrinėja neatidėliodamas, į tokius prašymus atsako ne vėliau kaip per vieną mėnesį ir viešai skelbia prieigos prašymų nagrinėjimo tvarką.
3. CVPD gali atsisakyti suteikti prieigą 1 dalyje nurodytus kriterijus atitinkančiam dalyviui tik tokiu atveju, jei tokį atsisakymą tinkamai pagrindžia raštu ir išsamiai rizikos įvertinimu.

Atsisakymo atveju prašantysis dalyvis turi teisę pateikti skundą prieigą suteikti atsisakiusio CVPD kompetentingai institucijai.

Ta kompetentinga institucija tinkamai išnagrinėja skundą, įvertina atsisakymo priežastis ir prašančiajam dalyviui pateikia pagrįstą atsakymą.

Ta kompetentinga institucija dėl skundo vertinimo konsultuojasi su prašančiojo dalyvio įsteigimo vietos kompetentinga institucija. Kai prašančiojo dalyvio institucija nesutinka su pateiktu įvertinimu, bet kuri iš šių dviejų kompetentingų institucijų gali perduoti klausimą ESMA, kuri gali imtis veiksmų pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsniu jai suteiktus įgaliojimus.

Kai CVPD atsisakymas suteikti prieigą prašančiajam dalyviui laikomas nepagrįstu, suteikti prieigą atsisakiusio CVPD kompetentinga institucija paskelbia nurodymą, kuriame reikalaujama, kad CVPD suteiktų prieigą prašančiajam dalyviui.

4. CVPD nustato objektyvias ir skaidrias 1 dalyje nustatytų dalyvavimo kriterijų nebeatitinkančių dalyvių dalyvavimo sustabdymo ir tvarkingo pasitraukimo procedūras.

5. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose tiksliai nurodoma rizika, į kurią turi atsižvelgti CVPD, atlikdami išsamų rizikos vertinimą, ir kompetentingos institucijos, vertindamos atsisakymo priežastis pagal 3 dalį, taip pat 3 dalyje nurodytos procedūros elementai.

ESMA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

6. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus, kuriuose nustatomos 3 dalyje nurodytai procedūrai skirtos standartinės formos ir šablonai.

ESMA tuos techninių įgyvendinimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnį.

34 straipsnis

Skaidrumas

1. Kiekvienos jo valdomos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos ir kiekvienos iš kitų jo teikiamų pagrindinių paslaugų atveju CVPD viešai skelbia kainas ir mokesčius, susijusius su priedo A skirsnyje išvardintomis teikiamomis pagrindinėmis paslaugomis. Jis atskirai skelbia kiekvienos teikiamos paslaugos ir funkcijos kainas ir mokesčius, įskaitant nuolaidas ir sąlygas, kuriomis tomis nuolaidomis galima pasinaudoti. Jis sudaro sąlygas savo klientams atskirai gauti teikiamas konkrečias paslaugas.

2. CVPD skelbia kainoraštį, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos palyginti pasiūlymus, o klientai galėtų numatyti kainas, kurias jie turės mokėti už naudojimąsi paslaugomis.

3. CVPD privalo laikytis savo skelbiamos pagrindinėms paslaugoms taikomos kainodaros politikos.

4. CVPD savo klientams teikia informaciją, kuri sudaro sąlygas sutikrinti sąskaitas faktūras su skelbiamais kainoraščiais.

5. CVPD visiems klientams atskleidžia informaciją, kuri sudaro sąlygas jiems įvertinti su teikiamomis paslaugomis susijusią riziką.

6. CVPD atskirai apskaito teikiamų pagrindinių paslaugų sąnaudas bei iš jų gaunamas pajamas ir tą informaciją atskleidžia kompetentingai institucijai.

7. CVPD bendrai apskaito teikiamų papildomų paslaugų sąnaudas bei iš jų gaunamas pajamas ir tą informaciją atskleidžia kompetentingai institucijai.

8. Siekdamas užtikrinti veiksmingą Sąjungos konkurencijos taisyklių taikymą ir sudaryti sąlygas nustatyti, be kita ko, papildomų paslaugų kryžminį subsidijavimą pagrindinėmis paslaugomis, CVPD taiko analitinę savo veiklos apskaitą. Šiose analitinėse sąskaitose bent atskiriamos su kiekviena iš jo pagrindinių paslaugų susijusios sąnaudos ir pajamos nuo su papildomomis paslaugomis susijusių sąnaudų ir pajamų.

35 straipsnis

Pranešimų apsikeitimo su dalyviais ir kitais rinkos infrastruktūros subjektais procedūros

Apsikeisdami pranešimais su savo valdomų vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų dalyviais ir rinkos infrastruktūros subjektais, su kuriais jie sąveikauja, CVPD naudoja tarptautines atviras pranešimų perdavimo procedūras ir keitimosi pranešimais bei atskaitiniais duomenimis standartus, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos veiksmingai registruoti duomenis, vykdyti mokėjimus ir atsiskaitymus.

3 skirsnis

CVPD Paslaugoms taikomi reikalavimai

36 straipsnis

Bendrosios nuostatos

Kiekvienai savo valdomai vertybinių popierių atsiskaitymo sistemai CVPD nustato atitinkamas taisykles ir procedūras, įskaitant griežtą apskaitos praktiką ir kontrolės priemones, kuriomis padedama užtikrinti vertybinių popierių emisijų vientisumą, taip pat sumažinti ir valdyti riziką, susijusią su vertybinių popierių saugojimu ir atsiskaitymu už vertybinių popierių sandorius.

37 straipsnis

Emisijos vientisumas

1. CVPD imasi tinkamų sutikrinimo priemonių patikrinti, kad CVPD pateiktą vertybinių popierių emisiją arba jos dalį sudarančių vertybinių popierių skaičius būtų lygus vertybinių popierių, įrašytų į CVPD valdomos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos dalyvių vertybinių popierių sąskaitas, o atitinkamais atvejais – į CVPD tvarkomas savininkų sąskaitas, sumai. Tokios sutikrinimo priemonės taikomos bent kartą per dieną.

2. Kai tikslinga ir jei tam tikros vertybinių popierių emisijos sutikrinimo procese dalyvauja kiti subjektai, pavyzdžiui, emitentas, registrai, emisijų ir mokėjimų tarpininkai, bendri depozitoriumai, kiti CVPD ar kiti subjektai, CVPD ir bet kuris iš tokių subjektų susitaria dėl tarpusavyje taikomų atitinkamų bendradarbiavimo ir keitimosi informacija priemonių, kad būtų išlaikytas emisijos vientisumas.

3. CVPD valdomoje vertybinių popierių atsiskaitymo sistemoje neleidžiamas vertybinių popierių sąskaitos pereikvojimas, debeto likutis ar vertybinių popierių sukūrimas.

4. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose tiksliai nurodomos sutikrinimo priemonės, kurių CVPD turi imtis pagal 1, 2 ir 3 dalis.

ESMA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

38 straipsnis

Dalyvių ir jų klientų vertybinių popierių apsauga

1. CVPD saugo kiekvienos savo valdomos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos įrašus ir sąskaitas, kurie jam sudaro sąlygas bet kuriuo metu nedelsiant CVPD esančiose sąskaitose atskirti vieno dalyvio vertybinius popierius nuo bet kurio kito dalyvio vertybinių popierių ir, jei taikoma, nuo CVPD nuosavo turto.

2. CVPD saugo įrašus ir sąskaitas, kurie sudaro sąlygas bet kuriam dalyviui atskirti savo vertybinius popierius nuo savo klientų vertybinių popierių.

3. CVPD saugo įrašus ir sąskaitas, kurie sudaro sąlygas bet kuriam dalyviui vienoje vertybinių popierių sąskaitoje laikyti skirtingiems to dalyvio klientams priklausančius vertybinius popierius (bendras klientų atskyrimas).

4. CVPD saugo įrašus ir sąskaitas, kurie sudaro sąlygas dalyviui atskirti bet kurio iš savo klientų vertybinius popierius, jei ir kaip reikalauja tas dalyvis (individualus klientų atskyrimas).

5. Dalyvis savo klientams pasiūlo bent galimybę pasirinkti tarp bendro klientų atskyrimo bei individualaus klientų atskyrimo ir informuoja juos apie su kiekviena iš galimybių susijusias sąnaudas bei riziką.

Vis dėlto CVPD ir jo dalyviai valstybių narių piliečiams bei rezidentams ir juridiniams subjektams, įsteigtiems vienoje iš valstybių narių, taiko individualų klientų atskyrimą, kai to reikalaujama pagal valstybės narės nacionalinę teisę, pagal kurią vertybiniai popieriai yra išleidžiami, galiojančią 2014 m. rugsėjo 17 d. Ta pareiga taikoma tol, kol iš dalies nepakeičiama ar nepanaikinama nacionalinė teisė ir kol galioja jos tikslai.

6. CVPD ir jų dalyviai viešai atskleidžia apsaugos lygius ir sąnaudas, susijusius su jų taikomais skirtingais atskyrimo lygiais, ir siūlo tas paslaugas pagrįstomis komercinėmis sąlygomis. Informacija apie skirtingus atskyrimo lygius apima pagrindinių teisinių padarinių, kurių gali turėti taikomi atitinkami atskyrimo lygiai, aprašymą, įskaitant informaciją apie atitinkamose jurisdikcijose taikomą bankroto teisę.

7. CVPD jokiais tikslais nenaudoja jam nepriklausančių vertybinių popierių. Vis dėlto CVPD gali naudoti vieno iš dalyvių vertybinius popierius, iš anksto gavęs aiškų to dalyvio sutikimą. CVPD reikalauja, kad jos dalyviai iš savo klientų gautų visus būtinus išankstinius sutikimus.

39 straipsnis

Atsiskaitymų baigtinumas

1. CVPD užtikrina, kad jo valdoma vertybinių popierių atsiskaitymo sistema siūlytų tinkamą apsaugą dalyviams. Valstybės narės CVPD valdomas vertybinių popierių atsiskaitymo sistemas laiko sistemomis ir apie jas praneša laikydamosi Direktyvos 98/26/EB 2 straipsnio a punkte nurodytų procedūrų.

2. CVPD užtikrina, kad kiekvienoje jo valdomoje vertybinių popierių atsiskaitymo sistemoje būtų apibrėžti pervedimo nurodymų įtraukimo į vertybinių popierių atsiskaitymo sistemą ir neatšaukiamumo momentai toje sistemoje pagal Direktyvos 98/26/EB 3 ir 5 straipsnius.

3. CVPD atskleidžia taisykles, kuriomis reglamentuojamas vertybinių popierių ir pinigų pervedimų vertybinių popierių atsiskaitymo sistemoje baigtinumas.

4. 2 ir 3 dalys taikomos nedarant poveikio nuostatomis, taikomoms CVPD sąsajoms, taip pat nedarant poveikio 48 straipsnio 8 daliai.

5. CVPD imasi visų pagrįstų veiksmų užtikrinti, kad pagal 3 dalyje nurodytas taisykles 3 dalyje nurodytas vertybinių popierių ir pinigų pervedimų baigtinumas būtų užtikrintas realiuoju laiku arba dienos metu ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip iki faktinės atsiskaitymo dienos darbo dienos pabaigos.

6. Kai CVPD siūlo 40 straipsnio 2 dalyje nurodytas paslaugas, jis užtikrina, kad piniginės įplaukos už atsiskaitymus už vertybinius popierius gavėjams naudoti būtų prieinamos ne vėliau kaip numatytos atsiskaitymo dienos darbo pabaigoje.

7. Už visus CVPD valdomos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos tiesioginių dalyvių sandorius vertybiniais popieriais toje vertybinių popierių atsiskaitymo sistemoje piniginėmis lėšomis atsiskaitoma atliekant vienalaikį vertybinių popierių ir lėšų pateikimą.

40 straipsnis

Piniginės dalies atsiskaitymas

1. Kai tikslinga ir įmanoma, piniginės dalies atsiskaitymą už sandorius šalies, kurioje vyksta atsiskaitymas, valiuta CVPD savo vertybinių popierių atsiskaitymo sistemose, vykdo per sąskaitas, atidarytas centriniame banke, kuris leidžia atitinkamą valiutą.

2. Kai netikslinga ir neįmanoma atsiskaitymus vykdyti per centrinio banko sąskaitas, kaip nustatyta 1 dalyje, CVPD gali siūlyti visų arba dalies savo vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų piniginės dalies atsiskaitymą vykdyti per kredito įstaigoje atidarytas sąskaitas arba per savo sąskaitas, CVPD laikosi IV antraštinės dalies nuostatų.

3. CVPD užtikrina, kad visa rinkos dalyviams teikiama informacija apie riziką ir sąnaudas, susijusias su atsiskaitymais, vykdomais per kredito įstaigų sąskaitas arba per jo paties sąskaitas, būtų aiški, teisinga ir neklaidinanti. CVPD teikia pakankamai informacijos klientams ar galimiems klientams, kad jie galėtų nustatyti ir įvertinti riziką bei sąnaudas, susijusias su atsiskaitymais, vykdomais per kredito įstaigų sąskaitas arba per jo paties sąskaitas, ir gavęs prašymą pateikia tokią informaciją.

41 straipsnis

Dalyvio įsipareigojimų neįvykdymo atveju taikomos taisyklės ir procedūros

1. Kiekvienai savo valdomai vertybinių popierių atsiskaitymo sistemai CVPD nustato veiksmingas ir aiškiai apibrėžtas vieno ar kelių jos dalyvių įsipareigojimų neįvykdymo valdymo taisykles ir procedūras, kuriomis užtikrinama, kad CVPD galėtų laiku imtis veiksmų nuostoliams bei likvidumo problemoms apriboti ir toliau vykdyti savo įsipareigojimus.

2. CVPD įsipareigojimų neįvykdymo atveju taikomas taisyklės ir atitinkamas procedūras skelbia viešai.

3. CVPD su savo dalyviais ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais periodiškai testuoja ir peržiūri įsipareigojimų neįvykdymo atveju taikomas procedūras, kad užtikrintų jų tinkamumą ir veiksmingumą.

4. Kad užtikrintų nuoseklų šio straipsnio taikymą, ESMA gali, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, skelbti gaires pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 16 straipsnį.

4 skirsnis

Rizikos ribojimo reikalavimai

42 straipsnis

Bendrieji reikalavimai

CVPD patvirtina patikimą rizikos valdymo sistemą, skirtą teisei, verslo, operacinei ir kitai tiesioginei ar netiesioginei rizikai visapusiškai valdyti, įskaitant sukčiavimo ir aplaidumo mažinimo priemones.

43 straipsnis

Teisinė rizika

1. Veiklos leidimų išdavimo ir priežiūros tikslais, taip pat savo klientų informavimo tikslais CVPD taiko taisykles, procedūras ir sutartis, kurios yra aiškos ir suprantamos visų jo valdomų vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų ir visų kitų jo teikiamų paslaugų atžvilgiu.

2. CVPD parengia tokias taisykles, procedūras ir sutartis, kad būtų galima užtikrinti jų vykdymą visose atitinkamose jurisdikcijose, taip pat dalyvio įsipareigojimų neįvykdymo atveju.

3. Įvairiose jurisdikcijose veiklą vykdančio CVPD imasi visų pagrįstų veiksmų, kad būtų nustatyta ir sumažinta rizika, kylanti dėl galimos įvairių jurisdikcijų teisės kolizijos.

44 straipsnis

Bendroji verslo rizika

CVPD nustato griežtas valdymo ir kontrolės sistemas, taip pat IT priemones, skirtas bendrajai verslo rizikai, įskaitant dėl prasto verslo strategijos įgyvendinimo patirtus nuostolius, pinigų srautus ir veiklos išlaidas, nustatyti, stebėti ir valdyti.

45 straipsnis

Operacinė rizika

1. CVPD nustato tiek vidinius, tiek išorinius operacinės rizikos šaltinius ir kuo labiau sumažina jų poveikį įdiegdamas tinkamas IT priemones, vykdydamas kontrolę ir taikydamas procedūras, be kita ko, visose jo valdomose vertybinių popierių atsiskaitymo sistemose.
 2. CVPD taiko tinkamas pakankamo pajėgumo IT priemones, kuriomis užtikrinamas aukšto lygio saugumas ir veiklos patikimumas. IT priemonės yra tinkamos atsižvelgiant į teikiamų paslaugų ir vykdomos veiklos sudėtingumą, įvairovę ir rūšis, siekiant užtikrinti aukštus saugumo standartus ir turimos informacijos vientisumą bei konfidencialumą.
 3. Jo teikiamų paslaugų ir kiekvienos jo valdomos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos atžvilgiu CVPD parengia, įdiegia ir taiko tinkamą veiklos tęstinumo politiką ir veiklos atkūrimo planą, kuriais siekiama užtikrinti, kad įvykių, kurie kelia didelę veiklos sutrikdymo riziką, atveju būtų išsaugotos CVPD paslaugos, laiku atkurtos jo operacijos ir vykdomi jo įsipareigojimai.
 4. 3 dalyje nurodytame plane numatoma atkurti visus sandorius bei dalyvių pozicijas sutrikdymo momentu, kad CVPD dalyviai galėtų patikimai tęsti savo veiklą ir numatytą dieną atlikti atsiskaitymus, be kita ko, užtikrinant, kad ypatingos svarbos IT sistemos galėtų nedelsiant atnaujinti operacijas nuo sutrikdymo momento. Jame taip pat numatoma įsteigti antrą duomenų tvarkymo vietą, kuri turėtų pakankamų išteklių, pajėgumų ir funkcijų, bei tinkamą aprūpinimo personalu tvarką.
 5. CVPD planuoja ir vykdo 1–4 dalyse nurodytų priemonių testavimo programą.
 6. CVPD nustato, stebi ir valdo riziką, kurią jo operacijoms galėtų kelti pagrindiniai jo valdomų vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų dalyviai, taip pat paslaugų ir komunalinių paslaugų teikėjai ir kiti CVPD ar kitos rinkos infrastruktūros. Gavęs prašymą jis pateikia kompetentingoms ir atitinkamoms institucijoms informaciją apie bet kokią tokią nustatytą riziką.
- Jis taip pat nedelsdamas informuoja kompetentingą instituciją ir atitinkamas institucijas apie operacinius incidentus, įvykusius dėl tokios rizikos.
7. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose tiksliai nurodoma 1 ir 6 dalyse nurodyta operacinė rizika bei tos rizikos testavimo, valdymo ar kuo didesnio sumažinimo metodai, įskaitant 3 ir 4 dalyse nurodytą veiklos tęstinumo politiką bei veiklos atkūrimo planus ir jų vertinimo metodus.

ESMA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

46 straipsnis

Investicijų politika

1. CVPD savo finansinį turtą laiko centriniuose bankuose, veiklos leidimą gavusiose kredito įstaigose arba veiklos leidimą gavusiuose CVPD.
2. CVPD prireikus nedelsiant gali naudotis savo turtu.
3. CVPD savo finansinius išteklius investuoja tik į pinigines lėšas arba labai likvidžias finansines priemones, kurių rinkos ir kredito rizika labai maža. Tas investicijas galima greitai likviduoti, patiriant kuo mažesnę neigiamą poveikį kainai.

4. Į kapitalo sumą, įskaitant CVPD nepaskirstytąjį pelną ir rezervus, kurie nėra investuoti pagal 3 dalį, neatsižvelgiama 47 straipsnio 1 dalies tikslais.

5. CVPD užtikrina, kad jo bendra rizika kurios nors atskiros veiklos leidimą turinčios kredito įstaigos arba veiklos leidimą turinčio CVPD, kuriame jis laiko savo finansinį turtą, atžvilgiu nevirsytų priimtinių koncentracijos ribų.

6. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su EBI ir ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose tiksliai nurodomos finansinės priemonės, kurios gali būti laikomos labai likvidžiomis ir kurių rinkos bei kredito rizika labai maža, kaip nurodyta 3 dalyje, tinkamas laikotarpis, per kurį galima naudotis turtu pagal 2 dalį, ir 5 dalyje nurodytos koncentracijos ribos. Tie techninių reguliavimo standartų projektai, jei tikslinga, suderinami su techniniais reguliavimo standartais, priimtais pagal Reglamento (ES) Nr. 648/2012 47 straipsnio 8 dalį.

ESMA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

47 straipsnis

Kapitalo reikalavimai

1. CVPD kapitalas kartu su nepaskirstytu pelnu ir rezervais yra proporcingas su CVPD veikla susijusiai rizikai. Jis visuomet yra pakankamas, kad būtų galima:

- a) užtikrinti, kad CVPD būtų tinkamai apsaugotas nuo operacinės, teisinės, saugojimo, investicinės ir verslo rizikos, kad CVPD galėtų toliau nuolat teikti paslaugas;
- b) užtikrinti tvarkingą CVPD likvidavimą arba veiklos restruktūrizavimą per tinkamą ne trumpesnę nei šešių mėnesių laikotarpį pagal įvairius nepalankiausių sąlygų scenarijus.

2. CVPD taiko planą, skirtą:

- a) papildomam kapitalui pritraukti, jei jo akcinis kapitalas priartėtų prie 1 dalyje nustatyto dydžio arba taptų mažesnis;
- b) užtikrinti tvarkingą likvidavimą arba jo operacijų ar paslaugų reorganizavimą, jei CVPD negalėtų pritraukti naujo kapitalo.

Šį planą patvirtina tvirtina valdymo organas arba atitinkamas valdymo organo komitetas, ir jis reguliariai atnaujinamas. Kiekvienas plano atnaujinimas pateikiamas kompetentingai institucijai. Kompetentinga institucija gali reikalauti, kad CVPD imtųsi papildomų priemonių arba pateiktų alternatyvų planą, jeigu kompetentinga institucija mano, kad CVPD planas yra nepakankamas.

3. EBI, glaudžiai bendradarbiaudama su ESMA ir ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose tiksliai nurodomi 1 dalyje nurodyti reikalavimai dėl CVPD kapitalo, nepaskirstytojo pelno ir rezervų.

EBI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 10–14 straipsnius.

5 skirsnis

CVPD Sąsajoms taikomi reikalavimai

48 straipsnis

CVPD sąsajos

1. Prieš įdiegdami CVPD sąsają ir nuolat po CVPD sąsajos įdiegimo visi susiję CVPD nustato, vertina, stebi ir valdo visus galimus dėl CVPD sąsajos jiems patiems ir jų dalyviams kylančios rizikos šaltinius ir imasi tinkamų priemonių rizikai sumažinti.

2. CVPD, kurie ketina įdiegti sąsajas, pateikia veiklos leidimo paraišką prašančiojo CVPD kompetentingai institucijai, kaip reikalaujama pagal 19 straipsnio 1 dalies e punktą, arba praneša prašančiojo CVPD kompetentingoms ir atitinkamoms institucijoms, kaip reikalaujama pagal 19 straipsnio 5 dalį.

3. Sąsają įdiegusiems CVPD ir jų dalyviams užtikrinama tinkama apsauga naudojantis sąsaja, visų pirma, kiek tai susiję su CVPD paimtais galimais kreditais ir koncentracijos bei likvidumo rizika, kylančia dėl sąsajos susitarimo.

Sąsaja grindžiama tinkama sutartimi, kurioje nustatomos atitinkamos sąsają įdiegusių CVPD ir prireikus CVPD dalyvių teisės ir pareigos. Sutartyje, turinčioje poveikį keliuose jurisdikcijose, nedviprasmiškai pasirenkama teisė, kuria reglamentuojamas kiekvienas sąsajos operacijų aspektas.

4. Jei tarp sąsają įdiegusių CVPD atliekamas preliminarus vertybinių popierių pervedimas, draudžiama dar kartą pervesti vertybinius popierius, kol pirmasis pervedimas netampa galutiniu.

5. CVPD, kuris naudoja netiesioginę sąsają arba tarpininką CVPD sąsajai su kitu CVPD valdyti, vertina, stebi ir valdo papildomą riziką, kylančią dėl tos netiesioginės sąsajos arba tarpininko naudojimo, ir imasi tinkamų priemonių rizikai sumažinti.

6. Sąsają įdiegę CVPD nustato griežtas sutikrinimo procedūras, skirtas užtikrinti, kad jų atitinkami įrašai būtų tikslūs.

7. Kai tikslinga ir įmanoma, naudojantis CVPD tarpusavio sąsajomis sudaroma galimybė už sandorius tarp sąsają įdiegusių CVPD dalyvių atsiskaityti vykdant viena laikį vertybinių popierių ir lėšų pateikimą. Kai naudojantis CVPD sąsaja vertybiniai popieriai ir lėšos negali būti pateikiami vienu metu, apie išsamias to priežastis pranešama atitinkamoms ir kompetentingoms institucijoms.

8. Sąveikios vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos ir CVPD, kurie naudoja bendrą atsiskaitymo infrastruktūrą, nustato šiuos identiškus momentus:

a) pervedimo nurodymų įtraukimo į sistemą;

b) pervedimo nurodymų neatšaukiamumo.

Pirmoje pastraipoje nurodytos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos ir CVPD taiko lygiavertes taisykles dėl vertybinių popierių ir piniginių lėšų pervedimų baigtinumo momento.

9. Ne vėliau kaip 2019 m. rugsėjo 18 d. visos sąveikios sąsajos tarp valstybės narėse veikiančių CVPD, kai taikoma, turi būti sąsajos, palaikančios viena laikio vertybinių popierių ir lėšų pateikimo atsiskaitymą.

10. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose tiksliai nurodomos 3 dalyje nustatytos sąlygos, kuriomis numatoma tinkama sąsaja įdiegusių CVPD ir jų dalyvių apsauga naudojantis kiekvienos rūšies sąsaja, ypač kai CVPD ketina dalyvauti kito CVPD valdomoje vertybinių popierių atsiskaitymo sistemoje, 5 dalyje nurodytos papildomos rizikos, kylančios dėl tarpininkų naudojimo, stebėseną ir valdymą, 6 dalyje nurodyti sutikrinimo metodai, atvejai, kai atsiskaitymas vykdomas vienašališkai vertybinių popierių ir lėšų pateikimą naudojantis CVPD sąsaja yra tikslingas ir įmanomas, kaip nustatyta 7 dalyje, ir jų vertinimo metodai.

ESMA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

III SKYRIUS

Prieiga prie CVPD

1 skirsnis

Emitentų prieiga prie CVPD

49 straipsnis

Laisvė leisti vertybinius popierius veiklos leidimą Sąjungoje gavusiame CVPD

1. Emitentas turi teisę imtis priemonių, kad jo vertybiniai popieriai, kuriais leidžiama prekiauti reguliuojamose rinkose ar daugiašalėse prekybos sistemose arba kuriais prekiaujama prekybos vietose, būtų užregistruoti CVPD, įsteigta bet kurioje valstybėje narėje, jeigu tas CVPD atitinka 23 straipsnyje nurodytas sąlygas.

Nedarant poveikio pirmoje pastraipoje nurodytai emitento teisei, toliau taikomi valstybės narės bendrovių ar susiję teisės aktai, pagal kuriuos vertybiniai popieriai yra išleidžiami.

Valstybės narės užtikrina, kad būtų sudarytas antroje pastraipoje nurodytų teisės aktų pagrindinių susijusių nuostatų sąrašas. Kompetentingos institucijos tą sąrašą perduoda ESMA ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 18 d. ESMA tą sąrašą paskelbia ne vėliau kaip 2015 m. sausio 18 d.

CVPD iš emitentų gali imti pagrįstą komercinį mokestį už savo paslaugų teikimą pagal principą „sąnaudos ir atkainis“, nebent abi šalys susitaria kitaip.

2. Kai emitentas pateikia prašymą dėl jo vertybinių popierių registravimo CVPD, pastarasis tokį prašymą išnagrinėja nedelsdamas bei nediskriminuodamas ir per tris mėnesius pateikia atsakymą prašančiajam emitentui.

3. CVPD gali atsisakyti emitentui teikti paslaugas. Toks atsisakymas galimas tik tuo atveju, jei jis grindžiamas išsamiau rizikos įvertinimu arba jei tas CVPD neteikia priedo A skirsnio 1 punkte nurodytų paslaugų, susijusių su vertybinių popierių išleidimu pagal atitinkamos valstybės narės bendrovių ar susijusių teisės aktus.

4. Nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2005/60/EB⁽¹⁾ bei Komisijos direktyvai 2006/70/EB⁽²⁾, jei CVPD atsisako emitentui teikti paslaugas, jis prašančiajam emitentui raštu pateikia išsamias atsisakymo priežastis.

⁽¹⁾ 2005 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui (OL L 309, 2005 11 25, p. 15).

⁽²⁾ 2006 m. rugpjūčio 1 d. Komisijos direktyva 2006/70/EB, nustatanti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/60/EB įgyvendinimo priemones, susijusias su politikoje dalyvaujančių asmenų apibrėžimu, ir supaprastinto deramo klientų tikrinimo procedūroms taikomus techninius kriterijus bei išimtis, suteikiamas dėl to, kad finansinė veikla verčiamasi retai arba labai ribotai (OL L 214, 2006 8 4, p. 29).

Atsisakymo atveju prašantysis emitentas turi teisę pateikti skundą CVPD, kuris atsisako teikti paslaugas, kompetentingai institucijai.

To CVPD kompetentinga institucija tinkamai išnagrinėja skundą įvertindama CVPD pateiktas atsisakymo priežastis ir pateikia emitentui pagrįstą atsakymą.

CVPD kompetentinga institucija dėl jos atlikto skundo įvertinimo konsultuojasi su prašančiojo emitento įsisteigimo vietos kompetentinga institucija. Jei prašančiojo emitento įsisteigimo vietos kompetentinga institucija nesutinka su tuo įvertinimu, bet kuri iš dviejų kompetentingų institucijų gali perduoti klausimą ESMA, kuri gali imtis veiksmų pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsniu jai suteiktus įgaliojimus.

Jei CVPD atsisakymas teikti savo paslaugas emitentui laikomas nepagrįstu, atsakinga kompetentinga institucija pateikia nurodymą, kuriame reikalaujama, kad tas CVPD teiktų savo paslaugas prašančiajam emitentui.

5. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose tiksliai nurodoma rizika, į kurią turi atsižvelgti CVPD, atlikdami išsamų rizikos vertinimą, ir kompetentingos institucijos, vertindamos atsisakymo priežastis pagal 3 ir 4 dalis, taip pat 4 dalyje nurodytos procedūros elementai.

ESMA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

6. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus, kuriuose nustatomos 4 dalyje nurodytai procedūrai skirtos standartinės formos bei šablonai.

ESMA tuos techninių įgyvendinimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnį.

2 skirsnis

CVPD Tarpusavio prieiga

50 straipsnis

Standartinės sąsajos prieiga

CVPD turi teisę tapti kito CVPD dalyviu ir įdiegti standartinę sąsają su tuo CVPD pagal 33 straipsnį, su sąlyga, jeigu iš anksto praneša apie tą CVPD sąsają, kaip numatyta 19 straipsnio 5 dalyje.

51 straipsnis

Pritaikytos sąsajos prieiga

1. Kai CVPD prašo kito CVPD sukurti pritaikytą sąsają, kad būtų galima gauti prieigą prie pastarojo, gaunantysis CVPD gali atmesti tokį prašymą tik remdamasis rizikos argumentais. Jis negali atmesti prašymo dėl priežasčių, susijusių su rinkos dalies praradimu.

2. Gaunantysis CVPD iš prašančiojo CVPD gali imti pagrįstą komercinį mokestį už pritaikytos sąsajos prieigos suteikimą pagal principą „sąnaudos ir atkainis“, nebent abi šalys susitaria kitaip.

52 straipsnis

CVPD sąsajoms taikoma procedūra

1. Kai CVPD pateikia prieigos prašymą kitam CVPD pagal 50 ir 51 straipsnius, pastarasis tokį prašymą išnagrinėja nedelsdamas ir per tris mėnesius pateikia atsakymą prašančiajam CVPD.

2. CVPD gali atsisakyti suteikti prieigą prašančiajam CVPD tik tuo atveju, jeigu dėl tokios prieigos kiltų pavojus sklandžiam ir drausmingam finansų rinkų veikimui arba būtų sukurta sisteminė rizika. Toks atsisakymas galimas tik tuo atveju, jei jis pagrįstas išsamiu rizikos įvertinimu.

Jei CVPD atsisako suteikti prieigą, prašančiajam CVPD jis pateikia išsamias atsisakymo priežastis.

Atsisakymo atveju prašantysis CVPD turi teisę pateikti skundą prieigą suteikti atsisakiusio CVPD kompetentingai institucijai.

Gaunančiojo CVPD kompetentinga institucija tinkamai išnagrinėja skundą įvertindama atsisakymo priežastis ir pateikia prašančiajam CVPD pagrįstą atsakymą.

Gaunančiojo CVPD kompetentinga institucija dėl jos atlikto skundo įvertinimo konsultuojasi su prašančiojo CVPD kompetentinga institucija ir prašančiojo CVPD atitinkama institucija, nurodyta 12 straipsnio 1 dalies a punkte. Jei kuri nors iš prašančiojo CVPD institucijų nesutinka su pateiktu vertinimu, bet kuri iš šių institucijų gali perduoti klausimą ESMA, kuri gali imtis veiksmų pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsniu jai suteiktus įgaliojimus.

Jei CVPD atsisakymas suteikti prieigą prašančiajam CVPD laikomas nepagrįstu, gaunančiojo CVPD kompetentinga institucija pateikia nurodymą, kuriame reikalaujama, kad tas CVPD suteiktų prieigą prašančiajam CVPD.

3. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose tiksliai nurodoma rizika, į kurią turi atsižvelgti CVPD, atlikdami išsamų rizikos vertinimą, ir kompetentingos institucijos, vertindamos atsisakymo priežastis pagal 2 dalį, taip pat 2 dalyje nurodytos procedūros elementai.

ESMA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

4. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus, kuriuose nustatomos 1, 2 ir 3 dalyse nurodytoms procedūroms skirtos standartinės formos ir šablonai.

ESMA tuos techninių įgyvendinimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnį.

3 skirsnis

CVPD ir kitos rinkos infrastruktūros tarpusavio prieiga

53 straipsnis

CVPD ir kitos rinkos infrastruktūros tarpusavio prieiga

1. CVPD prašymu PSŠ ir prekybos vieta nediskriminuodamos ir skaidriai teikia CVPD duomenis apie sandorius ir iš prašančiojo CVPD gali imti pagrįstą komercinį mokestį už tokių duomenų apie sandorius teikimą pagal principą „sąnaudos ir atkainis“, nebent abi šalys susitaria kitaip.

CVPD nediskriminuodamas ir skaidriai suteikia prieigą prie savo vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų PSŠ arba prekybos vietai ir gali imti pagrįstą komercinį mokestį už tokią prieigą pagal principą „sąnaudos ir atkainis“, nebent abi šalys susitaria kitaip.

2. Kai viena šalis pateikia prieigos prašymą kitai šaliai pagal 1 dalį, toks prašymas išnagrinėjamas nedelsiant ir atsakymas prašančiajai šaliai pateikiamas per tris mėnesius.

3. Gaunančioji šalis gali atsakyti suteikti prieigą tik tuo atveju, jeigu dėl tokios prieigos būtų daromas poveikis sklandžiam ir drausmingam finansų rinkų veikimui arba būtų sukurta sisteminė rizika. Ji negali atmesti prašymo dėl priežasčių, susijusių su rinkos dalies praradimu.

Šalis, kuri atsisakė suteikti prieigą, prašančiajai šaliai raštu pateikia išsamias tokio atsisakymo, pagrįsto išsamiu rizikos įvertinimu, priežastis. Atsisakymo atveju prašančioji šalis turi teisę pateikti skundą šalies, kuri atsisakė suteikti prieigą, kompetentingai institucijai.

Gaunančiosios šalies kompetentinga institucija ir atitinkama institucija, nurodyta 12 straipsnio 1 dalies a punkte, tinkamai išnagrinėja skundą įvertindamos atsisakymo priežastis ir pateikia prašančiajai šaliai pagrįstą atsakymą.

Gaunančiosios šalies kompetentinga institucija dėl jos atlikto skundo įvertinimo konsultuojasi su prašančiosios šalies kompetentinga institucija ir atitinkama institucija, nurodyta 12 straipsnio 1 dalies a punkte. Jei kuri nors iš prašančiosios šalies institucijų nesutinka su pateiktu vertinimu, bet kuri iš jų gali perduoti klausimą ESMA, kuri gali imtis veiksmų pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsniu jai suteiktus įgaliojimus.

Jei šalies atsisakymas suteikti prieigą laikomas nepagrįstu, atsakinga kompetentinga institucija pateikia nurodymą, kuriame reikalaujama, kad ta šalis per tris mėnesius suteiktų galimybę naudotis jos paslaugomis.

4. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose tiksliai nurodoma rizika, į kurią turi atsižvelgti CVPD, atlikdami išsamų rizikos vertinimą, ir kompetentingos institucijos, vertindamos atsisakymo priežastis pagal 3 dalį, taip pat 3 dalyje nurodytos procedūros elementai.

ESMA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

5. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS nariais, parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus, kuriuose nustatomos 1, 2 ir 3 dalyse nurodytai procedūrai skirtos standartinės formos ir šablonai.

ESMA tuos techninių įgyvendinimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnį.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

PAPILDOMŲ BANKINIO TIPO PASLAUGŲ TEIKIMAS CVPD DALYVIAMS

54 straipsnis

Veiklos leidimas ir paskyrimas teikti papildomas bankinio tipo paslaugas

1. Pats CVPD neteikia jokių papildomų bankinio tipo paslaugų, nurodytų priedo C skirsnyje, nebent jis gauna papildomą veiklos leidimą teikti tokias paslaugas pagal šį straipsnį.

2. CVPD, ketinančiam visų arba dalies savo vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų atsiskaitymus piniginėmis lėšomis vykdyti pagal 40 straipsnio 2 dalį arba pageidaujančiam teikti 1 dalyje nurodytas papildomas bankinio tipo paslaugas, išduodamas veiklos leidimas:

a) pačiam siūlyti tokias paslaugas šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis; arba

b) tuo tikslu paskirti vieną arba daugiau kredito įstaigų, gavusių veiklos leidimus pagal Direktyvos 2013/36/ES 8 straipsnį.

3. Kai CVPD siekia teikti kurias nors papildomas bankinio tipo paslaugas per juridinį subjektą, kuris valdo vertybinių popierių atsiskaitymo sistemą, 2 dalyje nurodytas veiklos leidimas išduodamas tik tuo atveju, jeigu įvykdomos šios sąlygos:

a) CVPD veiklos leidimas išduodamas kaip kredito įstaigai, kaip nustatyta Direktyvos 2013/36/ES 8 straipsnyje;

b) CVPD laikosi 59 straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse nustatytų rizikos ribojimo reikalavimų ir 60 straipsnyje nustatytų priežiūros reikalavimų;

c) šios pastraipos a punkte nurodytas veiklos leidimas naudojamas tik priedo C skirsnyje nurodytoms papildomoms bankinio tipo paslaugoms teikti, bet ne kitai veiklai vykdyti;

d) CVPD taikomas didesnis kapitalo poreikio koeficientas, atspindintis riziką, įskaitant kredito ir likvidumo riziką, susijusią su dienos kredito suteikimu, kuri, be kita ko, kyla vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos dalyviams arba kitiems CVPD paslaugų naudotojams;

e) CVPD bent kartą per mėnesį kompetentingai institucijai teikiamose ataskaitose ir kasmet viešai skelbiamoje ataskaitoje, kaip reikalaujama pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 aštuntą dalį, informuoja apie dienos likvidumo rizikos mastą ir tos rizikos valdymą pagal šio reglamento 59 straipsnio 4 dalies j punktą;

f) CVPD kompetentingai institucijai pateikė tinkamą gaivinimo planą, skirtą jo ypatingos svarbos operacijų tęstinumui užtikrinti, be kita ko, tais atvejais, kai teikiant papildomas bankinio tipo paslaugas atsiranda likvidumo arba kredito rizika.

Tuo atveju, jei šiame reglamente, Reglamente (ES) Nr. 575/2013 ir Direktyvoje 2013/36/ES nustatytos prieštaraujančios nuostatos, šios dalies a punkte nurodytas CVPD turi atitikti griežtesnius rizikos ribojimo priežiūros reikalavimus. Šio reglamento 47 ir 59 straipsniuose nurodytuose techniniuose reguliavimo standartuose paaškinami prieštaraujančių nuostatų atvejai.

4. Kai CVPD siekia paskirti kredito įstaigą teikti papildomas bankinio tipo paslaugas per atskirą juridinį subjektą, kuris gali priklausyti tai pačiai įmonių, nepriklausomai nuo to, ar jas galiausiai kontroliuoja ta pati patronuojančioji įmonė, grupei, 2 dalyje nurodytas veiklos leidimas išduodamas tik tuo atveju, jei įvykdomos šios sąlygos:

- a) atskiram juridiniam subjektui veiklos leidimas išduodamas kaip kredito įstaigai, kaip nustatyta Direktyvos 2013/36/ES 8 straipsnyje;
- b) atskiras juridinis subjektas laikosi 59 straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse nustatytų rizikos ribojimo reikalavimų ir 60 straipsnyje nustatytų priežiūros reikalavimų;
- c) atskiras juridinis subjektas pats neteikia jokių pagrindinių paslaugų, nurodytų priedo A skirsnyje;
- d) a punkte nurodytas veiklos leidimas naudojamas tik priedo C skirsnyje nurodytoms papildomoms bankinio tipo paslaugoms teikti, bet ne kitai veiklai vykdyti;
- e) atskiram juridiniam subjektui taikomas didesnis kapitalo poreikio koeficientas, atspindintis riziką, įskaitant kredito ir likvidumo riziką, susijusią su dienos kredito suteikimu, kuri, be kita ko, kyla vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos dalyviams arba kitiems CVPD paslaugų naudotojams;
- f) atskiras juridinis subjektas bent kartą per mėnesį kompetentingai institucijai teikiamose ataskaitose ir kasmet viešai skelbiamoje ataskaitoje, kaip reikalaujama pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 aštuntą dalį, informuoja apie dienos likvidumo rizikos mastą ir tos rizikos valdymą pagal šio reglamento 59 straipsnio 4 dalies j punktą; ir
- g) atskiras juridinis subjektas kompetentingai institucijai pateikė tinkamą gaivinimo planą, skirtą jo ypatingos svarbos operacijų tęstinumui užtikrinti, be kita ko, tais atvejais, kai teikiant papildomas bankinio tipo paslaugas per atskirą juridinį subjektą atsiranda likvidumo arba kredito rizika.

5. 4 dalis netaikoma 2 dalies b punkte nurodytoms kredito įstaigoms, kurios siūlo dalies CVPD vertybinių popierių sistemos atsiskaitymų vykdyti pinigėmis lėšomis, jeigu bendra tokių per tose kredito įstaigose atidarytas sąskaitas vykdomų atsiskaitymų pinigėmis lėšomis vertė, apskaičiuota vienerių metų laikotarpiu, yra mažesnė nei vienas procentas visų vertybinių popierių sandorių bendros vertės, palyginti su CVPD apskaitos žurnaluose užregistruotais atsiskaitymais pinigėmis lėšomis, ir neviršija didžiausios leidžiamos 2,5 mlrd. EUR per metus sumos.

Kompetentinga institucija bent kartą per metus patikrina, kad būtų laikomasi pirmoje pastraipoje nurodytos ribinės sumos, ir savo išvadas pateikia ESMA. Jeigu kompetentinga institucija nustato, kad ribinė suma buvo viršyta, ji reikalauja, kad atitinkamas CVPD prašytų išduoti veiklos leidimą pagal 4 dalį. Atitinkamas CVPD veiklos leidimo paraišką turi pateikti per šešis mėnesius.

6. Kompetentinga institucija gali reikalauti, kad CVPD ne tik pats teiktų paslaugas pagal šio straipsnio 2 dalies a punktą, bet ir paskirtų daugiau kaip vieną kredito įstaigą arba paskirtų kredito įstaigą, jeigu ji mano, kad vienai kredito įstaigai kylančios rizikos pagal 59 straipsnio 3 ir 4 dalis koncentracija nėra pakankamai sumažinta. Paskirtos kredito įstaigos laikomos atsiskaitymų tarpininkais.

7. Leidimą teikti bet kurias papildomas bankinio tipo paslaugas gavęs CVPD ir pagal 2 dalies b punktą paskirta kredito įstaiga visada laikosi sąlygų, kurias būtina įvykdyti, kad būtų išduotas veiklos leidimas pagal šį reglamentą, ir nedelsdami praneša kompetentingoms institucijoms apie visus esminius pokyčius, kurie turi įtakos veiklos leidimo išdavimo sąlygoms.

8. EBI, glaudžiai bendradarbiaudama su ESMA ir ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nustatomas 3 dalies d punkte ir 4 dalies e punkte nurodytas rizika grindžiamas didesnis kapitalo poreikio koeficientas.

EBI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

55 straipsnis

Veiklos leidimo teikti papildomas bankinio tipo paslaugas išdavimo ir atsakymo jį išduoti tvarka

1. Paraišką leisti paskirti kredito įstaigą arba teikti kurias nors papildomas bankinio tipo paslaugas, kaip reikalaujama pagal 54 straipsnį, CVPD pateikia savo buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai.

2. Paraiškoje pateikiama visa informacija, būtina, kad kompetentinga institucija galėtų įsitikinti, kad CVPD ir, jei taikytina, paskirta kredito įstaiga veiklos leidimo išdavimo metu yra nustatę visą būtiną tvarką, kad galėtų įvykdyti šiame reglamente nustatytus įpareigojimus. Paraiškoje pateikiama operacijų programa, kurioje nurodomos numatomos papildomos bankinio tipo paslaugos, CVPD ir, jei taikytina, paskirtų kredito įstaigų santykių organizacinė struktūra ir tai, kaip tas CVPD arba, jei taikytina, paskirta kredito įstaiga ketina laikytis rizikos ribojimo reikalavimų, nustatytų 59 straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse, ir kitų sąlygų, nustatytų 54 straipsnyje.

3. Kompetentinga institucija taiko procedūrą pagal 17 straipsnio 3 ir 8 dalis.

4. Nuo to momento, kai laikoma, kad paraiška yra išsami, kompetentinga institucija visą paraiškoje pateiktą informaciją perduoda šioms institucijoms:

a) atitinkamoms institucijoms;

b) Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 40 punkte nurodytai kompetentingai institucijai;

c) kompetentingoms institucijoms valstybėse) narėse, jeigu CVPD yra įdiegęs sąveikias sąsajas su kitu CVPD, išskyrus atvejus, kai CVPD yra įdiegęs 19 straipsnio 5 dalyje nurodytas sąveikias sąsajas;

d) kompetentingoms institucijoms priimančiojoje valstybėje narėje, kurioje CVPD veikla tapo itin reikšminga vertybinių popierių rinkų veikimui ir investuotojų apsaugai, kaip apibrėžta 24 straipsnio 4 dalyje;

e) kompetentingoms institucijoms, atsakingoms už CVPD dalyvių, kurie yra įsteigti trijose valstybėse narėse, kuriose bendra atsiskaitymų vertė per vienų metų laikotarpį yra didžiausia CVPD vertybinių popierių atsiskaitymo sistemoje, priežiūrą;

f) ESMA; ir

g) EBI.

5. 4 dalies a–e punktuose nurodytos institucijos pateikia pagrįstą nuomonę dėl veiklos leidimo per 30 dienų nuo 4 dalyje nurodytos informacijos gavimo dienos. Jei institucija iki to laikotarpio pabaigos nepateikia nuomonės, laikoma, kad jos nuomonė yra palanki.

Jei bent viena iš 4 dalies a–e punktuose nurodytų institucijų pateikia nepalankią pagrįstą nuomonę, veiklos leidimą pageidaujanti išduoti kompetentinga institucija per 30 dienų pateikia 4 dalies a–e punktuose nurodytoms institucijoms pagrįstą sprendimą dėl nepalankios nuomonės.

Jeigu per 30 dienų nuo to sprendimo pateikimo bet kuri iš 4 dalies a–e punktuose nurodytų institucijų pateikia nepalankią nuomonę, o kompetentinga institucija ir toliau pageidauja išduoti veiklos leidimą, bet kuri iš nepalankią nuomonę pateikusių institucijų gali perduoti klausimą ESMA, kad pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 31 straipsnio c punktą jį padėtų jį išspręsti.

Jeigu per 30 dienų nuo klausimo perdavimo ESMA klausimas neišsprendžiamas, veiklos leidimą pageidaujanti išduoti kompetentinga institucija priima galutinį sprendimą ir 4 dalies a–e punktuose nurodytoms institucijoms raštu pateikia išsamų savo sprendimo paaiškinimą.

Jeigu kompetentinga institucija pageidauja atsisakyti išduoti veiklos leidimą, klausimas ESMA neperduodamas.

Nepalankiose nuomonėse raštu išsamiai išdėstomos visos priežastys, kodėl neįvykdyti šiame reglamente arba kituose Sąjungos teisės aktuose nustatyti reikalavimai.

6. Jeigu ESMA mano, kad kompetentinga institucija išdavė veiklos leidimą, kuris gali neatitikti Sąjungos teisės reikalavimų, ji imasi veiksmų pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 17 straipsnį.

7. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS ir EBI nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose tiksliai nurodoma informacija, kurią CVPD turi pateikti kompetentingai institucijai siekdamas gauti atitinkamus veiklos leidimus teikti atsiskaitymą papildančias bankinio tipo paslaugas.

ESMA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

8. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS ir EBI nariais, parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus, kuriuose nustatomos konsultavimuisi su 4 dalyje nurodytomis institucijomis prieš išduodant veiklos leidimą skirtos standartinės formos, šablonai ir procedūros.

ESMA tuos techninių įgyvendinimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnį.

56 straipsnis

Papildomų bankinio tipo paslaugų išplėtimas

1. CVPD, ketinantis išplėsti papildomas bankinio tipo paslaugas, kurioms teikti jis paskiria kredito įstaigą arba kurias jis teikia pats pagal 54 straipsnį, pateikia paslaugų išplėtimo prašymą savo buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai.

2. Paslaugų išplėtimo prašymui taikoma 55 straipsnyje nustatyta tvarka.

57 straipsnis

Veiklos leidimo panaikinimas

1. Nedarant poveikio V antraštinėje dalyje numatytiems taisomiesiems veiksams ar priemonėms, CVPD buveinės valstybės narės kompetentinga institucija panaikina 54 straipsnyje nurodytus veiklos leidimus esant bet kuriai iš šių aplinkybių:

- a) jeigu CVPD veiklos leidimu nepasinaudojo per 12 mėnesių, aiškiai atsisako veiklos leidimo arba jeigu paskirta kredito įstaiga per pastaruosius šešis mėnesius nesuteikė jokių paslaugų arba nevykdė jokios veiklos;
- b) jeigu CVPD gavo veiklos leidimą pateikęs klaidingus pareiškimus ar pasinaudojęs kitomis neteisėtomis priemonėmis;
- c) jeigu CVPD arba paskirta kredito įstaiga nebeatitinka tų sąlygų, kuriomis buvo išduotas veiklos leidimas, ir per nustatytą laikotarpį nesiėmė kompetentingos institucijos reikalaujamų taisomųjų veiksmų;
- d) jeigu CVPD arba paskirta kredito įstaiga rimtai ir sistemingai pažeidinėjo šiame reglamente nustatytus reikalavimus.

2. Sužinojusi apie vieną iš 1 dalyje nurodytų aplinkybių, kompetentinga institucija nedelsdama konsultuojasi su 55 straipsnio 4 dalyje nurodytomis institucijomis dėl būtinybės panaikinti veiklos leidimą.

3. ESMA, 12 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyta atitinkama institucija ir 60 straipsnio 1 dalyje nurodyta institucija arba atitinkamai 55 straipsnio 4 dalyje nurodytos institucijos gali bet kuriuo metu prašyti, kad CVPD buveinės valstybės narės kompetentinga institucija patikrintų, ar CVPD ir, kai taikoma, paskirta kredito įstaiga ir toliau atitinka sąlygas, kuriomis buvo išduotas veiklos leidimas.

4. Kompetentinga institucija veiklos leidimą gali panaikinti tik tam tikrai paslaugai, veiklos rūšiai arba finansinei priemonei.

5. CVPD ir paskirta kredito įstaiga nustato, įdiegia ir taiko tinkamą procedūrą, kuria užtikrinama, jog tuo atveju, jei būtų panaikintas veiklos leidimas, kaip nurodyta 1 dalyje, už klientų ir dalyvių turtą būtų laiku ir tvarkingai atsiskaitoma arba tas turtas būtų laiku ir tvarkingai perleistas kitam atsiskaitymų tarpininkui.

58 straipsnis

CVPD registras

1. Apie kompetentingų institucijų pagal 54, 56 ir 57 straipsnius priimtus sprendimus pranešama ESMA.

2. ESMA į registrą, kuris turi būti prieinamas jos specialioje interneto svetainėje pagal 21 straipsnio 3 dalį, įtraukia šią informaciją:

- a) kiekvieno CVPD, dėl kurio buvo priimtas sprendimas pagal 54, 56 ir 57 straipsnius, pavadinimą;
- b) kiekvienos paskirtos kredito įstaigos pavadinimą;
- c) papildomų bankinio tipo paslaugų, kurias pagal 54 straipsnį paskirta kredito įstaiga arba veiklos leidimą gavęs CVPD turi teisę teikti CVPD dalyviams, sąrašą.

3. Kompetentingos institucijos ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 16 d. ESMA praneša apie tuos subjektus, kurie teikia papildomas bankinio tipo paslaugas pagal nacionalinės teisės reikalavimus.

59 straipsnis

Veiklos leidimą teikti papildomas bankinio tipo paslaugas gavusioms kredito įstaigoms arba CVPD taikytini rizikos ribojimo reikalavimai

1. Papildomoms bankinio tipo paslaugoms teikti pagal 54 straipsnio 2 dalies b punktą paskirta kredito įstaiga arba pagal 54 straipsnio 2 dalies a punktą veiklos leidimą gavęs CVPD teikia tik priedo C skirsnyje išvardytas paslaugas, nurodytas veiklos leidime.

2. Papildomoms bankinio tipo paslaugoms teikti pagal 54 straipsnio 2 dalies b punktą paskirta kredito įstaiga arba pagal 54 straipsnio 2 dalies a punktą veiklos leidimą gavęs CVPD laikosi visų galiojančių ar būsimų teisės aktų, taikytinų kredito įstaigoms.

3. Papildomoms bankinio tipo paslaugoms teikti pagal 54 straipsnio 2 dalies b punktą paskirta kredito įstaiga arba pagal 54 straipsnio 2 dalies a punktą veiklos leidimą gavęs CVPD kiekvienos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos atžvilgiu laikosi toliau nurodytų konkrečių rizikos ribojimo reikalavimų dėl su tomis paslaugomis susijusios kredito rizikos:

- a) nustato griežtą atitinkamos kredito rizikos valdymo sistemą;
- b) nustato tokios kredito rizikos šaltinius, dažnai ir reguliariai vertina ir stebi atitinkamas kredito pozicijas ir naudoja tinkamas rizikos valdymo priemones tai rizikai kontroliuoti;
- c) atitinkamas kredito pozicijas atskiriems besiskolinantiems dalyviams visiškai padengia naudodama (-as) įkaitą ir kitus lygiaverčius finansinius išteklius;
- d) jei atitinkamai kredito rizikai valdyti naudojamas įkaitas, priima labai likvidžius įkaitus, kurių kredito ir rinkos rizika yra minimali; tam tikrais atvejais gali būti naudojami kitų rūšių įkaitai, jei taikomas tinkamas patikslinimas;
- e) nustato ir taiko pakankamai konservatyvius patikslinimus bei koncentracijos ribas, taikomus įkaitų, skirtų c punkte nurodytoms kredito pozicijoms padengti, vertėms, atsižvelgiant į tikslus užtikrinti, kad įkaitą būtų galima greitai likviduoti nepatiriant didelio neigiamo poveikio kainai;
- f) nustato savo atitinkamų kredito pozicijų ribas;
- g) analizuoja ir planuoja, kaip tvarkyti galimas likutines kredito pozicijas, bei tvirtina tokių planų įgyvendinimo taisykles ir procedūras;
- h) kreditus suteikia tik tiems dalyviams, kurie joje (jame) turi piniginių lėšų sąskaitas;
- i) numato veiksmingo dienos kreditų grąžinimo procedūras ir neskatina vienos nakties kreditų, taikydama tokio dydžio sankcijas, kurios veikia kaip veiksminga atgrasymo priemonė.

4. Papildomoms bankinio tipo paslaugoms teikti pagal 54 straipsnio 2 dalies b punktą paskirta kredito įstaiga arba pagal 54 straipsnio 2 dalies a punktą veiklos leidimą gavęs CVPD kiekvienos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos atžvilgiu laikosi toliau nurodytų konkrečių rizikos ribojimo reikalavimų dėl su tomis paslaugomis susijusios likvidumo rizikos:

- a) nustato vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos, kurioje ji (jis) veikia kaip atsiskaitymų tarpininkas, kiekvienos valiutos griežtą likvidumo rizikos, įskaitant dienos likvidumo rizikos, vertinimo, stebėsenos ir valdymo sistemą bei priemones;

- b) nuolat, laiku ir ne mažiau kaip kartą per dieną vertina ir stebi savo likvidumo poreikius bei turimo likvidaus turto dydį; tai darydama (-as) nustato savo turimo likvidaus turto vertę atsižvelgdama (-as) į tinkamus to turto patikslinimus;
- c) turi pakankamų likvidžių išteklių visomis atitinkamomis valiutomis, kad galėtų laiku teikti atsiskaitymo paslaugas pagal labai įvairius galimus testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijus, įskaitant likvidumo riziką, kylančią dėl bent vieno dalyvio, įskaitant jo patronuojančiąsias ir patronuojamąsias įmones, kurių atžvilgiu jos (jo) pozicijos yra didžiausios, išsipareigojimų neįvykdymo, bet šia rizika neapsiribojant;
- d) atitinkamą likvidumo riziką mažina naudodama (-as) reikalavimus atitinkančius likvidžius išteklius visomis valiutomis, pavyzdžiui, pinigines lėšas emisijos centriniame banke ar kitose kreditingose finansų įstaigose, išsipareigotas kredito linijas arba panašias priemones ir labai likvidžius įkaitus ar investicijas, kurie yra iškart prieinami ir konvertuojami į pinigines lėšas taikant iš anksto nustatytas ir labai patikimas finansavimo priemones, netgi išskirtinėmis, bet tikėtinomis rinkos sąlygomis, ir ji (jis) nustato, vertina ir stebi savo likvidumo riziką, kylančią dėl įvairių finansų įstaigų, kuriomis naudojamosi siekiant valdyti jos (jo) likvidumo riziką;
- e) kai naudojamos iš anksto nustatytos finansavimo priemonės, kaip likvidumą palaikančius subjektus pasirenka tik kreditingas finansų įstaigas; nustato ir taiko tinkamas koncentracijos ribas kiekvienam atitinkamam likvidumą palaikančiam subjektui, įskaitant jos (jo) patronuojančiąją įmonę ir patronuojamąsias įmones;
- f) nustato ir testuoja atitinkamų išteklių pakankamumą reguliariai vykdydama (-as) griežtą testavimą nepalankiausiomis sąlygomis;
- g) analizuoja ir planuoja, kaip spręsti nenumatyto ir galimai nepakankamo likvidumo problemas, ir priima tokių planų įgyvendinimo taisykles bei procedūras;
- h) jeigu tikslinga ir įmanoma, nedarydama (-as) poveikio centrinio banko nustatytoms atitikties finansavimo reikalavimams taisyklėms, gali naudotis centrinio banko sąskaitomis ir kitomis centrinio banko paslaugomis, kad sustiprintų savo likvidumo rizikos valdymą, o Sąjungos kredito įstaigos atitinkamus piniginių lėšų likučius laiko specialiose Sąjungos emisijos centrinių bankų sąskaitose;
- i) taiko iš anksto nustatytas ir labai patikimas priemones, kad užtikrintų, jog būtų laiku likviduotas išsipareigojimų neįvykdžiusio kliento pateiktas įkaitas;
- j) reguliariai praneša 60 straipsnio 1 dalyje nurodytoms institucijoms ir viešai skelbia apie tai, kaip ji (jis) vertina, stebi ir valdo savo likvidumo riziką, įskaitant dienos likvidumo riziką.

5. EBI, glaudžiai bendradarbiaudama su ESMA ir ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose tiksliau nurodomi 3 ir 4 dalyse nurodytos kredito ir likvidumo rizikos, įskaitant dienos riziką, stebėsenos, vertinimo, valdymo, pranešimo ir viešo skelbimo apie ją sistemų bei priemonių aspektai. Tie techninių reguliavimo standartų projektai, jei tikslinga, suderinami su techniniais reguliavimo standartais, priimtais pagal Reglamento (ES) Nr. 648/2012 46 straipsnio 3 dalį.

EBI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. birželio 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 10–14 straipsnius.

60 straipsnis

Papildomoms bankinio tipo paslaugoms teikti paskirtų kredito įstaigų ir veiklos leidimą gavusių CVPD priežiūra

1. Nedarant poveikio šio reglamento 17 ir 22 straipsniams, kompetentingos institucijos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 40 punkte, yra atsakingos už papildomoms bankinio tipo paslaugoms teikti pagal šį reglamentą paskirtų kredito įstaigų ir veiklos leidimą toms paslaugoms gavusių CVPD veiklos leidimų išdavimą jiems, kaip kredito įstaigoms, ir jų, kaip kredito įstaigų, priežiūrą Reglamente (ES) Nr. 575/2013 ir Direktyvoje 2013/36/ES nustatytais sąlygomis.

Pirmoje pastraipoje nurodytos kompetentingos institucijos taip pat yra atsakingos už toje pastraipoje nurodytų paskirtų kredito įstaigų ir CVPD priežiūrą, kad jie laikytųsi šio reglamento 59 straipsnyje nurodytų rizikos ribojimo reikalavimų.

Pirmoje pastraipoje nurodytos kompetentingos institucijos reguliariai ir bent kartą per metus įvertina, ar papildomoms bankinio tipo paslaugoms teikti paskirta kredito įstaiga arba veiklos leidimą toms paslaugoms gavęs CVPD laikosi 59 straipsnio reikalavimų, ir informuoja CPVD kompetentingą instituciją, kuri savo ruožtu informuoja 55 straipsnio 4 dalyje nurodytas institucijas apie pagal šią dalį vykdomos priežiūros rezultatus, įskaitant taisomuosius veiksmus arba nuobaudas.

2. CVPD kompetentinga institucija, pasikonsultavusi su 1 dalyje nurodytomis kompetentingomis institucijomis, bent kartą per metus peržiūri ir įvertina šiuos aspektus:

- a) 54 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytu atveju – tai, ar visi būtini paskirtų kredito įstaigų ir CVPD sudaryti susitarimai sudaro jiems sąlygas vykdyti šiame reglamente nustatytas jų pareigas;
- b) 54 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytu atveju – tai, ar susitarimais, susijusiais su veiklos leidimu teikti papildomas bankinio tipo paslaugas, CVPD sudaromos sąlygos vykdyti šiame reglamente nustatytas jų pareigas.

CVPD kompetentinga institucija reguliariai ir bent kartą per metus informuoja 55 straipsnio 4 dalyje nurodytas institucijas apie pagal šią dalį vykdomos peržiūros ir vertinimo rezultatus, įskaitant taisomuosius veiksmus arba nuobaudas.

Jeigu CVPD pagal 54 straipsnį paskiria kredito įstaigą, siekdamas apsaugoti savo valdomų vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų dalyvius, CVPD užtikrina, kad iš jo paskirtos kredito įstaigos jis gautų prieigą prie visos šio reglamento taikymui būtinos informacijos, ir praneša apie visus šio reglamento pažeidimus CVPD kompetentingai institucijai ir 1 dalyje nurodytoms kompetentingoms institucijoms.

3. Siekdama užtikrinti nuoseklią, veiksmingą ir efektyvią veiklos leidimą teikti papildomas bankinio tipo paslaugas gavusių kredito įstaigų ir CVPD priežiūrą Sąjungoje, EBI, glaudžiai bendradarbiaudama su ESMA ir ECBS nariais, gali teikti kompetentingoms institucijoms skirtas gaires pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 16 straipsnį.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

SANKCIJOS

61 straipsnis

Administracinės sankcijos ir kitos priemonės

1. Nedarant poveikio valstybių narių teisei numatyti ir taikyti baudžiamąsias sankcijas, valstybės narės nustato taisykles dėl 63 straipsnyje apibūdintomis aplinkybėmis už šio reglamento nuostatų pažeidimus atsakingiems asmenims taikytinų administracinių sankcijų ir kitų priemonių ir užtikrina, kad jų kompetentingos institucijos galėtų taikyti tokias sankcijas bei priemones, ir imasi visų priemonių, būtinų jų įgyvendinimui užtikrinti. Tokios sankcijos ir kitos priemonės yra veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.

Valstybės narės ne vėliau kaip 2016 m. rugsėjo 18 d. gali nuspręsti nenustatyti taisyklių dėl administracinių sankcijų, kaip nurodyta pirmoje pastraipoje, kai už toje pastraipoje nurodytus pažeidimus jau numatytos baudžiamosios sankcijos pagal jų nacionalinę teisę. Jei valstybės narės taip nusprendžia, jos Komisijai ir ESMA išsamiai praneša apie atitinkamas jų baudžiamosios teisės nuostatas.

Valstybės narės ne vėliau kaip 2016 m. rugsėjo 18 d. apie pirmoje pastraipoje nurodytas taisykles praneša Komisijai ir ESMA. Valstybės narės nepagrįstai nedelsdamos praneša Komisijai ir ESMA apie bet kokius vėlesnius jų pakeitimus.

2. Kompetentingos institucijos turi galimybę administracines sankcijas ir kitas priemones taikyti CVPD, paskirtoms kredito įstaigoms, o laikydamosi nacionalinėje teisėje nustatytų sąlygų, šiuo reglamentu nesuderintose srityse – jų valdymo organų nariams ir visiems kitiems asmenims, kurie faktiškai kontroliuoja jų veiklą, taip pat visiems kitiems juridiniams ar fiziniams asmenims, kurie pagal nacionalinę teisę laikomi atsakingais už pažeidimą.

3. Naudodamosi savo įgaliojimais taikyti sankcijas 63 straipsnyje apibūdintomis aplinkybėmis, kompetentingos institucijos glaudžiai bendradarbiauja siekdamos užtikrinti, kad administracinėmis sankcijomis ir kitomis priemonėmis būtų pasiekti šiuo reglamentu siekiami rezultatai, ir koordinuoja savo veiksmus, kad taikant administracines sankcijas ir kitas priemones tarpvalstybiniais atvejais pagal 14 straipsnį būtų išvengta bet kokio dubliavimosi ar pasikartojimo.

4. Jeigu valstybės narės pagal 1 dalį nusprendė nustatyti baudžiamąsias sankcijas už 63 straipsnyje nurodytų nuostatų pažeidimus, jos užtikrina, kad būtų nustatytos tinkamos priemonės, kad kompetentingos institucijos turėtų visus reikiamus įgaliojimus palaikyti ryšį su jų jurisdikcijai priklausančiomis teisminėmis institucijomis siekiant gauti konkrečią informaciją, susijusią su baudžiamaisiais tyrimais arba procesais, pradėtais dėl galimų šio reglamento pažeidimų, ir suteikti tuos pačius įgaliojimus kitoms kompetentingoms institucijoms ir ESMA vykdyti savo išipareigojimą bendradarbiauti tarpusavyje ir su ESMA šio reglamento tikslais.

5. Kompetentingos institucijos taip pat gali bendradarbiauti su kitų valstybių narių kompetentingomis institucijomis siekdamos padėti surinkti pinigines baudas.

6. Valstybės narės kasmet pateikia ESMA apibendrintą informaciją apie visas sankcijas ir kitas priemones, taikomas pagal 1 dalį. ESMA skelbia šią informaciją metinėje ataskaitoje.

Jeigu pagal 1 dalį valstybės narės nusprendė nustatyti baudžiamąsias sankcijas už 63 straipsnyje nurodytų nuostatų pažeidimus, jų kompetentingos institucijos kasmet pateikia ESMA nuasmenintus ir apibendrintus duomenis apie visus vykdytus baudžiamuosius tyrimus ir taikomas baudžiamąsias nuobaudas. ESMA metinėje ataskaitoje viešai skelbia duomenis apie taikomas baudžiamąsias sankcijas.

7. Jei kompetentinga institucija viešai paskelbė apie administracinę sankciją, administracinę priemonę ar baudžiamąją sankciją, ji tuo pačiu metu apie tai praneša ESMA.

8. Kompetentingos institucijos vykdo savo funkcijas ir įgaliojimus pagal savo nacionalinę sistemą:

a) tiesiogiai;

b) bendradarbiaudamos su kitomis institucijomis;

c) savo atsakomybe pavesdamos funkcijas kitiems subjektams, kuriems užduotys pavestos pagal šį reglamentą; arba

d) kreipdamosi į kompetentingas teismines institucijas.

62 straipsnis.

Sprendimų skelbimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos savo oficialiose interneto svetainėse skelbtų sprendimus, kuriais dėl šio reglamento pažeidimo taikoma administracinė sankcija ar kita priemonė, nepagrįstai nedelsdamos po to, kai asmuo, kuriam ji taikoma, informuojamas apie atitinkamą sprendimą. Skelbiant nurodoma bent informacija apie pažeidimo rūšį bei pobūdį ir fizinio ar juridinio asmens, kuriam taikoma sankcija ar priemonė, tapatybę.

Jeigu sprendimas taikyti sankciją ar kitą priemonę apeliacine tvarka apskundžiamas atitinkamose teisminėse ar kitose atitinkamose institucijose, kompetentingos institucijos nepagrįstai nedelsdamos savo oficialiose interneto svetainėse taip pat paskelbia informaciją apie apeliacinių skundų nagrinėjimo eigą ir rezultatus. Be to, taip pat paskelbiami visi sprendimai, kuriais panaikinamas ankstesnis sprendimas taikyti sankciją ar priemonę.

Tačiau jeigu kompetentinga institucija mano, kad juridinių asmenų tapatybės arba fizinių asmenų asmens duomenų paskelbimas, kiekvienu konkrečiu atveju įvertinus tokių duomenų paskelbimo proporcingumą, yra neproporcingas, arba jeigu paskelbimas kelia grėsmę finansų rinkų stabilumui ar vykdomam tyrimui, valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos atliktų vieną iš šių veiksmų:

- a) atidėtų sprendimo taikyti sankciją ar kitą priemonę paskelbimą iki tol, kai nebebus priežasčių jo neskelbti;
- b) paskelbtų nuasmenintą sprendimą taikyti sankciją ar kitą priemonę tokiu būdu, kuris neprieštarauja nacionalinei teisei, jei tokiu nuasmeninto sprendimo paskelbimu užtikrinama veiksminga asmens duomenų apsauga;
- c) apskritai neskelbtų sprendimo taikyti sankciją ar kitą priemonę, jeigu manoma, jog pasinaudojus a ir b punktuose nurodytomis galimybėmis nebūtų pakankamai užtikrinta:
 - i) kad finansų rinkų stabilumui nekils pavojus;
 - ii) tokių sprendimų paskelbimo proporcingumas priemonių, kurios laikomos nesvarbiomis, atžvilgiu.

Tuo atveju, kai nusprendžiama paskelbti nuasmenintą sprendimą dėl sankcijos ar kitos priemonės, atitinkamų duomenų paskelbimas gali būti atidėtas pagrįstam laikotarpiui, jei numatoma, jog per tą laikotarpį nebebus priežasčių skelbti nuasmenintą sprendimą.

Kompetentingos institucijos informuoja ESMA apie visas taikytas administracines sankcijas, kurios nebuvo paskelbtos pagal trečios pastraipos c punktą, įskaitant visus su jomis susijusius apeliacinius skundus ir jų nagrinėjimo rezultatus. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos gautų informaciją ir galutinį sprendimą, susijusį su taikoma baudžiamąja sankcija, ir pateiktų ją ESMA. ESMA administruoja pagrindinę sankcijų, apie kurias jai buvo pranešta, duomenų bazę išimtinai kompetentingų institucijų keitimosi informacija tikslais. Ta duomenų bazė naudojasi tik kompetentingos institucijos ir ji atnaujinama remiantis kompetentingų institucijų pateikta informacija.

2. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad bet kokia pagal šį straipsnį paskelbta informacija jų oficialiose interneto svetainėse būtų saugoma bent penkerių metų laikotarpį po jos paskelbimo. Paskelbti asmens duomenys kompetentingos institucijos oficialioje interneto svetainėje saugomi tik tokį laikotarpį, kuris būtinas pagal taikytinas duomenų apsaugos taisykles.

63 straipsnis

Sankcijos už pažeidimus

1. Šis straipsnis taikomas šio reglamento nuostatoms, susijusioms su:
 - a) priedo A, B ir C skirsniuose išvardytų paslaugų teikimu pažeidžiant 16, 25 ir 54 straipsnius;
 - b) pagal 16 ir 54 straipsnius reikalaujamų veiklos leidimų gavimu pateikus klaidingus pareiškimus ar pasinaudojus kitomis neteisėtomis priemonėmis, kaip nustatyta 20 straipsnio 1 dalies b punkte ir 57 straipsnio 1 dalies b punkte;
 - c) CVPD reikalaujamo kapitalo neturėjimu pažeidžiant 47 straipsnio 1 dalį;
 - d) CVPD organizacinių reikalavimų nesilaikymu pažeidžiant 26–30 straipsnius;
 - e) CVPD veiklos vykdymo taisyklių nesilaikymu pažeidžiant 32–35 straipsnius;
 - f) CVPD jo paslaugoms taikomų reikalavimų nesilaikymu pažeidžiant 37–41 straipsnius;
 - g) CVPD rizikos ribojimo reikalavimų nesilaikymu pažeidžiant 43–47 straipsnius;
 - h) CVPD jo sąsajoms taikomų reikalavimų nesilaikymu pažeidžiant 48 straipsnį;
 - i) CVPD piktnaudžiaujamu atsisakymu suteikti įvairių rūšių prieigą pažeidžiant 49–53 straipsnius;
 - j) paskirtų kredito įstaigų konkrečių rizikos ribojimo reikalavimų, susijusių su kredito rizika, nesilaikymu pažeidžiant 59 straipsnio 3 dalį;
 - k) paskirtų kredito įstaigų konkrečių rizikos ribojimo reikalavimų, susijusių su likvidumo rizika, nesilaikymu pažeidžiant 59 straipsnio 4 dalį.
2. Nedarant poveikio kompetentingų institucijų priežiūros įgaliojimams, bent vieno iš šiame straipsnyje nurodytų pažeidimų atveju kompetentingos institucijos, laikydamosi nacionalinės teisės, turi įgaliojimus taikyti bent toliau išvardytas administracines sankcijas ir kitas priemones:
 - a) paskelbti viešą pareiškimą, kuriame būtų nurodytas už pažeidimą atsakingas asmuo ir pažeidimo pobūdis, vadovaujantis 62 straipsniu;
 - b) paskelbti nurodymą, kuriame būtų reikalaujama, kad už pažeidimą atsakingas asmuo nutrauktų su pažeidimu susijusią veiklą ir nebekartotų tokios veiklos;
 - c) panaikinti pagal 16 arba 54 straipsnį išduotus veiklos leidimus, vadovaujantis 20 arba 57 straipsniu;
 - d) laikinai, o pakartotinų rimtų pažeidimų atveju – visam laikui uždrausti bet kuriam įstaigos valdymo organo nariui arba kitam fiziniam asmeniui, kuris laikomas atsakingu, įstaigoje vykdyti vadovaujamas funkcijas;
 - e) taikyti maksimalias administracines pinigines sankcijas, kurios būtų bent du kartus didesnės už padarius pažeidimą gautos naudos sumą, jeigu tą sumą įmanoma nustatyti;

- f) fizinio asmens atžvilgiu taikyti maksimalias administracines pinigines sankcijas, kurių dydis būtų bent 5 mln. EUR, o valstybėse narėse, kurių valiuta nėra euro – atitinkamos vertės nacionaline valiuta šio reglamento priėmimo dieną;
 - g) juridinio asmens atveju taikyti maksimalias administracines pinigines sankcijas, kurių dydis būtų bent 20 mln. EUR arba iki 10 % to juridinio asmens bendros metinės apyvartos, nurodytos valdymo organo patvirtintose naujausiose turimose finansinėse ataskaitose; jeigu juridinis asmuo yra patrunuojančioji įmonė arba patrunuojančiosios įmonės patrunuojamoji įmonė, kuri turi parengti konsoliduotas finansines ataskaitas pagal Direktyvą 2013/34/ES, atitinkama bendra metinė apyvarta laikoma bendra metinė apyvarta arba atitinkamos rūšies pajamos, apibrėžtos atitinkamose direktyvose dėl apskaitos ir nurodytos pagrindinės patrunuojančiosios įmonės valdymo organo patvirtintose naujausiose turimose konsoliduotose finansinėse ataskaitose.
3. Be 2 dalyje nurodytų įgaliojimų, kompetentingos institucijos gali turėti kitų sankcijų taikymo įgaliojimų ir numatyti didesnes administracines pinigines sankcijas, nei nustatyta toje dalyje.

64 straipsnis

Veiksmingas sankcijų taikymas

Valstybės narės užtikrina, kad nustatydamos administracinių sankcijų ar kitų priemonių rūšį ir dydį kompetentingos institucijos atsižvelgtų į visas atitinkamas aplinkybes, tam tikrais atvejais įskaitant:

- a) pažeidimo sunkumą ir trukmę;
- b) už pažeidimą atsakingo asmens atsakomybės laipsnį;
- c) už pažeidimą atsakingo asmens finansinį pajėgumą, pavyzdžiui, kurį rodo atsakingo juridinio asmens bendra apyvarta arba atsakingo fizinio asmens metinės pajamos;
- d) už pažeidimą atsakingo asmens dėl padaryto pažeidimo gauto pelno ar išvengtų nuostolių arba trečiųjų šalių patirtų nuostolių dydį, kai juos įmanoma nustatyti;
- e) už pažeidimą atsakingo asmens bendradarbiavimo su kompetentinga institucija lygį, nedarant poveikio poreikiui užtikrinti, kad toks asmuo grąžintų gautą pelną ar atstatytų išvengtus nuostolius;
- f) už pažeidimą atsakingo asmens anksčiau padarytus pažeidimus.

65 straipsnis

Pranešimas apie pažeidimus

1. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos įdiegtų veiksmingus mechanizmus, kuriais būtų skatinama apie šio reglamento galimus arba faktinius pažeidimus pranešti kompetentingoms institucijoms.
2. 1 dalyje nurodyti mechanizmai apima bent šiuos aspektus:
 - a) specialias pranešimų apie galimus ar faktinius pažeidimus gavimo bei tyrimo procedūras ir su jais susijusius tolesnius veiksmus, įskaitant tokių pranešimų perdavimo saugių kanalų nustatymą;
 - b) tinkamą įstaigų darbuotojų, kurie praneša apie galimus ar faktinius įstaigoje padarytus pažeidimus, apsaugą bent nuo keršto, diskriminacijos ar kito nesąžiningo elgesio;
 - c) tiek asmens, kuris praneša apie galimus ar faktinius pažeidimus, tiek fizinio asmens, kuris, kaip įtariama, yra atsakingas už pažeidimą, asmens duomenų apsaugą laikantis Direktyvoje 95/46/EB nustatytų principų;

d) tiek asmens, kuris praneša apie pažeidimus, tiek fizinio asmens, kuris, kaip įtariama, yra atsakingas už pažeidimą, tapatybės apsaugą visais procedūros etapais, išskyrus atvejus, kai jo tapatybę atskleisti reikalaujama pagal nacionalinę teisę atliekant išsamesnį tyrimą arba vėliau vykdant administracinį ar teisminį procesą.

3. Valstybės narės reikalauja, kad įstaigose būtų įdiegtos tinkamos procedūros, pagal kurias jų darbuotojai įstaigos viduje specialiu, nepriklausomu ir autonomišku kanalu galėtų pranešti apie faktinius ar galimus pažeidimus.

Toks kanalas taip pat gali būti nustatytas socialinių partnerių numatytais susitarimais. Taikoma tokia pati apsauga, kokia nurodyta 2 dalies b, c ir d punktuose.

66 straipsnis

Teisė pateikti apeliacinį skundą

Valstybės narės užtikrina, kad taikant šį reglamentą priimti sprendimai ir patvirtintos priemonės būtų tinkamai pagrįsti ir juos būtų galima apskųsti teisme. Teisė pateikti apeliacinį skundą teisme taikoma, kai pateikus veiklos leidimo paraišką ir visą pagal galiojančias nuostatas reikalaujamą informaciją per šešis mėnesius nepriimamas sprendimas dėl tos paraiškos.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

DELEGUOTIEJI ĮGALIOJIMAI, ĮGYVENDINIMO ĮGALIOJIMAI, PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS, IŠ DALIES KEIČIANČIOS NUOSTATOS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

67 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 2 straipsnio 2 dalyje, 7 straipsnio 14 dalyje ir 24 straipsnio 7 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikui nuo 2014 m. rugsėjo 17 d.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 2 straipsnio 2 dalyje, 7 straipsnio 14 dalyje ir 24 straipsnio 7 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
5. Pagal 2 straipsnio 2 dalį, 7 straipsnio 14 dalį ir 24 straipsnio 7 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per tris mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas trimis mėnesiais.

68 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Europos vertybinių popierių komitetas, įsteigtas pagal Komisijos sprendimą 2001/528/EB ⁽¹⁾. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

⁽¹⁾ 2001 m. birželio 6 d. Komisijos sprendimas 2001/528/EB dėl Europos vertybinių popierių komiteto įsteigimo (OL L 191, 2001 7 13, p. 45).

69 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Kompetentingos institucijos apie įstaigas, veikiančias kaip CVPD, ESMA praneša ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 16 d.
2. CVPD teikia paraiškas dėl visų veiklos leidimų, kurie būtini taikant šį reglamentą, ir praneša apie atitinkamas CVPD sąsajas per šešis mėnesius nuo visų techninių reguliavimo standartų, priimtų pagal 17, 26, 45, 47, 48 ir, kai tinkama, 55 bei 59 straipsnius, įsigaliojimo dienos.
3. Per šešis mėnesius nuo vėlesnės techninių reguliavimo standartų, priimtų pagal 12, 17, 25, 26, 45, 47, 48 ir, kai tinkama, 55 bei 59 straipsnius arba pagal 25 straipsnio 9 dalyje nurodytą įgyvendinimo sprendimą, įsigaliojimo dienos, trečiosios valstybės CVPD pateikia ESMA pripažinimo paraišką, jeigu jis ketina teikti paslaugas pagal 25 straipsnį.
4. Kol pagal šį reglamentą bus priimtas sprendimas dėl veiklos leidimų išdavimo CVPD ar jų veiklos pripažinimo, įskaitant CVPD sąsajas, toliau taikomos atitinkamos nacionalinės taisyklės dėl veiklos leidimų išdavimo CVPD ir jų pripažinimo.
5. 1 straipsnio 4 dalyje nurodytų subjektų valdomi CVPD šio reglamento reikalavimus įvykdo ne vėliau kaip per metus nuo 2 dalyje nurodytų techninių reguliavimo standartų įsigaliojimo dienos.

70 straipsnis

Direktyvos 98/26/EB daliniai pakeitimai

Direktyva 98/26/EB iš dalies keičiama taip:

- 1) 2 straipsnio a punkto pirmos pastraipos trečia įtrauka pakeičiama taip:

„— kuris, nedarant poveikio kitoms griežtesnėms nacionalinėje teisėje nustatytoms bendro pobūdžio sąlygoms, laikomas sistema ir apie kurį valstybė narė, kurios teisė yra taikoma, praneša Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai po to, kai ta valstybė narė įsitikina, kad sistemą reglamentuojančios taisyklės yra tinkamos.“;

- 2) 11 straipsnis papildomas šia dalimi:

„3. Valstybės narės ne vėliau kaip 2015 m. kovo 18 d. patvirtina ir paskelbia priemones, būtinas, kad būtų laikomasi 2 straipsnio a punkto pirmos pastraipos trečios įtraukos, ir apie jas praneša Komisijai.“

71 straipsnis

Direktyvos 2014/65/ES daliniai pakeitimai

Direktyva 2014/65/ES iš dalies keičiama taip:

- 1) 2 straipsnio 1 dalies o punktas pakeičiamas taip:

„o) CVPD, išskyrus kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 909/2014 73 straipsnyje (*).

(*) 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 909/2014 dėl atsiskaitymo už vertybinius popierius gerinimo Europos Sąjungoje ir centrinių vertybinių popierių depozitoriumų, kuriuo iš dalies keičiamos Direktyvos 98/26/EB ir 2014/65/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 236/2012 (OL L 257, 2014 8 28, p. 1).“;

2) 4 straipsnio 1 dalis papildoma šiuo punktu:

„64. centrinis vertybinių popierių depozitoriumas arba CVPD – centrinis vertybinių popierių depozitoriumas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 909/2014 2 straipsnio 1 dalies 1 punkte.“;

3) I priedo B skirsnio 1 punktas pakeičiamas taip:

„1. Finansinių priemonių saugojimas ir administravimas klientų sąskaita, įskaitant saugojimą ir susijusias paslaugas, pvz., grynųjų pinigų ar įkeisto turto valdymą, išskyrus Reglamento (ES) Nr. 909/2014 priedo A skirsnio 2 punkte nurodytą vertybinių popierių sąskaitų atidarymą ir tvarkymą aukščiausiu lygiu (centralizuoto tvarkymo paslauga).“

72 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 236/2012 daliniai pakeitimai

Reglamento (ES) Nr. 236/2012 15 straipsnis išbraukiamas.

73 straipsnis

Direktyvos 2014/65/ES ir Reglamento (ES) Nr. 600/2014 taikymas

Pagal šio reglamento 16 straipsnį veiklos leidimą gavusiems CVPD netaikomas reikalavimas gauti veiklos leidimą pagal Direktyvą 2014/65/ES siekiant teikti paslaugas, aiškiai išvardytas šio reglamento priedo A ir B skirsniuose.

Jeigu veiklos leidimą pagal šio reglamento 16 straipsnį gavęs CVPD teikia ne tik šio reglamento priedo A ir B skirsniuose aiškiai išvardytas paslaugas, bet taip pat vieną ar kelias investicines paslaugas arba vykdo vienos ar kelių rūšių investicinę veiklą, taikoma Direktyva 2014/65/ES, išskyrus 5–8 straipsnius, 9 straipsnio 1, 2, 4 ir 6 dalis bei 10–13 straipsnius, ir Reglamentas (ES) Nr. 600/2014.

74 straipsnis

Ataskaitos

1. ESMA, bendradarbiaudama su EBI ir kompetentingomis institucijomis bei atitinkamomis, teikia Komisijai metines ataskaitas, kuriose pateikiamas tendencijų, galimos rizikos bei pažeidžiamumo įvertinimas, o prireikus – rekomendacijos dėl prevencinių ar taisomųjų veiksmų paslaugų, kurioms taikomas šis reglamentas, rinkose. Tose ataskaitose įvertinami bent šie aspektai:

- a) atsiskaitymų už vietos ir tarpvalstybines operacijas veiksmingumas kiekvienoje valstybėje narėje remiantis neatsiskaitymo atvejų skaičiumi ir apimtimi, 7 straipsnio 2 dalyje nurodytų nuobaudų dydis, 7 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytų supirkimo sandorių skaičiumi bei apimtimi ir kitais svarbiais kriterijais;
- b) nuobaudų už neatsiskaitymus tinkamumas, visų pirma poreikis numatyti papildomą lankstumą taikant nuobaudas už neatsiskaitymus, susijusius su 7 straipsnio 4 dalyje nurodytomis nelikvidžiomis finansinėmis priemonėmis;
- c) atsiskaitymai, kurie neįvyksta CVPD valdomose vertybinių popierių atsiskaitymo sistemose, remiantis sandorių skaičiumi ir apimtimi, remiantis pagal 9 straipsnį gauta informacija, ir bet kokiais kitais svarbiais kriterijais;
- d) tarpvalstybinių paslaugų, kurioms taikomas šis reglamentas, teikimas remiantis CVPD sąsajų skaičiumi ir rūšimis, CVPD valdomų vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų užsienio dalyvių skaičiumi, sandorių, kuriuose dalyvauja tokie dalyviai, skaičiumi ir apimtimi, pagal 49 straipsnį savo vertybinius popierius CVPD registruojančių užsienio emitentų skaičiumi ir kitais svarbiais kriterijais;

- e) prieigos prašymų pagal 49, 52 ir 53 straipsnius nagrinėjimas, kad būtų nustatytos CVPD, PSŠ ir prekybos vietų atsisakymo patenkinti prieigos prašymus priežastys, tokių atsisakymų tendencijos ir būdai, kaip nustatyta rizika galėtų būti sumažinta ateityje, kad būtų sudarytos galimybės suteikti prieigą, taip pat kitos esminės kliūtys konkurencijai poprekybinių finansinių paslaugų rinkoje;
 - f) paraiškų, pateiktų 23 straipsnio 3–7 dalyse ir 25 straipsnio 4–10 dalyse nurodyta tvarka, nagrinėjimas;
 - g) kai taikoma, 24 straipsnio 6 dalyje nurodyto tarpvalstybinės priežiūros tarpusavio vertinimo proceso išvados, ir tai, ar tokių vertinimų dažnumas ateityje galėtų būti sumažintas, be kita ko, nurodant, ar tokios išvados rodo, kad reikia daugiau oficialių priežiūros institucijų kolegijų;
 - h) valstybių narių civilinės atsakomybės taisyklių, susijusių su CVPD priskirtiniais nuostoliais, taikymas;
 - i) procedūros ir sąlygos, kuriomis CVPD gavo veiklos leidimą paskirti kredito įstaigas arba patiems teikti papildomas bankinio tipo paslaugas pagal 54 ir 55 straipsnius, įskaitant galimo tokių paslaugų teikimo poveikio finansiniam stabilumui ir konkurencijai atsiskaitymo ir papildomų bankinio tipo paslaugų srityje Sąjungoje įvertinimą;
 - j) 38 straipsnyje nurodytų taisyklių dėl dalyvių ir jų klientų vertybinių popierių apsaugos, visų pirma 38 straipsnio 5 dalyje nustatytų taisyklių, taikymas;
 - k) sankcijų taikymas, visų pirma poreikis toliau derinti administracines sankcijas už šiame reglamente nustatytų reikalavimų pažeidimą.
2. 1 dalyje nurodytos vienu kalendorinių metų ataskaitos Komisijai pateikiamos iki kitų kalendorinių metų balandžio 30 d.

75 straipsnis

Peržiūra

Komisija ne vėliau kaip 2019 m. rugsėjo 18 d. atlieka peržiūrą ir parengia bendrą ataskaitą dėl šio reglamento. Toje ataskaitoje visų pirma įvertinami 74 straipsnio 1 dalies a–k punktuose nurodyti klausimai, tai, ar yra kitų esminių kliūčių konkurencijai paslaugų, kurioms taikomas šis reglamentas, srityje, kurioms skiriama nepakankamai dėmesio, ir galimas tolesnių priemonių poreikis, kad būtų apribotas CVPD neatsiskaitymo poveikis mokesčių mokėtojams. Komisija tą ataskaitą kartu su atitinkamais pasiūlymais pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai.

76 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. 3 straipsnio 1 dalis nuo 2023 m. sausio 1 d. taikoma po tos dienos išleistiems perleidžiamiesiems vertybiniams popieriams, o nuo 2025 m. sausio 1 d. – visiems perleidžiamiesiems vertybiniams popieriams.
3. 5 straipsnio 2 dalis taikoma nuo 2015 m. sausio 1 d.

Nukrypstant nuo šios dalies pirmos pastraipos, prekybos vietos, turinčios prieigą prie 30 straipsnio 5 dalyje nurodyto CVPD, atveju 5 straipsnio 2 dalis pradedama taikyti likus ne mažiau kaip šešiems mėnesiams iki tokio CVPD veiklos vykdymo perdavimo atitinkamam viešajam subjektui, ir bet kuriuo atveju nuo 2016 m. sausio 1 d.

4. 6 straipsnio 1–4 dalyse nurodytos atsiskaitymo drausmės priemonės taikomos nuo deleguotojo akto, priimto Komisijos pagal 6 straipsnio 5 dalį, įsigaliojimo datos.

5. Atsiskaitymo drausmės priemonės, nurodytos 7 straipsnio 1–13 dalyse, ir 72 straipsnyje nustatytas pakeitimas taikomi nuo deleguotojo akto, priimto Komisijos pagal 7 straipsnio 15 dalį, įsigaliojimo datos.

DPS, kuri atitinka kriterijus, nustatytus Direktyvos 2014/65/ES 33 straipsnio 3 dalyje, taikoma šio reglamento 7 straipsnio 3 dalies antra pastraipa:

a) iki galutinio jos prašymo įregistruoti nustatymo pagal Direktyvos 2014/65/ES 33 straipsnį arba

b) kai DPS nepateikė prašymo įregistruoti pagal Direktyvos 2014/65/ES 33 straipsnį, iki 2017 m. birželio 13 d.

6. 9 straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos pateikimo priemonės taikomos nuo įgyvendinimo akto, priimto Komisijos pagal 9 straipsnio 3 dalį, įsigaliojimo datos.

7. Šiame reglamente esančios nuorodos į Direktyvą 2014/65/ES ir Reglamentą (ES) Nr. 600/2014 iki 2017 m. sausio 3 d. laikomos nuorodomis į Direktyvą 2004/39/EB pagal Direktyvos 2014/65/ES IV priede pateiktą atitikties lentelę tiek, kiek toje atitikties lentelėje yra nuorodos į Direktyvą 2004/39/EB.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. liepos 23 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
M. SCHULZ

Tarybos vardu
Pirmininkas
S. GOZI

PRIEDAS

PASLAUGŲ SĄRAŠAS

A SKIRSNIS

Pagrindinės centrinių vertybinių popierių depozitoriumų paslaugos

1. Pirminis vertybinių popierių registravimas darant įrašus apskaitos sistemoje (notarinė paslauga);
2. vertybinių popierių sąskaitų atidarymas ir tvarkymas aukščiausiam apskaitos lygyje (centralizuoto tvarkymo paslauga);
3. vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos valdymas (atsiskaitymo paslauga).

B SKIRSNIS

CVPD papildomos ne bankinio tipo paslaugos, dėl kurių nekyla kredito ar likvidumo rizika

CVPD teikiamos paslaugos, kuriomis prisidedama prie vertybinių popierių rinkų saugumo, veiksmingumo ir skaidrumo, kurios gali apimti toliau išvardytas paslaugas, bet jomis neapsiribojant:

1. su atsiskaitymo paslauga susijusias paslaugas, pavyzdžiui:
 - a) vertybinių popierių skolinimo mechanizmo organizavimą būnant tarpininku vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos dalyviams;
 - b) įkaito valdymo paslaugų teikimą būnant tarpininku vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos dalyviams;
 - c) atsiskaitymų sugretinimą, nurodymų nukreipimą, sandorių patvirtinimą ir patikrinimą;
2. su notarinėmis ir centralizuoto tvarkymo paslaugomis susijusias paslaugas, pavyzdžiui:
 - a) paslaugas, susijusias su akcininkų registrais;
 - b) paramą apdorojant emitento įvykius, įskaitant mokesčių, visuotinių susirinkimų ir informavimo paslaugas;
 - c) naujų emisijų paslaugas, įskaitant ISIN ir panašių kodų priskyrimą ir valdymą;
 - d) nurodymų nukreipimą ir apdorojimą, mokesčių rinkimą bei apdorojimą ir susijusių ataskaitų teikimą;
3. CVPD sąsajų diegimą, vertybinių popierių sąskaitų atidarymą, tvarkymą ar valdymą, kiek tai susiję su atsiskaitymo paslauga, įkaito valdymu, kitomis papildomomis paslaugomis;
4. kitas paslaugas, pavyzdžiui:
 - a) bendrų įkaito valdymo paslaugų teikimą būnant tarpininku;
 - b) teisės aktais numatytų ataskaitų teikimą;
 - c) informacijos, duomenų ir statistinių duomenų teikimą rinkos ir surašymo įstaigoms ar kitiems Vyriausybiniais ar tarpvyriausybiniais subjektams;
 - d) IT paslaugų teikimą.

C SKIRSNIS

Papildomos bankinio tipo paslaugos

Tiesiogiai su pagrindinėmis arba papildomomis paslaugomis, išvardytomis A ir B skirsniuose, susijusios bankinio tipo paslaugos, pavyzdžiui:

- a) piniginių lėšų sąskaitų atidarymas vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos dalyviams bei vertybinių popierių sąskaitų turėtojams ir jų indėlių priėmimas, kaip apibrėžta Direktyvos 2013/36/ES I priedo 1 punkte;

- b) kreditų, kurie turi būti gražinti ne vėliau kaip kitą darbo dieną, suteikimas, piniginių lėšų skolinimas emitento įvykiams iš anksto finansuoti ir vertybinių popierių skolinimas vertybinių popierių sąskaitų turėtojams, kaip apibrėžta Direktyvos 2013/36/ES I priedo 2 punkte;
 - c) mokėjimo paslaugos, kurias teikiant apdorojamos piniginių lėšų operacijos ir valiutos keitimo sandoriai, kaip apibrėžta Direktyvos 2013/36/ES I priedo 4 punkte;
 - d) su vertybinių popierių skolinimu ir skolinimusi susijusios garantijos ir išsipareigojimai, kaip apibrėžta Direktyvos 2013/36/ES I priedo 6 punkte;
 - e) su dalyvių ilgalaikio balanso valdymu susijusi išdo veikla, apimanti valiutos keitimą ir perleidžiamuosius vertybinius popierius, kaip apibrėžta Direktyvos 2013/36/ES I priedo 7 punkto b ir e papunkčiuose.
-

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 910/2014**2014 m. liepos 23 d.****dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) pasitikėjimo internetine aplinka skatinimas yra svarbus ekonominės ir socialinės plėtros veiksnys. Trūkstant pasitikėjimo, ypač dėl pastebimo teisinio tikrumo trūkumo, vartotojai, įmonės ir viešosios valdžios institucijos vengia vykdyti operacijas elektroniniu būdu ir pradėti naudotis naujomis paslaugomis;
- (2) šiuo reglamentu siekiama stiprinti pasitikėjimą elektroninėmis operacijomis vidaus rinkoje, suteikiant bendrą pagrindą saugiai vykdyti elektronines piliečių, verslo ir viešosios valdžios institucijų tarpusavio operacijas, taip didinant viešųjų ir privačiųjų internetinių paslaugų, elektroninio verslo ir elektroninės prekybos veiksmingumą Sąjungoje;
- (3) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/93/EB ⁽³⁾ iš esmės buvo skirta tik elektroniniams parašams, nenustatant išsamios tarpvalstybinės ir tarpšakinės sistemos, kuria būtų užtikrintos saugios, patikimos ir patogios naudoti elektroninės operacijos. Šiuo reglamentu patobulinamas ir išplečiamas tos direktyvos *acquis*;
- (4) 2010 m. rugpjūčio 26 d. Komisijos komunikate „Europos skaitmeninė darbotvarkė“ nurodyta, kad skaitmeninės rinkos susiskaidymas, sąveikumo stoka ir elektroninių nusikaltimų gausėjimas yra pagrindinės sėkmingo skaitmeninės ekonomikos ciklo užtikrinimo kliūtys. 2010 m. ES pilietybės ataskaitoje „Kliūčių ES piliečių teisėms šalinimas“ Komisija dar kartą pabrėžė poreikį spręsti pagrindines problemas, trukdančias Sąjungos piliečiams naudotis bendrosios skaitmeninės rinkos ir tarpvalstybinių skaitmeninių paslaugų teikiamais privalumais;
- (5) 2011 m. vasario 4 d. ir 2011 m. spalio 23 d. išvadose Europos Vadovų Taryba paprašė Komisijos ne vėliau kaip 2015 m. sukurti bendrąją skaitmeninę rinką, kad, sudarant palankesnes sąlygas tarpvalstybiniu mastu naudotis internetinėmis paslaugomis ypač daug dėmesio skiriant saugios elektroninės atpažinties ir tapatumo nustatymo palengvinimui, būtų galima daryti sparčią pažangą pagrindinėse skaitmeninės ekonomikos srityse ir skatinti visiškai integruotos bendrosios skaitmeninės rinkos kūrimą;

⁽¹⁾ OL C 351, 2012 11 15, p. 73.

⁽²⁾ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2014 m. liepos 23 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ 1999 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/93/EB dėl Bendrijos elektroninių parašų reguliavimo sistemos (OL L 13, 2000 1 19, p. 12).

- (6) 2011 m. gegužės 27 d. išvadose Taryba ragino Komisiją prisidėti prie bendrosios skaitmeninės rinkos kūrimo nustatant tinkamas pagrindinių priemonių, kaip antai elektroninės atpažinties, elektroninių dokumentų, elektroninių parašų ir elektroninio pristatymo paslaugų, abipusio tarpvalstybinio pripažinimo ir sąveikių e. valdžios paslaugų teikimo visoje Europos Sąjungoje sąlygas;
- (7) 2010 m. rugsėjo 21 d. rezoliucijoje dėl elektroninės prekybos vidaus rinkos užbaigimo ⁽¹⁾ Europos Parlamentas pabrėžė, kad svarbu užtikrinti elektroninių paslaugų, ypač elektroninių parašų, saugumą, ir kad Europos lygiu būtina sukurti pamatinę viešąją infrastruktūrą, bei paprašė Komisijos sukurti Europos tinkamumo patvirtinimo institucijų portalą, siekiant užtikrinti tarpvalstybinį elektroninių parašų sąveikumą ir padidinti internetu sudarytų sandorių saugumą;
- (8) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB ⁽²⁾ reikalaujama, kad valstybės narės įsteigtų „kontaktinius centrus“ (toliau – KC) siekiant užtikrinti, jog būtų galima lengvai, nuotoliniu būdu, elektroninėmis priemonėmis per atitinkamą kontaktinį centrą susisiekti su reikiamomis valdžios institucijomis, atlikti visas procedūras ir formalus, susijusius su teise teikti paslaugas ir ja naudotis. Daugeliui internetinių paslaugų, teikiamų per KC, reikalinga elektroninė atpažintis, tapatumo nustatymas ir parašas;
- (9) daugeliu atveju piliečiai negali pasinaudoti savo elektroninės atpažinties priemonėmis, kad jų tapatybė būtų nustatyta kitoje valstybėje narėje, nes jų šalyje taikomos nacionalinės elektroninės atpažinties schemas kitose valstybėse narėse nepripažįstamos. Ta elektroninė kliūtis trukdo paslaugų teikėjams pasinaudoti visais vidaus rinkos privalumais. Abipusiu pagrindu pripažintos elektroninės atpažinties priemonės palengvins tarpvalstybinį įvairių paslaugų teikimą vidaus rinkoje ir suteiks įmonėms galimybę vykdyti veiklą tarpvalstybiniu pagrindu, išvengiant daugelio problemų, kylančių santykiuose su viešosios valdžios institucijomis;
- (10) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/24/ES ⁽³⁾ įsteigtas už e. sveikatą atsakingų nacionalinės valdžios institucijų tinklas. Siekiant pagerinti tarpvalstybinių sveikatos priežiūros paslaugų saugumą ir tęstinumą, reikalaujama, kad šis tinklas parengtų tarpvalstybinio prisijungimo prie elektroninių sveikatos priežiūros duomenų ir paslaugų gaires, įskaitant padėtų rengti „bendras identifikavimo ir autentifikavimo priemones, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos perduoti duomenis teikiant tarpvalstybines sveikatos priežiūros paslaugas“. Abipusis elektroninės atpažinties ir tapatumo nustatymo priemonių pripažinimas yra labai svarbus Europos piliečių tarpvalstybinės sveikatos priežiūros faktinio užtikrinimo veiksnys. Kai žmonės keliauja gydymosi tikslais, jų medicininiai duomenys turi būti prieinami jų gydymosi šalyje. Tam būtina vientisa, saugi ir patikima elektroninės atpažinties sistema;
- (11) šis reglamentas turėtų būti taikomas visiškai laikantis asmens duomenų apsaugos principų, numatytų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 95/46/EB ⁽⁴⁾. Šiuo klausimu, atsižvelgiant į šiuo reglamentu nustatytą abipusio pripažinimo principą, internetinės paslaugos tapatumo nustatymas turėtų būti susijęs tik su tų atpažinties duomenų, kurie yra adekvatūs, susiję ir nepertekliniai tam, kad būtų galima pasinaudoti ta internetine paslauga, tvarkymu. Be to, patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ir priežiūros įstaigos turėtų laikytis Direktyvos 95/46/EB reikalavimų, susijusių su konfidencialumu ir duomenų tvarkymo saugumu;
- (12) vienas šio reglamento uždavinių – pašalinti esamas valstybėse narėse naudojamų elektroninės atpažinties priemonių, reikalingų norint nustatyti tapatybę bent siekiant pasinaudoti viešosiomis paslaugomis, tarpvalstybinio naudojimo kliūtis. Šiuo reglamentu nesiekama kištis į valstybėse narėse įdiegtų elektroninės atpažinties valdymo sistemas ir su jomis susijusias infrastruktūras. Šio reglamento tikslas – užtikrinti, kad naudojantis valstybių narių siūlomomis tarpvalstybinėmis internetinėmis paslaugomis būtų galima užtikrinti saugią elektroninę atpažintį ir tapatumo nustatymą;

⁽¹⁾ OL C 50 E, 2012 2 21, p. 1.

⁽²⁾ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (OL L 376, 2006 12 27, p. 36).

⁽³⁾ 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/24/ES dėl pacientų teisių į tarpvalstybines sveikatos priežiūros paslaugas įgyvendinimo (OL L 88, 2011 4 4, p. 45).

⁽⁴⁾ 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).

- (13) valstybėms narėms turėtų būti palikta laisvė elektroninės atpažinties tikslais naudoti arba diegti priemones, reikalingas norint pasinaudoti internetinėmis paslaugomis. Be to, joms turėtų būti suteikta galimybė spręsti, ar į tų priemonių užtikrinimą įtraukti privatųjį sektorių. Valstybės narės neturėtų būti įpareigojamos pranešti Komisijai apie savo elektroninės atpažinties schemas. Valstybės narės turėtų pačios spręsti, ar pranešti Komisijai apie visas elektroninės atpažinties schemas, nacionaliniu lygiu taikomas tam, kad būtų galima pasinaudoti bent viešosiomis internetinėmis paslaugomis arba tam tikromis paslaugomis, ar pranešti tik apie kai kurias schemas, ar visai apie jas nepranešti;
- (14) šiame reglamente turi būti nustatytos tam tikros sąlygos, numatančios, kurios elektroninės atpažinties priemonės turi būti pripažįstamos ir kokių būdu turėtų būti pranešama apie elektroninės atpažinties schemas. Tos sąlygos turėtų padėti valstybėms narėms įgyti būtiną pasitikėjimą viena kitos elektroninės atpažinties schemomis ir abipusiai pripažinti elektroninės atpažinties priemones, kurioms taikomos schemas, apie kurias pranešta. Abipusio pripažinimo principas turėtų būti taikomas, jeigu pranešančiosios valstybės narės elektroninės atpažinties schema laikomasi pranešimo sąlygų ir jeigu pranešimas buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Vis dėlto abipusio pripažinimo principas turėtų būti susijęs tik su internetinės paslaugos tapatumo nustatymu. Galimybė naudotis tomis internetinėmis paslaugomis ir galutinis jų suteikimas prašytojui turėtų būti glaudžiai susieti su teise gauti tokias paslaugas nacionalinės teisės aktuose nustatytais sąlygomis;
- (15) pareiga pripažinti elektroninės atpažinties priemones turėtų būti susijusi tik su tomis priemonėmis, kurių tapatybės saugumo užtikrinimo lygis atitinka arba yra aukštesnis už lygį, kurio reikalaujama norint pasinaudoti ta konkrečia internetine paslauga. Be to, ta pareiga turėtų būti taikoma tik tuomet, kai konkreti viešojo sektoriaus įstaiga taiko pakankamą arba aukštą saugumo užtikrinimo lygį norint pasinaudoti ta internetine paslauga. Pagal Sąjungos teisę valstybės narės turėtų galėti pasirinkti, ar pripažinti elektroninės atpažinties priemones, kurių tapatybės saugumo užtikrinimo lygis yra žemesnis;
- (16) saugumo užtikrinimo lygiais turėtų būti apibūdinamas elektroninės atpažinties priemonės patikimumo laipsnis nustatant asmens tapatybę ir taip užtikrinant, kad asmuo, kuris pareiškia turintis tam tikrą tapatybę iš tiesų yra asmuo, kuriam ta tapatybė buvo priskirta. Saugumo užtikrinimo lygis priklauso nuo pareikštos arba patvirtintos asmens tapatybės patikimumo laipsnio, kuris nurodomas elektroninės atpažinties priemonėmis, atsižvelgiant į procesus (pavyzdžiui, tapatybės įrodymą ir patikrinimą bei tapatumo nustatymą), valdymo veiklą (pavyzdžiui, elektroninės atpažinties priemones išduodantį subjektą ir tokių priemonių išdavimo tvarką) ir įgyvendintas techninės kontrolės priemones. Vykdamas Sąjungos finansuojamus didelio masto bandomuosius projektus, standartizaciją ir tarptautinę veiklą nustatyta įvairių saugumo užtikrinimo lygių techninių reikalavimų ir aprašymų. Visų pirma didelio masto bandomajame projekte STORK ir ISO 29115 nurodomi, *inter alia*, 2, 3 ir 4 lygiai, į kuriuos reikėtų kuo labiau atsižvelgti nustatant minimalius techninius reikalavimus, standartus ir procedūras, taikomus žemam, pakankamam ir aukštam saugumo užtikrinimo lygiams, kaip apibrėžta šiame reglamente, siekiant užtikrinti nuoseklų šio reglamento taikymą, visų pirma aukšto saugumo užtikrinimo lygio, susijusio su tapatybės identifikavimu siekiant išduoti kvalifikuotus sertifikatus, atžvilgiu. Nustatyti reikalavimai turėtų būti technologiniu požiūriu neutralūs. Turėtų būti įmanoma įvykdyti būtinus saugumo reikalavimus taikant skirtingas technologijas;
- (17) valstybės narės turėtų skatinti privatųjį sektorių atpažinties tikslais savanoriškai naudoti elektroninės atpažinties priemones pagal schemą, apie kurią pranešta, kai to reikia norint pasinaudoti internetinėmis paslaugomis arba atlikti elektronines operacijas. Galimybė naudoti tokias elektroninės atpažinties priemones leistų privačiam sektoriui pasikliauti elektronine atpažintimi ir tapatumo nustatymu, kurie jau plačiai taikomi daugumoje valstybių narių bent viešųjų paslaugų tikslais, ir sudaryti įmonėms bei piliečiams palankesnes sąlygas tarpvalstybiniu mastu naudotis tų valstybių narių teikiamomis internetinėmis paslaugomis. Kad privačiam sektoriui būtų lengviau naudoti tokias elektroninės atpažinties priemones tarpvalstybiniu mastu, privačiojo sektoriaus pasikliaujančiosioms šalims, kurios įsteigtos ne tos valstybės narės teritorijoje, turėtų būti sudarytos sąlygos naudotis bet kurios valstybės narės teikiama tapatumo nustatymo galimybe tokiomis pačiomis sąlygomis, kurios taikomos toje valstybėje narėje įsteigtoms privačiojo sektoriaus pasikliaujančiosioms šalims. Todėl pranešančioji valstybė narė privačiojo sektoriaus pasikliaujančiosioms šalims gali nustatyti naudojimosi tapatumo nustatymo priemonėmis sąlygas. Tokiose naudojimosi sąlygose gali būti pateikiama informacija, ar privačiojo sektoriaus pasikliaujančiosios šalys šiuo metu turi galimybę naudotis tapatumo nustatymo priemone, susijusia su schema, apie kurią pranešta;
- (18) šiuo reglamentu turėtų būti numatoma pranešančiosios valstybės narės, elektroninės atpažinties priemonę išduodančios šalies ir tapatumo nustatymo procedūrą vykdančios šalies atsakomybė už atitinkamų pareigų pagal šį reglamentą nevykdymą. Tačiau šis reglamentas turėtų būti taikomas laikantis nacionalinių atsakomybę reglamentuojančių taisyklių. Todėl jis neturi poveikio toms nacionalinėms taisyklėms, pavyzdžiui, dėl žalos apibrėžties arba dėl atitinkamų taikytinų procedūrinių taisyklių, įskaitant dėl įrodinėjimo pareigos.

- (19) elektroninių atpažinties schemų saugumas itin svarbus patikimam tarpvalstybiniam elektroninių atpažinties priemonių abipusiam pripažinimui. Atsižvelgdamos į tai, valstybės narės Sąjungos lygiu turėtų bendradarbiauti elektroninių atpažinties schemų saugumo ir sąveikumo užtikrinimo srityje. Jeigu tam, kad pasikliaujančiosios šalys nacionaliniu lygiu galėtų naudotis elektroninėmis atpažinties schemomis, reikalingos specialios aparatinės ar programinės įrangos, laikantis tarpvalstybinio sąveikumo principo tos valstybės narės ne jų teritorijoje įsteigtoms pasikliaujančiosioms šalims neturėtų nustatyti tokių reikalavimų ir susijusių sąnaudų. Tuo atveju reikėtų aptarti ir rasti tinkamus sprendimo būdus, neviršijant sąveikumo sistemos apimtį. Nepaisant to, techniniai reikalavimai, susiję su nacionalinių elektroninių atpažinties priemonių konkrečiomis specifikacijomis, kurie, kaip tikėtina, turės poveikį tokių elektroninių priemonių (pvz., lustinių kortelių) turėtojams, yra neišvengiami;
- (20) valstybių narių bendradarbiavimas turėtų padėti užtikrinti elektroninės atpažinties schemų, apie kurias pranešta, techninį sąveikumą, siekiant aukšto lygio pasitikėjimo ir rizikos lygį atitinkančio saugumo. Tokį bendradarbiavimą turėtų palengvinti valstybių narių keitimasis informacija ir geriausia praktika, siekiant užtikrinti abipusį pripažinimą;
- (21) šiuo reglamentu taip pat turėtų būti nustatyta bendroji teisinė patikimumo užtikrinimo paslaugų naudojimo sistema. Vis dėlto juo neturėtų būti nustatyta bendra pareiga naudotis šiomis paslaugomis arba įdiegti prieigos tašką visoms esamoms patikimumo užtikrinimo paslaugoms. Visų pirma juo neturėtų būti reglamentuojamas paslaugų, kuriomis naudojasi tik uždaroje sistemoje tarp apibrėžtos grupės dalyvių ir kurios neturi poveikio trečiosioms šalims, teikimas. Pavyzdžiui, šio reglamento reikalavimai neturėtų būti taikomi sistemoms, sukurtoms versle arba viešojo valdymo institucijose siekiant valdyti vidaus procedūras, kuriose naudojasi patikimumo užtikrinimo paslaugomis. Tik visuomenei teikiamos patikimumo užtikrinimo paslaugos, kurios turi poveikio trečiosioms šalims, turėtų atitikti šiame reglamente nustatytus reikalavimus. Šiuo reglamentu neturėtų būti reglamentuojami ir aspektai, susiję su sutarčių sudarymu arba kitų teisinių pareigų nustatymu ir šių sutarčių bei pareigų galiojimu, kai yra nacionalinės arba Sąjungos teisės aktais nustatytų reikalavimų dėl formos. Be to, juo nedaromas poveikis nacionalinės formos reikalavimams, susijusiems su viešaisiais registrais, visų pirma, komerciniais ir žemės registrais;
- (22) siekiant paskatinti jų bendrą tarpvalstybinį naudojimą, patikimumo užtikrinimo paslaugas turėtų būti galima naudoti kaip įrodymus visų valstybių narių teismo procesuose. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teisinė galia turi būti reglamentuojama nacionalinės teisės aktuose, išskyrus atvejus, jei šiame reglamente būtų numatyta kitaip;
- (23) tiek, kiek šiuo reglamentu nustatoma pareiga pripažinti patikimumo užtikrinimo paslaugą, tokia patikimumo užtikrinimo paslauga gali būti atmesta tik tuo atveju, jeigu asmuo, kuriam skirta pareiga dėl techninių priežasčių, kurios tiesiogiai nuo jo nepriklauso, negali jos perskaityti arba patikrinti. Vis dėlto dėl tos pareigos viešojo įstaiga savaime neprivalo įsigyti aparatinės ar programinės įrangos, būtinos visų esamų patikimumo užtikrinimo paslaugų techniniam nuskaitymui;
- (24) valstybės narės gali palikti galioti arba nustatyti Sąjungos teisę atitinkančias nacionalines nuostatas, susijusias su patikimumo užtikrinimo paslaugomis tiek, kiek tos paslaugos nėra visiškai suderintos pagal šį reglamentą. Vis dėlto šį reglamentą atitinkančios patikimumo užtikrinimo paslaugos turėtų būti laisvai platinamos vidaus rinkoje;
- (25) valstybėms narėms turėtų būti palikta laisvė apibrėžti kitas, į šiame reglamente numatytą galutinį patikimumo užtikrinimo paslaugų sąrašą neįtrauktas patikimumo užtikrinimo paslaugas, kad jos nacionaliniu mastu būtų pripažįstamos kaip kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos;
- (26) atsižvelgiant į technologijų pažangos tempą, šiame reglamente turėtų būti įtvirtintas palankumo naujovių diegimui principas;
- (27) šis reglamentas turėtų būti neutralus technologiniu požiūriu. Šiuo reglamentu suteiktas teisines galias turėtų būti galima įgyvendinti bet kokiomis techninėmis priemonėmis, atitinkančiomis šio reglamento reikalavimus;

- (28) siekiant sustiprinti visų pirma mažųjų ir vidutinių įmonių (toliau – MVI) bei vartotojų pasitikėjimą vidaus rinka ir paskatinti patikimumo užtikrinimo paslaugų ir produktų naudojimą, turėtų būti įvestos naujos – kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų ir kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo – sąvokos, kad būtų galima nurodyti reikalavimus ir pareigas, kuriais būtų užtikrintas aukštas bet kokių naudojamų arba teikiamų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų ir produktų saugumo lygis;
- (29) atsižvelgiant į pareigas, nustatytas pagal Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių konvenciją, patvirtintą Tarybos sprendimu 2010/48/EB⁽¹⁾, ypač pagal Konvencijos 9 straipsnį, neigalieji turėtų galėti vienodomis sąlygomis, kaip ir vartotojai, naudotis patikimumo užtikrinimo paslaugomis ir galutinio vartojimo produktais, naudojamais teikiant tas paslaugas. Todėl, jeigu įmanoma, neigaliesiems turėtų būti sudaroma galimybė naudotis teikiamomis patikimumo užtikrinimo paslaugomis ir teikiant tas paslaugas naudojamais galutinio vartojimo produktais. Atliekant įgyvendinamumo vertinimą, *inter alia*, turėtų būti vertinami techniniai ir ekonominiai aspektai;
- (30) valstybės narės turėtų paskirti priežiūros įstaigą ar įstaigas, kad jos vykdytų priežiūros veiklą pagal šį reglamentą. Be to, valstybės narės turėtų galėti nuspręsti, abipusiu pagrindu susitarusios su kita valstybe nare, paskirti priežiūros įstaigą tos kitos valstybės narės teritorijoje;
- (31) priežiūros įstaigos turėtų bendradarbiauti su duomenų apsaugos institucijomis, pavyzdžiui, informuodamos jas apie kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų audito rezultatus tais atvejais, kai tikėtina, kad buvo pažeistos asmens duomenų apsaugos taisyklės. Informacija visų pirma turėtų būti teikiama apie saugumo incidentus ir asmens duomenų naudojimo pažeidimus;
- (32) visi patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai turėtų vadovautis gerąja saugumo praktika, atitinkančia su jų veikla susijusią riziką, kad būtų sustiprintas vartotojų pasitikėjimas bendrąja rinka;
- (33) nuostatomis dėl slapyvardžių naudojimo sertifikatuose neturėtų būti kliudoma valstybėms narėms reikalauti nustatyti asmenų tapatybę pagal Sąjungos arba nacionalinės teisės aktus;
- (34) siekiant užtikrinti panašų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų saugumo lygį, visos valstybės narės turėtų laikytis bendrų esminių priežiūros reikalavimų. Kad tuos reikalavimus būtų lengviau nuosekliai taikyti visoje Sąjungoje, valstybės narės turėtų patvirtinti palyginamas procedūras ir keistis informacija apie savo vykdomą priežiūros veiklą bei geriausią praktiką šioje srityje;
- (35) šiame reglamente nustatyti reikalavimai, visų pirma reikalavimai dėl saugumo ir atsakomybės, turėtų būti taikomi visiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams, siekiant užtikrinti deramą stropumą, skaidrumą ir atskaitomybę jiems atliekant savo veiklą ir teikiant paslaugas. Vis dėlto, atsižvelgiant į patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų teikiamų paslaugų rūšį, tikslinga tų reikalavimų atžvilgiu atskirti kvalifikuotus ir nekvalifikuotus patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjus;
- (36) nustatčius priežiūros režimą visiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams būtų užtikrintos vienodos sąlygos jų atliekamos veiklos ir teikiamų paslaugų saugumo ir atskaitomybės atžvilgiu, taip prisidedant prie vartotojų apsaugos ir vidaus rinkos veikimo. Nekvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams turėtų būti taikoma negriežta ir pasyvi *ex-post* priežiūra, grindžiama jų teikiamų paslaugų ir atliekamos veiklos pobūdžiu. Todėl priežiūros įstaiga neturėtų turėti bendros pareigos prižiūrėti nekvalifikuotus paslaugų teikėjus. Priežiūros įstaiga turėtų imtis veiksmų tik tuomet, kai yra informuojama (pavyzdžiui, paties nekvalifikuoto paslaugų teikėjo, kitos priežiūros įstaigos, vartotojo ar verslo partnerio pranešimu arba atlikusi tyrimą), kad nekvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas nesilaiko šio reglamento reikalavimų;

⁽¹⁾ 2009 m. lapkričio 26 d. Tarybos sprendimas 2010/48/EB dėl Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių konvencijos sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 23, 2010 1 27, p. 35).

- (37) šiuo reglamentu turėtų būti numatoma visų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atsakomybė. Visų pirma, juo nustatomas atsakomybės režimas, pagal kurį visi patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai turėtų būti atsakingi už žalą, kurią patyrė fizinis ar juridinis asmuo, nes nebuvo laikomasi šiame reglamente numatytų pareigų. Siekiant palengvinti finansinės rizikos, kurią gali patirti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai arba dėl kurios jie turėtų apsidrausti, įvertinimą, šiuo reglamentu patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams leidžiama tam tikromis sąlygomis nustatyti naudojimosi savo teikiamomis paslaugomis ribas ir nebūti atsakingiems už žalą, patirtą dėl to, kad buvo naudojamos tuos apribojimus viršijančiomis paslaugomis. Klientai turėtų būti tinkamai iš anksto informuoti apie apribojimus. Trečioji šalis turėtų atpažinti tuos apribojimus, pavyzdžiui, įtraukiant informaciją apie tuos apribojimus į teikiamos paslaugos sąlygas arba kitais atpažįstamais būdais. Norint, kad tie principai galėtų, šis reglamentas turėtų būti taikomas laikantis nacionalinių atsakomybę reglamentuojančių taisyklių. Todėl šiuo reglamentu nedaromas poveikis nacionalinėms taisyklėms, pavyzdžiui, reglamentuojančioms žalos apibrėžtį, tyčią, neat-sargumą ar atitinkamas taikomas procedūrines taisykles;
- (38) siekiant suinteresuotosioms šalims suteikti tinkamos informacijos saugumo ar vientisumo pažeidimo atveju, labai svarbu, kad būtų pranešama apie saugumo pažeidimus ir kad būtų atliekami saugumo rizikos vertinimai;
- (39) kad Komisija ir valstybės narės galėtų įvertinti šiuo reglamentu sukurto pranešimų apie pažeidimus mechanizmo veiksmingumą, turėtų būti reikalaujama, kad priežiūros įstaigos teiktų Komisijai ir Europos Sąjungos tinklų ir informacijos apsaugos agentūrai (ENISA) informacijos suvestines;
- (40) kad Komisija ir valstybės narės galėtų įvertinti šiuo reglamentu nustatyto geresnės priežiūros mechanizmo veiksmingumą, turėtų būti reikalaujama, kad priežiūros įstaigos teiktų ataskaitas apie savo veiklą. Tai padėtų palengvinti priežiūros įstaigų keitimąsi gerąja praktika ir užtikrintų patikrą, ar esminiai priežiūros reikalavimai visose valstybėse narėse yra įgyvendinami nuosekliai ir veiksmingai;
- (41) kad būtų užtikrintas kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų tvarumas ir pastovumas bei sustiprintas vartotojų pasitikėjimas kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų tęstinumu, priežiūros įstaigos turėtų patikrinti, ar tais atvejais, kai kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai nutraukia veiklą, parengtos nutraukimo planų nuostatos ir ar jos teisingai taikomos;
- (42) siekiant palengvinti kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų priežiūrą, pavyzdžiui, kai teikėjas teikia paslaugas kitos valstybės narės teritorijoje ir joje jam netaikoma priežiūra arba kai paslaugos teikėjo kompiuteriai yra kitos nei jo įsisteigimo valstybės narės teritorijoje, turėtų būti nustatyta valstybių narių priežiūros įstaigų savitarpio pagalbos sistema;
- (43) siekiant užtikrinti, kad kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ir jų teikiamos paslaugos atitiktų šiame reglamente nustatytus reikalavimus, atitikties vertinimus turėtų atlikti atitikties vertinimo įstaiga, o po to parengtas atitikties įvertinimo ataskaitas kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai turėtų pateikti priežiūros įstaigai. Kiekvieną kartą reikalaujama, kad kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas pateiktų *ad hoc* atitikties vertinimo ataskaitą, priežiūros įstaiga turėtų visų pirma laikytis gero administravimo principų, įskaitant pareigą pagrįsti savo sprendimus, taip pat laikytis proporcingumo principo. Todėl priežiūros įstaiga turėtų deramai pagrįsti sprendimą reikalauti *ad hoc* atitikties vertinimo;
- (44) šiuo reglamentu siekiama užtikrinti nuoseklią sistemą, kad būtų pasiektas aukštas patikimumo užtikrinimo paslaugų apsaugos ir teisinio tikrumo lygis. Šiuo požiūriu Komisija, sprendama produktų ir paslaugų atitikties vertinimo klausimus, turėtų, jei taikytina, ieškoti sąveikos su šiuo metu taikomais susijusiais Europos ir tarptautiniais modeliais, kaip antai Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 765/2008 ⁽¹⁾, kuriuo nustatomi atitikties vertinimo įstaigų akreditavimo ir produktų rinkos priežiūros reikalavimai;

⁽¹⁾ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13, p. 30).

- (45) kad būtų galima užtikrinti veiksmingą inicijavimo procesą, kuriuo kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ir jų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos turėtų būti įtraukiami į patikimumo sąrašus, turėtų būti paskatintas numatomų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų ir kompetentingos priežiūros įstaigos preliminarus bendravimas, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas deramam stropumui, kuris būtinas teikiant kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas;
- (46) patikimi sąrašai yra labai svarbūs tam, kad būtų įgyjamas rinkos dalyvių tarpusavio pasitikėjimas, nes juose, atliekant priežiūrą, nurodomas paslaugos teikėjo kvalifikacijos statusas;
- (47) pasitikėjimas internetinėmis paslaugomis ir tų paslaugų patogumas yra būtini, kad naudotojai galėtų visapusiškai naudotis ir sąmoningai pasitikėti elektroninėmis paslaugomis. Šiuo tikslu turėtų būti sukurtas ES pasitikėjimo ženklas, kad būtų galima atpažinti kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų teikiamas kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas. Tokiu ES pasitikėjimo ženklu kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos būtų akivaizdžiai atskirtos nuo kitų patikimumo užtikrinimo paslaugų, taip prisidedant prie rinkos skaidrumo. Kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ES pasitikėjimo ženklą turėtų naudoti savanoriškai ir dėl tokio naudojimo neturėtų atsirasti kitų, nei šiame reglamente numatytų, reikalavimų;
- (48) nors siekiant užtikrinti abipusį elektroninių parašų pripažinimą būtinas aukštas saugumo lygis, tam tikrais atvejais, kaip antai susijusiais su Komisijos sprendimu 2009/767/EB ⁽¹⁾, taip pat turėtų būti priimami elektroniniai parašai, kuriais užtikrinamas žemesnio lygio saugumas;
- (49) šiuo reglamentu turėtų būti nustatytas principas, kad negalima atsisakyti pripažinti elektroninio parašo teisinės galios tik dėl to, kad parašas yra elektroninis arba kad jis neatitinka kvalifikuoto elektroninio parašo reikalavimų. Tačiau elektroninių parašų teisinė galia turi būti reglamentuojama nacionalinės teisės aktuose, išskyrus šiame reglamente numatytus reikalavimus, pagal kuriuos kvalifikuoto elektroninio parašo teisinė galia turėtų būti lygiavertė rašytiniam parašui;
- (50) kadangi valstybių narių kompetentingos institucijos dabar naudoja įvairaus formato pažangiuosius elektroninius parašus savo dokumentams pasirašyti elektroniniu būdu, būtina užtikrinti, kad valstybės narės, priimdamos elektroniniu būdu pasirašytus dokumentus, gebėtų techniškai apdoroti bent keletą pažangiojo elektroninio parašo formatų. Atitinkamai, kai valstybių narių kompetentingos institucijos naudoja pažangiuosius elektroninius spaudus, reikėtų užtikrinti, kad jos gebėtų patvirtinti bent kelių formatų pažangiuosius elektroninius spaudus;
- (51) pasirašančiam asmeniui turėtų būti sudaryta galimybė kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų priežiūrą pavesti trečiajai šaliai su sąlyga, kad įdiegti tinkami mechanizmai ir procedūros, skirti užtikrinti, jog elektroninio parašo kūrimo duomenų naudojimą kontroliuoja tik pasirašantis asmuo ir kad naudojant įtaisą laikomasi kvalifikuotam elektroniniam parašui keliamų reikalavimų;
- (52) nuotolinių elektroninių parašų kūrimas, kai šio elektroninio parašo kūrimo aplinką valdo patikimumo užtikrinimo paslaugos teikėjas pasirašančio asmens vardu, turėtų plėstis dėl įvairiapusės jo ekonominės naudos. Vis dėlto siekiant užtikrinti, kad tokie elektroniniai parašai būtų teisiškai pripažįstami taip pat kaip ir vien vartotojo valdomoje aplinkoje sukurti elektroniniai parašai, nuotolinio elektroninio parašo paslaugos teikėjai turėtų taikyti konkrečias valdymo bei administracines saugumo procedūras ir naudoti patikimas sistemas bei produktus, įskaitant saugius elektroninius ryšių kanalus, siekiant užtikrinti, kad elektroninio parašo kūrimo aplinka būtų patikima ir kad ji būtų naudojama prižiūrint vien pasirašančiam asmeniui. Kai kvalifikuotas elektroninis parašas sukurtas naudojant nuotolinio elektroninio parašo kūrimo įtaisą, turėtų būti taikomi šiame reglamente nustatyti kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugos teikėjams keliami reikalavimai;

⁽¹⁾ 2009 m. spalio 16 d. Komisijos sprendimas 2009/767/EB, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje nustatomos priemonės procedūroms, atliekamoms naudojantis elektroninėmis priemonėmis ir kontaktinių centrų paslaugomis, palengvinti (OL L 274, 2009 10 20, p. 36).

- (53) kvalifikuotų sertifikatų galiojimo sustabdymas yra įprasta patikimumo paslaugų teikėjų darbo praktika keliose valstybėse narėse; tai nėra atšaukimas ir dėl to sertifikatas laikinai netenka galios. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, visada turi būti aiškiai nurodytas sertifikato statusas – galiojimas sustabdytas. Tuo tikslu patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai turėtų būti atsakingi už tai, kad būtų aiškiai nurodytas sertifikato statusas, o galiojimo sustabdymo atveju – konkretus laikotarpis, kuriuo sertifikato galiojimas sustabdytas. Šiuo reglamentu neturėtų būti nustatoma, kad patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ar valstybės narės privalo taikyti sustabdymą, tačiau turėtų būti nustatytos skaidrumo taisyklės, kada ir kokiais atvejais galima taikyti tokią praktiką;
- (54) tarpvalstybinis sąveikumas ir kvalifikuotų sertifikatų pripažinimas yra tarpvalstybinio kvalifikuotų elektroninių parašų pripažinimo prielaida. Todėl kvalifikuotiems sertifikatams neturėtų būti taikoma jokių privalomų reikalavimų, viršijančių šiame reglamente nustatytus reikalavimus. Vis dėlto nacionaliniu lygiu kvalifikuotuose sertifikatuose turėtų būti leidžiama naudoti specifinius požymius, kaip antai unikalius atpažinimo ženklus, su sąlyga, kad tokie specifiniai požymiai netrukdo tarpvalstybiniam sąveikumui ir kvalifikuotų sertifikatų bei elektroninių parašų pripažinimui;
- (55) IT saugumo sertifikavimas, grindžiamas tarptautiniais standartais tokiais kaip antai ISO 15408 bei atitinkamais vertinimo metodais ir abipusio pripažinimo susitarimais, yra svarbi priemonė siekiant patikrinti kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų saugumą ir jis turėtų būti skatinamas. Vis dėlto novatoriški sprendimai ir paslaugos, kaip antai mobilusis elektroninis parašas ir debesijos elektroninis parašas, yra paremti kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų, kurių saugumo standartų dar gali ir nebūti arba dar tik vyksta pirmasis IT saugumo sertifikavimas, techniniu ir organizaciniu sprendimu. Tokių kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų saugumo lygis galėtų būti įvertintas taikant alternatyvius procesus tik tuo atveju, kai tokių saugumo standartų dar nėra ir kai vyksta pirmasis IT saugumo sertifikavimas. Tie procesai turėtų būti panašūs į IT saugumo sertifikavimo standartus tiek, kad jų saugumo lygiai būtų lygiaverčiai. Tuos procesus galėtų palengvinti tarpusavio vertinimas;
- (56) šiame reglamente turėtų būti nustatyti kvalifikuotiems elektroninio parašo kūrimo įtaisams keliami reikalavimai, siekiant užtikrinti pažangiųjų elektroninių parašų funkcionalumą. Šis reglamentas neturėtų būti taikomas visai sistemos aplinkai, kurioje veikia tokia įranga. Todėl kvalifikuotų parašo kūrimo įtaisų sertifikavimas turėtų būti taikomas tik aparatinei ir sistemos programinei įrangai, naudojamai parašo kūrimo įtaisų sukurtiems, saugomiems arba apdorotiems parašo kūrimo duomenims valdyti ir juos apsaugoti. Kaip išsamiai nurodyta atitinkamuose standartuose, sertifikavimo pareiga neturėtų būti taikoma parašo kūrimo taikomosioms programoms;
- (57) siekiant užtikrinti parašo galiojimo teisinį tikrumą, labai svarbu išsamiai nurodyti, kokias kvalifikuoto elektroninio parašo sudedamąsias dalis turėtų įvertinti galiojimą tvirtinanti pasikliaujančioji šalis. Be to, reikalavimų nustatymas kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams, kurie gali teikti kvalifikuotą galiojimo patvirtinimo paslaugą pasikliaujančiosioms šalims, kurios pačios nenori arba negali atlikti kvalifikuotų elektroninių parašų galiojimo patvirtinimo, turėtų paskatinti privatųjį ir viešąjį sektorių investuoti į tokias paslaugas. Įgyvendinus abu šiuos elementus, kvalifikuoto elektroninio parašo galiojimo patvirtinimas Sąjungos lygmeniu turėtų tapti lengvas ir patogus visoms šalims;
- (58) kai operacijai atlikti reikalingas juridinio asmens kvalifikuotas elektroninis spaudas, lygiai taip pat turėtų būti priimamas to juridinio asmens įgaliotojo atstovo kvalifikuotas elektroninis parašas;
- (59) elektroniniai spaudai turėtų būti įrodymas, kad elektroninį dokumentą išdavė juridinis asmuo, užtikrinant dokumento kilmę ir vientisumą;
- (60) kvalifikuotus elektroninių spaudų sertifikatus išduodantys patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai turėtų įgyvendinti priemones, būtinas nustatyti fizinio asmens, atstovaujančio juridiniam asmeniui, kuriam suteiktas kvalifikuotas elektroninio spaudo sertifikatas, tapatybę, kai toks tapatybės nustatymas būtinas nacionaliniu lygiu, atsižvelgiant į teismo ar administracinius procesus;

- (61) šiuo reglamentu turėtų būti užtikrinta ilgalaikis informacijos išsaugojimas, t. y. siekiant užtikrinti elektroninio parašo ir elektroninių spaudų teisinį galiojimą ilgą laiką ir garantuoti, kad jų galiojimas būtų patvirtintas nepaisant būsimų technologinių pokyčių;
- (62) siekiant užtikrinti kvalifikuotų elektroninių laiko žymų saugumą, šiuo reglamentu turėtų būti reikalaujama naudoti pažangųjų elektroninių spaudų arba pažangųjų elektroninių parašų arba kitus lygiaverčius metodus. Numatoma, kad dėl inovacijų gali atsirasti naujos technologijos, kuriomis būtų galima užtikrinti lygiavertį laiko žymų saugumo lygį. Kai naudojamas kitas, ne pažangiojo elektroninio spaudo ar pažangiojo elektroninio parašo, metodas, kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai atitikties turėtų įvertinimo ataskaitose įrodyti, kad tokiu metodu užtikrinamas lygiavertis saugumo lygis ir laikomasi šiame reglamente nustatytų pareigų;
- (63) elektroniniai dokumentai yra svarbūs tolesnei tarpvalstybinių elektroninių operacijų vidaus rinkoje plėtrai. Šiame reglamente turėtų būti nustatomas principas, kad negalima atsisakyti pripažinti elektroninio dokumento teisinės galios tik dėl to, kad dokumentas yra elektroninis siekiant užtikrinti, kad elektroninė operacija nebūtų atmesta tik dėl to, kad dokumentas yra elektroninis;
- (64) sprendama pažangųjų elektroninių parašų ir spaudų formatų klausimus, Komisija turėtų remtis šiuo metu taikoma praktika, standartais ir teisės aktais, ypač Komisijos sprendimu 2011/130/ES ⁽¹⁾;
- (65) be juridinio asmens išduoto dokumento tapatumo nustatymo, elektroniniai spaudai gali būti naudojami siekiant nustatyti bet kokio juridinio asmens skaitmeninio turto, kaip antai programinės įrangos kodo ar serverių, tapatumą;
- (66) būtina numatyti teisinį pagrindą, kad būtų sudaromos palankesnės sąlygos tarpvalstybiniam esamų nacionalinių teisės sistemų, susijusių su elektroninio registruoto pristatymo paslaugomis, pripažinimui. Be to, ta sistema galėtų atverti naujas rinkos galimybes Sąjungos patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams siūlyti naujas Europos masto elektroninio registruoto pristatymo paslaugas;
- (67) naudodamasis interneto svetainių tapatumo nustatymo paslaugomis interneto svetainės lankytojas gali būti tikras, kad interneto svetainė priklauso tikram ir teisėtam subjektui. Tos paslaugos prisideda prie pasitikėjimo kūrimo ir suteikia drąsos vykdyti verslą internetu, nes vartotojai pasitikės interneto svetaine, kurios tapatumas nustatytas. Interneto svetainės tapatumo nustatymo paslaugų teikimas ir naudojimas yra visiškai savanoriškas. Vis dėlto norint, kad interneto svetainės tapatumo nustatymas taptų pasitikėjimo didinimo priemone, kuri pagerintų vartotojo patirtį ir toliau skatintų vidaus rinkos augimą, šiame reglamente teikėjams ir jų paslaugoms turėtų būti nustatytos minimalios saugumo ir atsakomybės pareigos. Tuo tikslu buvo atsižvelgta į šiuo metu sektoriuje įgyvendinamų iniciatyvų, pavyzdžiui, Sertifikavimo institucijų ir naršyklių verslo forumo – CA/B Forumas rezultatus. Be to, šiuo reglamentu neturėtų būti trukdoma naudoti kitų interneto svetainės tapatumo nustatymo priemonių ar metodų, kuriems netaikomas šis reglamentas, ir kliudoma trečiųjų valstybių interneto svetainės tapatumo nustatymo paslaugų teikėjams teikti savo paslaugas Sąjungoje esantiems klientams. Vis dėlto trečiosios valstybės teikėjo interneto svetainės tapatumo nustatymo paslaugos turėtų būti pripažintos kvalifikuotomis pagal šį reglamentą, tik jeigu Sąjunga ir valstybė, kurioje įsisteigęs teikėjas, yra sudariusios tarptautinį susitarimą;
- (68) remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) nuostatomis dėl įsisteigimo pagal juridinių asmenų sąvoką veiklos vykdytojai gali laisvai pasirinkti teisinę formą, kuri, jų manymu, yra tinkama jų veiklai vykdyti. Todėl juridiniai asmenys, kaip apibrėžta SESV, yra visi subjektai, kurie yra įsteigti pagal valstybės narės teisės aktus arba kurie yra reglamentuojami tokiais teisės aktais, neatsižvelgiant į jų teisinę formą;
- (69) Sąjungos institucijos, įstaigos ir agentūros administracinio bendradarbiavimo tikslu yra skatinamos pripažinti elektroninę atpažintį ir patikimumo užtikrinimo paslaugas, kurioms taikomas šis reglamentas, remiantis visų pirma esama gerąja praktika ir šiuo metu vykdomų projektų rezultatais srityse, kurioms taikomas šis reglamentas;

⁽¹⁾ 2011 m. vasario 25 d. Komisijos sprendimas 2011/130/ES, kuriuo nustatomi būtinieji dokumentų, kompetentingų institucijų pasirašomų elektroniniu būdu pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje, tarptautinio tvarkymo reikalavimai (OL L 53, 2011 2 26, p. 66).

- (70) siekiant lanksčiai ir greitai papildyti tam tikrus šio reglamento išsamius techninius aspektus, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl kriterijų, kuriuos turi atitikti už kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų sertifikavimą atsakingos įstaigos. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (71) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, visų pirma tam, kad ji nurodytų standartų, kurių laikantis būtų suteikiama prezumpcija dėl atitikties tam tikriems šiame reglamente nustatytiems reikalavimams užtikrinimo, referencinius numerius. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 ⁽¹⁾;
- (72) priimdama deleguotuosius arba įgyvendinimo aktus Komisija turėtų deramai atsižvelgti į Europos ir tarptautinių standartizacijos organizacijų ir įstaigų, visų pirma Europos standartizacijos komiteto (CEN), Europos telekomunikacijų standartų instituto (ETSI), Tarptautinės standartizacijos organizacijos (ISO) ir Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos (ITU) parengtus standartus bei technines specifikacijas, kad būtų užtikrintas aukštas elektroninės atpažinties ir patikimumo užtikrinimo paslaugų saugumo lygis;
- (73) dėl teisinio tikrumo ir aiškumo Direktyva 1999/93/EB turėtų būti panaikinta;
- (74) siekiant užtikrinti teisinį tikrumą rinkos dalyviams, kurie jau naudoja pagal Direktyvą 1999/93/EB fiziniams asmenims išduotus kvalifikuotus sertifikatus, reikia numatyti pakankamą pereinamąjį laikotarpį. Lygiai taip pat reikėtų nustatyti pereinamojo laikotarpio priemones dėl pažangaus parašo kūrimo įtaisų, kurių atitiktis buvo nustatyta pagal Direktyvą 1999/93/EB, ir pereinamojo laikotarpio priemones sertifikavimo paslaugų teikėjams, kurie išduos sertifikatus anksčiau nei 2016 m. liepos 1 d. Galiausiai, taip pat reikia suteikti Komisijai galimybę iki tos datos priimti įgyvendinimo ir deleguotuosius aktus;
- (75) šiame reglamente nustatyti taikymo terminai nedaro poveikio jau turimiems valstybių narių išpareigojimams pagal Sąjungos teisę, visų pirma pagal Direktyvą 2006/123/EB;
- (76) kadangi šio reglamento tikslų, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo veiksmo masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina tiems tikslams pasiekti;
- (77) vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 45/2001 ⁽²⁾ 28 straipsnio 2 dalimi buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, kuris pateikė nuomonę 2012 m. rugsėjo 27 d. ⁽³⁾,

⁽¹⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

⁽²⁾ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

⁽³⁾ OL C 28, 2013 1 30, p. 6.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Siekiant užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą, kartu siekiant tinkamo elektroninės atpažinties priemonių ir patikimumo užtikrinimo paslaugų saugumo lygio, šiuo reglamentu:

- a) nustatomos sąlygos, kuriomis valstybės narės pripažįsta fizinių ir juridinių asmenų elektroninės atpažinties priemones, kurioms taikoma kitos valstybės narės elektroninės atpažinties schema, apie kurią pranešta;
- b) nustatomos patikimumo užtikrinimo paslaugų, visų pirma elektroninių operacijų, taisyklės, ir
- c) nustatoma elektroninių parašų, elektroninių spaudų, elektroninių laiko žymų, elektroninių dokumentų, elektroninio registruoto pristatymo paslaugų ir interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikavimo paslaugų teisinė sistema.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas elektroninės atpažinties schemoms, apie kurias pranešė valstybė narė, ir Sąjungoje įsisteigusiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams.
2. Šis reglamentas netaikomas patikimumo užtikrinimo paslaugų, kuriomis naudojamos tik uždaroje sistemoje, sukurtose pagal nacionalinės teisės aktus arba apibrėžtose dalyvių grupės susitarimais, teikimui.
3. Šis reglamentas nedaro poveikio nacionalinės arba Sąjungos teisės aktams, susijusiems su sutarčių sudarymu arba kitų teisinių ar procedūrinių pareigų nustatymu ir šių sutarčių bei pareigų galiojimu, susijusių su forma.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1. elektroninė atpažintis – elektroninių asmens tapatybės duomenų, kuriais nurodomas konkretus fizinis ar juridinis asmuo arba juridiniam asmeniui atstovaujantis fizinis asmuo, naudojimo procesas;
2. elektroninės atpažinties priemonė – materialus ir (arba) nematerialus objektas su asmens tapatybės duomenimis, naudojamas internetinės paslaugos tapatumui nustatyti;
3. asmens tapatybės duomenys – duomenų rinkinys, pagal kurį galima nustatyti fizinio ar juridinio asmens arba juridiniam asmeniui atstovaujančio fizinio asmens tapatybę;
4. elektroninės atpažinties schema – elektroninės atpažinties sistema, pagal kurią fiziniams ar juridiniams asmenims arba juridiniams asmenims atstovaujantiems fiziniams asmenims išduodamos elektroninės atpažinties priemonės;

5. tapatumo nustatymas – elektroninis procesas, leidžiantis patvirtinti fizinio arba juridinio asmens elektroninę atpažintį arba elektroninės formos duomenų kilmę ir vientisumą;
6. pasikliaujančioji šalis – fizinis arba juridinis asmuo, kuris pasikliauja elektronine atpažintimi ar patikimumo užtikrinimo paslauga;
7. viešojo sektoriaus įstaiga – valstybės, regioninė arba vietos valdžios institucija, viešosios teisės reglamentuojama įstaiga ar vienos arba kelių tokių institucijų arba vienos ar kelių tokių viešosios teisės reglamentuojamų įstaigų sudaryta asociacija arba bent vienos iš šių institucijų, įstaigų ar asociacijų teikti viešąsias paslaugas įgaliojantis subjektas, kai jis veikia pagal toki įgaliojimą;
8. viešosios teisės reglamentuojamas subjektas – subjektas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES ⁽¹⁾ 2 straipsnio 1 dalies 4 punkte;
9. pasirašantis asmuo – fizinis asmuo, kuris sukuria elektroninį parašą;
10. elektroninis parašas – elektroninės formos duomenys, kurie yra prijungti prie kitų elektroninės formos duomenų arba logiškai susieti su jais ir kuriuos pasirašantis asmuo naudoja pasirašydamas;
11. pažangusis elektroninis parašas – elektroninis parašas, atitinkantis 26 straipsnyje nustatytus reikalavimus;
12. kvalifikuotas elektroninis parašas – pažangusis elektroninis parašas, sukurtas naudojant kvalifikuotą elektroninio parašo kūrimo įtaisą ir patvirtintas kvalifikuotu elektroninio parašo sertifikatu;
13. elektroninio parašo kūrimo duomenys – unikalūs duomenys, kuriuos pasirašantis asmuo naudoja kurdamas elektroninį parašą;
14. elektroninio parašo sertifikatas – elektroninis liudijimas, kuriuo elektroninio parašo patvirtinimo duomenys susiejami su fiziniu asmeniu ir kuriuo patvirtinamas bent to asmens vardas ir pavardė arba slapypavardis;
15. kvalifikuotas elektroninio parašo sertifikatas – elektroninio parašo sertifikatas, kurį išduoda kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ir kuris atitinka I priede nustatytus reikalavimus;
16. patikimumo užtikrinimo paslauga – elektroninė paslauga, kuri paprastai teikiama už atlygį ir kurią sudaro:
 - a) elektroninių parašų, elektroninių spaudų arba elektroninių laiko žymų kūrimas, patikrinimas ir patvirtinimas, elektroninio registruoto pristatymo paslaugos ir su tomis paslaugomis susiję sertifikatai arba
 - b) interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatų kūrimas, patikrinimas ir patvirtinimas, arba
 - c) elektroninių parašų, spaudų arba su tomis paslaugomis susijusių sertifikatų ilgalaikis išsaugojimas;
17. kvalifikuota patikimumo užtikrinimo paslauga – šiame reglamente nustatytus taikytinus reikalavimus atitinkanti patikimumo užtikrinimo paslauga;

⁽¹⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65).

18. atitikties vertinimo įstaiga – Reglamento (EB) Nr. 765/2008 2 straipsnio 13 punkte apibrėžta įstaiga, pagal tą reglamentą akredituota kaip kompetentinga įstaiga atlikti kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo ir jo teikiamų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų atitikties vertinimą;
19. patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas – fizinis arba juridinis asmuo, teikiantis vieną arba daugiau patikimumo užtikrinimo paslaugų arba kaip kvalifikuotas, arba kaip nekvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas;
20. kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas – patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, teikiantis vieną ar daugiau kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų, kuriam priežiūros įstaiga yra suteikusi kvalifikacijos statusą;
21. produktas – aparatinė arba programinė įranga, arba svarbios aparatinės arba programinės įrangos sudedamosios dalys, skirtos naudoti teikiant patikimumo užtikrinimo paslaugas;
22. elektroninio parašo kūrimo įtaisas – sukonfigūruota programinė arba aparatinė įranga, naudojama elektroniniam parašui kurti;
23. kvalifikuotas elektroninio parašo kūrimo įtaisas – elektroninio parašo kūrimo įtaisas, atitinkantis II priede nustatytus reikalavimus;
24. spaudo kūrėjas – juridinis asmuo, kuris sukuria elektroninį spaudą;
25. elektroninis spaudas – elektroninės formos duomenys, prijungti prie kitų elektroninės formos duomenų arba su jais logiškai susieti, kad būtų užtikrinta pastarųjų kilmė ir vientisumas;
26. pažangusis elektroninis spaudas – elektroninis spaudas, atitinkantis 36 straipsnyje nustatytus reikalavimus;
27. kvalifikuotas elektroninis spaudas – pažangusis elektroninis spaudas, sukurtas naudojant kvalifikuotą elektroninio spaudo kūrimo įtaisą ir patvirtintas kvalifikuotu elektroninio spaudo sertifikatu;
28. elektroninio spaudo kūrimo duomenys – unikalūs duomenys, kuriuos elektroninio spaudo kūrėjas naudoja kurdamas elektroninį spaudą;
29. elektroninio spaudo sertifikatas – elektroninis liudijimas, kuriuo elektroninio spaudo patvirtinimo duomenys susijami su juridiniu asmeniu ir kuriuo patvirtinamas to asmens pavadinimas;
30. kvalifikuotas elektroninio spaudo sertifikatas – elektroninio spaudo sertifikatas, kurį išduoda kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ir kuris atitinka III priede nustatytus reikalavimus;
31. elektroninio spaudo kūrimo įtaisas – sukonfigūruota programinė arba aparatinė įranga, naudojama elektroniniam spaudui kurti;
32. kvalifikuotas elektroninio spaudo kūrimo įtaisas – elektroninio spaudo kūrimo įtaisas, atitinkantis *mutatis mutandis* II priede nustatytus reikalavimus;
33. elektroninė laiko žyma – elektroninės formos duomenys, kuriais kiti elektroninės formos duomenys susijami su tam tikru laiku ir taip sukuriamas įrodymas, kad pastarieji egzistavo tuo metu;
34. kvalifikuota elektroninė laiko žyma – elektroninė laiko žyma, atitinkanti 42 straipsnyje nustatytus reikalavimus;

35. elektroninis dokumentas – bet koks turinys, saugomas elektronine forma, visų pirma tekstas ar garsas, vaizdo arba garso ir vaizdo įrašas;
36. elektroninio registruoto pristatymo paslauga – paslauga, kuria sudaroma galimybė perduoti duomenis elektroninėmis priemonėmis tarp trečiųjų šalių ir kuria suteikiama su perduodamų duomenų tvarkymu susijusių įrodymų, įskaitant duomenų išsiuntimo ir gavimo įrodymą, ir kuria perduodami duomenys apsaugomi nuo praradimo, vagystės, sugadinimo arba neteisėto pakeitimo rizikos;
37. kvalifikuota elektroninio registruoto pristatymo paslauga – elektroninio registruoto pristatymo paslauga, atitinkanti 44 straipsnyje nustatytus reikalavimus;
38. interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatas – liudijimas, suteikiantis galimybę nustatyti interneto svetainės tapatumą ir susiejantis interneto svetainę su fiziniu ar juridiniu asmeniu, kuriam buvo išduotas sertifikatas;
39. kvalifikuotas interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatas – interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatas, kurį išduoda kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ir kuris atitinka IV priede nustatytus reikalavimus;
40. patvirtinimo duomenys – duomenys, naudojami patvirtinti elektroninio parašo arba elektroninio spaudo galiojimą;
41. patvirtinimas – patikrinimo ir patvirtinimo, kad elektroninis parašas ar spaudas galioja, procedūra.

4 straipsnis

Vidaus rinkos principas

1. Dėl priežasčių, kurios patenka į šio reglamento reglamentuojamas sritis, valstybės narės teritorijoje patikimumo užtikrinimo paslaugas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, įsisteigęs kitoje valstybėje narėje, gali teikti be apribojimų.
2. Šį reglamentą atitinkančius produktus ir patikimumo užtikrinimo paslaugas leidžiama laisvai platinti vidaus rinkoje.

5 straipsnis

Duomenų tvarkymas ir apsauga

1. Asmens duomenys tvarkomi laikantis Direktyvos 95/46/EB.
2. Nedarant poveikio slapyvardžiams suteiktai teisinei galiai pagal nacionalinę teisę, vykdant elektronines operacijas nedraudžiama naudoti slapyvardžių.

II SKYRIUS

ELEKTRONINĖ ATPAŽINTIS

6 straipsnis

Abipusis pripažinimas

1. Kai pagal nacionalinės teisės aktus arba nacionalinę administracinę praktiką reikalaujama, kad norint vienoje valstybėje narėje pasinaudoti viešojo sektoriaus įstaigos teikiama internetine paslauga būtina užtikrinti elektroninę atpažintį naudojant elektronines atpažinties priemones ir tapatumo nustatymą, tos internetinės paslaugos tarpvalstybinio tapatumo nustatymo tikslais pirmojoje valstybėje narėje pripažįstamos kitoje valstybėje narėje išduotos elektroninės atpažinties priemonės, su sąlyga, kad įvykdomos šios sąlygos:

- a) elektroninės atpažinties priemonė yra išduota pagal elektroninės atpažinties schemą, kuri yra įtraukta į Komisijos pagal 9 straipsnį skelbiamą sąrašą;

- b) elektroninės atpažinties priemonės saugumo užtikrinimo lygis atitinka saugumo užtikrinimo lygį, kuris yra lygiavertis saugumo užtikrinimo lygiui, kurio reikalauja atitinkama viešojo sektoriaus įstaiga, kad būtų galima pasinaudoti ta internetine paslauga pirmojoje valstybėje narėje, arba yra už jį aukštesnis, su sąlyga, kad tos elektroninės atpažinties priemonės saugumo užtikrinimo lygis atitinka pakankamą arba aukštą saugumo užtikrinimo lygį;
- c) atitinkama viešojo sektoriaus įstaiga taiko pakankamą arba aukštą saugumo užtikrinimo lygį galimybės naudotis ta internetine paslauga atžvilgiu.

Toks pripažinimas atliekamas ne vėliau kaip per 12 mėnesių po to, kai Komisija paskelbia sąrašą, nurodytą pirmos pastraipos a punkte.

2. Elektroninės atpažinties priemonė, išduota pagal į Komisijos pagal 9 straipsnį paskelbtą sąrašą įtrauktą elektroninės atpažinties schemą ir atitinkanti žemą saugumo užtikrinimo lygį, gali būti viešojo sektoriaus įstaigų pripažįstama tų įstaigų teikiamos internetinės paslaugos tarpvalstybinio tapatumo nustatymo tikslais.

7 straipsnis

Pranešimo apie elektroninės atpažinties schemas atitiktis reikalavimams

Elektroninės atpažinties schema atitinka pranešimo apie ją pagal 9 straipsnio 1 dalį reikalavimus, su sąlyga, kad įvykdomos visos šios sąlygos:

- a) elektroninės atpažinties priemonės pagal elektroninės atpažinties schemą yra išduotos:
 - i) pranešančiosios valstybės narės;
 - ii) pagal pranešančiosios valstybės narės suteiktą įgaliojimą ar
 - iii) nepriklausomai nuo pranešančiosios valstybės narės ir yra tos valstybės narės pripažintos;
- b) elektroninės atpažinties priemonės pagal elektroninės atpažinties schemą gali būti naudojamos norint pasinaudoti bent viena viešojo sektoriaus įstaigos teikiama paslauga, kuria reikalaujama užtikrinti elektroninę atpažintį pranešančiojoje valstybėje narėje;
- c) elektroninės atpažinties schema ir pagal ją išduodamos elektroninės atpažinties priemonės tenkina bent vieno iš saugumo užtikrinimo lygių reikalavimus, nustatytus 8 straipsnio 3 dalyje nurodytame įgyvendinimo akte;
- d) pranešančioji valstybė narė užtikrina, kad asmens tapatybės duomenys, kuriais nurodomas konkretus atitinkamas asmuo, būtų susieti su 3 straipsnio 1 punkte nurodytu fiziniu arba juridiniu asmeniu elektroninės atpažinties priemonės išdavimo pagal tą schemą metu, laikantis atitinkamo saugumo užtikrinimo lygio techninių specifikacijų, standartų ir procedūrų, nustatytų 8 straipsnio 3 dalyje nurodytame įgyvendinimo akte;
- e) elektroninę atpažinties priemonę pagal tą schemą išduodanti šalis užtikrina, kad elektroninė atpažinties priemonė būtų susieta su šio straipsnio d punkte nurodytu asmeniu, laikantis atitinkamo saugumo užtikrinimo lygio techninių specifikacijų, standartų ir procedūrų, nustatytų 8 straipsnio 3 dalyje nurodytame įgyvendinimo akte;
- f) pranešančioji valstybė narė užtikrina tapatumo nustatymo internete galimybę, kad bet kuri pasikliaujančioji šalis, įsteigta kitos valstybės narės teritorijoje, galėtų patvirtinti gautus elektroninės formos asmens tapatybės duomenis.

Pasikliaujančiosioms šalims, kurios nėra viešojo sektoriaus įstaigos, pranešančioji valstybė narė gali nustatyti naudoti ta tapatumo nustatymo galimybe tvarką. Tarpvalstybinis tapatumo nustatymas yra nemokamas, kai jis susijęs su viešojo sektoriaus įstaigos teikiama internetine paslauga.

Valstybės narės nenustato pasikliaujančiosioms šalims, kurios ketina atlikti tokį tapatumo nustatymą, jokių specialių neproporcingų techninių reikalavimų, kai dėl tokių reikalavimų užkertamas kelias arba kyla esminių kliūčių elektroninės atpažinties schemų, apie kurias pranešta, sąveikumui;

- g) bent prieš šešis mėnesius iki pranešimo pagal 9 straipsnio 1 dalį pranešančioji valstybė narė kitoms valstybėms narėms 12 straipsnio 5 dalyje nustatytos pareigos įvykdymo tikslais pateikia tos schemos aprašymą pagal procedūrinės sąlygas, nustatytas 12 straipsnio 7 dalyje nurodytuose įgyvendinimo aktuose;
- h) elektroninės atpažinties schema atitinka 12 straipsnio 8 dalyje nurodytame įgyvendinimo akte nustatytus reikalavimus.

8 straipsnis

Elektroninės atpažinties schemų saugumo užtikrinimo lygiai

1. Elektroninės atpažinties schemoje, apie kurią pranešta pagal 9 straipsnio 1 dalį, apibrėžiami elektroninės atpažinties priemonių, išduodamų pagal tą schemą, žemas, pakankamas ir (arba) aukštas saugumo užtikrinimo lygiai.
2. Žemas, pakankamas ir aukštas saugumo užtikrinimo lygiai atitinkamai atitinka šiuos kriterijus:
 - a) žemas saugumo užtikrinimo lygis grindžiamas elektroninės atpažinties priemone elektroninės atpažinties schemos kontekste, kuria užtikrinamas ribotas pareikštos arba patvirtintos asmens tapatybės patikimumo laipsnis ir kuri apibūdinama remiantis su ja susijusiomis techninėmis specifikacijomis, standartais ir procedūromis, įskaitant technines kontrolės priemones, kurių paskirtis – sumažinti netinkamo pasinaudojimo tapatybe arba jos pakeitimo riziką;
 - b) pakankamas saugumo užtikrinimo lygis grindžiamas elektroninės atpažinties priemone elektroninės atpažinties schemos kontekste, kuria užtikrinamas pakankamas pareikštos arba patvirtintos asmens tapatybės patikimumo laipsnis ir kuri apibūdinama remiantis su ja susijusiomis techninėmis specifikacijomis, standartais ir procedūromis, įskaitant technines kontrolės priemones, kurių paskirtis – labai sumažinti netinkamo pasinaudojimo tapatybe arba jos pakeitimo riziką;
 - c) aukštas saugumo užtikrinimo lygis grindžiamas elektroninės atpažinties priemone elektroninės atpažinties schemos kontekste, kuria užtikrinamas aukštesnis pareikštos arba patvirtintos asmens tapatybės patikimumo laipsnis nei pakankamo saugumo užtikrinimo lygio elektroninės atpažinties priemone ir kuri apibūdinama remiantis su ja susijusiomis techninėmis specifikacijomis, standartais ir procedūromis, įskaitant technines kontrolės priemones, kurių paskirtis – užkirsti kelią netinkamam pasinaudojimui tapatybe arba jos pakeitimui.
3. Ne vėliau kaip 2015 m. rugsėjo 18 d., atsižvelgdama į atitinkamus tarptautinius standartus ir laikydamosi 2 dalies, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato minimalias technines specifikacijas, standartus ir procedūras, kuriomis remiantis 1 dalies tikslais apibrėžiami elektroninės atpažinties priemonių žemas, pakankamas ir aukštas saugumo užtikrinimo lygiai.

Tos minimalios techninės specifikacijos, standartai ir procedūros nustatomi remiantis tuo, ar toliau nurodyti elementai yra patikimi ir kokybiški:

- a) fizinių ar juridinių asmenų, pateikusių prašymą išduoti elektroninės atpažinties priemones, tapatybės įrodymo ir patikrinimo procedūra;

- b) prašomų elektroninės atpažinties priemonių išdavimo procedūra;
- c) tapatumo nustatymo mechanizmas, kurį taikant fizinis arba juridinis asmuo naudojami elektroninės atpažinties priemonės, kad patvirtintų pasikliaujančiai šaliai savo tapatybę;
- d) elektroninės atpažinties priemonę išduodantis subjektas;
- e) bet kuri kita įstaiga, dalyvaujanti teikiant prašymą išduoti elektroninės atpažinties priemonę, ir
- f) išduotos elektroninės atpažinties priemonės techninės ir saugumo specifikacijos.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

9 straipsnis

Pranešimas

1. Pranešančioji valstybė narė praneša Komisijai toliau nurodomą informaciją ir nedelsdama informuoja apie visus vėlesnius jos pakeitimus:

- a) elektroninės atpažinties schemos, apie kurią pranešama, aprašą, įskaitant jos saugumo užtikrinimo lygius ir elektroninės atpažinties priemonių pagal schemą išdavėją ar išdavėjus;
- b) taikytiną priežiūros režimą ir informaciją apie atsakomybės režimą, susijusius su:
 - i) elektroninės atpažinties priemonę išduodančia šalimi ir
 - ii) tapatumo nustatymo procedūrą vykdančia šalimi;
- c) valdžios instituciją arba institucijas, atsakingas už elektroninės atpažinties schemą;
- d) informaciją apie subjektą arba subjektus, kurie tvarko unikalių asmens tapatybės duomenų registraciją;
- e) aprašymą, kaip vykdomi 12 straipsnio 8 dalyje nurodytuose įgyvendinimo aktuose nustatyti reikalavimai;
- f) 7 straipsnio f punkte nurodyto tapatumo nustatymo aprašą;
- g) elektroninės atpažinties schemos, apie kurią pranešama, tapatumo nustatymo arba atitinkamų nepatikimų sudedamųjų dalių naudojimo sustabdymo arba atšaukimo nuostatas.

2. Praėjus vieneriems metams po 8 straipsnio 3 dalyje ir 12 straipsnio 8 dalyje nurodytų įgyvendinimo aktų taikymo pradžios dienos Komisija *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbia elektroninės atpažinties schemų, apie kurias buvo pranešta pagal šio straipsnio 1 dalį, sąrašą ir pagrindinę informaciją apie šias schemas.

3. Jei Komisija gauna pranešimą pasibaigus 2 dalyje nurodytam laikotarpiui, ji per du mėnesius nuo to pranešimo gavimo dienos paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* 2 dalyje nurodyto sąrašo pakeitimus.

4. Valstybė narė gali pateikti Komisijai prašymą iš 2 dalyje nurodyto sąrašo išbraukti elektroninės atpažinties schemą, apie kurią pranešė ta valstybė narė. Komisija atitinkamus sąrašo pakeitimus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbia per vieną mėnesį nuo valstybės narės prašymo gavimo dienos.

5. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais apibrėžia pranešimo teikimo pagal 1 dalį aplinkybes, formatus ir procedūras. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

10 straipsnis

Apsaugos pažeidimas

1. Kai elektroninės atpažinties schema, apie kurią pranešta pagal 9 straipsnio 1 dalį, arba 7 straipsnio f punkte nurodytas tapatumo nustatymas pažeidžiami arba jų patikimumas iš dalies sumažėja taip, kad tai turi poveikio tos schemos tarpvalstybinio tapatumo nustatymo patikimumui, pranešančioji valstybė narė nedelsdama sustabdo arba atšaukia tą tarpvalstybinį tapatumo nustatymą arba atitinkamas nepatikimas sudedamąsias dalis ir apie tai informuoja kitas valstybes nares ir Komisiją.

2. Kai 1 dalyje nurodytas pažeidimas pašalinamas ar patikimumas atkuriamas, pranešančioji valstybė narė atkuria tarpvalstybinį tapatumo nustatymą ir nepagrįstai nedelsdama apie tai praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai.

3. Jei per tris mėnesius nuo sustabdymo ar atšaukimo 1 dalyje nurodytas pažeidimas nepašalinamas ar patikimumas neatkuriamas, pranešančioji valstybė narė kitoms valstybėms narėms ir Komisijai praneša apie elektroninės atpažinties schemos panaikinimą.

Atitinkamus 9 straipsnio 2 dalyje nurodyto sąrašo pakeitimus Komisija nepagrįstai nedelsdama skelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

11 straipsnis

Atsakomybė

1. Pranešančioji valstybė narė atsako už tyčia ar dėl neatsargumo bet kuriam fiziniam ar juridiniam asmeniui padarytą žalą dėl 7 straipsnio d ir f punktuose nustatytų pareigų nevykdymo atliekant tarpvalstybinę operaciją.

2. Elektroninės atpažinties priemonę išduodanti šalis atsako už tyčia ar dėl neatsargumo bet kuriam fiziniam ar juridiniam asmeniui padarytą žalą dėl 7 straipsnio e punkte nurodytos pareigos nevykdymo atliekant tarpvalstybinę operaciją.

3. Tapatumo nustatymo procedūrą vykdanči šalis atsako už tyčia ar dėl neatsargumo bet kuriam fiziniam arba juridiniam asmeniui padarytą žalą dėl 7 straipsnio f punkte nurodyto tinkamo tapatumo nustatymo vykdymo neužtikrinimo atliekant tarpvalstybinę operaciją.

4. 1, 2 ir 3 dalys taikomos laikantis nacionalinių atsakomybę reglamentuojančių taisyklių.

5. 1, 2 ir 3 dalys nedaro poveikio operacijos, kuriai naudojamos elektroninės atpažinties priemonės, kurioms taikoma elektroninės atpažinties schema, apie kurią pranešta pagal 9 straipsnio 1 dalį, šalių atsakomybei pagal nacionalinę teisę.

12 straipsnis

Bendradarbiavimas ir sąveikumas

1. Nacionalinės elektroninės atpažinties schemos, apie kurias pranešta pagal 9 straipsnio 1 dalį, turi būti sąveikios.

2. 1 dalies tikslais nustatoma sąveikumo sistema.

3. Sąveikumo sistema turi atitikti šiuos kriterijus:

- a) ja siekiama būti neutralia technologiniu požiūriu ir ja nediskriminuojami jokie konkretūs nacionaliniai elektroninės atpažinties techniniai sprendimai valstybėje narėje;
- b) jei įmanoma, ji atitinka Europos ir tarptautinius standartus;
- c) ja sudaromos palankios sąlygos įgyvendinti projektuojant numatytos privatumo apsaugos principą; ir
- d) ja užtikrinama, kad asmens duomenys būtų tvarkomi pagal Direktyvą 95/46/EB.

4. Sąveikumo sistemą sudaro:

- a) nuoroda į minimalius techninius reikalavimus, susijusius su 8 straipsnyje numatytais saugumo užtikrinimo lygiais;
- b) elektroninės atpažinties schemų, apie kurias pranešta, nacionalinių saugumo užtikrinimo lygių suderinimas su 8 straipsnyje numatytais saugumo užtikrinimo lygiais;
- c) nuoroda į minimalius techninius sąveikumo reikalavimus;
- d) nuoroda į minimalų asmens tapatybės duomenų, kuriais nurodomas konkretus fizinis ar juridinis asmuo, rinkinį, prieinamą pasitelkiant elektroninės atpažinties schemas;
- e) darbo tvarkos taisyklės;
- f) ginčų sprendimo tvarka; ir
- g) bendri veiklos saugumo standartai.

5. Valstybės narės bendradarbiauja šiais klausimais:

- a) dėl elektroninės atpažinties schemų, apie kurias pranešta pagal 9 straipsnio 1 dalį, ir elektroninės atpažinties schemų, apie kurias valstybės narės ketina pranešti, sąveikumo ir
- b) dėl elektroninės atpažinties schemų saugumo.

6. Valstybių narių bendradarbiavimą sudaro:

- a) keitimasis informacija, patirtimi ir gerąja praktika, susijusiomis su elektroninės atpažinties schemomis, ir visų pirma su techniniais reikalavimais, susijusiais su sąveikumu ir saugumo užtikrinimo lygiais;
- b) keitimasis informacija, patirtimi ir gerąja praktika, susijusiomis su darbu taikant 8 straipsnyje numatytus elektroninės atpažinties schemų saugumo užtikrinimo lygius;
- c) elektroninės atpažinties schemų, kurioms taikomas šis reglamentas, tarpusavio vertinimas, ir
- d) atitinkamų pokyčių elektroninės atpažinties sektoriuje nagrinėjimas.

7. Ne vėliau kaip 2015 m. kovo 18 d. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato procedūrinės sąlygas, būtinas sudaryti palankesnes 5 ir 6 dalyse nurodyto valstybių narių bendradarbiavimo sąlygas, siekiant skatinti aukštą pasitikėjimo lygį ir rizikos laipsnį atitinkantį saugumą.

8. Siekiant nustatyti vienodas 1 dalyje nustatyto reikalavimo įgyvendinimo sąlygas, ne vėliau kaip 2015 m. rugsėjo 18 d. Komisija, remdamasi 3 dalyje nustatytais kriterijais ir atsižvelgdama į valstybių narių bendradarbiavimo rezultatus, priima įgyvendinimo aktus dėl 4 dalyje įtvirtintos sąveikumo sistemos.

9. Šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

III SKYRIUS

PATIKIMUMO UŽTIKRINIMO PASLAUGOS

1 SKIRSNIS

Bendrosios nuostatos

13 straipsnis

Atsakomybė ir įrodinėjimo pareiga

1. Nedarant poveikio 2 daliai, patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai atsako už tyčia ar dėl neatsargumo fiziniam ar juridiniam asmeniui padarytą žalą dėl pareigų pagal šį reglamentą nevykdymo.

Pareiga įrodyti nekvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo tyčią arba neatsargumą tenka fiziniam ar juridiniam asmeniui, reikalaujančiam atlyginti pirmoje pastraipoje nurodytą žalą.

Kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo tyčia ar neatsargumas yra prezumiuojami, nebent kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas įrodo, kad pirmoje pastraipoje nurodyta žala padaryta nesant to kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo tyčios ar neatsargumo.

2. Kai patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai iš anksto tinkamai informuoja savo klientus apie naudojimosi jų teikiamomis paslaugomis apribojimus ir kai tie apribojimai trečiosioms šalims yra atpažįstami, patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai neatsako už žalą, padarytą naudojantis paslaugomis viršijant nurodytus apribojimus.

3. 1 ir 2 dalys taikomos laikantis nacionalinių atsakomybę reglamentuojančių taisyklių.

14 straipsnis

Tarptautiniai aspektai

1. Trečiojoje valstybėje įsisteigusių patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų teikiamos patikimumo užtikrinimo paslaugos pripažįstamos kaip teisiškai lygiavertės Sąjungoje įsisteigusių kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų teikiamoms kvalifikuotoms patikimumo užtikrinimo paslaugoms, kai patikimumo užtikrinimo paslaugos, kurių kilmės šalis yra trečioji valstybė, yra pripažįstamos pagal Sąjungos ir atitinkamos trečiosios valstybės arba tarptautinės organizacijos susitarimą pagal SESV 218 straipsnį.

2. 1 dalyje nurodytais susitarimais užtikrinama, visų pirma, kad:
- a) trečiųjų valstybių arba tarptautinių organizacijų, su kuriomis sudaryti susitarimai, patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai laikytųsi Sąjungoje įsisteigusiems kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams ir jų teikiamoms kvalifikuotoms patikimumo užtikrinimo paslaugoms taikomų reikalavimų;
 - b) Sąjungoje įsisteigusių kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugos teikėjų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos būtų pripažįstamos kaip teisiškai lygiavertės trečiųjų valstybių arba tarptautinių organizacijų, su kuriomis sudaryti susitarimai, patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų teikiamoms patikimumo užtikrinimo paslaugoms.

15 straipsnis

Neigaliųjų galimybės

Kai įmanoma, neigaliesiems turi sudaroma galimybė naudotis teikiamomis patikimumo užtikrinimo paslaugomis ir teikiant tas paslaugas naudojamais galutinio vartojimo produktais.

16 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato sankcijų, taikytinų už šio reglamento pažeidimus, taisykles. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

2 SKIRSNIS

Priežiūra

17 straipsnis

Priežiūros įstaiga

1. Valstybės narės paskiria jų teritorijoje įsteigtą priežiūros įstaigą arba, abipusiu sutarimu su kita valstybe nare, toje kitoje valstybėje narėje įsteigtą priežiūros įstaigą. Ta įstaiga atsako už priežiūros funkcijų vykdymą paskiriančiojoje valstybėje narėje.

Priežiūros įstaigoms suteikiami būtini įgaliojimai ir pakankamai išteklių jų funkcijoms vykdyti.

2. Valstybės narės praneša Komisijai atitinkamų jų paskirtų priežiūros įstaigų pavadinimus ir adresus.
3. Priežiūros įstaigos vaidmuo:
- a) prižiūrėti paskiriančiosios valstybės narės teritorijoje įsisteigusių kvalifikuotus patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjus siekiant *ex ante* ir *ex post* priežiūros veikla užtikrinti, kad tie patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ir jų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitiktų šiame reglamente nustatytus reikalavimus;
 - b) vykdant *ex post* priežiūros veiklą, prireikus imtis veiksmų dėl paskiriančiosios valstybės narės teritorijoje įsisteigusių nekvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų, kai pranešama, kad tie nekvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ar jų teikiamos patikimumo užtikrinimo paslaugos tariamai neatitinka šiame reglamente nustatytų reikalavimų.

4. Taikant 3 dalį ir laikantis joje numatytų apribojimų, priežiūros įstaigos funkcijos yra visų pirma:
- a) bendradarbiauti su kitomis priežiūros įstaigomis ir teikti joms pagalbą pagal 18 straipsnį;
 - b) analizuoti 20 straipsnio 1 dalyje ir 21 straipsnio 1 dalyje nurodytas atitikties įvertinimo ataskaitas;
 - c) informuoti kitas priežiūros įstaigas ir visuomenę apie saugumo ar vientisumo pažeidimus pagal 19 straipsnio 2 dalį;
 - d) vadovaujantis šio straipsnio 6 dalimi, teikti Komisijai ataskaitas apie savo pagrindinę veiklą;
 - e) vykdyti auditą arba reikalauti, kad atitikties vertinimo įstaiga atliktų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atitikties vertinimą pagal 20 straipsnio 2 dalį;
 - f) bendradarbiauti su duomenų apsaugos institucijomis, visų pirma, nepagrįstai nedelsiant jas informuojant apie kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų audito rezultatus kai tikėtina, kad buvo pažeistos asmens duomenų apsaugos taisyklės;
 - g) patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams ir jų teikiamoms paslaugoms suteikti kvalifikacijos statusą ir jį panaikinti pagal 20 ir 21 straipsnius;
 - h) pranešti 22 straipsnio 3 dalyje nurodytai už nacionalinį patikimą sąrašą atsakingai įstaigai apie savo sprendimus suteikti arba panaikinti kvalifikacijos statusą, nebent ta įstaiga taip pat būtų priežiūros įstaiga;
 - i) patikrinti, ar priimtose ir teisingai taikomos nuostatos dėl nutraukimo planų tais atvejais, kai kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai nutraukia savo veiklą, be kita ko, patikrinti, kaip informacija laikoma prieinama pagal 24 straipsnio 2 dalies h punktą;
 - j) reikalauti, kad patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ištaisytų šiame reglamente nustatytų reikalavimų vykdymo pažeidimus.
5. Valstybės narės gali reikalauti, kad priežiūros įstaiga, laikydamasi nacionalinėje teisėje nustatytų sąlygų, sukurtų, tvarkytų ir atnaujintų patikimumo užtikrinimo infrastruktūrą.
6. Kiekviena priežiūros įstaiga kasmet ne vėliau kaip kovo 31 d. pateikia Komisijai ataskaitą apie praėjusiais kalendoriniais metais vykdytą pagrindinę veiklą kartu su pranešimu apie pažeidimus, gautų iš patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų pagal 19 straipsnio 2 dalį, suvestinę.
7. Komisija pateikia valstybėms narėms 6 dalyje nurodytą metinę ataskaitą.
8. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais apibrėžia 6 dalyje nurodytos ataskaitos teikimo formatus ir procedūras. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

18 straipsnis

Savitarpio pagalba

1. Priežiūros įstaigos bendradarbiauja, siekdamos keistis gerąja praktika.

Priežiūros įstaiga, gavusi pagrįstą kitos priežiūros įstaigos prašymą, suteikia tai įstaigai pagalbą, kad priežiūros įstaigų veikla būtų vykdoma nuosekliai. Savitarpio pagalba visų pirma gali apimti informacijos prašymus ir priežiūros priemones, kaip antai prašymus atlikti patikras, susijusias su 20 ir 21 straipsniuose nurodytomis atitikties įvertinimo ataskaitomis.

2. Priežiūros įstaiga, kuriai teikiamas pagalbos prašymas, gali atsakyti patenkinti tą prašymą esant kuriam nors iš šių pagrindų:

- a) priežiūros įstaiga nėra kompetentinga suteikti prašomą pagalbą;
- b) prašoma pagalba nėra proporcinga priežiūros įstaigos priežiūros veiklai, vykdomai pagal 17 straipsnį;
- c) prašomos pagalbos suteikimas būtų nesuderinamas su šiuo reglamentu.

3. Prireikus valstybės narės gali atitinkamoms savo priežiūros įstaigoms leisti atlikti bendrus tyrimus, kuriuose dalyvautų kitų valstybių narių priežiūros įstaigų darbuotojai. Dėl tokių bendrų veiksmų tvarkos ir procedūrų susitaria ir jas nustato atitinkamos valstybės narės, laikydamosi savo nacionalinės teisės aktų.

19 straipsnis

Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams keliami saugumo reikalavimai

1. Kvalifikuoti ir nekvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai imasi reikiamų techninių ir organizacinių priemonių, kad būtų valdoma rizika, kylanti jų teikiamų patikimumo užtikrinimo paslaugų saugumui. Atsižvelgiant į naujausius technologinius pokyčius, tomis priemonėmis užtikrinama, kad saugumo lygis atitiktų rizikos lygį. Visų pirma imamasi priemonių, kad būtų išvengta saugumo incidentų, jog būtų kuo labiau sumažintas jų poveikis ir kad suinteresuotieji subjektai būtų informuoti apie neigiamą tokių incidentų poveikį.

2. Kvalifikuoti ir nekvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai, nepagrįstai nedelsdami, ir bet kuriuo atveju per 24 valandas nuo to momento, kai apie tai sužino, praneša priežiūros įstaigai ir, prireikus, kitoms atitinkamoms įstaigoms, kaip antai informacijos saugumo klausimais kompetentingai nacionalinei įstaigai arba duomenų apsaugos institucijai, apie visus saugumo arba vientisumo pažeidimus, turėjusius didelį poveikį teikiamai patikimumo užtikrinimo paslaugai arba ją teikiant naudojamiems asmens duomenims.

Kai saugumo ar vientisumo pažeidimas galėtų turėti neigiamo poveikio fiziniam ar juridiniam asmeniui, kuriam teikiama patikimumo užtikrinimo paslauga, patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas taip pat nepagrįstai nedelsdamas praneša apie saugumo ar vientisumo pažeidimą tam fiziniam ar juridiniam asmeniui.

Prireikus – visų pirma, kai saugumo arba vientisumo pažeidimas yra susijęs su dviem arba daugiau valstybių narių – pranešimą gavusi priežiūros įstaiga informuoja kitų atitinkamų valstybių narių priežiūros įstaigas ir ENISA.

Jei pranešimą gavusi priežiūros įstaiga nustato, kad saugumo ar vientisumo pažeidimo atskleidimas yra svarbus visuomenei, ji informuoja visuomenę arba pareikalauja, kad tą padarytų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas.

3. Priežiūros įstaiga kartą per metus pateikia ENISA iš patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų gautų pranešimų apie saugumo ar vientisumo pažeidimus suvestinę.

4. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais:

- a) tiksliau apibrėžia 1 dalyje nurodytas priemones ir
- b) apibrėžia formatus ir procedūras, įskaitant terminus, taikytinus 2 dalies tikslais.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

3 SKYRIUS

Kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos

20 straipsnis

Kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų priežiūra

1. Atitikties vertinimo įstaiga atlieka kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų auditą jų lėšomis bent kas 24 mėnesius. Audito tikslas – patvirtinti, kad kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ir jų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitinka šiame reglamente nustatytus reikalavimus. Kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai po to parengtą atitikties įvertinimo ataskaitą priežiūros įstaigai pateikia per trijų darbo dienų laikotarpį nuo jos gavimo dienos.

2. Nedarant poveikio 1 daliai, priežiūros įstaiga gali bet kuriuo metu atlikti kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų auditą arba reikalauti, kad atitikties vertinimo įstaiga atliktų jų atitikties įvertinimą tų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų lėšomis, siekiant patvirtinti, kad jie ir jų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitinka šiame reglamente nustatytus reikalavimus. Kai nustatoma, kad buvo pažeistos asmens duomenų apsaugos taisyklės, priežiūros įstaiga praneša duomenų apsaugos institucijoms savo atliktų auditų rezultatus.

3. Kai priežiūros įstaiga reikalauja, kad kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ištaisytų bet kuriuos šiame reglamente nustatytų reikalavimų vykdymo pažeidimus ir kai tas teikėjas to nepadaro, jei taikytina, per priežiūros įstaigos nustatytą laikotarpį, priežiūros įstaiga, atsižvelgdama visų pirma į tokių pažeidimų mastą, trukmę ir pasekmes, gali panaikinti to teikėjo arba pažeidimo paveiktų jo teikiamų paslaugų kvalifikacijos statusą ir pranešti apie tai 22 straipsnio 3 dalyje nurodytai įstaigai, kad būtų galima atnaujinti 22 straipsnio 1 dalyje nurodytus patikimus sąrašus. Priežiūros įstaiga informuoja kvalifikuotą patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėją apie jo kvalifikacijos statuso arba atitinkamos paslaugos kvalifikacijos statuso panaikinimą.

4. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustato toliau nurodytų standartų referencinius numerius:

- a) atitikties vertinimo įstaigų akreditavimo ir 1 dalyje nurodytos atitikties vertinimo ataskaitos;
- b) audito taisyklių, pagal kurias atitikties vertinimo įstaigos atliks 1 dalyje nurodytą kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atitikties vertinimą.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

*21 straipsnis***Kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos inicijavimas**

1. Kai kvalifikacijos statuso neturintys patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ketina pradėti teikti kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas, jie priežiūros įstaigai pateikia pranešimą apie savo ketinimą kartu su atitikties vertinimo įstaigos parengta atitikties įvertinimo ataskaita.

2. Priežiūros įstaiga patikrina, ar patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ir jo teikiamos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitinka šiame reglamente nustatytus reikalavimus, ir ypač, kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams ir jų teikiamoms kvalifikuotoms patikimumo užtikrinimo paslaugoms numatytus reikalavimus.

Jei priežiūros įstaiga padaro išvadą, kad patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ir jo teikiamos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitinka pirmoje pastraipoje nurodytus reikalavimus, priežiūros įstaiga jam suteikia kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo, o jo teikiamoms paslaugoms – kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų statusą ir ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo pranešimo pateikimo pagal šio straipsnio 1 dalį dienos apie tai praneša 22 straipsnio 3 dalyje nurodytai įstaigai, kad būtų galima atnaujinti 22 straipsnio 1 dalyje nurodytus patikimus sąrašus.

Jeigu per tris mėnesius nuo pranešimo dienos patikrinimas nebaigiamas, priežiūros įstaiga apie tai praneša patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjui, nurodama vėlavimo priežastis ir laikotarpį, per kurį patikrinimas bus baigtas.

3. Kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai gali pradėti teikti kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas po to, kai kvalifikuotas statusas nurodomas patikimuose sąrašuose, nurodytuose 22 straipsnio 1 dalyje.

4. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais apibrėžia formatus ir procedūras 1 ir 2 dalių tikslais. Tie įgyvendinimo aktai priimami pagal 48 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

*22 straipsnis***Patikimi sąrašai**

1. Kiekviena valstybė narė sudaro, tvarko ir skelbia patikimus sąrašus, įskaitant informaciją apie kvalifikuotus patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjus, už kuriuos ji atsako, ir apie jų teikiamas kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas.

2. Valstybės narės sudaro, tvarko ir saugiai skelbia 1 dalyje nurodytus elektroniniu būdu pasirašytus arba užantspauduotus patikimus sąrašus, pateikdama juos tokia forma, kad juos būtų galima tvarkyti automatizuotomis priemonėmis.

3. Valstybės narės nepagrįstai nedelsdamos, pateikia Komisijai informaciją apie įstaigą, atsakingą už nacionalinių patikimų sąrašų sudarymą, tvarkymą ir skelbimą, ir išsamius duomenis apie tai, kur tokie sąrašai skelbiami, apie sertifikatus, naudojamus patikimiams sąrašams pasirašyti arba jiems patvirtinti spaudu, ir apie šios informacijos pasikeitimus.

4. Komisija saugiu ryšių kanalu visuomenei pateikia 3 dalyje numatytą elektroniniu būdu pasirašytą arba užantspauduotą informaciją tokia forma, kad ją būtų galima tvarkyti automatizuotomis priemonėmis.

5. Ne vėliau kaip 2015 m. rugsėjo 18 d. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais patikslina 1 dalyje nurodytą informaciją ir apibrėžia patikimų sąrašų technines specifikacijas ir formatus, taikytinus 1–4 dalių tikslais. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

23 straipsnis

Kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų ES pasitikėjimo ženklas

1. Po to, kai 21 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytas kvalifikacijos statusas nurodomas 22 straipsnio 1 dalyje nurodytuose patikimuose sąrašuose, kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai gali naudoti ES pasitikėjimo ženklą paprastai, atpažįstamai ir aiškiai žymėti savo teikiamas kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas.
2. Naudodami ES pasitikėjimo ženklą 1 dalyje nurodytoms kvalifikuotoms patikimumo užtikrinimo paslaugoms, kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai užtikrina, kad jų interneto svetainėje būtų pateikta nuoroda į atitinkamą patikimą sąrašą.
3. Ne vėliau kaip 2015 m. liepos 1 d. Komisija priima įgyvendinimo aktus, nustatančius specifikaciją, susijusią su forma, ir visų pirma su ES pasitikėjimo ženklo, skirto kvalifikuotoms patikimumo užtikrinimo paslaugoms, pateikimu, sandara, dydžiu ir dizainu. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

24 straipsnis

Kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams keliami reikalavimai

1. Išduodamas kvalifikuotą patikimumo užtikrinimo paslaugos sertifikatą, kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas tinkamomis priemonėmis pagal nacionalinės teisės aktus patikrina fizinio ar juridinio asmens, kuriam išduodamas kvalifikuotas sertifikatas, tapatybę ir, jeigu taikytina, visus jo specifinius požymius.

Pirmoje pastraipoje nurodytą informaciją kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, tikrina tiesiogiai arba patikėdamas tą atlikti trečiajai šaliai pagal nacionalinę teisę:

- a) fiziškai dalyvaujant fiziniam asmeniui arba juridinio asmens įgaliotajam atstovui; arba
- b) nuotoliniu būdu, naudodamas elektroninės atpažinties priemones, jei prieš išduodant kvalifikuotą sertifikatą jų atžvilgiu buvo užtikrintas fizinio ar juridinio asmens įgaliotojo atstovo fizinis dalyvavimas, ir kurios atitinka 8 straipsnyje nustatytus „pakankamo“ ir „aukšto“ saugumo užtikrinimo lygių reikalavimus; arba
- c) naudodamas pagal a arba b punktą išduotą kvalifikuotą elektroninio parašo arba elektroninio spaudo sertifikatą, arba
- d) naudodamas kitus nacionaliniu lygiu pripažintus tapatybės nustatymo būdus, kuriais užtikrinamas fiziniam dalyvavimui lygiavertis saugumo užtikrinimas. Lygiavertį saugumo užtikrinimą turi patvirtinti atitikties vertinimo įstaiga.

2. Kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, teikiantis kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas:

- a) informuoja priežiūros įstaigą apie bet kokius savo kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikimo pakeitimus ir ketinimą nutraukti tą veiklą;
- b) samdo darbuotojus ir, jei taikytina, subrangovus, kurie turi būtinos kompetencijos, yra patikimi, turi būtinos patirties ir kvalifikacijos, yra tinkamai apmokyti saugumo ir asmens duomenų apsaugos taisyklių, ir taiko Europos arba tarptautinius standartus atitinkančias administracines bei valdymo procedūras;
- c) atsakomybės už žalą rizikos atžvilgiu pagal 13 straipsnį, disponuoja pakankamais finansiniais ištekliais ir (arba) gauna tinkamą atsakomybės draudimą pagal nacionalinės teisės aktus;

- d) prieš užmegzdamas sutartinius santykius, aiškiai ir išsamiai informuoja visus asmenis, kurie nori naudotis kvalifikuota patikimumo užtikrinimo paslauga, apie tikslas naudojimosi ta paslauga sąlygas, įskaitant bet kokius naudojimosi ja apribojimus;
- e) naudoja patikimas sistemas ir produktus, kurie yra apsaugoti nuo pakeitimų, ir užtikrina jų palaikomo proceso techninį saugumą ir patikimumą;
- f) jam pateiktus duomenis patikrinama forma saugo patikimose sistemose, kad:
 - i) juos būtų galima viešai gauti tik gavus asmens, su kuriuo yra susiję šie duomenys, sutikimą;
 - ii) saugomų duomenų įrašus ir pakeitimus galėtų daryti tik įgalioti asmenys;
 - iii) būtų galima patikrinti duomenų tikrumą;
- g) imasi tinkamų apsaugos nuo duomenų klastojimo ir vagystės priemonių;
- h) tinkamą laikotarpį, įskaitant kvalifikuotam patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjui nutraukus veiklą, registruoja ir laiko prieinama visą susijusią informaciją dėl kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo parengtų ir gautų duomenų, visų pirma tam, kad šią informaciją būtų galima panaudoti teismo procese kaip įrodymą ir siekiant užtikrinti paslaugų tęstinumą. Tokia informacija gali būti registruojama elektroniniu būdu;
- i) turi atnaujinamą nutraukimo planą, kad užtikrintų paslaugų tęstinumą, atsižvelgdami į priežiūros įstaigos pagal 17 straipsnio 4 dalies i punktą patikrintas nuostatas;
- j) užtikrina teisėtą asmens duomenų tvarkymą pagal Direktyvą 95/46/EB;
- k) tais atvejais, kai kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai išduoda kvalifikuotus sertifikatus – sukuria ir atnaujiną sertifikatų duomenų bazę.

3. Jei kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, išduodantis kvalifikuotus sertifikatus nusprendžia atšaukti sertifikatą, tokį atšaukimą jis užregistruoja savo sertifikatų duomenų bazėje ir laiku paskelbia apie sertifikato atšaukimo statusą, ir bet kuriuo atveju per 24 valandas po prašymo gavimo dienos. Atšaukimas įsigalioja nedelsiant po jo paskelbimo.

4. Atsižvelgdami į 3 dalį, kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai, išduodantys kvalifikuotus sertifikatus, kiekvienai pasikliaujančiajai šaliai pateikia informaciją apie jų išduotų kvalifikuotų sertifikatų galiojimą arba atšaukimą. Ši informacija bet kuriuo metu, net ir pasibaigus sertifikato galiojimo laikotarpiui, pateikiama bent apie kiekvieną sertifikatą taikant automatizuotą būdą, kuris yra saugus, nemokamas ir veiksmingas.

5. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustato patikimoms sistemoms ir produktams, kurie atitinka šio straipsnio 2 dalies e ir f punktų reikalavimus, taikomų standartų referencinius numerius. Jeigu patikimos sistemos ir produktai atitinka tuos standartus, laikoma, kad užtikrinta atitiktis šio straipsnio reikalavimams. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

4 SKIRSNIS

Elektroniniai parašai

25 straipsnis

Elektroninių parašų teisinė galia

1. Negalima atsisakyti pripažinti elektroninio parašo teisinės galios ir jo tinkamumo naudoti kaip įrodymą teismo procese tik dėl to, kad parašas yra elektroninis arba kad jis neatitinka kvalifikuoto elektroninių parašų reikalavimų.
2. Kvalifikuoto elektroninio parašo teisinė galia yra lygiavertė rašytiniam parašui.
3. Kvalifikuotas elektroninis parašas, patvirtintas vienoje valstybėje narėje išduotu kvalifikuotu sertifikatu, visose kitose valstybėse narėse pripažįstamas kaip kvalifikuotas elektroninis parašas.

26 straipsnis

Pažangiojo elektroninio parašo reikalavimai

Pažangusis elektroninis parašas turi atitikti toliau išvardytus reikalavimus:

- a) būti vienareikšmiškai susietas su pasirašančiu asmeniu;
- b) pagal jį galima nustatyti pasirašančio asmens tapatybę;
- c) sukurtas naudojant elektroninio parašo kūrimo duomenis, kuriuos tik pats pasirašantis asmuo gali labai patikimai naudoti; ir
- d) susietas su juo pasirašytais duomenimis taip, kad bet koks tų duomenų pakeitimas būtų pastebimas.

27 straipsnis

Elektroniniai parašai viešųjų paslaugų srityje

1. Jei valstybė narė pažangiojo elektroninio parašo reikalauja tam, kad būtų galima pasinaudoti viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu teikiama internetine paslauga, ta valstybė narė pripažįsta pažangiuosius elektroninius parašus, kvalifikuotais elektroninių parašų sertifikatais patvirtintus pažangiuosius elektroninius parašus ir kvalifikuotus elektroninius parašus, kurie būtų taikomi bent tokių formatų arba naudojant tokius metodus, kokie apibrėžti 5 dalyje nurodytuose įgyvendinimo aktuose.
2. Jei valstybė narė kvalifikuotu sertifikatu patvirtinto pažangiojo elektroninio parašo reikalauja tam, kad būtų galima pasinaudoti viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu teikiama internetine paslauga, ta valstybė narė pripažįsta kvalifikuotais sertifikatais patvirtintus pažangiuosius elektroninius parašus ir kvalifikuotus elektroninius parašus, kurie būtų taikomi bent tokių formatų arba naudojant tokius metodus, kokie apibrėžti 5 dalyje nurodytuose įgyvendinimo aktuose.
3. Valstybės narės nereikalauja, kad tarpvalstybinio naudojimosi viešojo sektoriaus įstaigos teikiama internetine paslauga atveju būtų naudojamas elektroninis parašas, kurio saugumo užtikrinimo lygis būtų aukštesnis nei kvalifikuoto elektroninio parašo.
4. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustato pažangiesiems elektroniniams parašams taikomų standartų referencinius numerius. Jeigu pažangusis elektroninis parašas atitinka tuos standartus, laikoma, kad užtikrinta atitikti šio straipsnio 1 ir 2 dalyse ir 26 straipsnyje pažangiesiems elektroniniams parašams nustatytiems reikalavimams. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5. Ne vėliau kaip 2015 m. rugsėjo 18 d. Komisija, atsižvelgdama į taikomą praktiką, standartus ir Sąjungos teisės aktus, įgyvendinimo aktais apibrėžia pažangiųjų elektroninių parašų bazinius formatus arba bazinius metodus, kai naudojami alternatyvūs formatai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

28 straipsnis

Kvalifikuoti elektroninių parašų sertifikatai

1. Kvalifikuoti elektroninių parašų sertifikatai turi atitikti I priede nustatytus reikalavimus.
2. Kvalifikuotiems elektroninių parašų sertifikatams netaikoma jokių privalomų reikalavimų, viršijančių I priede nustatytus reikalavimus.
3. Kvalifikuoti elektroninių parašų sertifikatai gali turėti neprivalomų papildomų specifinių požymių. Tie požymiai nedaro poveikio kvalifikuotų elektroninių parašų sąveikumui ir pripažinimui.
4. Jeigu iš pradžių aktyvintas kvalifikuotas elektroninio parašo sertifikatas vėliau atšaukiamas, jis netenka galios nuo jo atšaukimo momento, o jo statuso jokiais aplinkybėmis negalima atkurti.
5. Valstybės narės gali nustatyti kvalifikuotų elektroninių parašų sertifikatų galiojimo laikino sustabdymo nacionalines taisykles, laikydamosi šių sąlygų:
 - a) jei kvalifikuoto elektroninio parašo sertifikato galiojimas buvo laikinai sustabdytas, tas sertifikatas netenka galios sustabdymo laikotarpiu;
 - b) galiojimo sustabdymo laikotarpis yra aiškiai nurodomas sertifikatų duomenų bazėje, o tai, kad sertifikato galiojimas yra sustabdytas, galiojimo sustabdymo laikotarpiu matoma teikiant informaciją apie sertifikato statusą.
6. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustato kvalifikuotiems elektroninio parašo sertifikatams taikomų standartų referencinius numerius. Jeigu kvalifikuotas elektroninio parašo sertifikatas atitinka tuos standartus, laikoma, kad užtikrinta atitikti I priede nustatytiems reikalavimams. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

29 straipsnis

Reikalavimai kvalifikuotiems elektroninio parašo kūrimo įtaisams

1. Kvalifikuoti elektroninio parašo kūrimo įtaisai turi atitikti II priede nustatytus reikalavimus.
2. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustato kvalifikuotiems elektroninio parašo kūrimo įtaisams taikomų standartų referencinius numerius. Jeigu kvalifikuotas elektroninio parašo kūrimo įtaisas atitinka tuos standartus, laikoma, kad užtikrinta atitikti II priede nustatytiems reikalavimams. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

30 straipsnis

Kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų sertifikavimas

1. Kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų atitiktį II priede nustatytiems reikalavimams sertifikuoja valstybių narių paskirtos atitinkamos viešosios ar privačiosios įstaigos.

2. Valstybės narės praneša Komisijai 1 dalyje nurodytų viešųjų ar privačiųjų įstaigų pavadinimus ir adresus. Komisija tą informaciją pateikia valstybėms narėms.

3. 1 dalyje nurodytas sertifikavimas grindžiamas viena iš šių procedūrų:

- a) saugumo vertinimo procedūra, atlikta pagal vieną iš informacinių technologijų produktų saugumo vertinimo standartų, įtrauktų į sąrašą nustatytą pagal antrą pastraipą, arba
- b) kita nei a punkte nurodyta procedūra su sąlyga, kad joje taikomi panašūs saugumo lygiai, o 1 dalyje nurodyta viešoji ar privati įstaiga apie tą procedūrą praneša Komisijai. Ta procedūra gali būti taikoma tik tuo atveju, kai nėra a punkte nurodytų standartų arba kai tebevyksta a punkte nurodyta saugumo vertinimo procedūra.

Komisija priimdama įgyvendinimo aktus sudaro iš informacinių technologijų produktų, nurodytų a punkte, saugumo vertinimo standartų sąrašą. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

4. Komisijai pagal 47 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl specialiųjų kriterijų, kuriuos turėtų atitikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytos paskirtos įstaigos, nustatymo.

31 straipsnis

Sertifikuotų kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų sąrašo skelbimas

1. Valstybės narės nepagrįstai nedelsdamos ir ne vėliau kaip per vieną mėnesį po sertifikavimo užbaigimo dienos, pateikia Komisijai informaciją apie kvalifikuotus elektroninio parašo kūrimo įtaisus, kuriuos sertifikavo 30 straipsnio 1 dalyje nurodytos įstaigos. Be to, nepagrįstai nedelsdamos ir ne vėliau kaip per vieną mėnesį po sertifikavimo atšaukimo dienos, jos pateikia Komisijai informaciją apie elektroninio parašo kūrimo įtaisus, kurie nebebus sertifikuojami.

2. Remdamasi gauta informacija Komisija sudaro, skelbia ir prižiūri sertifikuotų kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų sąrašą.

3. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais apibrėžia formatus ir procedūras, taikytinus 1 dalies tikslais. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

32 straipsnis

Reikalavimai kvalifikuotų elektroninių parašų galiojimo patvirtinimui

1. Kvalifikuoto elektroninio parašo galiojimo patvirtinimo procedūra patvirtinamas kvalifikuoto elektroninio parašo galiojimas su sąlyga, kad:

- a) sertifikatas, kuriuo tvirtinamas parašas, pasirašymo metu buvo kvalifikuotas elektroninio parašo sertifikatas, atitinkantis I priedą;
- b) kvalifikuotą sertifikatą išdavė kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ir jis galiojo pasirašymo metu;
- c) parašo patvirtinimo duomenys atitinka pasikliaujančiajai šaliai pateiktus duomenis;

- d) unikalūs duomenys, kuriais sertifikate nurodomas pasirašantis asmuo, rinkinys tinkamai pateikiamas pasikliaujančiajai šaliai;
- e) jei pasirašymo metu buvo naudojamas slapyvardis, tai aiškiai nurodoma pasikliaujančiajai šaliai;
- f) elektroninis parašas sukurtas naudojant kvalifikuotą elektroninio parašo kūrimo įtaisą;
- g) nebuvo pažeistas pasirašytų duomenų vientisumas;
- h) pasirašymo metu buvo laikomasi 26 straipsnyje nurodytų reikalavimų.

2. Sistema, naudojama kvalifikuoto elektroninio parašo galiojimo patvirtinimo tikslais, duoda pasikliaujančiajai šaliai teisingą galiojimo patvirtinimo procedūros rezultatą ir leidžia pasikliaujančiai šaliai nustatyti bet kokias su saugumu susijusias problemas.

3. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustato kvalifikuotų elektroninių parašų galiojimo patvirtinimo standartų referencinius numerius. Jeigu kvalifikuotų elektroninių parašų galiojimo patvirtinimas atitinka tuos standartus, laikoma, kad užtikrinta atitiktis 1 dalyje nustatytiems reikalavimams. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

33 straipsnis

Kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuota galiojimo patvirtinimo paslauga

1. Kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuotą galiojimo patvirtinimo paslaugą gali teikti tik kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, kuris:

- a) suteikia galiojimo patvirtinimą pagal 32 straipsnio 1 dalį, ir
- b) suteikia pasikliaujančiosioms šalims galimybę galiojimo patvirtinimo procedūros rezultatą gauti automatizuotu būdu, kuris būtų patikimas, veiksmingas ir susietas su kvalifikuotos galiojimo patvirtinimo paslaugos teikėjo pažangiuoju elektroniniu parašu arba pažangiuoju elektroniniu spaudu.

2. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustato 1 dalyje nurodytoms kvalifikuotoms galiojimo patvirtinimo paslaugoms taikomų standartų referencinius numerius. Jeigu kvalifikuoto elektroninio parašo galiojimo patvirtinimo paslauga atitinka tuos standartus, laikoma, kad užtikrinta atitiktis 1 dalyje nustatytiems reikalavimams. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

34 straipsnis

Kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuota ilgalaikės apsaugos paslauga

1. Kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuotą ilgalaikės apsaugos paslaugą gali teikti tik kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, taikantis procedūras ir metodus, kuriais galima toliau užtikrinti kvalifikuoto elektroninio parašo patikimumą pasibaigus technologinio galiojimo laikotarpiui.

2. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustato kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuotos ilgalaikės apsaugos paslaugos standartų referencinius numerius. Jeigu kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuotos ilgalaikės apsaugos paslaugos priemonės atitinka tuos standartus, laikoma, kad užtikrinta atitiktis 1 dalyje nustatytiems reikalavimams. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5 SKIRSNIS

Elektroniniai spaudai

35 straipsnis

Elektroninio spaudo teisinė galia

1. Negalima atsisakyti pripažinti elektroninio spaudo teisinės galios ir jo tinkamumo naudoti kaip įrodymą teismo procese tik dėl to, kad spaudas yra elektroninis arba kad jis neatitinka kvalifikuotų elektroninių spaudų reikalavimų.
2. Kvalifikuotam elektroniniam spaudui taikoma prezumpcija dėl duomenų, su kuriais susietas kvalifikuotas elektroninis spaudas, vientisumo ir tų duomenų kilmės tinkamumo.
3. Kvalifikuotas elektroninis spaudas, patvirtintas vienoje valstybėje narėje išduotu kvalifikuotu sertifikatu, visose kitose valstybėse narėse pripažįstamas kvalifikuotu elektroniniu spaudu.

36 straipsnis

Reikalavimai pažangiesiems elektroniniams spaudams

Pažangusis elektroninis spaudas turi atitikti toliau išvardytus reikalavimus:

- a) jis turi būti vienareikšmiškai susietas su spaudo kūrėju;
- b) pagal jį galima nustatyti spaudo kūrėjo tapatybę;
- c) jis turi būti sukurtas naudojant elektroninio spaudo kūrimo duomenis, kuriuos spaudo kūrėjas gali labai patikimai pats naudoti kurdamas elektroninį spaudą, ir
- d) jis turi būti susietas su juo nurodomais duomenimis taip, kad būtų pastebimas bet koks vėlesnis tų duomenų pakeitimas.

37 straipsnis

Elektroniniai spaudai viešųjų paslaugų srityje

1. Jei valstybė narė pažangiojo elektroninio spaudo reikalauja tam, kad būtų galima pasinaudoti viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu teikiama internetine paslauga, ta valstybė narė pripažįsta pažangiuosius elektroninius spaudus, kvalifikuotais elektroninių spaudų sertifikatais patvirtintus pažangiuosius elektroninius spaudus ir kvalifikuotus elektroninius spaudus, kurie būtų taikomi bent tokių formatų arba naudojant tokius metodus, kokie apibrėžti 5 dalyje nurodytuose įgyvendinimo aktuose.
2. Jei valstybė narė kvalifikuotu sertifikatu patvirtinto pažangiojo elektroninio spaudo reikalauja tam, kad būtų galima pasinaudoti viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu teikiama internetine paslauga, ta valstybė narė pripažįsta kvalifikuotais sertifikatais patvirtintus pažangiuosius elektroninius spaudus ir kvalifikuotus elektroninius spaudus, kurie būtų taikomi bent tokių formatų arba naudojant tokius metodus, kokie apibrėžti 5 dalyje nurodytuose įgyvendinimo aktuose.
3. Valstybės narės nereikalauja, kad norint tarpvalstybiniu lygiu pasinaudoti viešojo sektoriaus įstaigos teikiama internetine paslauga būtų naudojamas elektroninis spaudas, kurio saugumo užtikrinimo lygis būtų aukštesnis nei kvalifikuoto elektroninio spaudo.
4. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustato pažangiesiems elektroniniams spaudams taikomų standartų referencinius numerius. Jeigu pažangusis elektroninis spaudas atitinka tuos standartus, laikoma, kad užtikrinta atitiktis šio straipsnio 1 ir 2 dalyse ir 36 straipsnyje pažangiesiems elektroniniams spaudams nustatytiems reikalavimams. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5. Ne vėliau kaip 2015 m. rugsėjo 18 d. Komisija, atsižvelgdama į taikomą praktiką, standartus ir Sąjungos teisės aktus, įgyvendinimo aktais apibrėžia pažangiųjų elektroninių spaudų bazinius formatus arba bazinius metodus, kai naudojami alternatyvūs formatai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

38 straipsnis

Kvalifikuoti elektroninių spaudų sertifikatai

1. Kvalifikuoti elektroninių spaudų sertifikatai turi atitikti III priede nustatytus reikalavimus.
2. Kvalifikuotiems elektroninių spaudų sertifikatams netaikoma jokių privalomų reikalavimų, viršijančių III priede nustatytus reikalavimus.
3. Kvalifikuoti elektroninių spaudų sertifikatai gali turėti neprivalomų papildomų specifinių požymių. Tie požymiai nedaro poveikio kvalifikuotų elektroninių spaudų sąveikumui ir pripažinimui.
4. Jeigu iš pradžių aktyvintas kvalifikuotas elektroninio spaudo sertifikatas vėliau atšaukiamas, jis netenka galios nuo jo atšaukimo momento, o jo statuso jokiais aplinkybėmis negalima atkurti.
5. Valstybės narės gali nustatyti kvalifikuotų elektroninių spaudų sertifikatų galiojimo laikino sustabdymo nacionalines taisykles, laikydamosi šių sąlygų:
 - a) jei kvalifikuoto elektroninio spaudo sertifikato galiojimas buvo laikinai sustabdytas, tas sertifikatas netenka galios sustabdymo laikotarpiu;
 - b) galiojimo sustabdymo laikotarpis yra aiškiai nurodomas sertifikatų duomenų bazėje ir tai, kad sertifikato galiojimas yra sustabdytas, galiojimo sustabdymo laikotarpiu matoma teikiant informaciją apie sertifikato statusą.
6. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustato kvalifikuotiems elektroninio spaudo sertifikatams taikomų standartų referencinius numerius. Jeigu kvalifikuotas elektroninio spaudo sertifikatas atitinka tuos standartus, laikoma, kad užtikrinta atitikti III priede nustatytiems reikalavimams. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

39 straipsnis

Kvalifikuoti elektroninio spaudo kūrimo įtaisai

1. Kvalifikuotiems elektroninio spaudo kūrimo įtaisams *mutatis mutandis* taikomi 29 straipsnyje nustatyti reikalavimai.
2. Kvalifikuotų elektroninio spaudo kūrimo įtaisų sertifikavimui *mutatis mutandis* taikomas 30 straipsnis.
3. Sertifikuotų kvalifikuotų elektroninio spaudo kūrimo įtaisų sąrašo skelbimui *mutatis mutandis* taikomas 31 straipsnis.

40 straipsnis

Kvalifikuotų elektroninių spaudų galiojimo patvirtinimas ir ilgalaikė apsauga

Kvalifikuotų elektroninių spaudų galiojimo patvirtinimui ir ilgalaikė apsaugai *mutatis mutandis* taikomi 32, 33 ir 34 straipsniai.

6 SKIRSNIS

Elektroninė laiko žyma

41 straipsnis

Elektroninių laiko žymų teisinė galia

1. Negalima atsisakyti pripažinti elektroninės laiko žymos teisinės galios ir jos tinkamumo naudoti kaip įrodymą teismo procese tik dėl to, kad žyma yra elektroninė arba kad ji neatitinka kvalifikuotoms elektroninėms laiko žymoms keliamų reikalavimų.
2. Kvalifikuotai elektronei laiko žymai taikoma prezumpcija dėl datos ir laiko, kurie joje nurodomi, tikslumo ir duomenų, su kuriais susieta data ir laikas, vientisumo.
3. Kvalifikuota elektroninė laiko žyma, išduota vienoje valstybėje narėje, pripažįstama kaip kvalifikuota elektroninė laiko žyma visose valstybėse narėse.

42 straipsnis

Kvalifikuotoms elektroninėms laiko žymoms keliami reikalavimai

1. Kvalifikuota elektroninė laiko žyma turi atitikti šiuos reikalavimus:
 - a) ji susieja datą ir laiką su duomenimis taip, kad pagrįstai neliktų galimybės nepastebimai pakeisti duomenų;
 - b) ji grindžiama tiksliau laiko šaltiniu, susietu su suderintuoju pasauliniu laiku, ir
 - c) ji pasirašyta naudojant kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo pažangųjį elektroninį parašą arba patvirtintą jo pažangiųjų elektroninių spaudu arba lygiavertį būdu.
2. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustato datos ir laiko susiejimo su duomenimis ir tikslų laiko šaltinių standartų referencinius numerius. Jeigu datos ir laiko susiejimas su duomenimis ir tikslus laiko šaltinis atitinka tuos standartus, laikoma, kad užtikrinta atitikti 1 dalyje nustatytiems reikalavimams. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

7 SKIRSNIS

Elektroninio registruoto pristatymo paslaugos

43 straipsnis

Elektroninio registruoto pristatymo paslaugų teisinė galia

1. Negalima atsisakyti pripažinti naudojantis elektroninio registruoto pristatymo paslaugomis išsiųstų ir gautų duomenų teisinės galios ir jų tinkamumo naudoti kaip įrodymą teismo procese tik dėl to, kad jis yra elektroninis arba kad neatitinka kvalifikuotoms elektroninio registruoto pristatymo paslaugoms keliamų reikalavimų.
2. Naudojantis kvalifikuotomis elektroninio registruoto pristatymo paslaugomis išsiųstų ir gautų duomenų atveju preziumuojama, kad tie duomenys yra vientisi, duomenis išsiuntė siuntėjas ir juos gavo gavėjas, kurių tapatybės žinomos, o duomenų išsiuntimo ir gavimo data bei laikas, nurodyti naudojantis kvalifikuotomis elektroninio registruoto pristatymo paslaugomis, yra tikslūs.

44 straipsnis

Kvalifikuotoms elektroninio registruoto pristatymo paslaugoms keliami reikalavimai

1. Kvalifikuotos elektroninio registruoto pristatymo paslaugos turi atitikti šiuos reikalavimus:
 - a) jas teikia vienas arba daugiau kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas (-ai);
 - b) jos užtikrina galimybę labai patikimai nustatyti siuntėjo tapatybę;
 - c) jos turi užtikrinti, kad būtų nustatyta gavėjo tapatybė prieš duomenis pristatant;
 - d) duomenų siuntimas ir gavimas yra apsaugoti kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo pažangiuoju elektroniniu parašu arba pažangiuoju elektroniniu spaudu taip, kad neliktų galimybės nepastebimai pakeisti duomenų;
 - e) bet koks duomenų pakeitimas, būtinas norint išsiųsti arba gauti duomenis, aiškiai nurodomas duomenų siuntėjui ir gavėjui;
 - f) duomenų išsiuntimo, gavimo ir bet kokio duomenų pakeitimo data ir laikas yra nurodyti naudojant kvalifikuotą elektroninę laiko žymą.

Kai vienas ar daugiau kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų perduoda duomenis vienas kitam, a–f punktų reikalavimai taikomi visiems kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams.

2. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustato duomenų siuntimo ir gavimo procesams taikomų standartų referencinius numerius. Jeigu duomenų siuntimo ir gavimo procesas atitinka tuos standartus, laikoma, kad užtikrinta atitiktis 1 dalyje nustatytiems reikalavimams. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

8 SKIRSNIS

Interneto svetainės tapatumo nustatymas

45 straipsnis

Kvalifikuotiems interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatams keliami reikalavimai

1. Kvalifikuoti interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatai turi atitikti IV priede nustatytus reikalavimus.
2. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustato kvalifikuotiems interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatams taikytinų standartų referencinius numerius. Jeigu kvalifikuotas interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatas atitinka tuos standartus, laikoma, kad yra užtikrinta atitiktis IV priede nustatytiems reikalavimams. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

IV SKYRIUS

ELEKTRONINIAI DOKUMENTAI

46 straipsnis

Elektroninių dokumentų teisinė galia

Negalima atsakyti pripažinti elektroninio dokumento teisinės galios ir jo tinkamumo naudoti kaip įrodymą teismo procese tik dėl to, kad jis yra elektroninis.

V SKYRIUS

ĮGALIOJIMŲ DELEGAVIMAS IR ĮGYVENDINIMO NUOSTATOS

47 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.
2. 30 straipsnio 4 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo 2014 m. rugsėjo 17 d.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 30 straipsnio 4 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
5. Pagal 30 straipsnio 4 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

48 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

49 straipsnis

Peržiūra

Komisija atlieka šio reglamento taikymo peržiūrą ir pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą ne vėliau kaip 2020 m. liepos 1 d. Komisija visų pirma įvertina, ar tinkama pakeisti šio reglamento taikymo sritį ar specifines jo nuostatas, įskaitant 6 straipsnį, 7 straipsnio f punktą, 34, 43, 44 ir 45 straipsnius, atsižvelgiant į taikant šį reglamentą įgytą patirtį, taip pat į technologinius, rinkos ir teisinius pokyčius.

Kartu su pirmoje pastraipoje nurodyta ataskaita prireikus pateikiami pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų.

Be to, Komisija kas ketverius metus po pirmoje pastraipoje nurodytos ataskaitos Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia pažangos siekiant šio reglamento tikslų ataskaitą.

50 straipsnis

Panaikinimas

1. Direktyva 1999/93/EB panaikinama nuo 2016 m. liepos 1 d.
2. Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šį reglamentą.

51 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio priemonės

1. Pažangūs parašo kūrimo įtaisai, kurių atitiktis buvo nustatyta pagal Direktyvos 1999/93/EB 3 straipsnio 4 dalį, pagal šį reglamentą laikomi kvalifikuotais elektroninio parašo kūrimo įtaisais.
2. Pagal Direktyvą 1999/93/EB fiziniams asmenims išduoti kvalifikuoti sertifikatai pagal šį reglamentą laikomi kvalifikuotais elektroninių parašų sertifikatais iki jų galiojimo pabaigos.
3. Kvalifikuotus sertifikatus pagal Direktyvą 1999/93/EB išduodantis sertifikavimo paslaugų teikėjas kuo greičiau, bet ne vėliau kaip 2017 m. liepos 1 d. priežiūros įstaigai pateikia atitikties įvertinimo ataskaitą. Kol nepateikiama tokia atitikties įvertinimo ataskaita ir priežiūros įstaiga baigia jos įvertinimą, tas sertifikavimo paslaugų teikėjas pagal šį reglamentą laikomas kvalifikuotu patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėju.
4. Jei kvalifikuotus sertifikatus pagal Direktyvą 1999/93/EB išduodantis sertifikavimo paslaugų teikėjas per 3 dalyje nurodytą laikotarpį priežiūros įstaigai nepateikia atitikties įvertinimo ataskaitos, tas sertifikavimo paslaugų teikėjas pagal šį reglamentą nuo 2017 m. liepos 2 d. nelaikomas kvalifikuotu patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėju.

52 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Šis reglamentas taikomas nuo 2016 m. liepos 1 d., išskyrus:
 - a) 8 straipsnio 3 dalį, 9 straipsnio 5 dalį, 12 straipsnio 2–9 dalis, 17 straipsnio 8 dalį, 19 straipsnio 4 dalį, 20 straipsnio 4 dalį, 21 straipsnio 4 dalį, 22 straipsnio 5 dalį, 23 straipsnio 3 dalį, 24 straipsnio 5 dalį, 27 straipsnio 4 ir 5 dalis, 28 straipsnio 6 dalį, 29 straipsnio 2 dalį, 30 straipsnio 3 ir 4 dalis, 31 straipsnio 3 dalį, 32 straipsnio 3 dalį, 33 straipsnio 2 dalį, 34 straipsnio 2 dalį, 37 straipsnio 4 ir 5 dalis, 38 straipsnio 6 dalį, 42 straipsnio 2 dalį, 44 straipsnio 2 dalį, 45 straipsnio 2 dalį, 47 ir 48 straipsnius, kurie taikomi nuo 2014 m. rugsėjo 17 d.;
 - b) 7 straipsnį, 8 straipsnio 1 ir 2 dalis, 9 straipsnį, 10 straipsnį, 11 straipsnį, 12 straipsnio 1 dalį, kurie taikomi nuo 8 straipsnio 3 dalyje ir 12 straipsnio 8 dalyje nurodytų įgyvendinimo aktų taikymo pradžios dienos;
 - c) 6 straipsnį, kuris pradedamas taikyti praėjus trejiems metams nuo 8 straipsnio 3 dalyje ir 12 straipsnio 8 dalyje nurodytų įgyvendinimo aktų taikymo pradžios dienos.
3. Kai elektroninės atpažinties schema, apie kurią pranešta, įtraukiama į Komisijos pagal 9 straipsnį skelbiamą sąrašą iki šio straipsnio 2 dalies c punkte nurodytos datos, elektroninės atpažinties priemonių pagal tą schemą pripažinimas vadovaujantis 6 straipsniu atliekamas ne vėliau kaip per 12 mėnesių po to, kai paskelbiama apie tą schemą, tačiau ne anksčiau kaip šio straipsnio 2 dalies c punkte nurodytą datą.

4. Nepaisant šio straipsnio 2 dalies c punkto, valstybė narė gali nuspręsti, kad elektroninės atpažinties priemonės pagal elektroninės atpažinties schemą, apie kurią kita valstybė narė pranešė vadovaudamasi 9 straipsnio 1 dalimi, yra pripažįstamos pirmojoje valstybėje narėje nuo 8 straipsnio 3 dalyje ir 12 straipsnio 8 dalyje nurodytų įgyvendinimo aktų taikymo pradžios dienos. Atitinkamos valstybės narės informuoja Komisiją. Komisija šią informaciją skelbia viešai.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. liepos 23 d.

Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

S. GOZI

I PRIEDAS

KVALIFIKUOTIEMS ELEKTRONINIŲ PARAŠŲ CERTIFIKATAMS KELIAM REIKALAVIMAI

Kvalifikuotuose elektroninių parašų sertifikatuose pateikiama:

- a) nuoroda (bent tokia forma, kad ją būtų galima tvarkyti automatizuotomis priemonėmis), kad sertifikatas išduotas kaip kvalifikuotas elektroninio parašo sertifikatas;
 - b) duomenų rinkinys, kuriuo vienareikšmiškai nurodomas kvalifikuotus sertifikatus išduodantis kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, nurodant bent valstybę narę, kurioje jis yra įsisteigęs, ir:
 - juridinio asmens atveju: pavadinimas ir, jei taikoma, oficialiame registre nurodytas registracijos numeris,
 - fizinio asmens atveju: asmens vardas ir pavardė;
 - c) bent pasirašančio asmens vardas ir pavardė arba slapyvardis; jei naudojamas slapyvardis, tai aiškiai nurodoma;
 - d) elektroninio parašo patvirtinimo duomenys, atitinkantys elektroninio parašo kūrimo duomenis;
 - e) duomenys apie sertifikato galiojimo laikotarpio pradžią ir pabaigą;
 - f) sertifikato identifikacinis kodas, kuris turi būti unikalus kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo atžvilgiu;
 - g) sertifikatą išduodančio kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo pažangusis elektroninis parašas arba pažangusis elektroninis spaudas;
 - h) vieta, kurioje galima nemokamai gauti sertifikatą, patvirtinantį g punkte nurodytą pažangųjį elektroninį parašą arba pažangųjį elektroninį spaudą;
 - i) paslaugų teikimo vieta, kurioje galima pasiteirauti dėl kvalifikuoto sertifikato galiojimo;
 - j) jeigu elektroninio parašo kūrimo duomenys, susiję su elektroninio parašo patvirtinimo duomenimis, yra kvalifikuotame elektroninio parašo kūrimo įtaise, atitinkama tai nurodanti informacija pateikiama bent tokia forma, kad ją būtų galima tvarkyti automatizuotomis priemonėmis.
-

II PRIEDAS

KVALIFIKUOTIEMS ELEKTRONINIO PARAŠO KŪRIMO ĮTAISAMS KELIAM REIKALAVIMAI

1. Kvalifikuotais elektroninio parašo kūrimo įtaisais, taikant atitinkamas technines ir procedūrines priemones, užtikrinama bent tiek, kad:
 - a) būtų tinkamai užtikrintas kuriant elektroninį parašą naudojamų elektroninio parašo kūrimo duomenų konfidencialumas;
 - b) kuriant elektroninį parašą naudojami elektroninio parašo kūrimo duomenys faktiškai galėtų būti pateikiami tik vieną kartą;
 - c) būtų pakankamai patikimai pašalinta kuriant elektroninį parašą naudojamų elektroninio parašo kūrimo duomenų išvedimo galimybė ir kad elektroninis parašas būtų patikimai apsaugotas nuo klastotės taikant šiuo metu turimas technologijas;
 - d) teisę pasirašyti turintis pasirašantis asmuo galėtų patikimai apsaugoti kuriant elektroninį parašą naudojamus elektroninio parašo kūrimo duomenis taip, kad jais negalėtų pasinaudoti kiti asmenys.
 2. Kvalifikuotais elektroninio parašo kūrimo įtaisais nekeičiami pasirašomi duomenys arba netrukdoma pateikti šių duomenų pasirašančiam asmeniui prieš pasirašymą.
 3. Elektroninio parašo kūrimo duomenis pasirašančio asmens vardu gali rengti arba tvarkyti tik kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas.
 4. Nedarant poveikio 1 punkto d papunkčiui, kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai, pasirašančio asmens vardu tvarkantys elektroninio parašo kūrimo duomenis, gali daryti atsargines elektroninio parašo kūrimo duomenų kopijas tik duomenims atkurti, jeigu laikomasi šių reikalavimų:
 - a) duomenų rinkinių kopijų saugumo lygis turi būti toks pat kaip originalių duomenų rinkinių;
 - b) duomenų rinkinių kopijų negali būti daugiau nei būtina norint užtikrinti paslaugos tęstinumą.
-

III PRIEDAS

KVALIFIKUOTIEMS ELEKTRONINIŲ SPAUDŲ SERTIFIKATAMS KELIAMI REIKALAVIMAI

Kvalifikuotuose elektroninių spaudų sertifikatuose pateikiama:

- a) nuoroda (bent tokia forma, kad ją būtų galima tvarkyti automatizuotomis priemonėmis), kad sertifikatas išduotas kaip kvalifikuotas elektroninio spaudo sertifikatas;
 - b) duomenų rinkinys, kuriuo vienareikšmiškai nurodomas kvalifikuotus sertifikatus išduodantis kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, nurodant bent valstybę narę, kurioje jis yra įsisteigęs, ir:
 - juridinio asmens atveju: pavadinimas ir, jei taikoma, oficialiame registre nurodytas registracijos numeris,
 - fizinio asmens atveju: asmens vardas ir pavardė;
 - c) bent spaudo kūrėjo pavadinimas (vardas ir pavardė) ir, jei taikoma, oficialiame registre nurodytas registracijos numeris;
 - d) elektroninio spaudo patvirtinimo duomenys, atitinkantys elektroninio spaudo kūrimo duomenis;
 - e) duomenys apie sertifikato galiojimo laikotarpio pradžią ir pabaigą;
 - f) sertifikato identifikacinis kodas, kuris turi būti unikalus kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo atžvilgiu;
 - g) sertifikatą išduodančio kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo pažangusis elektroninis parašas arba pažangusis elektroninis spaudas;
 - h) vieta, kurioje galima nemokamai gauti sertifikatą, patvirtinantį g punkte nurodytą pažangųjį elektroninį parašą arba pažangųjį elektroninį spaudą;
 - i) paslaugų teikimo vieta, kurioje galima pasiteirauti dėl kvalifikuoto sertifikato galiojimo;
 - j) jeigu elektroninio spaudo kūrimo duomenys, susiję su elektroninio spaudo patvirtinimo duomenimis, yra kvalifikuotame elektroninio spaudo kūrimo įtaise, atitinkama tai nurodanti informacija pateikiama bent tokia forma, kad ją būtų galima tvarkyti automatizuotomis priemonėmis.
-

IV PRIEDAS

KVALIFIKUOTIEMS INTERNETO SVETAINĖS TAPATUMO NUSTATYMO CERTIFIKATAMS KELIAMI REIKALAVIMAI

Kvalifikuotuose interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatuose pateikiama:

- a) nuoroda (bent tokia forma, kad ją būtų galima tvarkyti automatizuotomis priemonėmis), kad sertifikatas išduotas kaip kvalifikuotas interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatas;
 - b) duomenų rinkinys, kuriuo vienareikšmiškai nurodomas kvalifikuotus sertifikatus išduodantis kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, nurodant bent valstybę narę, kurioje jis yra įsisteigęs, ir:
 - juridinio asmens atveju: pavadinimas ir, jei taikoma, oficialiame registre nurodytas registracijos numeris,
 - fizinio asmens atveju: asmens vardas ir pavardė;
 - c) fizinio asmens atveju: bent to asmens, kuriam išduotas sertifikatas, vardas ir pavardė arba slapyvardis. Jei naudojamas slapyvardis, tai aiškiai nurodoma;
 - juridinio asmens atveju: bent juridinio asmens, kuriam išduotas sertifikatas, pavadinimas ir, jei taikoma, oficialiame registre nurodytas registracijos numeris;
 - d) fizinio ar juridinio asmens, kuriam išduotas sertifikatas, adreso duomenys, nurodant bent miestą ir valstybę, ir, jei taikoma, oficialiame registre nurodyti adreso duomenys;
 - e) domeno (-ų) vardas (-ai), kurį (-iuos) naudoja fizinis ar juridinis asmuo, kuriam išduotas sertifikatas;
 - f) duomenys apie sertifikato galiojimo laikotarpio pradžią ir pabaigą;
 - g) sertifikato identifikacinis kodas, kuris turi būti unikalus kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo atžvilgiu;
 - h) sertifikatą išduodančio kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo pažangusis elektroninis parašas arba pažangusis elektroninis spaudas;
 - i) vieta, kurioje galima nemokamai gauti sertifikatą, patvirtinantį h punkte nurodytą pažangųjį elektroninį parašą arba pažangųjį elektroninį spaudą;
 - j) sertifikato galiojimo statuso nustatymo paslaugų teikimo vieta, kurioje galima pasiteirauti dėl kvalifikuoto sertifikato galiojimo.
-

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 911/2014**2014 m. liepos 23 d.****dėl daugiamečio Europos jūrų saugumo agentūros veiksmų reaguojant į laivų ir naftos bei dujų įrenginių keliamą jūrų taršą finansavimo****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 100 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1406/2002 ⁽³⁾ buvo įsteigta Europos jūrų saugumo agentūra (toliau - Agentūra), siekiant užtikrinti aukštą, vienodą ir veiksmingą jūrų saugumo ir taršos iš laivų prevencijos lygį;
- (2) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 724/2004 ⁽⁴⁾, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1406/2002, Agentūrai paskirta naujų užduočių taršos prevencijos ir reagavimo į laivų keliamą taršą srityje, atsižvelgiant į avarijas Sąjungos vandenyse, ypač naftos tanklaivių „Erika“ ir „Prestige“ avarijas;
- (3) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 100/2013 ⁽⁵⁾, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1406/2002, Agentūrai paskirta užduočių, susijusių su reagavimu į naftos ir dujų įrenginių keliamą jūrų taršą ir Agentūros tarnybų veiklos sritis išplėsta – įtrauktos valstybės, kurios yra pateikusių narystės Sąjungoje paraišką ir Europos kaimynystės šalys partnerės;
- (4) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2038/2006 ⁽⁶⁾ nustatytas daugiametis Agentūros veiksmų reaguojant į laivų keliamą taršą finansavimas, kuris pasibaigė 2013 m. gruodžio 31 d.;

⁽¹⁾ OL C 327, 2013 11 12, p. 108.

⁽²⁾ 2014 m. balandžio 15 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2014 m. liepos 23 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ 2002 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1406/2002 įsteigiantis Europos jūrų saugumo agentūrą (OL L 208, 2002 8 5, p. 1).

⁽⁴⁾ 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 724/2004, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1406/2002 įsteigiantis Europos jūrų saugumo agentūrą (OL L 129, 2004 4 29, p. 1).

⁽⁵⁾ 2013 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 100/2013, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1406/2002, įsteigiantis Europos jūrų saugumo agentūrą (OL L 39, 2013 2 9, p. 30).

⁽⁶⁾ 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2038/2006 dėl daugiamečio Europos jūrų saugumo agentūros veiksmų reaguojant į laivų keliamą taršą finansavimo (OL L 394, 2006 12 30, p. 1).

- (5) atsižvelgiant į pražūtingą galimą taršos incidentų ekologinį poveikį ir itin dideles su jais susijusias ekonomines išlaidas, taip pat į socialinį ir ekonominį tokių incidentų poveikį kitiems, kaip antai turizmo ir žuvininkystės, sektoriams, Agentūrai turėtų būti užtikrintos pakankamos lėšos, būtinos jai priskirtoms užduotims vykdyti, kovojant su laivų ir naftos bei dujų įrenginių keliama jūrų tarša. Tos užduotys yra svarbios siekiant užkirsti kelią tolesnei žalai (tiek piniginio, tiek nepiniginio pobūdžio);
- (6) siekdama įvykdyti laivų keliamos taršos prevencijos ir reagavimo į ją užduotis, 2004 m. spalio 22 d. Agentūros administracinė taryba priėmė pasirengimo taršai nafta ir reagavimo į ją veiksmų planą, kuriuo nustatoma Agentūros reagavimo į taršą nafta veikla ir kuriuo siekiama geriausiai panaudoti Agentūros turimus finansinius išteklius. 2007 m. birželio 12 d. administracinė valdyba priėmė pasirengimo taršai pavojingomis ir kenksmingomis medžiagomis ir reagavimo į ją veiksmų planą. Pagal Reglamento (EB) Nr. 1406/2002 15 straipsnį abu veiksmų planai kasmet atnaujinami pagal Agentūros metinę darbo programą;
- (7) turėtų būti atsižvelgta į esamus susitarimus dėl atsitiktinės taršos, kuriais sudaromos palankesnės sąlygos valstybėms narėms teikti savitarpio pagalbą ir bendradarbiauti šioje srityje, taip pat į atitinkamas tarptautines konvencijas ir susitarimus dėl Europos jūrų zonų apsaugos nuo taršos incidentų, pagal kuriuos iš Šalių reikalaujama imtis visų tinkamų priemonių pasirengti taršos nafta incidentams ir į juos reaguoti;
- (8) Agentūros reagavimo į taršą veiksmai, kaip nustatyta jos veiksmų planuose, yra susiję su informavimo, bendradarbiavimo ir koordinavimo veikla, be kita ko, pavojingų ir kenksmingų medžiagų sukeltos jūrų taršos atžvilgiu. Tie reagavimo veiksmai yra visų pirma siejami su operatyvine pagalba taršos paveiktoms valstybėms narėms ar trečiosioms šalims, turinčioms bendrą su Sąjunga regioninį jūrų baseiną (toliau – paveiktos valstybės), jų prašymu suteikiant papildomų taršos likvidavimo laivų siekiant likviduoti laivų sukeltą taršą nafta ir naftos bei dujų įrenginių sukeltą jūrų taršą. Agentūra ypatingą dėmesį turėtų skirti toms sritims, kurios, kaip buvo nustatyta, yra labiausiai pažeidžiamos, tačiau prireikus taip pat bet kuriai kitai sričiai;
- (9) Agentūros reagavimo į taršą veikla turėtų atitikti esamus bendradarbiavimo susitarimus, kuriais numatyta teikti tarpusavio pagalbą jūrų taršos incidento atveju. Sąjunga yra prisijungusi prie įvairių regioninių organizacijų ir rengiasi prisijungti prie kitų regioninių organizacijų;
- (10) Agentūros veiksmai turėtų būti derinami su veikla pagal dvišalius ir regioninius susitarimus, kurių Šalimi yra Sąjunga. Jūrų taršos incidento atveju Agentūra turėtų padėti taršos paveiktai (-oms) valstybei (-ėms), kurios (-ių) žinioje yra valymo operacijų vykdymas;
- (11) Agentūra turėtų aktyviai veikti palaikant ir toliau vystant Europos palydovinę naftos išsiliejimo priežiūros tarnybą (CleanSeaNet) priežiūros, ankstyvo taršos aptikimo ir atsakingų laivų arba naftos ir dujų įrenginių nustatymo tikslais, pavyzdžiui, išpylus naftą iš laivų arba pramoninės taršos atvejais, taip pat atsitiktinių išsiliejimų iš platformų jūroje atvejais. Dėl tos paslaugos turėtų pagerėti duomenų prieinamumas ir veiksmingiau bei laiku reaguojama į taršą;
- (12) papildomos priemonės, kurias Agentūra turi teikti taršos paveiktoms valstybėms, turėtų būti prieinamos pasitelkiant Sąjungos civilinės saugos mechanizmą, nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1313/2013/ES ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1313/2013/ES, nustatantis Bendrijos civilinės saugos mechanizmą (OL L 347, 2013 12 20, p. 924).

- (13) informaciją, susijusią su valstybiniais bei privačiais reagavimo į taršą mechanizmais ir susijusiais reagavimo pajėgumais įvairiuose Sąjungos regionuose, valstybės narės turėtų teikti pasitelkdamos Tarybos sprendimu 2007/779/EB, Euratomas ⁽¹⁾ sukurtą bendrą ekstremalių situacijų ryšių ir informacijos sistemą (CECIS), kai ji tam tikslui bus prieinama;
- (14) siekiant, kad Agentūros operatyvinė pagalba būtų veiksmingesnė atsižvelgiant į jos reagavimo į taršą įgaliojimų išplėtimą trečiųjų šalių, turinčių bendrą su Sąjunga regioninį jūrų baseiną, atžvilgiu, Agentūra turėtų dėti visas pastangas skatindama tokias trečiąsias šalis kaupti informaciją ir bendradarbiauti jai tvarkant reagavimo mechanizmą ir susijusių reagavimo pajėgumų sąrašą;
- (15) siekiant pagerinti Agentūros reagavimo į taršą veiklos veiksmingumą, valstybės narės turėtų pasidalinti su Agentūra galimai atliktais moksliniais tyrimais apie cheminių medžiagų, kurios naudojamos kaip dispergentai, poveikį, nes šie tyrimai galėtų būti svarbūs tokio pobūdžio veiklai;
- (16) siekiant užtikrinti visapusišką Agentūros veiksmų planų įgyvendinimą, Agentūra turėtų turėti perspektyvią ir ekonomiškai efektyvią sistemą, skirtą visų pirma jos teikiamai operatyvinei pagalbai taršos paveiktoms valstybėms, finansuoti;
- (17) todėl turėtų būti numatytos Agentūrai patikėtų užduočių reagavimo į taršą ir kitų susijusių veiksmų srityje finansavimo finansinės garantijos remiantis daugiamečiu išpareigojimu. Tokio daugiamečio išpareigojimo dydis turėtų atspindėti išplėstus Agentūros įgaliojimus, susijusius su reagavimu į taršą, taip pat būtinybę, kad Agentūra veiksmingiau naudotų jai skirtas lėšas, atsižvelgiant į biudžeto apribojimus. Europos Parlamentas ir Taryba pagal metinę biudžeto procedūrą turėtų nustatyti metines Sąjungos įnašo sumas. Ypač svarbu, kad Komisija atliktų Agentūros gebėjimų veiksmingai ir ekonomiškai vykdyti savo pareigas reaguojant į laivų ir naftos bei dujų įrenginių keliamą jūrų taršą laikotarpio vidurio vertinimą;
- (18) reagavimo į taršą finansavimui skiriamos sumos turėtų apimti laikotarpį nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. pagal daugiametę finansinę programą, nustatytą Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013 ⁽²⁾ (toliau - daugiametė finansinė programa). Todėl reikėtų nustatyti finansinį paketą tam pačiam laikotarpiui;
- (19) Agentūros parama valstybėms, pateikusioms paraišką dėl narystės Sąjungoje, ir Europos kaimynystės šalims partnerėms turėtų būti finansuojama pagal esamas toms valstybėms ir šalims skirtas Sąjungos programas, ir todėl neturėtų būti Agentūros daugiamečio finansavimo dalimi;
- (20) siekiant tinkamiausiai paskirstyti išpareigojimus ir atsižvelgti į visus pokyčius, susijusius su reagavimu į laivų keliamą taršą, būtina užtikrinti nuolatinę konkrečių poreikių veikti stebėseną, kad būtų galima pritaikyti metinius finansinius išpareigojimus;
- (21) pagal Reglamentą (EB) Nr. 1406/2002 Agentūra savo metinėje ataskaitoje turėtų teikti ataskaitas apie Agentūros finansinį daugiametės programos vykdymą;
- (22) derėtų užtikrinti finansinės paramos, teikiamos įgyvendinant Agentūros veiksmus reaguojant į laivų ir naftos bei dujų įrenginių keliamą jūrų taršą, tęstinumą ir suderinti šio reglamento taikymo laikotarpį su Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013 taikymo laikotarpiu. Todėl šis reglamentas turėtų būti taikomas nuo 2014 m. sausio 1 d.,

⁽¹⁾ 2007 m. lapkričio 8 d. Tarybos sprendimas 2007/779/EB, Euratomas, nustatantis Bendrijos civilinės saugos mechanizmą (OL L 314, 2007 12 1, p. 9).

⁽²⁾ 2013 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa (OL L 347, 2013 12 20, p. 884).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiuo reglamentu nustatoma išsami tvarka dėl Sąjungos finansinio įnašo į Europos jūrų saugumo agentūros (toliau - Agentūra) biudžetą Agentūrai skirtoms užduotims, susijusioms su reagavimu į laivų ir naftos bei dujų įrenginių keliamą jūrų taršą, vykdyti pagal Reglamento (EB) Nr. 1406/2002 1 ir 2 straipsnius.
2. Tai, kad Agentūra vykdo veiklą reagavimo į taršą, neatleidžia pakrančių valstybių nuo atsakomybės turėti tinkamus reagavimo į taršą mechanizmus.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) nafta – bet kokio pavidalo nafta, įskaitant žalią naftą, mazutą, naftos nuosėdas, naftos atliekas ir perdirbtus naftos produktus, kaip nustatyta 1990 m. Tarptautinės jūrų organizacijos (toliau - TJO) Tarptautinėje konvencijoje dėl parengties, veiksmų ir bendradarbiavimo įvykus taršos nafta incidentams;
- b) pavojingos ir kenksmingos medžiagos – bet kokios medžiagos, išskyrus naftą, kurios patekusios į jūros aplinką gali kelti pavojų žmogaus sveikatai, kenkti gyviesiems jūros ištekliams ir gyvybei jūroje, riboti jūros teikiamas galimybes ir kliudyti kitaip teisėtai naudotis jūra, kaip nustatyta TJO 2000 m. Protokole dėl parengties, veiksmų ir bendradarbiavimo taršos pavojingomis ir kenksmingomis medžiagomis atvejais;
- c) naftos ir dujų įrenginys – nejudamas stacionarus ar mobilus įrenginys arba įrenginių, visam laikui sujungtų tiltais ar kitomis struktūromis, junginys, naudojamas vykdant naftos ir dujų operacijas jūroje ar susijęs su tomis operacijomis; naftos ir dujų įrenginys apima mobiliuosius jūrų gręžybės blokus tik jei yra dislokuoti jūroje gręžybės, gamybos ar kitokios veiklos, susijusios su naftos ir dujų operacijoms, tikslais; tokiais įrenginiais taip pat laikoma infrastruktūra ir įrenginiai, naudojami į sausumą ir sausumos terminalus gabenti naftą ir dujas.

3 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje nurodytas Sąjungos finansinis įnašas skiriamas Agentūrai siekiant finansuoti veiksmus, kuriais reaguojama į laivų ir naftos bei dujų įrenginių keliamą jūrų taršą, kaip nurodyta išsamiaame plane, parengtame pagal Reglamento (EB) Nr. 1406/2002 10 straipsnio 2 dalies k punktą, kurie visų pirma yra susiję su:

- a) reagavimu į taršą teikiant operatyvinę pagalbą ir paramą papildomomis priemonėmis, tokiomis kaip rezerviniai taršos likvidavimo laivai, palydoviniai vaizdai ir įranga, taršos paveiktų valstybių prašymu pagal Reglamento (EB) Nr. 1406/2002 2 straipsnio 3 dalies d punktą ir 2 straipsnio 5 dalį laivų, arba naftos ir dujų įrenginių sukeltos atsitiktinės arba tyčinės jūrų taršos atveju;
- b) bendradarbiavimu ir koordinavimu bei techninės ir mokslinės pagalbos teikimu valstybėms narėms ir Komisijai vykstant Sąjungos civilinės saugos sistemos veiklai ir TJO bei atitinkamoms regioninėms organizacijoms vykstant susijusią veiklą;

- c) informacija, visų pirma geriausios praktikos pavyzdžių, kompetencijos, metodų ir inovacijų reagavimo į laivų ir naftos bei dujų įrenginių sukeltą jūrų taršą srityje rinkimu, analize ir sklaida.

4 straipsnis

Sąjungos finansavimas

1. Neviršijant daugiametėje finansinėje programoje nustatytų ribų Agentūrai skiriami asignavimai, reikalingi jai veiksmingai ir ekonomiškai vykdyti savo reagavimo į laivų ir naftos bei dujų įrenginių sukeltą jūrų taršą užduotis.
2. Finansinis paketas 3 straipsnyje nurodytoms užduotims įgyvendinti nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. yra 160 500 000 EUR, suma nurodoma dabartinėmis kainomis.
3. Metinius asignavimus nustato Europos Parlamentas ir Taryba neviršydami daugiametėje finansinėje programoje nustatytų ribų. Šiuo atžvilgiu užtikrinamas būtinas 3 straipsnio a punkte numatytos operatyvinės pagalbos valstybėms narėms finansavimas.

5 straipsnis

Esamų pajėgumų stebėseną

1. Siekiant nustatyti Agentūros teikiamos operatyvinės pagalbos poreikį ir ją teikti veiksmingiau, pvz., suteikiant valstybių narių pajėgumus papildančius taršai šalinti skirtus laivus, Agentūra tvarko valstybinių ir privačiųjų (jei tokių yra) reagavimo į taršą mechanizmų bei susijusių reagavimo pajėgumų įvairiuose Sąjungos regionuose sąrašą.
2. Agentūra tvarko šį sąrašą remdamasi iš valstybių narių gaunama informacija. Tvarkydama tą sąrašą, Agentūra siekia iš trečiųjų šalių, turinčių bendrą su Sąjunga regioninį jūrų baseiną, gauti informacijos apie reagavimo į taršą mechanizmus ir atitinkamus reagavimo pajėgumus.
3. Agentūros administracinė valdyba atsižvelgia į tą sąrašą ir kitą atitinkamą informaciją, susijusią su reagavimo į taršą tikslais, išdėstytais Reglamento (EB) Nr. 1406/2002 1 straipsnyje, pvz., informaciją, pateikiamą cheminių medžiagų, kurios naudojamos kaip dispergentai, rizikos vertinimuose ir moksliniuose tyrimuose, prieš nusprenddama dėl Agentūros reagavimo į taršą veiklos pagal Agentūros metines darbo programas. Šiuo atžvilgiu Agentūra ypatingą dėmesį skiria toms sritims, kurios, kaip buvo nustatyta, yra labiausiai pažeidžiamos, tačiau prireikus taip pat bet kuriai kitai sričiai.

6 straipsnis

Sąjungos finansinių interesų apsauga

1. Komisija ir Agentūra užtikrina, kad įgyvendinant pagal šį reglamentą finansuojamus veiksmus Sąjungos finansiniai interesai būtų apsaugomi taikant prevencines priemones prieš sukčiavimą, korupciją ir kitokią neteisėtą veiklą, atliekant veiksmingus patikrinimus ir inspektavimus, ir, nustačius pažeidimus, išieškant netinkamai sumokėtas sumas, skiriant veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas pagal Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 ⁽¹⁾, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ⁽²⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ⁽³⁾.

⁽¹⁾ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

⁽²⁾ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

⁽³⁾ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

2. Kalbant apie pagal šį reglamentą finansuojamus Sąjungos veiksmus, Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 1 straipsnio 2 dalyje minimas „pažeidimas“ reiškia bet kurią Sąjungos teisės aktų nuostatų pažeidimą arba bet kurią sutartinių įsipareigojimų nesilaikymą dėl ekonominio subjekto veikimo ar neveikimo, pažeidžiančio arba galinčio pažeisti Sąjungos bendrąjį biudžetą arba jos valdomus biudžetus sukuriant nepagrįstas išlaidas.

3. Savo atitinkamų įgaliojimų ribose Komisija ir Agentūra užtikrina, kad finansuojant šiame reglamente numatytus Sąjungos veiksmus būtų pasiektas kuo geresnis kainos ir veiksmingumo santykis.

7 straipsnis

Laikotarpio vidurio vertinimas

1. Ne vėliau kaip 2017 m. gruodžio 31 d. Komisija, remdamasi Agentūros pateikta informacija, pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šio reglamento įgyvendinimo ataskaitą. Toje ataskaitoje, kuri parengiama nedarant poveikio Agentūros administracinės valdybos vaidmeniui, išdėstomi 4 straipsnyje nurodyto Sąjungos įnašo panaudojimo rezultatai, susiję su įsipareigojimais ir išlaidomis laikotarpiu nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d.

2. Toje ataskaitoje Komisija pateikia Agentūros gebėjimo veiksmingai ir ekonomiškai vykdyti savo užduotis vertinimą. Remiantis vertinimais ir atsižvelgiant į Agentūros poreikius vykdyti jai priskirtas užduotis, Komisija 2018–2020 m. laikotarpiui prireikęs pasiūlo atitinkamą Agentūrai skirto daugiamečio finansinio paketo, reikalingo 3 straipsnyje nurodytoms užduotims įgyvendinti, korekciją (ne didesnę kaip 8 %). Galima korekcija neviršija daugiamečio finansinės programoje nustatytų ribų ir ja nedaromas poveikis metinėms biudžeto procedūroms arba būsimai daugiamečio finansinės programos peržiūrai.

3. Toje ataskaitoje pateikiama informacija (jei tokios informacijos turima) apie Agentūros pasirengimo reaguoti į laivų ir naftos bei dujų įrenginių sukeltą jūrų taršą socialines, ekonomines, ekologines ir finansines pasekmes.

4. Be to, remdamasi ta ataskaita, Komisija prireikęs gali pasiūlyti šio reglamento pakeitimus, visų pirma siekiant atsižvelgti į mokslo pažangą kovos su jūrų tarša, kurią kelia laivai ir naftos bei dujų įrenginiai, įskaitant taršą pavojingomis ir kenksmingomis medžiagomis, taip pat į atitinkamus priemonių, pagal kurias įsteigiamos regioninės organizacijos, vykdančios veiklą, patenkančią į Agentūros veiklos reaguojant į taršą sritį, ir prie kurių Sąjunga yra prisijungusi, pokyčius.

8 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymo data

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. liepos 23 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

S. GOZI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 912/2014**2014 m. liepos 23 d.****kuriuo nustatoma finansinės atsakomybės, susijusios su investuotojų ir valstybės ginčų sprendimu teismuose, įsteigtuose tarptautiniais susitarimais, kurių šalis yra Europos Sąjunga, paskirstymo tvarka**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, tiesioginės užsienio investicijos įtrauktos į bendrai prekybos politikai priskiriamų sričių sąrašą. Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 3 straipsnio 1 dalies e punktą Sąjunga turi išimtinę kompetenciją bendros prekybos politikos srityje ir gali būti tarptautinių susitarimų, apimančių nuostatas dėl tiesioginių užsienio investicijų, šalis;
- (2) investicijų apsaugą numatančiuose susitarimuose gali būti nustatytas investuotojų ir valstybės ginčų sprendimo mechanizmas, pagal kurį trečiosios šalies investuotojas gali pareikšti ieškinį prieš valstybę, kurioje jis yra investavęs. Investuotojų ir valstybės ginčų sprendimas gali baigtis piniginės kompensacijos priteisimu. Be to, kiekvienoje tokioje byloje bus neišvengiamai patiriamos didelės arbitražo administravimo išlaidos bei išlaidos, susijusios su gynyba nagrinėjant bylą;
- (3) tarptautinė atsakomybė už režimą, dėl kurio sprendžiamas ginčas, atitinka kompetencijos tarp Sąjungos ir valstybių narių padalijimą. Todėl Sąjunga iš principo bus atsakinga už gynybą pagal ieškinius dėl susitarime išdėstytų taisyklių, patenkančių į išimtinės Sąjungos kompetencijos sritį, pažeidimo, neatsižvelgiant į tai, ar ginčijamą režimą taiko pati Sąjunga, ar valstybė narė;
- (4) Sąjungos susitarimuose užsienio investuotojams turėtų būti užtikrinama tokio paties aukšto lygio apsauga, bet ne didesnė, kokia pagal Sąjungos teisę ir pagrindinius valstybių narių bendruosius teisės principus suteikiama Sąjungos investuotojams. Sąjungos susitarimuose turėtų būti užtikrinama, kad būtų gerbiamos ir apsaugomos Sąjungos teisėkūros galios ir teisė reglamentuoti;
- (5) jeigu pagal tarptautinę teisę Sąjunga, kaip subjektas, turintis teisinį subjektiškumą, yra atsakinga už taikomą režimą, ji turėtų, remiantis tarptautine teise, sumokėti priteistas sumas ir padengti su ginču susijusias išlaidas. Tačiau atitinkamų sumų priteisimo priežastis gali būti pačios Sąjungos taikomas režimas arba valstybės narės taikomas režimas. Taigi būtų neteisinga, jei priteista suma ir arbitražo išlaidos būtų sumokamos iš Sąjungos biudžeto, kai režimą taikė valstybė narė, nebent atitinkamo režimo buvo reikalaujama pagal Sąjungos teisę. Todėl remiantis Sąjungos teise reikia paskirstyti finansinę atsakomybę tarp pačios Sąjungos ir valstybės narės, atsakingos už taikomą režimą, atsižvelgiant į šiame reglamente nustatytus kriterijus;

⁽¹⁾ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2014 m. liepos 23 d. Tarybos sprendimas.

- (6) 2011 m. balandžio 6 d. rezoliucijoje dėl būsimos Europos tarptautinės investicijų politikos Europos Parlamentas aiškiai paragino sukurti šiame reglamente numatytą mechanizmą. Be to, Taryba savo 2010 m. spalio 25 d. išvadose dėl visapusiškos tarptautinės investicijų politikos paprašė Komisijos išnagrinėti šį klausimą;
- (7) finansinė atsakomybė turėtų būti priskirta subjektui, kuris atsakingas už režimą, pripažintą neatitinkančiu atitinkamų susitarimo nuostatų. Todėl pati Sąjunga turėtų prisiimti finansinę atsakomybę tada, kai atitinkamą režimą taikė Sąjungos institucija, įstaiga, tarnyba ar agentūra. Atitinkama valstybė narė turėtų prisiimti finansinę atsakomybę tada, kai atitinkamą režimą taikė ta valstybė narė. Tačiau, kai valstybė narė veikia taip, kaip reikalaujama pagal Sąjungos teisę, pavyzdžiui, perkeldama į nacionalinę teisę Sąjungos priimtą direktyvą, pati Sąjunga turėtų prisiimti finansinę atsakomybę, nes atitinkamo režimo reikalaujama pagal Sąjungos teisę. Šiame reglamente taip pat turėtų būti numatyta galimybė, kad atskiri atvejai būtų susiję su valstybės narės taikomu režimu ir su režimu, kurio reikalaujama pagal Sąjungos teisę ir turėtų apimti visus veiksmus, kurių imasi valstybės narės ir Sąjunga. Tokiais atvejais valstybės narės ir Sąjunga turėtų prisiimti finansinę atsakomybę už konkretų valstybių narių ar Sąjungos taikomą režimą;
- (8) Sąjunga visada turėtų būti atsakove, kai ginčas yra išskirtinai susijęs su režimu, kurį taikė Sąjungos institucijos, įstaigos, tarnybos ar agentūros, kad Sąjunga pagal pirmiau minėtus kriterijus prisiimtų galimą finansinę atsakomybę, kylančią iš ginčo;
- (9) tais atvejais, kai valstybė narė prisiimtų galimą finansinę atsakomybę, kylančią iš ginčo, teisinga ir tikslinga leisti tokiai valstybei narei būti atsakove, kad ji galėtų apginti režimą, kurį taikė investuotojui. Šiame reglamente nustatyta tvarka siekiama užtikrinti, kad dėl bylinėjimosi išlaidų ar galutinio sprendimo priteisti tam tikras sumas iš atitinkamos valstybės narės Sąjungos biudžetas ir Sąjungos nefinansiniai ištekliai net ir laikinai nepatirs naštos;
- (10) tačiau valstybės narės gali pageidauti, kad tokio tipo ginče atsakove būtų Sąjunga, pavyzdžiui, dėl priežasčių, susijusių su technine kompetencija. Todėl valstybė narė turėtų turėti galimybę atsisakyti būti atsakove, nedarant poveikio jos finansinei atsakomybei;
- (11) siekiant užtikrinti tinkamą Sąjungos interesų apsaugą, būtina numatyti galimybę pačiai Sąjungai išimtinėmis aplinkybėmis būti atsakove ginčiuose, susijusiuose su valstybės narės taikomu režimu. Tos aplinkybės apima tik tuos atvejus, kai ginčas taip pat susijęs su Sąjungos taikomu režimu, kai pasirodo, kad valstybės narės taikomo režimo reikalaujama pagal Sąjungos teisę ir kai dėl panašaus režimo Pasaulio prekybos organizacijoje (toliau – PPO) yra Sąjungai pareikštas susijęs ieškinys, kai sudaryta kolegija ir ieškinys yra susijęs su tuo pačiu konkrečiu teisiniu klausimu ir kai tai būtina argumentacijos nuoseklumui PPO byloje užtikrinti;
- (12) kai Sąjunga yra atsakovė bylose, susijusiose su valstybių narių priemonėmis, Komisija turėtų organizuoti gynybą taip, kad apsaugotų atitinkamos valstybės narės finansinius interesus;
- (13) sprendimai dėl to, ar atsakove turėtų būti Sąjunga ar valstybė narė, turėtų būti priimami remiantis šiame reglamente nustatyta sistema. Tikslinga, kad Komisija nedelsdama informuotų Europos Parlamentą ir Tarybą apie tai, kaip ši sistema taikoma;

- (14) šiame reglamente turėtų būti numatytos kai kurios praktinio pobūdžio nuostatos dėl arbitražo proceso reikalavimų ginčų, susijusių su valstybės narės taikomu režimu, atvejais. Tokiomis nuostatomis turėtų būti siekiama geriausio įmanomo dalyvavimo ginčo sprendime, kartu užtikrinant Europos Sąjungos sutarties (toliau - ES sutartis) 4 straipsnio 3 dalyje nurodytos lojalaus bendradarbiavimo pareigos laikymąsi ir atitinkamos valstybės narės interesų gynybą ir apsaugą;
- (15) kai Sąjunga yra atsakovė, tokiomis nuostatomis turėtų būti numatytas itin glaudus bendradarbiavimas, įskaitant greitą informavimą apie svarbius proceso etapus, atitinkamų dokumentų teikimas, dažnos konsultacijos ir įtraukimas į delegaciją procese;
- (16) kai atsakovė yra valstybė narė, tikslinga, kad laikantis ES sutarties 4 straipsnio 3 dalyje nurodytos lojalaus bendradarbiavimo pareigos, ji nuolat informuotų Komisiją apie bylos eigą ir visų pirma užtikrintų, kad būtų laiku pranešama apie svarbius proceso etapus, pateikiami atitinkami dokumentai, dažnai vykdomos konsultacijos ir įtraukiama į delegaciją procese. Taip pat tikslinga, kad Komisijai būtų suteikta tinkama galimybė nustatyti ginčo metu iškeltą teisės klausimą ar kitą dalyką, kuriuo suinteresuota Sąjunga;
- (17) nedarant poveikio arbitražo proceso rezultatams, valstybė narė turėtų galėti bet kuriuo metu sutikti būti finansiškai atsakinga tuo atveju, jei reikės mokėti kompensaciją. Tokiu atveju valstybė narė ir Komisija turėtų galėti sudaryti susitarimus dėl periodiško išlaidų apmokėjimo ir dėl kompensacijos sumokėjimo. Toks sutikimas nereiškia, kad valstybė narė pripažįsta, kad ieškinys yra pagrįstas. Komisija tokiu atveju turėtų galėti priimti sprendimą, kuriuo valstybė narė būtų įpareigota užtikrinti tokių išlaidų padengimą. Tuo atveju, jei teismas priteisia išlaidas Sąjungai, Komisija turėtų užtikrinti, kad bet kokios iš anksto apmokėtos išlaidos būtų nedelsiant kompensuotos atitinkamai valstybei narei;
- (18) kai kuriais atvejais gali būti tikslinga sudaryti taikos sutartį siekiant išvengti brangaus ir nereikalingo arbitražo. Būtina nustatyti tokių taikos sutarčių sudarymo procedūrą. Pagal tokią procedūrą Komisijai turėtų būti leidžiama laikantis nagrinėjimo procedūros sudaryti taikos sutartį dėl bylos, susijusios su Sąjungos finansine atsakomybe, jei tai atitinka Sąjungos interesus. Jei byla taip pat susijusi su valstybės narės taikomu režimu, tikslinga, kad Sąjunga būtų taikiu sutarimu galėtų išspręsti tik jei toks sprendimas neturėtų finansinių ar biudžetinių pasekmių atitinkamai valstybei narei. Tokiais atvejais tikslinga, kad Komisija ir atitinkama valstybė narė glaudžiai bendradarbiautų ir tarpusavyje konsultuotųsi. Valstybė narė turėtų visada galėti sudaryti taikos sutartį, su sąlyga, kad ji prisiims visą finansinę atsakomybę ir kad tokia taikos sutartis bus suderinama su Sąjungos teise;
- (19) jeigu iš Sąjungos priteisiama tam tikra suma, ta suma turėtų būti nedelsiant sumokėta. Komisija turėtų imtis veiksmų sumokėti tokias sumas, išskyrus atvejus, kai valstybė narė jau prisiėmė finansinę atsakomybę;
- (20) Komisija turėtų glaudžiai konsultuotis su atitinkama valstybe nare, siekdama susitarti dėl finansinės atsakomybės paskirstymo. Kai Komisija nustato, kad valstybė narė yra atsakinga, o valstybė narė su tuo nesutinka, Komisija turėtų sumokėti priteistas sumas ir parengti valstybei narei skirtą sprendimą, kuriuo būtų reikalaujama į Sąjungos biudžetą sumokėti atitinkamas sumas ir taikytinas palūkanas. Mokėtinų palūkanų turėtų būti tokios, kokios nustatytos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012⁽¹⁾ 78 straipsnio 4 dalį. SESV 263 straipsniu galima remtis tuomet, kai valstybė narė mano, kad sprendimas neatitinka šiame reglamente išdėstytų kriterijų.

⁽¹⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).

- (21) iš Sąjungos biudžeto turėtų būti dengiamos išlaidos, atsirandančios iš tiesioginių užsienio investicijų nuostatas apimančių susitarimų, kurių šalis yra Sąjunga ir kuriais nustatoma investuotojų ir valstybės ginčų sprendimų tvarka. Kai valstybės narės yra finansiškai atsakingos pagal šį reglamentą, Sąjunga turėtų galėti pirma surinkti atitinkamos valstybės narės įmokas prieš padengdama atitinkamas išlaidas arba pirma padengti atitinkamas išlaidas ir vėliau gauti kompensaciją iš atitinkamos valstybės narės. Turėtų būti įmanoma naudotis abiem šiais biudžeto tvarkymo būdais atsižvelgiant į tai, kuris iš jų tinkamesnis, visų pirma laiko požiūriu. Taikant bet kurį iš būdų atitinkamos valstybės narės sumokėtos įmokos ar kompensacijos turėtų būti laikomos Sąjungos biudžeto vidaus asignuotosiomis įplaukomis. Iš šių vidaus asignuotųjų įplaukų gaunami asignavimai ne tik turėtų padengti atitinkamas išlaidas, bet jais turėtų būti galima papildyti kitas Sąjungos biudžeto dalis, iš kurių skirti pirminiai asignavimai atitinkamoms išlaidoms padengti pagal antrąjį būdą;
- (22) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai;
- (23) įgyvendinimo įgaliojimais, susijusiais su 9 straipsnio 2 ir 3 dalimis, 13 straipsnio 1 dalimi, 14 straipsnio 8 dalimi, 15 straipsnio 3 dalimi ir 16 straipsnio 3 dalimi, turėtų būti naudojamosi vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 182/2011 ⁽¹⁾;
- (24) priimant sprendimus, kuriuose numatoma, kad Sąjunga būtų atsakove pagal 9 straipsnio 2 dalį, reikėtų laikytis patariamąsios procedūros, kadangi reikia, kad Sąjunga perimtų gynybą tokiose bylose, bet kad tai vis tiek kontroliuotų valstybės narės. Priimant sprendimus dėl taikos sutarčių pagal 15 straipsnio 3 dalį, reikėtų laikytis patariamąsios procedūros, atsižvelgiant į tai, kad tie sprendimai daugiausia turės vien laikiną poveikį Sąjungos biudžetui, nes atitinkama valstybė narė turės prisiimti bet kokią finansinę atsakomybę, kylančią iš ginčo, ir kadangi šiame reglamente yra nustatyti išsamūs kriterijai dėl tokio ginčų sprendimo priimtumo,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Nedarant poveikio SESV nustatytam kompetencijos pasidalijimui, šis reglamentas taikomas investuotojų ir valstybės ginčų sprendimui pagal susitarimą, kurio šalis yra Sąjunga arba Sąjunga ir jos valstybės narės ir kurį inicijavo trečiosios valstybės ieškovas. Visų pirma, šio reglamento priėmimas ir taikymas neturi poveikio Sutartyse nustatytam kompetencijos atskyrimui, be kita ko, ir tokiam atskyrimui valstybių narių arba Sąjungos taikomo režimo, kuris yra ieškovo ginčijamas dalykas investuotojų ir valstybės ginčo sprendimo procese pagal susitarimą, atžvilgiu.

2. Informavimo tikslais Komisija *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbia ir atnaušina susitarimų, kuriems taikomas šis reglamentas, sąrašą.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamos šios terminų apibrėžtys:

- a) susitarimas – nuostatas dėl tiesioginių užsienio investicijų apimantis tarptautinis susitarimas, kurio šalis yra Sąjunga arba Sąjunga ir jos valstybės narės ir kuriame numatytas investuotojų ir valstybės ginčų sprendimas;

⁽¹⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- b) arbitražo išlaidos – arbitražo teismo ir arbitražo institucijos mokesčiai ir išlaidos, atstovavimo išlaidos ir išlaidos, kurias arbitražo teismas priteisia ieškovui, pavyzdžiui, vertimo išlaidos, teisinės bei ekonominės analizės išlaidos ir kitos atitinkamos su arbitražo procesu susijusios išlaidos;
- c) ginčas – ieškinys, kurį, remdamasis susitarimu, prieš Sąjungą arba valstybę narę pareiškia ieškovas ir dėl kurio sprendimą priims arbitražo teismas;
- d) investuotojų ir valstybės ginčų sprendimas – susitarime numatytas mechanizmas, pagal kurį ieškovas gali reikšti ieškinius prieš Sąjungą arba valstybę narę;
- e) valstybė narė – viena ar daugiau Europos Sąjungos valstybių narių;
- f) atitinkama valstybė narė – valstybė narė, kuri taikė režimą, kuris tariamai neatitinka susitarimo;
- g) finansinė atsakomybė – pareiga sumokėti pinigų sumą, kurią priteisė arbitražo teismas arba kurią sutarta sumokėti pagal taikos sutartį, įskaitant arbitražo išlaidas;
- h) taikos sutartis – susitarimas, kurį sudaro Sąjunga ar valstybė narė arba jos abi ir ieškovas, pagal kurį ieškovas sutinka atsisakyti reikalavimų mainais į pinigų sumos sumokėjimą ar kitokią veiksmą nei pinigų sumos sumokėjimas, įskaitant atvejus, kai taikos sutartis yra įrašoma į arbitražo teismo sprendimą;
- i) arbitražo teismas – asmuo ar įstaiga, kuriai pagal susitarimą pavesta priimti sprendimą dėl investuotojo ir valstybės ginčo;
- j) ieškovas – fizinis ar juridinis asmuo, kuris pagal susitarimą gali pareikšti ieškinį dėl investuotojo ir valstybės ginčo sprendimo, arba fizinis ar juridinis asmuo, kuriam pagal susitarimą teisėtai perduoti ieškovo reikalavimai.
- k) Sąjungos teisė – SESV ir ES sutartis, taip pat kiti SESV 288 straipsnio antroje, trečioje ar ketvirtoje pastraipoje nurodyti Sąjungos teisės aktai ir tarptautiniai susitarimai, kurių šalis yra Sąjunga arba Sąjunga ir valstybės narės; vien šio reglamento tikslais „Sąjungos teisė“ nereiškia susitarime nustatytų investicijų apsaugos nuostatų;
- l) reikalaujama pagal Sąjungos teisę – nurodomas režimas tuo atveju, kai atitinkama valstybė narė būtų galėjusi išvengti tariamo susitarimo pažeidimo, tik jei būtų ignoravusi pareigą pagal Sąjungos teisę, pavyzdžiui, kai ji negali spręsti arba veikti savo nuožiūra rezultato, kurį reikia pasiekti, atžvilgiu.

II SKYRIUS

FINANSINĖS ATSAKOMYBĖS PASKIRSTYMAS

3 straipsnis

Paskirstymo kriterijai

1. Iš ginčo pagal susitarimą kylanti finansinė atsakomybė paskirstoma remiantis šiais kriterijais:
 - a) Sąjunga prisiima finansinę atsakomybę, kylančią iš Sąjungos institucijų, įstaigų, tarnybų ar agentūrų taikomo režimo;

- b) atitinkama valstybė narė priima finansinę atsakomybę, kylančią iš tos valstybės narės taikomo režimo;
- c) taikant b punkto išimtį, Sąjunga priima finansinę atsakomybę, kylančią iš valstybės narės taikomo režimo, tais atvejais, kai tokio režimo buvo reikalaujama pagal Sąjungos teisę.

Nepaisant pirmos pastraipos c punkto, kai atitinkama valstybė narė turi imtis veiksmų pagal Sąjungos teisę, kad pašalintų ankstesnio akto neatitiktį Sąjungos teisei, ta valstybė narė yra finansiškai atsakinga, išskyrus atvejus, kai toks ankstesnis aktas buvo reikalaujamas pagal Sąjungos teisę.

2. Šiame reglamente numatytais atvejais Komisija priima sprendimą, kuriuo pagal 1 dalyje išdėstytus kriterijus nustatoma atitinkamos valstybės narės finansinė atsakomybė. Apie tokį sprendimą pranešama Europos Parlamentui ir Tarybai.

3. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies, atitinkama valstybė narė yra finansiškai atsakinga, kai:

a) ji prisiėmė galimą finansinę atsakomybę pagal 12 straipsnį; arba

b) ji sudaro taikos sutartį pagal 15 straipsnį.

4. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies, Sąjunga priima finansinę atsakomybę tais atvejais, kai Sąjunga yra atsakove pagal 4 straipsnį.

III SKYRIUS

GINČO EIGA

1 SKIRSNIS

Ginčo dėl Sąjungos taikomo režimo eiga

4 straipsnis

Sąjungos taikomas režimas

1. Sąjunga yra atsakovė tada, kai ginčas susijęs su Sąjungos institucijų, įstaigų, tarnybų ar agentūrų taikomu režimu.
2. Komisija, gavusi ieškovo prašymą dėl konsultacijų arba pranešimą, kuriame ieškovas nurodo savo ketinimą inicijuoti arbitražo procesą pagal susitarimą, nedelsdama informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą.

2 SKIRSNIS

Ginčo dėl valstybės narės taikomo režimo eiga

5 straipsnis

Valstybės narės taikomas režimas

Šis skirsnis taikomas ginčams, visiškai ar iš dalies susijusiems su valstybės narės taikomu režimu.

6 straipsnis

Komisijos ir atitinkamos valstybės narės bendradarbiavimas ir konsultacijos

1. Vadovaudamosi lojalaus bendradarbiavimo principu, nurodytu ES sutarties 4 straipsnio 3 dalyje, Komisija ir atitinkama valstybė narė imasi visų reikiamų veiksmų Sąjungos ir atitinkamos valstybės narės interesams apginti ir apsaugoti.
2. Komisija ir atitinkama valstybė narė pradeda konsultacijas dėl dalyvavimo sprendžiant ginčus pagal šį reglamentą, atsižvelgdamos į šiam reglamente ir atitinkamame susitarime nustatytus terminus, ir atvejais, kai tai reikalinga ginčų eigai, tarpusavyje keičiasi kita informacija.

7 straipsnis

Prašymas dėl konsultacijų

1. Komisija, gavusi ieškovo pagal susitarimą pateiktą prašymą dėl konsultacijų, nedelsdama informuoja atitinkamą valstybę narę. Valstybė narė, kuriai pranešama apie prašymą dėl konsultacijų arba kuri jį gavo, nedelsdama informuoja Komisiją.
2. Į Sąjungos delegacijos konsultacijoms sudėtį įeina atitinkamos valstybės narės ir Komisijos atstovai.
3. Atitinkama valstybė narė ir Komisija nedelsdamos viena kitai pateikia bylai svarbią informaciją.
4. Komisija apie visus tokius prašymus dėl konsultacijų praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

8 straipsnis

Pranešimas apie ketinimą inicijuoti arbitražo procesą

1. Komisija, gavusi pranešimą, kuriame ieškovas nurodo savo ketinimą inicijuoti arbitražo procesą pagal susitarimą, nedelsdama informuoja atitinkamą valstybę narę. Kai ieškovas pareiškia savo ketinimą inicijuoti arbitražo procesą Sąjungos ar valstybės narės atžvilgiu, per 15 darbo dienų nuo tokio pranešimo gavimo Komisija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie tai, kas yra ieškovas, kokios susitarimo nuostatos esą yra pažeistos, nurodo susijusį ekonomikos sektorių, režimą, kuriuo tariamai pažeidžiamas susitarimas, ir reikalaujamos atlyginti žalos sumą.
2. Valstybė narė, gavusi pranešimą, kuriame ieškovas nurodo apie savo ketinimą inicijuoti arbitražo procesą, nedelsdama informuoja Komisiją.
3. Komisija apie visus tokius pranešimus apie ketinimą inicijuoti arbitražo procesą praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

9 straipsnis

Atsakovo statusas

1. Atitinkama valstybė narė yra atsakove, išskyrus atvejus, kai egzistuoja bet kuri iš šių aplinkybių:
 - a) Komisija, pasikonsultavusi pagal 6 straipsnį, per 45 dienas nuo 8 straipsnyje nurodyto pranešimo gavimo priėmė sprendimą pagal šio straipsnio 2 arba 3 dalį; arba
 - b) valstybė narė, pasikonsultavusi pagal 6 straipsnį, per 45 dienas nuo 8 straipsnyje nurodyto pranešimo gavimo Komisijai raštu patvirtino neketinanti būti atsakove.

Esant bet kuriai iš a arba b punkte nurodytų aplinkybių, atsakovė yra Sąjunga.

2. Remdamasi išsamia ir subalansuota faktų analize ir valstybėms narėms nurodytais teisiniais argumentais, laikydamasi 22 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros, Komisija įgyvendinimo aktais gali nuspręsti, kad Sąjunga turi būti atsakove, kai egzistuoja viena ar daugiau toliau išvardytų aplinkybių:

a) Sąjunga prisiimtų visą arba bent dalį galimos finansinės atsakomybės, kylančios iš ginčo, pagal 3 straipsnyje išdėstytus kriterijus; arba

b) ginčas taip pat susijęs su Sąjungos institucijų, įstaigų, tarnybų ar agentūrų taikomu režimu.

3. Remdamasi išsamia ir subalansuota faktų analize ir valstybėms narėms nurodytais teisiniais argumentais, laikydamasi 22 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, Komisija įgyvendinimo aktais gali nuspręsti, kad Sąjunga turi būti atsakove tais atvejais, kai panašus režimas yra ginčijamas prieš Sąjungą PPO pareikštame susijusiame ieškinyje, kai sudaryta kolegija ir ieškinyje yra susijęs su tuo pačiu konkrečiu teisiniu klausimu ir kai tai būtina argumentacijos nuoseklumui PPO byloje užtikrinti.

4. Veikdama pagal šį straipsnį, Komisija užtikrina, kad Sąjungos gynyba būtų apsaugoti atitinkamos valstybės narės finansiniai interesai.

5. Po 8 straipsnyje nurodyto pranešimo gavimo Komisija ir atitinkama valstybė narė nedelsdamos pradeda konsultacijas pagal 6 straipsnį dėl bylos vedimo pagal šį straipsnį. Komisija ir atitinkama valstybė narė užtikrina, kad būtų laikomasi susitarime nustatytų terminų.

6. Tais atvejais, kai Sąjunga yra atsakovė, vadovaujantis 2 ir 5 dalimis, Komisija, prieš parengdama pareiškimų ar pastabų galutinę redakciją ir juos pateikdama, dėl jų konsultuojasi su atitinkama valstybe nare. Atitinkamos valstybės narės atstovai valstybės narės prašymu ir sąskaita įtraukiami į Sąjungos delegaciją bet kuriame posėdyje, o Komisija deramai atsižvelgia į valstybės narės interesus.

7. Komisija nedelsdama informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie bet kurį ginčą, kuriam taikomas šis straipsnis, ir apie tai, kaip jis taikytas.

10 straipsnis

Valstybės narės vedamas arbitražo procesas

1. Jeigu valstybė narė yra atsakovė, visais ginčo etapais, įskaitant galimą panaikinimą, apeliaciją ar peržiūrėjimą, vadovaudamasi 6 straipsniu ji:

a) laiku pateikia Komisijai visus atitinkamus su procesu susijusius dokumentus;

b) laiku informuoja Komisiją apie visus reikšmingus proceso etapus ir gavusi prašymą konsultuojasi su Komisija, kad būtų tinkamai atsižvelgta į ginčo metu iškeltą teisės klausimą ar kitą dalyką, kuriuo suinteresuota Sąjunga ir kurį nurodė Komisija atitinkamai valstybei narei pateiktoje neprivalomoje rašytinėje analizėje; ir

c) Komisijos prašymu ir jos pačios sąskaita leidžia jos atstovams dalyvauti valstybei narei atstovaujančioje delegacijoje.

2. Komisija pateikia valstybei narei atitinkamus su procesu susijusius dokumentus, siekdama užtikrinti kuo veiksmingesnę gynybą.
3. Kai tik arbitražo sprendimas yra priimamas, valstybė narė apie tai informuoja Komisiją. Komisija apie tai informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą.

11 straipsnis

Sąjungos vedamas arbitražo procesas

1. Vadovaujantis 6 straipsniu, kai Sąjunga yra atsakovė ginčiuose, kuriuose visą galimą finansinę atsakomybę ar jos dalį privalėtų prisiimti valstybė narė, arbitražo procesui taikomos šios nuostatos:
 - a) Komisija imasi visų reikiamų priemonių atitinkamos valstybės narės interesams apginti ir apsaugoti;
 - b) atitinkama valstybė narė teikia Komisijai visą reikalingą pagalbą;
 - c) Komisija pateikia atitinkamai valstybei narei su procesu susijusius atitinkamus dokumentus, nuolat informuoja valstybę narę apie visus reikšmingus proceso etapus ir pradeda su valstybe nare konsultacijas visais atvejais, kai atitinkama valstybė narė to prašo, kad būtų užtikrinta kuo veiksmingesnė gynyba;
 - d) Komisija ir atitinkama valstybė narė pasirengia gynybai glaudžiai bendradarbiaudamos tarpusavyje; ir
 - e) į Sąjungos delegacijos procese sudėtį įeina Komisija ir atitinkamos valstybės narės atstovai, nebent atitinkama valstybė narė praneša Komisijai, kad ji ketina nebūti Sąjungos delegacijos procese nare.
2. Komisija reguliariai informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie 1 dalyje nurodyto arbitražo proceso eigą.

12 straipsnis

Atitinkamos valstybės narės galimos finansinės atsakomybės prisiėmimas, kai atsakovė yra Sąjunga

Kai ginčiuose, kuriuose visą galimą finansinę atsakomybę ar jos dalį privalėtų prisiimti valstybė narė, atsakovė yra Sąjunga, atitinkama valstybė narė bet kuriuo metu gali prisiimti bet kokią iš arbitražo kylančią galimą finansinę atsakomybę. Šiuo tikslu atitinkama valstybė narė ir Komisija gali sudaryti susitarimus dėl, *inter alia*,:

- a) arbitražo išlaidų periodinio apmokėjimo būdų;
- b) Sąjungai priteistų sumų sumokėjimo mechanizmų.

IV SKYRIUS

GINČŲ BAIGIMAS TAIKOS SUTARTIMI, KAI ATSAKOVĖ YRA SĄJUNGA

13 straipsnis

Ginčų dėl Sąjungos taikomo režimo baigimas taikos sutartimi

1. Jeigu Komisija mano, kad ginčo dėl režimo, taikomo išimtinai Sąjungos, baigimas taikos sutartimi atitiktų Sąjungos interesus, ji gali priimti įgyvendinimo aktą taikos sutarčiai patvirtinti. Tas įgyvendinimo aktas priimamas pagal 22 straipsnio 3 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

2. Jei pagal taikos sutartį būtų numatyti veiksmai, kurie nėra piniginės sumos sumokėjimas, taikomos tokiems veiksams reikalingos procedūros.

14 straipsnis

Ginčų dėl režimo, taikomo vien arba iš dalies valstybės narės, baigimas taikos sutartimi, kai Sąjunga pageidauja ginčą baigti taikos sutartimi

1. Kai Sąjunga yra atsakovė ginče dėl režimo, kurį taiko vien arba iš dalies valstybė narė, ir Komisija mano, kad ginčo baigimas taikos sutartimi atitiktų Sąjungos finansinius interesus, Komisija pirmiausia konsultuojasi su atitinkama valstybe narė, kaip nustatyta 6 straipsnyje. Tokias konsultacijas su Komisija gali inicijuoti ir valstybė narė.
2. Jeigu Komisija ir atitinkama valstybė narė susitaria ginčą baigti taikos sutartimi, ta valstybė narė siekia sudaryti su Komisija susitarimą, kuriame būtų nustatyti deryboms ir taikos sutarties įgyvendinimui būtini elementai.
3. Kai Sąjunga yra atsakovė ginče, kuriame finansinė atsakomybė tektų valstybei narei ir kuris nėra susijęs su Sąjungos finansine atsakomybe, ginčą taikos sutartimi užbaigti gali tik atitinkama valstybė narė, laikydamasi 15 straipsnio.
4. Kai pagal 9 straipsnio 1 dalies b punktą atsakovė yra Sąjunga, Komisija, pasikonsultavusi pagal 6 straipsnio 1 dalį, gali nuspręsti ginčą baigti taikos sutartimi, kai tokia taikos sutartis atitinka Sąjungos finansinius interesus. Priimdama tokį sprendimą, Komisija pateikia išsamią ir subalansuotą faktų analizę ir teisinius argumentus, kuriuose įrodomi Sąjungos finansiniai interesai.
5. Kai pagal 9 straipsnio 2 dalį Sąjunga yra atsakovė ginče, kuris yra susijęs tik su Sąjungos finansine atsakomybe ir kuris nesijęs su valstybės narės finansine atsakomybe, Komisija gali nuspręsti ginčą baigti taikos sutartimi.
6. Kai pagal 9 straipsnio 2 dalį Sąjunga yra atsakovė ginče, kuris yra susijęs su Sąjungos ir valstybės narės finansine atsakomybe, Komisija gali nuspręsti ginčą baigti taikos sutartimi tik gavusi atitinkamos valstybės narės sutikimą. Atitinkama valstybė narė gali pateikti išsamią siūlomos taikos sutarties poveikio jos finansiniams interesams analizę. Kai valstybė narė nesutinka ginčą baigti taikos sutartimi, Komisija, nepaisant to, gali nuspręsti ginčą baigti taikos sutartimi – su sąlyga, kad tokia taikos sutartis nesukelia finansinių pasekmių atitinkamai valstybei narei ar nedaro poveikio jos biudžetui, – remdamasi išsamią ir subalansuota faktų analize ir teisiniais argumentais, kuriuose atsižvelgiama į valstybės narės pateiktą analizę ir įrodomi Sąjungos bei atitinkamos valstybės narės finansiniai interesai. Tuo atveju 19 straipsnis netaikomas.
7. Taikos sutarties, sudaromos pagal 4, 5 ir 6 dalis, nuostatose neturi būti numatomi jokie kiti atitinkamos valstybės narės veiksmai, kurie nėra piniginės sumos sumokėjimas.
8. Visos taikos sutartys pagal šį straipsnį turi būti patvirtinamos įgyvendinimo aktais. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 22 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

15 straipsnis

Ginčų dėl režimo, taikomo vien valstybės narės, baigimas taikos sutartimi, kai valstybė narė pageidauja ginčą baigti taikos sutartimi

1. Kai Sąjunga yra atsakovė ginče, susijusiame išimtinai tik su valstybės narės taikomu režimu, atitinkama valstybė narė gali pasiūlyti ginčą baigti taikos sutartimi, jei:
 - a) atitinkama valstybė narė priiima iš tokios taikos sutarties kylančią bet kokią galimą finansinę atsakomybę;

b) bet kuri taikos sutarties nuostata yra vykdytina tik atitinkamos valstybės narės atžvilgiu; ir

c) taikos sutarties nuostatos neprieštarauja Sąjungos teisei.

2. Komisija ir atitinkama valstybė narė pradeda konsultacijas, kad būtų įvertintas valstybės narės ketinimas ginčą baigti taikos sutartimi.

3. Atitinkama valstybė narė informuoja Komisiją apie taikos sutarties projektą. Laikoma, kad Komisija pritarė taikos sutarties projektui, nebent laikydamosi 22 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros priimtu įgyvendinimo aktu per 90 dienų nuo valstybės narės pranešimo apie taikos sutarties projektą pateikimo Komisija nusprendžia kitaip, motyvuodama tuo, kad taikos sutarties projektas neatitinka visų šio straipsnio 1 dalyje išdėstytų sąlygų. Kai taikos sutarties projektui pritariama, Komisija imasi visų būtinų priemonių, kad taikos sutartis įsigaliotų.

16 straipsnis

Ginčų dėl režimo, taikomo iš dalies valstybės narės, baigimas taikos sutartimi, kai ta valstybė narė pageidauja ginčą baigti taikos sutartimi

1. Kai Sąjunga yra atsakovė ginče dėl režimo, taikomo iš dalies valstybės narės, ir valstybė narė mano, kad ginčo baigimas taikos sutartimi atitiktų jos finansinius interesus, valstybė narė pirmiausia konsultuojasi su Komisija, kaip nustatyta 6 straipsnyje.

2. Jeigu Komisija ir atitinkama valstybė narė susitaria ginčą baigti taikos sutartimi, ta valstybė narė siekia sudaryti su Komisija susitarimą, kuriame būtų nustatyti deryboms ir taikos sutarties įgyvendinimui būtini elementai.

3. Jei Komisija nesutinka, kad ginčas būtų baigtas taikos sutartimi, ji gali remdamasi išsamia ir subalansuota faktų analize ir teisiniais argumentais, pateiktais valstybės narės, įgyvendinimo aktu priimti sprendimą – atsisakyti baigti ginčą taikos sutartimi. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 22 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

V SKYRIUS

GALUTINAI PRITEISTŲ SUMŲ AR TAIKOS SUTARTYJE NUMATYTŲ SUMŲ SUMOKĖJIMAS

17 straipsnis

Taikymo sritis

Šis skyrius taikomas tuomet, kai atsakovė ginče yra Sąjunga.

18 straipsnis

Priteistų sumų ar taikos sutartyje nustatytų sumų sumokėjimo tvarka

1. Ieškovas, kurio naudai galutinai priteisiama tam tikra suma pagal susitarimą, gali pateikti Komisijai prašymą sumokėti priteistą sumą. Komisija sumoka visas tokias priteistas sumas, išskyrus atvejus, kai atitinkama valstybė narė prisiėmė finansinę atsakomybę pagal 12 straipsnį; tokiu atveju priteistas sumas sumoka valstybė narė.

2. Jeigu pagal 13 ar 14 straipsnį taikos sutartyje nustatyta suma neįrašoma į sprendimą, ieškovas gali pateikti Komisijai prašymą sumokėti tą sumą. Tokias taikos sutartyse nustatytas sumas Komisija sumoka per taikos sutartyse nurodytus atitinkamus terminus.

19 straipsnis

Tvarka, taikoma nesant sutarimo dėl finansinės atsakomybės

1. Kai Sąjunga pagal 9 straipsnį yra atsakovė ir Komisija mano, kad, atsižvelgiant į 3 straipsnio 1 dalyje išdėstytus kriterijus, priteistą sumą, taikos sutartyje nustatytą sumą arba arbitražo išlaidas turėtų visiškai ar iš dalies sumokėti atitinkama valstybė narė, taikoma šio straipsnio 2–5 dalyse išdėstyta tvarka.
2. Komisija ir atitinkama valstybė narė nedelsdamos pradeda konsultacijas, kad būtų susitarta dėl atitinkamos valstybės narės ir, kai taikoma, Sąjungos finansinės atsakomybės.
3. Per tris mėnesius nuo prašymo sumokėti priteistą sumą, taikos sutartyje nustatytą sumą arba arbitražo išlaidas gavimo Komisija priima atitinkamai valstybei narei skirtą sprendimą, kuriuo nustatoma tos valstybės narės mokėtina suma. Komisija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie tokį sprendimą ir savo finansinius argumentus.
4. Jeigu per du mėnesius nuo 3 dalyje nurodyto sprendimo įsigaliojimo atitinkama valstybė narė nepareiškia prieštaravimo dėl Komisijos sprendimo, per šešis mėnesius po Komisijos sprendimo įsigaliojimo atitinkama valstybė narė į Sąjungos biudžetą sumoka kompensaciją už priteistos sumos, taikos sutartyje nustatytos sumos arba arbitražo išlaidų sumokėjimą. Atitinkama valstybė narė privalo sumokėti mokėtinas palūkanas, apskaičiuotas taikant normą, atitinkančią kitoms į Sąjungos biudžetą mokėtinoms sumoms taikomą palūkanų normą.
5. Tais atvejais, kai atitinkama valstybė narė pareiškia prieštaravimą, o Komisija su valstybės narės pozicija nesutinka, Komisija per šešis mėnesius po valstybės narės prieštaravimo gavimo priima sprendimą, kuriuo reikalaujama, kad atitinkama valstybė narė kompensuotų Komisijos sumokėtą sumą, įskaitant palūkanas, apskaičiuotas taikant normą, atitinkančią kitoms į Sąjungos biudžetą mokėtinoms sumoms taikomą palūkanų normą.
6. Pagal 3 ir 5 dalis priimti Komisijos sprendimai skelbiami *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

20 straipsnis

Išankstinis arbitražo išlaidų apmokėjimas

1. Komisija gali priimti sprendimą, kuriuo reikalaujama, kad atitinkama valstybė narė iš anksto sumokėtų finansinius įnašus į Sąjungos biudžetą dėl numatomų ar patirtų arbitražo išlaidų. Toks sprendimas dėl finansinių įnašų turi būti proporcingas, atsižvelgiant į 3 straipsnyje išdėstytus kriterijus.
2. Jeigu arbitražo teismas nusprendžia atleisti Sąjungą nuo arbitražo išlaidų mokėjimo, o atitinkama valstybė narė mokėjo periodinius mokėjimus dėl arbitražo išlaidų, Komisija užtikrina, kad jos būtų pervestos iš anksto jas mokėjusiai valstybei narei, įskaitant palūkanas, apskaičiuotas taikant normą, atitinkančią kitoms į Sąjungos biudžetą mokėtinoms sumoms taikytiną palūkanų normą.

21 straipsnis

Valstybės narės mokėjimai

Valstybės narės kompensacija ar mokėjimas į Sąjungos biudžetą už priteistos sumos ar taikos sutartyje nustatytos sumos arba arbitražo išlaidų, įskaitant išlaidas, nurodytas šio reglamento 20 straipsnio 1 dalyje, sumokėjimą laikomi vidaus asignuotosiomis įplaukomis, kaip nurodyta Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 21 straipsnio 4 dalyje. Jomis gali būti padengiamos išlaidos, atsiradusios dėl susitarimų, sudarytų pagal SESV 218 straipsnį dėl investuotojų ir valstybių ginčų sprendimo, arba atstatomi asignavimai, iš pradžių skirti priteistos sumos ar taikos sutartyje nustatytos sumos ar arbitražo išlaidų sumokėjimui padengti.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Investicijų susitarimų komitetas, įsteigtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1219/2012 ⁽¹⁾. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.
3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

23 straipsnis

Ataskaitos ir peržiūra

1. Komisija reguliariai teikia Europos Parlamentui ir Tarybai išsamias ataskaitas apie šio reglamento taikymą. Tose ataskaitose pateikiama visa atitinkama informacija, įskaitant prieš Sąjungą ar valstybes nares pateiktų ieškinių sąrašą, su jais susijusius procesus, sprendimus ir finansinį poveikį Sąjungos biudžetui. Pirmą ataskaitą pateikiama ne vėliau kaip 2019 m. rugsėjo 18 d. Paskesnės ataskaitos teikiamos kas trejus metus.
2. Komisija kasmet Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ieškovų pateiktų prašymų dėl konsultacijų, ieškinių ir arbitražo sprendimų sąrašą.
3. Kartu su 1 dalyje nurodyta ir Komisijos išvadomis pagrįsta ataskaita Komisija taip pat gali Europos Parlamentui ir Tarybai teikti pasiūlymą iš dalies keisti šį reglamentą.

24 straipsnis

Ginčai pagal susitarimus, sudarytus iki šio reglamento įsigaliojimo

Ginčų, kylančių iš susitarimų, kurie yra nurodyti 1 straipsnyje ir kurie buvo sudaryti prieš 2014 m. rugsėjo 17 d., atžvilgiu šis reglamentas taikomas tik tiems ginčams, kurių atveju ieškinys arbitražui yra pateiktas po 2014 m. rugsėjo 17 d. ir kurie yra susiję su režimu, taikytu po 2014 m. rugsėjo 17 d.

25 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. liepos 23 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

S. GOZI

⁽¹⁾ 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1219/2012, kuriuo nustatoma valstybių narių ir trečiųjų šalių dvišaliams investicijų susitarimams skirta pereinamojo laikotarpio tvarka (OL L 351, 2012 12 20, p. 40).

Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendras pareiškimas

Šio reglamento priėmimas ir taikymas nedaro poveikio Sutartimis nustatytam kompetencijos padalijimui ir neturi būti aiškinamas kaip Sąjungos naudojimasis pasidalijamąja kompetencija srityse, kuriose Sąjunga savo kompetencija nepasi-
naudojo.

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2014/89/ES

2014 m. liepos 23 d.

kuria nustatoma jūrinių teritorijų planavimo sistema

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnio 2 dalį, 100 straipsnio 2 dalį, 192 straipsnio 1 dalį ir 194 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) dėl didelio ir sparčiai didėjančio jūrinių teritorijų poreikio skirtingiems tikslams, kaip antai energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių gamybos įrenginiai, naftos ir dujų žvalgybos ir naudojimas, jūrų laivybos ir žvejybos veikla, ekosistemos ir biologinės įvairovės išsaugojimas, žaliavų gavyba, turizmas, akvakultūros įrenginiai ir povandeninis kultūros paveldas, taip pat dėl daugiopio poveikio pakrančių ištekliams būtina taikyti integruotą planavimo ir valdymo metodą;
- (2) toks vandenynų ir jūrų valdymo metodas buvo suformuluotas Europos Sąjungos integruotoje jūrų politikoje (toliau – IJP), įskaitant jos aplinkosaugos ramstį – Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/56/EB ⁽⁴⁾. IJP tikslas – remti tvarų jūrų bei vandenynų vystymą ir plėtoti koordinuotą, nuoseklų ir skaidrų sprendimų dėl Sąjungos sektorių politikos, darančios poveikį vandenynams, jūroms, saloms, pakrančių bei atokiausiems regionams ir jūrų sektoriams, priėmimo procesą, be kita ko, įgyvendinant jūrų baseinų strategijas ar makroregionines strategijas ir kartu siekiant geros aplinkos būklės, kaip nustatyta Direktyva 2008/56/EB;
- (3) pagal IJP jūrinių teritorijų planavimas identifikuojamas kaip kompleksinė politikos priemonė, suteikianti viešosios valdžios institucijoms ir suinteresuotiesiems subjektams galimybę įgyvendinti koordinuotą, integruotą ir tarpvalstybinį metodą. Ekosisteminio metodo taikymas padės skatinti tvarų jūrų ir pakrančių regionų ekonomikos vystymąsi ir augimą, taip pat tausų jūrų ir pakrančių išteklių naudojimą;

⁽¹⁾ OL C 341, 2013 11 21, p. 67.

⁽²⁾ OL C 356, 2013 12 5, p. 124.

⁽³⁾ 2014 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2014 m. liepos 23 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/56/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva) (OL L 164, 2008 6 25, p. 19).

- (4) taikant jūrinių teritorijų planavimą remiamas ir palengvinamas Europos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos „Europa 2020“ (toliau – strategija „Europa 2020“), kurią Europos Vadovų Taryba patvirtino savo 2010 m. birželio 17 d. išvadose, įgyvendinimas; šia strategija siekiama užtikrinti didelį užimtumą, našumą ir socialinę sanglaudą, įskaitant konkurencingesnės, tausiau išteklius naudojančios ir ekologiškesnės ekonomikos skatinimą. Pakrantės ir jūrų sektoriai turi daug tvaraus augimo galimybių ir yra būtini strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimui užtikrinti;
- (5) komunikate „Mėlynasis augimas. Tvaraus jūrų ir jūrininkystės sektoriaus augimo galimybės“ Komisija nurodė keletą įgyvendinamų Sąjungos iniciatyvų, skirtų „Europa 2020“ įgyvendinti ir išskyrė kelias veiklos rūšis, į kurias ateityje būtų galima nukreipti mėlynojo augimo iniciatyvas ir kurias būtų galima tinkamai paremti jūrinių teritorijų planavimo teikiamu didesniu investuotojų pasitikėjimu ir tikrumu;
- (6) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1255/2011 ⁽¹⁾ buvo paremtas jūrinių teritorijų planavimo ir integruoto pakrančių zonų valdymo įgyvendinimas ir sudarytos palankesnės sąlygos tą padaryti. Europos struktūrinių ir investicinių fondai, įskaitant Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondą ⁽²⁾, suteiks galimybių remti šios direktyvos įgyvendinimą laikotarpiu nuo 2014 m. iki 2020 m.;
- (7) 1982 m. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos (toliau – UNCLOS) preambulėje nustatyta, kad jūrinių teritorijų naudojimo klausimai yra glaudžiai tarpusavyje susiję ir turi būti nagrinėjami kaip visuma. Vandenynų erdvės planavimas – logiški tolesni pareigų ir naudojimosi pagal UNCLOS suteiktomis teisėmis veiksmai bei struktūrizavimas ir praktinė priemonė, skirta padėti valstybėms narėms vykdyti savo pareigas;
- (8) kad būtų skatinamas tvarus jūrinių teritorijų atitinkamų naudojimo būdų sambūvis ir, kai taikoma, tinkamas jūrinių teritorijų atitinkamų naudojimo būdų paskirstymas, turėtų būti nustatyta sistema, kuri apimtų bent tai, kad valstybės narės imtųsi jūrinių teritorijų planavimo, kurį nustatant ir vykdančią būtų parengiami planai;
- (9) jūrinių teritorijų planavimas padės efektyviai valdyti jūrinę veiklą ir tausiai naudoti jūrų ir pakrančių išteklius, nes bus sukurta nuosekli, skaidri, tvari ir įrodymais grindžiama sprendimų priėmimo sistema. Siekiant įgyvendinti šios direktyvos tikslus, joje reikėtų įtvirtinti pareigas nustatyti jūrų planavimo procesą, pagal kurį būtų parengti jūrinių teritorijų planas arba planai; vykdančią tokį planavimo procesą turėtų būti atsižvelgta į sausumoje ir jūroje vykdomos veiklos sąveiką ir skatinti valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimą. Nedarant poveikio esamai Sąjungos *acquis* energetikos, transporto, žuvininkystės ir aplinkos srityse, šia direktyva nereikėtų nustatyti jokių naujų pareigų, visų pirma susijusių su konkrečiais valstybių narių pasirenkamais veiksmais dėl sektorių politikos šiose srityse įgyvendinimo būdo, tačiau reikėtų padėti vykdyti tą politiką pasitelkiant planavimo procesą;
- (10) siekiant užtikrinti nuoseklumą ir teisinį aiškumą, geografinė jūrinių teritorijų planavimo taikymo sritis turėtų būti apibrėžta pagal esamus Sąjungos ir tarptautinės jūrų teisės aktus, visų pirma UNCLOS. Šia direktyva nekeičiama valstybių narių kompetencija, susijusi su jūrų sienomis ir jurisdikcija;
- (11) nors Sąjungai tikslinga numatyti jūrinių teritorijų planavimo sistemą, valstybės narės tebėra atsakingos ir kompetentingos už savo jūrų vandenims skirtų tokių planų formato ir turinio apibrėžimą ir nustatymą, įskaitant institucines priemones ir, kai taikoma, jūrinių teritorijų paskirstymą įvairiai veiklai ir pagal atitinkamus naudojimo būdus;

⁽¹⁾ 2011 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1255/2011, kuriuo sukurama integruotos jūrų politikos tolesnio vystymo paramos programa (OL L 321, 2011 12 5, p. 1).

⁽²⁾ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 508/2014 dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo ir kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2328/2003, (EB) Nr. 861/2006, (EB) Nr. 1198/2006 bei (EB) Nr. 791/2007 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1255/2011 (OL L 149, 2014 5 20, p. 1).

- (12) kad būtų laikomasi proporcingumo ir subsidarumo principų, taip pat siekiant sumažinti papildomą administracinę naštą, ši direktyva turėtų būti perkelta į nacionalinę teisę ir įgyvendinta kiek įmanoma remiantis esamomis nacionalinėmis, regioninėmis ir vietos taisyklėmis bei mechanizmais, įskaitant Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijoje 2002/413/EB ⁽¹⁾ arba Tarybos sprendime 2010/631/ES ⁽²⁾ nustatytus taisykles ir mechanizmus;
- (13) jūrų vandenyse ekosistemoms ir jūrų ištekliams daromas didelis poveikis. Žmogaus veikla, taip pat klimato kaitos poveikis, gamtiniai pavojai ir kranto linijos dinamika, kaip antai erozija ir sąnašos, gali turėti didelį neigiamą poveikį pakrančių ekonomikos raidai ir augimui, taip pat jūrų ekosistemoms, o tai lemia aplinkos būklės blogėjimą, biologinės įvairovės nykimą ir ekosistemų funkcijų blogėjimą. Į šį įvairų poveikį reikėtų tinkamai atsižvelgti rengiant jūrinių teritorijų planus. Be to, jei į planavimo sprendimus būtų įtraukti sveikų jūrų ekosistemų ir įvairių jų funkcijų aspektai, tai galėtų būti labai naudinga maisto gamybos, poilsio ir turizmo, klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos, kranto linijos dinamikos kontrolės ir nelaimių prevencijos požiūriu;
- (14) siekiant skatinti tvarų jūrų regionų ekonomikos augimą, tvarų jūrų zonų vystymąsi ir tausų jūrų išteklių naudojimą, jūrinių teritorijų planavimas turėtų būti įgyvendintas taikant Direktyvos 2008/56/EB 1 straipsnio 3 dalyje nurodytą ekosisteminį metodą, siekiant užtikrinti, kad bendras visų rūšių veiklos poveikis būtų suderinamas su siekiu užtikrinti gerą aplinkos būklę ir kad nebūtų pakenkta jūrų ekosistemų pajėgumui reaguoti į žmogaus sukeltus pokyčius, kartu prisidedant prie sąlygų dabartinių ir būsimų kartų tausaus jūrų išteklių naudojimo ir naudojimosi paslaugomis. Be to, ekosisteminį metodą taip pat reikėtų taikyti taip, kad būtų prisitaikoma prie konkrečių ekosistemų ir kitų įvairių jūrų regionų ypatybių, atsižvelgti į vykdomą su regioninėmis jūrų konvencijomis susijusią veiklą ir remiantis sukauptomis žiniomis bei patirtimi. Tas metodas taip pat leis įgyvendinti pritaikomąjį valdymą, kuriuo užtikrinamas tobulinimas ir tolesnis vystymasis, nes padaugės patirties ir bus sukaupta daugiau žinių, atsižvelgiant į duomenų ir informacijos prieinamumą jūrų baseino lygmeniu, kad būtų galima taikyti tą metodą. Valstybės narės turėtų atsižvelgti į atsargumo principą bei principą, kad reikia imtis prevencinių veiksmų, kaip nustatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 191 straipsnio 2 dalyje;
- (15) jūrinių teritorijų planavimas padės, *inter alia*, siekti tikslų, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/28/EB ⁽³⁾, Tarybos reglamente (EB) Nr. 2371/2002 ⁽⁴⁾, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/147/EB ⁽⁵⁾, Tarybos direktyvoje 92/43/EEB ⁽⁶⁾, Europos Parlamento ir Tarybos sprendime 884/2004/EB ⁽⁷⁾, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2000/60/EB ⁽⁸⁾, Direktyvoje 2008/56/EB, nurodant 2011 m. gegužės 3 d. Komisijos komunikatą „Mūsų gyvenimo garantas, mūsų natūralus kapitalas: ES biologinės įvairovės strategija iki 2020 m.“, 2011 m. rugsėjo 20 d. Komisijos komunikatą „Efektyvus išteklių naudojimo Europos planas“, 2013 m. balandžio 16 d. Komisijos komunikatą „ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“ ir 2009 m. sausio 21 d. Komisijos komunikatą „Europos Sąjungos jūrų transporto politikos strateginiai tikslai ir rekomendacijos iki 2018 m.“, taip pat prireikęs dokumentus dėl Sąjungos regioninės politikos tikslų, įskaitant jūrų baseinų ir makro-regionines strategijas;

⁽¹⁾ 2002 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl integruoto pakrančių zonų valdymo strategijos įgyvendinimo Europoje (2002/413/EB) (OL L 148, 2002 6 6, p. 24).

⁽²⁾ 2010 m. rugsėjo 13 d. Tarybos sprendimas 2010/631/ES dėl Viduržemio jūros aplinkos ir pakrančių zonos apsaugos konvencijos protokolo dėl integruoto Viduržemio jūros pakrančių zonos valdymo sudarymo Europos Sąjungos vardu (OL L 279, 2010 10 23, p. 1).

⁽³⁾ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičianti bei vėliau panaikinanti Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB (OL L 140, 2009 6 5, p. 16).

⁽⁴⁾ 2002 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2371/2002 dėl žuvų išteklių apsaugos ir tausojančio naudojimo pagal Bendrąją žuvininkystės politiką (OL L 358, 2002 12 31, p. 59).

⁽⁵⁾ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

⁽⁶⁾ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

⁽⁷⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas 884/2004/EB, iš dalies keičiantis Sprendimą 1692/96/EB, pateikiantį Bendrijos gaires dėl transeuropinio transporto tinklo plėtros (OL L 167, 2004 4 30, p. 1).

⁽⁸⁾ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

- (16) jūrinės ir pakrantės veiklos rūšys dažnai yra tarpusavyje glaudžiai susijusios. Siekiant skatinti tausų jūrinių teritorijų naudojimą, vykdamas jūrinių teritorijų planavimą reikėtų atsižvelgti į sausumoje ir jūroje vykdomos veiklos sąsajas. Dėl šios priežasties jūrinių teritorijų planavimas gali būti labai naudingas nustatant gaires, susijusias su tvariu ir integruotu žmogaus veiklos jūroje valdymu, gyvenamosios aplinkos išsaugojimu, pakrančių ekosistemų trapumu, erozija ir socialiniais bei ekonominiais veiksniais. Jūrinių teritorijų planavimu reikėtų siekti integruoti kai kurių pakrančių naudojimo būdų ar veiklos jūrų aspektą ir jų poveikį ir galiausiai sudaryti sąlygas atsirasti integruotai strateginei vizijai;
- (17) ši pagrindų direktyva nedaro poveikio valstybių narių kompetencijai teritorijų planavimo srityje, įskaitant bet kokią žemyninio arba sausumos erdvės planavimo sistemą, naudojamą planuojant, kaip turėtų būti panaudojama sausuma ir pakrančių zona. Jei valstybės narės taiko žemyninio planavimo sistemą pakrančių vandenims ar jų daliai, ši direktyva neturėtų būti taikoma tiems vandenims;
- (18) jūrinių teritorijų planavimas turėtų aprėpti visus etapus, t. y. problemų ir galimybių nustatymo, informacijos rinkimo, planavimo, sprendimų priėmimo, įgyvendinimo, peržiūros ar atnaujinimo ir įgyvendinimo stebėsenos, ir turėtų tinkamai atsižvelgti į sausumoje ir jūroje vykdomos veiklos sąsajas ir geriausias turimas žinias. Reikėtų kuo geriau pasinaudoti mechanizmais, nustatytais galiojančiuose ar būsimuose teisės aktuose, įskaitant Komisijos sprendimą 2010/477/ES ⁽¹⁾ ar Komisijos iniciatyvą „Žinios apie jūrą 2020 m.“;
- (19) pagrindinis jūrinių teritorijų planavimo tikslas – skatinti tvarų vystymąsi ir nustatyti įvairių jūrinių teritorijų naudojimą jūroje, taip pat valdyti jūrinių teritorijų naudojimą ir konfliktus jūroje. Jūrinių teritorijų planavimu taip pat siekiama nustatyti ir skatinti daugiatikslį naudojimą atsižvelgiant į atitinkamą nacionalinę politiką ir teisės aktus. Kad tas tikslas būtų pasiektas, valstybės narės turi užtikrinti, kad vykstant planavimo procesui ar procesams būtų užtikrintas bent išsamus įvairaus jūrinių teritorijų naudojimo planavimas, ir atsižvelgiama į ilgalaikius pokyčius dėl klimato kaitos;
- (20) valstybės narės turėtų konsultuotis ir koordinuoti savo planus su atitinkamomis valstybėmis narėmis ir turėtų bendradarbiauti su trečiosios valstybės institucijomis atitinkamame jūrų regione, atsižvelgdamos į tų valstybių narių ir atitinkamų trečiųjų valstybių teises ir pareigas pagal Sąjungos ir tarptautinę teisę. Siekiant užtikrinti veiksmingą valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimą ir bendradarbiavimą su kaimyninėmis trečiosiomis valstybėmis, turi būti nustatytos kiekvienos valstybės narės kompetentingos institucijos. Todėl valstybės narės turi paskirti kompetentingą instituciją ar institucijas, atsakingas už šios direktyvos įgyvendinimą. Atsižvelgiant į įvairių jūrų regionų ar paregionų ir pakrančių zonų skirtumus, netikslinga šioje direktyvoje tiksliai apibrėžti tų bendradarbiavimo mechanizmų formų;
- (21) jūrų arealų valdymas yra sudėtingas ir jį įgyvendinant dalyvauja skirtingo lygmens institucijos, ekonominės veiklos vykdytojai ir kiti suinteresuotieji subjektai. Siekiant veiksmingai skatinti tvarų vystymąsi, atitinkamu šioje direktyvoje numatytų jūrinių teritorijų planų rengimo etapu būtina konsultuotis su suinteresuotaisiais subjektais, institucijomis ir visuomene, laikantis atitinkamų Sąjungos teisės aktų. Tinkamą nuostatų dėl viešų konsultacijų pavyzdį galima rasti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/35/EB ⁽²⁾ 2 straipsnio 2 dalyje;

⁽¹⁾ 2010 m. rugėjo 1 d. Komisijos sprendimas 2010/477/ES dėl geros jūrų vandenų aplinkos būklės kriterijų ir metodinių standartų (OL L 232, 2010 9 2, p. 14).

⁽²⁾ 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/35/EB, nustatanti visuomenės dalyvavimą rengiant tam tikrus su aplinka susijusius planus ir programas ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 85/337/EEB ir 96/61/EB dėl visuomenės dalyvavimo ir teisės kreiptis į teismus (OL L 156, 2003 6 25, p. 17).

- (22) įgyvendindamos jūrinių teritorijų planus valstybės narės gali sumažinti administracinę naštą ir išlaidas, susijusias su jų veiksmais įgyvendinant kitus atitinkamus Sąjungos teisės aktus. Todėl jūrinių teritorijų planų terminai turėtų, kai įmanoma, atitikti tvarkaraščius, nustatytus kituose atitinkamuose teisės aktuose, visų pirma: Direktyvoje 2009/28/EB, pagal kurią reikalaujama, kad 2020 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalis sudarytų bent 20 % bendro galutinio suvartojamo energijos kiekio, ir kurioje leidimų išdavimo, sertifikavimo ir planavimo (įskaitant teritorijų planavimą) procedūrų koordinavimas būtų laikomas svarbiu indėliu siekiant Sąjungos energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių naudojimo planinių rodiklių; Direktyvoje 2008/56/EB ir Sprendimo 2010/477/ES priedo A dalies 6 punkte, pagal kuriuos valstybės narės turi imtis būtinų priemonių, kad ne vėliau kaip 2020 m. būtų pasiekta arba išlaikyta gera jūrų aplinkos būklė, ir kuriuose jūrinių teritorijų planavimas nurodytas kaip priemonė, kuria remiamas žmogaus veiklos valdymui taikomas ekosisteminis metodas, siekiant užtikrinti gerą aplinkos būklę; Sprendime 884/2004/EB, pagal kurį ne vėliau kaip 2020 m. turi būti sukurtas transeuropinis transporto tinklas, sujungiant Europos sausumos, jūrų ir oro transporto infrastruktūros tinklus;
- (23) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB⁽¹⁾ nustato, kad poveikio aplinkai vertinimas yra svarbi priemonė, kuria užtikrinama, jog rengiant ir priimanč planus bei programas būtų atsižvelgiama į aplinkos apsaugos aspektus. Tais atvejais, kai jūrinių teritorijų planai gali turėti didelį poveikį aplinkai, jiems taikoma Direktyva 2001/42/EB. Kai jūrinių teritorijų planai aprėpia „Natura 2000“ teritorijas, toks poveikio aplinkai vertinimas gali būti atliekamas kartu taikant Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnyje nustatytus reikalavimus, kad būtų išvengta dubliavimosi;
- (24) siekiant užtikrinti, kad jūrinių teritorijų planai būtų grindžiami patikimais duomenimis, ir išvengti papildomos administracinės naštos, labai svarbu, kad valstybės narės naudotųsi geriausiais turimais duomenimis ir informacija skatindamos suinteresuotuosius subjektus keistis informacija bei naudodamosi esamomis duomenų rinkimo priemonėmis, kaip antai, priemonėmis, kurios plėtojamos įgyvendinant iniciatyvą „Žinios apie jūrą 2020 m.“ bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/2/EB⁽²⁾;
- (25) šios direktyvos įgyvendinimo stebėsenos tikslais valstybės narės turėtų siųsti Komisijai savo jūrinių teritorijų planų ir visų atnaujintų jų redakcijų kopijas. Komisija, naudodamasi valstybių narių pateikta informacija ir turima pagal Sąjungos teisės aktus teikiama svarbia informacija, informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie pažangą, padarytą įgyvendinant šią direktyvą;
- (26) būtina užtikrinti, kad ši direktyva būtų laiku perkelta į nacionalinę teisę, nes Sąjunga priėmė keletą politikos iniciatyvų, kurios turi būti įgyvendintos ne vėliau kaip 2020 m., o šia direktyva siekiama tas iniciatyvas paremti ir papildyti;
- (27) prieigos prie jūros neturinčioms valstybėms narėms būtų nustatyta neproporcinga ir nereikalinga pareiga, jei jos turėtų į nacionalinę teisę perkelti ir įgyvendinti šią direktyvą. Todėl tokias valstybes nares reikėtų atleisti nuo pareigos į nacionalinę teisę perkelti ir įgyvendinti šią direktyvą,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

1. Šia direktyva nustatoma jūrinių teritorijų planavimo sistema siekiant skatinti tvarų jūrų regionų ekonomikos augimą, tvarų jūrų arealų vystymąsi ir tausų jūrų išteklių naudojimą.

⁽¹⁾ 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo (OL L 197, 2001 7 21, p. 30).

⁽²⁾ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

2. Sąjungos integruotos jūrų politikos srityje pagal tą sistemą numatyta, kad valstybės narės nustato ir įgyvendina jūrinių teritorijų planavimą, kad būtų padedama įgyvendinti 5 straipsnyje nurodytus tikslus, atsižvelgiant į sausumoje ir jūroje vykdomos veiklos sąsajas ir tvirtesnę tarpvalstybinį bendradarbiavimą, laikantis atitinkamų UNCLOS nuostatų.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma valstybių narių jūrų vandenims nedarant poveikio kitiems Sąjungos teisės aktams. Ji netaikoma valstybės narės teritorijų planavimui priskiriamų pakrančių vandenims ar jų daliai, su sąlyga, kad tai nurodyta jos jūrinių teritorijų planuose.
2. Ši direktyva netaikoma veiklai, kurios vienintelis tikslas – gynyba ar nacionalinis saugumas.
3. Ši direktyva nedaro poveikio valstybių narių kompetencijai apibrėžti ir nustatyti jų jūrų vandenims skirtų jūrinių teritorijų planų apimtį ir aprėptį. Ji netaikoma miestų ir kaimiškų teritorijų planavimui.
4. Ši direktyva nedaro poveikio suverenioms valstybių narių teisėms ir jurisdikcijai jūrų vandenų srityje, kurios kyla iš atitinkamos tarptautinės teisės, visų pirma UNCLOS. Visų pirma, taikant šią direktyvą nedaromas poveikis valstybių narių jūrų sienų ribų nustatymui ir delimitavimui pagal atitinkamas UNCLOS nuostatas.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

1. integruota jūrų politika (IJP) – Sąjungos politika, kuria siekiama skatinti koordinuotą ir nuoseklų sprendimų priėmimą siekiant maksimaliai užtikrinti tvarų valstybių narių, visų pirma Sąjungos pakrančių, salų ir atokiausių regionų, bei jūrų sektorių vystymąsi, ekonomikos augimą ir socialinę sanglaudą vykdant darnią su jūromis susijusią politiką ir atitinkamą tarptautinį bendradarbiavimą;
2. jūrinių teritorijų planavimas – procesas, kurį vykdydamos atitinkamos valstybės narės institucijos analizuoja ir organizuoja žmogaus veiklą jūrų zonose, kad būtų pasiekti ekologiniai, ekonominiai ir socialiniai tikslai;
3. jūrų regionas – Direktyvos 2008/56/EB 4 straipsnyje nurodytas jūrų regionas;
4. jūrų vandenys – vandenys, jūros dugnas ir po juo esantis gruntas, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/56/EB 3 straipsnio 1 dalies a punkte ir pakrančių vandenys, kaip apibrėžta Direktyvos 2000/60/EB 2 straipsnio 7 punkte, ir jų jūros dugnas bei gelmės po jais.

II SKYRIUS

JŪRINIŲ TERITORIJŲ PLANAVIMAS

4 straipsnis

Jūrinių teritorijų planavimo nustatymas ir įgyvendinimas

1. Kiekviena valstybė narė nustato ir įgyvendina jūrinių teritorijų planavimą.
2. Tą darydamos valstybės narės atsižvelgia į sausumoje ir jūroje vykdomos veiklos sąsajas.

3. Planas ar planai kuriami ir rengiami laikantis valstybių narių apibrėžtų institucinių ir valdymo nuostatų. Ši direktyva nedaro poveikio valstybių narių kompetencijai apibrėžti ir nustatyti to plano arba tų planų formą ir turinį.
4. Jūrinių teritorijų planavimu padedama įgyvendinti 5 straipsnyje nurodytus tikslus ir jis turi atitikti 6 ir 8 straipsniuose nustatytus reikalavimus.
5. Nustatydamos jūrinių teritorijų planavimą valstybės narės deramai atsižvelgia į jūrų regionų ypatumus, susijusią šiuo metu vykdomą ir būsimą veiklą bei naudojimo būdus ir jų poveikį aplinkai, taip pat į gamtos išteklius, taip pat atsižvelgdamos į sausumoje ir jūroje vykdomos veiklos sąsajas.
6. Valstybės narės gali įtraukti vykdomą nacionalinę politiką, taisykles ar mechanizmus, kurie buvo nustatyti arba yra nustatomi iki šios direktyvos įsigaliojimo, su sąlyga, kad jie atitinka šios direktyvos reikalavimus, arba jais vadovautis.

5 straipsnis

Jūrinių teritorijų planavimo tikslai

1. Nustatydamos ir įgyvendindamos jūrinių teritorijų planavimą, valstybės narės atsižvelgia į ekonominius, socialinius ir aplinkosauginius aspektus, kad būtų remiamas tvarus vystymasis ir augimas jūrų sektoriuje, taikydamos ekosisteminį metodą, ir skatina susijusios veiklos ir naudojimo būdų egzistavimą kartu.
2. Jūrinių teritorijų planais valstybės narės siekia padėti užtikrinti tvarų energijos sektorių jūroje, jūrų transporto, žuvininkystės ir akvakultūros sektorių vystymąsi, taip pat aplinkos išsaugojimą, apsaugą ir gerinimą, įskaitant atsparumą klimato kaitos poveikiui. Be to, valstybės narės gali siekti kitų tikslų, kaip antai skatinti tvarų turizmą ir tvarią žaliavų gavybą.
3. Šia direktyva nedaromas poveikis valstybių narių kompetencijai nustatyti, kaip jų jūrinių teritorijų plane ar planuose turi būti atspindėti ir vertinami įvairūs tikslai.

6 straipsnis

Jūrinių teritorijų planavimui taikomi būtiniausi reikalavimai

1. Valstybės narės, siekdamos prisidėti prie 5 straipsnyje nurodytų tikslų, nustato procedūrinius veiksmus, atsižvelgdamos į atitinkamą veiklą jūrų vandenyse ir jų naudojimo būdus.
2. Tuo tikslu valstybės narės:
 - a) atsižvelgia į sausumoje ir jūroje vykdomos veiklos sąsajas;
 - b) atsižvelgia į aplinkosauginius, ekonominius ir socialinius, taip pat saugos aspektus;
 - c) siekia skatinti užtikrinti jūrinių teritorijų planavimo ir parengto plano ar planų ir kitų procesų, kaip antai integruoto pakrančių zonų valdymo arba lygiavertės oficialios ar neoficialios praktikos, nuoseklumą;
 - d) užtikrina suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą pagal 9 straipsnį;
 - e) organizuoja geriausių turimų duomenų naudojimą pagal 10 straipsnį;
 - f) užtikrina tarpvalstybinį valstybių narių bendradarbiavimą pagal 11 straipsnį;
 - g) skatina bendradarbiavimą su trečiosiomis valstybėmis pagal 12 straipsnį.

3. Valstybės narės pačios nusprendusios peržiūri jūrinių teritorijų planus bent kas 10 metų.

7 straipsnis

Sausumoje ir jūroje vykdomos veiklos sąsajos

1. Kad būtų galima atsižvelgti į sausumoje ir jūroje vykdomos veiklos sąsajas, pagal 4 straipsnio 2 dalį, jei šie veiksmai nėra įtraukti į jūrinių teritorijų planavimo procesą, valstybės narės gali naudoti kitus oficialius arba neoficialius procesus, kaip antai integruotą pakrančių zonų valdymą. Atitinkamus rezultatus valstybės narės atspindi savo jūrinių teritorijų planuose.
2. Nedarant poveikio 2 straipsnio 3 daliai, valstybės narės, vykdydamos jūrinių teritorijų planavimą, siekia skatinti rengiamo jūrinių teritorijų plano arba rengiamų planų suderinamumą su kitais susijusiais procesais.

8 straipsnis

Jūrinių teritorijų planų sudarymas

1. Nustatydamos ir įgyvendindamos jūrinių teritorijų planavimą valstybės narės sudaro jūrinių teritorijų planus, kuriuose identifikuojama susijusi šiuo metu jų jūrų vandenyse vykdoma ir būsima veikla bei tų vandenų naudojimo būdai, taip siekdamos prisidėti prie 5 straipsnyje nustatytų tikslų.
2. Tuo tikslu ir vadovaudamosi 2 straipsnio 3 dalimi valstybės narės atsižvelgia į atitinkamas veiklos ir naudojimo būdų sąsajas. Nedarant poveikio valstybių narių kompetencijai, galima veikla, naudojimo būdai ir interesai gali apimti:

- akvakultūros zonas,
- žvejybos zonas,
- naftos, dujų, kitų energijos šaltinių, mineralų ir agregatų žvalgymo, naudojimo ir gavybos, taip pat energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių gamybos įrenginius bei infrastruktūrą,
- jūrų transporto maršrutus ir eismo srautus,
- karinių mokymų vietas,
- saugomos gamtos ir saugomų rūšių teritorijas ir saugomas teritorijas,
- žaliavų gavybos teritorijas,
- mokslinius tyrimus,
- povandenines kabelių ir vamzdynų trasas,
- turizmą,
- povandeninį kultūros paveldą.

9 straipsnis

Visuomenės dalyvavimas

1. Valstybės narės, informuodamos visas suinteresuotąsias šalis ir konsultuodamosi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ir valdžios institucijomis bei atitinkama visuomene, ankstyvajame jūrinių teritorijų planų rengimo etape nustato visuomenės dalyvavimo priemones, laikydamosi atitinkamų Sąjungos teisės aktų nuostatų.

2. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad tie atitinkami suinteresuotieji subjektai, valdžios institucijos ir atitinkama visuomenė galėtų susipažinti su planais, kai tik jie yra galutinai užbaigiami.

10 straipsnis

Duomenų naudojimas ir mainai

1. Valstybės narės organizuoja jūrinių teritorijų planams būtinų geriausių turimų duomenų naudojimą ir nusprendžia, kaip organizuoti informacijos mainus.

2. 1 dalyje nurodyti duomenys, *inter alia*, gali apimti:

- a) su aplinka susijusius, socialinius ir ekonominius duomenis, kurie renkami pagal Sąjungos teisės aktus, susijusius su 8 straipsnyje nurodyta veikla;
- b) fizinius duomenis apie jūrų vandenį.

3. Įgyvendindamos 1 dalį valstybės narės naudoja atitinkamomis priemonėmis, įskaitant tas priemones, sukurtas pagal IJP ir pagal kitų sričių atitinkamą Sąjungos politiką, kaip antai nurodytąsias Direktyvoje 2007/2/EB.

11 straipsnis

Valstybių narių bendradarbiavimas

1. Vykdydamos planavimo ir valdymo procesus valstybės narės, kurių jūrų vandenys ribojasi, bendradarbiauja siekdamos užtikrinti, kad jūrinių teritorijų planai būtų nuoseklūs ir koordinuojami visame atitinkamame jūrų regione. Vykdam tokį bendradarbiavimą visų pirma atsižvelgiama į tarpvalstybinio pobūdžio klausimus.

2. 1 dalyje nurodytas bendradarbiavimas visų pirma vykdomas per:

- a) esamas regionines institucinio bendradarbiavimo struktūras, kaip antai regionines jūrų konvencijas, ir (arba)
- b) valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų tinklus arba struktūras, ir (arba)
- c) bet koki kitą 1 dalies reikalavimus atitinkantį metodą, pavyzdžiui, kaip yra jūrų baseinų strategijų atveju.

12 straipsnis

Bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis

Valstybės narės siekia, kai įmanoma, bendradarbiauti su trečiosiomis valstybėmis dėl savo veiksmų, susijusių su jūrinių teritorijų planavimu atitinkamuose jūrų regionuose, laikydamosi tarptautinės teisės ir tarptautinių konvencijų nuostatų, pavyzdžiui, naudodamosi esamais tarptautiniais forumais arba pasitelkdamos regioninį institucinį bendradarbiavimą.

III SKYRIUS

ĮGYVENDINIMAS

13 straipsnis

Kompetentingos institucijos

1. Kiekviena valstybė narė paskiria instituciją ar institucijas, kompetentingas įgyvendinti šią direktyvą.

2. Kiekviena valstybė narė pateikia Komisijai tų kompetentingų institucijų sąrašą kartu su šios direktyvos priede išvardyta informacija.

3. Kiekviena valstybė narė praneša Komisijai apie bet kokią informacijos, pateiktos pagal 1 dalį, pasikeitimą per šešis mėnesius nuo tokio pasikeitimo įsigaliojimo.

14 straipsnis

Stebėsena ir ataskaitų teikimas

1. Valstybės narės Komisijai ir visoms kitoms atitinkamoms valstybėms jūrinių teritorijų planų, įskaitant susijusią turimą aiškinamąją medžiagą apie šios direktyvos įgyvendinimą, ir visų vėlesnių atnaujintų jų redakcijų kopijas atsiunčia per tris mėnesius nuo jų paskelbimo dienos.

2. Komisija ne vėliau kaip praėjus vieneriems metams nuo jūrinių teritorijų planų parengimo termino, o po to – kas ketverius metus, Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, kurioje pranešama apie pažangą, padarytą įgyvendinant šią direktyvą.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip 2016 m. rugsėjo 18 d. Jos nedelsdamos apie tai praneša Komisijai.

Tvirtindamos 1 dalyje nurodytas priemones, valstybės narės daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. 13 straipsnio 1 dalyje nurodyta institucija ar institucijos paskiriamos ne vėliau kaip 2016 m. rugsėjo 18 d.

3. 4 straipsnyje nurodyti jūrinių teritorijų planai parengiami kuo greičiau, ne vėliau kaip 2021 m. kovo 31 d.

4. Pareiga į nacionalinę teisę perkelti šią direktyvą ir ją įgyvendinti netaikomas priegios prie jūros neturinčioms valstybėms narėms.

16 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

17 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2014 m. liepos 23 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
M. SCHULZ

Tarybos vardu
Pirmininkas
S. GOZI

PRIEDAS

KOMPETENTINGOS INSTITUCIJOS

1. Kompetentingos institucijos ar institucijų pavadinimas ir adresas – nustatytos kompetentingos institucijos ar institucijų oficialus pavadinimas ir adresas.
 2. Kompetentingos institucijos ar institucijų teisinis statusas – trumpas kompetentingos institucijos ar institucijų teisinio statuso aprašas.
 3. Atsakomybė – trumpas kompetentingos institucijos ar institucijų teisinių ir administracinių pareigų, taip pat jos (jų) funkcijų, susijusių su atitinkamais jūrų vandenimis, aprašas.
 4. Narystė – kai kompetentinga institucija ar institucijos veikia kaip kitų kompetentingų institucijų koordinuojančioji institucija, būtina pateikti tų kitų kompetentingų institucijų sąrašą ir informacijos apie institucinius santykius, kuriais užtikrinamas koordinavimas, santrauką.
 5. Koordinavimas regiono mastu – būtina pateikti informacijos apie mechanizmus, nustatytus koordinavimui tarp valstybių narių užtikrinti, kai jų vandenys, kuriems taikoma ši direktyva, priklauso tam pačiam jūrų regionui ar paregionui, santrauką.
-

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2014/90/ES**2014 m. liepos 23 d.****dėl laivų įrenginių, kuria panaikinama Tarybos direktyva 96/98/EB****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 100 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) pasaulinis laivybos pobūdis lemia poreikį Sąjungai taikyti ir remti tarptautinę saugios laivybos reguliavimo sistemą. Tarptautinėse saugios laivybos konvencijose reikalaujama, kad vėliavos valstybės užtikrintų, jog laivuose sumontuoti įrenginiai atitiktų tam tikrus saugos reikalavimus, susijusius su modeliu, konstrukcija ir veikimo charakteristikomis, ir kad būtų išduoti atitinkami sertifikatai. Tuo tikslu Tarptautinė jūrų organizacija (toliau – TJO) ir tarptautinės bei Europos standartizavimo institucijos parengė išsamius tam tikrų laivų tipų įrenginių veikimo charakteristikų ir bandymo standartus;
- (2) tarptautiniuose dokumentuose vėliavos valstybės administracijoms paliekama daug veiksmų laisvės. Nesuderinus reikalavimų, gaminių, kuriems kompetentingos nacionalinės institucijos išdavė sertifikatus kaip atitinkantiems tas konvencijas ir standartus, saugos lygis yra nevienodas; tai kliudo sklandžiai veikti vidaus rinkai, nes valstybės narės tampa sunku be papildomo tikrinimo priimti kitose valstybėse narėse sertifikuotus įrenginius, skirtus montuoti laivuose, plaukiojančiuose su jų vėliava;
- (3) tos problemos išsprendžiamos suderinus reikalavimus Sąjungos lygmeniu. Todėl Tarybos direktyva 96/98/EB ⁽³⁾ nustatytos bendros taisyklės, ir taip pašalinami tarptautinių standartų įgyvendinimo skirtumai, nustatant aiškius reikalavimus ir vienodą sertifikatų suteikimo tvarką;
- (4) yra įvairių kitų Sąjungos teisės priemonių, kuriomis, siekiant, *inter alia*, užtikrinti laisvą prekių judėjimą vidaus rinkoje arba aplinkosaugos tikslais, nustatomi reikalavimai ir sąlygos tam tikriems gaminiams, kurių pobūdis panašus kaip ir laivuose naudojamų įrenginių, tačiau kurie neatitinka tarptautinių standartų, kurie gali labai skirtis

⁽¹⁾ OL C 161, 2013 6 6, p. 93.

⁽²⁾ 2014 m. balandžio 15 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2014 m. liepos 23 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ 1996 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 96/98/EB dėl laivų įrenginių (OL L 46, 1997 2 17, p. 25).

nuo Sąjungos vidaus teisės aktų ir yra nuolat keičiami. Todėl valstybės narės negali tų gaminių sertifikuoti pagal susijusias tarptautines saugios laivybos konvencijas. Todėl įrenginiai, skirti montuoti ES laivuose pagal tarptautinius saugos standartus, turėtų būti reglamentuojami tik šia direktyva, kuri bet kuriuo atveju turėtų būti laikoma *lex specialis*; be to, turėtų būti nustatytas specialus ženklas, kuriuo būtų nurodoma, kad tuo ženklu pažymėti įrenginiai atitinka įsigaliojusiose atitinkamose tarptautinėse konvencijose ir dokumentuose nustatytus reikalavimus;

- (5) tarptautiniuose dokumentuose nustatomi išsamūs laivų įrenginių veikimo charakteristikų ir bandymo standartai, o kartais numatomos ir priemonės, kuriomis nukrypstama nuo griežtų reikalavimų, tačiau kurios tam tikromis sąlygomis yra tinkamos, kad atitiktų tų reikalavimų paskirtį. 1974 m. Tarptautinė konvencija dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje (SOLAS) numatomi alternatyvūs sprendimai ir tvarka, kuriuos savo atsakomybe galėtų taikyti atskiros valstybės narės;
- (6) iš patirties įgyvendinant Direktyvą 96/98/EB matyti, kad būtina imtis papildomų priemonių tos direktyvos įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo mechanizmams pagerinti ir reglamentavimo aplinkai supaprastinti, kartu užtikrinant, kad TJO reikalavimai būtų suderintai taikomi ir įgyvendinami visoje Sąjungoje;
- (7) todėl turėtų būti nustatyti reikalavimai, kad laivų įrenginiai atitiktų taikomuose tarptautiniuose dokumentuose nustatytus saugos standartus, įskaitant susijusius bandymo standartus, siekiant užtikrinti, kad tuos reikalavimus atitinkantys įrenginiai galėtų be kliūčių būti vidaus rinkos apyvartoje ir būti montuojami laivuose, plaukiojančiuose su bet kurios valstybės narės vėliava;
- (8) siekiant sudaryti sąlygas sąžiningai konkurencijai kuriant laivų įrenginius, reikėtų dėti visas pastangas skatinti atvirų standartų naudojimą, kad jie būtų laisvai prieinami arba parduodami už nominalų mokestį ir juos būtų leidžiama visiems kopijuoti, platinti ir naudoti be mokesčio arba už nominalų mokestį;
- (9) Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 768/2008/EB ⁽¹⁾ nustatyti sektoriaus teisės aktuose taikytini bendrieji principai ir orientacinės nuostatos, kad būtų sukurtas nuoseklus tų teisės aktų persvarstymo ar išdėstymo nauja redakcija pagrindas. Tas sprendimas – būsimų teisės aktų, kuriais bus suderintos prekybos gaminių sąlygos, bendroji horizontalaus pobūdžio sistema ir galiojančių teisės aktų pamatinis dokumentas. Toje bendrojoje sistemoje pateikiami tinkami problemų, nustatytų įgyvendinant Direktyvą 96/98/EB, sprendimai. Todėl būtina į šią direktyvą įtraukti Sprendimo Nr. 768/2008/EB terminų apibrėžtis ir orientacines nuostatas, pritaikius jas prie laivų įrenginių sektoriaus ypatumų;
- (10) siekiant rinkos priežiūros institucijoms suteikti papildomų specialių priemonių, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos joms atlikti savo užduotį, elektroninis žymuo galėtų papildyti ar pakeisti šturvalo ženklą tinkamu laiku;
- (11) ekonominės veiklos vykdytojų atsakomybė turėtų būti nustatyta taip, kad ji būtų proporcinga ir nediskriminuojanti tų ekonominės veiklos vykdytojų, kurie yra įsisteigę Sąjungoje, atžvilgiu, atsižvelgiant į tai, kad didelė laivų įrenginių, kuriems taikoma ši direktyva, dalis gali būti niekada neimportuojama ir neplatinama valstybių narių teritorijoje;

⁽¹⁾ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 768/2008/EB dėl bendrosios gaminių pardavimo sistemos ir panaikinantis Sprendimą 93/465/EEB (OL L 218 2008 8 13, p. 82).

- (12) atsižvelgiant į tai, laivų įrenginiai laivuose montuojami statant arba remontuojant laivus visame pasaulyje, rinkos priežiūra tampa itin sudėtinga ir jos neįmanoma veiksmingai įgyvendinti pasitelkiant sienų kontrolę. Todėl turėtų būti aiškiai apibrėžtos atitinkamos valstybių narių ir ekonominės veiklos vykdytojų Sąjungoje pareigos. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad su jų vėliava plaukiojančiuose laivuose būtų sumontuoti tik reikalavimus atitinkantys įrenginiai ir kad ši pareiga būtų vykdoma vėliavos valstybės administracijai išduodant, patvirtinant ar pratęsiant tokių laivų sertifikatus pagal tarptautines konvencijas, taip pat įgyvendinant taikomas nacionalines rinkos priežiūros priemones pagal Sąjungos rinkos priežiūros sistemą, nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 765/2008 ⁽¹⁾ III skyriuje. Valstybės narės tas pareigas vykdyti turėtų padėti informacinės sistemos, kurias užtikrina Komisija, siekiant vertinti įstaigas, kurioms suteiktas leidimas atlikti atitikties vertinimo užduotis, pranešti apie jas ir vykdyti jų stebėseną, dalytis informacija, susijusia su patvirtintais laivų įrenginiais, atsiimtomis arba atmestomis paraiškomis ir įrenginių neatitiktimi reikalavimams;
- (13) visų pirma gamintojo arba, prireikus, importuotojo atliktas laivų įrenginių paženklinimas šturvalo ženklų turėtų būti garantija pagal šią direktyvą nustatytas jų pareigas, kad įrenginiai atitinka reikalavimus ir gali būti pateikti rinkai, siekiant juos montuoti ES laive. Be to, yra būtinos tam tikros nuostatos, kad, paženklinus šturvalo ženklą, toliau būtų užtikrinama sauga ir jo taikomumas, ir kad nacionalinės rinkos priežiūros institucijos veiksmingai vykdytų savo užduotį. Gamintojas arba, prireikus, importuotojas ar platintojas turėtų privalėti kompetentingoms institucijoms suteikti visą teisingą informaciją, susijusią su įrenginiais, kuriuos jis paženklino šturvalo ženklą, siekiant užtikrinti, kad laivų įrenginiai ir toliau būtų saugūs. Gamintojas turėtų privalėti bendradarbiauti su rinkos priežiūros institucijomis, įskaitant dėl standartų, kurių laikydamasis jis pagamino ir sertifikavo įrenginius, ir jis taip pat turėtų rinkai pateikiamų savo laivų įrenginių atžvilgiu veikti imdamasis atsargumo priemonių. Šiuo atžvilgiu ne Sąjungoje esantis gamintojas turėtų paskirti įgaliotąjį atstovą, siekdamas užtikrinti bendradarbiavimą su kompetentingomis nacionalinėmis institucijomis;
- (14) atitiktį tarptautiniams bandymo standartams geriausia būtų galima įrodyti atlikus atitikties vertinimo procedūras, kaip antai nustatytąsias Sprendime Nr. 768/2008/EB. Tačiau gamintojams reikėtų leisti taikyti tik tas atitikties vertinimo procedūras, kurios atitinka tarptautinių dokumentų reikalavimus;
- (15) kad įtariamoms neatitikties tyrimo procedūra būtų sąžininga ir veiksminga, reikėtų paskatinti valstybes nares imtis visų priemonių, kurios padėtų išsamiai ir objektyviai įvertinti riziką; jei Komisija įsitikina, kad ši sąlyga įvykdyta, ji neturėtų būti įpareigota pakartoti tą vertinimą peržiūredama tų valstybių narių nustatytas ribojamąsias priemones, susijusias su reikalavimų neatitinkančia įranga;
- (16) vykdydama savo tyrimo pareigas, susijusias su notifikuotomis įstaigomis, Komisija turėtų nuolat informuoti valstybes nares ir su jomis kuo intensyviau bendradarbiauti, tinkamai atsižvelgiant į nepriklausomą jos vaidmenį;
- (17) kai valstybės narės priežiūros institucijos mano, kad laivų įrenginiai, kuriems taikoma ši direktyva, gali kelti pavojų saugiai laivybai, sveikatai arba aplinkai, jos turėtų atlikti vertinimus ar bandymus, susijusius su atitinkamais įrenginiais. Tais atvejais, kai nustatomas pavojus, valstybė narė turėtų pareikalausti, kad atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas imtųsi tinkamų taisomųjų veiksmų arba netgi pašalintų arba atšauktų atitinkamus įrenginius;
- (18) išimtinėmis aplinkybėmis turėtų būti leidžiama naudoti šturvalo ženklą nepažymėtus laivų įrenginius, ypač jei laivui neįmanoma įsigyti įrenginių su šturvalo ženklų uoste ar infrastruktūroje už Sąjungos ribų arba jei šturvalo ženklą pažymėtų įrenginių nėra rinkoje;

⁽¹⁾ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus (OL L 218, 2008 8 13, p. 30).

- (19) būtina užtikrinti, kad pasiekti šios direktyvos tikslų nekludytų tai, kad nėra nustatyta konkrečioms laivų įrenginiams, kuriems taikoma ši direktyva, taikomų tarptautinių standartų arba esama rimtų galiojančių standartų, įskaitant bandymų standartus, trūkumų arba anomalijų. Taip pat būtina nurodyti konkrečius laivų įrenginius, kuriems galima būtų taikyti ženklinį elektroninių žymenių. Be to, būtina nuolat atnaujinti neesminės šios direktyvos nuostatas, t. y. III priede pateiktas nuorodas į standartus, kai paskelbiami nauji standartai. Todėl pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai tam tikromis aplinkybėmis ir laikinu pagrindu priimti suderintas technines specifikacijas ir bandymo standartus, taip pat siekiant iš dalies pakeisti tas nuorodas. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (20) kad būtų pasiekti šios direktyvos tikslai, vidaus rinkoje turėtų būti vienodai įgyvendinami tarptautiniai dokumentai. Todėl būtina aiškiai ir laiku nustatyti kiekvienam laivų įrenginiui, kuriam pagal tarptautines konvencijas reikia vėlavos valstybės patvirtinimo, taikomus modelio, konstrukcijos ir veikimo charakteristikų reikalavimus ir susijusius tarptautiniuose dokumentuose nustatytus tokių įrenginių bandymo standartus, taip pat priimti bendrus tų reikalavimų ir standartų įgyvendinimo kriterijus ir tvarką, įskaitant terminus, taikomus notifikuotosioms įstaigoms, valstybių narių institucijoms ir ekonominės veiklos vykdytojams, įskaitant veiklos vykdytojus, atsakingus už įrenginių montavimą ES laive. Be to, būtina užtikrinti, kad pasiekti šios direktyvos tikslus nekludytų taikomų techninių specifikacijų ir bandymo standartų trūkumai arba tai, kad TJO nenustatė tinkamų jūrų įrenginių, kuriems taikoma ši direktyva, standartų;
- (21) turėtų būti automatiškai taikoma naujausia tarptautinių dokumentų, išskyrus bandymo standartus, redakcija. Siekiant sumažinti pavojų, kad nustačius naujus bandymo standartus Sąjungos teisės aktuose Sąjungos laivynui ir ekonominės veiklos vykdytojams gali kilti neproporcingų sunkumų, dėl aiškumo ir teisinio tikrumo tokie nauji bandymo standartai turėtų įsigaliooti ne automatiškai, o juos turėtų aiškiai nurodyti Komisija;
- (22) siekiant užtikrinti vienodas šios direktyvos įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 ⁽¹⁾;
- (23) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas tam, kad ši direktyva būtų suderintai, greitai ir paprastai įgyvendinta, pagal šią direktyvą priimti įgyvendinimo aktai turėtų būti priimti Komisijos reglamentų forma;
- (24) laikantis nusistovėjusios praktikos, šioje direktyvoje nurodytas komitetas gali atlikti naudingą vaidmenį nagrinėjant su šios direktyvos taikymu susijusius klausimus, kuriuos iškelia komiteto pirmininkas arba valstybių narių atstovai pagal komiteto darbo tvarkos taisykles;
- (25) kai nagrinėjami su šia direktyva susiję klausimai, išskyrus jos įgyvendinimo ar pažeidimų klausimus, pavyzdžiui Komisijos ekspertų grupėje, Europos Parlamentui, laikantis esamos praktikos, turėtų būti suteikta visa informacija ir pateikti visi dokumentai, taip pat atitinkamais atvejais įteiktas pakvietimas dalyvauti posėdžiuose;

⁽¹⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (26) Europos jūrų saugumo agentūra pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1406/2002 ⁽¹⁾ padeda Komisijai veiksmingai įgyvendinti atitinkamus privalomus Sąjungos teisės aktus ir vykdyti jais Komisijai pavestas užduotis;
- (27) kompetentingos institucijos ir visi ekonominė veiklos vykdytojai turėtų dėti kuo daugiau pastangų, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos rašytinei informacijai perduoti pagal tarptautinę praktiką, siekiant nustatyti bendras ryšių palaikymo priemonės;
- (28) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. didinti saugą jūroje ir užkirsti kelią jūros teršimui vienodai taikant atitinkamus tarptautinius dokumentus, susijusius su įrenginiais, skirtais montuoti laivuose, ir užtikrinti laisvą tokių įrenginių judėjimą Sąjungoje, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo veiksmo masto tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (29) numatytomis priimti priemonėmis Direktyvos 96/98/EB nuostatos keičiamos iš esmės, todėl, siekiant aiškumo, ta direktyva turėtų būti panaikinta ir pakeista šia direktyva,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Tikslas

Šios direktyvos tikslas – didinti saugą jūroje ir užkirsti kelią jūros teršimui vienodai taikant atitinkamus tarptautinius dokumentus, susijusius su laivų įrenginiais, skirtais montuoti ES laivuose, ir užtikrinti laisvą tokių įrenginių judėjimą Sąjungoje.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

1. laivų įrenginiai – įrenginiai, kuriems taikoma ši direktyva pagal 3 straipsnį;
2. ES laivas – laivas, kuris plaukioja su valstybės narės vėliava ir kuriam taikomos tarptautinės konvencijos;
3. tarptautinės konvencijos – toliau nurodytos konvencijos, įskaitant jų privalomai taikomus protokolus ir kodeksus, priimtose remiant Tarptautinei jūrų organizacijai (TJO), kurios yra įsigaliojusios ir kuriose nustatyti konkretūs reikalavimai, kuriais remdamasi vėliavos valstybė patvirtina laivuose montuotinus įrenginius:

— 1972 m. Tarptautinė Konvencija dėl tarptautinių taisyklių, padedančių išvengti laivų susidūrimų jūroje (Colreg),

⁽¹⁾ 2002 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1406/2002, įsteigiantis Europos jūrų saugumo agentūrą (OL L 208, 2002 8 5, p. 1).

- 1973 m. Tarptautinė konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos (Marpol),
 - 1974 m. Tarptautinė konvencija dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje (Solas);
4. bandymo standartai – laivų įrenginių bandymo standartai, kuriuos nustato:
- Tarptautinė jūrų organizacija (TJO),
 - Tarptautinė standartizacijos organizacija (ISO),
 - Tarptautinė elektrotechnikos komisija (IEC),
 - Europos standartizacijos komitetas (CEN),
 - Europos elektrotechnikos standartizacijos komitetas (Cenelec),
 - Tarptautinė telekomunikacijų sąjunga (ITU),
 - Europos telekomunikacijų standartų institutas (ETSI),
 - Komisija pagal šios direktyvos 8 straipsnį ir 27 straipsnio 6 dalį,
 - reguliavimo institucijos, pripažintos tarpusavio pripažinimo susitarimais, kurių viena iš šalių yra Sąjunga;
5. tarptautiniai dokumentai – tarptautinių konvencijų, įskaitant TJO rezoliucijas ir aplinkraščius, pagal kuriuos tos tarptautinės konvencijos įsigalioja, naujausios redakcijos ir bandymo standartai;
6. šturvalo ženklas – 9 straipsnyje nurodytas ir I priede nustatytas simbolis arba atitinkamais atvejais 11 straipsnyje nurodytas elektroninis žymuo;
7. notifikuotoji įstaiga – valstybės narės kompetentingos nacionalinės administracijos pagal 17 straipsnį paskirta organizacija;
8. tiekimas rinkai – laivų įrenginių tiekimas Sąjungos rinkai, vykdant komercinę veiklą už atlygį arba be jo;
9. pateikimas rinkai – laivų įrenginių tiekimas Sąjungos rinkai pirmą kartą;
10. gamintojas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris pagamina laivų įrenginius arba kuris užsako suprojektuoti ar pagaminti laivų įrenginius ir parduoda juos savo vardu arba naudodamas savo prekės ženklą;
11. įgaliotasis atstovas – Sąjungoje įsisteigęs fizinis ar juridinis asmuo, gavęs raštišką gamintojo įgaliojimą vykdyti konkrečias užduotis pastarojo vardu;

12. importuotojas – Sąjungoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, kuris Sąjungos rinkai pateikia laivų įrenginius iš trečiosios šalies;
13. platintojas – tiekimo grandinėje veikiantis fizinis arba juridinis asmuo, kuris tiekia rinkai laivų įrenginius ir nėra nei gamintojas, nei importuotojas;
14. ekonominės veiklos vykdytojai – gamintojas, įgaliotasis atstovas, importuotojas ir platintojas;
15. akreditavimas – akreditavimas, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 765/2008 2 straipsnio 10 punkte;
16. nacionalinė akreditacijos įstaiga – nacionalinė akreditacijos įstaiga, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 765/2008 2 straipsnio 11 punkte;
17. atitikties vertinimas – laikantis 15 straipsnio notifikuotųjų įstaigų vykdomas procesas, kuriuo parodoma, ar laivų įrenginiai atitinka šioje direktyvoje nustatytus reikalavimus;
18. atitikties vertinimo įstaiga – įstaiga, vykdanči atitikties vertinimo veiklą, įskaitant kalibravimą, bandymus, sertifikavimą ir patikrinimus;
19. atšaukimas – bet kokia priemonė, kuria siekiama susigrąžinti laivų įrenginius, jau sumontuotus ES laivuose arba įsigytus ketinant juos sumontuoti ES laivuose;
20. pašalinimas – bet kokia priemonė, kuria siekiama užkirsti kelią laivų įrenginių tiekimui rinkai tiekimo grandinėje;
21. ES atitikties deklaracija – laikantis 16 straipsnio gamintojo išduotas pareiškimas;
22. gaminys – laivų įrenginys.

3 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma įrenginiams, kurie yra sumontuoti arba skirti montuoti ES laivuose ir kuriuos, laikantis tarptautinių dokumentų, turi patvirtinti vėliavos valstybės administracija, neatsižvelgiant į tai, ar laivas tuo metu, kai jame montuojami įrenginiai, yra Sąjungoje.
2. Nepaisant to, kad 1 dalyje nurodytiems įrenginiams gali būti taikoma ne tik ši direktyva, bet ir kitos Sąjungos teisės priemonės, tiems įrenginiams 1 straipsnyje nustatytu tikslu taikoma tik ši direktyva.

4 straipsnis

Laivų įrenginiams taikomi reikalavimai

1. Laivų įrenginiai, montuojami ES laivuose 39 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą dieną arba vėliau, turi atitikti tarptautiniuose dokumentuose nustatytus modelio, konstrukcijos ir veikimo charakteristikų reikalavimus, taikomus tuo metu, kai tie įrenginiai montuojami laive.

2. Laivų įrenginių atitiktis 1 dalyje nurodytiems reikalavimams įrodoma tik pagal bandymo standartus ir atliekant 15 straipsnyje nurodytas atitikties vertinimo procedūras.
3. Tarptautiniai dokumentai taikomi nedarant poveikio atitikties tikrinimo procedūrai, nustatytai Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2099/2002 ⁽¹⁾ 5 straipsnyje.
4. 1 ir 2 dalyse nurodyti reikalavimai ir standartai įgyvendinami vienodai pagal 35 straipsnio 2 dalį.

5 straipsnis

Taikymas

1. Kai valstybės narės išduoda, patvirtina arba pratęsia su jų vėliava plaukiojančių laivų sertifikatus, kaip to reikalaujama pagal tarptautines konvencijas, jos užtikrina, kad tuose laivuose sumontuoti laivų įrenginiai atitiktų šios direktyvos reikalavimus.
2. Valstybės narės imasi priemonių būtinų užtikrinti, kad su jų vėliava plaukiojančiuose laivuose sumontuoti įrenginiai atitiktų tarptautinių dokumentų reikalavimus, taikomus laive jau sumontuotiems įrenginiams. Pagal 35 straipsnio 3 dalį Komisijai suteikiami įgyvendinimo įgaliojimai siekiant užtikrinti vienodą tų priemonių taikymą.

6 straipsnis

Vidaus rinkos veikimas

Valstybės narės nedraudžia pateikti rinkai arba montuoti ES laive laivų įrenginių ir neatsisako išduoti arba pratęsti su tuo susijusių su jos vėliava plaukiojančių laivų sertifikatų, jei tie laivo įrenginiai atitinka šią direktyvą.

7 straipsnis

Laivo perkėlimas į valstybės narės vėliavos sistemą

1. Ne ES laivo, kuris turi būti perkeltas į valstybės narės vėliavos sistemą, atveju priimančioji valstybė narė perkėlimo metu patikrina tą laivą, siekdama įsitikinti, kad jo įrenginių tikroji būklė atitiktų jo saugos sertifikatus ir kad tie įrenginiai atitiktų šią direktyvą bei būtų pažymėti šturvalo ženklų arba pagal tos valstybės narės administracijos reikalavimus būtų lygiaverčiai laivų įrenginiams, sertifikuotiems pagal šią direktyvą nuo 2016 m. rugsėjo 18 d.
2. Tais atvejais, kai negalima nustatyti datos, kada buvo sumontuoti laivų įrenginiai, valstybės narės gali nustatyti pakankamo lygiavertiškumo reikalavimus, atsižvelgdamos į atitinkamus tarptautinius dokumentus.
3. Jeigu įrenginiai nepažymėti šturvalo ženklų arba administracija nelaiko jų lygiaverčiais, jie pakeičiami.
4. Laivų įrenginiams, kurie pagal šį straipsnį laikomi lygiaverčiais, valstybė narė išduoda sertifikatą, kuris visą laiką laikomas su įrenginiais. Tuo sertifikatu suteikiamas vėliavos valstybės narės leidimas įrenginius palikti laive ir nustatomi visi apribojimai arba su jų įrangos naudojimu susijusios nuostatos.

⁽¹⁾ 2002 m. lapkričio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2099/2002, įsteigiantis Jūrų saugumo ir teršimo iš laivų prevencijos komitetą (COSS) (OL L 324, 2002 11 29, p. 1).

8 straipsnis

Laivų įrenginiams taikomi standartai

1. Nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 98/34/EB ⁽¹⁾ su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1025/2012 ⁽²⁾ Sąjunga siekia, kad TJO ir standartizacijos įstaigos parengtų tinkamus tarptautinius standartus, įskaitant išsamias technines specifikacijas ir bandymo standartus, skirtus laivų įrenginiams, kurių naudojimas arba įrengimas laivuose laikomas būtinu, kad laivyba taptų saugesnė ir būtų užkirstas kelias jūrų taršai. Komisija reguliariai stebi tokį standartų rengimo procesą.

2. Jeigu nėra nustatyta konkretaus laivų įrenginio tarptautinio standarto, išimtinėmis aplinkybėmis, tinkamai pagrindus atitinkama analize, siekiant pašalinti rimtą ir nepriimtina grėsmę saugiai laivybai, sveikatai ar aplinkai ir atsižvelgiant į TJO lygiu vykdomą darbą, Komisijai pagal 37 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais tam konkrečiam laivų įrenginiui nustatomos suderintos techninės specifikacijos ir bandymo standartai.

Ypač svarbu, kad atlikdama tokių deleguotųjų aktų parengiamąjį darbą Komisija konsultuotųsi su ekspertais, taip pat ir su valstybių narių ekspertais.

Tos techninės specifikacijos ir bandymo standartai taikomi laikinu pagrindu, kol TJO priims to konkretaus laivų įrenginio standartą.

3. Išimtinėmis aplinkybėmis, tinkamai pagrindus atitinkama analize, jeigu būtina pašalinti nustatytą nepriimtina grėsmę saugiai laivybai, sveikatai ar aplinkai dėl esamo konkretaus laivų įrenginio standarto rimto trūkumo ar anomalijos, kuri pagal 35 straipsnio 2 arba 3 dalį nustatė Komisija, ir atsižvelgiant į TJO lygiu vykdomą darbą, Komisijai pagal 37 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos suderintos techninės specifikacijos ir bandymo standartai, taikomi tam konkrečiam laivų įrenginiui tik kiek tai būtina siekiant ištaisyti rimtą trūkumą ar anomaliją.

Ypač svarbu, kad atlikdama tokių deleguotųjų aktų parengiamąjį darbą Komisija konsultuotųsi su ekspertais, taip pat ir su valstybių narių ekspertais.

Tos techninės specifikacijos ir bandymo standartai taikomi laikinu pagrindu iki kol TJO peržiūrės tam konkrečiam laivų įrenginiui taikomą standartą.

4. Pagal 2 ir 3 dalį priimtomis techninėmis specifikacijomis ir standartais Komisija leidžia naudotis nemokamai.

2 SKYRIUS

ŠTURVALO ŽENKLAS

9 straipsnis

Šturvalo ženklas

1. Laivų įrenginiai, kurių atitiktis šioje direktyvoje nustatytiems reikalavimams įrodyta pagal atitinkamas atitikties vertinimo procedūras, pažymimi šturvalo ženklu.

⁽¹⁾ 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/34/EB, nustatanti informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimo tvarką (OL L 204, 1998 7 21, p. 37).

⁽²⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB (OL L 316, 2012 11 14, p. 12).

2. Prie jokių kitų gaminių šturvalo ženklas netvirtinamas.
3. Naudotino šturvalo ženklo forma nustatoma I priede.
4. Šturvalo ženklo naudojimui taikomi bendrieji principai, nustatyti Reglamento (EB) Nr. 765/2008 30 straipsnio 1 ir 3–6 dalyse, o visos nuorodos į ženklą CE laikomos nuorodomis į šturvalo ženklą.

10 straipsnis

Žymėjimo šturvalo ženklų taisyklės ir sąlygos

1. Gaminys arba jo duomenų lentelė ženklinami šturvalo ženklų taip, kad jis būtų matomas, įskaitomas ir nenutrinamas, ir, prireikus, integruojamas į jo programinę įrangą. Kai taip žymėti neįmanoma arba negalima dėl gaminio pobūdžio, šturvalo ženklų žymima pakuotė ir lydimieji dokumentai.
2. Šturvalo ženklų žymima gamybos etapo pabaigoje.
3. Po šturvalo ženklo nurodomas notifikavimosios įstaigos, kai ta įstaiga kontroliuoja įrenginių gamybą, identifikacinis numeris, ir ženklinimo metai.
4. Notifikavimosios įstaigos identifikaciniu numeriu gaminių pažymi pati notifikuotoji įstaiga arba jos nurodymu tą padaro gamintojas arba gamintojo įgaliotasis atstovas.

11 straipsnis

Elektroninis žymuo

1. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas rinkos priežiūrai ir užkirsti kelią konkrečių laivų įrenginių, nurodytų 3 dalyje, padirbinėjimui, gamintojai gali naudoti tinkamos ir patikimos formos elektroninį žymenį vietoj šturvalo ženklo arba jį papildant. Tokiu atveju 9 ir 10 straipsniai taikomi atitinkamai *mutatis mutandis*.
2. Komisija atlieka elektroninio žymens naudojimo papildant šturvalo ženklą ar vietoj jo sąnaudų ir naudos analizę.
3. Komisija pagal 37 straipsnį gali priimti deleguotuosius aktus, kad būtų nustatyti konkretūs laivų įrenginiai, kurie gali būti ženklinami elektroniniu žymeniu. Ypač svarbu, kad atlikdama tokių deleguotųjų aktų parengiamąjį darbą Komisija konsultuotųsi su ekspertais, taip pat ir su valstybių narių ekspertais.
4. Komisijai suteikiami įgyvendinimo įgaliojimai, siekiant Komisijos reglamentų forma laikantis 38 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros nustatyti atitinkamus elektroninio žymens modelio, veikimo, tvirtinimo ir naudojimo techninius kriterijus.
5. Pagal 3 dalį nustatyto įrenginio atveju per trejus metus nuo 4 dalyje nurodytų atitinkamų techninių kriterijų priėmimo dienos papildant šturvalo ženklą gali būti pradėtas naudoti tinkamos ir patikimos formos elektroninis žymuo.
6. Pagal 3 dalį nustatyto įrenginio atveju per penkerius metus nuo 4 dalyje nurodytų atitinkamų techninių kriterijų priėmimo dienos šturvalo ženklas gali būti pakeistas tinkamos ir patikimos formos elektroniniu žymeniu.

3 SKYRIUS

EKONOMINĖS VEIKLOS VYKDYTOJŲ PAREIGOS

12 straipsnis

Gamintojų pareigos

1. Ženklindami laivo įrenginį šturvalo ženklu, gamintojai prisiima atsakomybę ir užtikrina, kad ženklu paženklininti laivų įrenginiai yra suprojektuoti ir pagaminti laikantis techninių specifikacijų ir standartų, įgyvendinamų pagal 35 straipsnio 2 dalį, ir prisiima šio straipsnio 2–9 dalyse nustatytas pareigas.
2. Gamintojai pareigia reikalaujamus techninius dokumentus ir užtikrina, kad būtų atliktos taikomos atitikties vertinimo procedūros.
3. Kai atlikus atitikties vertinimo procedūrą nustatoma, kad laivų įrenginiai atitinka taikomus reikalavimus, gamintojai pareigia ES atitikties deklaraciją pagal 16 straipsnį ir paženkлина juos šturvalo ženklu pagal 9 ir 10 straipsnius.
4. Gamintojai saugo 16 straipsnyje nurodytus techninius dokumentus ir ES atitikties deklaraciją bent 10 metų po paženklinimo šturvalo ženklu dienos ir jokių būdu ne trumpesnę laikotarpį nei numatomas atitinkamų laivų įrenginių eksploatavimo laikas.
5. Gamintojai užtikrina, kad būtų nustatytos serijinės gamybos atitikties užtikrinimo procedūros. Kaip nurodyta 4 straipsnyje, atsižvelgiama į laivų įrenginių modelių ar veikimo charakteristikų pakeitimus ir tarptautiniuose dokumentuose nustatytų reikalavimų pakeitimus, kuriais remiantis deklaruojama laivų įrenginių atitiktis. Kai būtina pagal II priedą gamintojai iš naujo įvertina atitiktį.
6. Gamintojai užtikrina, kad ant jų gaminių būtų nurodytas tipo, partijos ar serijos numeris arba kitas elementas, leidžiantis nustatyti jų tapatumą, arba, jeigu dėl gaminio dydžio ar pobūdžio to neįmanoma padaryti, užtikrina, kad reikiama informacija būtų nurodyta atitinkamai ant pakuotės ar gaminio lydimajame dokumente (arba ir ant pakuotės, ir dokumente).
7. Gamintojai ant gaminio arba, jeigu to neįmanoma padaryti, atitinkamai ant pakuotės ar gaminio lydimajame dokumente (arba ir ant pakuotės, ir dokumente)) nurodo savo pavadinimą, registruotą prekės pavadinimą arba registruotą prekės ženklą ir adresą, kuriuo su jais galima susisiekti. Turi būti nurodytas vienas adresas, kuriuo galima susisiekti su gamintoju.
8. Gamintojai užtikrina, kad prie gaminio būtų pridėtos instrukcijos ir visa būtina informacija, kad jį būtų galima saugiai sumontuoti laive ir saugiai juo naudotis, įskaitant ir naudojimo apribojimus, jei jų yra, kurią gali lengvai suprasti naudotojai, taip pat visi kiti dokumentai, kurių reikalaujama pagal tarptautinius dokumentus arba bandymo standartus.
9. Gamintojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad gaminys, kurį jie paženklino šturvalo ženklu, neatitinka taikomų modelio, konstrukcijos ir veikimo reikalavimų ir bandymo standartų, įgyvendinamų pagal 35 straipsnio 2 ir 3 dalis, nedelsiant taiko būtinas taisomąsias priemones siekdami užtikrinti gaminio atitiktį ir, jeigu būtina, jį pašalinti arba atšaukti. Be to, kai gaminys kelia pavojų, gamintojai nedelsdami praneša valstybių narių kompetentingoms nacionalinėms valdžios institucijoms, pateikdami išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie taikomas taisomąsias priemones.

10. Pagrįstu kompetentingos institucijos prašymu gamintojai nedelsdami jai suteikia visą gaminio atitikčiai įrodyti būtiną informaciją ir dokumentus ta kalba, kurią ta institucija gali lengvai suprasti arba kuri jai yra priimtina, suteikia tai institucijai pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 19 straipsnį galimybę pateikti į jų patalpas rinkos priežiūros tikslais ir pateikia pavyzdžius arba suteikia prieigą prie pavyzdžių pagal šios direktyvos 25 straipsnio 4 dalį. Šios institucijos prašymu jie bendradarbiauja su ta institucija dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti gaminių, kuriuos jie pateikė rinkai, keliamą pavojų.

13 straipsnis

Igaliojimai atstovai

1. Nė vienos valstybės narės teritorijoje nesantis gamintojas raštišku įgaliojimu paskiria įgaliotąjį atstovą Sąjungoje ir tame įgaliojime nurodo įgaliojotojo atstovo vardą pavardę arba pavadinimą ir adresą, kuriuo galima su juo susisiekti

2. Įgaliotasis atstovas negali būti įgaliotas vykdyti 12 straipsnio 1 dalyje nustatytų pareigų ir rengti techninių dokumentų.

3. Įgaliotasis atstovas atlieka gamintojo suteiktame įgaliojime nustatytas užduotis. Įgaliojimu įgaliotajam atstovui leidžiama atlikti bent šiuos veiksmus:

- a) saugoti ES atitikties deklaraciją ir techninius dokumentus, kad juos galėtų pateikti nacionalinėms priežiūros institucijoms, bent 10 metų po paženkinimo šturvalo ženklų ir jokių būdu ne trumpesnę laikotarpį nei numatomas atitinkamų laivų įrenginių eksploatavimo laikas;
- b) pagrįstu kompetentingos institucijos prašymu pateikti jai visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti;
- c) kompetentingų institucijų prašymu bendradarbiauti su jomis dėl veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti gaminių, kuriems taikomas jo įgaliojimas, keliamą pavojų.

14 straipsnis

Kiti ekonominės veiklos vykdytojai

1. Importuotojai ant gaminio arba, jeigu to neįmanoma padaryti, atitinkamai ant pakuotės arba gaminio lydimajame dokumente (arba ir ant pakuotės, ir dokumente) nurodo savo pavadinimą, registruotą prekės pavadinimą arba registruotą prekės ženklą ir adresą, kuriuo su jais galima susisiekti.

2. Pagrįstu kompetentingos institucijos prašymu importuotojai ir platintojai suteikia jai visą gaminio atitikčiai įrodyti būtiną informaciją ir dokumentus ta kalba, kurią ta institucija gali lengvai suprasti arba kuri yra jai priimtina. Šios institucijos prašymu jie bendradarbiauja su ta institucija dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti gaminių, kuriuos jie pateikė rinkai, keliamą pavojų.

3. Šios direktyvos tikslais importuotojas arba platintojas laikomas gamintoju ir jam taikomos 12 straipsnyje nustatytos gamintojo pareigos, kai jis laivų įrenginius rinkai pateikia arba ES laivuose įrengia savo vardu ar naudodamas savo prekės ženklą arba rinkai jau pateiktus laivų įrenginius pakeičia taip, kad gali pasikeisti atitiktis taikomiems reikalavimams.

4. Bent 10 metų po paženkinimo šturvalo ženklų ir jokių būdu ne trumpesnę laikotarpį nei numatomas atitinkamų laivų įrenginių eksploatavimo laikas ekonominės veiklos vykdytojai rinkos priežiūros institucijų prašymu nurodo:

a) ekonominės veiklos vykdytoją, kuris jiems tiekė gaminių;

b) ekonominės veiklos vykdytoją, kuriam jie tiekė gaminių.

4 SKYRIUS

ATITIKTIES VERTINIMAS IR ATITIKTIES VERTINIMO ĮSTAIGŲ PASKELBIMAS

15 straipsnis

Atitikties vertinimo procedūros

1. Atitikties įvertinimo procedūros nustatomos II priede.
2. Valstybės narės užtikrina, kad gamintojas arba gamintojo įgaliotasis atstovas pasirūpintų, kad pasitelkus notifikuotąją įstaigą būtų atliktas konkretaus laivų įrenginio atitikties vertinimas, pasinaudojant viena iš Komisijos įgyvendinimo aktuose, priimtuose laikantis 38 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, pateiktų galimybių, pasirenkant vieną iš šių procedūrų:
 - a) kai turi būti taikomas EB tipo tyrimas (B modulis), prieš pateikiant rinkai visiems laivų įrenginiams taikoma:
 - gamybos kokybės užtikrinimas (D modulis) arba
 - gaminio kokybės užtikrinimas (E modulis), arba
 - gaminio patikra (F modulis);
 - b) kai laivų įrenginių rinkiniai gaminami individualiai arba mažais kiekiais, o ne serijomis ar masiškai, atitikties vertinimo procedūra gali būti EB vieneto patikra (G modulis).
3. Komisija, pasitelkdama tuo tikslu skirtą informacinę sistemą, tvarko ir nuolat atnauja patvirtintų laivų įrenginių ir atsiimtų arba atmestų paraiškų patvirtinti tuos įrenginius sąrašą ir tą sąrašą pateikia suinteresuotosioms šalims.

16 straipsnis

ES atitikties deklaracija

1. ES atitikties deklaracijoje nurodoma, kad yra įrodyta, jog pagal 4 straipsnį nustatyti reikalavimai yra įvykdyti.
2. ES atitikties deklaracijos forma turi atitikti Sprendimo Nr. 768/2008/EB III priede nustatytą pavyzdinę struktūrą. Joje pateikiami atitinkamuose šios direktyvos II priede nustatytuose moduluose nurodyti elementai ir ji nuolat atnaujinama.
3. Rengdamas ES atitikties deklaraciją gamintojas prisiima atsakomybę ir pareigas, nurodytas 12 straipsnio 1 dalyje.

4. Kai laivų įrenginiai montuojami ES laive, atitinkamų įrenginių ES atitikties deklaracijos kopija pateikiama laivui ir laikoma jame tol, kol tie įrenginiai bus pašalinti iš laivo. Deklaraciją gamintojas išverčia į vėliavos valstybės narės nurodytą kalbą arba kalbas, įskaitant bent vieną paprastai jūrų transporto sektoriuje vartojamą kalbą.

5. ES atitikties deklaracijos kopija pateikiama notifikuotajai įstaigai arba įstaigoms, kurios atliko atitinkamas atitikties vertinimo procedūras.

17 straipsnis

Pranešimas apie notifikuotąsias atitikties vertinimo įstaigas

1. Valstybės narės, pasitelkdamos informacinę sistemą, kurią tuo tikslu užtikrina Komisija, praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie notifikuotąsias įstaigas, įgaliojtas pagal šią direktyvą atlikti atitikties vertinimo užduotis.

2. Notifikuotosios įstaigos atitinka III priede nustatytus reikalavimus.

18 straipsnis

Notifikuojančiosios institucijos

1. Valstybės narės paskiria notifikuojančiąją instituciją, kuri atsako už atitikties vertinimo įstaigų vertinimo ir paskelbimo bei notifikuotųjų įstaigų stebėsenos, įskaitant 20 straipsnio laikymąsi, procedūrų nustatymą ir taikymą.

2. Notifikuotosios įstaigos stebėseną vykdoma ne rečiau kaip kas dvejus metus. Komisija gali nuspręsti dalyvauti stebėsenos procese kaip stebėtoja.

3. Valstybės narės gali nuspręsti, kad 1 dalyje nurodytą vertinimą ir stebėseną turi atlikti nacionalinė akreditavimo įstaiga.

4. Kai notifikuojančioji institucija deleguoja arba kitaip patiki atlikti 1 dalyje nurodytą vertinimą, paskelbimą ar stebėseną įstaigai, kuri nėra Vyriausybinių institucijų, ta įstaiga turi būti juridinis asmuo ir *mutatis mutandis* atitikti reikalavimus, nustatytus V priede. Be to, ji turi būti sudariusi dėl jos veiklos kylančios atsakomybės draudimo sutartis.

5. Notifikuojančioji institucija prisiima visą atsakomybę už užduotis, kurias atlieka 4 dalyje nurodyta įstaiga.

6. Notifikuojančioji institucija atitinka V priede nustatytus reikalavimus.

19 straipsnis

Notifikuojančiųjų institucijų pareiga informuoti

1. Valstybės narės informuoja Komisiją apie savo atitikties vertinimo įstaigų vertinimo, jų paskelbimo ir stebėsenos procedūras bei jų pakeitimus.

2. Komisija, pasitelkdama informacinę sistemą, kurią tuo tikslu ji pati užtikrina, tą informaciją skelbia viešai.

20 straipsnis

Notifikuotųjų įstaigų pavaldžiosios įstaigos ir subranga

1. Kai notifikuotoji įstaiga užsako subrangos būdu atlikti konkrečias su atitikties vertinimu susijusias užduotis arba naudojami jai pavaldžios įstaigos paslaugomis, ji užtikrina, kad subrangovas arba pavaldi įstaiga atitiktų III priede nustatytus reikalavimus, ir atitinkamai informuoja notifikuojančiąją instituciją.
2. Notifikuotosios įstaigos prisiima visą atsakomybę už subrangovų ar pavaldžių įstaigų atliekamas užduotis, nepaisant jų įsisteigimo vietos.
3. Pavesti darbą subrangovui arba pavaldžiai įstaigai galima tik gavus kliento sutikimą.
4. Notifikuotosios įstaigos saugo su subrangovo ar pavaldžios įstaigos kvalifikacijos įvertinimu ir pagal šią direktyvą subrangovo ar pavaldžios įstaigos atliktu darbu susijusius dokumentus, kad galėtų pateikti juos notifikuojančiai institucijai.

21 straipsnis

Notifikuotųjų įstaigų įgaliojimų pakeitimai

1. Kai notifikuojančioji institucija išsiaiškina arba yra informuojama, kad notifikuotoji įstaiga nebeatitinka III priede nustatytų reikalavimų arba kad ji nevykdo savo pareigų pagal šią direktyvą, notifikuojančioji institucija atitinkamai apriboja, sustabdo arba atšaukia tos notifikuotosios įstaigos įgaliojimus, atsižvelgdama į tų reikalavimų neatitikimo arba tų pareigų nevykdymo svarbą. Apie tai ji, pasitelkdama informacinę sistemą, kurią tuo tikslu užtikrina Komisija, nedelsdama informuoja atitinkamai Komisiją ir kitas valstybes nares.
2. Jeigu notifikuotosios įstaigos įgaliojimai apribojami, sustabdomi ar atšaukiami arba kai notifikuotoji įstaiga nutraukia veiklą, notifikuojančioji valstybė narė imasi tinkamų veiksmų siekdama užtikrinti, kad tos įstaigos bylos būtų perduotos tvarkyti kitai notifikuotajai įstaigai arba saugomos, jog su jomis galėtų susipažinti atsakingos notifikuojančiosios ir rinkos priežiūros institucijos jų prašymu.

22 straipsnis

Notifikuotųjų įstaigų kompetencijos ginčijimas

1. Komisija nagrinėja visus atvejus, kai jai, remiantis turima arba gaunama informacija, kyla abejonių dėl notifikuotosios įstaigos kompetencijos arba dėl jos nuolatinės atitikties taikomiems reikalavimams ir jai pagal šią direktyvą pavestų pareigų vykdymo.
2. Komisijos prašymu notifikuojančioji valstybė narė pateikia jai visą informaciją, susijusią su atitinkamos įstaigos paskyrimo notifikuotąja įstaiga pagrindu arba atitinkamos įstaigos kompetencijos užtikrinimu.
3. Komisija užtikrina, kad visa neskelbtina informacija, gauta atliekant tyrimą, būtų nagrinėjama konfidencialiai.
4. Įsitikinusi, kad notifikuotoji įstaiga neatitinka arba nebeatitinka notifikuotosioms įstaigoms taikomų reikalavimų, Komisija apie tai nedelsdama praneša notifikuojančiai valstybei narėi ir paprašo jos nedelsiant imtis būtinų taisomųjų priemonių, įskaitant notifikuotosios įstaigos įgaliojimų panaikinimą, jei būtina.

23 straipsnis

Notifikuotųjų įstaigų veiklos pareigos

1. Notifikuotosios įstaigos atlieka atitikties vertinimus arba paveda atlikti tokius vertinimus pagal 15 straipsnyje nustatytas procedūras.

2. Kai notifikuotoji įstaiga nustato, kad gamintojas neįvykdė 12 straipsnyje nustatytų pareigų, ji reikalauja, kad jis nedelsdamas imtųsi tinkamų taisomųjų priemonių, ir neišduoda atitikties sertifikato.

3. Kai atliekant atitikties stebėseną po atitikties sertifikato išdavimo notifikuotoji įstaiga nustato, kad gaminys nebeatitinka reikalavimų, ji reikalauja, kad gamintojas nedelsdamas imtųsi tinkamų taisomųjų priemonių ir prireikus laikinai sustabdo sertifikato galiojimą arba jį panaikina. Kai taisomųjų priemonių nesiimama arba jos nedaro reikiamo poveikio, notifikuotoji įstaiga prireikus apriboja arba laikinai sustabdo sertifikato galiojimą arba jį panaikina.

24 straipsnis

Notifikuotųjų įstaigų pareiga teikti informaciją

1. Notifikuotosios įstaigos informuoja notifikuojančiąją instituciją apie:
 - a) kiekvieną atsisakymą išduoti sertifikatą, atitikties sertifikato galiojimo apribojimą arba laikiną sustabdymą arba sertifikato panaikinimą;
 - b) bet kokias aplinkybes, turinčias įtakos paskyrimo notifikuojamąją įstaigą apimčiai ir sąlygoms;
 - c) kiekvieną prašymą suteikti informacijos, kurį jos gavo iš rinkos priežiūros institucijų dėl atitikties vertinimo veiklos;
 - d) jei prašoma, atitikties vertinimo veiklą, vykdytą pagal joms kaip notifikuotosioms įstaigoms suteiktus įgaliojimus, ir bet kokią kitą veiklą, įskaitant tarpvalstybinę veiklą ir subrangą.
2. Notifikuotosios įstaigos Komisijai ir valstybėms narėms jų prašymu suteikia atitinkamą informaciją apie klausimus, susijusius su neigiamais ir teigiamais atitikties vertinimo rezultatais. Notifikuotosios įstaigos kitoms notifikuotosioms įstaigoms, kurios vykdo tokių pačių gaminių atitikties vertinimo veiklą, teikia atitinkamą informaciją, susijusią su neigiamais ir, jei prašoma, teigiamais atitikties vertinimo rezultatais.

5 SKYRIUS

SAJUNGOS RINKOS PRIEŽIŪRA, GAMINIŲ KONTROLĖ, APSAUGOS NUOSTATOS

25 straipsnis

ES rinkos priežiūros sistema

1. Valstybės narės vykdo laivų įrenginių rinkos priežiūrą pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 III skyriuje nustatytą ES rinkos priežiūros sistemą, kuriai taikomos šio straipsnio 2 ir 3 dalys.
2. Nacionalinėse rinkos priežiūros infrastruktūrose ir programose atsižvelgiama į laivų įrenginių sektoriaus ypatumus, įskaitant įvairias atliekant atitikties vertinimą vykdomas procedūras, ypač į tarptautinėmis konvencijomis nustatytą vėliavos valstybės administracijos atsakomybę.
3. Rinkos priežiūra gali apimti dokumentų patikrinimus, taip pat šturvalo ženklų pažymėtų laivų įrenginių, neatsižvelgiant į tai, ar jie sumontuoti laive, patikrinimus. Tikrinant laive sumontuotus laivų įrenginius atliekamas tik toks tyrimas, kokį galima atlikti neišmontuojant atitinkamų įrenginių iš laivo ir nesutrikdant jų veikimo.

4. Kai valstybės narės rinkos priežiūros institucijos, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 765/2008, ketina atlikti atrankinius patikrinimus, jos gali, jei tai pagrįsta ir praktiškai įgyvendinama, paprašyti gamintojo pateikti reikiamus pavyzdžius arba užtikrinti prieigą prie pavyzdžių vietoj paties gamintojo sąnaudomis.

26 straipsnis

Procedūra, taikoma pavojų nacionaliniu lygiu keliančių laivų įrenginių atveju

1. Kai valstybės narės rinkos priežiūros institucijos turi pakankamą pagrindą manyti, kad laivų įrenginiai, kuriems taikoma ši direktyva, kelia pavojų saugiai laivybai, sveikatai arba aplinkai, jos atlieka atitinkamų laivų įrenginių vertinimą, apimančią visus šioje direktyvoje nustatytus reikalavimus. Su rinkos priežiūros institucijomis prireikus bendradarbiauja atitinkami ekonominės veiklos vykdytojai.

Kai atlikdamos tą vertinimą rinkos priežiūros institucijos nustato, kad laivų įrenginiai neatitinka šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, jos nedelsdamos reikalauja, kad atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas imtųsi visų tinkamų taisomųjų veiksmų, kad užtikrintų laivų įrenginių atitikimą tiems reikalavimams, pašalintų laivų įrenginius iš rinkos arba juos atšauktų per tokį pagrįstą laikotarpį, kurį jos nustato atsižvelgdamos į rizikos pobūdį.

Rinkos priežiūros institucijos apie tai informuoja atitinkamą notifikuotąją įstaigą.

Šios dalies antroje pastraipoje nurodytoms priemonėms taikomas Reglamento (EB) Nr. 765/2008 21 straipsnis.

2. Kai rinkos priežiūros institucijos mano, kad neatitiktis neapsiriboja jų nacionaline teritorija arba su jų vėliavomis plaukiojančiais laivais, apie pagal 1 dalį atlikto vertinimo rezultatus ir veiksmus, kurių jų reikalavimu turi imtis ekonominės veiklos vykdytojas, pasitelkdamos informacinę sistemą, kurią rinkos priežiūros tikslais užtikrina Komisija, jos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

3. Ekonominės veiklos vykdytojas užtikrina, kad visų atitinkamų gaminių, kuriuos jis tiekė rinkai visoje Sąjungoje arba prireikus pateikė arba tiekė montuoti ES laivuose, atžvilgiu būtų imtasi visų atitinkamų taisomųjų priemonių.

4. Kai per rinkos priežiūros institucijų vadovaujantis 1 dalies antra pastraipa nustatytą laikotarpį atitinkami ekonominės veiklos vykdytojai nesiima tinkamų taisomųjų veiksmų arba kitaip nevykdo pareigų pagal šią direktyvą, rinkos priežiūros institucijos imasi visų tinkamų laikinųjų priemonių, kad uždraustų arba apribotų laivų įrenginių tiekimą jų nacionalinėje rinkoje arba montavimą su jų vėliavomis plaukiojančiuose laivuose, pašalintų laivų įrenginius iš tos rinkos arba užtikrintų jų atšaukimą.

Apie tas priemones rinkos priežiūros institucijos nedelsdamos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

5. Informacija apie 4 dalyje nurodytas priemones, kurių ėmėsi rinkos priežiūros institucijos, apima visus turimus duomenis, visų pirma reikalavimų neatitinkantiems laivų įrenginiams nustatyti būtini duomenys, gaminio kilmė, tariamos neatitikties pobūdis ir susijusi rizika, taikomų nacionalinių priemonių pobūdis ir trukmė ir atitinkamo ekonominės veiklos vykdytojo pateikti argumentai. Visų pirma rinkos priežiūros institucijos nurodo, ar neatitikties priežastis yra:

a) tai, kad laivų įrenginiai neatitinka taikomų modelio, konstrukcijos arba veikimo charakteristikų reikalavimų, nustatytų pagal 4 straipsnį;

b) tai, kad atliekant atitikties vertinimo procedūrą jie neatitiko 4 straipsnyje nurodytų bandymo standartų;

c) tų bandymo standartų trūkumai.

6. Kitos valstybės narės nei ta, kuri inicijavo procedūrą, nedelsdamos praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie visas priemones, kurių ėmėsi, ir pateikia visą turimą papildomą informaciją, susijusią su atitinkamų laivų įrenginių neatitiktimi, ir, jei nesutinka su nacionaline priemone, apie kurią pranešta, pareiškia prieštaravimus.

7. Kai per keturis mėnesius nuo informacijos apie 4 dalyje nurodytas priemones, kurių ėmėsi rinkos priežiūros institucijos, gavimo nei valstybė narė, nei Komisija nepareiškė prieštaravimų pereinamojo laikotarpio priemonei, kurią taiko valstybė narė, ta priemonė laikoma pagrįsta.

8. Valstybės narės užtikrina, kad nedelsiant būtų imtasi tinkamų ribojamųjų priemonių dėl atitinkamų laivų įrenginių, kaip antai gaminio pašalinimo iš rinkos.

27 straipsnis

ES apsaugos procedūra

1. Kai užbaigus 26 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytą procedūrą dėl priemonės, kurios ėmėsi kuri nors valstybė narė, pareiškiami prieštaravimai arba kai Komisija mano, kad nacionalinė priemonė gali prieštarauti Sąjungos teisės aktams, Komisija nedelsdama pradeda konsultacijas su valstybėmis narėmis ir atitinkamu ekonominės veiklos vykdytoju ar vykdytojais ir įvertina atitinkamą nacionalinę priemonę. Remdamasi to vertinimo rezultatais, Komisija priima sprendimą, ar atitinkama nacionalinė priemonė yra pagrįsta.

2. 1 dalies taikymo tikslais, kai Komisija įsitikina, kad nacionalinės priemonės priėmimo procedūra buvo tinkama, kad būtų visiškai ir objektyviai įvertinta rizika, ir atitinka Reglamento (EB) Nr. 765/2008 21 straipsnį, ji gali apsiriboti atitinkamos nacionalinės priemonės tinkamumo ir proporcingumo tai rizikai nagrinėjimu.

3. Komisija savo sprendimą skiria visoms valstybėms narėms ir nedelsdama apie jį praneša joms ir atitinkamam ekonominės veiklos vykdytojui ar vykdytojams.

4. Jeigu atitinkama nacionalinė priemonė laikoma pagrįsta, visos valstybės narės imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad reikalavimų neatitinkantys laivų įrenginiai būtų pašalinti iš jų rinkų ir, prireikus, atšaukti. Apie tai jos praneša Komisijai.

5. Jeigu atitinkama nacionalinė priemonė laikoma nepagrįsta, atitinkama valstybė narė ją atšaukia.

6. Kai laivų įrenginių neatitiktis siejama su 4 straipsnyje nurodytų bandymo standartų trūkumais, Komisija siekdama įgyvendinti šios direktyvos tikslą gali nacionalinę apsaugos priemonę patvirtinti, iš dalies pakeisti arba atšaukti priimdama įgyvendinimo aktus pagal 38 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

Komisijai taip pat suteikiami įgaliojimai pagal 37 straipsnyje nurodytą procedūrą priimant deleguotuosius aktus priimti laikinus suderintus reikalavimus ir bandymo standartus, taikomus tam konkrečiam laivų įrenginiui. Atitinkamai taikomi 8 straipsnio 3 dalyje nustatyti kriterijai. Komisija tais reikalavimais ir bandymo standartais leidžia naudotis nemokamai.

7. Kai atitinkamas bandymo standartas yra Europos standartas, Komisija praneša atitinkamai Europos standartizacijos įstaigai arba įstaigoms ir perduoda nagrinėti šį klausimą remiantis Direktyvos 98/34/EB 5 straipsniu įsteigtam komitetui. Tas komitetas konsultuojasi su atitinkama (-omis) Europos standartizacijos įstaiga ar įstaigomis ir nedelsdamas pateikia savo nuomonę.

28 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys gaminiai, kurie kelia pavojų saugiai laivybai, sveikatai arba aplinkai

1. Kai valstybė narė pagal 26 straipsnio 1 dalį atlieka vertinimą ir nustato, kad šią direktyvą atitinkantys laivų įrenginiai vis dėlto kelia pavojų saugiai laivybai, sveikatai arba aplinkai, ji reikalauja, kad atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas imtųsi visų tinkamų priemonių užtikrinti, kad rinkai pateikti atitinkami laivų įrenginiai nebekeltų pavojaus, pašalintų juos iš rinkos arba atšauktų juos per tokį pagrįstą laikotarpį, kurį ji nustato atsižvelgdama į pavojaus pobūdį.
2. Ekonominės veiklos vykdytojas užtikrina, kad taisomieji veiksmai būtų taikomi visų atitinkamų gaminių, kuriuos jis tiekė rinkai visoje Sąjungoje arba montavo ES laivuose, atžvilgiu.
3. Valstybė narė nedelsdama informuoja apie tai Komisiją ir kitas valstybes nares. Pateikiama informacija apima visus turimus duomenis, visų pirma nurodomi atitinkamiems laivų įrenginiams nustatyti būtini duomenys, laivų įrenginių kilmė ir tiekimo grandinė, susijusio pavojaus pobūdis ir priimtų nacionalinių priemonių pobūdis ir trukmė.
4. Komisija nedelsdama pradeda konsultacijas su valstybėmis narėmis ir atitinkamu ekonominių veiklos vykdytoju ar vykdytojais ir įvertina priimtas nacionalines priemones. Remdamasi to vertinimo rezultatais, Komisija nusprendžia, ar priemonė yra pagrįsta, ar ne ir, kai būtina, pasiūlo atitinkamas priemones. Šiuo tikslu *mutatis mutandis* taikoma 27 straipsnio 2 dalis.
5. Komisija savo sprendimą skiria visoms valstybėms narėms ir nedelsdama apie jį praneša joms ir atitinkamam ekonominių veiklos vykdytojui ar vykdytojams.

29 straipsnis

Oficiali neatitiktis

1. Nedarant poveikio 26 straipsniui, kai valstybė narė padaro vieną iš toliau nurodytų išvadų, ji reikalauja, kad atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas pašalintų atitinkamą neatitiktį:
 - a) šturvalo ženklų paženklinta pažeidžiant 9 arba 10 straipsnį;
 - b) nepaženklinta šturvalo ženklų;
 - c) neparengta ES atitikties deklaracija;
 - d) ES atitikties deklaracija parengta neteisingai;
 - e) techninių dokumentų nėra arba yra ne visi techniniai dokumentai;
 - f) ES atitikties deklaracija nebuvo nusiųsta laivui.
2. Kai 1 dalyje nurodyta neatitiktis nepašalinama, atitinkama valstybė narė imasi visų tinkamų priemonių, kad būtų apribotas arba uždraustas laivų įrenginių tiekimas rinkai arba užtikrinta, kad tokie įrenginiai būtų atšaukti arba pašalinti iš rinkos.

30 straipsnis

Technikos naujovėmis pagrįstos išimtys

1. Išimtinėmis dėl techninių naujovių susidariusiomis aplinkybėmis vėliavos valstybės administracija gali leisti atitikties vertinimo procedūrų reikalavimų neatitinkančius laivų įrenginius montuoti ES laive, jeigu bandymu arba kitu būdu vėliavos valstybės administracijai tinkamai įrodoma, kad tie įrenginiai atitinka šios direktyvos tikslus.
2. Taikant bandymų tvarką netaikoma diskriminacija tarp vėliavos valstybėje narėje ir kitose valstybėse pagamintų laivų įrenginių.
3. Laivų įrenginiams, kuriems taikomas šis straipsnis, vėliavos valstybė išduoda sertifikatą, kuris visą laiką laikomas su įrenginiais ir kuriuo suteikiamas vėliavos valstybės leidimas montuoti įrenginius laive bei nustatomi apribojimai arba su įrenginių naudojimu susijusios nuostatos.
4. Kai valstybė narė leidžia laivų įrenginius, kuriems taikomas šis straipsnis, montuoti ES laive, ji Komisijai ir kitoms valstybėms narėms nedelsdama pateikia išsamią informaciją apie tuos įrenginius ir visų atitinkamų bandymų, vertinimų ir atitikties vertinimo procedūrų ataskaitas.
5. Jei Komisija mano, kad 1 dalyje nustatytos sąlygos neįvykdytos, per 12 mėnesių nuo 4 dalyje nurodytos informacijos gavimo dienos ji gali pareikalauti, kad atitinkama valstybė narė atšauktų suteiktą leidimą, ir nustatyti atšaukimo terminą. Šiuo tikslu Komisija priima įgyvendinimo aktus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 38 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
6. Kai kitai valstybei narei perduodamas laivas su jame sumontuotais laivų įrenginiais, kuriems taikoma 1 dalis, priimančioji vėliavos valstybė narė gali imtis būtinų priemonių, įskaitant tikrinimus ir laivo eksploatacinius bandymus, siekdama užtikrinti, kad įrenginiai būtų bent tokie pat veiksmingi kaip atitikties vertinimo procedūrų reikalavimus atitinkantys įrenginiai.

31 straipsnis

Su bandymu arba vertinimu susijusios išimtys

Vėliavos valstybės administracija atitikties vertinimo procedūrų reikalavimų neatitinkančius laivų įrenginius arba laivų įrenginius, kuriems netaikomas 30 straipsnis, gali leisti bandymo arba vertinimo tikslais montuoti ES laive, jei laikomasi visų šių sąlygų:

- a) laivų įrenginiams vėliavos valstybė narė išduoda sertifikatą, kuris visą laiką laikomas su įrenginiais ir kuriame nurodoma, kad ta valstybė narė suteikia leidimą montuoti įrenginius ES laive, nustatomi visi būtini apribojimai ir visos kitos atitinkamos su atitinkamų įrenginių naudojimu susijusios nuostatos;
- b) leidimas galioja tik tokį laikotarpį, kuris, vėliavos valstybės nuomone, reikalingas bandymui atlikti ir kuris turėtų būti kuo trumpesnis;
- c) nepasikliaujama kitais laivų įrenginiais vietoje šios direktyvos reikalavimus atitinkančių įrenginių ir jais tokie įrenginiai nepakeičiami; šios direktyvos reikalavimus atitinkantys įrenginiai paliekami ES laive veikiančiais ir parengti, kad juos būtų galima nedelsiant pradėti naudoti.

32 straipsnis

Išimtinėmis aplinkybėmis taikomos išimtys

1. Jeigu esant išimtinėms aplinkybėms, kurios deramai pagrindžiamos vėliavos valstybės administracijai, laivų įrenginius reikia pakeisti ne Sąjungos uoste ir jeigu atsižvelgiant į pagrįstą laiką, delsimą ir išlaidas jų neįmanoma pakeisti šturvalo ženklų pažymėtais įrenginiais, pagal 2–4 dalis laive galima sumontuoti kitus įrenginius.
2. Su laive montuojamais laivų įrenginiais pateikiami valstybės narės, kuri yra TJO narė ir atitinkamų konvencijų šalis, išduoti dokumentai, kuriais patvirtinama, kad įrenginiai atitinka atitinkamus TJO reikalavimus.
3. Vėliavos valstybės administracija nedelsiant informuojama apie tokių kitų laivų įrenginių pobūdį ir charakteristikas.
4. Kai tik atsiranda galimybė, vėliavos valstybės administracija užtikrina, kad 1 dalyje nurodyti laivų įrenginiai ir jų bandymo dokumentai atitiktų atitinkamus tarptautinių dokumentų ir šios direktyvos reikalavimus.
5. Kai įrodoma, kad konkrečių šturvalo ženklų pažymėtų laivų įrenginių nėra rinkoje, vėliavos valstybė narė gali leisti laive montuoti kitus laivų įrenginius taikant 6–8 dalis.
6. Laivų įrenginiai, kuriuos leidžiama naudoti, turi kuo labiau atitikti 4 straipsnyje nurodytus reikalavimus ir bandymo standartus.
7. Prie laive montuojamų laivų įrenginių pridedamas vėliavos valstybės narės arba kitos valstybės narės išduotas laikinas patvirtinimo sertifikatas, kuriame nurodoma:
 - a) šturvalo ženklų pažymėti įrenginiai, kuriuos rengiamasi pakeisti sertifikuotais įrenginiais;
 - b) tikslios aplinkybės, kuriomis išduotas patvirtinimo sertifikatas, visų pirma tai, kad šturvalo ženklų pažymėtų įrenginių nėra rinkoje;
 - c) tikslūs modelio, konstrukcijos ir veikimo charakteristikų reikalavimai, kuriais remdamasi sertifikatą išdavusi valstybė narė patvirtino įrenginius;
 - d) pagal atitinkamas patvirtinimo procedūras taikyti bandymo standartai (jei taikyti).
8. Laikiną patvirtinimo sertifikatą išduodanti valstybė narė nedelsdama apie tai informuoja Komisiją. Jei Komisija mano, kad 6 ir 7 dalių sąlygos neįvykdytos, ji gali reikalauti, kad valstybė narė atšauktų tą sertifikatą, arba imtųsi kitų tinkamų priemonių priimdama įgyvendinimo aktus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 38 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

6 SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33 straipsnis

Keitimasis patirtimi

Komisija pasirūpina, kad būtų organizuojamas valstybių narių nacionalinių institucijų, atsakingų už notifikuojamų įstaigų įgaliojimų suteikimo politiką, keitimasis patirtimi, ypač rinkos priežiūros srityje.

34 straipsnis

Notifikuotųjų įstaigų veiklos koordinavimas

1. Komisija užtikrina, kad notifikuotųjų įstaigų veikla būtų tinkamai koordinuojama ir kad tos įstaigos tinkamai bendradarbiautų sektoriaus notifikuotųjų įstaigų grupėje.
2. Valstybės narės užtikrina, kad įstaigos, apie kurias jos pranešė, tiesiogiai ar per paskirtuosius atstovus dalyvautų sektoriaus grupės veikloje.

35 straipsnis

Igyvendinimo priemonės

1. Valstybės narės, pasitelkdamos informacinę sistemą, kurią tuo tikslu užtikrina Komisija, Komisijai praneša už šios direktyvos įgyvendinimą atsakingų institucijų pavadinimus ir kontaktinius duomenis. Komisija sudaro, periodiškai atnaujina ir skelbia tų institucijų sąrašą.
2. Kiekvieno laivų įrenginio, kurį pagal tarptautines konvencijas turi patvirtinti vėliavos valstybės administracija, atveju Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, nurodo atitinkamus tarptautiniuose dokumentuose pateiktus modelio, konstrukcijos ir veikimo charakteristikų reikalavimus ir bandymo standartus. Priimdama tuos aktus Komisija pagal tarptautinius dokumentus ir atsižvelgdama į laivų statybos terminus aiškiai nurodo datas, nuo kurių turi būti taikomi tie reikalavimai ir bandymo standartai, įskaitant pateikimo rinkai ir sumontavimo laive datas. Komisija taip pat gali nurodyti jų taikymo bendrus kriterijus ir išsamias procedūras.
3. Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, nurodo atitinkamus naujus modelio, konstrukcijos ir veikimo charakteristikų reikalavimus, kurie numatyti tarptautiniuose dokumentuose ir kurie taikomi laivuose jau sumontuotiems įrenginiams, kad užtikrintų, jog ES laivuose sumontuoti įrenginiai atitiktų tarptautinius dokumentus.
4. Komisija sukuria ir tvarko duomenų bazę, kurioje pateikiama bent ši informacija:
 - a) notifikuotųjų įstaigų pateiktas pagal šią direktyvą išduotų atitikties sertifikatų sąrašas ir svarbiausia informacija apie juos;
 - b) gamintojų pateiktas pagal šią direktyvą išduotų atitikties deklaracijų sąrašas ir svarbiausia informacija apie jas;
 - c) atnaujintas taikomų tarptautinių dokumentų ir reikalavimų bei bandymo standartų, kurie taikomi vadovaujantis 4 straipsnio 4 dalimi, sąrašas;
 - d) 2 dalyje nurodytų kriterijų ir procedūrų sąrašas ir išsamus tekstas;
 - e) 11 straipsnyje nurodyto ženklavimo elektroniniu žymeniu reikalavimai ir sąlygos, kai taikoma;
 - f) visa kita naudinga informacija, dėl kurios valstybėms narėms, notifikuotosioms įstaigoms ir ekonominės veiklos vykdytojams būtų lengviau teisingai įgyvendinti šią direktyvą.

Valstybėms narėms suteikiama prieiga prie tos duomenų bazės. Be to, tik informavimo tikslais prieiga prie jos suteikiama visuomenei.

5. Šiame straipsnyje nurodyti įgyvendinimo aktai Komisijos reglamentų forma priimami laikantis 38 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

36 straipsnis

Pakeitimai

Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 37 straipsnį priimti deleguotuosius aktus siekiant atnaujinti III priede pateiktas nuorodas į standartus, kai nustatomi nauji standartai.

37 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.
2. 8, 11, 27 ir 36 straipsniuose nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2014 m. rugsėjo 17 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 8, 11, 27 ir 36 straipsniuose nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Jis įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
5. Pagal 8, 11, 27 ir 36 straipsnius priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

38 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda pagal Reglamentą (EB) Nr. 2099/2002 įsteigtas Jūrų saugumo ir teršimo iš laivų prevencijos komitetas (COSS). Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis. Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

39 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2016 m. rugsėjo 18 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Tas nuostatas jos taiko nuo 2016 m. rugsėjo 18 d.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

40 straipsnis

Panaikinimas

1. Direktyva 96/98/EB panaikinama nuo 2016 m. rugsėjo 18 d.
2. Pagal valstybių narių priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatas, kuriomis užtikrinama, kad būtų laikomasi Direktyvos 96/98/EB, 2016 m. rugsėjo 18 d. laivų įrenginiams taikomi reikalavimai ir bandymo standartai taikomi ir toliau, kol įsigalios 35 straipsnio 2 dalyje nurodyti įgyvendinimo aktai.
3. Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą.

41 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

42 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2014 m. liepos 23 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

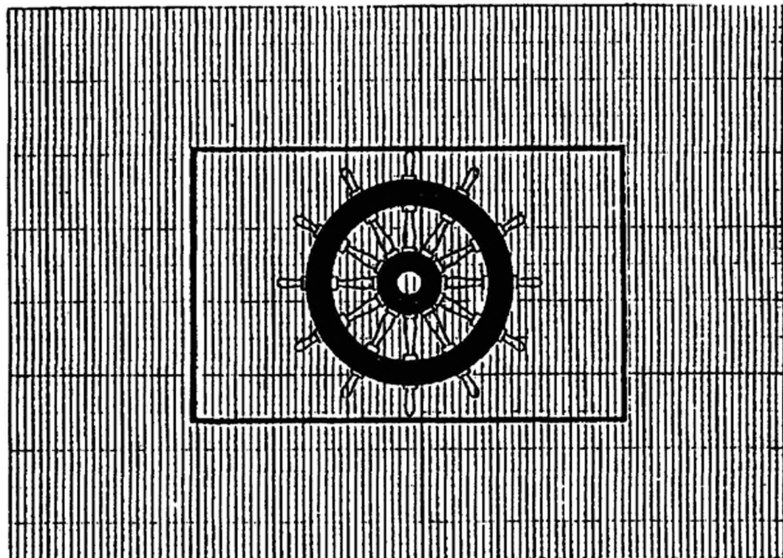
Pirmininkas

S. GOZI

I PRIEDAS

ŠTURVALO ŽENKLAS

Atitiktis ženklas turi būti toks:

Jeigu šturvalo ženklas didinamas arba mažinamas, turi būti išlaikomos graduotame brėžinyje pavaizduoto ženklo proporcijos.

Šturvalo ženklo įvairių sudedamųjų dalių vertikalūs matmenys negali būti mažesni kaip 5 mm ir jie turi būti iš esmės vienodi.

Mažų įrenginių atveju šis minimalus matmuo netaikomas.

—

II PRIEDAS

ATITIKTIES VERTINIMO PROCEDŪROS

I. B MODULIS. EB TIPO TYRIMAS

1. EB tipo tyrimas yra atitikties vertinimo procedūros dalis, pagal kurią notifikuotoji įstaiga ištiria techninį laivų įrenginio projektą, patikrina, ar laivų įrenginio techninis projektas atitinka atitinkamus reikalavimus, ir patvirtina, kad jis tuos reikalavimus atitinka.
2. EB tipo tyrimą galima atlikti bet kuriuo iš toliau nurodytų būdų:
 - reprezentatyvaus numatomos produkcijos viso gaminio pavyzdžio (produkcijos tipo) tyrimas,
 - laivų įrenginio techninio projekto tinkamumo vertinimas tiriant 3 punkte nurodytus techninius dokumentus ir patvirtinamuosius duomenis ir vienos arba daugiau svarbiausių gaminio dalių reprezentatyviųjų numatomos produkcijos pavyzdžių tyrimas (produkcijos tipas ir projekto tipas).
3. Vienai pasirinktai notifikuotajai įstaigai gamintojas pateikia EB tipo tyrimo paraišką.

Paraiškoje pateikiama:

- gamintojo pavadinimas ir adresas, o jei paraišką pateikia jo įgaliotasis atstovas – ir atstovo pavadinimas ir adresas,
- rašytinis pareiškimas, kad tokia pati paraiška nebuvo pateikta jokiai kitai notifikuotajai įstaigai,
- techniniai dokumentai. Remiantis techniniais dokumentais turi būti įmanoma įvertinti, ar laivų įrenginiai atitinka taikomus 4 straipsnyje nurodytus tarptautinių dokumentų reikalavimus, taip pat juose turi būti pateikiama tinkama rizikos analizė ir vertinimas. Techniniuose dokumentuose nurodomi taikomi reikalavimai ir, jeigu tai svarbu atliekant vertinimą, aprašomi laivų įrenginio projektas, gamyba ir naudojimas. Kai taikytina, techniniuose dokumentuose pateikiami bent šie elementai:
 - a) bendrasis laivų įrenginių apibūdinimas;
 - b) konceptualus projektas, gamybiniai brėžiniai ir sudedamųjų dalių, mazgų, grandinių ir t. t. schemas;
 - c) tiems brėžiniams, schemoms ir laivų įrenginio veikimui suprasti būtini aprašymai ir paaiškinimai;
 - d) pagal šią direktyvą atitinkamiems laivų įrenginiams taikomų reikalavimų ir bandymo standartų sąrašas ir sprendimų, priimtų siekiant užtikrinti atitiktį tiems reikalavimams, apibūdinimas;
 - e) projekto skaičiavimų rezultatai, atlikti tyrimai ir t. t., ir
 - f) bandymų ataskaitos,
- reprezentatyvieji numatomos produkcijos pavyzdžiai. Notifikuotoji įstaiga gali prašyti pateikti daugiau pavyzdžių, jeigu jų reikia bandymų programai vykdyti,

- techninio projekto sprendimo tinkamumo patvirtinamieji duomenys. Pateikiant šiuos patvirtinamuosius duomenis nurodomi visi naudoti dokumentai. Prireikus į patvirtinamuosius duomenis įtraukiami atitinkamoje gamintojo laboratorijoje arba kitoje bandymų laboratorijoje gamintojo vardu ir jo atsakomybe atliktų bandymų rezultatai.

4. Notifikuotoji įstaiga:

laivų įrenginių atžvilgiu:

4.1. ištiria techninius dokumentus ir patvirtinamuosius duomenis, siekdama įvertinti laivų įrenginio techninio projekto tinkamumą;

pavyzdžio (-ių) atžvilgiu:

4.2. patikrina, ar pavyzdys (-iai) pagamintas (-i) pagal techninius dokumentus, ir nustato dalis, kurios buvo suprojektuotos pagal taikomas susijusių reikalavimų ir bandymo standartų nuostatas, taip pat dalis, kurios buvo suprojektuotos netaikant susijusių tų standartų nuostatų;

4.3. atlieka atitinkamus tyrimus ir bandymus arba pasirūpina, kad jie būtų atlikti pagal šią direktyvą;

4.4. susitaria su gamintoju dėl vietos, kurioje bus atliekami tyrimai ir bandymai.

5. Notifikuotoji įstaiga parengia vertinimo ataskaitą, kurioje registruojami pagal 4 punktą atlikti veiksmai ir jų rezultatai. Nedarydama poveikio įsipareigojimams notifikuojančiųjų institucijų atžvilgiu, notifikuotoji įstaiga visą tos ataskaitos turinį arba jos dalį paskelbia tik gavusi gamintojo sutikimą.

6. Jei tipas atitinka konkrečius atitinkamiems laivų įrenginiams taikomus tarptautinių dokumentų reikalavimus, notifikuotoji įstaiga išduoda gamintojui EB tipo tyrimo sertifikatą. Sertifikate nurodomas gamintojo pavadinimas ir adresas, tyrimo išvados, jo galiojimo sąlygos (jei yra) ir duomenys, reikalingi patvirtintam tipui nustatyti. Prie sertifikato gali būti pridedamas vienas arba daugiau priedų.

Sertifikate ir jo prieduose pateikiama visa reikiama informacija, kuria remiantis būtų galima įvertinti gaminių atitiktį ištirtam tipui ir vykdyti eksploatacinę kontrolę.

Jei tipas neatitinka taikomų tarptautinių dokumentų reikalavimų, notifikuotoji įstaiga atsisako išduoti EB tipo tyrimo sertifikatą ir apie tai praneša paraiškos teikėjui, nurodydama išsamias tokio atsisakymo priežastis.

7. Jei patvirtintas tipas nebeatitinka taikomų reikalavimų, notifikuotoji įstaiga nusprendžia, ar reikia atlikti tolesnius bandymus, ar iš naujo atlikti atitikties vertinimo procedūrą.

Gamintojas notifikuotąją įstaigą, kuri saugo su EB tipo tyrimo sertifikatu susijusius techninius dokumentus, informuoja apie visus patvirtinto tipo pakeitimus, dėl kurių gali pasikeisti laivų įrenginių atitiktis atitinkamų tarptautinių dokumentų reikalavimams arba sertifikato galiojimo sąlygos. Tokiems pakeitimams reikalingas papildomas patvirtinimas, pateikiamas kaip pirminio EB tipo tyrimo sertifikato papildymas.

8. Kiekviena notifikuotoji įstaiga atitinkamas notifikuojančiąsias institucijas informuoja apie jos išduotus arba panaikintus EB tipo tyrimo sertifikatus ir (arba) jų papildymus ir periodiškai arba gavusi prašymą atitinkamoms notifikuojančiosioms institucijoms pateikia sąrašą sertifikatų ir (arba) jų papildymų, kuriuos ji atsisakė išduoti arba kurių galiojimą sustabdė ar kitaip apribojo.

Kiekviena notifikuojoji įstaiga kitas notifikuotąsias įstaigas informuoja apie EB tipo tyrimo sertifikatus ir (arba) jų papildymus, kuriuos ji atsisakė išduoti, panaikino arba kurių galiojimą sustabdė ar kitaip apribojo, o gavusi prašymą – apie jos išduotus sertifikatus ir (arba) jų papildymus.

Komisija, valstybės narės ir kitos notifikuotosios įstaigos gali, pateikusios prašymą, gauti EB tipo tyrimo sertifikatų ir (arba) jų papildymų kopijas. Komisija ir valstybės narės gali, pateikusios prašymą, gauti techninių dokumentų kopijas ir notifikuotosios įstaigos atliktų tyrimų rezultatus. Notifikuojoji įstaiga saugo EB tipo tyrimo sertifikato, jo priedų ir papildymų kopijas, taip pat techninius dokumentus, įskaitant gamintojo pateiktus dokumentus, iki sertifikato galiojimo pabaigos.

9. Gamintojas saugo EB tipo tyrimo sertifikato, jo priedų ir papildymų kopijas ir techninius dokumentus, kad galėtų juos pateikti nacionalinėms institucijoms, bent 10 metų po paskutinio pagaminto gaminio paženkinimo šturvalo ženklų ir jokių būdu ne trumpesnį laikotarpį nei numatomas atitinkamų laivų įrenginių eksploatavimo laikas.
10. Gamintojo įgaliotasis atstovas gali pateikti 3 punkte nurodytą paraišką ir vykdyti 7 ir 9 punktuose nurodytus įpareigojimus, jei jie nurodyti įgaliojime.

II. D MODULIS. ATITIKTIS TIPUI, GRINDŽIAMA GAMYBOS PROCESO KOKYBĖS UŽTIKRINIMU

1. Atitiktis tipui, grindžiama gamybos proceso kokybės užtikrinimu, yra atitikties vertinimo procedūros dalis, pagal kurią gamintojas vykdo 2 ir 5 punktuose nustatytus įpareigojimus ir prisiimdamas visą atsakomybę užtikrina, kad atitinkami laivų įrenginiai atitiktų EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą tipą ir jiems taikomas tarptautinių dokumentų reikalavimus, ir pareiškia, kad jie atitinka tą tipą ir tuos reikalavimus.
2. Gamyba
Gamintojas naudoja patvirtintą 3 punkte apibrėžtą atitinkamų gaminių gamybos ir gatavų gaminių patikros ir bandymų kokybės sistemą; be to, vykdoma 4 punkte apibrėžta to gamintojo priežiūra.
3. Kokybės sistema
 - 3.1. Pasirinktai notifikuotajai įstaigai gamintojas pateikia atitinkamiems laivų įrenginiams taikomos kokybės sistemos vertinimo paraišką.

Paraiškoje pateikiama:

- gamintojo pavadinimas ir adresas, o jei paraišką pateikia jo įgaliotasis atstovas – ir atstovo pavadinimas ir adresas,
- rašytinis pareiškimas, kad tokia pat paraiška nebuvo pateikta jokiai kitai notifikuotajai įstaigai,
- visa reikiama informacija apie numatomų gaminti laivų įrenginių kategoriją,
- kokybės sistemos dokumentai,
- patvirtinto tipo techniniai dokumentai ir EB tipo tyrimo sertifikato kopija.

- 3.2. Taikant kokybės sistemą užtikrinama, kad gaminiai atitiktų EB tipo tyrimo sertifikate aprašytą tipą ir tiems gaminiams taikomas tarptautinių dokumentų reikalavimus.

Visi gamintojo taikomi principai, reikalavimai ir nuostatos sistemingsai ir tvarkingai dokumentuojami rašytinių veiklos krypčių, procedūrų ir nurodymų forma. Kokybės sistemos dokumentais užtikrinama galimybė vienodai aiškinti kokybės programas, planus, vadovus ir įrašus.

Visų pirma juose tinkamai aprašomi:

- kokybės tikslai ir organizacinė struktūra, vadovybės įsipareigojimai ir galios spręsti gaminių kokybės klausimus,
- taikomi gamybos, kokybės kontrolės ir kokybės užtikrinimo būdai, taikomos procedūros ir sistemingi veiksmai,
- tyrimai ir bandymai, kurie bus atliekami prieš pradedant gamybą, gamybos metu ir jos pabaigoje, ir jų atlikimo dažnis,
- kokybės įrašų dokumentai, t. y. patikrinimų ataskaitos, bandymų ir kalibravimo duomenys, atitinkamo personalo kvalifikacijos ataskaitos ir t. t., ir
- priemonės, skirtos stebėti, ar pasiekiamas reikiamas gaminių kokybės lygis ir ar tinkamai veikia kokybės sistema.

3.3. Notifikuotoji įstaiga vertina kokybės sistemą siekdama nustatyti, ar sistema atitinka 3.2 punkte nurodytus reikalavimus.

Audito grupė turi turėti ne tik kokybės valdymo sistemų vertinimo patirties, bet joje turi būti bent vienas narys, turintis vertinimo patirties aptariamų laivų įrenginių ir atitinkamos laivų įrenginių technologijos srityje, taip pat ji turi išmanyti taikomus tarptautinių dokumentų reikalavimus. Audito dalis yra vertinimas lankantis gamintojo patalpose. Audito grupė peržiūri 3.1 punkto penktoje įtraukoje nurodytus techninius dokumentus siekdama patikrinti gamintojo gebėjimą nustatyti susijusius tarptautinių dokumentų reikalavimus ir atlikti reikalingus tyrimus, kad būtų užtikrinta gaminio atitiktis tiems reikalavimams.

Apie sprendimą pranešama gamintojui. Pranešime pateikiamos audito išvados ir motyvuotas sprendimas dėl vertinimo.

3.4. Gamintojas įsipareigoja vykdyti dėl patvirtintos kokybės sistemos kylančius įpareigojimus ir tvarkyti ją taip, kad ji būtų nuolat tinkama ir veiksminga.

3.5. Apie visus numatomus kokybės sistemos pakeitimus gamintojas informuoja kokybės sistemą patvirtinusią notifikuotąją įstaigą.

Notifikuotoji įstaiga vertina siūlomus pakeitimus ir priima sprendimą, ar pakeista kokybės sistema tebeatitinka 3.2 punkte nurodytus reikalavimus, ar vertinimą reikia atlikti iš naujo.

Apie sprendimą ji praneša gamintojui. Pranešime pateikiamos tyrimo išvados ir motyvuotas sprendimas dėl vertinimo.

4. Notifikuotosios įstaigos atsakomybė vykdoma priežiūra

4.1. Priežiūros tikslas – užtikrinti, kad gamintojas tinkamai laikytųsi įpareigojimų, kylančių dėl patvirtintos kokybės sistemos.

- 4.2. Gamintojas sudaro sąlygas notifikuotajai įstaigai vertinimo tikslais pateikti į gamybos, tikrinimo, bandymo ir sandėliavimo vietas ir suteikia jai visą reikalingą informaciją, visų pirma:

- kokybės sistemos dokumentus,
- kokybės įrašų dokumentus, t. y. patikrinimo ataskaitas, bandymų ir kalibravimo duomenis, atitinkamo personalo kvalifikacijos ataskaitas ir t. t.

- 4.3. Notifikuotoji įstaiga vykdo periodinius auditus siekdama įsitikinti, ar gamintojas yra įgyvendinęs ir taiko kokybės sistemą, ir gamintojui pateikia audito ataskaitą.

- 4.4. Be to, notifikuotoji įstaiga gali surengti netikėtus apsilankymus pas gamintoją, išskyrus atvejus, kai pagal nacionalinę teisę ir dėl gynybos ar saugumo priežasčių tokiems apsilankymams taikomi tam tikri apribojimai. Per tokius apsilankymus notifikuotoji įstaiga prireikus gali atlikti gaminio bandymus arba pavesti juos atlikti, kad patikrintų, ar tinkamai veikia kokybės sistema. Notifikuotoji įstaiga pateikia gamintojui apsilankymo ataskaitą ir, jei buvo atliekami bandymai, bandymų ataskaitą.

5. Atitikties žymėjimas ir atitikties deklaracija

- 5.1. Kiekvieną atskirą gaminį, kuris atitinka EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą tipą ir taikomus tarptautinių dokumentų reikalavimus, gamintojas pažymi 9 straipsnyje nurodytu šturvalo ženklų ir 3.1 punkte nurodytos notifikuotosios įstaigos atsakomybe pastarosios identifikaciniu numeriu.

- 5.2. Gamintojas parengia rašytinę kiekvieno gaminio modelio atitikties deklaraciją ir saugo ją, kad galėtų ją pateikti nacionalinėms institucijoms, bent 10 metų po paskutinio pagaminto gaminio paženkinimo šturvalo ženklų ir jokių būdu ne trumpesnę laikotarpį nei numatomas atitinkamų laivų įrenginių eksploatavimo laikas. Atitikties deklaracijoje nurodomas laivų įrenginio modelis, kuriam ji buvo parengta.

Atitikties deklaracijos kopija atitinkamoms institucijoms pateikiama jų prašymu.

6. Bent 10 metų po paskutinio pagaminto gaminio paženkinimo šturvalo ženklų ir jokių būdu trumpesnę laikotarpį nei numatomas atitinkamų laivų įrenginių eksploatavimo laikas gamintojas saugo, kad galėtų pateikti kompetentingoms institucijoms:

- 3.1 punkte nurodytus dokumentus,
- 3.5 punkte nurodytus patvirtintus pakeitimus,
- 3.5, 4.3 ir 4.4 punktuose nurodytus notifikuotosios įstaigos sprendimus ir ataskaitas.

7. Kiekviena notifikuotoji įstaiga atitinkamas notifikuojančiąsias institucijas informuoja apie išduotus arba panaikintus kokybės sistemos patvirtinimus ir periodiškai arba gavusi prašymą notifikuojančiosioms institucijoms pateikia sąrašą kokybės sistemos patvirtinimų, kuriuos išduoti ji atsisakė arba kurių galiojimą sustabdė ar kitaip apribojo.

Kiekviena notifikuotoji įstaiga kitas notifikuotąsias įstaigas informuoja apie kokybės sistemų patvirtinimus, kuriuos ji atsisakė išduoti, panaikino arba kurių galiojimą sustabdė ar kitaip apribojo, o gavusi prašymą – ir apie išduotus kokybės sistemų patvirtinimus.

8. Įgaliotasis atstovas

3.1, 3.5, 5 ir 6 punktuose nustatytus gamintojo įpareigojimus jo vardu ir jo atsakomybe gali vykdyti jo įgaliotasis atstovas, jeigu šie įpareigojimai nurodyti įgaliojime.

III. E MODULIS. ATITIKTIS TIPUI, GRINDŽIAMA GAMINIO KOKYBĖS UŽTIKRINIMU

1. Atitiktis tipui, grindžiama gaminio kokybės užtikrinimu, yra atitikties vertinimo procedūros dalis, pagal kurią gamintojas vykdo 2 ir 5 punktuose nustatytus įpareigojimus, ir prisiimdamas visą atsakomybę užtikrina, kad atitinkami laivų įrenginiai atitiktų EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą tipą ir jiems taikomus tarptautinių dokumentų reikalavimus, ir pareiškia, kad jie tą tipą ir tuos reikalavimus atitinka.

2. Gamyba

Gamintojas naudoja patvirtintą 3 punkte apibrėžtą atitinkamų gatavų gaminių gamybos ir bandymų kokybės sistemą; be to, vykdoma 4 punkte apibrėžta to gamintojo priežiūra.

3. Kokybės sistema

3.1. Pasirinktai notifikuotajai įstaigai gamintojas pateikia atitinkamiems laivų įrenginiams taikomos kokybės sistemos vertinimo paraišką.

Paraiškoje pateikiama:

- gamintojo pavadinimas ir adresas, o jei paraišką pateikia jo įgaliotasis atstovas – ir atstovo pavadinimas ir adresas,
- rašytinis pareiškimas, kad tokia pat paraiška nebuvo pateikta jokiai kitai notifikuotajai įstaigai,
- visa reikiama informacija apie numatomų gaminti laivų įrenginių kategoriją,
- kokybės sistemos dokumentai ir
- patvirtinto tipo techniniai dokumentai ir EB tipo tyrimo sertifikato kopija.

3.2. Taikant kokybės sistemą užtikrinama, kad gaminiai atitiktų EB tipo tyrimo sertifikate aprašytą tipą ir tiems gaminiams taikomus tarptautinių dokumentų reikalavimus.

Visi gamintojo taikomi principai, reikalavimai ir nuostatos sistemingai ir tvarkingai dokumentuojami rašytinių veiklos kryptių, procedūrų ir nurodymų forma. Kokybės sistemos dokumentais užtikrinama galimybė vienodai aiškinti kokybės programas, planus, vadovus ir įrašus.

Visų pirma juose tinkamai aprašomi:

- kokybės tikslai ir organizacinė struktūra, vadovybės įsipareigojimai ir galios spręsti gaminių kokybės klausimus,
- tyrimai ir bandymai, kurie bus atliekami pagaminus gaminį,
- kokybės įrašų dokumentai, t. y. patikrinimų ataskaitos, bandymų ir kalibravimo duomenys, atitinkamo personalo kvalifikacijos ataskaitos ir t. t.,
- priemonės, skirtos stebėti, ar tinkamai veikia kokybės sistema.

- 3.3. Notifikuotoji įstaiga vertina kokybės sistemą siekdama nustatyti, ar sistema atitinka 3.2 punkte nurodytus reikalavimus.

Audito grupė turi turėti ne tik kokybės valdymo sistemų vertinimo patirties, bet joje turi būti bent vienas narys, turintis vertinimo patirties aptariamų laivų įrenginių ir atitinkamos laivų įrenginių technologijos srityje, taip pat ji turi išmanyti taikomus tarptautinių dokumentų reikalavimus. Audito dalis yra vertinimas lankantis gamintojo patalpose. Audito grupė peržiūri 3.1 punkto penktoje įtraukoje nurodytus techninius dokumentus siekdama patikrinti gamintojo gebėjimą nustatyti susijusius tarptautinių dokumentų reikalavimus ir atlikti reikalingus tyrimus, kad būtų užtikrinta gaminio atitiktis tiems reikalavimams.

Apie sprendimą pranešama gamintojui. Pranešime pateikiamos audito išvados ir motyvuotas sprendimas dėl vertinimo.

- 3.4. Gamintojas vykdo dėl patvirtintos kokybės sistemos kylančius įpareigojimus ir tvarko ją taip, kad ji būtų nuolat tinkama ir veiksminga.
- 3.5. Apie visus numatomus kokybės sistemos pakeitimus gamintojas informuoja kokybės sistemą patvirtinusią notifikuotąją įstaigą.

Notifikuotoji įstaiga vertina siūlomus pakeitimus ir priima sprendimą, ar pakeista kokybės sistema tebeatitinka 3.2 punkte nurodytus reikalavimus, ar vertinimą reikia atlikti iš naujo.

Apie sprendimą ji praneša gamintojui. Pranešime pateikiamos tyrimo išvados ir motyvuotas sprendimas dėl vertinimo.

4. Notifikuotosios įstaigos atsakomybė vykdoma priežiūra

- 4.1. Priežiūros tikslas – užtikrinti, kad gamintojas tinkamai laikytųsi įpareigojimų, kylančių dėl patvirtintos kokybės sistemos.
- 4.2. Gamintojas sudaro sąlygas notifikuotajai įstaigai vertinimo tikslais patekti į gamybos, tikrinimo, bandymo ir sandėliavimo vietas ir suteikia jai visą reikalingą informaciją, visų pirma:

— kokybės sistemos dokumentus,

— kokybės įrašų dokumentus, t. y. patikrinimo ataskaitas, bandymų ir kalibravimo duomenis, atitinkamo personalo kvalifikacijos ataskaitas ir t. t.

- 4.3. Notifikuotoji įstaiga vykdo periodinius auditus siekdama įsitikinti, ar gamintojas yra įgyvendinęs ir taiko kokybės sistemą, ir gamintojui pateikia audito ataskaitą.
- 4.4. Be to, notifikuotoji įstaiga gali surengti netikėtus apsilankymus pas gamintoją, išskyrus atvejus, kai pagal nacionalinę teisę ir dėl gynybos ar saugumo priežasčių tokiems apsilankymams taikomi tam tikri apribojimai. Per tokius apsilankymus notifikuotoji įstaiga prirėkęs gali atlikti gaminio bandymus arba pavesti juos atlikti, kad patikrintų, ar tinkamai veikia kokybės sistema. Notifikuotoji įstaiga pateikia gamintojui apsilankymo ataskaitą ir, jei buvo atliekami bandymai, bandymų ataskaitą.

5. Atitikties žymėjimas ir atitikties deklaracija

- 5.1. Kiekvieną atskirą gaminį, kuris atitinka EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą tipą ir taikomus tarptautinių dokumentų reikalavimus, gamintojas pažymi 9 straipsnyje nurodytu šturvalo ženkle ir 3.1 punkte nurodytos notifikuotosios įstaigos atsakomybė pastarosios identifikaciniu numeriu.

- 5.2. Gamintojas parengia rašytinę kiekvieno gaminio modelio atitikties deklaraciją ir saugo ją, kad galėtų ją pateikti nacionalinėms institucijoms, bent 10 metų po paskutinio pagaminto gaminio paženkinimo šturvalo ženklą ir joku būdu ne trumpesnę laikotarpį nei numatomas atitinkamų laivų įrenginių eksploatavimo laikas. Atitikties deklaracijoje nurodomas laivų įrenginio modelis, kuriam ji buvo parengta.

Atitikties deklaracijos kopija atitinkamoms institucijoms pateikiama jų prašymu.

6. Bent 10 metų po paskutinio pagaminto gaminio paženkinimo šturvalo ženklą ir joku būdu ne trumpesnę laikotarpį nei numatomas atitinkamų laivų įrenginių eksploatavimo laikas gamintojas saugo, kad galėtų pateikti kompetentingoms institucijoms:

— 3.1 punkte nurodytus dokumentus,

— 3.5 punkte nurodytus patvirtintus pakeitimus,

— 3.5, 4.3 ir 4.4 punktuose nurodytus notifikuotosios įstaigos sprendimus ir ataskaitas.

7. Kiekviena notifikuotoji įstaiga atitinkamas notifikuojančiąsias institucijas informuoja apie išduotus arba panaikintus kokybės sistemos patvirtinimus ir periodiškai arba gavusi prašymą notifikuojančiosioms institucijoms pateikia sąrašą kokybės sistemos patvirtinimų, kuriuos išduoti ji atsisakė arba kurių galiojimą sustabdė ar kitaip apribojo.

Kiekviena notifikuotoji įstaiga kitas notifikuotąsias įstaigas informuoja apie kokybės sistemų patvirtinimus, kuriuos ji atsisakė išduoti, panaikino arba kurių galiojimą sustabdė, o gavusi prašymą – ir apie išduotus kokybės sistemų patvirtinimus.

8. Įgaliotasis atstovas

3.1, 3.5, 5 ir 6 punktuose nustatytus gamintojo įpareigojimus jo vardu ir jo atsakomybe gali vykdyti jo įgaliotasis atstovas, jeigu šie įpareigojimai nurodyti įgaliojime.

IV. F MODULIS. ATITIKTIS TIPUI, GRINDŽIAMA GAMINIŲ PATIKRA

1. Atitiktis tipui, grindžiama gaminių patikra, yra atitikties vertinimo procedūros dalis, pagal kurią gamintojas vykdo 2, 5.1 ir 6 punktuose nustatytus įpareigojimus, ir prisiimdamas visą atsakomybę užtikrina, kad atitinkami gaminiai, kuriems taikomos 3 punkto nuostatos, atitiktų EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą tipą ir jiems taikomus tarptautinių dokumentų reikalavimus, ir pareiškia, kad jie tą tipą ir tuos reikalavimus atitinka.

2. Gamyba

Gamintojas imasi visų būtinų priemonių, kad vykdant gamybos procesą ir jo stebėseną būtų užtikrinta, kad gaminiai atitiktų EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą patvirtintą tipą ir tiems gaminiams taikomus tarptautinių dokumentų reikalavimus.

3. Patikra

Gamintojo pasirinkta notifikuotoji įstaiga atlieka tinkamus tyrimus ir bandymus, kad patikrintų, ar gaminiai atitinka EB tipo tyrimo sertifikate aprašytą patvirtintą tipą ir taikomus tarptautinių dokumentų reikalavimus.

Gaminių atitiktis taikomiems reikalavimams tikrinama atliekant tyrimus ir bandymus; gamintojo nuožiūra tiriamas ir bandomas kiekvienas gaminytis, kaip nurodyta 4 punkte, arba gaminiai tiriami ir bandomi taikant statistinį metodą, kaip nurodyta 5 punkte.

4. Atitikties patikra tiriant ir bandant kiekvieną gaminį

4.1. Pagal šią direktyvą atskirai tiriamas ir bandomas kiekvienas gaminys siekiant patikrinti, ar jis atitinka EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą patvirtintą tipą ir taikomus tarptautinių dokumentų reikalavimus.

4.2. Remdamasi atliktais tyrimais ir bandymais, notifikuojoji įstaiga išduoda atitikties sertifikatą ir kiekvieną patvirtintą gaminį pažymi savo identifikaciniu numeriu arba toks žymėjimas atliekamas jos atsakomybe ir pavedimu.

Gamintojas saugo atitikties sertifikatus, kad galėtų juos pateikti nacionalinėms institucijoms patikrinti, bent 10 metų po paskutinio pagaminto gaminio paženklinimo šturvalo ženklų ir jokių būdu ne trumpesnį laikotarpį nei numatomas atitinkamų laivų įrenginių eksploatavimo laikas.

5. Statistinė atitikties patikra

5.1. Gamintojas imasi visų būtinų priemonių, kad vykdamas gamybos procesą ir jo stebėseną būtų užtikrinamas kiekvienos pagamintos partijos vienuarūšiškumas, ir patikrai gaminius pateikia vienuarūšių partijų pavidalu.

5.2. Iš kiekvienos partijos paaimamas atsitiktinis pavyzdys. Pagal šią direktyvą atskirai tiriamas ir bandomas kiekvienas pavyzdžio gaminys siekiant nustatyti, ar jis atitinka taikomus tarptautinių dokumentų reikalavimus ir ar partija priimama, ar atmetama.

5.3. Jei partija priimama, visi partijos gaminiai laikomi patvirtintais, išskyrus to pavyzdžio gaminius, kurie neatitiko bandymų reikalavimų.

Remdamasi atliktais tyrimais ir bandymais, notifikuojoji įstaiga išduoda atitikties sertifikatą ir kiekvieną patvirtintą gaminį pažymi savo identifikaciniu numeriu arba toks žymėjimas atliekamas jos atsakomybe ir pavedimu.

Gamintojas saugo atitikties sertifikatus, kad galėtų juos pateikti nacionalinėms institucijoms, bent 10 metų po paskutinio pagaminto gaminio paženklinimo šturvalo ženklų ir jokių būdu ne trumpesnį laikotarpį nei numatomas atitinkamų laivų įrenginių eksploatavimo laikas.

5.4. Jeigu partija atmetama, notifikuojoji įstaiga arba kompetentinga institucija imasi atitinkamų priemonių, kad partija nebūtų pateikta rinkai. Jei partijos dažnai atmetamos, notifikuojoji įstaiga gali sustabdyti statistinę patikrą ir imtis atitinkamų priemonių.

6. Atitikties žymėjimas ir atitikties deklaracija

6.1. Kiekvieną atskirą gaminį, kuris atitinka EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą patvirtintą tipą ir taikomus tarptautinių dokumentų reikalavimus, gamintojas pažymi 9 straipsnyje nurodytu šturvalo ženklų ir 3 punkte nurodytos notifikuosios įstaigos atsakomybe pastarosios identifikaciniu numeriu.

6.2. Gamintojas parengia rašytinę kiekvieno gaminio modelio atitikties deklaraciją ir saugo ją, kad galėtų ją pateikti nacionalinėms institucijoms, bent 10 metų po paskutinio pagaminto gaminio paženklinimo šturvalo ženklų ir jokių būdu ne trumpesnį laikotarpį nei numatomas atitinkamų laivų įrenginių eksploatavimo laikas. Atitikties deklaracijoje nurodomas laivų įrenginio modelis, kuriam ji buvo parengta.

Atitikties deklaracijos kopija atitinkamoms institucijoms pateikiama jų prašymu.

7. Jei notifikuotoji įstaiga sutinka ir priima atsakomybę, gamintojas gali žymėti gaminius notifikuotosios įstaigos identifikaciniu numeriu gamybos metu.

8. Įgaliotasis atstovas

Gamintojo įpareigojimus jo vardu ir jo atsakomybe gali vykdyti jo įgaliotasis atstovas, jeigu šie įpareigojimai nurodyti įgaliojime. Įgaliotasis atstovas negali vykdyti 2 ir 5.1 punktuose nustatytų gamintojo įpareigojimų.

V. G MODULIS. ATITIKTIS, GRINDŽIAMA VIENETO PATIKRA

1. Atitiktis, grindžiama vieneto patikra, yra atitikties vertinimo procedūra, pagal kurią gamintojas vykdo 2, 3 ir 5 punktuose nustatytus įpareigojimus, ir prisiimdamas visą atsakomybę užtikrina, kad atitinkamas gaminys, kuriam taikomos 4 punkto nuostatos, atitiktų jam taikomus tarptautinių dokumentų reikalavimus, ir pareiškia, kad jis tuos reikalavimus atitinka.

2. Techniniai dokumentai

Gamintojas parengia techninius dokumentus ir pateikia juos 4 punkte nurodytai notifikuotajai įstaigai. Remiantis dokumentais turi būti įmanoma įvertinti gaminio atitiktį taikomiems reikalavimams, taip pat juose turi būti pateikiama atitinkama rizikos analizė ir vertinimas. Techniniuose dokumentuose nurodomi taikomi reikalavimai ir, jeigu tai svarbu atliekant vertinimą, aprašomi gaminio projektas, gamyba ir naudojimas. Kai taikytina, techniniuose dokumentuose pateikiami bent šie elementai:

- bendrasis gaminio aprašymas,
- konceptualus projektas, gamybiniai brėžiniai ir sudedamųjų dalių, mazgų, grandinių ir t. t. schemos,
- tiems brėžiniams, schemoms ir gaminio veikimui suprasti būtini aprašymai ir paaiškinimai,
- pagal šią direktyvą atitinkamiems laivų įrenginiams taikomų reikalavimų ir bandymo standartų sąrašas ir sprendimų, priimtų siekiant užtikrinti atitiktį tiems reikalavimams, apibūdinimas,
- projekto skaičiavimų rezultatai, atlikti tyrimai ir
- bandymų ataskaitos.

Gamintojas saugo techninius dokumentus, kad galėtų juos pateikti atitinkamoms nacionalinėms institucijoms, bent 10 metų po paskutinio pagaminto gaminio paženklinimo šturvalo ženklų ir jokių būdu ne trumpesnę laikotarpį nei numatomas atitinkamų laivų įrenginių eksploatavimo laikas.

3. Gamyba

Gamintojas imasi visų būtinų priemonių, kad vykdamas gamybos procesą ir jo stebėseną būtų užtikrinta, kad gaminiai atitiktų jiems taikomus tarptautinių dokumentų reikalavimus.

4. Patikra

Gamintojo pasirinkta notifikuotoji įstaiga pagal šią direktyvą atlieka tinkamus tyrimus ir bandymus, kad patikrintų, ar gaminys atitinka taikomus tarptautinių dokumentų reikalavimus.

Remdamasi atliktais tyrimais ir bandymais, notifikuotoji įstaiga išduoda atitikties sertifikatą ir patvirtintą gaminį pažymi savo identifikaciniu numeriu arba toks žymėjimas atliekamas jos atsakomybe ir pavedimu.

Gamintojas saugo atitikties sertifikatus, kad galėtų juos pateikti nacionalinėms institucijoms, bent 10 metų po paskutinio pagaminto gaminio paženkinimo šturvalo ženklų ir jokių būdu ne trumpesnį laikotarpį nei numatomas atitinkamų laivų įrenginių eksploatavimo laikas.

5. Atitikties žymėjimas ir atitikties deklaracija

5.1. Kiekvieną gaminį, kuris atitinka taikomus tarptautinių dokumentų reikalavimus, gamintojas pažymi 9 straipsnyje nurodytu šturvalo ženklų ir 4 punkte nurodytos notifikuotosios įstaigos atsakomybe pastarosios identifikaciniu numeriu.

5.2. Gamintojas parengia rašytinę atitikties deklaraciją ir saugo ją, kad galėtų ją pateikti nacionalinėms institucijoms, bent 10 metų po paskutinio pagaminto gaminio paženkinimo šturvalo ženklų ir jokių būdu ne trumpesnį laikotarpį nei numatomas atitinkamų laivų įrenginių eksploatavimo laikas. Atitikties deklaracijoje nurodomas gaminys, kuriam ji buvo parengta.

Atitikties deklaracijos kopija atitinkamoms institucijoms pateikiama jų prašymu.

6. Įgaliotasis atstovas

2 ir 5 punktuose nustatytus gamintojo įpareigojimus jo vardu ir jo atsakomybe gali vykdyti jo įgaliotas atstovas, jeigu šie įpareigojimai nurodyti įgaliojime.

III PRIEDAS

REIKALAVIMAI, KURIUOS TURI ATITIKTI ATITIKTIES VERTINIMO ĮSTAIGOS, KAD GALĖTŲ TAPTI NOTIFIKUOTOSIOMIS ĮSTAIGOMIS

1. Kad būtų galima pranešti apie atitikties vertinimo įstaigą, ji turi atitikti 2–11 punktuose nustatytus reikalavimus.
2. Atitikties vertinimo įstaiga turi būti įsteigta pagal nacionalinę teisę ir turi turėti teisinį subjektiškumą.
3. Atitikties vertinimo įstaiga turi būti trečioji šalis, nepriklausoma nuo jos vertinamos organizacijos ar vertinamų laivų įrenginių.
4. Atitikties vertinimo įstaiga gali būti laikoma įstaiga, priklausanti verslo asociacijai arba profesinei federacijai, atstovaujančiai įmonėms, susijusioms su jos vertinamų laivų įrenginių projektavimu, gamyba, tiekimu, surinkimu, naudojimui ar priežiūra, jeigu įrodoma, kad ji yra nepriklausoma ir kad nėra jokio interesų konflikto.
5. Atitikties vertinimo įstaiga, jos aukščiausiojo lygio vadovai ir už atitikties vertinimo užduotis atsakingi darbuotojai negali būti vertinamų laivų įrenginių projektuotojai, gamintojai, tiekėjai, montuotojai, pirkėjai, savininkai, naudotojai ar priežiūrėtojai arba tų šalių įgaliotieji atstovai. Tai netrukdo naudoti vertinamų gaminių, kurie būtini atitikties vertinimo įstaigos veiksams, arba tokių gaminių naudoti asmeniniais tikslais.
6. Atitikties vertinimo įstaiga, jos aukščiausio lygio vadovai ir už atitikties vertinimo užduotis atsakingi darbuotojai negali tiesiogiai dalyvauti projektuojant, gaminant ar konstruojant, parduodant, montuojant ir naudojant tuos laivų įrenginius arba atliekant jų techninę priežiūrą, taip pat negali atstovauti šioje veikloje dalyvaujančioms šalims. Jie negali imtis jokios veiklos, kuria būtų pažeistas jų sprendimų, susijusių su atitikties vertinimo veikla, kuriai atlikti joms kaip notifikuotosioms įstaigoms yra suteikti įgaliojimai, nepriklausomumas ar sąžiningumas. Tai visų pirma taikoma konsultacinėms paslaugoms.
7. Atitikties vertinimo įstaigos užtikrina, kad joms pavaldžių įstaigų ar subrangovų veikla neturėtų poveikio jų atitikties vertinimo veiklos konfidencialumui, objektyvumui ar nešališkumui.
8. Atitikties vertinimo įstaigos ir jų darbuotojai atitikties vertinimo veiklą vykdo laikydamiesi griežčiausių profesinio sąžiningumo reikalavimų, turi reikiamą konkrečios srities techninę kompetenciją ir nepasiduoda jokiam spaudimui ir paskatoms, visų pirma finansinio pobūdžio, kurios galėtų paveikti jų sprendimą ar atitikties vertinimo veiklos rezultatus, ypač jei tą daro šios veiklos rezultatais suinteresuoti asmenys ar asmenų grupės.
9. Atitikties vertinimo įstaiga turi būti pajėgi atlikti visas atitikties vertinimo užduotis, kurios jai yra pavestos pagal šią direktyvą ir kurioms atlikti jai kaip notifikuotajai įstaigai yra suteikti įgaliojimai, neatsižvelgiant į tai, ar šias užduotis atlieka pati atitikties vertinimo įstaiga, ar jos yra atliekamos įstaigos vardu ir atsakomybe.
10. Bet kuriuo metu kiekvienos atitikties vertinimo procedūros ir kiekvienos laivų įrenginių rūšies, kategorijos ar pakategorės, dėl kurių atitikties vertinimo įstaigai suteikti notifikuotosios įstaigos įgaliojimai, atveju atitikties vertinimo įstaigoje turi būti:
 - a) reikiamų darbuotojų, turinčių techninių žinių ir pakankamą ir tinkamą patirtį, kad galėtų atlikti atitikties vertinimo užduotis;
 - b) parengti procedūrų aprašai, pagal kuriuos vertinama atitiktis, užtikrinamas tų procedūrų skaidrumas ir galimybė jas pakartoti. Įstaigoje taikoma tinkama politika ir procedūros, kuriomis užtikrinamas užduočių, kurias ji atlieka kaip notifikuotoji įstaiga, ir kitų jos atliekamų užduočių atskyrimas;
 - c) nustatytos procedūros, pagal kurias ji vykdo savo veiklą, tinkamai atsižvelgiant į įmonės dydį, jos veiklos sektorių, jos struktūrą, atitinkamas laivų įrenginių technologijos sudėtingumą ir į tai, ar gamybos procesas yra masinis, ar serijinis.

11. Atitikties vertinimo įstaiga turi priemones, būtinąs su atitikties vertinimo veikla susijusioms techninėms ir administracinėms užduotims tinkamai atlikti, ir galimybę naudotis visa reikiama įranga ir įrenginiais.
 12. Už atitikties vertinimo veiklą atsakingi darbuotojai:
 - a) turi tinkamą techninį ir profesinį parengimą, aprėpiantį visą atitinkamų rūšių atitikties vertinimo veiklą, kurią atitikties vertinimo įstaiga įgaliota atlikti kaip notifikuotoji įstaiga;
 - b) pakankamai gerai išmano atliekamo vertinimo reikalavimus ir turi reikiamus įgaliavimus tam vertinimui atlikti;
 - c) turi reikiamų žinių ir išmano taikomus reikalavimus ir bandymo standartus, atitinkamas Sąjungos derinimo teisės aktų ir tuos teisės aktus įgyvendinančių reglamentų nuostatas;
 - d) geba rengti sertifikatus, įrašus ir ataskaitas, kuriais patvirtinamas vertinimo atlikimo faktas.
 13. Užtikrinamas atitikties vertinimo įstaigų, jų aukščiausio lygio vadovų ir vertinimą atliekančių darbuotojų nešališkumas.
 14. Atitikties vertinimo įstaigos aukščiausio lygio vadovų ir vertinimą atliekančių darbuotojų atlyginimas nepriklauso nuo atliktų įvertinimų skaičiaus ar jų rezultatų.
 15. Atitikties vertinimo įstaigos apsidraudžia atsakomybės draudimu, išskyrus atvejus, kai atsakomybę pagal nacionalinės teisės aktus prisiima valstybė arba kai pati valstybė narė tiesiogiai atsako už atitikties vertinimą.
 16. Atitikties vertinimo įstaigos darbuotojai saugo profesinę paslaptį, susijusią su visa informacija, kurią jie gauna atlikdami užduotis pagal šią direktyvą arba pagal bet kurią tą paslaptį nustatančią nacionalinės teisės aktų nuostatą, išskyrus atvejus, susijusius su valstybių narių, kuriose jie vykdo savo veiklą, kompetentingomis institucijomis. Nuosavybės teisės turi būti apsaugotos.
 17. Atitikties vertinimo įstaigos dalyvauja atitinkamoje standartizacijos veikloje ir notifikuotosios įstaigos koordinavimo grupės, sudarytos pagal šią direktyvą, veikloje arba užtikrina, kad vertinimą atliekantys jų darbuotojai būtų apie šią veiklą informuoti; šios grupės priimtus administracinius sprendimus ir parengtus dokumentus jos taiko kaip bendrąsias gaires.
 18. Atitikties vertinimo įstaigos atitinka standarto EN ISO/IEC 17065:2012 reikalavimus.
 19. Atitikties vertinimo įstaigos užtikrina, kad atitikčiai vertinti naudojamos bandymų laboratorijos atitiktų standarto EN ISO/IEC 17025:2005 reikalavimus.
-

IV PRIEDAS

PASKELBIMO PROCEDŪRA

1. Paskelbimo paraiška

- 1.1. Atitikties vertinimo įstaiga paskelbimo paraišką pateikia valstybės narės, kurioje yra įsisteigusi, notifikuojančiajai institucijai.
- 1.2. Prie paraiškos pridedamas atitikties vertinimo veiklos, atitikties vertinimo modulio ar modulių ir laivų įrenginių, kuriuos vertinti ta įstaiga teigia turinti kompetencijos, aprašas, taip pat nacionalinės akreditavimo įstaigos išduotas akreditavimo pažymėjimas, jeigu jis yra, kuriuo patvirtinama, kad atitikties vertinimo įstaiga atitinka III priede nustatytus reikalavimus.
- 1.3. Jeigu atitinkama atitikties vertinimo įstaiga negali pateikti akreditavimo pažymėjimo, ji notifikuojančiajai institucijai pateikia visus patvirtinamuosius dokumentus, būtinus jos atitikčiai III priede nustatytiems reikalavimams patikrinti, patvirtinti ir reguliariai stebėti.

2. Paskelbimo procedūra

- 2.1. Notifikuojančiosios institucijos gali pranešti tik apie tas atitikties vertinimo įstaigas, kurios atitinka III priede nustatytus reikalavimus.
 - 2.2. Notifikuojančiosios institucijos praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie notifikuotąsias įstaigas naudojamosi Komisijos parengta ir administruojama elektronine pranešimo priemone.
 - 2.3. Pranešime pateikiama išsami informacija apie atitikties vertinimo veiklą, atitikties vertinimo modulį ar modulius, atitinkamus laivų įrenginius ir atitinkamą kompetenciją patvirtinantį pažymėjimą.
 - 2.4. Jeigu paskelbimo pranešimas nėra grindžiamas akreditavimo pažymėjimu, kaip nurodyta 1 dalyje, notifikuojančioji institucija Komisijai ir kitoms valstybėms narėms pateikia dokumentus, kuriais patvirtinama atitikties vertinimo įstaigos kompetencija ir tai, kad yra nustatyta tvarka, skirta užtikrinti, kad ta įstaiga būtų reguliariai stebima ir toliau atitiktų III priede nustatytus reikalavimus.
 - 2.5. Atitinkama įstaiga gali vykdyti notifikuotosios įstaigos veiklą tik tuo atveju, jeigu per dvi savaites po pranešimo apie notifikuotąją įstaigą, kai yra pateikiamas akreditavimo pažymėjimas, arba per du mėnesius po pranešimo apie notifikuotąją įstaigą, kai akreditavimo pažymėjimas nepateikiamas, Komisija arba kitos valstybės narės nepareiškia prieštaravimų.
 - 2.6. Tik 2.5 punkte nurodyta įstaiga šioje direktyvoje laikoma notifikuotąja įstaiga.
 - 2.7. Komisijai ir kitoms valstybėms narėms pranešama apie visus susijusius vėlesnius notifikuotųjų įstaigų įgaliojimų pakeitimus.
3. Notifikuotųjų įstaigų identifikaciniai numeriai ir sąrašai
 - 3.1. Komisija notifikuotajai įstaigai suteikia identifikacinį numerį.
 - 3.2. Komisija suteikia tik vieną identifikacinį numerį net ir tuo atveju, kai notifikuotoji įstaiga pripažįstama notifikuotąja pagal kelis Sąjungos teisėkūros aktus.
 - 3.3. Komisija viešai skelbia įstaigų, apie kurias pranešta pagal šią direktyvą, sąrašą ir nurodo joms suteiktus identifikacinius numerius ir veiklą, kurią jos kaip notifikuotosios įstaigos yra įgaliotos atlikti.
 - 3.4. Komisija užtikrina, kad tas sąrašas būtų nuolat atnaujinamas.
-

V PRIEDAS

REIKALAVIMAI, KURIUOS TURI ATITIKTI NOTIFIKUOJANČIOSIOS INSTITUCIJOS

1. Notifikuojančioji institucija įsteigiama taip, kad nekiltų jos ir atitikties vertinimo įstaigų interesų konfliktas.
 2. Notifikuojančiosios institucijos organizacinė struktūra turi būti tokia ir institucija turi veikti taip, kad jos veikla būtų objektyvi ir nešališka.
 3. Notifikuojančiosios institucijos organizacinė struktūra turi būti tokia, kad kiekvieną sprendimą, susijusį su atitikties vertinimo įstaigos kaip notifikuotosios įstaigos įgaliojimais, priimtų kiti kompetentingi asmenys nei tie, kurie atliko vertinimą.
 4. Notifikuojančioji institucija nesiūlo vykdyti ir nevykdo jokios veiklos komerciniu arba konkurenciniu pagrindu, kurią vykdo atitikties vertinimo įstaigos, ir neteikia konsultavimo paslaugų.
 5. Notifikuojančioji institucija užtikrina informacijos, kurią gauna, konfidencialumą.
 6. Notifikuojančioje institucijoje turi būti pakankamai kompetentingų darbuotojų, galinčių tinkamai atlikti jos užduotis.
-

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2014/91/ES

2014 m. liepos 23 d.

kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2009/65/EB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIPVPS), derinimo nuostatos, kiek tai susiję su depozitoriumo funkcijomis, atlyginimų politika ir sankcijomis

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 53 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę ⁽¹⁾,laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/65/EB ⁽³⁾ turėtų būti iš dalies pakeista siekiant atsižvelgti į rinkos pokyčius ir iki šiol sukaupą rinkos dalyvių ir priežiūros institucijų patirtį, visų pirma siekiant panaikinti nacionalinių nuostatų, susijusių su depozitoriumų pareigomis ir atsakomybe, atlyginimų politika ir sankcijomis, skirtumus;
- (2) siekiant pašalinti galimą žalingą prastai suformuotų atlyginimų struktūrų poveikį patikimam rizikos valdymui ir asmenų elgsenos prisiimant riziką kontrolei, kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektų (toliau – KIPVPS) valdymo įmonės turėtų būti aiškiai įpareigosios nustatyti ir palikti galioti tų kategorijų darbuotojų, kurių profesinė veikla daro esminį poveikį jų valdomų KIPVPS rizikos pobūdžiui, atlyginimų politiką ir praktiką, kurios derėtų su patikimu ir veiksmingu rizikos valdymu. Tos darbuotojų kategorijos turėtų apimti visus darbuotojus ir kitus fondo ar fondo padalinio lygio personalo narius, kurie priima sprendimus, fondų valdytojus ir asmenis, kurie priima realius sprendimus dėl investicijų, asmenis, kurie turi įgaliojimus daryti įtaką tokiems darbuotojams ar personalo nariams, įskaitant investicijų konsultantus ir analitikus, vyresniuosius vadovus ir visus darbuotojus, kurių visas gaunamas atlyginimas priskiriamas tai pačiai atlyginimų grupei kaip vyresniųjų vadovų ir sprendimus priimančių darbuotojų. Tos taisyklės taip pat turėtų būti taikomos investicinėms bendrovėms, kurios nepaskyrė valdymo įmonės, kuriai suteiktas veiklos leidimas pagal Direktyvą 2009/65/EB. Ta atlyginimų politika ir praktika turėtų būti proporcingai taikoma bet kuriai trečiajai šaliai, priimančiai sprendimus dėl investicijų, kurie daro poveikį KIPVPS rizikos pobūdžiui dėl to, kad jai deleguotos funkcijos pagal Direktyvos 2009/65/EB 13 straipsnį;
- (3) su sąlyga, kad KIPVPS valdymo įmonės ir investicinės bendrovės taiko visus principus, reglamentuojančius atlyginimų politiką, jos turėtų turėti galimybę tą politiką taikyti skirtingai, atsižvelgiant į jų dydį, jų valdomų KIPVPS dydį, jų vidaus struktūrą, veiklos pobūdį, aprėptį ir sudėtingumą;

⁽¹⁾ OL C 96, 2013 4 4, p. 18.

⁽²⁾ 2014 m. balandžio 15 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2014 m. liepos 23 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/65/EB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIPVPS), derinimo (OL L 302, 2009 11 17, p. 32).

- (4) nors kai kurių veiksmų turi imtis valdymo organas, turėtų būti užtikrinta, kad tais atvejais, kai pagal nacionalinę teisę valdymo įmonė ir investicinė bendrovė turi skirtingus organus, kuriems priskirtos konkrečios funkcijos, valdymo organui arba valdymo organui, atliekančiam priežiūros funkciją, skirti reikalavimai taip pat arba vietoj jų būtų taikomi tiems organams, kaip antai visuotiniam susirinkimui;
- (5) taikydamos šia direktyva nustatytus principus dėl patikimos atlyginimų politikos ir praktikos, valstybės narės turėtų atsižvelgti į principus, nustatytus Komisijos rekomendacijoje 2009/384/EB ⁽¹⁾, į Finansinio stabilumo tarybos veiklą bei G-20 išpareigojimus mažinti riziką finansinių paslaugų sektoriuje;
- (6) garantuotas kintamasis atlyginimas turėtų būti išimtinis, nes jis neatitinka patikimo rizikos valdymo ar mokėjimo už veiklos rezultatus principo ir turėtų būti mokamas tik pirmaisiais darbo metais;
- (7) su patikima atlyginimų politika susiję principai taip pat turėtų būti taikomi KIPVPS mokėjimams valdymo įmonėms ar investicinėms bendrovėms;
- (8) Komisijos prašoma išanalizuoti, kokios mažmeninių investicinių produktų sąnaudos ir išlaidos valstybėse narėse yra bendros, ir ar reikia toliau derinti tas sąnaudas bei išlaidas, ir pateikti Europos Parlamentui bei Tarybai savo išvadas;
- (9) siekiant skatinti priežiūros konvergenciją vertinant atlyginimų politiką ir praktiką, Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) (toliau – EVPRI), įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1095/2010 ⁽²⁾, turėtų užtikrinti, kad būtų parengtos patikimos atlyginimų politikos ir praktikos turto valdymo sektoriuje gairės. Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija) (toliau – EBI), įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1093/2010 ⁽³⁾, turėtų padėti EVPRI parengti tokias gaires. Kad būtų užkirstas kelias galimybei išvengti nuostatų dėl atlyginimų taikymo, tose gairėse taip pat turėtų būti pateikta tolesnių rekomendacijų dėl asmenų, kuriems taikoma atlyginimų politika ir praktika, ir dėl atlyginimo principų pritaikymo atsižvelgiant į valdymo įmonės ar investicinės bendrovės dydį, jų valdomos KIPVPS dydį, jų vidaus organizacinę struktūrą, veiklos pobūdį, aprėptį ir sudėtingumą. EVPRI gairės dėl atlyginimų politikos ir praktikos atitinkamais atvejais, kiek įmanoma, turėtų būti suderintos su gairėmis dėl fondų, reglamentuojamų pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/61/ES ⁽⁴⁾;
- (10) nuostatomis dėl atlyginimų neturėtų būti daromas poveikis visapusiškam naudojimuisi Europos Sąjungos sutartyje (toliau – ES sutartis), Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) bei Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje įtvirtintomis pagrindinėmis teisėmis, nacionalinės sutarčių ir darbo teisės bendriesiems principams, taikytiniems teisės aktams dėl akcininkų teisių ir dalyvavimo, taip pat atitinkamų bendrovių administracinių ir priežiūros organų bei, kai taikytina, socialinių partnerių bendriesiems išpareigojimams sudaryti kolektyvinius susitarimus ir užtikrinti jų vykdymą, laikantis nacionalinės teisės ir praktikos;
- (11) siekiant užtikrinti būtiną skirtingų valstybių narių atitinkamų reguliavimo reikalavimų suderinimo lygį, reikėtų priimti papildomas taisykles, kuriomis būtų nustatomos depozitoriumų užduotys ir pareigos, nustatyti juridiniai asmenys, kurie gali būti skiriami depozitoriumais, paaiškinama depozitoriumų atsakomybė tais atvejais, kai KIPVPS turtas prarandamas saugojimo metu arba tuo atveju, kai depozitoriumas netinkamai vykdo priežiūros pareigas. Dėl tokio netinkamo vykdymo turtas gali būti ne tik prarastas, bet ir prarasti vertę, jei, pavyzdžiui, depozitoriumas nesiima veiksmų dėl investicijų, kurios neatitinka fondo taisyklių;

⁽¹⁾ 2009 m. balandžio 30 d. Komisijos rekomendacija 2009/384/EB dėl finansinių paslaugų sektoriaus atlyginimų nustatymo politikos (OL L 120, 2009 5 15, p. 22).

⁽²⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

⁽³⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

⁽⁴⁾ 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/61/ES dėl alternatyvaus investavimo fondų valdytojų, kuria iš dalies keičiami direktyvos 2003/41/EB ir 2009/65/EB bei reglamentai (EB) Nr. 1060/2009 ir (ES) Nr. 1095/2010 (OL L 174, 2011 7 1, p. 1).

- (12) būtina paaiškinti, kad KIPVPS turėtų skirti vieną depozitoriumą, kuris atliktų bendrąją KIPVPS turto priežiūrą. Reikalavimu skirti vieną depozitoriumą turėtų būti užtikrinama, kad tas depozitoriumas prižiūrėtų visą KIPVPS turtą ir tiek fondo valdytojai, tiek investuotojai galėtų kreiptis į tą patį subjektą iškilus problemoms, susijusioms su turto saugojimu arba priežiūros funkcijų vykdymu. Turto saugojimas apima saugų turto laikymą arba, tais atvejais, kai dėl turto pobūdžio jo saugoti neįmanoma, to turto nuosavybės patikrinimą ir įrašų apie turtą tvarkymą;
- (13) vykdydamas savo užduotis, depozitoriumas turėtų veikti sąžiningai, nešališkai, profesionaliai, nepriklausomai ir vadovaudamasis KIPVPS bei KIPVPS investuotojų interesais;
- (14) siekiant visose valstybėse narėse užtikrinti suderintą požiūrį į depozitoriumų pareigų vykdymą, neatsižvelgiant į KIPVPS teisinę formą, būtina nustatyti bendrą priežiūros pareigų, kurias turėtų vykdyti depozitoriumai pagal bendrovių teisę įsteigtų KIPVPS (investicinės bendrovės) ir sutartiniu pagrindu įsteigtų KIPVPS atžvilgiu, sąrašą;
- (15) depozitoriumas turėtų būti atsakingas už tinkamą KIPVPS pinigų srautų stebėseną ir visų pirma užtikrinti, kad Komisijos direktyvos 2006/73/EB ⁽¹⁾ 18 straipsnio 1 dalies a, b ar c punktuose nurodytame subjekte KIPVPS vardu atidarytose, KIPVPS vardu veikiančios valdymo įmonės atidarytose arba KIPVPS vardu veikiančio depozitoriumo vardu atidarytose sąskaitose būtų teisingai įrašomos investuotojų lėšos ir KIPVPS priklausantys pinigai. Todėl, siekiant užtikrinti veiksmingą ir nuoseklią investuotojų apsaugą, reikėtų priimti išsamias nuostatas dėl pinigų srautų stebėsenos. Užtikrinamas, kad investuotojų lėšos būtų įrašomos pinigų sąskaitose, depozitoriumas turėtų atsižvelgti į principus, nustatytus tos direktyvos 16 straipsnyje;
- (16) siekiant užkirsti kelią nesąžiningiems pinigų pervedimams, be depozitoriumo žinios neturėtų būti atidarytos pinigų sąskaitos, susijusios su KIPVPS sandoriais;
- (17) visas KIPVPS vardu saugomas turtas turėtų būti atskirtas nuo depozitoriumo nuosavo turto ir visada turėtų būti identifikuojamas kaip priklausantis tam KIPVPS. Tokiu reikalavimu investuotojams būtų suteikta papildoma apsauga, kai depozitoriumas nevykdytų įsipareigojimų;
- (18) be dabartinės pareigos saugoti KIPVPS priklausantį turtą, turtas, kuris gali būti saugomas, turėtų būti atskirtas nuo turto, kuris negali būti saugomas, ir kuriam vietoj to taikomi įrašų laikymo ir nuosavybės patikrinimo reikalavimai. Reikėtų aiškiai atskirti turto, kuris gali būti saugomas, grupę, nes pareiga grąžinti prarastą turtą turėtų būti taikoma tik tai konkrečiai turto kategorijai;
- (19) depozitoriumas arba trečioji šalis, kuriai deleguota saugojimo funkcija, neturėtų pakartotinai naudoti savo sąskaita depozitoriumo saugomo turto. Pakartotiniam turto naudojimui KIPVPS sąskaita turėtų būti taikomos tam tikros sąlygos;
- (20) būtina nustatyti depozitoriumo saugojimo pareigų delegavimo trečiajai šaliai sąlygas. Saugojimo funkcijos delegavimas ir subdelegavimas turėtų būti objektyviai pagrįsti ir vykdomi laikantis griežtų reikalavimų, taikomų trečiosios šalies, kuriai perduodama delegavimo funkcija, tinkamumui nustatyti ir depozitoriumo pareigai pasirenkant, skiriant ir tikrinant tą trečiąją šalį veikti deramai profesionaliai, apdairiai ir stropiai. Siekiant suvienodinti rinkos sąlygas ir užtikrinti vienodai aukšto lygio investuotojų apsaugą, tokias sąlygas reikėtų suderinti su sąlygomis, taikomomis pagal Direktyvą 2011/61/ES. Reikėtų priimti nuostatas siekiant užtikrinti, kad trečiosios šalys, kurioms buvo deleguotos turto saugojimo funkcijos, turėtų savo pareigoms vykdyti būtinas priemones ir atskirtų KIPVPS turtą;

⁽¹⁾ 2006 m. rugpjūčio 10 d. Komisijos direktyva 2006/73/EB, kuria įgyvendinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/39/EB dėl investicinių įmonių organizacinių reikalavimų ir veiklos sąlygų bei toje direktyvoje apibrėžti terminai (OL L 241, 2006 9 2, p. 26).

- (21) kai centrinis vertybinių popierių depozitoriumas (toliau – CVPD), kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 909/2014 ⁽¹⁾ 2 straipsnio 1 dalies 1 punkte, arba trečiosios valstybės CVPD teikia vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos valdymo paslaugas ir bent atlieka pirminį vertybinių popierių registravimą nematerialiojoje apskaitos sistemoje vykdant pirminį kreditavimą arba teikia ir tvarko vertybinių popierių sąskaitas aukščiausiu kapitalo lygiu, kaip nurodyta to reglamento priedo A skirsnyje, to CVPD vykdomas tų paslaugų teikimas KIPVPS vertybinių popierių, kurių pirminis registravimas nematerialiojoje apskaitos sistemoje atliekamas tam CVPD vykdant pirminį kreditavimą, atžvilgiu neturėtų būti laikomas saugojimo funkcijų delegavimu. Vis dėlto KIPVPS vertybinių popierių saugojimo patikėjimas CVPD arba trečiosios valstybės CVPD turėtų būti laikomas saugojimo funkcijų delegavimu;
- (22) trečioji šalis, kuriai perduodamas turto saugojimas, turėtų turėti galimybę tvarkyti bendrą sąskaitą, kaip bendrą atskirą sąskaitą, skirtą daugiau nei vienam KIPVPS;
- (23) kai saugojimo funkcija perduodama trečiajai šaliai, taip pat būtina užtikrinti, kad ta trečioji šalis laikytųsi konkrečių veiksmingo rizikos ribojimo taisyklių ir priežiūros reikalavimų. Be to, siekiant užtikrinti, kad trečioji šalis, kuriai deleguota saugojimo funkcija, turėtų tas finansines priemones, turėtų būti periodiškai atliekamas išorės auditas;
- (24) siekiant užtikrinti nuolatinį aukštą investuotojų apsaugos lygį, turėtų būti priimtos nuostatos, susijusios su elgsena ir interesų konfliktų valdymu, ir jos turėtų būti taikomos visais atvejais, įskaitant saugojimo pareigų delegavimą. Tomis taisyklėmis visų pirma turėtų būti užtikrintas aiškus depozitoriumo, KIPVPS ir valdymo įmonės ar investicinės bendrovės uždavinių ir funkcijų atskyrimas;
- (25) siekiant užtikrinti aukštą investuotojų apsaugos lygį ir tinkamą rizikos ribojimo reguliavimo bei nuolatinės kontrolės lygį, būtina nustatyti išsamų subjektų, tinkamų depozitoriumų veiklai vykdyti, sąrašą. Tie subjektai turėtų būti tik nacionaliniai centriniai bankai, kredito įstaigos ir kiti juridiniai asmenys, kuriems pagal valstybių narių teisę suteikiami įgaliojimai vykdyti depozitoriumo veiklą pagal šią direktyvą, kuriems taikomi rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros ir kapitalo pakankumo reikalavimai, ne mažesni nei reikalavimai, apskaičiuoti atsižvelgiant į pasirinktą metodą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 ⁽²⁾ 315 arba 317 straipsnį, kurie turi nuosavų lėšų ne mažiau nei pradinio kapitalo vertė, nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/36/ES ⁽³⁾ 28 straipsnio 2 dalyje, ir kurie turi registruotą buveinę arba filialą KIPVPS buveinės valstybėje narėje;
- (26) būtina nurodyti ir paaiškinti KIPVPS depozitoriumo atsakomybę tais atvejais, kai saugoma finansinė priemonė prarandama. Praradęs saugomą finansinę priemonę depozitoriumas turėtų būti įpareigotas grąžinti KIPVPS identiškos rūšies arba atitinkamos vertės finansinę priemonę. Nereikėtų numatyti jokio atleidimo nuo atsakomybės, kai prarandamas turtas, išskyrus tuo atveju, kai depozitoriumas gali įrodyti, kad turtas prarastas dėl išorės įvykio, kurio jis negalėjo pagrįstai kontroliuoti ir kurio pasekmių nebūtų buvę galima išvengti nepaisant visų tam pagrįstai dėtų pastangų. Tame kontekste depozitoriumas neturėtų išvengti atsakomybės remdamasis vidaus situacijomis, kaip antai nesąžininga darbuotojo veikla;
- (27) kai depozitoriumas deleguoja saugojimo užduotis ir trečiosios šalies saugomos finansinės priemonės prarandamos, depozitoriumas turėtų už tai atsakyti. Tais atvejais, kai buvo prarasta trečiosios šalies, kuriai buvo deleguotas saugojimas, saugota priemonė, depozitoriumas turėtų grąžinti identiškos rūšies arba atitinkamos vertės finansinę priemonę. Depozitoriumas turėtų galėti išvengti tos atsakomybės tik tais atvejais, kai gali įrodyti, jog turtas buvo prarastas dėl išorės įvykio, kurio jis negalėjo pagrįstai kontroliuoti ir kurio pasekmės būtų buvusios neišvengiamos nepaisant visų tam pagrįstai dėtų pastangų. Tuo atveju depozitoriumas neturėtų išvengti atsakomybės remdamasis vidaus situacijomis, kaip antai nesąžininga darbuotojo veikla. Nereikėtų numatyti jokio atleidimo nuo atsakomybės (nei nustatytos teisės aktais, nei sutartimis), kai prarandamas depozitoriumo arba trečiosios šalies, kuriai buvo deleguotas saugojimas, saugotas turtas;

⁽¹⁾ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 909/2014 dėl atsiskaitymo už vertybinius popierius gerinimo Europos Sąjungoje ir centrinių vertybinių popierių depozitoriumų (CVPD), kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos 98/26/EB ir 2014/65/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 236/2012 (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 1).

⁽²⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

⁽³⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

- (28) visiems KIPVPS investuotojams turėtų būti suteikta galimybė teikti skundus dėl savo depozitoriumų atsakomybės tiesiogiai ar netiesiogiai per valdymo įmonę ar investicinę bendrovę. Depozitoriumo vykdomas žalos atlyginimas neturėtų priklausyti nuo KIPVPS teisinės formos (įsteigto pagal bendrovių teisę arba sutartiniu pagrindu) arba depozitoriumo, valdymo įmonės ir investicinių vienetų savininkų santykių teisinio pobūdžio. Dėl investicinių vienetų savininkų teisės pareikalauti depozitoriumo atsakomybės neturėtų atsirasti žalos atlyginimo dubliavimosi arba būti taikomos nevienodos sąlygos investicinių vienetų savininkams;
- (29) nedarant poveikio šiai direktyvai, depozitoriumui neturėtų būti kliudoma imtis priemonių, kad būtų padengta žala ir nuostoliai KIPVPS ar KIPVPS vienetų savininkams. Visų pirma tokiomis priemonėmis depozitoriumas neturėtų būti atleidžiamas nuo atsakomybės, depozitoriumo atsakomybė neturėtų būti perduodama ar keičiama ir neturėtų būti pažeidžiamos investuotojų teisės, įskaitant teises į žalos atlyginimą;
- (30) 2010 m. liepos 12 d. Komisija pasiūlė Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 97/9/EB ⁽¹⁾ pakeitimus siekiant užtikrinti aukštą KIPVPS investuotojų apsaugos lygį tais atvejais, kai depozitoriumas negali įvykdyti savo pareigų. Tas pasiūlymas papildytas paaiškinant šioje direktyvoje nustatytą depozitoriumo ir trečiosios šalies, kuriai buvo deleguotos turto saugojimo funkcijos, pareigas ir atsakomybės sritį;
- (31) Komisijos prašoma išanalizuoti, kokiais atvejais KIPVPS depozitoriumui arba trečiajai šaliai, kuriai buvo deleguotos turto saugojimo funkcijos, nevykdant savo pareigų KIPVPS investicinių vienetų savininkai galėtų patirti nuostolių, kurių negalima susigrąžinti pagal šią direktyvą, toliau nagrinėti, kokios rūšies priemonės būtų tinkamos aukšto lygio investuotojų apsaugai užtikrinti, neatsižvelgiant į tai, kuriai investuotoją ir perleidžiamus vertybinius popierius siejančiai tarpininkavimo grandinei daro poveikį toks pareigų nevykdymas, ir pateikti savo išvadas Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (32) būtina užtikrinti, kad depozitoriumams būtų taikomi vienodi reikalavimai, nepaisant KIPVPS teisinės formos. Nuoseklūs reikalavimai turėtų padidinti teisinį tikrumą bei investuotojų apsaugą ir padėti sudaryti vienodas rinkos sąlygas. Komisija nėra gavusi pranešimo apie tai, kad kuri nors investicinė bendrovė būtų pasinaudojusi nukrypti nuo bendrosios pareigos pavesti turtą depozitoriumui leidžiančia nuostata. Todėl Direktyvoje 2009/65/EB nustatyti reikalavimai dėl investicinės bendrovės depozitoriumo turėtų būti laikomi nebeaktualiais;
- (33) nors šia direktyva nustatomi būtiniausi įgaliojimai, kuriuos turėtų turėti kompetentingos institucijos, tais įgaliojimais turi būti naudojamos išsamioje nacionalinės teisės sistemoje, kuria garantuojama pagarba pagrindinėms teisėms, įskaitant teisę į privatumą. Kad būtų galima naudotis tais įgaliojimais, kai dėl to gali būti labai pažeidžiama teisė į privatų ir šeimos gyvenimą, būsto neliečiamybę ir komunikacijos slaptumą, valstybės narės turėtų įdiegti tinkamas ir veiksmingas apsaugos nuo piktnaudžiavimo priemones, įskaitant atitinkamus atvejais, reikalavimą gauti atitinkamos valstybės narės teisminių institucijų išankstinį leidimą. Valstybės narės turėtų leisti, kad kompetentingos institucijos tokiais kišimosi įgaliojimais naudotųsi tiek, kiek tai būtina tinkamam rimtų atvejų tyrimui, kai nėra jokių kitų lygiaverčių priemonių tam pačiam rezultatui veiksmingai pasiekti;
- (34) KIPVPS, valdymo įmonių, investicinių bendrovių, depozitoriumų ar bet kurių kitų šia direktyva reglamentuojamų subjektų turimi telefoninių pokalbių įrašai ir duomenų srauto išsklotinės, taip pat telekomunikacijų operatorių turimos telefono ryšio ir duomenų srauto išsklotinės yra esminiai, o kartais ir vieninteliai įrodymai, kuriais remiantis nustatomi ir įrodomi nacionalinės teisės, kuria perkeliama ši direktyva, pažeidimai, taip pat patikrinama, kaip KIPVPS, valdymo įmonės, investicinės bendrovės, depozitoriumai ar bet kurie kiti šia direktyva reglamentuojami subjektai laikosi šioje direktyvoje ir vadovaujantis ja priimtose įgyvendinančiose priemonėse nustatytų investuotojų apsaugos reikalavimų ir kitų reikalavimų. Todėl kompetentingos institucijos turėtų galėti reikalauti esamų telefoninių pokalbių, elektroninių ryšių įrašų ir duomenų srauto išsklotinių, kuriuos turi KIPVPS, valdymo įmonės, investicinės bendrovės, depozitoriumai ar bet kurie kiti šia direktyva reglamentuojami subjektai.

⁽¹⁾ 1997 m. kovo 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/9/EB dėl investuotojų kompensavimo sistemų (OL L 84, 1997 3 26, p. 22).

Prieiga prie telefono ryšio įrašų ir duomenų yra būtina siekiant nustatyti šioje direktyvoje ar ją įgyvendinančiose priemonėse nustatytų reikalavimų pažeidimus ir skirti už juos sankcijas. Siekiant Sąjungoje sudaryti vienodas sąlygas, susijusias su prieiga prie telefono ryšio ir esamų duomenų srauto išsklotinių, kurias turi telekomunikacijų operatorius, arba prie esamų telefoninių pokalbių įrašų ir duomenų srauto išsklotinių, kuriuos turi KIPVPS, valdymo įmonės, investicinės bendrovės, depozitoriumai ar kiti šia direktyva reglamentuojami subjektai, kompetentingos institucijos turėtų pagal nacionalinę teisę galėti reikalauti esamų telefono ryšio ir esamų duomenų srauto išsklotinių, kurias turi telekomunikacijų operatorius, kiek tai leidžiama pagal nacionalinę teisę, ir esamų telefoninių pokalbių įrašų, taip pat duomenų srauto išsklotinių, kuriuos turi KIPVPS, valdymo įmonės, investicinės bendrovės, depozitoriumai ar bet kurie kiti šia direktyva reglamentuojami subjektai, tais atvejais, kai esama pagrįsto įtarimo, kad tokie įrašai ar išsklotinės, susiję su tikrinimo ar tyrimo dalyku, gali būti svarbūs įrodant šioje direktyvoje ar ją įgyvendinančiose priemonėse nustatytų reikalavimų pažeidimus. Prieiga prie telefono ryšio ir duomenų srauto išsklotinių, kurias turi telekomunikacijų operatorius, neturėtų apimti balsinio ryšio telefonu turinio;

- (35) patikima finansų sektoriaus rizikos ribojimo ir veiklos vykdymo sistema turėtų būti pagrįsta tvirtais priežiūros, tyrimo ir sankcijų režimais. Tuo tikslu kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikta pakankamai įgaliojimų imtis veiksmų ir jos turėtų galėti remtis vienodais, griežtais ir atgrasančiais sankcijų už šios direktyvos pažeidimus režimais. Esamų sankcijų skyrimo įgaliojimų ir jų taikymo praktikoje peržiūra, kuria siekiama skatinti sankcijų konvergenciją vykdant visų rūšių priežiūros veiklą, buvo atlikta 2010 m. gruodžio 8 d. Komisijos komunikate dėl sankcijų taikymo režimų finansinių paslaugų sektoriuje griežtinimo. Kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikti įgaliojimai nustatyti pinigines sankcijas, kurios būtų pakankamai didelės, kad būtų veiksmingos, atgrasančios ir proporcingos, jog atsvertų numatomą elgesio, kuriuo pažeidžiami šios direktyvos reikalavimai, naudą;
- (36) nors niekas neklaido valstybėms narėms nustatyti taisyklių dėl administracinių sankcijų ir baudžiamųjų sankcijų už tuos pačius pažeidimus, neturėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės nustatytų taisykles dėl administracinių sankcijų už šios direktyvos pažeidimus, kai jiems taikoma nacionalinė baudžiamoji teisė. Pagal nacionalinę teisę valstybės narės neturėtų privalėti skirti ir administracinių, ir baudžiamųjų sankcijų už tą patį pažeidimą, tačiau jos tą galėtų padaryti, jei tai leidžiama pagal jų nacionalinę teisę. Vis dėlto dėl to, kad paliekamos galioti baudžiamosios, o ne administracinės sankcijos už šios direktyvos pažeidimus, neturėtų sumažėti arba būti kitaip paveiktas kompetentingų institucijų gebėjimas šios direktyvos tikslais laiku bendradarbiauti su kitų valstybių narių kompetentingomis institucijomis, susipažinti su informacija ir ją keisti su tomis kompetentingomis institucijomis, įskaitant po to, kai atitinkamų pažeidimų atvejais kreipiamasi į kompetentingas teismines institucijas dėl patraukimo baudžiamojon atsakomybėn. Valstybės narės turėtų galėti nuspręsti nenustatyti taisyklių dėl administracinių sankcijų už pažeidimus, kuriems taikoma nacionalinė baudžiamoji teisė. Valstybių narių turima pasirinkimo galimybė nustatyti baudžiamąsias sankcijas vietoj administracinių sankcijų arba jas papildant neturėtų būti naudojamosi siekiant išvengti šioje direktyvoje nustatyto sankcijų režimo taikymo;
- (37) siekiant užtikrinti nuoseklų taikymą visose valstybėse narėse, jų turėtų būti reikalaujama užtikrinti, kad jų kompetentingos institucijos, nustatydamos administracinių sankcijų arba priemonių rūšį ir administracinių piniginių sankcijų dydį, atsižvelgtų į visas svarbias aplinkybes;
- (38) siekiant padidinti atgrasantį poveikį plačiai visuomenei ir informuoti ją apie pažeidimus, dėl kurių gali nukentėti investuotojo apsauga, sankcijas reikėtų skelbti, išskyrus atvejus, kai susiklosto tam tikros aiškiai apibrėžtos aplinkybės. Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi proporcingumo principo, tais atvejais, kai dėl paskelbimo susijusioms šalims būtų padaryta neproporcinga žala, informacija apie sankcijas turėtų būti skelbiama anonimiškai;
- (39) kad EVPRI galėtų toliau didinti priežiūros rezultatų nuoseklumą pagal Reglamentą (ES) Nr. 1095/2010, apie visas viešai skelbiamas sankcijas turėtų būti tuo pačiu metu pranešama EVPRI, kuri taip pat turėtų paskelbti visų paskirtų sankcijų metinę ataskaitą;
- (40) kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikti būtini tyrimo įgaliojimai ir jos turėtų sukurti veiksmingus mechanizmus, kuriais skatintų pranešti apie galimus ar esamus pažeidimus. Informacija apie galimus ir esamus pažeidimus taip pat turėtų būti prisidedama prie veiksmingo EVPRI užduočių vykdymo pagal Reglamentą (ES)

Nr. 1095/2010. Todėl ryšių kanalus, kuriais pranešama apie tuos galimus ir esamus pažeidimus, taip pat turėtų nustatyti EVPRI. EVPRI pranešta informacija apie galimus ir esamus pažeidimus turėtų būti naudojama tik vykdamas EVPRI užduotis pagal Reglamentą (ES) Nr. 1095/2010;

- (41) šia direktyva gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, kurie pripažinti Chartijoje, kaip įtvirtinta SESV;
- (42) siekiant užtikrinti, kad būtų pasiekti šios direktyvos tikslai, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus. Visų pirma Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriuose būtų nurodyta informacija, kurią reikia įtraukti į depozitoriumo ir valdymo įmonės arba investicinės bendrovės standartinių susitarimų, depozitoriumo funkcijų vykdymo sąlygos, įskaitant finansinių priemonių, kurias depozitoriumas turėtų privalėti saugoti, rūši, sąlygos, kuriomis depozitoriumas gali vykdyti savo saugojimo pareigas finansinių priemonių, įregistruotų centriname depozitoriume, atžvilgiu ir sąlygos, kuriomis depozitoriumas turėtų saugoti vardine forma išleistas ir emitento ar registro užregistruotas finansines priemones; depozitoriumų išsamaus patikrinimo pareigos; sąskaitų atskyrimo pareiga; sąlygos ir aplinkybės, kuriomis saugomos finansinės priemonės turėtų būti laikomos prarastomis; išorės įvykių, kurių negalima pagrįstai kontroliuoti ir kurių pasekmių nebūtų buvę galima išvengti nepaisant visų tam pagrįstai dėtų pastangų, samprata. Tais deleguotaisiais aktais nustatyta investuotojų apsauga turėtų būti bent tokio paties aukšto lygio kaip nustatytoji deleguotaisiais aktais, priimtais pagal Direktyvą 2011/61/ES. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (43) atlikdama bendrą Direktyvos 2009/65/EB veikimo peržiūrą, Komisija, atsižvelgdama į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 648/2012 ⁽¹⁾, peržiūrės sandorio šalių pozicijų ribas, taikomas sandoriams išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, atsižvelgdama į tai, kad reikia nustatyti tinkamas tokių ribų kategorijas, jog išvestinėms finansinėms priemonėms, kurių rizikos ypatybės yra panašios, būtų taikomos tos pačios sąlygos;
- (44) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. Bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų ⁽²⁾ valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudedamųjų dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;
- (45) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. didinti investuotojų pasitikėjimą KIPVPS griežtinant reikalavimus, susijusius su depozitoriumų pareigomis ir atsakomybe bei valdymo įmonių ir investicinių bendrovių atlyginimų politika, ir nustatant sankcijų taikymo už pagrindinius šios direktyvos pažeidimus bendrus standartus, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jų masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamasi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (46) su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu konsultuotasi pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 45/2001 ⁽³⁾ ir jis pateikė nuomonę 2012 m. lapkričio 23 d. ⁽⁴⁾;
- (47) todėl Direktyva 2009/65/EB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista,

⁽¹⁾ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklių (OL L 201, 2012 7 27, p. 1).

⁽²⁾ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

⁽³⁾ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

⁽⁴⁾ OL C 100, 2013 4 6, p. 12.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 2009/65/EB iš dalies keičiama taip:

1) 2 straipsnio 1 dalis papildoma šiais punktais:

- „s) valdymo organas – valdymo įmonės, investicinės bendrovės ar depozitoriumo organas, turintis įgaliojimus priimti galutinius sprendimus, kurie apima priežiūros ir valdymo funkcijas arba tik valdymo funkciją, jei šios dvi funkcijos yra atskirtos. Kai pagal nacionalinę teisę valdymo įmonėje, investicinėje bendrovėje ar depozitoriume yra įvairių organų, atliekančių konkrečias funkcijas, šioje direktyvoje nustatyti reikalavimai, skirti valdymo organui arba valdymo organui, atliekančiam priežiūros funkciją, taip pat arba vietoj jų taikomi tiems kitų valdymo įmonės, investicinės bendrovės ar depozitoriumo organų nariams, kuriems pagal taikomą nacionalinę teisę priskiriama atitinkama atsakomybė;
- t) finansinės priemonė – finansinė priemonė, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/65/ES (*) I priedo C skirsnyje.

(*) 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).“;

2) įterpiami šie straipsniai:

„14a straipsnis

1. Valstybės narės reikalauja, kad valdymo įmonės nustatytų ir taikytų atlyginimų politiką ir praktiką, kurios derėtų su patikimu ir veiksmingu rizikos valdymu ir jį skatintų, ir kuriomis nebūtų nei skatinama prisiimti rizikos, nesuderinamos su jų valdomų KIPVPS rizikos pobūdžiu, taisyklėmis ar steigimo dokumentais, nei kliudoma valdymo įmonei vykdyti savo pareigą veikti kuo labiau atsižvelgiant į KIPVPS interesus.

2. Atlyginimų politika ir praktika apima fiksuotas ir kintamąsias darbo užmokesčio sudedamąsias dalis ir savo nuožiūra sukauptas pensijų išmokas.

3. Atlyginimų politika ir praktika taikomos tų kategorijų darbuotojams, įskaitant vyresnius vadovus, už riziką atsakingus darbuotojus, kontrolės funkcijas atliekančius darbuotojus ir darbuotojus, kurių visas gaunamas atlyginimas priskiriamas tai pačiai atlyginimų grupei kaip vyresniųjų vadovų ir už riziką atsakingų darbuotojų, kurių profesinė veikla turi esminį poveikį valdymo įmonių arba jų valdomų KIPVPS rizikos pobūdžiui.

4. Vadovaudamasi Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 16 straipsniu, EVPRI skelbia gaires kompetentingoms institucijoms arba finansų rinkos dalyviams dėl šio straipsnio 3 dalyje nurodytų asmenų ir dėl 14b straipsnyje nurodytų principų taikymo. Tose gairėse atsižvelgiama į patikimos atlyginimų politikos principus, nustatytus Komisijos rekomendacijoje 2009/384/EB (*), į valdymo įmonės dydį ir jų valdomų KIPVPS dydį, jų vidaus struktūrą, veiklos pobūdį, aprėptį ir sudėtingumą. Rengdama tas gaires EVPRI glaudžia bendradarbiauja su Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija) (toliau – EBI), įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1093/2010 (**), siekdama užtikrinti, atitiktį kitiems finansinių paslaugų sektoriams, visų pirma kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms, parengtiems reikalavimams.

14b straipsnis

1. Nustatydamos ir taikydamos 14a straipsnyje nurodytą atlyginimų politiką, valdymo įmonės laikosi toliau išvardytų principų tokiu būdu ir tokiu mastu, kurie atitinka jų dydį, vidaus organizacinę struktūrą, jų veiklos pobūdį, aprėptį ir sudėtingumą:

- a) atlyginimų politika dera su patikimu ir veiksmingu rizikos valdymu, ji skatina ir neskatina imtis rizikos, nesusideramos su valdymo įmonės valdomų KIPVPS rizikos pobūdžiu, taisyklėmis ar steigimo dokumentais;
- b) atlyginimų politika atitinka valdymo įmonės, jos valdomo KIPVPS ir tokio KIPVPS investuotojų verslo strategiją, tikslus, vertybes bei interesus ir apima interesų konfliktams išvengti skirtas priemones;
- c) atlyginimų politiką priima valdymo įmonės valdymo organas, atliekantis priežiūros funkciją; tas organas tvirtina ir bent kartą per metus peržiūri bendruosius atlyginimų politikos ir praktikos principus ir atsako už šią politiką bei prižiūri jos įgyvendinimą; šiame punkte nurodytas užduotis vykdo tik tie valdymo organo nariai, kurie atitinkamoje valdymo įmonėje nevykdo jokių vykdomųjų funkcijų ir kurie turi ekspertinių žinių rizikos valdymo ir atlyginimų srityje;
- d) bent kartą per metus atliekama centralizuota ir nepriklausoma atlyginimų politikos įgyvendinimo vidaus peržiūra, tikrinant, ar laikomasi valdymo organo, atliekančio priežiūros funkciją, patvirtintos atlyginimų politikos ir tvarkos;
- e) kontrolės funkcijas atliekantiems darbuotojams atlyginama atsižvelgiant į su jų funkcijomis susijusių tikslų įgyvendinimą, neatsižvelgiant į jų kontroliuojamų veiklos sričių veiklos rezultatus;
- f) vyresniųjų pareigūnų, atliekančių rizikos valdymo ir reikalavimų laikymosi užtikrinimo funkciją, atlyginimus tiesiogiai prižiūri atlyginimų komitetas, kai toks komitetas yra;
- g) kai atlyginimas susietas su veiklos rezultatais, visa atlyginimo suma grindžiama bendru atskiro asmens ir atitinkamo verslo padalinio ar KIPVPS veiklos rezultatų bei jų rizikos ir bendrų valdymo įmonės rezultatų vertinimu, o vertinant atskiro asmens veiklos rezultatus atsižvelgiama į finansinius ir nefinansinius kriterijus;
- h) veiklos rezultatų vertinimas yra daugiametis, atitinkantis valdymo įmonės valdomo KIPVPS investuotojams rekomenduojamą laikymo laikotarpį, siekiant užtikrinti, kad vertinimo procesas būtų grindžiamas KIPVPS ilgesnio laikotarpio veiklos rezultatais bei jo investavimo rizika ir kad faktinis veiklos rezultatais pagrįstų atlyginimo dalių išmokėjimas būtų išskirstytas per tą patį laikotarpį;
- i) garantuotas kintamasis atlyginimas yra išimtinis, mokamas tik priėmus naujus darbuotojus ir tik pirmaisiais darbo metais;
- j) fiksuotoji ir kintamoji viso atlyginimo sudedamosios dalys yra tinkamai subalansuotos, o fiksuotoji sudedamoji dalis sudaro pakankamai didelę viso atlyginimo dalį, kad būtų galima vykdyti visiškai lanksčią politiką, susijusią su kintamosiomis atlyginimo dalimis, įskaitant galimybę nemokėti kintamosios atlyginimo sudedamosios dalies;

- k) su sutarties nutraukimu nesuėjus terminui susijusios išmokos nustatomos atsižvelgiant į veiklos rezultatus, pasiektus per atitinkamą laiką, ir taip, kad jomis nebūtų atlyginama už prastus rezultatus;
- l) veiklos rezultatų vertinimas, naudojamas kintamoms atlyginimo sudedamosioms dalims arba kintamų atlyginimo dalių fondams apskaičiuoti, apima visapusiško pritaikymo mechanizmą, kuriuo siekiama apjungti visų atitinkamų rūšių dabartinę ir būsimą riziką;

- m) atsižvelgiant į KIPVPS teisinę struktūrą ir jo fondo taisykles ar steigimo dokumentus, nemažą kintamosios atlyginimo dalies dalį, kuri bet kuriuo atveju yra ne mažesnė nei 50 %, sudaro atitinkamo KIPVPS investiciniai vienetai, lygiavertės nuosavybės dalys, arba su akcijomis susijusios priemonės ar lygiavertės kitos nepiniginės priemonės, kuriomis teikiamos lygiai tokios pačios veiksmingos paskatos, kaip ir bet kurios šiame punkte nurodytomis priemonėmis, nebent KIPVPS valdymas sudarytų mažiau nei 50 % viso valdymo įmonės valdomo portfelio, – tokiu atveju minimali 50 % riba netaikoma.

Šiame punkte nurodytoms priemonėms taikoma atitinkama atidėjimo laikotarpio politika, skirta paskatomis suderinti su valdymo įmone, jos valdomų KIPVPS ir tokių KIPVPS investuotojų interesais. Valstybės narės ar jų kompetentingos valdžios institucijos gali nustatyti tų priemonių rūšių ir struktūros apribojimus arba prireikus uždrausti tam tikras priemones. Šis punktas taikomas tiek kintamajai atlyginimo sudedamajai daliai, atidedamai pagal n punktą, tiek neatidedamai kintamajai atlyginimo sudedamajai daliai;

- n) nemaža kintamosios atlyginimo dalies dalis, kuri bet kuriuo atveju yra ne mažesnė nei 40 %, atidedama laikotarpiui, kuris yra tinkamas atsižvelgiant į atitinkamo KIPVPS investuotojams rekomenduojamą laikymo laikotarpį ir tinkamai suderintas su atitinkamo KIPVPS rizikos pobūdžiu.

Šiame punkte nurodytas laikotarpis yra bent treji metai; pagal atidėjimo tvarką mokami atlyginimai skiriami ne greičiau kaip *pro rata* pagrindu; jeigu kintamosios atlyginimo dalies suma yra itin didelė, atidedama ne mažiau kaip 60 % tos sumos;

- o) kintamasis atlyginimas, įskaitant atidėtą dalį, išmokamas arba skiriamas tik tuo atveju, jeigu jis yra tvarus atsižvelgiant į visos valdymo įmonės finansinę padėtį ir pateisinamas atsižvelgiant į atitinkamo verslo padalinio, KIPVPS ir asmens veiklos rezultatus.

Visas kintamasis atlyginimas paprastai gerokai sumažinamas, jeigu atitinkamos valdymo įmonės ar KIPVPS finansinės veiklos rezultatai yra prastesni arba neigiami, atsižvelgiant į esamą atlygį ir anksčiau uždirbtų sumų išmokėjimo sumažinimą, įskaitant nuobaudų ir susigrąžinamų sumų sistemą;

- p) pensijų politika atitinka valdymo įmonės ir jos valdomų KIPVPS verslo strategiją, tikslus, vertybes ir ilgalaikius interesus.

Jei darbuotojas išeina iš valdymo įmonės nesuėjus pensiniam amžiui, valdymo įmonė savo nuožiūra sukauptas pensijos išmokas laiko penkerius metus m punkte nurodytų priemonių forma. Jei darbuotojas sulaukia pensinio amžiaus, savo nuožiūra sukauptos pensijų išmokos darbuotojui išmokamos m punkte nurodytomis priemonėmis, kurioms taikomas penkerių metų atidėjimo laikotarpis;

- q) darbuotojai įpareigojami nesinaudoti asmeninėmis apsidraudimo strategijomis arba su atlyginimu ir atsakomybe susijusiu draudimu, siekiant sumažinti rizikos išlyginimo poveikį, numatytą jų atlyginimo sąlygose;

- r) kintamasis atlyginimas nemokamas taikant priemones ar metodus, pagal kuriuos sudaromos sąlygos išvengti šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų laikymosi.

2. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 35 straipsnį EVPRI gali prašyti, kad kompetentingos institucijos pateiktų informaciją apie šios direktyvos 14a straipsnyje nurodytą atlyginimų politiką ir praktiką.

Glaudžiai bendradarbiaudama su EBI, EVPRI į savo gaires dėl atlyginimų politikos įtraukia nuostatas dėl to, kaip įvairūs sektorių atlyginimų nustatymo principai, kaip antai nustatyti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2011/61/ES (***) ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2013/36/ES (****), turi būti taikomi tais atvejais, kai darbuotojai ar kitų kategorijų personalas teikia paslaugas, kurioms taikomi skirtingi sektorių atlyginimų nustatymo principai.

3. 1 dalyje nustatyti principai taikomi bet kurios rūšies išmokoms, kurias moka valdymo įmonė, bet kurioms paties KIPVPS tiesiogiai mokamoms sumoms, įskaitant sėkmės mokesčius, ir visiems KIPVPS investicinių vienetų ar akcijų pervedimams tų darbuotojų kategorijoms, įskaitant vyresnius vadovus, už riziką atsakingus darbuotojus, kontrolės funkcijas atliekančius darbuotojus ir visus darbuotojus, kurie gauna visą atlyginimą, priskiriamą tai pačiai atlyginimų grupei kaip vyresniųjų vadovų ir už riziką atsakingų darbuotojų, kurių profesinė veikla daro esminį poveikį tų valdymo įmonių rizikos pobūdžiui ar jų valdomų KIPVPS rizikos pobūdžiui, naudai.

4. Valdymo įmonės, kurios yra svarbios dėl savo dydžio arba jų valdomų KIPVPS dydžio, savo vidaus organizacinės struktūros, veiklos pobūdžio, aprėpties ir sudėtingumo, įsteigia atlyginimų komitetą. Atlyginimų komitetas sudaromas taip, kad jis galėtų kompetentingai ir nepriklausomai vertinti atlyginimų politiką ir praktiką bei paskatas, sukurtas rizikai valdyti.

Atlyginimų komitetas, kuris atitinkamai atvejais įsteigiamas laikantis EVPRI gairių, nurodytų 14a straipsnio 4 dalyje atsako už su atlyginimais susijusių sprendimų rengimą, įskaitant tuos sprendimus, kurie daro poveikį atitinkamos valdymo įmonės ar KIPVPS rizikai ir rizikos valdymui ir kuriuos turi priimti valdymo organas, atliekantis priežiūros funkciją. Atlyginimų komitetui pirmininkauja valdymo organo narys, kuris atitinkamoje valdymo įmonėje neatlieka jokių vykdomųjų funkcijų. Atlyginimų komiteto nariai yra valdymo organo nariai, kurie atitinkamoje valdymo įmonėje neatlieka jokių vykdomųjų funkcijų.

Jei nacionalinėje teisėje numatytas atstovavimas darbuotojams valdymo organe, atlyginimų komitete turi būti vienas ar daugiau darbuotojų atstovų. Rengdamas sprendimus, atlyginimų komitetas atsižvelgia į ilgalaikius investuotojų ir kitų suinteresuotųjų subjektų interesus ir viešąjį interesą.

(*) 2009 m. balandžio 30 d. Komisijos rekomendacija 2009/384/EB dėl finansinių paslaugų sektoriaus atlyginimų nustatymo politikos (OL L 120, 2009 5 15, p. 22).

(**) 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

(***) 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/61/ES dėl alternatyvaus investavimo fondų valdytojų, kuria iš dalies keičiami direktyvos 2003/41/EB ir 2009/65/EB bei reglamentai (EB) Nr. 1060/2009 ir (ES) Nr. 1095/2010 (OL L 174, 2011 7 1, p. 1).

(****) 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).“;

- 3) 20 straipsnio 1 dalies a punktą pakeičiamas taip:

„a) rašytinę sutartį su depozitoriumu, nurodytą 22 straipsnio 2 dalyje;“;

4) 22 straipsnis pakeičiamas taip:

„22 straipsnis

1. Investicinė bendrovė ir, kiekvieno jos valdomo bendrojo fondo atveju, valdymo įmonė užtikrina, kad laikantis šio skyriaus būtų paskirtas vienas depozitoriumas.

2. Depozitoriumo skyrimas patvirtinamas rašytine sutartimi.

Sutartimi, *inter alia*, reglamentuojamas informacijos, kuri laikoma būtina, kad depozitoriumas galėtų vykdyti savo funkcijas, susijusias su KIPVPS, kurio depozitoriumu jis paskirtas, kaip nustatyta šioje direktyvoje ir kituose atitinkamuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose, srautas.

3. Depozitoriumas:

a) užtikrina, kad KIPVPS investicinių vienetų pardavimas, išleidimas, atpirkimas, išpirkimas ir panaikinimas būtų vykdomi pagal taikytiną nacionalinę teisę ir fondo taisykles arba steigimo dokumentus;

b) užtikrina, kad KIPVPS investicinių vienetų vertė būtų apskaičiuojama pagal taikytiną nacionalinę teisę ir fondo taisykles arba steigimo dokumentus;

c) vykdo valdymo įmonės arba investicinės bendrovės nurodymus, nebent jie prieštarautų taikytinai nacionalinei teisei arba fondo taisyklėms ar steigimo dokumentams;

d) užtikrina, kad su KIPVPS turtu susijusių sandorių atveju kiekviena KIPVPS priklausanti suma būtų pervedama KIPVPS per įprastą laikotarpį;

e) užtikrina, kad KIPVPS pajamos būtų naudojamos pagal taikytiną nacionalinę teisę ir fondo taisykles ar steigimo dokumentus.

4. Depozitoriumas užtikrina tinkamą KIPVPS pinigų srautų stebėseną, visų pirma, kad būtų gauti visi investuotojų arba jų vardu atliekami mokėjimai pasirašius KIPVPS investicinius vienetus ir visi KIPVPS pinigai būtų įrašyti į pinigų sąskaitas, kurios yra:

a) atidarytos KIPVPS, KIPVPS vardu veikiančios valdymo įmonės atidarytose sąskaitose arba KIPVPS vardu veikiančio depozitoriumo vardu;

b) atidarytos subjekte, nurodytame Komisijos direktyvos 2006/73/EB (*) 18 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose, ir

c) prižiūrimose pagal principus, nustatytus Direktyvos 2006/73/EB 16 straipsnyje.

Kai pinigų sąskaitos atidarytos KIPVPS vardu veikiančio depozitoriumo vardu, pirmos pastraipos b punkte nurodyto subjekto pinigai ir depozitoriumo nuosavi pinigai į tokias sąskaitas neįrašomi.

5. KIPVPS turtas perduodamas saugoti depozitoriumui šiomis sąlygomis:

a) jei tai finansinės priemonės, kurios gali būti saugomos, depozitoriumas:

- i) saugo visas finansines priemones, kurios gali būti registruojamos depozitoriumo buhalterinėse knygose atidarytose finansinių priemonių sąskaitose, ir visas finansines priemones, kurios gali būti fiziškai perduotos depozitoriumui;
- ii) užtikrina, kad visos finansinės priemonės, kurios gali būti registruojamos depozitoriumo buhalterinėse knygose atidarytose finansinių priemonių sąskaitose, būtų depozitoriumo buhalterinėse knygose registruojamos KIPVPS vardu arba KIPVPS vardu veikiančios valdymo įmonės vardu atidarytose atskirose sąskaitose, vadovaujantis principais, nustatytais Direktyvos 2006/73/EB 16 straipsnyje, kad visada pagal taikytinus teisės aktus būtų galima aiškiai nustatyti, jog jos priklauso KIPVPS;

b) jei tai kitas turtas, depozitoriumas:

- i) patikrina KIPVPS arba KIPVPS vardu veikiančios valdymo įmonės tokio turto nuosavybės teisę, įvertindamas, ar turtas yra KIPVPS arba KIPVPS vardu veikiančios valdymo įmonės nuosavybė, pagal KIPVPS arba valdymo įmonės pateiktą informaciją arba dokumentus ir išorės įrodymus, kai jų yra;
- ii) apskaito tą turtą, kurio atžvilgiu depozitoriumas įsitikino, kad šis turtas yra KIPVPS arba KIPVPS vardu veikiančios valdymo įmonės nuosavybė, ir nuolat tuos duomenis atnauja.

6. Depozitoriumas valdymo įmonei arba investicinei bendrovei reguliariai pateikia išsamų viso KIPVPS turto aprašą.

7. Depozitoriumo saugomo turto depozitoriumas arba trečioji šalis, kuriai deleguota saugojimo funkcija, pakartotinai nenaudoja savo sąskaita. Pakartotinas naudojimas apima bet kokią saugomo turto sandorį, įskaitant pervedimą, įkeitimą, pardavimą ir skolinimą, bet tuo neapsiribojant.

Depozitoriumo saugomas turtas gali būti pakartotinai naudojamas tik kai:

a) turtas pakartotinai naudojamas KIPVPS sąskaita;

b) depozitoriumas vykdo KIPVPS vardu veikiančios valdymo įmonės nurodymus;

c) turtas pakartotinai naudojamas KIPVPS naudai ir investicinių vienetų savininkų interesais ir

d) sandoris garantuojamas aukštos kokybės ir likvidžiu įkaitu, kurį KIPVPS gauna pagal nuosavybės teisės perdavimo susitarimą.

Įkaito rinkos vertė visada turi atitikti bent pakartotinai naudojamo turto rinkos vertę su priedu.

8. Valstybės narės užtikrina, kad depozitoriumo ir (arba) bet kurios Sąjungoje esančios trečiosios šalies, kuriai deleguota saugoti KIPVPS turtą, nemokumo atveju saugomo KIPVPS turto nebūtų leidžiama paskirstyti arba realizuoti tokio depozitoriumo ir (arba) tokios trečiosios šalies kreditorių naudai.

(*) 2006 m. rugpjūčio 10 d. Komisijos direktyva 2006/73/EB, kuria įgyvendinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/39/EB dėl investicinių įmonių organizacinių reikalavimų ir veiklos sąlygų bei toje direktyvoje apibrėžti terminai (OL L 241, 2006 9 2, p. 26).“;

5) įterpiamas šis straipsnis:

„22a straipsnis

1. Depozitoriumas 22 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytų savo funkcijų neperduoda trečiosioms šalims.

2. Depozitoriumas 22 straipsnio 5 dalyje nurodytas funkcijas trečiosioms šalims gali perduoti tik kai:

a) užduotys nėra deleguojamos siekiant išvengti šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų laikymosi;

b) depozitoriumas gali įrodyti, kad užduotys perduotinos dėl objektyvios priežasties;

c) pasirinkdamas ir skirdamas trečiąją šalį, kuriai ketina deleguoti dalį savo užduočių, depozitoriumas veikė deramai profesionaliai, apdairiai ir stropiai, taip pat periodiškai peržiūrėdamas paskyrimą ir nuolat stebėdamas trečiąją šalį, kuriai jis delegavo dalį savo užduočių, ir tvarką, kurios ši trečioji šalis laikosi vykdydama jai deleguotas užduotis, ir depozitoriumas ir toliau veikia deramai profesionaliai, apdairiai ir stropiai.

3. Depozitoriumas 22 straipsnio 5 dalyje nurodytas funkcijas gali deleguoti tik kai ta trečioji šalis visada vykdydama jai deleguotas užduotis:

a) turi struktūras ir ekspertines žinias, kurios yra tinkamos ir proporcingos jai pavesto KIPVPS arba KIPVPS vardu veikiančios valdymo įmonės turto pobūdžiui ir sudėtingumui;

b) 22 straipsnio 5 dalies a punkte nurodytų saugojimo užduočių atžvilgiu jai taikoma:

i) veiksmingos rizikos ribojimo taisyklės įskaitant minimalius kapitalo reikalavimus, ir priežiūra atitinkamoje jurisdikcijoje;

ii) periodiškas išorės auditas, siekiant užtikrinti, kad ji turėtų finansines priemones;

c) atskiria depozitoriumo klientų turtą nuo nuosavo ir depozitoriumo turto tokiu būdu, kad būtų galima bet kuriuo metu aiškiai nustatyti, jog šis turtas priklauso atitinkamo depozitoriumo klientams;

d) imasi visų priemonių, būtinų užtikrinti, kad trečiosios šalies nemokumo atveju trečiosios šalies saugomo KIPVPS turto nebūtų leidžiama paskirstyti arba realizuoti tos trečiosios šalies kreditorių naudai, ir

e) laikosi 22 straipsnio 2, 5 ir 7 dalyse ir 25 straipsnyje nustatytų bendrųjų pareigojimų ir draudimų.

Nepaisant pirmos pastraipos b punkto i papunkčio, kai pagal trečiosios valstybės teisę reikalaujama, kad tam tikras finansinės priemonės saugotų vietos subjektas, o vietos subjektų, atitinkančių tame punkte nurodytus saugojimo delegavimo reikalavimus, nėra, depozitoriumas gali deleguoti savo funkcijas tokiam vietos subjektui tik tos trečiosios valstybės teisės reikalaujama mastu ir tik tol, kol nėra vietos subjektų, atitinkančių saugojimo perdavimo reikalavimus, bei tik tokiais atvejais:

- a) prieš investuojant, atitinkamo KIPVPS investuotojai yra tinkamai informuojami apie tai, kad toks funkcijų perdavimas būtinas dėl trečiosios valstybės teisės nustatytų teisinių suvaržymų, apie aplinkybes, kuriomis grindžiamas funkcijų delegavimas ir apie su tokio delegavimu susijusią riziką;
- b) investicinė bendrovė arba KIPVPS vardu veikianti įmonė buvo nurodžiusi depozitoriumui deleguoti tokių finansinių priemonių saugojimą tokiam vietos subjektui.

Trečioji šalis savo ruožtu gali subdeleguoti tas jai deleguotas funkcijas taikydama tuos pačius reikalavimus. Tokiu atveju atitinkamoms šalims *mutatis mutandis* taikoma 24 straipsnio 2 dalis.

4. Šio straipsnio tikslais saugojimo funkcijų delegavimu nelaikomos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų paslaugos, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 98/26/EB (*), teikiamos tos direktyvos tikslais, arba panašios trečiųjų valstybių vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų teikiamos paslaugos.

(*) 1998 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/26/EB dėl atsiskaitymų baigtinumo mokėjimų ir vertybinių popierių atsiskaitymų sistemose (OL L 166, 1998 6 11, p. 45).“;

- 6) 23 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 2–4 dalys pakeičiamos taip:

„2. Depozitoriumas yra:

- a) nacionalinis centrinis bankas;
- b) kredito įstaiga, kuriai suteiktas veiklos leidimas pagal Direktyvą 2013/36/ES, arba
- c) kitas juridinis asmuo, kuriam pagal tos valstybės narės teisę kompetentinga institucija leido vykdyti depozitoriumo veiklą pagal šią direktyvą, kuriam taikomi kapitalo pakankamumo reikalavimai, ne mažesni nei reikalavimai, apskaičiuoti atsižvelgiant į pasirinktą metodą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 (*) 315 arba 317 straipsnius, ir kuris turi nuosavų lėšų ne mažiau nei pradinio kapitalo vertė, kaip nurodyta Direktyvos 2013/36/ES 28 straipsnio 2 dalyje.

Pirmos pastraipos c punkte nurodytam juridiniam asmeniui taikomos rizikos ribojimo taisyklės ir nepertraukiama priežiūra bei jis turi atitikti šiuos minimalius reikalavimus:

- a) jis turi būtiną infrastruktūrą finansinėms priemonėms, kurios gali būti registruojamos depozitoriumo apskaitos knygos atidarytose finansinių priemonių sąskaitose, saugoti;
- b) jis nustato atitinkamą politiką ir procedūras, kurios pakankamos užtikrinti, kad asmuo, įskaitant jo vadovus ir darbuotojus, vykdytų savo pareigas pagal šią direktyvą;

- c) jis turi patikimas administracines bei apskaitos procedūras, vidaus kontrolės mechanizmus, efektyvias rizikos įvertinimo procedūras bei efektyvias informacijos tvarkymo sistemų kontrolės ir apsaugos priemones;
- d) jis palaiko ir taiko veiksmingą organizacinę ir administracinę tvarką, siekdamas imtis visų pagrįstų veiksmų, skirtų išvengti interesų konfliktams;
- e) jis imasi priemonių, siekdamas išsaugoti informaciją apie visas jo teiktas paslaugas, vykdytą veiklą ir sudarytus sandorius, kurios turi pakakti, kad kompetentinga institucija galėtų atlikti savo priežiūros užduotis ir vykdymo užtikrinimo veiksmus numatytus šioje direktyvoje;
- f) jis imasi pagrįstų priemonių užtikrinti savo atliekamų depozitoriumo funkcijų tęstinumą bei tvarkingumą naudodamas tinkamas ir proporcingas sistemas, išteklius ir procedūras, be kita ko, kad vykdydamas savo kaip depozitoriumo veiklą;
- g) visi jo valdymo organo nariai ir vyresnieji vadovai visada yra pakankamai geros reputacijos, turi pakankamai žinių, įgūdžių ir patirties;
- h) jo valdymo organas bendrai turi pakankamai žinių, įgūdžių ir patirties, kad galėtų suprasti depozitoriumo veiklą, įskaitant pagrindinę riziką;
- i) kiekvienas jo valdymo organo narys ir vyresnieji vadovai veikia sąžiningai ir dorai.

3. Valstybės narės nustato, kurių kategorijų institucijos, nurodytos 2 dalies pirmoje pastraipoje, yra tinkamos būti depozitoriumais.

4. Investicinės bendrovės arba valdymo įmonės, veikiančios jų valdomų KIPVPS vardu, kurios anksčiau nei 2016 m. kovo 18 d. depozitoriumu paskyrė 2 dalyje nustatytų reikalavimų neatitinkančią įstaigą, anksčiau nei 2018 m. kovo 18 d. paskiria depozitoriumą, atitinkantį tuos reikalavimus.

(*) 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr.575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 17, p. 1)“;

b) 5 ir 6 dalys išbraukiamos;

7) 24 straipsnis pakeičiamas taip:

„24 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad depozitoriumas būtų atsakingas KIPVPS ir KIPVPS investicinių vienetų savininkams už depozitoriumo arba trečiosios šalies, kuriems pagal 22 straipsnio 5 dalies a punktą buvo deleguota finansinių priemonių saugojimo funkcija, prarastą turą.

Jei saugoma finansinė priemonė prarandama, valstybės narės užtikrina, kad depozitoriumas KIPVPS arba KIPVPS vardu veikiančiai valdymo įmonei nepagrįstai nedelsdamas grąžintų identiškos rūšies finansinę priemonę arba atitinkamą sumą. Depozitoriumas neatsako, jei gali įrodyti, kad praradimas įvyko dėl išorės įvykio, kurio jis negalėjo pagrįstai kontroliuoti ir kurio pasekmių nebūtų buvę galima išvengti nepaisant visų tam pagrįstai dėtų pastangų.

Valstybės narės užtikrina, kad depozitoriumas taip pat būtų atsakingas KIPVPS ir KIPVPS investuotojams už visus kitus nuostolius, kuriuos jie patiria dėl to, kad depozitoriumas aplaidžiai ar sąmoningai netinkamai vykdo savo pareigas pagal šią direktyvą.

2. 22a straipsnyje nurodytas funkcijų delegavimas neturi poveikio 1 dalyje nurodytai depozitoriumo atsakomybei.

3. 1 dalyje nurodyta depozitoriumo atsakomybė negali būti panaikinta arba apribota susitarimu.

4. Bet koks 3 daliai prieštaraujantis susitarimas yra negaliojantis.

5. KIPVPS investicinių vienetų savininkai gali pareikalauti depozitoriumo atsakomybės tiesiogiai arba netiesiogiai per valdymo įmonę arba investicinę bendrovę su sąlyga, kad dėl to neatsiras žalos atlyginimo dubliavimosi arba nebus taikomos nevienodos sąlygos investicinių vienetų savininkams.“;

8) 25 straipsnis pakeičiamas taip:

„25 straipsnis

1. Jokia bendrovė negali veikti ir kaip valdymo įmonė, ir kaip depozitoriumas. Jokia bendrovė negali veikti ir kaip investicinė bendrovė, ir kaip depozitoriumas.

2. Vykdydami atitinkamas savo funkcijas, valdymo įmonė ir depozitoriumas veikia sąžiningai, nešališkai, profesionaliai, nepriklausomai ir vien KIPVPS bei KIPVPS investuotojų interesais. Vykdydami atitinkamas savo funkcijas, investicinė bendrovė ir depozitoriumas veikia sąžiningai, nešališkai, profesionaliai, nepriklausomai ir vien KIPVPS investuotojų interesais.

Depozitoriumas nevykdo su KIPVPS arba KIPVPS vardu veikiančia valdymo įmone susijusios veiklos, kuri gali sukelti KIPVPS, KIPVPS investuotojų, valdymo įmonės ir jo paties interesų konfliktą, nebent depozitoriumas funkciškai ir hierarchiškai būtų atskyręs savo depozitoriumo užduočių vykdymą nuo savo kitų potencialiai prieštaringų užduočių, o potencialūs interesų konfliktai yra tinkamai nustatomi, valdomi, stebimi ir atskleidžiami KIPVPS investuotojams.“;

9) 26 straipsnis pakeičiamas taip:

„26 straipsnis

1. Teisės aktuose ar bendrojo fondo taisyklėse nustatomos valdymo įmonės ir depozitoriumo pakeitimo sąlygos ir taisyklės, kuriomis užtikrinama investicinių vienetų savininkų apsauga tokio pakeitimo atveju.

2. Teisės aktais ar investicinės bendrovės steigimo dokumentais nustatomos valdymo įmonės ir depozitoriumo pakeitimo sąlygos ir taisyklės, kuriomis užtikrinama investicinių vienetų savininkų apsauga tokio pakeitimo atveju.“;

10) įterpiami šie straipsniai:

„26a straipsnis

Depozitoriumas paprašytas pateikia savo kompetentingoms institucijoms visą informaciją, kurią jis gavo vykdydamas savo pareigas ir kurios gali prireikti jo kompetentingoms institucijoms arba KIPVPS ar valdymo įmonės kompetentingoms institucijoms.

Jeigu KIPVPS ar valdymo įmonės kompetentingos institucijos skiriasi nuo depozitoriumo kompetentingų institucijų, depozitoriumo kompetentingos institucijos nedelsdamos pasidalija gauta informacija su KIPVPS ir valdymo įmonės kompetentingomis institucijomis.

26b straipsnis

Komisijai pagal 112a straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatoma:

- a) duomenys, kuriuos reikia įtraukti į rašytinę sutartį, nurodytą 22 straipsnio 2 dalyje;
- b) sąlygos, taikomos depozitoriumų funkcijų vykdymui pagal 22 straipsnio 3, 4 ir 5 dalis, įskaitant:
 - i) finansinės priemonės, įtrauktinos į depozitoriumo pagal 22 straipsnio 5 dalies a punktą vykdomų saugojimo pareigų sritį, rūšis;
 - ii) sąlygas, kuriomis depozitoriumas gali atlikti savo saugojimo pareigas finansinių priemonių, registruotų centriname depozitoriume, atžvilgiu;
 - iii) sąlygas, kuriomis depozitoriumas pagal 22 straipsnio 5 dalies b punktą turi saugoti vardine forma išleistas ir emitento ar registro įregistruotas finansines priemones;
- c) depozitoriumų išsamaus patikrinimo pareigos pagal 22a straipsnio 2 dalies c punktą;
- d) atskyrimo pareiga pagal 22a straipsnio 3 dalies c punktą;
- e) veiksmai, kurių turi imtis trečioji šalis pagal 22a straipsnio 3 dalies d punktą;
- f) sąlygos ir aplinkybės, kuriomis saugomos finansinės priemonės laikomos prarastomis 24 straipsnio tikslais;
- g) 24 straipsnio 1 dalyje nurodytų išorės įvykių, kurių negalima pagrįstai kontroliuoti ir kurių pasekmių nebūtų buvę galima išvengti nepaisant visų tam pagrįstai dėtų pastangų, samprata;
- h) 25 straipsnio 2 dalyje nurodyto nepriklausomumo reikalavimo įvykdymo sąlygos.“;

11) 30 straipsnio pirma pastraipa pakeičiama taip:

„13–14b straipsniai *mutatis mutandis* taikomi investicinėms bendrovėms, kurios nėra paskyrusios valdymo įmonės, turinčios pagal šią direktyvą išduotą veiklos leidimą.“;

12) V skyriaus 3 skirsnis išbraukiamas;

13) 69 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis papildoma šia pastraipa:

„Prospekte, be kita ko, nurodoma:

- a) išsamūs duomenys apie naujausią atlyginimų politiką, įskaitant aprašymą, kaip apskaičiuojamas atlyginimas ir išmokos, bet tuo neapsiribojant, asmenų, atsakingų už atlyginimo ir išmokų skyrimą, tapatybes, įskaitant atlyginimų komiteto sudėtį, kai toks komitetas yra, arba
- b) atlyginimų politikos santrauka ir pareiškimas, kad su išsamiais duomenimis apie naujausią atlyginimų politiką, įskaitant aprašymą, kaip apskaičiuojamas atlyginimas ir išmokos, bet tuo neapsiribojant, asmenų, atsakingų už atlyginimo ir išmokų skyrimą, tapatybes, įskaitant atlyginimų komiteto sudėtį, kai toks komitetas yra, galima susipažinti interneto svetainėje (įskaitant nuorodą į tą svetainę) ir kad pateikus prašymą bus nemokamai pateikta spausdintinė kopija.“;

b) 3 dalis papildoma šia pastraipa:

„Į metinę ataskaitą taip pat įtraukiama:

- a) visa finansiniais metais gauto atlyginimo suma, padalyta į fiksuotąjį ir kintamąjį atlyginimą, kurią valdymo įmonės ir investicinės bendrovės išmokėjo savo darbuotojams, gavėjų skaičius ir atitinkamais atvejais pačios KIPVPS tiesiogiai sumokėtos sumos, įskaitant bet kokius sėkmės mokesčius;
- b) bendroji atlyginimo suma, suskirstyta pagal darbuotojų arba kitų personalo narių, kaip nurodyta 14a straipsnio 3 dalyje, kategorijas;
- c) aprašymas, kaip apskaičiuotas atlyginimas ir išmokos;
- d) 14b straipsnio 1 dalies c ir d punktuose nurodytų peržiūrų rezultatai, įskaitant visus padarytus pažeidimus;
- e) esminiai priimtose atlyginimų politikos pakeitimai.“;

14) 78 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 3 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) KIPVPS ir KIPVPS kompetentingos institucijos tapatybė;“;

b) 4 dalis papildoma šia pastraipa:

„Pagrindinėje informacijoje investuotojams taip pat pateikiamas pareiškimas, kad su išsamiais duomenimis apie naujausią atlyginimų politiką, įskaitant aprašymą, kaip apskaičiuojamas atlyginimas ir išmokos, bet tuo neapsiribojant, asmenų, atsakingų už atlyginimo ir išmokų skyrimą, tapatybę, įskaitant atlyginimų komiteto sudėtį, kai toks komitetas yra, galima susipažinti interneto svetainėje (įskaitant nuorodą į tą svetainę) ir kad pateikus prašymą bus nemokamai pateikta spausdintinė kopija.“;

15) 98 straipsnio 2 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) teisę reikalauti:

- i) tiek, kiek leidžiama pagal nacionalinę teisę, esamų duomenų srauto išsklotinių, kurias turi telekomunikacijų operatorius, kai pagrįstai įtariama, kad padarytas pažeidimas, ir kai tokios išsklotinės gali būti svarbios tiriant šios direktyvos pažeidimus;
- ii) esamų telefoninių pokalbių arba elektroninių ryšių įrašų arba kitų duomenų srauto išsklotinių, kuriuos turi KIPVPS, valdymo įmonės, investicinės bendrovės, depozitoriumai arba bet kurie kiti šia direktyva reglamentuojami subjektai;“;

16) 99 straipsnis pakeičiamas taip:

„99 straipsnis

1. Nedarant poveikio kompetentingų institucijų priežiūros įgaliojimams, nurodytiems 98 straipsnyje, ir valstybių narių teisei numatyti ir skirti baudžiamąsias sankcijas, valstybės narės nustato taisykles dėl administracinių sankcijų ir kitų administracinių priemonių, taikytinų bendrovėms ir asmenims už nacionalinių nuostatų, kuriomis ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, pažeidimus, ir imasi visų priemonių, būtinų jų įgyvendinimui užtikrinti.

Kai valstybės narės nusprendžia nenustatyti taisyklių dėl administracinių sankcijų už pažeidimus, kuriems taikoma nacionalinė baudžiamoji teisė, jos pateikia Komisijai atitinkamas baudžiamosios teisės nuostatas. Administracinės sankcijos ir kitos administracinės priemonės turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

Ne vėliau kaip 2016 m. kovo 18 d. valstybės narės Komisijai ir EVPRI praneša apie įstatymus ir kitus teisės aktus, kuriais šis straipsnis perkeliama į nacionalinę teisę, įskaitant atitinkamas baudžiamosios teisės nuostatas. Valstybės narės nepagrįstai nedelsdamos praneša Komisijai ir EVPRI apie bet kokius vėlesnius jų pakeitimus.

2. Kai valstybės narės nusprendė pagal 1 dalį nustatyti baudžiamąsias sankcijas už toje dalyje nurodytų nuostatų pažeidimus, jos užtikrina, kad būtų nustatytos atitinkamos priemonės, jog kompetentingos institucijos turėtų visus būtinus įgaliojimus palaikyti ryšius su savo jurisdikcijos teisminėmis institucijomis, kad gautų konkrečią informaciją, susijusią su pradėtu baudžiamuoju tyrimu arba procesu dėl galimų šios direktyvos pažeidimų ir teiktų tokią informaciją kitoms kompetentingoms institucijoms ir EVPRI, kad jos vykdytų pareigą bendradarbiauti tarpusavyje ir su EVPRI šios direktyvos tikslais.

Kompetentingos institucijos taip pat gali bendradarbiauti su kitų valstybių narių kompetentingomis institucijomis, kad sudarytų palankesnes sąlygas išieškoti piniginių sankcijų sumas.

3. Atlikdama bendrą šios direktyvos veikimo peržiūrą Komisija ne vėliau kaip 2017 m. rugsėjo 18 d. peržiūri, kaip taikomos administracinės ir baudžiamosios sankcijos, visų pirma, ar reikia toliau suderinti administracines sankcijas, nustatytas už šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų pažeidimą.

4. Kompetentinga institucija gali atsisakyti patenkinti prašymą suteikti informacijos arba prašymą bendradarbiauti atliekant tyrimą tik šiomis išimtinėmis aplinkybėmis, tai yra kai:

- a) suteikus atitinkamą informaciją galėtų būti pakenkta prašymą gavusios valstybės narės saugumui, visų pirma kovai su terorizmu ir kitais sunkiais nusikaltimais;

- b) įvykdžius prašymą galėtų būti pakenkta jos pačios atliekamam tyrimui, vykdymo užtikrinimo veiklai arba, atitinkamais atvejais, baudžiamajam tyrimui;
- c) prašymą gavusios valstybės narės institucijose jau pradėtas teismo procesas dėl tų pačių veiksmų ir tų pačių asmenų atžvilgiu arba
- d) prašymą gavusioje valstybėje narėje jau buvo paskelbtas galutinis teismo sprendimas tokiems asmenims už tuos pačius veiksmus.

5. Valstybės narės užtikrina, kad tuo atveju, kai pareigos taikomos KIPVPS, valdymo įmonėms, investicinėms bendrovėms arba depozitoriumams, nacionalinių nuostatų, kuriomis ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, pažeidimo atveju administracinės sankcijos ar kitos administracinės priemonės laikantis nacionalinės teisės gali būti taikomos valdymo organo nariams ir kitiems fiziniams asmenims, kurie pagal nacionalinę teisę yra atsakingi už pažeidimą.

6. Laikydamosi nacionalinės teisės, valstybės narės užtikrina, kad visais 1 dalyje nurodytais atvejais administracinės sankcijos ir kitos administracinės priemonės, kurios gali būti taikomos, apimtų bent:

- a) viešą pranešimą, kuriame nurodomas atsakingas asmuo ir pažeidimo pobūdis;
- b) nurodymą atsakingam asmeniui nutraukti pažeidimą ir jo nebekartoti;
- c) KIPVPS ar valdymo įmonės atveju, KIPVPS ar valdymo įmonės veiklos leidimo sustabdymą ar panaikinimą;
- d) laikiną draudimą arba, pakartotinių sunkių pažeidimų atveju, nuolatinį draudimą valdymo įmonės arba investicinės bendrovės valdymo organo nariui ar bet kuriam kitam fiziniam asmeniui, kuris laikomas atsakingu, vykdyti valdymo funkcijas tose arba kitose tokiose įmonėse;
- e) juridinio asmens atveju – ne mažesnes kaip 5 000 000 EUR maksimalias administracines pinigines sankcijas arba, valstybės narėse, kurių oficiali valiuta nėra euro, lygiavertes sumas nacionaline valiuta 2014 m. rugsėjo 17 d., arba 10 % juridinio asmens bendrų metinių pajamų remiantis naujausia turima atskaitomybe, kurią patvirtino valdymo organas; kai juridinis asmuo yra patronuojančioji įmonė arba patronuojančiosios įmonės patronuojamoji įmonė, kuri turi parengti konsoliduotą finansinę atskaitomybę pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/34/ES (*), atitinkamos bendros metinės pajamos yra bendros metinės pajamos arba atitinkamos rūšies pajamos laikantis atitinkamų Sąjungos teisės aktų apskaitos srityje pagal naujausią turimą pagrindinę patronuojančiosios įmonės valdymo organo patvirtintą konsoliduotą finansinę atskaitomybę;
- f) fizinio asmens atveju – ne mažesnes kaip 5 000 000 EUR maksimalias administracines pinigines sankcijas arba, valstybės narėse, kurių valiuta nėra euro, lygiavertes sumas nacionaline valiuta 2014 m. rugsėjo 17 d.;
- g) kaip alternatyvą e ir f punktams – maksimalias administracines pinigines sankcijas, kurių suma bent du kartus didesnė nei dėl pažeidimo gautos naudos suma, kai tokią naudą galima nustatyti, net jeigu ji viršija e ir f punktuose nurodytas maksimalias sumas.

7. Valstybės narės gali įgalinti kompetentingas institucijas pagal nacionalinę teisę be 6 dalyje nurodytų sankcijų nustatyti papildomų rūšių sankcijas arba nustatyti pinigines sankcijas, kurios būtų didesnės už 6 dalies e, f ir g punktuose nurodytas sumas.

(*) 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB (OL L 182, 2013 6 29, p. 19).“;

17) įterpiami šie straipsniai:

„99a straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad jų įstatymuose ir kituose teisės aktuose, kuriais ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, būtų numatytos sankcijos, visų pirma kai:

- a) KIPVPS veikla vykdoma be veiklos leidimo, taip pažeidžiant 5 straipsnį;
- b) valdymo įmonės veikla vykdoma be išankstinio veiklos leidimo, taip pažeidžiant 6 straipsnį;
- c) investicinės bendrovės veikla vykdoma be išankstinio veiklos leidimo, taip pažeidžiant 27 straipsnį;
- d) pakankamas valdymo įmonės akcijų paketas tiesiogiai ar netiesiogiai įsigijamas arba padidinamas tiek, kad turimų balsavimo teisių arba turimo kapitalo dalis pasiekia arba viršija 20 %, 30 % ar 50 % arba tiek, kad ta valdymo įmonė tampa patronuojamąja įmone (toliau – siūlomas įsigijimas), raštu apie tai nepranešus tos valdymo įmonės, kurios pakankamą akcijų paketą siekiama įsigyti arba padidinti, kompetentingoms institucijoms, taip pažeidžiant 11 straipsnio 1 dalį;
- e) pakankamas valdymo įmonės akcijų paketas tiesiogiai ar netiesiogiai perleidžiamas arba sumažinamas tiek, kad turimų balsavimo teisių arba turimo kapitalo dalis taptų mažesnė nei 20 %, 30 % ar 50 %, arba tiek, kad ta valdymo įmonė nustotų buvusi patronuojamąja įmone, apie tai raštu nepranešus kompetentingoms institucijoms, taip pažeidžiant 11 straipsnio 1 dalį;
- f) valdymo įmonė veiklos leidimą gavo pateikusi klaidingą informaciją ar pasinaudojusi kitomis neteisėtomis priemonėmis, taip pažeisdama 7 straipsnio 5 dalies b punktą;
- g) investicinė bendrovė veiklos leidimą gavo pateikusi klaidingą informaciją ar pasinaudojusi kitomis neteisėtomis priemonėmis, taip pažeisdama 29 straipsnio 4 dalies b punktą;
- h) valdymo įmonė, sužinojusi apie bet kokios savo akcijų dalies įsigijimą ar perleidimą, dėl kurio turimų akcijų dalis viršija arba tampa mažesnė už vieną iš Direktyvos 2014/65/ES 11 straipsnio 1 dalyje nurodytų ribų, apie tokį įsigijimą arba perleidimą neinformuoja kompetentingų institucijų, taip pažeisdama šios direktyvos 11 straipsnio 1 dalį;
- i) valdymo įmonė nepateikia kompetentingai institucijai bent kartą per metus akcininkų ir narių, kuriems priklauso pakankamas akcijų paketas, vardų ir pavardžių ir nenurodo tokių paketų dydžių, taip pažeisdama 11 straipsnio 1 dalį;

- j) valdymo įmonė nesilaiko procedūrų ir tvarkos, nustatytų pagal nacionalines nuostatas, kuriomis perkeliama į nacionalinę teisę 12 straipsnio 1 dalies a punktas;
- k) valdymo įmonė nesilaiko struktūros ir organizacinių reikalavimų, nustatytų pagal nacionalines nuostatas, kuriomis perkeliama į nacionalinę teisę 12 straipsnio 1 dalies b punktas;
- l) investicinė bendrovė nesilaiko procedūrų ir tvarkos, nustatytų pagal nacionalines nuostatas, kuriomis perkeliama į nacionalinę teisę 31 straipsnis;
- m) valdymo įmonė arba investicinė bendrovė nesilaiko reikalavimų, susijusių su jų funkcijų perdavimu trečiosioms šalims, nustatytų pagal nacionalines nuostatas, kuriomis perkeliama į nacionalinę teisę 13 ir 30 straipsniai;
- n) valdymo įmonė arba investicinė bendrovė nesilaiko veiklos vykdymo taisyklių, nustatytų pagal nacionalines nuostatas, kuriomis perkeliama į nacionalinę teisę 14 ir 30 straipsniai;
- o) depozitoriumas nevykdo savo užduočių pagal nacionalines nuostatas, kuriomis perkeliama į nacionalinę teisę 22 straipsnio 3–7 dalys;
- p) investicinė bendrovė ar, kiekvieno jos valdomo bendrojo investicinio fondo atveju – valdymo įmonė pakartotinai nesilaiko pareigų, susijusių su KIPVPS investicine politika, nustatytų nacionalinėmis nuostatomis, kuriomis perkeliama į nacionalinę teisę VII skyrius;
- q) valdymo įmonė arba investicinė bendrovė netaiko rizikos valdymo proceso ar proceso, leidžiančio tiksliai ir nepriklausomai nustatyti ne biržos išvestinių finansinių priemonių vertę, kaip nustatyta nacionalinėmis nuostatomis, kuriomis perkeliama į nacionalinę teisę 51 straipsnio 1 dalis;
- r) investicinė bendrovė ar kiekvieno jos valdomo bendrojo investicinio fondo atveju – valdymo įmonė pakartotinai nesilaiko pareigų, susijusių su investuotojams teiktina informacija, nustatytų nacionalinėmis nuostatomis, kuriomis perkeliama į nacionalinę teisę 68–82 straipsniai;
- s) valdymo įmonė arba investicinė bendrovė, kitoje valstybėje narėje nei KIPVPS buveinės valstybė narė platinanti savo valdomo KIPVPS investicinius vienetų, nesilaiko pranešimo reikalavimo, nustatyto 93 straipsnio 1 dalyje.

99b straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos oficialiose savo interneto svetainėse paskelbtų bet kokią neskundžiamą sprendimą, kuriuo nustatoma administracinė sankcija arba priemonė už nacionalinių nuostatų, kuriomis ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, pažeidimus, nepagrįstai nedelsdamos po to, kai asmuo, kuriam paskirta sankcija ar priemonė, yra informuojamas apie tą sprendimą. Paskelbta informacija apima bent jau informaciją apie pažeidimo rūšį bei pobūdį ir atsakingų asmenų tapatybę. Ta pareiga netaikoma sprendimams, kuriais nustatomos tiriamojo pobūdžio priemonės.

Vis dėlto kai kompetentinga institucija mano, kad juridinių asmenų tapatybės arba fizinių asmenų asmens duomenų paskelbimas, kiekvieni atskiru atveju įvertinus tokių duomenų paskelbimo proporcingumą, yra neproporcingas arba kai paskelbimas kelia grėsmę finansų rinkų stabilumui ar vykstančiam tyrimui, valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos atliktų vieną iš šių:

- a) atidėtų sprendimo nustatyti sankciją ar priemonę paskelbimą iki nebebus priežasčių jo neskelbti;

- b) paskelbtų nuasmenintą sprendimą nustatyti sankciją ar priemonę tokiu būdu, kuris atitiktų nacionalinę teisę, jei tokiu nuasmeninto sprendimo paskelbimu užtikrinama veiksminga atitinkamų asmens duomenų apsauga, arba
- c) neskelbtų sprendimo nustatyti sankciją ar priemonę, kai manoma, kad taikant a ir b punktuose įtvirtintas galimybes būtų nepakankamai užtikrinta:
 - i) jog finansų rinkų stabilumui nekiltų pavojus;
 - ii) jog tokių sprendimų paskelbimas būtų proporcingas atsižvelgiant į priemones, kurios laikomos nesvarbaus pobūdžio.

Kai nusprendžiama paskelbti nuasmenintą sprendimą dėl sankcijos ar priemonės, atitinkamų duomenų paskelbimas gali būti atidėtas pagrįstam laikotarpiui, jei numatoma, jog per tą laikotarpį neliks priežasčių, dėl kurių reikėtų skelbti nuasmenintą sprendimą.

2. Kompetentingos institucijos informuoja EVPRI apie visas nustatytas, bet pagal 1 dalies antros pastraipos c punktą nepaskelbtas administracines sankcijas, įskaitant visus su jomis susijusius skundus ir tokių skundų rezultatus. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos gautų informaciją ir galutinį teismo sprendimą, susijusius su paskirta baudžiamąja sankcija, ir pateiktų juos EVPRI. EVPRI administruoja centrinę sankcijų, apie kurias jai buvo pranešta, duomenų bazę vien kompetentingų institucijų keitimosi informacija tikslu. Ta duomenų bazė prieinama tik kompetentingoms institucijoms ir ji atnaujinama remiantis kompetentingų institucijų pateikta informacija.

3. Kai sprendimas paskirti sankciją ar priemonę gali būti apskūstas atitinkamose teisminėse ar kitose institucijose, kompetentingos institucijos taip pat nedelsdamos savo oficialioje interneto svetainėje paskelbia tokią informaciją ir bet kokią vėlesnę informaciją apie tokio skundo rezultatus. Sprendimas, kuriuo panaikinamas ankstesnis sprendimas paskirti sankciją ar priemonę, taip pat paskelbiamas.

4. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad bet kokia pagal šį straipsnį paskelbta informacija jų oficialioje interneto svetainėje liktų bent penkerių metų laikotarpį po jos paskelbimo. Į paskelbtą informaciją įtraukti asmens duomenys kompetentingos institucijos oficialioje interneto svetainėje paliekami tik tokį laikotarpį, kuris būtinas vadovaujantis taikomomis asmens duomenų apsaugos taisyklėmis.

99c straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad nustatydamos administracinių sankcijų ar priemonių rūšį ir administracinių piniginių sankcijų dydį kompetentingos institucijos užtikrintų, kad jos būtų veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios bei atsižvelgtų į visas svarbias aplinkybes, įskaitant atitinkamais atvejais į:

- a) pažeidimo sunkumą ir trukmę;
- b) už pažeidimą atsakingo asmens atsakomybės laipsnį;
- c) už pažeidimą atsakingo asmens finansinį pajėgumą, kuris nustatomas, pavyzdžiui, juridinio asmens atveju – pagal bendrą jo apyvartą arba fizinio asmens atveju – pagal jo metines pajamas;
- d) už pažeidimą atsakingo asmens gauto pelno ar išvengtų nuostolių, kitiems asmenims padarytos žalos ir, atitinkamai atvejais, rinkų veikimui arba platesnei ekonomikai padarytos žalos, jei juos galima nustatyti, svarbą;

- e) už pažeidimą atsakingo asmens bendradarbiavimo su kompetentinga institucija lygį;
- f) ankstesnius už pažeidimą atsakingo asmens padarytus pažeidimus;
- g) priemones, kurių padarius pažeidimą už pažeidimą atsakingas asmuo ėmėsi, kad pažeidimas nepasikartotų.

2. Naudodamosi įgaliojimais paskirti sankcijas pagal 99 straipsnį kompetentingos institucijos glaudžiai bendradarbiauja siekdamos užtikrinti, kad priežiūros ir tyrimo įgaliojimai bei administracinės sankcijos duotų šia direktyva siekiamų rezultatų. Be to, jos koordinuoja savo veiksmus, kad išvengtų galimo dubliavimo ir sutapimo, kai taikomi priežiūros ir tyrimo įgaliojimai bei administracinės sankcijos ir priemonės tarpvalstybiniais atvejais pagal 101 straipsnį.

99d straipsnis

1. Valstybės narės nustato veiksmingus ir patikimus mechanizmus, kuriais skatinama pranešti kompetentingoms institucijoms apie nacionalinių nuostatų, kuriomis ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, galimus arba faktinius pažeidimus, įskaitant saugius ryšių kanalus, kuriais pranešama apie tokius pažeidimus.

2. 1 dalyje nurodyti mechanizmai apima bent:

- a) konkrečias pranešimų apie pažeidimus gavimo ir tolesnių veiksmų procedūras;
- b) investicinių bendrovių, valdymo įmonių ir depozitoriumų darbuotojų, kurie praneša apie tuose subjektuose daromus pažeidimus, tinkamą apsaugą bent nuo keršto, diskriminacijos ir kito nesąžiningo elgesio;
- c) asmens duomenų, susijusių tiek su asmeniu, kuris praneša apie pažeidimus, tiek su fiziniu asmeniu, kuris įtariamas esąs atsakingu už pažeidimą, apsaugą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/46/EB (*);
- d) aiškias taisykles, kuriomis užtikrinama, kad visais atvejais būtų garantuotas asmens, kuris praneša apie pažeidimą, konfidencialumas, išskyrus atvejus, kai atskleisti informaciją reikalaujama pagal nacionalinę teisę atliekant tolesnius tyrimus arba vėliau vykdamą teisminį procesą.

3. EVPRI užtikrina vieną ar daugiau saugius ryšių kanalus, kuriais pranešama apie nacionalinių nuostatų, kuriomis ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, pažeidimus. EVPRI užtikrina, kad tie ryšių kanalai atitiktų 2 dalies a–d punktus.

4. Valstybės narės užtikrina, kad 1 ir 3 dalyse nurodytas investicinių bendrovių, valdymo įmonių ir depozitoriumų darbuotojų pranešimas apie pažeidimus nebūtų laikomas sutartimi arba įstatymu ar kitu teisės aktu nustatyto informacijos atskleidimo apribojimo pažeidimu ir tokiame pranešančiam asmeniui neužtrauktų jokios atsakomybės, susijusios su tokiu pranešimu.

5. Valstybės narės reikalauja, kad valdymo įmonėse, investicinėse bendrovėse ir depozitoriumuose būtų įdiegtos tinkamos procedūros, pagal kurias jų darbuotojai įmonės viduje specialiu, nepriklausomu ir autonomišku kanalu praneštų apie pažeidimus.

99e straipsnis

1. Kompetentingos institucijos kasmet pateikia EVPRI apibendrintą informaciją apie visas sankcijas ir priemones, taikytas pagal 99 straipsnį. EVPRI tą informaciją skelbia metinėje ataskaitoje.

2. Kai kompetentinga institucija visuomenei atskleidžia informaciją apie administracines sankcijas arba priemones, ji tuo pačiu metu apie tas administracines sankcijas arba priemones praneša EVPRI. Kai paskelbta sankcija arba priemonė yra susijusi su valdymo įmone ar investicine bendrove, EVPRI valdymo įmonių sąrašė, skelbiamame pagal 6 straipsnio 1 dalį, pateikia nuorodą į paskelbtą sankciją arba priemonę.

3. EVPRI parengia techninių įgyvendinimo standartų projektą, kad nustatytų šiame straipsnyje nurodyto informacijos teikimo procedūras ir formas.

EVPRI tų techninių įgyvendinimo standartų projektą pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. rugsėjo 18 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnį priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus.

(*) 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).“;

18) įterpiamas šis straipsnis:

„104a straipsnis

1. Valstybėse narėse tvarkant asmens duomenis pagal šią direktyvą valstybės narės taiko Direktyvą 95/46/EB.

2. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 (*) taikomas EVPRI atliekamam asmens duomenų tvarkymui pagal šią direktyvą.

(*) 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).“;

19) 12 straipsnio 3 dalyje, 14 straipsnio 2 dalyje, 43 straipsnio 5 dalyje, 51 straipsnio 4 dalyje, 60 straipsnio 6 dalyje, 61 straipsnio 3 dalyje, 62 straipsnio 4 dalyje, 64 straipsnio 4 dalyje, 75 straipsnio 4 dalyje, 78 straipsnio 7 dalyje, 81 straipsnio 2 dalyje, 95 straipsnio 1 dalyje ir 111 straipsnyje žodžiai „remdamasi 112 straipsnio 2, 3 ir 4 dalimis bei laikydamasi 112a ir 112b straipsniuose nustatytų sąlygų“ pakeičiami žodžiais „laikydamasi 112a straipsnio“;

20) 50a straipsnyje žodžiai „remdamasi 112a straipsniu bei laikydamasi 112b ir 112c straipsniuose nustatytų sąlygų“ pakeičiami žodžiais „laikydamasi 112a straipsnio“;

21) 52 straipsnio 4 dalyje nuoroda į 112 straipsnio 1 dalį pakeičiama nuoroda į 112 straipsnį;

22) 112 straipsnis pakeičiamas taip:

„112 straipsnis

Komisijai padeda Europos vertybinių popierių komitetas, įsteigtas Komisijos sprendimu 2001/528/EB (*);

(*) 2001 m. birželio 6 d. Komisijos sprendimas 2001/528/EB dėl Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komiteto įsteigimo (OL L 191, 2001 7 13, p. 45).“;

23) 112a straipsnis pakeičiamas taip:

„112a straipsnis

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

2. 12, 14, 43, 60, 61, 62, 64, 75, 78, 81, 95 ir 111 straipsniuose nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami ketverių metų laikotarpiui nuo 2011 m. sausio 4 d.

26b straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami ketverių metų laikotarpiui nuo 2014 m. rugsėjo 17 d.

50a straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami ketverių metų laikotarpiui nuo 2011 m. liepos 21 d.

51 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami ketverių metų laikotarpiui nuo 2013 m. birželio 20 d.

Likus ne mažiau kaip šešiams mėnesiams iki ketverių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 12, 14, 26b, 43, 50a, 51, 60, 61, 62, 64, 75, 78, 81, 95 ir 111 straipsniuose nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Pagal 12, 14, 26b, 43, 50a, 51, 60, 61, 62, 64, 75, 78, 81, 95 ir 111 straipsnius priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per tris mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas trim mėnesiais.“;

24) 112b straipsnis išbraukiamas;

25) I priedo A lentelės 2 punktas pakeičiamas taip:

„2. Informacija apie depozitoriumą:

2.1. KIPVPS depozitoriumo tapatybė ir jo pareigų ir galinčių kilti interesų konfliktų aprašas;

- 2.2. visų depozitoriumo perduotų saugojimo funkcijų aprašas, funkcijų perėmėjų bei perduotųjų funkcijų perėmėjų sąrašas ir visi interesų konfliktai, kurie gali kilti dėl tokio funkcijų perdavimo;
- 2.3. pareiškimas, kad investuotojų prašymu jiems bus pateikta 2.1 ir 2.2 punktuose nurodyta naujausia informacija.“

2 straipsnis

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2016 m. kovo 18 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Pirmoje pastraipoje nurodytus įstatymus ir kitus teisės aktus jos taiko nuo 2016 m. kovo 18 d. Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2014 m. liepos 23 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
M. SCHULZ

Tarybos vardu
Pirmininkas
S. GOZI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2014/92/ES

2014 m. liepos 23 d.

dėl mokesčių, susijusių su mokėjimo sąskaitomis, palyginamumo, mokėjimo sąskaitų perkėlimo ir galimybės naudotis būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 26 straipsnio 2 dalį vidaus rinką sudaro vidaus sienų neturinti erdvė, kurioje užtikrinamas laisvas prekių, asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimas. Vidaus rinkos susiskaidymas kenkia konkurencingumui, ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui Sąjungoje. Norint užbaigti kurti vidaus rinką, ypač svarbu pašalinti tiesiogines ir netiesiogines tinkamo jos veikimo kliūtis. Sąjungos veiksmais, susijusiais su vidaus rinka mažmeninių finansinių paslaugų sektoriuje, jau svariai prisidėta prie tarpvalstybinės mokėjimo paslaugų teikėjų veiklos plėtojimo, vartotojų pasirinkimo galimybių gerinimo ir pasiūlymų kokybės bei skaidrumo didinimo;
- (2) šiuo atžvilgiu Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/64/EB ⁽⁴⁾ buvo nustatyti pagrindiniai skaidrumo reikalavimai, taikomi mokesčiams, kuriuos mokėjimo paslaugų teikėjai ima už siūlomą paslaugą, susijusias su mokėjimo sąskaitomis. Taip buvo sudarytos gerokai palankesnės sąlygos mokėjimo paslaugų teikėjų veiklos vykdymui, nes buvo sukurtos vienodos taisyklės dėl mokėjimo paslaugų teikimo ir teiktinos informacijos, sumažinta mokėjimo paslaugų teikėjams tenkanti administracinė našta ir sumažintos jų išlaidos;
- (3) sklandus vidaus rinkos veikimas ir modernios, socialiai įtraukios ekonomikos vystymasis vis labiau priklauso nuo visuotinio mokėjimo paslaugų teikimo. Bet kokie nauji šios srities teisės aktai turi būti Sąjungos pažangios ekonomikos strategijos, kuria turi būti veiksmingai atsižvelgta į pažeidžiamesnių vartotojų poreikius, dalimi;

⁽¹⁾ OL C 51, 2014 2 22, p. 3.⁽²⁾ OL C 341, 2013 11 21, p. 40.⁽³⁾ 2014 m. balandžio 15 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2014 m. liepos 23 d. Tarybos sprendimas.⁽⁴⁾ 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/64/EB dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje, iš dalies keičianti direktyvas 97/7/EB, 2002/65/EB, 2005/60/EB ir 2006/48/EB ir panaikinanti Direktyvą 97/5/EB (OL L 319, 2007 12 5, p. 1).

- (4) vis dėlto, kaip nurodė Europos Parlamentas savo 2012 m. liepos 4 d. rezoliucijoje su rekomendacijomis Komisijai dėl galimybės gauti pagrindines banko paslaugas, turi būti nuveikta daugiau, kad vidaus mažmeninės bankininkystės rinka tobulėtų ir vystytųsi. Šiuo metu nepakankamas mokesčių skaidrumas ir palyginamumas, taip pat mokėjimo sąskaitų perkėlimo sunkumai vis dar kliudo visiškai integruotos rinkos veikimui ir dėl to prisidedama prie nedidelės konkurencijos mažmeninės bankininkystės sektoriuje. Tos problemos turi būti išspręstos ir turi būti užtikrinti aukštos kokybės standartai;
- (5) dabartinės vidaus rinkos sąlygos galėtų atgrasyti mokėjimo paslaugų teikėjus nuo naudojimosi įsisteigimo laisve arba laisve teikti paslaugas Sąjungoje dėl sunkumų pritraukti klientus ateinant į naują rinką. Atėjimas į naujas rinkas dažnai susijęs su didelėmis investicijomis. Tokios investicijos pagrįstos tik tuomet, jei paslaugų teikėjas mato pakankamai galimybių ir atitinkamą vartotojų paklausą. Mažą vartotojų judumą mažmeninių finansinių paslaugų atžvilgiu didelė dalimi lemia nepakankamas mokesčių ir siūlomų paslaugų skaidrumas ir palyginamumas, taip pat su mokėjimo sąskaitų perkėlimu susiję sunkumai. Tie veiksniai taip pat mažina paklausą, ypač tarpvalstybiniame kontekste;
- (6) be to, dėl esamų nacionalinių reglamentavimo sistemų susiskaidymo gali atsirasti didelių kliūčių baigti kurti vidaus rinką mokėjimo sąskaitų srityje. Skiriasi galiojančios nacionalinio lygmens nuostatos dėl mokėjimo sąskaitų, visų pirma dėl mokesčių palyginamumo ir mokėjimo sąskaitų perkėlimo. Kalbant apie sąskaitų perkėlimą, dėl to, kad nėra vienodų privalomų Sąjungos lygmens priemonių, nacionaliniu lygmeniu taikoma skirtinga praktika ir priemonės. Tie skirtumai dar ryškesni mokesčių palyginamumo srityje, kurioje Sąjungos lygmeniu nėra jokių, net savireguliacinio pobūdžio, priemonių. Jei tie skirtumai ateityje didėtų, atsižvelgiant į tai, kad mokėjimo paslaugų teikėjai yra linkę savo praktiką pritaikyti prie nacionalinių rinkų, padidėtų tarpvalstybinės veiklos išlaidos, palyginti su vidaus paslaugų teikėjų patiriamomis išlaidomis, todėl tarpvalstybinės veiklos vykdymas taptų ne toks patrauklus. Tarpvalstybinę veiklą vidaus rinkoje stabdo kliūtys vartotojams atsidaryti mokėjimo sąskaitą užsienyje. Esami ribojamieji tinkamumo kriterijai gali užkirsti kelią Sąjungos piliečiams laisvai judėti Sąjungoje. Visiems vartotojams suteikus galimybę naudotis mokėjimo sąskaita, jie galės dalyvauti vidaus rinkoje ir pasinaudoti vidaus rinkos teikiama nauda;
- (7) be to, kadangi kai kurie galimi klientai mokėjimo sąskaitų neatsidaro dėl to, kad atsisakoma tą padaryti, arba dėl to, kad jiems nepasiūloma tinkamų produktų, potenciali mokėjimo sąskaitų paslaugų paklausa Sąjungoje šiuo metu nėra iki galo išnaudota. Platesnis vartotojų dalyvavimas vidaus rinkoje dar labiau paskatintų mokėjimo paslaugų teikėjus eiti į naujas rinkas. Be to, sąlygų visiems vartotojams naudotis mokėjimo sąskaita sudarymas yra viena iš būtinų priemonių siekiant skatinti juos dalyvauti vidaus rinkoje ir kad jie galėtų pasinaudoti vidaus rinkos teikiama nauda;
- (8) mokesčių skaidrumo ir palyginamumo klausimas buvo aptartas Sąjungos lygmeniu įgyvendinant bankų sektoriaus inicijuotą savireguliacijos iniciatyvą. Vis dėlto dėl tos iniciatyvos galutinai nebuvo susitarta. 2008 m. Europos bankininkystės sektoriaus komiteto nustatytuose bendruose banko sąskaitų perkėlimo principuose pateikiamas pavyzdinis toje pačioje valstybėje narėje esančių bankų siūlomo mokėjimo sąskaitų perkėlimo mechanizmas. Vis dėlto, atsižvelgiant į tų bendrų principų neprivalomą pobūdį, visoje Sąjungoje jie buvo taikomi nenuosekliai ir nedavė veiksmingų rezultatų. Be to, bendri principai taikomi mokėjimo sąskaitų perkėlimui tik nacionaliniu lygmeniu, o ne tarpvalstybiniam sąskaitų perkėlimui. Galiausiai, kiek tai susiję su galimybe naudotis pagrindine mokėjimo sąskaita, Komisijos rekomendacija 2011/442/ES ⁽¹⁾ valstybės narės buvo paragintos imtis priemonių, būtinų jos taikymui užtikrinti ne vėliau kaip per šešis mėnesius po jos paskelbimo. Šiuo metu tik kelios valstybės narės laikosi pagrindinių tos rekomendacijos principų;

⁽¹⁾ 2011 m. liepos 18 d. Komisijos rekomendacija 2011/442/ES dėl galimybės naudotis pagrindine mokėjimo sąskaita (OL L 190, 2011 7 21, p. 87).

- (9) siekiant prisidėti prie veiksmingo ir sklandaus finansinio judumo ilguoju laikotarpiu, itin svarbu nustatyti vienodas taisykles siekiant išspręsti nedidelio klientų judumo problemą, visų pirma padidinti su mokėjimo sąskaitomis susijusių paslaugų bei mokesčių palyginamumą ir skatinti mokėjimo sąskaitų perkėlimą, taip pat vengti vartotojų, ketinančių kitoje valstybėje narėje atsidaryti ir naudoti mokėjimo sąskaitą, diskriminacijos dėl gyvenamosios vietos. Be to, labai svarbu priimti tinkamas vartotojų dalyvavimo mokėjimo sąskaitų rinkoje skatinimo priemones. Tos priemonės paskatins mokėjimo paslaugų teikėjus eiti į vidaus rinką ir užtikrins vienodas sąlygas, taip sustiprinant konkurenciją ir užtikrinant veiksmingą išteklių paskirstymą Sąjungos mažmeninėje finansų rinkoje – tai bus naudinga įmonėms ir vartotojams. Be to, turėdami skaidrios informacijos apie mokesčius, galimybių perkelti sąskaitas ir teisę naudotis būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis, Sąjungos piliečiai galės lengviau judėti ir rinktis produktus Sąjungoje, dėl to pasinaudoti visiškai veikiančios vidaus rinkos mažmeninių finansinių paslaugų srityje teikiama nauda ir prisidėti prie tolesnio vidaus rinkos plėtojimo;
- (10) taip pat labai svarbu užtikrinti, kad ši direktyva netrukdytų inovacijoms mažmeninių finansinių paslaugų srityje. Kasmet atsiranda naujų technologijų, dėl kurių esamas mokėjimo sąskaitų modelis gali tapti pasenusiu; kaip antai, mobiliosios bankininkystės paslaugos ir iš anksto apmokėtos kortelės;
- (11) šia direktyva valstybėms narėms neturėtų būti trukdoma toliau taikyti arba priimti griežtesnių nuostatų, kuriomis būtų siekiama apsaugoti vartotojus, su sąlyga, kad tokios nuostatos yra suderinamos su jų įsipareigojimais pagal Sąjungos teisę ir šią direktyvą;
- (12) šios direktyvos nuostatos dėl mokesčių palyginamumo ir mokėjimo sąskaitų perkėlimo turėtų būti taikomos visiems mokėjimo paslaugų teikėjams, kaip apibrėžta Direktyvoje 2007/64/EB. Šios direktyvos nuostatos dėl galimybės naudotis būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis turėtų būti taikomos tik kredito įstaigoms. Visos šios direktyvos nuostatos turėtų būti susijusios su mokėjimo sąskaitomis, kuriomis naudodamiesi vartotojai gali atlikti šias operacijas: įnešti lėšų, išimti grynųjų pinigų ir vykdyti mokėjimo trečiosioms šalims operacijas bei priimti trečiųjų šalių vykdomas mokėjimo operacijas, įskaitant kredito pervedimų vykdymą. Todėl į jos taikymo sritį neturėtų patekti sąskaitos, kurių funkcijos yra labiau ribotos. Pavyzdžiui, į šios direktyvos taikymo sritį iš esmės neturėtų patekti tokios sąskaitos kaip antai taupomosios sąskaitos, kredito kortelių sąskaitos, į kurias lėšos paprastai įmokamos tik kredito kortelių skolai grąžinti, einamosios sąskaitos, kurios gali būti naudojamos tik hipotekos kreditams grąžinti, ar elektroninių pinigų sąskaitos. Vis dėlto jei tos sąskaitos būtų naudojamos kasdienėms mokėjimo operacijoms ir jos turėtų visas prieš tai išvardytas funkcijas, jos patektų į šios direktyvos taikymo sritį. Ši direktyva neturėtų būti taikoma įmonių, netgi mažųjų arba labai mažų įmonių turimoms sąskaitoms, išskyrus atvejus, kai jos atidarytos asmens vardu. Valstybės narės turėtų turėti galimybę pasirinkti išplėsti šios direktyvos taikymą ir kitiems mokėjimo paslaugų teikėjams bei kitoms mokėjimo sąskaitoms, pavyzdžiui, toms sąskaitoms, kurių mokėjimo funkcijos yra labiau ribotos;
- (13) kadangi būtiniausias savybes turinti mokėjimo sąskaita yra tokios rūšies mokėjimo sąskaita, kuriai taikoma ši direktyva, tokioms sąskaitoms turėtų būti taikomos skaidrumo ir sąskaitų perkėlimo nuostatos;
- (14) šioje direktyvoje pateiktos terminų apibrėžtys turėtų būti kiek įmanoma suderintos su terminų apibrėžtimis, pateiktomis kituose Sąjungos teisės aktuose, visų pirma pateiktomis Direktyvoje 2007/64/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 260/2012 ⁽¹⁾;
- (15) vartotojams itin svarbu galėti suprasti mokesčius, kad jie galėtų palyginti skirtingų mokėjimo paslaugų teikėjų pasiūlymus ir priimti informaciją pagrįstus sprendimus dėl to, kokia mokėjimo sąskaita geriausiai atitinka jų poreikius. Palyginti mokesčių neįmanoma, kai mokėjimo paslaugų teikėjai naudoja skirtingą terminologiją toms pačioms paslaugoms apibrėžti ir informaciją teikia skirtingais formatais. Standartizavus terminologiją ir kartu nuosekliu formatu teikiant tikslią informaciją apie mokesčius, apimančią tipiškiausias paslaugas, susijusias su mokėjimo paslaugomis, vartotojams būtų lengviau suprasti ir palyginti mokesčius;

⁽¹⁾ 2012 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 260/2012, kuriuo nustatomi kredito pervedimų ir tiesioginio debeto operacijų eurais techniniai ir komerciniai reikalavimai ir iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 924/2009 (OL L 94, 2012 3 30, p. 22).

- (16) vartotojams naudingiausia būtų tokia informacija, kuri yra glausta, standartizuota ir sudaro galimybę lengvai palyginti skirtingus mokėjimo paslaugų teikėjus. Vartotojams skirtos mokėjimo sąskaitų pasiūlymų palyginimo priemonės neturėtų teigiamo poveikio, jei ilgiems mokesčių už įvairius pasiūlymus sąrašams peržiūrėti reikalingo laiko sąnaudos viršytų naudą, gaunamą pasirinkus naudingiausią pasiūlymą. Tos priemonės turėtų būti įvairiarūšės, be to, turėtų būti atliekami vartotojų tyrimai. Šiame etape reikėtų standartizuoti tik tipiškiausių mokesčių terminologiją ir terminų apibrėžtis valstybėse narėse, kad būtų išvengta perteklinės informacijos rizikos ir kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos sparčiam įgyvendinimui;
- (17) mokesčių terminologiją turėtų nustatyti valstybės narės, kad būtų galima atsižvelgti į vietos rinkų ypatumus. Kad paslaugos būtų laikomos tipiškoms, už jas mokestį turėtų imti bent vienas mokėjimo paslaugų teikėjas valstybėje narėje. Be to, tais atvejais, kai paslaugos yra bendros daugumai valstybių narių, tokioms paslaugoms apibrėžti vartojamą terminologiją reikėtų standartizuoti Sąjungos lygmeniu, kad būtų galima geriau palyginti mokėjimo sąskaitų pasiūlymus visoje Sąjungoje. Siekiant užtikrinti pakankamą nacionalinių sąrašų vienodumą, Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija) (toliau – EBI), įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1093/2010 ⁽¹⁾, turėtų priimti gaires, kad padėtų valstybėms narėms nustatyti paslaugas, kurios yra dažniausiai teikiamos nacionaliniu lygmeniu ir kurios sukelia didžiausias išlaidas vartotojams. Tuo tikslu valstybės narės turėtų ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 18 d. nurodyti Komisijai ir EBI atitinkamas institucijas, kurioms turėtų būti skirtos tos gairės;
- (18) valstybėms narėms nustačius preliminarų tipiškiausių paslaugų, už kurias nacionaliniu lygmeniu imamas mokestis, sąrašą kartu su terminais bei terminų apibrėžtimis, EBI turėtų juos peržiūrėti, kad pasinaudodama techninių reguliavimo standartų projektu nustatytų paslaugas, kurios yra bendros daugumai valstybių narių, ir pasiūlytų Sąjungos lygmeniu standartizuotus jų terminus ir apibrėžtis visomis Sąjungos institucijų oficialiosiomis kalbomis. EBI turėtų užtikrinti, kad kiekvienai paslaugai apibūdinti būtų vartojamas tik vienas terminas bet kuria oficialiąja valstybės narės kalba, kuri taip pat yra ir Sąjungos institucijų oficialioji kalba. Tai reiškia, kad skirtingose valstybėse narės, kuriose vartojama ta pati oficialioji Sąjungos institucijų kalba, gali būti vartojami skirtingi terminai tai pačiai paslaugai apibūdinti, taip atsižvelgiant į nacionalinius ypatumus. Valstybės narės tuomet turėtų taikytinus Sąjungos lygmens terminus įtraukti į savo preliminarinius sąrašus ir šiuo pagrindu paskelbti tuos galutinius sąrašus;
- (19) siekdami padėti vartotojams lengvai palyginti mokesčius už mokėjimo sąskaitas visoje vidaus rinkoje, mokėjimo paslaugų teikėjai turėtų vartotojams pateikti informacijos apie mokesčius dokumentą, kuriame būtų nurodyti nacionaliniu lygmeniu imami mokesčiai už visas paslaugas, išvardytas tipiškiausių su mokėjimo sąskaitomis susijusių paslaugų sąrašė. Informacijos apie mokesčius dokumente turėtų būti kai taikoma vartojami Sąjungos lygmeniu nustatyti standartizuoti terminai ir terminų apibrėžtys. Tai taip pat prisidėtų prie vienodų sąlygų mokėjimo paslaugų teikėjams, konkuruojantiems mokėjimo sąskaitų rinkoje, nustatymo. Informacijos apie mokesčius dokumente neturėtų būti nurodyti jokie kiti mokesčiai. Kai mokėjimo paslaugų teikėjas neteikia tam tikros į tipiškiausių su mokėjimo sąskaitomis susijusių paslaugų sąrašą įtrauktos paslaugos, jis turėtų tą nurodyti, kaip antai pažymėdamas šią paslaugą kaip „neteikiamą“ ar „netaikomą“. Valstybės narės turėtų turėti galimybę reikalauti, kad informacijos apie mokesčius dokumente būtų nurodyti pagrindiniai rodikliai, pavyzdžiui, išsamus išlaidų rodiklis, kuriame apibendrinamos bendros metinės vartotojų išlaidos, susijusios su mokėjimo sąskaita. Siekiant padėti vartotojams suprasti mokesčius, kuriuos jie turi mokėti už savo mokėjimo sąskaitą, jiems turėtų būti pateiktas glosarijus, kuriame būtų aiškia, ne technine ir nedviprasmiška kalba paaiškinti bent informacijos apie mokesčius dokumente nurodyti mokesčiai ir paslaugos. Glosarijus turėtų būti naudinga priemonė siekiant skatinti geriau suprasti mokesčių paskirtį, taip vartotojams būtų suteikta galimybė rinktis iš daugiau mokėjimo sąskaitų pasiūlymų. Taip pat reikėtų mokėjimo paslaugų teikėjams nustatyti pareigą nemokamai ir bent kartą per metus informuoti vartotojus apie visus mokesčius, paimitus už jų mokėjimo sąskaitas, įskaitant, jei taikytina, poreikiojimo palūkanų normą ir kredito palūkanų normą.

⁽¹⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

Šia nuostata nedaromas poveikis nuostatomis dėl lėšų pereinimo, nustatytoms Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/48/EB ⁽¹⁾. *Ex post* informacija turėtų būti pateikta tam skirtame dokumente – mokesčių ataskaitoje. Joje turėtų būti pateikta gautų palūkanų ir visų sumokėtų mokesčių, susijusių su naudojimu mokėjimo sąskaita, apžvalga, kad vartotojas galėtų suprasti, už ką buvo sumokėti mokesčiai, ir įvertinti, ar reikia keisti vartojimo modelius, ar paslaugų teikėją. Ta nauda dar labiau padidėtų, jei *ex post* informacija apie mokesčius už tipiškiausias paslaugas būtų pateikta tokia pačia tvarka, kaip ir *ex ante* informacija apie mokesčius;

- (20) siekiant patenkinti vartotojų poreikius, būtina užtikrinti, kad informacija apie mokesčius už mokėjimo sąskaitas būtų tiksli, aiški ir palyginama. Todėl EBI, pasikonsultavusi su nacionalinėmis institucijomis ir atlikusi vartotojų tyrimus, turėtų parengti techninių įgyvendinimo standartų projektus dėl standartizuoto informacijos apie mokesčius dokumento, mokesčių ataskaitos ir bendrų simbolių pateikimo formato, siekiant užtikrinti, kad jie būtų vartotojams suprantami ir palyginami. Kiekvienoje valstybėje narėje kiekvieno informacijos apie mokesčius dokumento ir mokesčių ataskaitos formatus, punktų tvarka ir antraštės turėtų būti vienodi, kad vartotojai galėtų palyginti abu dokumentus ir kuo geriau suprasti bei panaudoti informaciją. Informacijos apie mokesčius dokumentas ir mokesčių ataskaita turėtų aiškiai skirtis nuo kitų pranešimų. Be to, rengdama tuos formatus, EBI taip pat turėtų atsižvelgti į tai, kad valstybės narės gali pasirinkti pateikti informacijos apie mokesčius dokumentą ir mokesčių ataskaitą kartu su informacija, kurią reikalaujama pateikti pagal kitus Sąjungos ar nacionalinius teisėkūros aktus dėl mokėjimo sąskaitų ir susijusių paslaugų;
- (21) siekdamas užtikrinti nuoseklų taikytinos Sąjungos lygmens terminologijos vartojimą visoje Sąjungoje, valstybės narės turėtų nustatyti mokėjimo paslaugų teikėjams pareigą bendraujant su vartotojais, įskaitant pateikiant informacijos apie mokesčius dokumentą ir mokesčių ataskaitą, vartoti taikytiną Sąjungos lygmens terminologiją ir kitą nacionalinę standartizuotą terminologiją, nustatytą galutiniam sąrašui. Mokėjimo paslaugų teikėjai turėtų turėti galimybę savo sutartinėje, komercinėje ir rinkodaros informacijoje, skirtoje vartotojams, naudoti prekės ženklo pavadinimus, jeigu tik jie aiškiai nurodo atitinkamą taikytiną standartizuotą terminą. Kai jie pasirenka informacijos apie mokesčius dokumente arba mokesčių ataskaitoje naudoti prekės ženklo pavadinimus šie pavadinimai turėtų papildyti standartizuotus terminus ir būti antriniai, kaip antai pateikiami skliausteliuose arba mažesniu šriftu;
- (22) lyginamosios interneto svetainės, kurios yra nepriklausomos, yra veiksminga priemonė vartotojams vienoje vietoje įvertinti įvairių mokėjimo sąskaitų pasiūlymų privalumus. Tokios interneto svetainės gali užtikrinti tinkamą pusiausvyrą atsižvelgiant į poreikį teikti aiškią ir glaustą, kartu išsamią ir visapusišką informaciją, sudarydamos sąlygas vartotojams gauti išsamesnės informacijos, kai tai juos domina. Jose turėtų būti siekiama pateikti kuo įvairesnių pasiūlymų, kad susidarytų reprezentatyvus vaizdas, kartu taip pat aprėpiant didelę rinkos dalį. Jos taip pat gali sumažinti paieškos išlaidas, nes vartotojams nereikės atskirai rinkti informacijos iš mokėjimo paslaugų teikėjų. Itin svarbu, kad tokiose interneto svetainėse pateikiama informacija būtų patikima, nešališka ir skaidri, ir kad vartotojai būtų informuoti apie tokių interneto svetainių prieinamumą. Todėl valstybės narės turėtų informuoti visuomenę apie tokias interneto svetaines;
- (23) kad gautų nešališkos informacijos apie mokėjimo sąskaitoms taikomus mokesčius ir palūkanų normas, vartotojai turėtų turėti galimybę naudotis viešai prieinamomis lyginamosiomis interneto svetainėmis, kurios veikia nepriklausomai nuo mokėjimo paslaugų teikėjų, o tai reiškia, kad paieškos rezultatuose joks mokėjimo paslaugų teikėjas neturėtų būti vertinamas palankiau. Todėl valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jų teritorijoje vartotojams būtų užtikrinta laisva prieiga bent prie vienos tokios interneto svetainės. Tokias lyginamąsias interneto svetaines gali administruoti kompetentingos institucijos, kitos viešosios institucijos ir (arba) privatūs operatoriai, arba tą galima daryti jų vardu. Su mokėjimo sąskaitomis susijusių mokesčių palyginimo funkciją taip pat gali būti vykdoma esamose interneto svetainėse, kuriose lyginamos įvairūs finansiniai arba nefinansiniai produktai. Tokios interneto svetainės turėtų veikti pagal nustatytus kokybės kriterijus, įskaitant reikalavimą teikti išsamius duomenis apie jų savininkus, tikslią ir naujausią informaciją, nurodyti, kada informacija buvo paskutinį kartą atnaujinta, nustatyti aiškius, objektyvius kriterijus, kuriais remiantis bus grindžiamas palyginimas, ir pasiūlyti platų mokėjimo sąskaitų pasirinkimą, apimančią didelę rinkos dalį. Valstybės narės turėtų turėti galimybę nustatyti, kaip dažnai turi būti peržiūrima ir atnaujinama lyginamosiose interneto svetainėse vartotojams teikiama informacija, atsižvelgiant į tai, kaip dažnai mokėjimo paslaugų teikėjai paprastai atnauja savo informaciją apie mokesčius. Valstybės narės taip

⁽¹⁾ 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/48/EB dėl vartojimo kredito sutarčių ir panaikinanti Tarybos direktyvą 87/102/EEB (OL L 133, 2008 5 22, p. 66).

pat turėtų nustatyti, kas laikytina didelę rinkos dalį apimančiu plačiu mokėjimo sąskaitų pasirinkimu, įvertindamos, pavyzdžiui, kiek yra mokėjimo paslaugų teikėjų ir ar todėl užtektų paprastos jų daugumos ar mažesnio skaičiaus, ir (arba) įvertindamos rinkos dalį ir (arba) jų geografinę vietą. Lyginamojoje interneto svetainėje turėtų būti palyginami mokesčiai, mokėtini už paslaugas, išvardytas su mokėjimo sąskaitomis susijusių tipiškesnių paslaugų sąrašė, į kurį įtraukta Sąjungos lygmens terminologija.

Tikslinga nustatyti galimybę valstybėms narėms reikalauti tokiose interneto svetainėse taip pat palyginti kitą informaciją, pavyzdžiui, informaciją apie mokėjimo paslaugų teikėjų teikiamų paslaugų lygį lemiančius veiksniai, pavyzdžiui, filialų ar bankomatų skaičių ir vietą. Kai valstybėje narėje yra tik viena interneto svetainė ir ta svetainė nustoja veikti arba nebeatitinka kokybės kriterijų, ta valstybė narė turėtų užtikrinti, kad vartotojams per pagrįstą laikotarpį būtų sudaryta galimybė nacionaliniu lygmeniu naudotis kita lyginamąja interneto svetaine;

- (24) šiuo metu įprasta, kad mokėjimo paslaugų teikėjai mokėjimo sąskaitą siūlo pakete su kitais produktais ar paslaugomis, kurios nėra su mokėjimo sąskaita susijusios paslaugos, kaip antai, su draudimo produktais ar finansinėmis konsultacijomis. Ta praktika gali būti sudarytos sąlygos mokėjimo paslaugų teikėjams įvairinti savo pasiūlą ir konkuruoti tarpusavyje, o galiausiai tai gali būti naudinga vartotojams. Vis dėlto 2009 m. atliktas Komisijos tyrimas dėl susietosios praktikos finansų sektoriuje, taip pat atitinkamos konsultacijos ir vartotojų skundai parodė, kad mokėjimo paslaugų teikėjai mokėjimo sąskaitas gali pasiūlyti pakete su produktais, kurių vartotojai neprašo ir kurie nėra esminiai mokėjimo sąskaitų atžvilgiu, kaip antai su būsto draudimu. Be to, buvo pastebėta, kad dėl tos praktikos gali sumažėti kainų skaidrumas ir palyginamumas, gali būti ribojamos vartotojų pirkimo pasirinkimo galimybės ir daromas neigiamas poveikis jų judumui. Todėl valstybės narės turėtų užtikrinti, kad kai mokėjimo paslaugų teikėjai siūlo mokėjimo sąskaitas pakete, vartotojams būtų pateikta informacija apie tai, ar įmanoma įsigyti mokėjimo sąskaitą atskirai ir, jeigu taip, jog būtų pateikta informacija apie taikytinas išlaidas ir mokesčius, susijusius su kiekvienu kitu į paketą įtrauktu produktu ar paslauga, kuriuos galima įsigyti atskirai;
- (25) mokėjimo sąskaitų perkėlimo procesas turėtų būti suderintas visoje Sąjungoje. Šiuo metu galiojančios nacionalinio lygmens priemonės yra labai skirtingos ir jomis neužtikrinamas tinkamas vartotojų apsaugos lygis visose valstybėse narėse. Numačius teisėkūros priemones, kuriomis nustatomi pagrindiniai principai, kurių turi laikytis mokėjimo paslaugų teikėjai, tokias paslaugas teikdami kiekvienoje valstybėje narėje, būtų pagerintas vidaus rinkos veikimas tiek vartotojams, tiek mokėjimo paslaugų teikėjams. Viena vertus, taip būtų užtikrintos vienodos sąlygos vartotojams, kuriuos gali dominti galimybė atidaryti mokėjimo sąskaitą kitoje valstybėje narėje, nes taip būtų užtikrinta lygiavertė apsauga. Kita vertus, sumažėtų nacionaliniu lygmeniu taikomų reguliavimo priemonių skirtumai ir todėl būtų sumažinta mokėjimo paslaugų teikėjams, ketinantiems savo paslaugas teikti tarpvalstybiniu mastu, tenkanti administracinė našta. Todėl su sąskaitų perkėlimu susijusiomis priemonėmis būtų sudarytos palankesnės sąlygos teikti paslaugas, susijusias su mokėjimo sąskaitomis vidaus rinkoje;
- (26) perkėlimas neturėtų reikšti, kad sutartis perduodama iš perduodančiojo mokėjimo paslaugų teikėjo gaunančiajam mokėjimo paslaugų teikėjui;
- (27) vartotojai yra suinteresuoti mokėjimo sąskaitas perkelti tik tuomet, jei šis procesas nėra susijęs su pernelyg didele administracine ir finansine našta. Todėl mokėjimo paslaugų teikėjai turėtų pasiūlyti vartotojams aiškią, greitą ir saugią mokėjimo sąskaitų perkėlimo, įskaitant būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas, procedūrą. Tokia procedūra turėtų būti užtikrinta ne tik kai vartotojai nori perkelti sąskaitas iš vieno mokėjimo paslaugų teikėjo į kitą, ir tada, kai vartotojai nori vieną mokėjimo sąskaitą toje pačioje mokėjimo paslaugų teikėjo įstaigoje pakeisti kita. Taip būtų sudarytos sąlygos vartotojams pasinaudoti patogiausiais rinkoje esamais pasiūlymais ir esamą mokėjimo sąskaitą lengvai pakeisti kitomis galimais tinkamesnėmis, neatsižvelgiant į tai, ar tai būtų daroma toje pačioje mokėjimo paslaugų teikėjo įstaigoje, ar tarp skirtingų mokėjimo paslaugų teikėjų. Bet kokie mokėjimo paslaugų teikėjų imami mokesčiai už sąskaitos perkėlimo paslaugą turėtų būti pagrįsti ir atitikti faktines mokėjimo paslaugos teikėjų išlaidas;

- (28) valstybėms narėms turėtų būti leidžiama sąskaitos perkėlimo atveju, kai abu mokėjimo paslaugų teikėjai yra jų teritorijoje, nustatyti arba toliau taikyti tvarką, kuri skiriasi nuo šioje direktyvoje numatytos tvarkos, jei tai aiškiai atitinka vartotojų interesus;
- (29) sąskaitos perkėlimo procesas vartotojui turėtų būti kuo paprastesnis. Todėl valstybės narės turėtų užtikrinti, kad už proceso inicijavimą ir valdymą vartotojo vardu būtų atsakingas gaunantysis mokėjimo paslaugų teikėjas. Nustatydamos sąskaitos perkėlimo paslaugą, valstybės narės turėtų turėti galimybę naudoti papildomas priemones, kaip antai techninį sprendimą. Tokiomis papildomomis priemonėmis gali būti viršijami šioje direktyvoje nustatyti reikalavimai; pavyzdžiui, sąskaitos perkėlimo paslauga gali būti suteikiama per trumpesnę laikotarpį arba gali būti reikalaujama, kad mokėjimo paslaugų teikėjai vartotojo prašymu užtikrintų, jog į senąją mokėjimo sąskaitą gaunami kredito pervedimai būtų automatiškai arba rankiniu būdu nukreipiami į naują mokėjimo sąskaitą tam tikru ribotu laikotarpiu, kuris pradedamas skaičiuoti nuo leidimo perkelti gavimo dienos. Mokėjimo paslaugų teikėjai gali naudoti tokias papildomas priemones ir savanoriškai, netgi kai valstybė narė to nereikalauja;
- (30) vartotojams turėtų būti sudarytos sąlygos prašyti, kad gaunantysis mokėjimo paslaugų teikėjas perkeltų visus gaunamus kredito pervedimus, periodinius kredito pervedimų nurodymus ar tiesioginio debeto operacijų sutikimus arba jų dalį, idealiu atveju per vienintelį susitikimą su gaunančiuoju mokėjimo paslaugų teikėju. Tuo tikslu vartotojai turėtų turėti galimybę pasirašyti vieną leidimą, kuriuo išreikštų sutikimą dėl kiekvienos iš pirmiau nurodytų užduočių. Valstybės narės galėtų reikalauti, kad vartotojo leidimas būtų pateiktas raštu, tačiau prireikus galėtų pasirinkti pripažinti lygiavertes priemones, pavyzdžiui, kai veikia automatizuota sąskaitų perkėlimo sistema. Prieš suteikdamas leidimą vartotojas turėtų būti informuotas apie visus procedūros etapus, kurie būtini norint užbaigti sąskaitos perkėlimą. Pavyzdžiui, leidimas galėtų apimti visas perkėlimo paslaugai atlikti būtinas užduotis ir galėtų suteikti galimybę vartotojui pasirinkti tik kai kurias iš tų užduočių;
- (31) kad sąskaita būtų sėkmingai perkelta, būtinas perduodančiojo mokėjimo paslaugų teikėjo bendradarbiavimas. Perduodantysis mokėjimo paslaugų teikėjas gaunančiajam mokėjimo paslaugų teikėjui turėtų pateikti visą informaciją, kuri būtina norint atkurti mokėjimus kitoje mokėjimo sąskaitoje. Vis dėlto tokia informacija neturėtų viršyti to, kas būtina perkėlimui atlikti;
- (32) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas atsidaryti sąskaitą kitoje valstybėje narėje, vartotojams turėtų būti sudarytos sąlygos prašyti, kad naujasis mokėjimo paslaugų teikėjas perkeltų į naująją mokėjimo sąskaitą visus periodinius kredito pervedimų nurodymus arba jų dalį, patvirtintų tiesioginio debeto operacijas nuo vartotojo nurodytos datos ir suteiktų vartotojui išsamią informaciją apie naujosios mokėjimo sąskaitos duomenis, pageidautina per vienintelį susitikimą su naujuoju mokėjimo paslaugų teikėju;
- (33) vartotojai neturėtų patirti finansinių nuostolių, be kita ko, mokėti mokesčių ar palūkanų, dėl kurio nors iš sąskaitos perkėlimo procese dalyvaujančių mokėjimo paslaugų teikėjų padarytų klaidų. Visų pirma vartotojai neturėtų padengti finansinių nuostolių, patirtų dėl papildomų mokesčių, palūkanų ar kitų mokesčių, taip pat baudų, sankcijų mokėjimo ar kitos rūšies finansinės žalos, atsiradusios dėl vėlavimo atlikti mokėjimą;
- (34) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad vartotojai, ketinantys atsidaryti mokėjimo sąskaitą, nebūtų diskriminuojami dėl pilietybės arba gyvenamosios vietos. Nors kredito įstaigoms svarbu užtikrinti, kad jų klientai finansų sistemos nenaudotų neteisėtais tikslais, kaip antai sukčiavimo, pinigų plovimo arba terorizmo finansavimo, jos neturėtų sudaryti kliūčių vartotojams, norintiems kitoje valstybėje narėje atsidaryti ir naudotis mokėjimo sąskaita ir taip pasinaudoti vidaus rinkos privalumais. Todėl, norint atstumti komerciniu požiūriu mažiau patrauklius vartotojus, neturėtų būti remiamasi Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/60/EB ⁽¹⁾ nuostatomis;

⁽¹⁾ 2005 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui (OL L 309, 2005 11 25, p. 15).

- (35) vartotojai, kurie teisėtai gyvena Sąjungoje, neturėtų būti diskriminuojami dėl pilietybės arba gyvenamosios vietos, ar dėl bet kurios kitos Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 21 straipsnyje nurodytos priežasties, kai jie teikia paraišką dėl mokėjimo sąskaitos atsidarymo Sąjungoje arba nori ja naudotis. Be to, valstybės narės turėtų užtikrinti galimybes naudotis būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis neat-sižvelgiant į vartotojų finansines aplinkybes, kaip antai jų užimtumo statusą, pajamų lygį, kredito istoriją arba asmens bankrotą;
- (36) vartotojai, kurie teisėtai gyvena Sąjungoje ir tam tikroje valstybėje narėje neturi mokėjimo sąskaitos, turėtų turėti galimybę toje valstybėje narėje atsidaryti ir naudoti būtiniausias savybes turinčią mokėjimo sąskaitą. Konceptija „teisėtai gyvena Sąjungoje“ turėtų apimti Sąjungos piliečius ir trečiųjų šalių piliečius, kurie jau naudojami teisėmis, kurios jiems buvo suteiktos Sąjungos aktais, kaip antai Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 1408/71 ⁽¹⁾, Tarybos direktyva 2003/109/EB ⁽²⁾, Tarybos reglamentu (EB) Nr. 859/2003 ⁽³⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB ⁽⁴⁾. Ji taip pat turėtų apimti prieglobsčio prašančius asmenis pagal 1951 m. liepos 28 d. Ženevos konvenciją dėl pabėgėlių statuso, jos 1967 m. sausio 31 d. protokolą ir kitas susijusias tarptautines sutartis. Be to, valstybės narės turėtų turėti galimybę koncepciją „teisėtai gyvena Sąjungoje“ išplėsti ir ją taikyti kitiems trečiųjų šalių piliečiams, esantiems jų teritorijoje;
- (37) valstybės narės, visapusiškai gerbdamos Sutartimis užtikrinamas pagrindines laisves, turėtų turėti galimybę reikalauoti vartotojų, kurie pageidauja atsidaryti būtiniausias savybes turinčią mokėjimo sąskaitą jų teritorijoje, įrodyti, kad jie tikrai suinteresuoti tą padaryti. Nedarant poveikio pagal Direktyvą 2005/60/EB patvirtintiems reikalavimams, skirtiems kovai su pinigų plovimu, tokiam tikram suinteresuotumui įrodyti neturėtų būti reikalaujama fizinio buvimo kredito įstaigų patalpose;
- (38) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad kredito įstaigų, siūlančių būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas, skaičius būtų pakankamas siekiant aprėpti visus vartotojus, kad būtų išvengta vartotojų diskriminavimo ir užkirstas kelias konkurencijos iškraipymams. Nustatant pakankamą kredito įstaigų skaičių, reikėtų atsižvelgti, be kita ko, į šiuos veiksnius – kredito įstaigų tinklo aprėptį, valstybės narės teritorijos dydį, vartotojų pasiskirstymą teritorijoje, kredito įstaigų užimamą rinkos dalį ir į tai, ar būtiniausias savybes turinčios mokėjimo sąskaitos sudaro tik nedidelę kreditų įstaigos siūlomų mokėjimo sąskaitų dalį. Iš esmės būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas turėtų siūlyti kuo daugiau kredito įstaigų siekiant užtikrinti, kad vartotojai galėtų atsidaryti tokias sąskaitas netoli jų gyvenamosios vietos esančioje kredito įstaigoje ir kad vartotojai nebūtų diskriminuojami galimybės naudotis tokiomis sąskaitomis srityje ir galėtų jomis veiksmingai naudotis. Visų pirma valstybės narės turėtų užtikrinti, kad nebūtų įmanoma įžvelgti diskriminacijos, pavyzdžiui, suteikiant skirtingos išvaizdos kortelę, skirtingą sąskaitos numerį ar skirtingą kortelės numerį. Vis dėlto, valstybei narei turėtų būti leidžiama numatyti, kad būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas galėtų siūlyti mažiau kredito įstaigų, tačiau toks sprendimas turėtų pagrįstas, pavyzdžiui, tuo, kad tos kredito įstaigos tos valstybės narės teritorijoje veikia taip plačiai, jog jos galėtų aptarnauti visus vartotojus ir ji neprivalėtų iš savo namų vykti pernelyg toli, kad jas pasiektų. Be to, būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis besinaudojantys vartotojai neturėtų būti kaip nors stigmatizuojami, o tas tikslas būtų geriau pasiektas, jei nustatytų kredito įstaigų skaičius būtų didesnis;
- (39) valstybės narės turėtų turėti galimybę įdiegti mechanizmus, kurie padės nuolatinio adreso neturintiems vartotojams, prieglobsčio prašytojams ir vartotojams, kuriems nesuteiktas leidimas gyventi, tačiau kurių negalima išsiųsti iš šalies dėl teisinių ar faktinių priežasčių, visapusiškai pasinaudoti šia direktyva;

⁽¹⁾ 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje (OL L 149, 1971 7 5, p. 2).

⁽²⁾ 2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyva 2003/109/EB dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso (OL L 16, 2004 1 23, p. 44).

⁽³⁾ 2003 m. gegužės 14 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 859/2003 išplečiantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 ir Reglamento (EEB) Nr. 574/72 nuostatų taikymą trečiųjų šalių piliečiams, kuriems jos dar netaikomos dėl jų pilietybės (OL L 124, 2003 5 20, p. 1).

⁽⁴⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL L 158, 2004 4 30, p. 77).

- (40) leisdamos kredito įstaigoms vartotojo prašymu sudaryti susitarimą dėl kredito limito būtiniausias savybes turinčioje mokėjimo sąskaitoje, valstybės narės turėtų turėti galimybę nustatyti didžiausią tokio kredito limitą sumą ir ilgiausią trukmę. Valstybės narės taip pat turėtų užtikrinti, kad vartotojai būtų skaidriai informuojami apie visus su tuo susijusius mokesčius. Galiausiai, kredito įstaigos, siūlydamos kartu su būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita susitarimą dėl kredito limitą sąskaitoje, turėtų laikytis Direktyvos 2008/48/EB;
- (41) kad būtiniausias savybes turinčių mokėjimo sąskaitų naudotojai būtų tinkamai aptarnaujami, valstybės narės turėtų reikalauti, kad kredito įstaigos užtikrintų, jog atitinkami darbuotojai būtų tinkamai parengti ir kad galimi interesų konfliktai neturėtų tiems vartotojams neigiamo poveikio;
- (42) valstybės narės turėtų turėti galimybę leisti kredito įstaigoms atsisakyti atidaryti būtiniausias savybes turinčią mokėjimo sąskaitą vartotojams, kurie jau turi aktyvuotą ir bent lygiavertę mokėjimo sąskaitą toje pačioje valstybėje narėje. Siekdamas įsitikinti, ar vartotojai jau turi mokėjimo sąskaitą, kredito įstaigos turėtų turėti galimybę pasikliauti vartotojo garbės deklaracija;
- (43) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad kredito įstaigos išnagrinėtų paraiškas dėl būtiniausias savybes turinčios sąskaitos per šioje direktyvoje nustatytus terminus, ir jog tokios paraiškos atmetimo atveju kredito įstaigos informuotų vartotoją apie konkrečias atsisakymo priežastis, išskyrus atvejus, kai toks atskleidimas prieštarautų nacionalinio saugumo interesams, viešajai tvarkai ar Direktyvai 2005/60/EB;
- (44) vartotojams turėtų būti užtikrinta galimybė naudotis tam tikromis bazinėmis mokėjimo paslaugomis. Su būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis susijusios paslaugos turėtų apimti galimybę į sąskaitą įnešti lėšas ir iš jos išimti grynųjų pinigų. Vartotojai turėtų turėti galimybę atlikti esmines mokėjimo operacijas, kaip antai, gauti pajamų ar išmokų, apmokėti sąskaitas ar sumokėti mokesčius ir pirkti prekes bei paslaugas, įskaitant, atliekant tiesioginio debeto operacijas, kredito pervedimus ir naudojant mokėjimo kortelę. Tokiomis paslaugomis turėtų būti sudarytos sąlygos pirkti prekes ir paslaugas internetu, o vartotojams suteikta galimybė inicijuoti mokėjimo nurodymus pasinaudojant kredito įstaigos internetine sistema, kai tokia yra. Vis dėlto neturėtų būti nustatyta, kad būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita būtų galima naudotis tik internetu, nes tai sudarytų kliūtis vartotojams, neturintiems prieigos prie interneto. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad teikiant paslaugas, susijusias su mokėjimo sąskaitos atidarymu, tvarkymu ir uždarymu, taip pat įnešant į sąskaitą lėšas iš jos išsiimant grynuosius pinigus ir atliekant mokėjimo operacijas naudojantis mokėjimo kortelėmis, išskyrus kredito korteles, nebūtų nustatyta operacijų, kuriomis gali naudotis vartotojas pagal šioje direktyvoje nustatytas konkrečias kainų taisykles, skaičiaus apribojimų. Kredito pervedimų ir tiesioginio debeto operacijų, taip pat operacijų naudojant kredito kortelę, susijusių su būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita, atveju valstybės narės turėtų turėti galimybę nustatyti minimalų skaičių operacijų, kuriomis galės naudotis vartotojas pagal šioje direktyvoje nustatytas konkrečias kainų taisykles, su sąlyga, kad paslaugos, su kuriomis yra susijusios tos operacijos, yra skirtos asmeniniams vartotojo tikslams. Nustatydamas, ką reikėtų laikyti asmeniniais tikslais, valstybės narės turėtų atsižvelgti į esamą vartotojų elgseną ir bendrą komercinę praktiką. Mokesčiai už operacijas, viršijančias minimalų operacijų skaičių, niekada neturėtų būti didesni nei mokesčiai, nustatyti pagal įprastą kredito įstaigos kainų politiką;
- (45) nustatant paslaugas, kurios bus siūlomos kartu su būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita, ir įtrauktiną minimalų operacijų skaičių, reikėtų atsižvelgti į nacionalinius ypatumus. Visų pirma, tam tikros paslaugos gali būti laikomos esminėmis siekiant užtikrinti visapusišką naudojimąsi mokėjimo sąskaita tam tikroje valstybėje narėje, nes jos yra plačiai naudojamos nacionaliniu lygmeniu. Pavyzdžiui, kai kuriose valstybėse narėse vartotojai vis dar plačiai naudoja čekius, o kitose valstybėse narėse ta mokėjimo priemonė naudojama labai retai. Todėl šia direktyva valstybėms narėms turėtų būti leidžiama nustatyti papildomas paslaugas, kurios nacionaliniu lygmeniu laikomos esminėmis ir turėtų būti teikiamos kartu su būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita atitinkamoje valstybėje narėje. Be to, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad kredito įstaigų mokesčiai, imami už tokių papildomų paslaugų, susijusių su būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita, teikimą, būtų pagrįsti;

- (46) siekiant užtikrinti, kad galimybę naudotis būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis turėtų kuo daugiau vartotojų, jos turėtų būti siūlomos nemokamai arba už pagrįstą mokestį. Siekdamas paskatinti banko sąskaitų neturinčių pažeidžiamų vartotojų dalyvavimą mažmeninės bankininkystės rinkoje, valstybės narės turėtų turėti galimybę nustatyti, kad būtiniausias savybes turinčios mokėjimo sąskaitos tiems vartotojams turi būti siūlomos ypač palankiomis sąlygomis, kaip antai, nemokamai. Valstybės narės turėtų būti leista pačioms apibrėžti mechanizmą, pagal kurį nustatomi tie vartotojai, kurie gali pasinaudoti būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis palankesnėmis sąlygomis, su sąlyga, kad tokiu mechanizmu užtikrinama, jog pažeidžiami vartotojai gali naudotis būtiniausias savybes turinčia sąskaita. Bet kuriuo atveju toks požiūris neturėtų turėti poveikio visų vartotojų, įskaitant nepažeidžiamus vartotojus, teisei naudotis būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis bent už pagrįstą mokestį. Be to, visi papildomi mokesčiai vartotojui už sutartyje nustatytų sąlygų nesilaikymą turėtų būti pagrįsti. Valstybės narės turėtų pagal nacionalines aplinkybes nustatyti, kas yra pagrįstas mokestis;
- (47) kredito įstaigos turėtų atsisakyti atidaryti būtiniausias savybes turinčią mokėjimo sąskaitą arba turėtų nutraukti tokios sąskaitos sutartį tik konkrečiomis aplinkybėmis, kaip antai, kai nesilaikoma teisės aktų dėl pinigų plovimo ir teroristų finansavimo arba dėl nusikaltimų prevencijos bei tyrimo. NET ir tais atvejais atsisakymą atidaryti mokėjimo sąskaitą galima pagrįsti tik, kai vartotojas nesilaiko tų teisės aktų nuostatų, o ne tuo, kad yra per sudėtinga arba brangu patikrinti, ar laikomasi teisės aktų. Vis dėlto galėtų būti atvejų, kai vartotojas piktnaudžiauja teise atsidaryti ir naudotis būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita. Pavyzdžiui, valstybė narė turėtų galėti leisti kredito įstaigai imtis priemonių prieš vartotojus, kurie yra įvykdę nusikaltimą, kaip antai didelio masto sukčiavimo kredito įstaigos atžvilgiu veiką, kad būtų išvengta tokio nusikaltimo pasikartojimo. Tokios priemonės gali apimti, pavyzdžiui, to vartotojo galimybės naudotis būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita apribojimą tam tikrą laikotarpį. Be to, gali būti atvejų, kuriais gali prireikti ankstesnio paraiškos dėl mokėjimo sąskaitos atmetimo siekiant nustatyti vartotojus, kurie galėtų pasinaudoti mokėjimo sąskaitomis palankesnėmis sąlygomis. Tokiu atveju kredito įstaiga turėtų informuoti vartotoją apie tai, kad jis, siekdamas galimybės naudotis nemokama būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita, gali pasinaudoti konkrečiu šioje direktyvoje numatytu mechanizmu, kai jo paraiška dėl mokėjimo sąskaitos, už kurią imamas mokestis, atmetama. Vis dėlto abu tokie papildomi atvejai turėtų būti su apribojimais, konkretūs ir pagrįsti tiksliai apibrėžtomis nacionalinės teisės nuostatomis. Nustatydamos papildomus atvejus, kuriais kredito įstaigos gali atsisakyti pasiūlyti mokėjimo sąskaitas vartotojams, valstybės narės turėtų turėti galimybę, be kita ko, įtraukti, *inter alia*, priežastis, susijusias su visuomenės saugumu ar viešąja tvarka;
- (48) valstybės narės ir kredito įstaigos vartotojams turėtų teikti aiškią ir suprantamą informaciją apie teisę atsidaryti ir naudotis būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad informavimo priemonės būtų tiksliai orientuotos ir visų pirma pasiektų banko sąskaitų neturinčius, pažeidžiamus ir mobilius vartotojus. Kredito įstaigos turėtų aktyviai teikti vartotojams prieinamą informaciją apie siūlomų būtiniausias savybes turinčių mokėjimo sąskaitų specifines savybes, su jomis susijusius mokesčius ir jų naudojimo sąlygas, taip pat veiksmus, kuriuos vartotojai turėtų atlikti, kad pasinaudotų teise atsidaryti būtiniausias savybes turinčią mokėjimo sąskaitą, taip pat teikti atitinkamą pagalbą. Visų pirma vartotojai turėtų būti informuojami apie tai, kad norint naudotis būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita neprivaloma pirkti papildomų paslaugų;
- (49) valstybės narės turėtų skatinti priemones, kuriomis remiamas pažeidžiamiausių vartotojų švietimas, juos konsultuojant ir jiems padedant atsakingai valdyti savo finansus. Taip pat būtina informuoti apie konsultacijas, kurias vartotojams gali teikti vartotojų organizacijos ir nacionalinės institucijos. Be to, valstybės narės turėtų skatinti kredito įstaigų iniciatyvas, kuriomis siekiama būtiniausias savybes turinčių sąskaitų paslaugų teikimą derinti su nepriklausomomis finansinio švietimo paslaugomis;
- (50) siekiant sudaryti palankesnes galimybes mokėjimo paslaugų teikėjams teikti paslaugas tarpvalstybiniu mastu, kompetentingų institucijų tarpusavio bendradarbiavimo, keitimosi informacija ir ginčų sprendimo tikslais kompetentingos institucijos, atsakingos už šios direktyvos įgyvendinimo užtikrinimą, turėtų būti tos institucijos, kurių veiklą koordinuoja EBI, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 1093/2010, arba kitos nacionalinės institucijos, su sąlyga, kad jos bendradarbiauja su institucijomis, kurių veiklą koordinuoja EBI, siekdamos vykdyti savo pareigas pagal šią direktyvą;

- (51) valstybės narės turėtų paskirti kompetentingas institucijas, turinčias įgaliojimus užtikrinti šios direktyvos vykdymą, ir užtikrinti, kad joms būtų suteikti tyrimo bei vykdymo įgaliojimai ir tinkami ištekliai, būtini jų pareigoms vykdyti. Kompetentingos institucijos galėtų dėl tam tikrų šios direktyvos aspektų imtis veiksmų kreipdamosi į teismus, kompetentingus priimti teisinį sprendimą, be kita ko, atitinkamais atvejais pateikdamos apeliacinius skundus. Tai valstybėms narėms sudarytų galimybę, visų pirma tuo atveju, kai šios direktyvos nuostatos buvo perkeltos į civilinę teisę, tų nuostatų vykdymo užtikrinimą patikėti atitinkamoms įstaigoms ir teismams. Valstybės narės turėtų turėti galimybę paskirti skirtingas kompetentingas institucijas, kad būtų užtikrintas įvairių šioje direktyvoje nustatytų pareigų vykdymas. Pavyzdžiui, kai kurių nuostatų atžvilgiu valstybės narės galėtų paskirti kompetentingas institucijas, atsakingas už vartotojų apsaugos užtikrinimą, o kitų nuostatų atžvilgiu jos galėtų nuspręsti paskirti rizikos ribojimo priežiūros institucijas. Pasirinkimas paskirti skirtingas kompetentingas institucijas neturėtų daryti poveikio nuolatinės priežiūros ir kompetentingų institucijų bendradarbiavimo pareigoms, kaip numatyta šioje direktyvoje;
- (52) vartotojai turėtų turėti galimybę pasinaudoti veiksmingomis ir efektyviomis alternatyviomis ginčų sprendimo procedūromis ginčams, kylantiems dėl teisių ir pareigų, nustatytų pagal šią direktyvą, spręsti. Tokia galimybė jau užtikrinta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/11/ES ⁽¹⁾, kiek tai susiję su sutartiniais ginčais. Vis dėlto vartotojai taip pat turėtų turėti galimybę pasinaudoti alternatyviomis ginčų sprendimo procedūromis, kai kyla ikisutartinių ginčų dėl šia direktyva nustatytų teisių ir pareigų, pavyzdžiui, kai atsisakoma jiems suteikti galimybę naudotis būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita. Todėl šioje direktyvoje numatyta, kad vartotojai turėtų turėti galimybę pasinaudoti alternatyviomis ginčų sprendimo procedūromis sprendžiant ginčus dėl šia direktyva nustatytų teisių ir pareigų, nedarant skirtumo tarp sutartinių ar ikisutartinių ginčų. Tokios alternatyvios ginčų sprendimo procedūros ir tokios procedūros siūlantys subjektai turėtų atitikti Direktyva 2013/11/ES nustatytus kokybės reikalavimus. Siekiant laikytis šios direktyvos, reikia tvarkyti vartotojų asmens duomenis. Tokiam tvarkymui taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB ⁽²⁾. Todėl ši direktyva turėtų atitikti taisykles, nustatytas Direktyvoje 95/46/EB;
- (53) kas dvejus metus, o pirmą kartą – per ketverius metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, valstybės narės turėtų surinkti patikimus metinius statistinius duomenis, susijusius su šioje direktyvoje nustatytų priemonių veikimu. Jos turėtų naudotis visais atitinkamais informacijos šaltiniais ir tą informaciją perduoti Komisijai. Komisija turėtų pateikti ataskaitą, kuri grindžiama iš valstybių narių gauta informacija, pirmą kartą po ketverių metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos ir vėliau – kas dvejus metus;
- (54) praėjus penkeriems metams po šios direktyvos įsigaliojimo dienos turėtų būti atlikta jos peržiūra, kad būtų atsižvelgta į rinkos pokyčius, kaip antai naujų rūšių mokėjimo sąskaitų ir mokėjimo paslaugų atsiradimą, taip pat pokyčius kitose Sąjungos teisės srityse ir valstybių narių patirtį. Peržiūra grindžiama ataskaita turėtų apimti Komisijos inicijuotų išipareigojimų neįvykdymo procedūrų, susijusių su šia direktyva, sąrašas. Ją atliekant taip pat reikėtų įvertinti valstybėse narėse už mokėjimo sąskaitas, kurioms taikoma ši direktyva, imamų mokesčių vidutinius dydžius, atsakyti į klausimą, ar dėl nustatytų priemonių pagerėjo vartotojų supratimas apie mokesčius už mokėjimo sąskaitas, mokėjimo sąskaitų palyginamumas ir mokėjimo sąskaitų perkėlimo patogumas, ir įvertinti sąskaitų turėtojų, kurie perkėlė sąskaitas nuo direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę dienos, skaičių.

Taip pat reikėtų išanalizuoti paslaugų teikėjų, kurie siūlo būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas, skaičių ir tokių sąskaitų, kurios buvo atidarytos, įskaitant anksčiau banko sąskaitas neturėjusių vartotojų, skaičių, valstybėse narėse taikomos geriausios praktikos pavyzdžius, susijusius su kliūčių vartotojams naudotis mokėjimo paslaugomis šalinimu, ir už būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas imamus vidutinius metinius mokesčius. Taip pat reikėtų įvertinti mokėjimo sąskaitų perkėlimo visoje Sąjungoje įgyvendinimo išlaidas ir naudą, galimybę nustatyti sistemą, kuria užtikrinamas automatinis mokėjimų peradresavimas iš vienos mokėjimo sąskaitos į kitą mokėjimo sąskaitą toje pačioje valstybėje narėje ir automatinis pranešimas gavėjams arba mokėtojams, kai jų pervedimai peradresuojami, taip pat išplėsti sąskaitos perkėlimo paslaugų taikymo sritį tais atvejais, kai gaunantysis ir perduodantysis mokėjimo paslaugų teikėjai yra skirtingose valstybėse narėse. Taip pat reikėtų įvertinti esamų priemonių veiksmingumą ir poreikį imtis papildomų priemonių siekiant didinti finansinę įtrauktį ir padėti pažeidžiamiesiems visuomenės nariams pernelyg didelio išsiskolinimo klausimais. Be to, reikėtų įvertinti, ar nuostatos dėl

⁽¹⁾ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/11/ES dėl alternatyvaus vartotojų ginčų sprendimo, kuria iš dalies keičiami Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 ir Direktyva 2009/22/EB (Direktyva dėl vartotojų AGS) (OL L 165, 2013 6 18, p. 63).

⁽²⁾ 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).

informacijos, kurią turi pateikti mokėjimo paslaugų teikėjai, siūlydami produktų paketus, yra pakankamos, ar reikia papildomų priemonių. Taip pat reikėtų įvertinti, ar reikia papildomų priemonių, susijusių su lyginamosiomis interneto svetainėmis, ir ar reikia akredituoti lyginamąsias interneto svetaines. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai turėtų pateikti tą ataskaitą, prie kurios pridedami pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų;

- (55) šia direktyva gerbiama pagrindinės teisės ir laikomasi Chartijoje pripažįstamų principų pagal Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 6 straipsnio 1 dalį;
- (56) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. palengvinti mokesčių, susijusių su mokėjimo sąskaitomis, skaidrumą ir palyginamumą, mokėjimo sąskaitų perkėlimą ir galimybę naudotis būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis, valstybės narės negali deramai pasiekti, o atsižvelgiant į būtinybę įveikti rinkos susiskaldymą ir siekiant užtikrinti vienodas veiklos sąlygas Sąjungoje, tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina tiems tikslams pasiekti;
- (57) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų ⁽¹⁾ valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose būtų paaiškintos direktyvos sudėtinių dalių ir perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;
- (58) buvo pasikonsultuota su Europos duomenų apsaugos pareigūnu,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

DALYKAS, TAIKymo SRITIS IR TERMINŲ APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šia direktyva nustatomos taisyklės dėl mokesčių, kurie iš vartotojų imami už jų Sąjungoje turimas mokėjimo sąskaitas, skaidrumo ir palyginamumo, taisyklės dėl mokėjimo sąskaitų perkėlimo valstybėje narėje ir taisyklės, skirtos sudaryti palankesnes sąlygas vartotojams atsidaryti tarpvalstybines mokėjimo sąskaitas.
2. Šia direktyva taip pat apibrėžiama taisyklių ir sąlygų, pagal kurias valstybės narės privalo garantuoti vartotojų teisę Sąjungoje atsidaryti ir naudotis būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis, sistema.
3. II ir III skyriai taikomi mokėjimo paslaugų teikėjams.
4. IV skyrius taikomas kredito įstaigoms.

Valstybės narės gali nuspręsti taikyti IV skyrių mokėjimo paslaugų teikėjams, kurie nėra kredito įstaigos.

⁽¹⁾ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

5. Valstybės narės gali nuspręsti netaikyti visos arba dalies šios direktyvos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/36/ES ⁽¹⁾ 2 straipsnio 5 dalyje nurodytoms įstaigoms.

6. Ši direktyva taikoma mokėjimo sąskaitoms, kuriomis naudodamiesi vartotojai gali bent:

- a) įnešti lėšų į mokėjimo sąskaitą;
- b) išimti iš mokėjimo sąskaitos grynųjų pinigų;
- c) vykdyti mokėjimo trečiosioms šalims operacijas ir gauti trečiųjų šalių įvykdytas mokėjimo operacijas, įskaitant kredito pervedimus.

Valstybės narės gali nuspręsti taikyti visą arba dalį šios direktyvos kitoms nei pirmoje pastraipoje nurodytoms mokėjimo sąskaitoms.

7. Būtiniausias savybes turinčios mokėjimo sąskaitos atidarymas ir naudojimas pagal šią direktyvą turi atitikti Direktyvą 2005/60/EB.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1. vartotojas – fizinis asmuo, kuris veikia siekdamas tikslo, nesusijusio su jo prekyba, verslu, amatu ar profesija;
- 2. teisėtai gyvenantis Sąjungoje – fizinis asmuo, kuris pagal Sąjungos arba nacionalinės teisės aktus turi teisę gyventi valstybėje narėje, įskaitant nuolatinio adreso neturinčius vartotojus ir asmenis, prašančius prieglobsčio pagal 1951 m. liepos 28 d. Ženevos konvenciją dėl pabėgėlių statuso, jos 1967 m. sausio 31 d. protokolą ir kitas susijusias tarptautines sutartis;
- 3. mokėjimo sąskaita – vieno ar daugiau vartotojų vardu atidaryta sąskaita, naudojama mokėjimo operacijoms atlikti;
- 4. mokėjimo paslauga – mokėjimo paslauga, kaip apibrėžta Direktyvos 2007/64/EB 4 straipsnio 3 punkte;
- 5. mokėjimo operacija – mokėtojo arba gavėjo inicijuotas lėšų įmokėjimas, pervedimas arba išėmimas, neatsižvelgiant į mokėtojo ir gavėjo tarpusavio pareigas, kuriomis grindžiama operacija;
- 6. su mokėjimo sąskaita susijusios paslaugos – visos paslaugos, susijusios su mokėjimo sąskaitos atidarymu, tvarkymu ir uždarymu, įskaitant mokėjimo paslaugas ir mokėjimo operacijas, patenkančias į Direktyvos 2007/64/EB 3 straipsnio g punkto taikymo sritį, taip pat susitarimą dėl kredito limitų sąskaitoje ir lėšų viršijimą;
- 7. mokėjimo paslaugų teikėjas – mokėjimo paslaugų teikėjas, kaip apibrėžta Direktyvos 2007/64/EB 4 straipsnio 9 punkte;

⁽¹⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

8. kredito įstaiga – kredito įstaiga, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 ⁽¹⁾ 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte;
9. mokėjimo priemonė – mokėjimo priemonė, kaip apibrėžta Direktyvos 2007/64/EB 4 straipsnio 23 punkte;
10. perduodantysis mokėjimo paslaugų teikėjas – mokėjimo paslaugų teikėjas, kuris perduoda sąskaitai perkelti būtiną informaciją;
11. gaunantysis mokėjimo paslaugų teikėjas – mokėjimo paslaugų teikėjas, kuriam perduodama sąskaitai perkelti būtiną informaciją;
12. mokėjimo nurodymas – mokėtojo arba gavėjo nurodymas jo mokėjimo paslaugų teikėjui įvykdyti mokėjimo operaciją;
13. mokėtojas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris turi mokėjimo sąskaitą ir leidžia vykdyti mokėjimo nurodymą iš tos mokėjimo sąskaitos arba, jeigu mokėtojo mokėjimo sąskaitos nėra, fizinis arba juridinis asmuo, kuris pateikia mokėjimo į gavėjo mokėjimo sąskaitą nurodymą;
14. gavėjas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris yra numatytas mokėjimo operacijos lėšų gavėjas;
15. mokesčiai – visi mokesčiai ir sankcijos, jei jų yra, kuriuos vartotojas turi mokėti mokėjimo paslaugų teikėjui už su mokėjimo sąskaita susijusias paslaugas, arba kurie yra susiję su šiomis paslaugomis;
16. kredito palūkanų norma – bet kokia palūkanų, mokamų vartotojui už jo mokėjimo sąskaitoje laikomas lėšas, norma;
17. patvari laikmena – priemonė, kuri suteikia galimybę vartotojui jam asmeniškai skirtą informaciją saugoti tiek laiko, kiek reikia pagal informacijos paskirtį, taip, kad ja būtų galima pasinaudoti ateityje ir kad būtų galima saugomą informaciją atkurti jos nepakeičiant;
18. sąskaitos perkėlimas arba sąskaitos perkėlimo paslauga – informacijos apie visus arba kai kuriuos periodinius kredito pervedimų nurodymus, periodines tiesioginio debeto operacijas ir gaunamus periodinius kredito pervedimus mokėjimo sąskaitoje perdavimas iš vieno mokėjimo paslaugų teikėjo kitam mokėjimo paslaugų teikėjui vartotojo prašymu arba bet kokio teigiamo mokėjimo sąskaitos likučio pervedimas iš vienos mokėjimo sąskaitos į kitą, arba abu šie veiksmai, senąją mokėjimo sąskaitą uždarant arba jos neuždarant;
19. tiesioginis debetas – nacionalinė arba tarpvalstybinė mokėjimo paslauga, kurią teikiant lėšos nurašomos iš mokėtojo mokėjimo sąskaitos, kai mokėjimo operaciją inicijuoja gavėjas, remdamasis mokėtojo sutikimu;
20. kredito pervedimas – nacionalinė arba tarpvalstybinė mokėjimo paslauga, kai mokėjimo paslaugų teikėjas, kuriame mokėtojas turi mokėjimo sąskaitą, vadovaudamasis mokėtojo nurodymu, mokėjimo operacijos ar kelių mokėjimo operacijų lėšas iš mokėtojo mokėjimo sąskaitos perveda į gavėjo mokėjimo sąskaitą;

⁽¹⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl pradžios reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

21. periodinis nurodymas – mokėtojo nurodymas mokėjimo paslaugų teikėjui, kuriame yra mokėtojo mokėjimo sąskaita, reguliariais laiko tarpais arba iš anksto nustatytais dienomis atlikti kredito pervedimus;
22. lėšos – banknotai ir monetos, pinigų pakaitalai ir elektroniniai pinigai, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/110/EB ⁽¹⁾ 2 straipsnio 2 punkte;
23. bendroji sutartis – mokėjimo paslaugų sutartis, kuria reglamentuojamas būsimas atskirų ir paskesnių mokėjimo operacijų atlikimas ir kurioje gali būti nustatyta pareiga atidaryti mokėjimo sąskaitą bei jos atidarymo sąlygos;
24. darbo diena – diena, kurią atitinkamas mokėjimo paslaugų teikėjas dirba vykdydamas mokėjimo operacijai atlikti būtiną veiklą;
25. susitarimas dėl kredito limitų sąskaitoje – aiškus kredito susitarimas, pagal kurį mokėjimo paslaugų teikėjas suteikia vartotojui galimybę disponuoti lėšomis viršijant einamąjį vartotojo mokėjimo sąskaitos likutį;
26. lėšų viršijimas – susitarimas dėl kredito limitų sąskaitoje, dėl kurio numanoma sutikta, kuriuo mokėjimo paslaugų teikėjas suteikia vartotojui galimybę disponuoti lėšomis viršijant einamąjį vartotojo mokėjimo sąskaitos likutį arba sutartą kredito limitą sąskaitoje;
27. kompetentinga institucija – institucija, kurią valstybės narės paskiria kompetentinga pagal 21 straipsnį.

II SKYRIUS

SU MOKĖJIMO SĄSKAITOMIS SUSIJUSIŲ MOKESČIŲ PALYGINAMUMAS

3 straipsnis

Tipiškiausių su mokėjimo sąskaitomis susijusių paslaugų, už kurias nacionaliniu lygmeniu imamas mokestis, sąrašas ir standartizuota terminologija

1. Valstybės narės sudaro preliminarų bent 10 ir ne daugiau kaip 20 tipiškiausių su mokėjimo sąskaitomis susijusių paslaugų, kurias teikia bent vienas mokėjimo paslaugų teikėjas, ir už kurias nacionaliniu lygmeniu imamas mokestis, sąrašą. Sąraše pateikiami su kiekviena nurodyta paslauga susiję terminai ir terminų apibrėžtys. Bet kuria valstybės narės oficialiaja kalba kiekvienai paslaugai vartojamas tik vienas terminas.
2. 1 dalies tikslais valstybės narės atsižvelgia į paslaugas:
 - a) kuriomis vartotojai dažniausiai naudojami savo mokėjimo sąskaitos atžvilgiu;
 - b) dėl kurių vartotojams susidaro daugiausia išlaidų, bendrai ir atskirai už vienetą;

Siekdama užtikrinti, kad būtų patikimai taikomi šios dalies pirmoje pastraipoje nustatyti kriterijai, EBI pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 16 straipsnį priima gaires ne vėliau kaip 2015 m. kovo 18 d.

⁽¹⁾ 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/110/EB dėl elektroninių pinigų įstaigų steigimosi, veiklos ir riziką ribojančios priežiūros, iš dalies keičianti Direktyvas 2005/60/EB ir 2006/48/EB ir panaikinanti Direktyvą 2000/46/EB (OL L 267, 2009 10 10, p. 7).

3. Ne vėliau kaip 2015 m. rugsėjo 18 d. valstybės narės pateikia Komisijai ir EBI 1 dalyje nurodytus preliminarinius sąrašus. Gavusios prašymą, valstybės narės pateikia Komisijai papildomos informacijos apie duomenis, kurių pagrindu jos sudarė tuos sąrašus, atsižvelgdamos į 2 dalyje nustatytus kriterijus.

4. Remdamasi pagal 3 dalį pateiktais preliminariais sąrašais, EBI parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nustatoma tų paslaugų, kurios yra bendros bent daugumai valstybių narių, standartizuota Sąjungos terminologija. Į standartizuotą Sąjungos terminologiją įtraukiami bendrų paslaugų bendri terminai ir terminų apibrėžtys, kurie pateikiami visomis oficialiosiomis Sąjungos institucijų kalbomis. Bet kuria valstybės narės oficialiaja kalba kiekvienai paslaugai vartojamas tik vienas terminas.

EBI tuos techninių reguliavimo standartų projektus Komisijai pateikia ne vėliau kaip 2016 m. rugsėjo 18 d.

Komisijai deleguojami įgaliojimai pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 10–14 straipsniuose nustatytą procedūrą priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus.

5. Valstybės narės įtraukia pagal 4 dalį nustatytą standartizuotą Sąjungos terminologiją į 1 dalyje nurodytą preliminarų sąrašą ir nedelsdamos, ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo 4 dalyje nurodyto deleguotojo akto įsigaliojimo dienos, paskelbia parengtą galutinį tipiškiausių su mokėjimo sąskaitomis susijusių paslaugų sąrašą.

6. Valstybės narės kas ketverius metus po 5 dalyje nurodyto galutinio sąrašo paskelbimo įvertina ir atitinkamai atvejais atnauja pagal 1 ir 2 dalis sudarytą tipiškiausių paslaugų sąrašą. Jos pateikia Komisijai ir EBI savo vertinimo rezultatus ir, kai taikoma, atnaujintą tipiškiausių paslaugų sąrašą. EBI peržiūri ir prireikus atnauja standartizuotą Sąjungos terminologiją pagal 4 dalyje nustatytą procesą. Atnaujinus standartizuotą Sąjungos terminologiją valstybės narės atnauja ir paskelbia savo galutinius sąrašus, kaip nurodyta 5 dalyje, ir užtikrina, kad mokėjimo paslaugų teikėjai naudotų atnaujintus terminus ir terminų apibrėžtis.

4 straipsnis

Informacijos apie mokesčius dokumentas ir glosarijus

1. Nedarant poveikio Direktyvos 2007/64/EB 42 straipsnio 3 daliai ir Direktyvos 2008/48/EB II skyriui, valstybės narės užtikrina, kad prieš sudarant mokėjimo sąskaitos sutartį su vartotoju, mokėjimo paslaugų teikėjai vartotojui popieriuje arba kitoje patvarioje laikmenoje laiku pateiktų informacijos apie mokesčius dokumentą, kuriame būtų pateikti standartizuoti terminai, pateikiami šios direktyvos 3 straipsnio 5 dalyje nurodytame galutiniame su mokėjimo sąskaita susijusių tipiškiausių paslaugų sąrašė ir, kai mokėjimo paslaugų teikėjas teikia tokią paslaugą, atitinkami mokesčiai už kiekvieną paslaugą.

2. Informacijos apie mokesčius dokumentas:

- a) turi būti trumpas ir atskiras dokumentas;
- b) turi būti pateiktas ir išdėstytas taip, kad būtų aiškus ir jį būtų lengva skaityti; rašmenys turi būti įskaitomo dydžio;
- c) neturėtų būti mažiau suprantamas tuo atveju, jei spalvotas originalas yra išspausdinamas nespalvotas arba padaroma nespalvota jo fotokopija;
- d) turi būti pateiktas valstybės narės, kurioje siūloma mokėjimo sąskaita, oficialiaja kalba arba, jei dėl to susitaria vartotojas ir mokėjimo paslaugų teikėjas – kita kalba;

- e) turi būti tikslus, neklaidinantis ir išreikštas mokėjimo sąskaitos valiuta, arba, jei dėl to susitaria vartotojas ir mokėjimo paslaugų teikėjas – kita Sąjungos valiuta;
- f) jo pirmo puslapio viršuje šalia bendro simbolio turi būti pavadinimas „Informacijos apie mokesčius dokumentas“, kad šį dokumentą būtų galima atskirti nuo kitų; ir
- g) į jį turi būti įtrauktas pareiškimas apie tai, kad jame nurodyti mokesčiai už tipiškiausias su mokėjimo sąskaita susijusias paslaugas ir kad išsami ikisutartinė ir sutartinė informacija apie visas paslaugas pateikiama kituose dokumentuose.

Valstybės narės gali nustatyti, kad 1 dalies taikymo tikslais informacijos apie mokesčius dokumentas pateikiamas kartu su informacija, reikalaujama pagal Sąjungos ar nacionalinės teisės aktus dėl mokėjimo sąskaitų ir susijusių paslaugų, su sąlyga, kad įvykdyti visi šios dalies pirmoje pastraipoje nustatyti reikalavimai.

3. Kai viena ar daugiau paslaugų siūlomos kaip su mokėjimo sąskaita susijusių paslaugų paketo dalis, informacijos apie mokesčius dokumente nurodomas mokestis už visą paketą, į paketą įtrauktos paslaugos bei jų kiekis, ir papildomas mokestis už kiekvieną paslaugą, kuria viršijamas į mokestį už paketą įtrauktų paslaugų kiekis.

4. Valstybės narės nustato mokėjimo paslaugų teikėjams pareigą pateikti vartotojams glosarijų, į kurią įtraukti bent standartizuoti terminai, įtvirtinti 3 straipsnio 5 dalyje nurodytame galutiniame sąraše, ir susijusios terminų apibrėžtys.

Valstybės narės užtikrina, kad pagal pirmą pastraipą teikiamas glosarijus, įskaitant kitas terminų apibrėžtis, jei jų yra, būtų parengtas aiškia, nedviprasmiška ir netechnine kalba bei kad jis nebūtų klaidinantis.

5. Mokėjimo paslaugų teikėjai bet kuriuo metu pateikia vartotojams informacijos apie mokesčius dokumentą ir glosarijų. Jie pateikiami lengvai prieinamu būdu, taip pat ir ne klientams, elektronine forma jų interneto svetainėse, jei įmanoma, ir vartotojams prieinamose mokėjimo paslaugų teikėjų patalpose. Jie taip pat vartotojo prašymu nemokamai pateikiami popieriuje arba kitoje patvarioje laikmenoje.

6. EBI, pasikonsultavusi su nacionalinėmis institucijomis ir atlikus vartotojų tyrimus, parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus dėl standartizuoto informacijos apie mokesčius dokumento ir jo bendro simbolio pateikimo formato.

EBI tuos techninių įgyvendinimo standartų projektus Komisijai pateikia ne vėliau kaip ne vėliau kaip 2016 m. rugsėjo 18 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 15 straipsnį.

7. Atnaujinus standartizuotą Sąjungos terminologiją pagal 3 straipsnio 6 dalį, EBI prireikus peržiūri ir atnauja informacijos apie mokesčius dokumento ir jo bendro simbolio standartizuoto pateikimo formatą pagal šio straipsnio 6 dalyje nustatytą procedūrą.

5 straipsnis

Mokesčių ataskaita

1. Nedarant poveikio Direktyvos 2007/64/EB 47 ir 48 straipsniams ir Direktyvos 2008/48/EB 12 straipsniui, valstybės narės užtikrina, kad mokėjimo paslaugų teikėjai bent kartą per metus ir nemokamai pateiktų vartotojui visų su mokėjimo sąskaita susijusių mokesčių ataskaitą, taip pat, kai taikoma, šio straipsnio 2 dalies c ir d punktuose nurodytas palūkanų normas. Kai taikytina, mokėjimo paslaugų teikėjai vartoja standartizuotus terminus, įtvirtintus šios direktyvos 3 straipsnio 5 dalyje nurodytame galutiniame sąraše.

Dėl ryšių kanalo, kuriuo naudojamas teikiant mokesčių ataskaitą, susitariama su vartotoju. Mokesčių ataskaita pateikiama popieriuje bent vartotojo prašymu.

2. Mokesčių ataskaitoje pateikiama bent ši informacija:

- a) atskiras mokestis už kiekvieną paslaugą imamas ir už pasinaudojimo atitinkama paslauga per atitinkamą laikotarpį kartų skaičių, o kai paslaugos sujungtos į paketą – už visą paketą imamo mokesčio suma, kiek kartų mokestis už paketą buvo imtas per atitinkamą laikotarpį ir papildomas mokestis už kiekvieną paslaugą, viršijanti į mokestį už paketą įtrauktų paslaugų kiekį;
- b) mokesčių, sumokėtų per atitinkamą laikotarpį už kiekvieną suteiktą paslaugą, kiekvieną suteiktų paslaugų paketą ir paslaugas, viršijančias į mokestį už paketą įtrauktų paslaugų kiekį, bendra suma;
- c) mokėjimo sąskaitai taikoma pereinamojo laikotarpio norma ir per atitinkamą laikotarpį sumokėtų su pereinamojo laikotarpio susijusių palūkanų bendra suma, kai taikoma;
- d) mokėjimo sąskaitai taikoma kredito palūkanų norma ir per atitinkamą laikotarpį gautų palūkanų bendra suma, kai taikoma;
- e) mokesčių, sumokėtų už visas paslaugas, suteiktas per atitinkamą laikotarpį, bendra suma.

3. Mokesčių ataskaita:

- a) turi būti pateikta ir išdėstyta taip, kad būtų aiški ir ją būtų lengva skaityti; rašmenys turi būti įskaitomo dydžio;
- b) turi būti tiksliai, neklaidinanti ir išreikšta mokėjimo sąskaitos valiuta, arba, jei dėl to susitaria vartotojas ir mokėjimo paslaugų teikėjas – kita valiuta;
- c) jos pirmo puslapio viršuje šalia bendro simbolio turi būti pavadinimas „Mokesčių ataskaita“, kad šį dokumentą būtų galima atskirti nuo kitų; ir
- d) turi būti pateikta valstybės narės, kurioje siūloma mokėjimo sąskaita, oficialiąja kalba arba, jei dėl to susitaria vartotojas ir mokėjimo paslaugų teikėjas – kita kalba.

Valstybės narės gali nustatyti, kad mokesčių ataskaita būtų pateikiama kartu su informacija, reikalaujama pagal Sąjungos ar nacionalinės teisės aktus dėl mokėjimo sąskaitų ir susijusių paslaugų, jei įvykdyti visi pirmoje pastraipoje nustatyti reikalavimai.

4. EBI, pasikonsultavusi su nacionalinėmis institucijomis ir atlikus vartotojų tyrimus, parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus dėl standartizuoto mokesčių ataskaitos ir jos bendro simbolio pateikimo formato.

EBI techninių įgyvendinimo standartų, nurodytų pirmoje pastraipoje, projektus Komisijai pateikia ne vėliau kaip 2016 m. rugsėjo 18 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 15 straipsnį.

5. Atnaujinus standartizuotą Sąjungos terminologiją pagal 3 straipsnio 6 dalį, EBI prireikus peržiūri ir atnaušina mokesčių ataskaitos ir jos bendro simbolio standartizuotą pateikimo formatą pagal šio straipsnio 4 dalyje nustatytą procedūrą.

6 straipsnis

Informacija vartotojams

1. Valstybės narės užtikrina, kad sutartinėje, komercinėje ir rinkodaros informacijoje vartotojams mokėjimo paslaugų teikėjai, kai taikoma, vartotų standartizuotus terminus, įtvirtintus 3 straipsnio 5 dalyje nurodytame galutiniame sąraše. Mokėjimo paslaugų teikėjai informacijos apie mokesčius dokumente ir mokesčių ataskaitoje gali naudoti prekės ženklo pavadinimus, su sąlyga, kad tokie prekės ženklo pavadinimai vartojami papildant 3 straipsnio 5 dalyje nurodytame galutiniame sąraše pateikiamus standartizuotus terminus ir yra antriniai tų paslaugų pavadinimai.

2. Mokėjimo paslaugų teikėjai gali sutartinėje, komercinėje ir rinkodaros informacijoje vartotojams naudoti prekės ženklo pavadinimus, su sąlyga, kad jie aiškiai nurodo, kai taikoma, atitinkamus standartizuotus terminus, įtvirtintus 3 straipsnio 5 dalyje nurodytame galutiniame sąraše.

7 straipsnis

Lyginamosios svetainės

1. Valstybės narės užtikrina, kad vartotojai galėtų nemokamai naudotis bent viena interneto svetaine, kurioje būtų galima palyginti mokesčius, kuriuos mokėjimo paslaugų teikėjai ima bent už į 3 straipsnio 5 dalyje nurodytą galutinį sąrašą įtrauktas nacionaliniu lygmeniu siūlomas paslaugas.

Lyginamąsias interneto svetaines gali administruoti privatus operatorius arba viešoji institucija.

2. Valstybės narės gali reikalauti, kad 1 dalyje nurodytose lyginamosiose svetainėse būtų pateikiami ir kiti lyginamieji veiksniai, susiję su mokėjimo paslaugų teikėjo teikiamų paslaugų lygmeniu.

3. Pagal 1 dalį įsteigtos lyginamosios interneto svetainės:

- a) veikia nepriklausomai, užtikrinant, kad mokėjimo paslaugų teikėjams paieškos rezultatų atžvilgiu būtų taikomas vienodas požiūris;
- b) aiškiai nurodo savo savininkus;
- c) pateikia aiškius ir objektyvius kriterijus, kuriais bus grindžiamas palyginimas;
- d) teikia informaciją paprasta ir nedviprasmiška kalba ir, kai taikoma, vartoja standartizuotus terminus, įtvirtintus 3 straipsnio 5 dalyje nurodytame galutiniame sąraše;
- e) teikia tikslią ir naujausią informaciją ir nurodo, kada interneto svetainė buvo paskutinį kartą atnaujinta;
- f) siūlo platų mokėjimo sąskaitų pasirinkimą, apimančią didelę rinkos dalį, ir, kai pateikta informacija nėra išsami rinkos apžvalga, aiškiai tai nurodo prieš pateikiant rezultatus; ir
- g) numato veiksmingą pranešimo apie neteisingą informaciją apie paskelbtus mokesčius procedūrą.

4. Valstybės narės užtikrina, kad interneto svetainėje būtų teikiama informacija apie galimybę naudotis interneto svetainėmis, kurios atitinka šio straipsnio reikalavimus.

8 straipsnis

Mokėjimo sąskaitos, įtrauktos į paketus, apimančius kitą produktą ar paslaugą

Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai mokėjimo sąskaita siūloma kaip paketo, apimančio kitą produktą ar paslaugą, kurie nėra susiję su mokėjimo sąskaita, dalis mokėjimo paslaugų teikėjas informuotų vartotoją, ar galima mokėjimo sąskaitą įsigyti atskirai ir, jei taip, pateiktą atskirą informaciją apie išlaidas ir mokesčius, susijusius su kiekvienu iš kitų į tą paketą įtrauktų siūlomų produktų ir paslaugų, kuriuos galima įsigyti atskirai.

III SKYRIUS

SĄSKAITOS PERKĖLIMAS

9 straipsnis

Sąskaitos perkėlimo paslaugos teikimas

Valstybės narės užtikrina, kad mokėjimo paslaugų teikėjai ta pačia valiuta turimų mokėjimo sąskaitų perkėlimo paslaugą, apibūdintą 10 straipsnyje, teiktų bet kuriam vartotojui, kuris atitinkamos valstybės narės teritorijoje esančio mokėjimo paslaugų teikėjo įstaigoje atidaro arba turi mokėjimo sąskaitą.

10 straipsnis

Sąskaitos perkėlimo paslauga

1. Valstybės narės užtikrina, kad gaunantysis mokėjimo paslaugų teikėjas vartotojo prašymu inicijuotų sąskaitos perkėlimo paslaugą. Sąskaitos perkėlimo paslauga turi atitikti bent 2–6 dalis.

Valstybės narės gali nustatyti ar toliau taikyti 2–6 dalyse nurodytos priemonės alternatyvias priemones, su sąlyga, kad jos:

- a) aiškiai atitinka vartotojų interesus;
- b) vartotojams nesudaroma papildoma našta; ir
- c) ilgiausias laikotarpis, per kurį užbaigiamas perkėlimas, yra toks pat kaip 2–6 dalyse nurodytas bendras laikotarpis.

2. Gaunantysis mokėjimo paslaugų teikėjas sąskaitos perkėlimo paslaugą įvykdo gavęs vartotojo leidimą. Jei sąskaitos savininkų yra du arba daugiau, gaunamas kiekvieno iš jų leidimas.

Leidimas parengiamas valstybės narės, kurioje inicijuojama sąskaitos perkėlimo paslauga, oficialiąja kalba arba bet kuria kita šalių sutarta kalba.

Leidimas sudaro sąlygas vartotojui duoti konkretų sutikimą, kad perduodantysis mokėjimo paslaugų teikėjas atliktų kiekvieną iš 3 dalyje nurodytų užduočių, ir duoti konkretų sutikimą, kad gaunantysis mokėjimo paslaugų teikėjas atliktų kiekvieną iš 5 dalyje nurodytų užduočių.

Leidimas suteikia vartotojui galimybę konkrečiai nustatyti, kurie gaunami kredito pervedimai, periodiniai kredito pervedimų nurodymai ir tiesioginio debeto sutikimai turi būti perkeliama. Leidimas taip pat suteikia vartotojams galimybę nurodyti datą, nuo kurios periodiniai kredito pervedimų nurodymai ir tiesioginio debeto sutikimai turi būti vykdomi iš gaunančiojo mokėjimo paslaugų teikėjo įstaigoje atidarytos arba turimos mokėjimo sąskaitos. Ta data – bent šešios darbo dienos nuo tos dienos, kurią gaunantysis mokėjimo paslaugų teikėjas iš perduodančiojo mokėjimo paslaugų teikėjo gauna dokumentus pagal 4 dalį. Valstybės narės gali reikalauti, kad vartotojo leidimas būtų duotas raštu, o vartotojui būtų pateikta leidimo kopija.

3. Per dvi darbo dienas nuo 2 dalyje nurodyto leidimo gavimo dienos gaunantysis mokėjimo paslaugų teikėjas paprašo perduodantįjį mokėjimo paslaugų teikėją atlikti šias užduotis, jei tai numatyta vartotojo leidime:

- a) gaunančiajam mokėjimo paslaugų teikėjui ir, jei to konkrečiai paprašė vartotojas, perduoti vartotojui esamų perkeliamų periodinių kredito pervedimų nurodymų sąrašą ir turimą informaciją apie perkeliamus tiesioginio debeto sutikimus;
- b) gaunančiajam mokėjimo paslaugų teikėjui ir, jei vartotojas to konkrečiai paprašo –perduoti vartotojui turimą informaciją apie gaunamus periodinius kredito pervedimus ir kreditoriaus inicijuojamas tiesioginio debeto operacijas, vartotojo mokėjimo sąskaitoje atliktus per praėjusius 13 mėnesių;
- c) kai perduodantysis mokėjimo paslaugų teikėjas neturi gaunamų kredito pervedimų ir tiesioginio debeto operacijų automatizuoto peradresavimo į vartotojo mokėjimo sąskaitą gaunančiojo mokėjimo paslaugų teikėjo įstaigoje sistemos, nebepriimti tiesioginio debeto operacijų ir gaunamų kredito pervedimų nuo leidime nustatytos dienos;
- d) atšaukti periodinius nurodymus nuo leidime nurodytos datos;
- e) vartotojo nustatytą dieną pervesti likusį teigiamą likutį į mokėjimo sąskaitą, atidarytą arba turimą gaunančiojo mokėjimo paslaugų teikėjo įstaigoje; ir
- f) vartotojo nustatytą dieną uždaryti mokėjimo sąskaitą, turimą perduodančiojo mokėjimo paslaugų teikėjo įstaigoje.

4. Gaunančiojo mokėjimo paslaugų teikėjo prašymu perduodantysis paslaugų teikėjas atlieka toliau nurodytas užduotis, jei tai numatyta vartotojo leidime:

- a) išsiunčia gaunančiajam mokėjimo paslaugų teikėjui 3 dalies a ir b punktuose nurodytą informaciją per penkias darbo dienas;
- b) kai perduodantysis mokėjimo paslaugų teikėjas neturi gaunamų kredito pervedimų ir tiesioginio debeto operacijų automatizuoto peradresavimo į gaunančiojo mokėjimo paslaugų teikėjo įstaigoje vartotojo turimą arba atidarytą sąskaitą sistemos, nuo leidime nurodytos datos nebepriima gaunamų kredito pervedimų ir tiesioginio debeto operacijų mokėjimo sąskaitoje. Valstybės narės gali reikalauti, kad perduodantysis mokėjimo paslaugų teikėjas informuotų mokėtoją arba gavėją apie priežastis, dėl kurių mokėjimo operacija nebuvo priimta;
- c) atšaukia periodinius nurodymus nuo leidime nurodytos datos;
- d) perveda leidime nurodytą dieną likusį teigiamą likutį iš mokėjimo sąskaitos į mokėjimo sąskaitą, atidarytą arba turimą gaunančiojo mokėjimo paslaugų teikėjo įstaigoje;
- e) nedarant poveikio Direktyvos 2007/64/EB 45 straipsnio 1 ir 6 dalims uždaro leidime nurodytą dieną mokėjimo sąskaitą, jei vartotojas toje mokėjimo sąskaitoje neturi jokių neįvykdytų įpareigojimų ir jei įvykdyti šios dalies a, b ir c punktuose nurodyti veiksmai. Mokėjimo paslaugų teikėjas nedelsdamas informuoja vartotoją tuo atveju, kai tokie neįvykdyti įsipareigojimai trukdo uždaryti vartotojo mokėjimo sąskaitą.

5. Per penkias darbo dienas po to, kai gauna 3 dalyje nurodytą iš perduodančiojo mokėjimo paslaugų teikėjo paprašytą informaciją, gaunantysis mokėjimo paslaugų teikėjas atlieka toliau nurodytas užduotis, jei jos nurodytos leidime ir taip, kaip nurodyta, bei tiek, kiek perduodančiojo mokėjimo paslaugų teikėjo ar vartotojo pateiktoje informacijoje gaunamajam paslaugų teikėjui leidžiama atlikti šias užduotis:

- a) parengia vartotojo prašomus periodinius kredito pervedimų nurodymus ir juos vykdo nuo leidime nurodytos dienos;
- b) atlieka visus būtinus parengiamuosius veiksmus, kad galėtų nuo leidime nurodytos dienos priimti tiesioginio debeto operacijas, ir jas priima;
- c) atitinkamais atvejais informuoja vartotojus apie jų teises pagal Reglamento (ES) Nr. 260/2012 5 straipsnio 3 dalies d punktą;
- d) pateikia leidime nurodytiems mokėtojams, kurie vykdo gaunamus periodinius kredito pervedimus į vartotojo mokėjimo sąskaitą, išsamią informaciją apie vartotojo mokėjimo sąskaitą gaunančiojo mokėjimo paslaugų teikėjo įstaigoje ir perduoda mokėtojams vartotojo leidimo kopiją. Jei gaunantysis mokėjimo paslaugų teikėjas turi ne visą reikiamą informaciją mokėtojams informuoti, jis iš vartotojo arba perduodančiojo mokėjimo paslaugų teikėjo paprašo trūkstamos informacijos;
- e) pateikia leidime nurodytiems gavėjams, kurie naudojami tiesioginio debeto paslauga lėšoms nuo vartotojo mokėjimo sąskaitos nuskaityti, išsamią informaciją apie vartotojo mokėjimo sąskaitą gaunančiojo mokėjimo paslaugų teikėjo įstaigoje ir datą, nuo kurios mokėjimai naudojantis tiesioginiu debetu turi būti nuskaityti nuo tos mokėjimo sąskaitos, bei perduoda gavėjams vartotojo leidimo kopiją. Jei gaunantysis mokėjimo paslaugų teikėjas turi ne visą reikiamą informaciją gavėjams informuoti, jis iš vartotojo arba perduodančiojo mokėjimo paslaugų teikėjo paprašo trūkstamos informacijos.

Kai vartotojas nusprendžia asmeniškai pateikti šios dalies pirmos pastraipos d ir e punktuose nurodytą informaciją mokėtojams ar gavėjams, o ne pagal 2 dalį pateikti konkretų leidimą, kad tai padarytų gaunantysis mokėjimo paslaugų teikėjas, gaunantysis mokėjimo paslaugų teikėjas per šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytą terminą vartotojui pateikia standartinius raštus, kuriuose pateikiami mokėjimo sąskaitos duomenys ir leidime nurodyta jos naudojimo pradžios data.

6. Nedarant poveikio Direktyvos 2007/64/EB 55 straipsnio 2 daliai, perduodantysis mokėjimo paslaugų teikėjas neblokuoja mokėjimo priemonių iki vartotojo leidime nurodytos datos, kad perkėlimo paslaugos teikimo proceso metu nebūtų nutrauktas mokėjimo paslaugų teikimas vartotojui.

11 straipsnis

Palankesnių sąlygų vartotojams sudarymas atidarant tarpvalstybinę sąskaitą

1. Valstybės narės užtikrina, kad kai vartotojas savo mokėjimo paslaugų teikėjui nurodo, jog jis pageidauja atidaryti mokėjimo sąskaitą mokėjimo paslaugų teikėjo, kuris yra kitoje valstybėje narėje, įstaigoje, mokėjimo paslaugų teikėjas, kuriame vartotojas turi mokėjimo sąskaitą, gavęs tokį prašymą vartotojui suteiktą šią pagalbą:

- a) nemokamai suteiktą vartotojui visų tuo metu aktyvuotų periodinių kredito pervedimų nurodymų ir skolininko inicijuotų tiesioginio debeto sutikimų, kai jų yra, sąrašą, taip pat turimą informaciją apie gaunamus periodinius kredito pervedimus ir kreditoriaus inicijuotas tiesioginio debeto operacijas, kurie vartotojo mokėjimo sąskaitoje atlikti per praėjusius 13 mėnesių. Tuo sąrašu naujas mokėjimo paslaugų teikėjas neįpareigojamas pradėti teikti paslaugas, kurių jis neteikia;

- b) pervestų vartotojo turimoje mokėjimo sąskaitoje likusį teigiamą likutį į mokėjimo sąskaitą, vartotojo atidarytą arba turimą naujo mokėjimo paslaugų teikėjo įstaigoje, su sąlyga, kad prašyme pateikti išsamūs duomenys, pagal kuriuos galima identifikuoti naują mokėjimo paslaugų teikėją ir vartotojo mokėjimo sąskaitą;
- c) uždarytų vartotojo turimą mokėjimo sąskaitą.

2. Nedarant poveikio Direktyvos 2007/64/EB 45 straipsnio 1 ir 6 dalims, jei vartotojas mokėjimo sąskaitoje neturi neįvykdytų įpareigojimų, mokėjimo paslaugų teikėjas, kuriame vartotojas turi tą mokėjimo sąskaitą, šio straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose nustatytus veiksmus įvykdo vartotojo nurodytą dieną, kuri turi būti bent po šešių darbo dienų po to, kai tas mokėjimo paslaugų teikėjas gauna vartotojo prašymą, nebent šalys būtų susitarusios kitaip. Mokėjimo paslaugų teikėjas nedelsdamas informuoja vartotoją tuo atveju, kai neįvykdyti įsipareigojimai trukdo uždaryti jo mokėjimo sąskaitą.

12 straipsnis

Su sąskaitos perkėlimo paslauga susiję mokesčiai

1. Valstybės narės užtikrina, kad vartotojai turėtų galimybę nemokamai susipažinti su savo asmenine informacija, susijusia su esamais periodiniais nurodymais ir tiesioginio debeto operacijomis, kurią turi perduodantysis arba gaunantysis mokėjimo paslaugų teikėjas.
2. Valstybės narės užtikrina, kad perduodantysis mokėjimo paslaugų teikėjas informaciją, kurios pagal 10 straipsnio 4 dalies a punktą prašo gaunantysis mokėjimo paslaugų teikėjas, pateiktų už tai neimdamas mokesčio iš vartotojo arba gaunančiojo mokėjimo paslaugų teikėjo.
3. Valstybės narės užtikrina, kad mokesčiai, jei jų yra, kuriuos perduodantysis paslaugų teikėjas taiko vartotojui už jame turimos mokėjimo sąskaitos sutarties nutraukimą, būtų nustatyti pagal Direktyvos 2007/64/EB 45 straipsnio 2, 4 ir 6 dalis.
4. Valstybės narės užtikrina, kad mokesčiai, jei jų yra, kuriuos perduodantysis arba gaunantysis mokėjimo paslaugų teikėjas taiko vartotojui už paslaugas, teikiamas pagal 10 straipsnį, išskyrus paslaugas, nurodytas šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse, būtų pagrįsti ir atitiktų faktines to mokėjimo paslaugų teikėjo išlaidas.

13 straipsnis

Finansiniai vartotojų nuostoliai

1. Valstybės narės užtikrina, kad finansinius nuostolius, įskaitant mokesčius ir palūkanas, kuriuos patiria vartotojas ir kurie susidaro tiesiogiai dėl to, kad sąskaitos perkėlimo procese dalyvaujantis mokėjimo paslaugų teikėjas nesilaiko 10 straipsnyje jam nustatytų pareigų, nedelsiant atlygintų tas mokėjimo paslaugų teikėjas.
2. Atsakomybė pagal 1 dalį netaikoma esant neįprastoms ir nenumatomoms aplinkybėms, kurių mokėjimo paslaugų teikėjas, prašantis atsižvelgti į tas aplinkybes, negalėjo kontroliuoti ir kurių pasekmės būtų neišvengiamos nepaisant visų pastangų jų išvengti, arba kai mokėjimo paslaugų teikėją saisto kitos teisinės pareigos, nustatytos Sąjungos arba nacionalinės teisės aktuose.
3. Valstybės narės užtikrina, kad atsakomybė pagal 1 ir 2 dalis būtų nustatyta laikantis nacionaliniu lygmeniu taikytinų teisinių reikalavimų.

14 straipsnis

Informacija apie sąskaitos perkėlimo paslaugą

1. Valstybės narės užtikrina, kad mokėjimo paslaugų teikėjai vartotojams teiktų šią informaciją apie sąskaitos perkėlimo paslaugą:

- a) perduodančiojo ir gaunančiojo mokėjimo paslaugų teikėjo vaidmenis kiekvienu sąskaitos perkėlimo proceso etapu, kaip nurodyta 10 straipsnyje;
- b) atitinkamų etapų užbaigimo terminus;
- c) mokesčius, imamus už sąskaitos perkėlimo procesą, jei jų yra;
- d) informaciją, kurią vartotojo bus paprašyta pateikti; ir
- e) 24 straipsnyje nurodytas alternatyvaus ginčų sprendimo procedūras.

Valstybės narės gali reikalauti, kad mokėjimo paslaugų teikėjai taip pat teiktų kitą informaciją, atitinkamais atvejais įskaitant informaciją, būtiną siekiant nustatyti indėlių garantijų sistemą Sąjungoje, kurios nariu yra mokėjimo paslaugų teikėjas.

2. 1 dalyje nurodyta informacija, kuri teikiama nemokamai popieriuje arba kitoje patvarioje laikmenoje visose vartotojams prieinamose mokėjimo paslaugų teikėjo patalpose, visą laiką elektronine forma teikiama jo interneto svetainėse ir pateikiama vartotojams jų prašymu.

IV SKYRIUS

GALIMYBĖ NAUDOTIS MOKĖJIMO SĄSKAITOMIS

15 straipsnis

Nediskriminavimas

Valstybės narės užtikrina, kad kredito įstaigos nediskriminuotų teisėtai Sąjungoje gyvenančių vartotojų dėl pilietybės ar gyvenamosios vietos arba kokių nors kitų pagrindų, kaip nurodyta Chartijos 21 straipsnyje, kai tie vartotojai prašo Sąjungoje atidaryti mokėjimo sąskaitą arba ja naudotis. Būtiniausias savybes turinčios mokėjimo sąskaitos turėjimui taikytinos sąlygos jokia būdu negali būti diskriminacinės.

16 straipsnis

Teisė naudotis būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita

1. Valstybės narės užtikrina, kad visos kredito įstaigos arba pakankamas kredito įstaigų skaičius vartotojams siūlytų būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas, jog būtų užtikrintos galimybės jomis naudotis visiems vartotojams savo teritorijoje ir užkirstas kelias konkurencijos iškraipymams. Valstybės narės užtikrina, kad būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas siūlytų ne vien kredito įstaigos, teikiančios mokėjimo sąskaitas tik internetinėmis priemonėmis.

2. Valstybės narės užtikrina, kad teisėtai Sąjungoje gyvenantys vartotojai, įskaitant vartotojus be nuolatinio adreso ir prieglobsčio prašytojus, ir vartotojai, kuriems leidimas gyventi nesuteiktas, tačiau kurių išsiuntimas neįmanomas dėl teisinių arba faktinių priežasčių, turėtų teisę atidaryti būtiniausias savybes turinčią mokėjimo sąskaitą jų teritorijoje esančiose kredito įstaigose ir ja naudotis. Tokia teisė taikoma neatsižvelgiant į vartotojo gyvenamąją vietą.

Valstybės narės, visapusiškai gerbdamos Sutartimis garantuojamas pagrindines laisves, gali reikalauti, kad vartotojai, kurie pageidauja atidaryti būtiniausias savybes turinčią mokėjimo sąskaitą jų teritorijoje, įrodytų, kad jie tikrai suinteresuoti tą padaryti.

Valstybės narės užtikrina, kad naudotis šia teise vartotojui nebūtų per sunku ar tai netaptų jam per didelė našta.

3. Valstybės narės užtikrina, kad kredito įstaigos, siūlančios būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas, visais atvejais pernelyg nedelsdamos ir ne vėliau kaip per 10 darbo dienų po išsamios paraiškos gavimo dienos atidarytų būtiniausias savybes turinčią mokėjimo sąskaitą arba atmestų vartotojo paraišką dėl būtiniausias savybes turinčios mokėjimo sąskaitos.

4. Valstybės narės užtikrina, kad kredito įstaigos atmestų paraišką dėl būtiniausias savybes turinčios mokėjimo sąskaitos, jei atidarius tokią sąskaitą būtų pažeistos Direktyvoje 2005/60/EB įtvirtintos nuostatos dėl pinigų plovimo prevencijos ir kovos su teroristų finansavimu.

5. Valstybės narės gali leisti kredito įstaigoms, siūlančioms būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas, atmesti paraišką dėl tokios sąskaitos, jei vartotojas jau turi mokėjimo sąskaitą jų teritorijoje esančioje kredito įstaigoje, kuri suteikia jam galimybę naudotis 17 straipsnio 1 dalyje išvardytais paslaugomis, išskyrus atvejus, kai vartotojas pareiškia, kad jis yra gavęs pranešimą, jog jo mokėjimo sąskaita bus uždaryta.

Tokiais atvejais, prieš atidarydama būtiniausias savybes turinčią mokėjimo sąskaitą, kredito įstaiga gali patikrinti, ar vartotojas toje pačioje valstybėje narėje esančioje kredito įstaigoje turi mokėjimo sąskaitą, kuri suteikia vartotojams galimybę naudotis 17 straipsnio 1 dalyje išvardytais paslaugomis, ar jis tokios sąskaitos neturi. Kredito įstaigos gali remtis tuo tikslu vartotojų pasirašyta priesaikos deklaracija.

6. Valstybės narės gali nustatyti ribotą skaičių konkrečių papildomų atvejų, kuriais kredito įstaigų gali būtų reikalaujama arba kredito įstaigos gali nuspręsti atmesti paraišką dėl būtiniausias savybes turinčios mokėjimo sąskaitos. Tokie atvejai grindžiami jų teritorijoje taikytinos nacionalinės teisės nuostatomis, o jų tikslas – sudaryti palankesnes sąlygas vartotojui įgyti galimybę nemokamai naudotis būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita pritaikius 25 straipsniu nustatytą mechanizmą arba išvengti vartotojų piktnaudžiavimo savo teisėmis turėti būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis atvejų.

7. Valstybės narės užtikrina, kad 4, 5 ir 6 dalyse nurodytais atvejais priėmusi sprendimą kredito įstaiga nedelsdama raštu ir nemokamai informuotų vartotoją apie atsisakymą patenkinti paraišką ir konkrečias atmetimo priežastis, nebent toks pranešimas prieštarautų nacionalinio saugumo, viešosios tvarkos ar Direktyvos 2005/60/EB tikslams. Paraiškos atmetimo atveju kredito įstaiga informuoja vartotoją apie skundo dėl atmetimo pateikimo procedūrą, vartotojo teisę kreiptis į atitinkamą kompetentingą instituciją ir paskirtą alternatyvaus ginčų sprendimo įstaigą bei pateikia atitinkamus kontaktinius duomenis.

8. Valstybės narės užtikrina, kad 4 dalyje nurodytais atvejais kredito įstaiga priimtų atitinkamas priemones pagal Direktyvos 2005/60/EB III skyrių.

9. Valstybės narės užtikrina, kad galimybė naudotis būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita nebūtų suteikiama su sąlyga, kad bus išigyjama papildomų paslaugų arba kredito įstaigos akcijų, išskyrus atvejus, kai pastaroji sąlyga taikoma visiems kredito įstaigos klientams.

10. Laikoma, kad valstybės narės vykdo IV skyriuje nustatytas pareigas, kai galiojančia privaloma sistema visapusiškas jo taikymas užtikrinamas pakankamai aiškiai ir tiksliai, jog atitinkami asmenys galėtų sužinoti apie visas savo teises ir remtis jomis nacionaliniuose teismuose.

17 straipsnis

Būtiniausias savybes turinčios mokėjimo sąskaitos ypatybės

1. Valstybės narės užtikrina, kad suteikiant būtiniausias savybes turinčią mokėjimo sąskaitą būtų teikiamos šios paslaugos:

- a) paslaugos, kuriomis sudaromos sąlygos atlikti visas operacijas, reikalingas mokėjimo sąskaitai atidaryti, tvarkyti ir uždaryti;
- b) paslaugos, kuriomis sudaromos sąlygos į mokėjimo sąskaitą įnešti lėšų;
- c) paslaugos, kuriomis sudaromos sąlygos iš mokėjimo sąskaitos išimti grynuosius pinigus Sąjungoje naudojantis langeliu ar bankomatais kredito įstaigos darbo ar ne darbo laiku;
- d) toliau nurodytų mokėjimo operacijų vykdymas Sąjungoje:
 - i) tiesioginio debeto operacijų;
 - ii) mokėjimo operacijų naudojant mokėjimo kortelę, įskaitant mokėjimus internetu;
 - iii) kredito pervedimų, įskaitant periodinius nurodymus, operacijų, atliekamų naudojantis, kai yra, terminalais, langeliais ir kredito įstaigos internetinėmis priemonėmis.

Paslaugas, išvardytas pirmos pastraipos a–d punktuose, kredito įstaigos turėtų siūlyti tiek, kiek jas jau siūlo vartotojams, turintiems kitas mokėjimo sąskaitas nei būtiniausias savybes turinčios mokėjimo sąskaitos.

2. Valstybės narės gali įpareigoti jų teritorijoje įsteigtas kredito įstaigas su būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita teikti papildomas paslaugas, kurios yra laikomos būtinomis vartotojams remiantis bendra praktika nacionaliniu lygmeniu.

3. Valstybės narės užtikrina, kad būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas jų teritorijoje įsteigtos kredito įstaigos siūlytų bent atitinkamos valstybės narės nacionaline valiuta.

4. Valstybės narės užtikrina, kad naudodamiesi būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita vartotojai galėtų atlikti neribotą skaičių operacijų, susijusių su 1 dalyje nurodytomis paslaugomis.

5. Valstybės narės užtikrina, kad kredito įstaigos už šio straipsnio 1 dalies a, b, c punktuose ir d punkto ii papunktyje nurodytas paslaugas, išskyrus mokėjimo operacijas naudojant kredito kortelę, neimtų mokesčių, didesnių nei 18 straipsnyje nurodyti pagrįsti mokesčiai, jei jų yra, neatsižvelgiant į sąskaitoje atliktų mokėjimo operacijų skaičių.

6. Šio straipsnio 1 dalies d punkto i papunkčio nurodytų paslaugų atveju, šio straipsnio 1 dalies ii papunktyje nurodytų paslaugų atveju tik jei daroma nuoroda į mokėjimo operacijas naudojant kredito kortelę ir šio straipsnio 1 dalies d punkto iii papunktyje nurodytų paslaugų atveju valstybės narės gali nustatyti minimalų skaičių operacijų, už kurias kredito įstaigos gali imti tik 18 straipsnyje nurodytus pagrįstus mokesčius, jei jų yra. Valstybės narės užtikrina, kad minimalus operacijų skaičius būtų pakankamas patenkinti asmeninius vartotojo poreikius atsižvelgiant į esamą vartotojų elgesį ir bendrą komercinę praktiką. Mokesčiai už operacijas, viršijančias minimalų operacijų skaičių, niekada negali būti didesni nei mokesčiai, imami pagal įprastą kredito įstaigos kainų politiką.

7. Valstybės narės užtikrina, kad vartotojas galėtų valdyti ir inicijuoti mokėjimo operacijas iš savo būtiniausias savybes turinčios mokėjimo sąskaitos kredito įstaigos patalpose ir (arba) naudodamasis internetinėmis priemonėmis, kai jų yra.

8. Nedarant poveikio Direktyvoje 2008/48/EB nustatytiems reikalavimams, valstybės narės gali leisti kredito įstaigoms vartotojo prašymu suteikti susitarimo dėl kredito limito būtiniausias savybes turinčioje sąskaitoje galimybę. Valstybė narė gali nustatyti bet kurio tokios susitarimo dėl kredito limito didžiausią sumą ir ilgiausią trukmę. Galimybė naudotis arba naudojimasis būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita neribojami reikalaujant pirkti tokias kredito paslaugas ir nesiejami su tokių paslaugų pirkimo sąlyga.

18 straipsnis

Susiję mokesčiai

1. Valstybės narės užtikrina, kad 17 straipsnyje nurodytas paslaugas kredito įstaigos siūlytų nemokamai arba už pagrįstą mokestį.

2. Valstybės narės užtikrina, kad iš vartotojo imami mokesčiai už bendrojoje sutartyje nustatytą vartotojo įsipareigojimų nesilaikymą būtų pagrįsti.

3. Valstybės narės užtikrina, kad 1 ir 2 dalyse nurodyti pagrįsti mokesčiai būtų nustatyti atsižvelgiant bent į šiuos kriterijus:

a) nacionalinį pajamų lygį;

b) vidutinius atitinkamos valstybės narės kredito įstaigų mokesčius, imamus už teikiamas su mokėjimo sąskaitoms susijusias paslaugas.

4. Nedarant poveikio 16 straipsnio 2 dalyje nurodytai teisei ir šio straipsnio 1 dalyje nustatytai pareigai, valstybės narės gali reikalauti, kad kredito įstaigos, priklausomai nuo vartotojo naudojimosi bankininkystės paslaugomis lygio, įgyvendintų įvairias kainų schemas, kuriomis leidžiama visų pirma taikyti palankesnes sąlygas banko sąskaitos neturintiems pažeidžiamiesiems vartotojams. Tokiais atvejais valstybės narės užtikrina, kad vartotojams būtų teikiamos gairės ir atitinkama informacija apie turimas galimybes.

19 straipsnis

Bendrosios sutartys ir jų nutraukimas

1. Bendrosioms sutartims, pagal kurias suteikiama galimybė naudotis būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita, taikoma Direktyva 2007/64/EB, nebent šio straipsnio 2 ir 4 dalyse nurodyta kitaip.

2. Kredito įstaiga gali vienašališkai nutraukti bendrąją sutartį tik tuo atveju, kai įvykdoma bent viena iš šių sąlygų:

a) vartotojas sąmoningai naudojo mokėjimo sąskaitą neteisėtais tikslais;

b) mokėjimo sąskaitoje ilgiau nei 24 mėnesius iš eilės nebuvo vykdoma jokių operacijų;

c) vartotojas pateikė neteisingą informaciją, kad įgytų būtiniausias savybes turinčią mokėjimo sąskaitą, nes pateikęs teisingą informaciją nebūtų galėjęs pasinaudoti tokia teise;

d) vartotojas teisėtai nebegyvena Sąjungoje;

e) vartotojas vėliau atsidarė antrą mokėjimo sąskaitą, sudarančią jam galimybę naudotis 17 straipsnio 1 dalyje išvardytomis paslaugomis, valstybėje narėje, kurioje jis jau turi būtiniausias savybes turinčią mokėjimo sąskaitą.

3. Valstybės narės gali nustatyti ribotą skaičių konkrečių papildomų atvejų, kai bendroji sutartis dėl būtiniausias savybes turinčios mokėjimo sąskaitos gali būti kredito įstaigos vienašališkai nutraukiama. Tokie atvejai grindžiami jų teritorijoje taikytinos nacionalinės teisės nuostatomis, o jų tikslas – išvengti vartotojų piktnaudžiavimo savo teise turėti būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis.

4. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai kredito įstaiga nutraukia sutartį dėl būtiniausias savybes turinčios mokėjimo sąskaitos dėl vienos ar daugiau iš 2 dalies b, d ir e punktuose ir 3 dalyje nurodytų priežasčių, apie sutarties nutraukimo priežastis ir pagrindą ji raštu nemokamai informuotų vartotoją ne vėliau kaip likus dviem mėnesiams iki nutraukimo įsigaliojimo, išskyrus atvejus, kai toks atskleidimas prieštarautų nacionalinio saugumo arba viešosios tvarkos tikslui. Kai kredito įstaiga nutraukia sutartį pagal 2 dalies a arba c punktus, ji nutraukiama nedelsiant.

5. Pranešime apie nutraukimą vartotojas informuojamas apie skundo dėl nutraukimo pateikimo procedūrą, jei tokia yra, apie vartotojo teisę kreiptis į kompetentingą instituciją ir paskirtą alternatyvaus ginčų sprendimo įstaigą, taip pat pateikiami atitinkami kontaktiniai duomenys.

20 straipsnis

Bendroji informacija apie būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų imtasi tinkamų priemonių siekiant geriau informuoti visuomenę apie galimybes naudotis būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis, jų bendrąsias kainodaros sąlygas, tvarką, kurios reikia laikytis norint pasinaudoti teise turėti būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas, ir būdus, kaip pasinaudoti alternatyvaus ginčų sprendimo procedūromis siekiant išspesti ginčus. Valstybės narės užtikrina, kad būtų taikomos pakankamos ir tinkamos tikslinės komunikacijos priemonės, kurios visų pirma pasiektų banko sąskaitų neturinčius, pažeidžiamus ir mobilius vartotojus.

2. Valstybės narės užtikrina, kad kredito įstaigos vartotojams nemokamai teiktų prieinamą informaciją apie specifines siūlomų būtiniausias savybes turinčių mokėjimo sąskaitų savybes, su jomis susijusius mokesčius ir jų naudojimo sąlygas ir su tuo susijusią pagalbą. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad informacijoje būtų aiškiai nurodoma, jog norint naudotis būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita neprivaloma pirkti papildomų paslaugų.

V SKYRIUS

KOMPETENTINGOS INSTITUCIJOS IR ALTERNATYVUS GINČŲ SPRENDIMAS

21 straipsnis

Kompetentingos institucijos

1. Valstybės narės paskiria nacionalines kompetentingas institucijas, kurioms suteikti įgaliojimai užtikrinti šios direktyvos taikymą ir vykdymą, ir užtikrina, kad joms būtų suteikti tyrimo ir vykdymo įgaliojimai bei tinkami išteklių, būtinų, kad jos veiksmingai ir efektyviai atliktų savo pareigas.

Kompetentingos institucijos yra viešosios institucijos arba įstaigos, pripažįstamos pagal nacionalinę teisę arba nacionalinės teisės aktais tam tikslui aiškiai įgaliotos viešosios institucijos. Jomis negali būti mokėjimo paslaugų teikėjai, išskyrus nacionalinius centrinius bankus.

2. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos ir visi kompetentingose institucijose dirbantys arba dirbę asmenys, taip pat kompetentingų institucijų nurodymu veikiantys auditoriai ir ekspertai būtų įpareigoti saugoti profesinę paslaptį. Jokia konfidenciali informacija, kurią jie gali gauti atlikdami savo pareigas, išskyrus informacijos suvestines arba apibendrintą informaciją, negali būti atskleista jokiam asmeniui arba institucijai; tai nedaro poveikio atvejams, kuriems taikoma baudžiamoji teisė arba ši direktyva. Vis dėlto tai netrukdo kompetentingoms institucijoms keisti konfidencialią informaciją arba ją perduoti pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę.

3. Valstybės narės užtikrina, kad institucijos, paskirtos kompetentingomis užtikrinti šios direktyvos taikymą ir vykdymą, būtų viena ar abi toliau išvardytos institucijos:

- a) kompetentingos institucijos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 4 straipsnio 2 punkte;
- b) institucijos, kurios nėra a punkte nurodytos kompetentingos institucijos, su sąlyga, kad nacionaliniuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose reikalaujama, kad tos institucijos, kai būtina, bendradarbiautų su a punkte nurodytomis kompetentingomis institucijomis siekdamos vykdyti savo pareigas pagal šią direktyvą, įskaitant bendradarbiavimo su EBI, kaip reikalaujama pagal šią direktyvą, tikslais.

4. Valstybės narės praneša Komisijai ir EBI apie kompetentingas institucijas ir visus su tuo susijusius pakeitimus. Pirmasis toks pranešimas pateikiamas kuo greičiau ir ne vėliau kaip 2016 m. rugsėjo 18 d.

5. Kompetentingos institucijos naudojasi savo įgaliojimais laikydamosi nacionalinės teisės:

- a) tiesiogiai pačios arba prižiūrimos teisminių institucijų; arba
- b) kreipdamosi į teismus, kompetentingus priimti būtiną sprendimą, įskaitant atitinkamais atvejais pateikdamos apeliacinį skundą, jei paraiška priimti būtiną sprendimą nėra patenkinama.

6. Kai valstybių narių teritorijose yra daugiau nei viena kompetentinga institucija, valstybės narės užtikrina, kad jų atitinkamos pareigos būtų aiškiai apibrėžtos ir kad jos glaudžiai bendradarbiautų tam, kad galėtų veiksmingai atlikti atitinkamas savo pareigas.

7. Komisija bent kartą per metus skelbia kompetentingų institucijų sąrašą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir jį nuolat atnaujina savo interneto svetainėje.

22 straipsnis

Pareiga bendradarbiauti

1. Skirtingų valstybių narių kompetentingos institucijos tarpusavyje bendradarbiauja, kai to reikia vykdant šioje direktyvoje nustatytas jų pareigas, naudodamosi šioje direktyvoje arba nacionalinėje teisėje nustatytais savo įgaliojimais.

Kompetentingos institucijos teikia pagalbą kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms. Visų pirma jos keičiasi informacija ir bendradarbiauja vykdydamos tyrimus ar priežiūros veiklą.

Siekdamos sudaryti palankesnes sąlygas bendradarbiavimui, ypač keitimuisi informacija, ir jį paspartinti, šios direktyvos tikslais valstybės narės vieną kompetentingą instituciją paskiria kontaktiniu centru. Valstybės narės praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms institucijų, paskirtų pagal šią dalį gauti prašymus dėl keitimosi informacija ir bendradarbiavimo, pavadinimus.

2. Valstybės narės imasi būtinų administracinių ir organizacinių priemonių, kad sudarytų palankesnes sąlygas teikti 1 dalyje numatytą pagalbą.

3. Šios direktyvos tikslais kontaktiniais centrais pagal 1 dalį paskirtos valstybių narių kompetentingos institucijos nepagrįstai nedelsdamos suteikia viena kitai informaciją, būtiną, kad kompetentingos institucijos galėtų atlikti pagal šią direktyvą priimtose priemonėse numatytas pareigas.

Kompetentingos institucijos, keisdamosi informacija su kitomis kompetentingomis institucijomis pagal šią direktyvą, perduodamos informaciją gali nurodyti, kad tokios informacijos negalima atskleisti be aiškaus jų sutikimo; tokiu atveju tokia informacija gali būti keičiamasi tik tokiais tikslais, kuriais tos institucijos davė sutikimą.

Kontaktiniu centru paskirta kompetentinga institucija gautą informaciją gali perduoti kitoms kompetentingoms institucijoms; vis dėlto ji neperduoda šios informacijos kitoms įstaigoms arba fiziniams ar juridiniams asmenims be aiškaus ją atskleidusių kompetentingų institucijų sutikimo ir tik tokiais tikslais, kuriais tos institucijos davė sutikimą, išskyrus tinkamai pagrįstų aplinkybių atvejį ir tuo atveju ji nedelsdama apie tai praneša informaciją pateikusiam kontaktiniam centrui.

4. Kompetentinga institucija gali atsisakyti vykdyti prašymą bendradarbiauti atliekant tyrimą ar priežiūros veiklą arba keistis informacija, kaip numatyta 3 dalyje, tik kai:

- a) toks tyrimas, patikra vietoje, priežiūros veikla arba keitimasis informacija gali turėti neigiamo poveikio pašymą gavusios valstybės narės suverenumui, saugumui ar viešajai tvarkai;
- b) prašymą gavusios valstybės narės institucijose jau pradėtas teismo procesas dėl tų pačių veiksmų ir tų pačių asmenų;
- c) prašymą gavusioje valstybėje narėje jau priimtas galutinis teismo sprendimas dėl tų pačių asmenų ir tų pačių veiksmų.

Tokio atsisakymo atveju kompetentinga institucija atitinkamai apie tai praneša prašymą pateikusiai kompetentingai institucijai, pateikdama kuo išsamesnę informaciją.

23 straipsnis

Atskirų valstybių narių kompetentingų institucijų nesutarimų sprendimas

Kompetentingos institucijos gali perduoti klausimą EBI, kai prašymas dėl bendradarbiavimo, visų pirma dėl keitimosi informacija, atmetamas arba į jį neatsižvelgiama per pagrįstą laikotarpį, ir prašyti EBI pagalbos pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 19 straipsnį. Tokiais atvejais EBI gali imtis veiksmų pagal tuo straipsniu jai suteiktus įgaliojimus ir visi EBI pagal tą straipsnį priimti privalomi sprendimai yra privalomi atitinkamoms kompetentingoms institucijoms neatsižvelgiant į tai, ar tos kompetentingos institucijos yra EBI narės.

24 straipsnis

Alternatyvus ginčų sprendimas

Valstybės narės užtikrina, kad vartotojai turėtų galimybę pasinaudoti efektyviomis ir veiksmingomis alternatyviomis ginčų sprendimo procedūromis ginčams dėl teisių ir pareigų, nustatytų pagal šią direktyvą, spręsti. Tokios alternatyvios ginčų sprendimo procedūros ir tokias procedūras siūlantys subjektai turi atitikti Direktyvoje 2013/11/ES nustatytus kokybės reikalavimus.

25 straipsnis

Mechanizmas, taikomas atsisakius atidaryti būtiniausias savybes turinčią mokėjimo sąskaitą, už kurią imamas mokestis

Nedarant poveikio 16 straipsniui, valstybės narės gali nustatyti konkretų mechanizmą siekdamas užtikrinti, kad jų teritorijose mokėjimo sąskaitos neturintys vartotojai, kuriems atsisakyta suteikti galimybę naudotis mokėjimo sąskaita, už kurią kredito įstaigos ima mokestį, turėtų realią galimybę nemokamai naudotis būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita.

VI SKYRIUS

SANKCIJOS

26 straipsnis

Sankcijos

1. Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikomų už nacionalinės teisės aktų, kuriais perkeliama ši direktyva, pažeidimus, ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad jos būtų įgyvendinamos. Tokios sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

2. Valstybės narės nustato, kad kompetentinga institucija gali viešai paskelbti apie administracines sankcijas, kurios bus paskirtos už priemonių, priimtų perkeltiant šią direktyvą į nacionalinę teisę, pažeidimą, nebent toks viešas paskelbimas sukeltų rimtą grėsmę finansų rinkoms arba pernelyg didelę žalą susijusioms šalims.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27 straipsnis

Vertinimas

1. Pirmą kartą ne vėliau kaip 2018 m. rugsėjo 18 d., o vėliau – kas dvejus metus valstybės narės Komisijai teikia informaciją šiais klausimais:

- a) kaip mokėjimo paslaugų teikėjai laikosi 4, 5 ir 6 straipsnių;
- b) kaip valstybės narės laikosi reikalavimų užtikrinti, kad veiktų lyginamosios interneto svetainės pagal 7 straipsnį;
- c) kiek mokėjimo sąskaitų buvo perkelta ir kokia dalis paraiškų perkelti buvo atmesta;
- d) kiek yra kredito įstaigų, kurios siūlo būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas, kiek tokių sąskaitų atidaryta ir kokia dalis paraiškų dėl būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas buvo atmesta.

2. Pirmą kartą ne vėliau kaip 2018 m. rugsėjo 18 d., o vėliau – kas dvejus metus Komisija parengia ataskaitą, remiantis iš valstybių narių gauta informacija.

28 straipsnis

Peržiūra

1. Ne vėliau kaip 2019 m. rugsėjo 18 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šios direktyvos taikymo ataskaitą, prie kurios prireikus pateikiamas teisėkūros pasiūlymas.

Toje ataskaitoje pateikiama:

- a) visų Komisijos inicijuotų išpareigojimų neįvykdymo procedūrų dėl šios direktyvos sąrašas;
- b) vidutinių mokesčių už mokėjimo sąskaitas, kurioms taikoma ši direktyva, lygių valstybėse narėse vertinimas;
- c) galimybių sukurti sistemą, kuria užtikrinamas automatinis mokėjimų peradresavimas iš vienos mokėjimo sąskaitos į kitą toje pačioje valstybėje narėje ir automatiniai pranešimai gavėjams arba mokėtojams, kai jų nurodymai peradresuojami, vertinimas;
- d) galimybių teikti 10 straipsnyje numatytą perkėlimo paslaugą ir tais atvejais, kai gaunantysis ir perduodantysis mokėjimo paslaugų teikėjai yra skirtingose valstybėse narėse, taip pat tarpvalstybinio sąskaitos atidarymo pagal 11 straipsnį galimybių vertinimas;
- e) sąskaitos turėtojų, perkėlusių mokėjimo sąskaitas po to, kai ši direktyva buvo perkelta į nacionalinę teisę, skaičiaus vertinimas remiantis valstybių narių pagal 27 straipsnį pateikta informacija;
- f) mokėjimo sąskaitų numerių visiško perkeliamumo visoje Sąjungoje įgyvendinimo išlaidų ir naudos vertinimas;
- g) kredito įstaigų, siūlančių būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas, skaičiaus vertinimas;
- h) vartotojų, atidariusių būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas po to, kai ši direktyva buvo perkelta į nacionalinę teisę, skaičiaus ir, jei pateikiama nuasmeninta informacija, jų ypatybių vertinimas;
- i) vidutinių metinių mokesčių, imamų už būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas valstybių narių lygmeniu, vertinimas;
- j) esamų priemonių veiksmingumo ir poreikio imtis papildomų priemonių siekiant didinti finansinę įtrauktį ir padėti pažeidžiamiesiems visuomenės nariams pernelyg didelio išsiskolinimo klausimais vertinimas;
- k) valstybių narių geriausios praktikos pavyzdžiai, kaip mažinama vartotojų atskirtis naudojimosi mokėjimo paslaugomis srityje.

2. Ataskaitoje, be kita ko, remiantis informacija, gauta iš valstybių narių pagal 27 straipsnį, įvertinama, ar reikia atsižvelgiant į mokėjimo priemonių ir technologijų raidą iš dalies pakeisti ir atnaujinti paslaugų, susijusių su būtiniausias savybes turinčia mokėjimo sąskaita, sąrašą.

3. Ataskaitoje taip pat įvertinama, ar be priemonių, kurių imtasi pagal 7 ir 8 straipsnius, reikalingos papildomos priemonės dėl lyginamųjų svetainių ir produktų ar paslaugų paketų pasiūlymų, ir visų pirma lyginamųjų interneto svetainių akreditavimo poreikis.

29 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2016 m. rugsėjo 18 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

2. 1 dalyje nurodytas nuostatas jos taiko nuo 2016 m. rugsėjo 18 d.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos:

- a) 3 straipsnis taikomas nuo 2014 m. rugsėjo 17 d.;
- b) valstybės narės pradeda taikyti nuostatas, būtinas laikytis 4 straipsnio 1–5 dalių, 5 straipsnio 1, 2 ir 3 dalių, 6 straipsnio 1–2 dalių ir 7 straipsnio ne vėliau kaip praėjus devyniems mėnesiams po 3 straipsnio 4 dalyje nurodyto deleguotojo akto įsigaliojimo;
- c) valstybės narės, kuriose nacionaliniu lygmeniu jau yra informacijos apie mokesčius dokumentui lygiavertis dokumentas, gali nuspręsti integruoti bendrą formatą ir jo bendrą simbolį ne vėliau kaip praėjus 18 mėnesių po 3 straipsnio 4 dalyje nurodyto deleguotojo akto įsigaliojimo;
- d) valstybės narės, kuriose nacionaliniu lygmeniu jau yra mokesčių ataskaitai lygiavertė ataskaita, gali nuspręsti integruoti bendrą formatą ir jos bendrą simbolį ne vėliau kaip praėjus 18 mėnesių po 3 straipsnio 4 dalyje nurodyto deleguotojo akto įsigaliojimo.

3. Valstybės narės, priimdamos 1 dalyje nurodytas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Tokios nuorodos darymo būdus nustato valstybės narės.

4. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių priemonių tekstus.

30 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

31 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva pagal Sutartis skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2014 m. liepos 23 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

S. GOZI

ISSN 1977-0723 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-5120 (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT